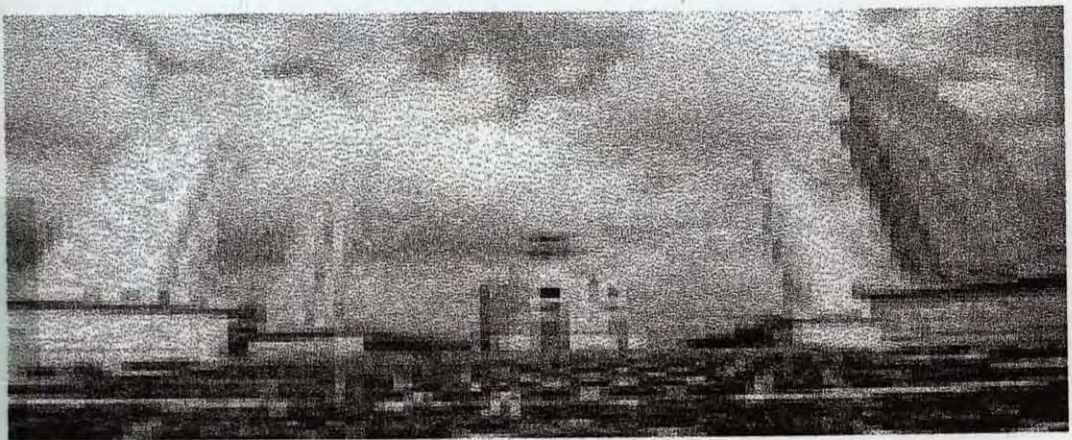

กฎหมายที่พระมหากษัตริย์
ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธย

กลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961152313

40319

วันที่	21	ก.ย.	2547
เลขทะเบียน	2114446	ว.2	
		KC	
เลขหมู่	44		
	87987	2548	

กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธย

กลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

(ก)

คำนำ

เหตุการณ์ที่พระมหากษัตริย์ทรงใช้พระราชอำนาจยับยั้งกฎหมายตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ คือ ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธยในร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและร่างพระราชบัญญัติเหรียญเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 12 สิงหาคม 2547 ในปี พ.ศ. 2546 นั้น เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นเป็นเวลานานเกือบศตวรรษ นับจากครั้งที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้ทรงใช้พระราชอำนาจยับยั้งกฎหมายทั้ง 4 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2477 พระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2477 พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477 และพระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก พุทธศักราช 2476 ด้วยเหตุผลหลายประการของพระมหากษัตริย์ ทำให้กฎหมายดังกล่าวต้องกลับเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้ง ตามกระบวนการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

เอกสารฉบับนี้ได้รวบรวมข้อมูลอันเป็นสารบบของกฎหมายทั้ง 4 ฉบับดังกล่าวเพื่อให้ผู้อ่านทราบถึงความเป็นมาและเจตนารมณ์ ตลอดจนเหตุผลที่พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจยับยั้งกฎหมาย อันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้าและพัฒนากฎหมายให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

นางสาวนภารัตน์ กิมทรง

นิติกร 3

กลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ

ผู้รวบรวม

มิถุนายน 2547

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	(ก)
สารบัญ	(ข)
กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธย	1
1. สารบบพระราชบัญญัติ	
1.1 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2477	4
1.2 พระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2477	6
1.3 พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477	8
1.4 พระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก พุทธศักราช 2476	10
2. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร	
2.1 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2477	13
2.2 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2477	82
2.3 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477	103
2.4 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก พุทธศักราช 2476	163
3. พระราชบัญญัติ	
3.1 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2477	531
3.2 พระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2477	534
3.3 พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477	536
3.4 พระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก พุทธศักราช 2476	538

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ภาคผนวก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475

บรรณานุกรม

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธย

ในช่วงเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2546 ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญขึ้นกับกระบวนการทางนิติบัญญัติของประเทศไทย คือ กรณีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานคืนร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.... และร่างพระราชบัญญัติเหรียญเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 12 สิงหาคม 2547 พ.ศ.... ซึ่งผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้พระราชอำนาจยับยั้งร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 94 และพระราชทานคืนมายังรัฐสภา เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนในการพิสูจน์อักษร การตรวจสอบถ้อยคำให้สอดคล้องกัน และการอ้างเลขมาตราในร่างพระราชบัญญัติ เมื่อรัฐสภา คือ ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้ประชุมร่วมกันแล้ว จึงมิได้มีมติยืนยันร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ อันทำให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ตกไป

ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาซึ่งเกี่ยวข้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 93 และมาตรา 94 ที่บัญญัติว่า

“มาตรา 93 ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในสี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นจากรัฐสภา เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

“มาตรา 94 ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยและพระราชทานคืนมายังรัฐสภา หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้ว มิได้พระราชทานคืนมา รัฐสภาจะต้องปรึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นใหม่ ถ้ารัฐสภามีมติยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานคืนมาภายในสามสิบวัน ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เสมือนหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว”

บทบัญญัติดังกล่าวเกี่ยวข้องกับกระบวนการลงพระปรมาภิไธยร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา คือ ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแล้ว นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหารจะเป็นผู้นำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราช

บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายแด่องค์พระมหากษัตริย์ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย

เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงเห็นชอบด้วย จะทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป แต่หากพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยหรือใช้พระราชอำนาจยับยั้ง ซึ่งมี 2 ประการคือ

1. ร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ไม่ทรงเห็นชอบและพระราชทานคืนมายังรัฐสภา พร้อมด้วยพระบรมราชวินิจฉัยหรือโดยไม่มีพระบรมราชวินิจฉัยภายใน 90 วันนับแต่นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯถวาย

2. เมื่อพ้น 90 วันนับแต่นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯถวายแล้ว แต่พระมหากษัตริย์ยังมิได้พระราชทานคืนมา

เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงใช้พระราชอำนาจยับยั้งตามมาตรา 117 รัฐสภา คือ ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาจะต้องประชุมร่วมกันเพื่อปรึกษาหารือร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นใหม่ จะไม่นำมาพิจารณาได้ เพราะเป็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่จะให้รัฐสภาลงมติไปในทางใดทางหนึ่ง อันเป็นความรับผิดชอบของรัฐสภาที่มีต่อประชาชนและรัฐสภาจะมีมติได้ 2 ประการคือ

1. เห็นด้วยกับการใช้พระราชอำนาจยับยั้งของพระมหากษัตริย์ โดยรัฐสภามีได้มีมติยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ร่างพระราชบัญญัติหรือ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

2. ลงมติยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบได้

เมื่อรัฐสภายืนยันตามเดิม คือ ให้ประกาศใช้พระราชบัญญัตินั้นเป็นกฎหมาย นายกรัฐมนตรีต้องนำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นทูลเกล้าฯถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานคืนมาภายใน 30 วันให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เสมือนหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว

พระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะมีรูปแบบอย่างเดียวกับพระราชบัญญัติที่พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยทุกอย่างเพียงแต่ไม่มีพระปรมาภิไธยอยู่ ณ ที่ควรลงพระปรมาภิไธยเท่านั้น

ในอดีตที่ผ่านมาเหตุการณ์ที่พระมหากษัตริย์ทรงใช้พระราชอำนาจยับยั้งกฎหมายได้เคยเกิดขึ้นมาแล้วโดยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวไม่ทรงลงพระปรมาภิไธยในกฎหมาย 4 ฉบับ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2477
2. พระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2477
3. พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477
4. พระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก พุทธศักราช 2476

กรณีดังกล่าวเป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 มาตรา 39 ซึ่งตรงกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 94 ที่มีเจตนารมณ์ในการคงไว้ซึ่งหลักการถ่วงดุลย์อำนาจไม่ให้องค์กรนิติบัญญัติใช้อำนาจได้อย่างสิทธิขาดแต่ผู้เดียว ดังที่ปรากฏในรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 ครั้งที่ 37/2475 วันเสาร์ที่ 26 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2475 นอกจากนี้ยังเป็นการตรวจสอบและถ่วงดุลของร่างกฎหมายเพื่อให้เกิดความถูกต้อง ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น

**พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายลักษณะอาชญา (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2477**

ปี พุทธศักราช 2477 สมัยนายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา พุทธศักราช ... เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร (ซึ่งขณะนั้นประเทศไทยใช้ระบบสภาเดียว) ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 9/2477 วันจันทร์ที่ 20 สิงหาคม พุทธศักราช 2477

โดยนายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี เป็นผู้แถลงหลักการและเหตุผล หลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ รัฐบาลได้เสนอให้มีการแก้ไข มาตรา 13 โดยให้ยกเลิกความในมาตรา 13 แห่งกฎหมายลักษณะอาชญา ร.ศ. 127 (พุทธศักราช 2451) แล้วให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา 13 ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ลงอาชญาประหารชีวิต ท่านให้เอาไปยิงเสียให้ตาย” ทั้งนี้เพื่อให้เปลี่ยนวิธีการประหารชีวิตจากเดิมซึ่งใช้วิธีตัดศีรษะเป็นการประหารชีวิตโดยวิธียิงเป้า แทน เนื่องจากการประหารชีวิตโดยวิธีตัดศีรษะนั้นเป็นที่น่าสยดสยองอย่างยิ่ง สำหรับผู้ที่ถูกประหาร ผู้ประหาร และผู้มีหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไป บางครั้งเป็นการทรมานอย่างน่าเวทนา เพ็ชฌฆาตบางคนของเราไม่มีความชำนาญพอในการนี้ มีการฟันพลาดบ่อยๆ บางครั้งมีเสียงโอดครวญอย่างน่าสงสาร เพราะแทนที่จะฟันคอ ก็ฟันไปถูกศีรษะบ้าง บนหลังบ้าง การเตรียมนักโทษก่อนประหารก็ดูเป็นการใหญ่โต ซึ่งเป็นการทรมานมากขึ้นอีก จนนักโทษบางคนเป็นบ้าไป อนึ่งค่าใช้จ่ายในการจ้างเพ็ชฌฆาตและเตรียมการงานครั้งหนึ่งๆ เป็นเงินมิใช่น้อย ถ้าเปลี่ยนเป็นวิธียิงเสียจะทุ่นค่าใช้จ่ายมาก และจะไม่มีมีการทรมานดังข้างต้น ทั้งไม่เป็นที่น่าสยดสยองต่อใครมากนัก และไม่ต้องมีการเตรียมอย่างไร

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้เสนอให้ยกเลิกมาตรา 14 แห่งกฎหมายลักษณะอาชญา ร.ศ. 127 (พุทธศักราช 2451) เดิมที่ว่านักโทษประหารชีวิตต้องให้พระมหากษัตริย์ลงพระปรมาภิไธยพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประหารชีวิต ซึ่งเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาที่จะได้รับพระบรมราชวินิจฉัย โดยต้องแท้งจากในหลวง แล้วให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา 14 ถ้าจะลงอาชญาประหารชีวิตแก่ผู้ใด ท่านให้เอาตัวไปประหารชีวิต ณ ตำบลและในเวลาที่เขาพนักงานผู้มีหน้าที่ในการนั้นจะเห็นสมควร แต่ห้ามมิให้เอาตัวไปประหารชีวิตภายในกำหนด 60 วันนับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด”

ที่ประชุมลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว รัฐบาลได้ขอให้พิจารณาในวาระที่ 2 และวาระที่ 3 ให้จบในคราวเดียวโดยในวาระที่ 2 เป็นการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และในวาระที่ 3 ที่ประชุมได้ลงมติให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2477 เป็นกฎหมายได้

เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวผ่านความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว นายกรัฐมนตรี ได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

แต่ด้วยเหตุที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธยและได้ส่งร่างกฎหมายดังกล่าวกลับคืนมายังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาอีกครั้ง ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติยืนยันตามร่างเดิมโดยวิธีออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีเรียกชื่อ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 28/2477 วันศุกร์ที่ 28 กันยายน พุทธศักราช 2477 และครั้งที่ 29/2477 วันเสาร์ที่ 29 กันยายน พุทธศักราช 2477 ทำให้นายกรัฐมนตรีต้องนำขึ้นทูลเกล้าฯถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยอีกครั้งหนึ่ง แต่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานลงมาภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำทูลเกล้าฯถวายอีกครั้ง ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 มาตรา 39 ที่บัญญัติว่า

“มาตรา 39 ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้น จะได้พระราชทานคืนมายังสภาภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำทูลเกล้าฯถวายก็ดี หรือมิได้พระราชทานคืนมายังสภาภายในหนึ่งเดือนนั้นก็ดี สภาจะต้องปรึกษากันใหม่และออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีเรียกชื่อ ถ้าและสภาลงมติตามเดิมไซ้ ท่านให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าฯถวายอีกครั้งหนึ่งเมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธย พระราชทานลงมาภายในสิบห้าวันแล้ว ท่านให้ประกาศพระราชบัญญัตินั้นใช้บังคับเป็นกฎหมายได้” จึงเป็นอันให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2477 ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 หน้าที่ 325 วันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2478

พระราชบัญญัติแก้ไขวิधिพิจารณา
ความอาชญา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2477

ปี พุทธศักราช 2477 สมัยนายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขวิधिพิจารณาความอาชญา พุทธศักราช ... เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร (ซึ่งขณะนั้นประเทศไทยใช้ระบบสภาเดียว) ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัน) ครั้งที่ 10/2477 วันพุธที่ 22 สิงหาคม พุทธศักราช 2477

โดยนายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี เป็นผู้แถลงหลักการและเหตุผล หลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เมื่อได้แก้ไขพระราชบัญญัติกฎหมายลักษณะอาชญา (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2477 แล้ว ฉะนั้นก็สมควรจะแก้ไขพระราชบัญญัติวิधिพิจารณาความอาชญา ... โดยยกเลิกมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติวิधिพิจารณาความอาชญา ร.ศ. 115 ซึ่งมีความว่า “คำตัดสินอันใดอันหนึ่งซึ่งถึงที่สุดแล้ว และเป็นคำตัดสินมิโทษประหารชีวิต ริบทรัพย์สินสมบัติ และจำคุกตลอดชีวิตก็ดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมต้องนำคำตัดสินนั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อให้ทรงทราบก่อน” ทั้งนี้เพื่อที่จะไม่ต้องนำคำตัดสินนั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงทราบอีก

ที่ประชุมลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว รัฐบาลได้ขอให้พิจารณาในวาระที่ 2 และวาระที่ 3 ให้จบในคราวเดียว โดยในวาระที่ 2 เป็นการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และในวาระที่ 3 ที่ประชุมได้ลงมติให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขวิधिพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2477 เป็นกฎหมายได้

เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวผ่านความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว นายกรัฐมนตรีได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป แต่ด้วยเหตุที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธย และได้ส่งร่างกฎหมายดังกล่าวกลับคืนมายังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาอีกครั้ง ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติยืนยันตามร่างเดิมโดยวิธีออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีเรียกชื่อ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัน) ครั้งที่ 28/2477 วันศุกร์ที่ 28 กันยายน พุทธศักราช 2477 และครั้งที่ 29/2477 วันเสาร์ที่ 29 กันยายน พุทธศักราช 2477 ทำให้นายกรัฐมนตรีต้องนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยอีกครั้งหนึ่ง แต่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานลงมาภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำทูลเกล้าฯ ถวายอีกครั้ง ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 มาตรา 39 ที่บัญญัติว่า

“มาตรา 39 ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้น จะได้พระราชทานคืนมายังสภาภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำทูลเกล้าฯ ถวายก็ดี หรือมิได้พระราชทานคืนมายังสภาภายในหนึ่งเดือนนั้นก็ดี สภาจะต้องปรึกษากันใหม่และออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธี

เรียกชื่อ ถ้าและสภาลงมติตามเดิมไซ้ ท่านให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าฯถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธย พระราชทานลงภายในสิบห้าวันแล้ว ท่านให้ประกาศพระราชบัญญัตินั้นใช้บังคับเป็นกฎหมายได้” จึงเป็นอันให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2477 ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 หน้า 330 วันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2478

พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมาย

อาญาทหาร พุทธศักราช 2477

ปี พุทธศักราช 2477 สมัยนายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ... เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร (ซึ่งขณะนั้นประเทศไทยใช้ระบบสภาเดียว) ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 10/2477 วันพุธที่ 22 สิงหาคม พุทธศักราช 2477

โดยนายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี เป็นผู้แถลงหลักการและเหตุผล หลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ เมื่อได้แก้ไขพระราชบัญญัติกฎหมายลักษณะอาชญา (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2477 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2477 เพื่อให้เปลี่ยนวิธีการประหารชีวิตจากเดิม ซึ่งใช้วิธีตัดศีรษะเป็นการประหารชีวิตโดยวิธียิงเป้าแทน ฉะนั้นจึงสมควรจะแก้ไขมาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายอาญาทหาร ร.ศ. 130 (พุทธศักราช 2454) และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 6 ผู้ใดต้องคำพิพากษาศาลทหารให้ลงอาชญาประหารชีวิต ท่านให้เอาไปยิงเสียให้ตาย”

ที่ประชุมมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รัฐบาลได้ขอให้พิจารณาในวาระที่ 2 และวาระที่ 3 ให้จบในคราวเดียว โดยในวาระที่ 2 เป็นการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และในวาระที่ 3 ที่ประชุมได้ลงมติให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477 เป็นกฎหมายได้

เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวผ่านความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว นายกรัฐมนตรีได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป แต่ด้วยเหตุที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธยและได้ส่งร่างกฎหมายดังกล่าวกลับคืนมายังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาอีกครั้ง ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติยืนยันตามร่างเดิมโดยวิธีออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีเรียกชื่อ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 28/2477 วันศุกร์ที่ 28 กันยายน พุทธศักราช 2477 และครั้งที่ 29/2477 วันเสาร์ที่ 29 กันยายน พุทธศักราช 2477 ทำให้นายกรัฐมนตรีต้องนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยอีกครั้งหนึ่ง แต่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานลงมาภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำทูลเกล้าฯ ถวายอีกครั้ง ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 มาตรา 39 ที่บัญญัติว่า

“มาตรา 39 ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้น จะได้พระราชทานคืนมายังสภาภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำทูลเกล้าฯ ถวายก็ดี หรือมิได้พระราชทานคืนมายังสภาภายในหนึ่งเดือนนั้นก็ดี สภาจะต้องปรึกษากันใหม่และออกเสียงลงคะแนนลับ

โดยวิธีเรียกชื่อ ถ้ำและสภาพลงมิตตามเดิมไซ้ ท่านให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าฯถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธย พระราชทานลงมาภายในสิบห้าวันแล้ว ท่านให้ประกาศพระราชบัญญัตินั้นใช้บังคับเป็นกฎหมายได้” จึงเป็นอันให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477 ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 หน้าที่ 321 วันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2478

พระราชบัญญัติอากรมฤคและการรับมฤค

พุทธศักราช 2476

ปี พุทธศักราช 2475 สมัยพระยามโนปกรณนิติธาดา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคและการรับมฤค พุทธศักราช ... เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร (ซึ่งขณะนั้นประเทศไทยใช้ระบบสภาเดียว) ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 32/2475 วันศุกร์ที่ 28 ตุลาคม พุทธศักราช 2475

โดยพระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้แถลงหลักการและเหตุผล

หลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ เพื่อเก็บภาษีมฤคจากผู้รับมฤค ในอัตราร้อยละ 1 ของมฤค รัฐบาลนี้ได้มีความตั้งใจเป็นอย่างยิ่งที่จะไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่คนจน การเก็บภาษีอากรมฤคเป็นภาษีที่เสียง่ายที่สุดและเป็นภาษีที่ไม่ทำความเดือดร้อนเพราะผู้เสียได้เงินมาห้าหมื่นบาท เสียเพียงห้าร้อยบาท จึงเห็นว่าจะควรมีการเก็บภาษีอากรมฤคขึ้นอย่างหนึ่ง

ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวและตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นชุดหนึ่งเพื่อทำหน้าที่พิจารณา แต่โดยเหตุที่มีการปิดสมัยประชุมสภาผู้แทนราษฎร จึงทำให้ญัตติใดๆซึ่งสภาฯได้พิจารณาค้างอยู่ เป็นอันตกไป

ต่อมาปี พุทธศักราช 2476 สมัยนายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคและการรับมฤค พุทธศักราช ... เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้ง ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยที่ 2 (สามัญ) ครั้งที่ 10/2476 วันพฤหัสบดีที่ 1 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2476

ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้อีกครั้งและส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการวิสามัญชุดเดิมที่สภาฯ ได้ตั้งไว้แล้วพิจารณาต่อไป

ในวาระที่ 2 เป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเรียงตามลำดับมาตรา ได้มีการพิจารณาต่อเนื่องกันในการประชุมหลายคราว คือ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (สามัญ) ครั้งที่ 11/2476 วันจันทร์ที่ 5 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2476 การประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (สามัญ) ครั้งที่ 12/2476 วันพฤหัสบดีที่ 8 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2476 และการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (สามัญ) ครั้งที่ 13/2476 วันจันทร์ที่ 12 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2476

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (สามัญ) ครั้งที่ 14/2476 วันพฤหัสบดีที่ 15 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2476 เป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคและการรับมฤค พุทธศักราช ... ในวาระที่ 3 ที่ประชุมลงมติให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคและการรับมฤค พุทธศักราช 2476 ออกใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

ต่อมา ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (วิสามัญ) ครั้งที่ 2/2476 วันศุกร์ที่ 23 มิถุนายน พุทธศักราช 2476 ทางรัฐบาลได้เสนอญัตติต่อสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการพิจารณาเรื่องที่คณะกรรมการที่คณะกรรมการรัฐมนตรีชุดเก่าได้ตั้งไว้และที่ประชุมได้เลื่อนการพิจารณาออกไป ในครั้งนี้ รัฐบาลเสนอขอให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญชุดเก่าที่สภาฯ ได้ตั้งไว้เดิมและขอให้เพิ่มเติมบุคคลแทนผู้ที่ออกจากตำแหน่งแล้ว

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (สามัญ) ครั้งที่ 14/2476 วันพฤหัสบดีที่ 17 สิงหาคม พุทธศักราช 2476 ที่ประชุมมีมติให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และให้เจ้าพระยามุขมนตรีเป็นประธานกรรมการดำเนินการตามระเบียบวาระต่อไป

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (สามัญ) ครั้งที่ 15/2476 วันพฤหัสบดีที่ 24 สิงหาคม พุทธศักราช 2476 ที่ประชุมได้รับทราบหนังสือของเจ้าพระยามุขมนตรีในฐานะประธานกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคและการรับมฤค พุทธศักราช ... ซึ่งขอทราบจุดประสงค์อันเป็นนโยบายของสภาผู้แทนราษฎรในการเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว รวมทั้งรับทราบรายงานของเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคและการรับมฤค พุทธศักราช ... ซึ่งได้สรุปผลการประชุมจากการประชุม 3 ครั้งของคณะกรรมการชุดแรก(เดิมเรียกว่าอนุกรรมการ) ต่อมา เจ้าพระยามุขมนตรีจึงส่งร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคและการรับมฤค พุทธศักราช ... ที่ได้รับไว้กลับคืนมายังสภาฯ ประกอบกับทำรายงานถึงประธานสภาฯ เรื่องบันทึกการประชุมของคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ลงวันที่ 30 สิงหาคม พุทธศักราช 2476 ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (วิสามัญ) ครั้งที่ 17/2476 วันพฤหัสบดีที่ 7 กันยายน พุทธศักราช 2476

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 1/2477 วันพุธที่ 1 สิงหาคม พุทธศักราช 2477 พระราชบัญญัติต่างๆซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้นั้น ได้ประกาศใช้แล้วทุกฉบับ เว้นแต่พระราชบัญญัติอากรมฤคและการรับมฤค พุทธศักราช ... ซึ่งพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติขึ้นทูลเกล้าฯถวาย แต่หากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานคืนมาให้สภาฯ พิจารณาใหม่ ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 มาตรา 39 ที่บัญญัติว่า

“มาตรา 39 ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้น จะได้พระราชทานคืนมายังสภาฯภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำทูลเกล้าฯถวายก็ดี หรือมิได้พระราชทานคืนมายังสภาฯภายในหนึ่งเดือนนั้นก็ดี สภาจะต้องปรึกษากันใหม่และออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีเรียกชื่อ ถ้าและสภาลงมติตามเดิมไซ้ ท่านให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าฯถวายอีกครั้งหนึ่งเมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธย พระราชทานลงมาภายในสิบห้าวันแล้ว ท่านให้ประกาศพระราชบัญญัตินั้นใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

ด้วยเหตุดังกล่าว ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคและการรับมฤค พุทธศักราช ... จึงต้องกลับเข้าสู่สภาอีกครั้งหนึ่ง ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 2/2477 วันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2477 เพื่อพิจารณาในกรณีที่พระมหากษัตริย์ทรงขอให้แก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้ให้มีข้อความปรากฏชัดเจนว่า “พระราชทรัพย์สิ้นใดๆ ที่เป็นพระราชมฤคตกไปยังผู้อื่นนอกจากผู้สืบราชสมบัติ ต้องเสียอากรมฤค นอกจากนั้นเป็นพระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ไม่ต้องเสียอากรมฤค” อันเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 39 ซึ่งที่ประชุมสภาฯ ได้พิจารณาแล้วลงมติด้วยคะแนนลับขึ้นยืนตามร่างเดิมด้วยคะแนนเสียง 132 ต่อ 89 นายกรัฐมนตรีจึงได้ทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยอีกครั้งหนึ่งโดย ม.ล.วรรณไวทยากร วรวรรณ กราบบังคมทูลถวายรายงานด้วยว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้น ตรงกับพระราชประสงค์แล้ว กล่าวคือ จะไม่เรียกเก็บอากรจากทรัพย์สินของพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์จึงทรงลงพระปรมาภิไธย อันมีผลทำให้ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคและการรับมฤค พุทธศักราช 2476 ได้ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายในที่สุด

โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 51 หน้าที่ 312 วันที่ 26 สิงหาคม พุทธศักราช 2477

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
การพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายลักษณะอาชญา (ฉบับที่ 6)

พุทธศักราช 2477

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

รายงานประชุมสภาผู้แทนราษฎร
 ครั้งที่ ๙/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
 วันจันทร์ที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗
 ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
 เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๐๕ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าววา วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๑๓ คน เป็น
 องค์ประชุมแล้ว รายงานการประชุมสภาฯ ครั้งที่ ๒๕-๒๖/๒๔๗๖
 (สามัญ) สมัยที่ ๒ และครั้งที่ ๔/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒ ซึ่งจะอ่าน
 คู่ได้ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาฯ แต่ ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้านจะได้ถือ
 ว่าสภาฯ รับรองรายงานแล้ว เรื่องค่าไปรษณีย์เจ้าขอหาว่าถึงอักษรย่อ
 ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีในนามบัตร ซึ่งควรใช้ว่า "ส.ส.ผ."
 ก็คือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ "ส.ส." ทำชื่อยาม ทั้งนี้แต่เดิมคือ
 ของที่ประชุม

ขุนเสนาบดีศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าววา ส.ส.ผ.
 หมายความว่าอะไร

ประธานสภาฯ กล่าววา ส. หมายถึงความว่าสมาชิก ส. ครั้งที่ ๒
 หมายความว่าสภา และ ผ. หมายความว่าผู้แทนราษฎร แต่สำหรับ

๕๔๖

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า เด็ดแต่ที่ประชุม

นายพัก ณรงค์ดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่่า ขอ
ให้เป็นรูปที่ ๓ และได้ทราบว่ามียื่นคดีแยกเท่านั้น

ค. ยู่เกียง ทองดงยา นายมงคล รัตนวิจิตร วัชรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า มีสมาชิกขอเสนอขอให้ส่งไปให้รูปที่ ๓
ตามที่ข้าพเจ้าแนะนำรับเจ้าขอถอน ถ้าไม่มีใครคัดค้านจะได้ถือว่่า
ที่ประชุมขอมตามนั้น ทวพิจารณา กำหนดให้ผู้ส่งแปรญัตติภายใน
๓ วันเห็นจะพอ

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่่าที่ประชุมตกลงให้ส่งแปรญัตติภายใน
๓ วัน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายลักษณะอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ฉบับที่ ๓

นายกรวิรมนตรี กล่าวว่่า ในการที่รัฐบาลเสนอร่างพระราช
บัญญัติแก้ไขกฎหมายลักษณะอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ฉบับที่ ๓
แต่ก็พระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณาคดีอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗
ฉบับที่ ๓ กับพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาชญาทหาร พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ นั้นก็ด้วยเหตุว่่าพระราชบัญญัติแก้ไขกฎหมายลักษณะ
อาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ฉบับที่ ๓ ว่่าให้ยกเลิกมาตรา ๓๓ แห่ง
กฎหมายลักษณะอาชญา ร.ศ. ๑๒๗ พ.ศ. ๒๔๕๓ แต่ให้ใช้ความค่อ

๕๔๗

ไปแทน “มาตรา ๓๓ ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ลงอาชญาประหารชีวิต
 ท่านให้เขาไปยิงเสียให้ตาย” การแก้มาตรานี้ก็โดยเหตุที่เห็นว่าการประหาร
 ชีวิตโดยวิธีตัดศีรษะนั้นเป็นสิ่งที่น่าสยดสยองอย่างยิ่ง สยดสยองสำหรับ
 ผู้ที่ถูกประหาร ผู้ประหาร และผู้ทำหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไป บางครั้งเป็น
 การทรมานอย่างน่าเวทนา เพื่ชฌนาฏบางคนของเราไม่มีความชำนาญพอ
 ในการนี้ มีการพันพาดบ่อขุๆ บางครั้งมีเสียงโศกครวญอย่างน่าสงสาร
 เพราะแทนที่จะพันคอ ไปผูกบนศีรษะบ้าง บนหลังบ้าง การเตรียม
 นักโทษก่อนประหารก็เป็นกรใหญ่โต ซึ่งเป็นการทรมานมากขึ้นอีก คน
 นักโทษบางคนเป็นบ้าไป หรือเกือบเป็นบ้าไป อนึ่ง ค่าใช้จ่ายในการ
 จำเริญชฌนาฏและเตรียมกรงานครั้งหนึ่งๆ เป็นเงินมีไร่น้อย ถ้า
 เป็ดียนเป็นวิธียิงเสียจะทุนค่าได้หุ้ยมาก และจะไม่มีการทรมานตั้งข้างคั้น
 และจะไม่เป็นที่น่าสยดสยองต่อใครมากนัก และไม่ต้องมีการเตรียม
 อย่งไร อย่งมากก็เพียงพาไปยืนเอาผ้าปิดตาเท่านั้น จึงเห็นว่าควร
 เป็ดียนวิธีประหารชีวิตเสียใหม่ มาตรา ๕ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๕ แห่ง
 กฎหมายลักษณะอาชญา ร.ศ. ๓๒๗ (พ.ศ. ๒๔๕๓) และให้ใช้ความ
 ต่อไปแทน “มาตรา ๓๕ ถ้าจะลงอาชญาประหารชีวิตแก่ผู้ใดท่านให้
 เขาคัวไปประหารชีวิต ณ ค่ำบด และใน เวลาที่เจ้าพนักงานผู้หน้าที่ในการ
 นั้นจะเห็นสมควร แต่ห้ามมิให้เขาคัวไปประหารชีวิตภายในกำหนด ๓๐ วัน
 นับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด”

๕๔๘

นายเตียง ไชยกาต ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าววาทักด้วยความเคารพอย่างยิ่ง ได้ที่พระวราชมัญญ์คัมภ์ มีความสำคัญ ๒ มาตรา คือเกี่ยวกับการจัดประหารชีวิตอย่างหนึ่ง ซึ่งเดิมเราใช้ศรัทโทและศรัคคอบัตินมาใช้ ยิ่งเห็น ความประสงค์ของการลงโทษประหารชีวิตก็เพื่อจะทำให้กลัว และทำให้บุคคลไม่อยากตาย เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปราม และเราจะมาหมุนในทางที่จะทำให้ตายเร็ว และโดยไม่ท้อใจเสีย แต่ข้อนี้ข้าพเจ้าไม่ค่อยจะพอใจมาก ข้อที่ร้องใจมากคือ เกี่ยวกับสิทธิของพลเมืองที่จะได้รับพระบรมราชวินิจฉัยโดยดั่งแทจกในหลวง สิทธิอันนี้เป็นสิทธิของพลเมืองผู้ ซึ่งเป็นผู้ที่ต้องหา ครึ่งอยู่คืออาชญาที่โทษถึงประหารชีวิตต้องผ่านถึง ๓ ศาล หรืออย่างน้อย ๒ ศาล คือในศาลอุทธรณ์ แต่ว่าจะมีใครกตายนั่นได้ ๓๐๐ เปอร์เซ็นต์หรือไม่ว่าการพิพากษาคดีนั้น จะเป็นไปโดยความเรียบร้อย ๓๐๐ เปอร์เซ็นต์ก็คงจะไม่เป็นเช่นนั้น อาจจะมีพดั่งพดาดได้บ่อยๆ ซึ่งเราจะได้พบบางกรณี ในหลวงเคยมีพระบรมราชวินิจฉัยดัดโทษ คนบางคนให้น้อยลง คือไม่ถึงกับประหารชีวิต ซึ่งตามพฤกคิการณให้ทรงพระกรุณาจรุณเป็นพิเศษโดยเฉพาะพฤกคิการณในคดีเช่นนั้น ซึ่งเราจะเห็นได้ ในบางกรณี สิทธิอันนี้เป็นสิทธิของพลเมืองพวกเราเอง ควรจะช่วยกันระวังรักษาอย่าให้เสียไป ประการหนึ่งการที่เราจะทำใหม่...

๕๕๐

มหากษัตริย์ ต่ภา เราเกิดมามีคอกกฏหมายเรื่องหนึ่งเมื่อเร็ว ๆ นี้ คือ เรื่องที่ผ่านมามีแล้ว ในครั้งนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรจะให้อำนาจอันนี้ คงเป็นอำนาจของ กษัตริย์ ที่กระทรวงมีพระบรมราชวินิจฉัย เป็นครั้งที่ถูกต้อง ครั้งหนึ่ง เพื่อความละเอียดในข้อคดีของราษฎร ข้อคดีของประชาชน เป็นส่วนที่เราควรจะต้องเคารพว่าเป็นชีวิตของคน

นายถ้อย อังกร วิศวกร ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี กล่าวว่ ตาม ที่ส่งมาอีกถ้อยนั้นข้าพเจ้าขอสนับสนุนคงปรากฏตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๕ แล้วมีว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานอภัยโทษ ขออภัยมาตรา ซึ่งเป็นบทบัญญัติรัฐธรรมนูญยืนยันข้อนี้

นายเตียง ไชยภาค ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่ ข้าพเจ้าไม่ได้เดียงว่าพระราชอำนาจอภัยโทษไม่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่ ข้าพเจ้ารู้สึกมีความยินดีมากที่รัฐบาลได้เสนอพระราชบัญญัติแก้ไข ประมวลกฎหมายอาชญากรรมมา ทั้งนี้โดยแต่ก่อนเราใช้วิธีประหารชีวิต นักโทษด้วยการตัดศีรษะ ซึ่งเป็นที่น่าทุเรศและน่าสยดสยอง มาบัดนี้ รัฐบาลเปลี่ยนวิธีวิธีนี้แล้ว ก็เรียกว่ารัฐบาลให้การที่น่าทุเรศและสยด สยองน้อยไป บัญญัติเฉพาะหนาน ข้าพเจ้ายังมีข้อข้องใจอยู่ว่ นักโทษ ที่ถูกจำคุกตลอดชีวิต กับนักโทษประหารชีวิตนั้น อย่างไร จะ แรง กว่กันนั้น ในความรู้สึกของข้าพเจ้าเห็นว่า นักโทษตลอดชีวิตนั้นแรงกว่า เพราะ

๕๕๑

ต้องทรมานอยู่ในคุก ซึ่งอนาคตไม่เห็นแสงสว่างของโลก ไม่ได้คิดต่อกับ
 คนภายนอกอย่างใดเลย ถูกกักขังตัดเสรีภาพ ถ้าข้าพเจ้าได้รับโทษเช่น
 นั้น ข้าพเจ้าเชื่อมั่นกว่าจะคิดคุกคดอดชีวิต แม้ว่าผู้คิดคุกคดอด
 ชีวิตนั้นจะมีทางได้รับอภัยโทษในเมื่อมีอภิสิทธิ์สมัยบางประการ เช่น
 งานบรมราชาภิเษก หรือในครั้งที่เรามีรัฐธรรมนูญ ๒๗ ครั้งคิด ๆ กัน
 มาแล้วก็ดี แต่การที่นักโทษถูกทรมานอยู่ในคุกนาน ๆ จำใช้ตรวน
 กระตุมกระดูกก็ไม่ได้ อยู่ในห้องซึ่งเห็นเวรเนานนั้นกับผู้ที่คงตายไปแล้ว
 ข้าพเจ้าคิดว่านักโทษผู้ที่คุกคดอดชีวิตนั้น ได้รับโทษรุนแรงกว่าผู้ที่ตาย
 ที่เดียว คนเราเมื่อมองถึงสภาพกรรมตาแล้ว เราจะต้องตายด้วยกันทุกคน
 แต่ถ้าผู้ใดมีชีวิตอยู่ด้วยกรรม นำที่เรศกรรมานทรกรรม นั้น ก็ไม่น่ามีชีวิตอยู่
 ข้าพเจ้ายังนึกว่า อยากจะให้ผู้ที่อยู่ทำความรำคาญของโลก ด้วย ประการ
 ต่าง ๆ แต่มีชีวิตอันเร้นแค้นไม่ต้องอยู่ด้วยความลำบากต่อไป เมื่อเราได้เห็น
 ว่าคนทุก ๆ คนจะต้องตายนั้น แม้เราจะตายโดยวิธีใด ๆ เราก็ต้องตายแล้ว
 ทำไมเราจะต้องรีบฆ่าเขาเสีย ถ้าแม้ว่าเราไม่ฆ่าเขา ๆ ก็ต้องตายอยู่ดี เพราะ
 ฉะนั้นในเรื่องที่สยามเรา จะถึงเวลาที่สยามเรา จะยกเลิก การ ประหาร ชีวิต
 หรือไม่นั้นเป็นปัญหาอยู่ที่สภา ฯ นี้จะต้องวินิจฉัย โดยความเห็นของ
 ข้าพเจ้าเมื่อออกกฎหมายนั้นมาแต่เพราะหน้าแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า การ ประหาร
 ชีวิตนั้นน่าจะไต่ยกเลิกเสีย คงเปลี่ยนให้มีโทษอย่างรุนแรงเพียงใช้จำคุก
 คดอดชีวิต ซึ่งข้าพเจ้าได้ยื่นหนังสือพิมพ์ลงข่าวว่าในบางประเทศก็ได้แก้

๕๕๒

ใจเปลี่ยนแปลงไปบ้างแล้ว ประเทศสยามก็คงมาในชั้นนี้ด้วยแล้ว เมื่อ
 เป็นเช่นนั้น หัตถ์การของกฎหมายฉบับนี้ก็จะเสนอให้ผู้ที่ต้องโทษจำคุก
 ประหารชีวิตเป็นประหารโดยทางยิงเป้า ข้าพเจ้ายังไม่เห็นด้วย ถ้ารัฐบาล
 จะเปลี่ยนแปลงใจเป็นว่าให้ยกเด็กโทษประหารชีวิตนั้น ข้าพเจ้ารู้สึก
 รัฐบาลจะให้ความกรุณาแก่ราษฎรยิ่งชั้นกว่านี้

หลวงนาถนิตินาถ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ กล่าววาทะปัญหา
 ที่มาณะเพาะหน้าเวลานี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าตามหัตถ์การมีอยู่ ๒ แห่งเท่านั้น
 คือว่าเราจะเปลี่ยนวิธีประหารชีวิตเป็นอย่างไรกันหรือยัง อย่างที่ ๒ คือ
 ว่าระเบียบที่นำความกราบบังคมทูลตามกฎหมายนั้นเราจะได้พิจารณาถึง
 ถึงว่าควรจะได้แก้ไขเป็นอย่างอื่น คือว่าจะไม่นำความกราบบังคมทูล
 หรือไม่ ในปัญหาทั้ง ๒ แห่งนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าในการเปลี่ยนวิธีตัดสิน
 ความร้ายที่รัฐบาลเสนอขึ้นมาตามหัตถ์การให้เป็นการยิงนั้น ข้าพเจ้าเห็น
 ชอบด้วยเป็นที่สุด เห็นด้วยตามร่าง ตามบันทึกในร่างนั้น และ
 ความที่นายกรัฐมนตรียังได้แถลงมาแต่ก่อนว่าเราควรจะได้แก้ไขตามนั้นด้วย
 และข้าพเจ้ายังทราบมาคือไปว่าการยิงให้ตายนั้นเป็นเกียรติยศ แต่ก่อน
 ถือว่าเป็นเกียรติยศ ทั้งในวิธีการของทหาร ถือว่าการตายโดยเกียรติยศ
 เพราะฉะนั้นก็แล้ว ที่ระคายคังนั้น คังที่ทนายมาชิกผู้หนึ่งเสนอมาว่า
 เราควรจะได้พิจารณาถึงการยกเด็กโทษประหารชีวิตด้วยนั้น เพราะ
 ฉะนั้นในแง่ที่ว่าเราควรจะได้เปลี่ยนการตัดสินชีวิตมาเป็นอย่างไรยัง

๕๕๓

สมควรใหญ่ เพราะเรายังเห็นหลักการอันนั้น ส่วนในปัญหาที่ว่าเรา
 ควรจะมีการแก้ไขในเรื่องกราบบังคมทูลหรือไม่นั้น ข้าพเจ้ายังข้องใจ
 อยู่บ้าง ในเรื่องนชกราบเวียนค่อที่ประชุมเพื่อให้ใคร่ครวญดูบ้าง ว่า
 กฎหมายอันแรกเริ่มเดิมทีมาอย่างไรกัน มีประวัติมาในทางกฎหมาย
 อย่างไรกัน เราจึงมาตราในกฎหมายอาญาของเราไว้ว่านักโทษที่ต้อง
 โทษประหารชีวิตนั้นต้องกราบบังคมทูล แต่ก่อนก็ดี หรือในวิधिพิจารณา
 ความอาชญา ซึ่งกต่างความในทำนองนี้ด้วย เราได้หักมุมอย่างไร
 กัน ตามความเข้าใจของข้าพเจ้าคิดว่าอันนั้นเนื่องจากมาจากประเพณี
 ดั้งเดิม คือว่าข้าพเจ้าเข้าใจว่าแต่ก่อน ๆ แต่ครั้งโบราณกาลนั้น พระ
 มหากษัตริย์ยอมทรงพระราชอำนาจเป็นอย่างยิ่ง พระราชอำนาจอัน
 จึงดับเนื่องมาถึงปัจจุบันนี้ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า เราเรียกท่านว่า
 เจ้าชีวิตก็เรียก นี่ข้าพเจ้าถือว่าประเพณีมาตั้งแต่ดั้งเดิม แล้ว
 จึงอยากจะเสนอข้อที่ประชุมว่าการที่เราจะเปลี่ยนแก้ประเพณีแต่ดั้งเดิมดัง
 นั้นนั้น จะสมควรหรือไม่ประการใดข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมได้ใคร่ครวญ
 ในการที่จะลงมติต่อไปด้วย ส่วนพระราชอำนาจตามที่รัฐบาลแถลงว่า
 เฉพาะพระมหากษัตริย์ เราได้ถวายพระราชอำนาจไว้ในเรื่องพระราชทาน
 อกยโทษตามรัฐธรรมนูญนั้น ข้าพเจ้าก็สงสัยว่าในการที่เราจะเลิกพิธี

๗๐

๕๕๔

ภรรยาบังคมทูลนั้น เกรงไปว่าจะไปเกิดเข่งขึ้นกับรัฐธรรมนุญในข้อที่ว่า
พระมหากษัตริย์ทรงได้ ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานอภัยโทษ แต่
ก็มาจะได้มีข้อนี้ไว้ คือรวมกันทั้ง ๒ อย่าง มีพระราชอำนาจในทาง
ที่จะเกี่ยวเรื่องประหารชีวิตก็มีพระราชอำนาจในการที่จะพระราชทานอภัย
โทษ ของ ๒ อย่างนี้มาจะมีได้ด้วยกัน นี่เป็นความผิดของข้าพเจ้า
ข้าพเจ้าคิดว่าทั้ง ๒ อย่างนี้เป็นประเพณีเท่านั้น กฎหมายประเพณี
เมื่อเราไม่มีความจำเป็นแล้วเราไม่แก้ไขกัน ตามหลักในทางกฎหมาย
เราแก้ไขกันเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นรัฐบาลเดนมาร์กข้าพเจ้าไม่
คัดค้าน เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าไม่คิดว่ากระชั้นชิดแก่ความเห็นของ ข้าพเจ้า
ถูกต้องหรือไม่ แต่ข้าพเจ้าเสนอให้สมาชิกทั้งหลายใคร่ครวญในการ
ที่จะลงมติรับหลักการที่หลัง

น.ต. หลวงจำรงนาวาสวัสดิ์ ต.น. กล่าววา ก่อนที่จะอภิปราย
ต่อไป ขอแก้ไขในบันทึกประกอบร่างของรัฐบาลเดนมาร์ก คือในหน้า
ที่ ๑ เพื่อที่สะดวกในการพิจารณา เพราะเหตุที่ถ้ามีใคร่จะยกขึ้นหมด
ในหน้า ๑ ตั้งแต่บรรทัดที่ ๗ นับแต่ตอนล่างขึ้นไป พระราชบัญญัติแก้ไข
วิธีพิจารณาความอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ระเบียบที่ ๑ เดิมมาตรา
๑ ให้ยกเลิกมาตราแห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความมีโทษสำหรับไร
ไปพดางก่อน ร.ศ. ๑๑๕ พ.ศ. ๒๔๓๗ นั่นด้วย ๑ บรรทัดนี้ยกไปได้ ในหน้า ๒
ที่ขีดเส้นใต้ว่า วิธีพิจารณาความมีโทษสำหรับไร ไปพดางก่อน ร.ศ. ๑๑๕
คือ ในบันทึกประกอบร่างนี้ได้ทำอธิบายมารวมทั้ง ๑ ระเบียบ คือ ๑ พระ

๕๕๕

ราชบัญญัติด้วยกันแต่ก็ได้นำพิมพ์ไว้คัดลอกเคลื่อนกันไปบ้าง ในการ
 อ่าน ในการพิจารณาจึงเป็นการยากที่จะพิจารณากันได้ ถ้าแม้ว่ายก
 เอา ๓ บรรทัดไปได้ ในหน้าที่ ๒ ที่ขีดเส้นใต้แล้วก็จะเป็นการถูกต้องตาม
 ความประสงค์ในการที่จะอภิปรายกันนี้ หมายความว่าคำเมื่อนายกได้
 ถวายประกออยู่ร่างแล้ว ก็มีแดงต่อไปว่าในการที่จะขอแก้ ๒ มาตรา
 คือในมาตรา ๓๓ กับ ๓๔ คือว่าในหน้า ๓ ตอนท้าย ว่า การแก้ไขยกเลิก
 ๒ มาตรานั้นก็เพราะมีความประสงค์อันแรกที่จะแบ่งเบาพระราชภาระในการ
 ที่จะต้องลงพระปรมาภิไธยพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประหารชีวิต
 ซึ่งเป็นการสมควร ยิ่งที่ไม่ควรให้พระมหากษัตริย์ทรงรับ ผิดชอบ ด้วยใน
 เรื่องเช่นนี้ ประกอบด้วยเจตนาประเทศสยามดำเนินการปกครอง ในระบอบ
 รัฐธรรมนูญ การกระทำใดๆ ของพระมหากษัตริย์ต้องมีรัฐมนตรีรับ
 ผิดชอบอยู่โดยทั่วไปแล้วแต่จะตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๗ กับบัญญัติว่า
 การตัดสินคดีความย่อมเด็ดขาดไปทางศาลอันเป็นอำนาจเฉพาะ เพราะ
 ฉะนั้นจึงหมดความจำเป็นที่พระมหากษัตริย์จะต้องพระราชทานพระบรม
 ราชานุญาตอีกครึ่งหนึ่ง แต่อย่างไรก็ดีการยกเลิกบทบัญญัติข้างต้นหา
 ได้กระทบกระเทือนถึงพระราชอำนาจที่จะพระราชทานอภัยโทษตามมาตรา
 ๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามไม่ พระราชอำนาจนี้ยัง
 คงอยู่เช่นเดิม แต่เมื่อมีผู้กราขอพระมหากษัตริย์ขึ้นมากภายในกำหนด
 ๓๐ วัน นับแต่วันคำพิพากษาดังที่ผู้คัดค้านพระราชทานพระบรมราช

๕๕๖

วินิจฉัยได้ความสมควรแก่พระมหากษัตริย์ แล้วก็ได้คัดเอาความตรา ๑๔ แห่งกฎหมายลักษณะอาชญาเต็มไว้ด้วยแล้วก็ส่งไปให้ที่หอพระราชบัญญัติ แก่ ไร้อธิปไตยพิจารณาคำความอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ระเบียบที่ ๑ ที่ยกมา เมื่อตระเวนขอได้ โปรดเกล้าตามนั้นด้วย สรุปความว่าตามบันทึกตามร่าง ก็มีอยู่ ๒ แห่ง คือพระราชบัญญัติในการที่จะยกเลิกมาตรา ๑๑ แห่ง กฎหมายลักษณะอาชญาเดิม กับในการที่จะแก้ไขมาตรา ๑๑ กับ ๑๔ แห่งกฎหมายลักษณะอาชญาเดิม มีข้อที่ใครจะขอประทานในการชี้แจง สักเล็กน้อย ก็มีสามข้อ หนึ่งแสดงความประสงค์ว่าในการที่จะรับ หลัการนั้นขอเปลี่ยนจากการตัดศีรษะเป็นยิงเป้า ควรจะยกอาชญา ประหารชีวิตทีเดียว ในประเทศสยามสำหรับเรื่องนี้เป็นปัญหาที่รัฐบาล นี้ได้ขมมาก่อนแล้ว ก่อนที่จะแก้ไขอันนั้น ก็ได้ตั้งกรรมการชุด ๑ ประกอบด้วยผู้ชำนาญการทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายถ้อยอง กับ เซอร์ โรเบิร์ต สอดเดนส์ ให้ทำบันทึกมาว่ารัฐบาลจะยกเลิกโทษประหารชีวิตในประเทศสยามจะเป็นการสมควรหรือไม่ กรรมการชุดนั้น และโดยเฉพาะนายถ้อยอง กับ เซอร์ โรเบิร์ต สอดเดนส์ ได้ทำบันทึกขึ้นมา อย่างยืดยาว และได้มีการเปรียบเทียบกับอาชญาของนานาประเทศทั่ว โลก ผลที่สุดในปีที่กษัตริย์นั้น พอดีสรุปรวมความได้ว่ายังไม่ควร จะยกเลิกอาชญาประหารชีวิตในสยาม คณะรัฐมนตรีได้ปรึกษาเห็นชอบด้วย และได้ให้มีเรื่องนี้ไว้ก่อน แต่ในปีนั้นที่กษัตริย์มีว่าแม้จะ

๕๕๗

ไม่อาจจะยกเลิกการประหารชีวิตคดี ก็น่าจะใช้วิธีสมัยใหม่ หรือ
 เรียกว่าไซเรนติฟิค อย่างอเมริกา หรือต่างประเทศ เขาใช้เก้าอี้ไฟฟ้า
 บางประเทศก็ใช้วิธียิงเป้า รัฐบาลได้อือเอาค่านันท์กณะมนันท์ จึง
 เสนอแก้มาตรา ๓๓ แห่งกฎหมายอาชญาณ์ แทนที่จะประหารด้วยคดี
 ศัษระก็เอาไปยิงเป้าเสีย เรื่องเป็นเช่นนั้น ส่วนสมาชิกผู้หนึ่งส่งสัยไป
 ว่าจะเป็นการกระทบกระเทือนต่อพระราชอำนาจในการที่จะอภัยโทษตาม
 รัฐธรรมนูญนั้น ความบันทึกของรัฐบาลได้มีไว้แล้ว ซึ่งเป็นหน้าที่ของ
 ที่ประชุมจะวินิจฉัยว่าจะสมควรฟังได้เพียงใด

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าว
 ว่า ข้าพเจ้าได้ฟังเสียงท่านสมาชิกส่วนมากเพราะที่ได้ถูกขึ้นอภิปราย
 เมื่อตะกน ก็เป็นอันรับกันอยู่ทั่วไปว่า หตุกการที่แก้มาตรา ๓๓ นั้น
 เป็นการชอบแล้ว ถ้าเช่นนั้นความข้องใจในตรา ๓๔ หรือหตุกการ
 ด้าคณียอก่อนหนึ่งนั้น ก็ว่าถ้ารับหตุกการอนันต์แล้ว เขาได้ไปแปร
 ญัตติ ถ้าว่าไม่ชอบใจมาตรา ๓๔ จะตักออกเสียทั้งมาตรา ก็ย่อมจะ
 ทำได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น ใ้มีการอภิปรายกันถึงมาตรา ๓๔ ข้าพเจ้า
 เองก็มีความข้องใจอยู่บ้าง จึงอยากขอประทจนอภิปรายบ้างสัก
 เด็กน้อย เมื่อกนมีสมาชิกหลายท่านอภิปรายถึง หตุกการของมาตรา ๓๔
 ในเชิงประวัติของกฎหมาย ความข้องใจของข้าพเจ้าที่เป็นอันหายไป
 แล้ว ทนข้าพเจ้าข้องใจในเชิงของฟัดอชอฟ ในเชิงความรู้อักทาง

๕๕๘

ใจ เมื่อ^{๕๕๘}กษัตริย์คนหนึ่งอภิปรายว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 มีพระราชอำนาจที่จะพระราชทานอภัยโทษ ตามมาตรา ๕๕ ข้าพเจ้า
 ดั่งดีว่าพระราชอำนาจนั้น ถ้ารัฐบาลไม่รับสนองพระราชโองการ
 จะเป็นอันทำได้หรือไม่ นี่เป็นข้อที่ข้าพเจ้าสงสัยอยู่ ทั้งนี้เรื่องที่ว่า
 จะแก้กฎหมายในมาตรา ๑๕ เดิม ที่ว่าพวก นักโทษ ประหารชีวิต
 ไม่จำเป็น จะต้องให้เป็น พระราช ภาวะแก่ พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 โดยไม่ต้องให้ทรงลงพระปรมาภิไธยนั้น ข้าพเจ้าสงสัยอยู่ว่าถ้าหากว่า
 ประเพณีที่เราทำอยู่ บัดนี้ขัดกับวิธี การปฏิบัติราชการ ตามรัฐธรรมนูญ
 แล้ว ก็มีประโยชน์อะไรที่เราจะแก้ ขึ้นใหม่นี้ ถ้าหากว่าวิธีที่เรา
 ปฏิบัติอยู่ในเวลานี้ไม่ขัดกับวิธี การตามรัฐธรรมนูญแล้ว ข้าพเจ้าไม่พูด
 ถึงเรื่องสิทธิตามที่ท่านผู้ แทนจังหวัดอุบลราชธานี แต่ข้าพเจ้ามุ่งไปใน
 เรื่องที่ว่า แต่เดิมมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชอำนาจที่จะ
 ลงพระปรมาภิไธยที่จะตั้งประหารชีวิตหรือไม่แล้ว ก็หมายความว่า
 คงมีพระราชอำนาจอันนั้นในเชิงที่จะทักท้วง หรือคัดค้าน ทั้งนี้ตามข้อแก้
 โทษนี้ ไม่มีพระราชอำนาจเช่นนั้น คือหมายความว่าไม่ต้องให้มี
 พระราชภาวะเช่นนั้นแล้ว ก็หมายความว่า การประหารชีวิตนักโทษที่
 มีโทษประหารชีวิตนั้น อาจจะทำได้ง่ายขึ้น จริงอยู่นักโทษที่มีโทษ
 อย่าง ออกกฤษฎี และศาลได้พิพากษาให้ประหารชีวิตนั้น ได้ผ่านการ
 พิจารณามาแล้วหลายชั้น ยังมาผ่านคณะรัฐมนตรี ผู้ซึ่งมีหน้าที่บริหาร
 ให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นอีก แต่ถ้าหมายความว่าเราควรมานุษย์แพงแล้ว

๕๕๕

ถ้าเราให้หมึกการวินิจฉัยมากครั้งเท่าไร ข้าพเจ้าเห็นว่ายิ่งดี เพราะ
 ฉะนั้นขอทูลข้าพเจ้าตั้งสัตย์ในเรื่องนี้คือว่า เราจะศรัทธาชีวิตของพลเมือง
 ให้แพงขึ้นหรือถูกลง นี่ประการหนึ่ง แต่อย่างไรก็ดี ในหลักการเรื่อง
 นี้ถ้าการแก้กฎหมายเป็นการ สอดคล้อง กับวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญแล้ว
 ข้าพเจ้าก็ไม่คัดค้าน แต่ถ้าหากว่าไม่แก้ คือปล่อยให้ดียิ่งกว่าเดิมไม่เป็น
 การผิดวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าอย่าเพิ่ง แก้ คิดว่า

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่
 ปัญหาเรื่องการประหารชีวิตคนเป็นปัญหาใหญ่โตมากที่สุด และท่าน
 สมาชิกผู้หนึ่งได้อภิปรายเมื่อตะกี้ ข้าพเจ้าก็ได้เห็นพ้องด้วย คือสำหรับ
 ระบบการปกครองของเราเวลานี้เข้าอยู่ในระบอบรัฐธรรมนูญ แต่
 ก่อนนี้เป็นสมบูรณาญาสิทธิราช แต่ว่าการปกครองอย่างสมบูรณาญา
 สิทธิราชเป็นอย่างไรนั้น เราก็ทราบอยู่แล้ว การปกครองระบอบประชา
 ชีปก่อนก็ยังมีผู้แทนราษฎรเข้ามาในสภาแล้ว ท่านทั้งหลายเป็นตัวแทน
 ของราษฎร แล้วถ้าหากว่าราษฎรจะต้องถูกประหารชีวิตเช่นนี้แล้ว จะ
 รู้ดีที่เป็นที่หน้าเขินอายอะไร สำหรับประเทศสยามเวลานี้มีพระ
 พุทธศาสนา เราควรจะมีใจเป็นธรรมหรือไม่ เราควรจะมีใจโหดร้าย
 ใช้มันหรือไม่เราควรจะมีต่อหน้าพระพุทธรักษา เพราะฉะนั้นใน
 ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรขอการรับหลักการไว้ก่อน ให้รัฐบาลขอถอน
 เอาไปเสียก่อนแล้วนำมาในสมัยสามัญ ถ้ามีบทบัญญัติว่าไม่มีการ

๕๖๐

ประหารชีวิต เป็นแต่เพียงจำคุกตลอดชีวิตข้าพเจ้าเห็นว่าเหมาะ จึง
อยากจะถามรัฐมนตรีว่าในข้อนี้เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนจริง ๆ รัฐ
บาลจะถอนไปเสียก่อนจะได้หรือไม่ เราเป็นผู้ถือพระพุทธรูปต่าง ๆ เรา
เป็นคนไทยแท้ ๆ เช่นนี้แล้วเราจะไปฆ่ากันนั้น ข้าพเจ้ายังไม่เห็นเหมาะเลย

นายมังกร ตามเสน กล่าวว่่า ในการที่จะลงโทษประหารชีวิต
นั้น ข้าพเจ้าขอเถลลงว่า คงจะมาจากประวัติการณ์เดิม คือว่าจับ
ศัตรูมาได้แล้วก็โกรธแค้นไม่มีอะไรจะลงโทษก็เอาไปฆ่าเสีย นี่เป็น
ประณม แต่ต่อมาชาติเจริญ ความฉิบหายมีขึ้นก็คิดหาหน้การลงโทษ
เอาอย่างประหารชีวิตศัตรูเหมือนกัน แต่บัดนี้เราได้ใช้ประเพณีการ
ปกครองมีรัฐธรรมนูญเป็นประชาธิปไตยแล้ว ก็นับว่าชนชาติเดียว
กันหาไรศัตรูไม่ และประเทศสยามเป็นประเทศที่ถือพุทธศาสนา และ
ทุกๆ คนถือพระพุทธรูป ข้าพเจ้าได้ไ้ใคร่ครวญหนักหนาว่ากฎหมาย
มาตราห้ามการยกโทษให้ หรือไม่ให้ผู้ที่ศาลได้สั่งประหารชีวิตคน ข้าพ
เจ้าไม่เห็นมีบทบัญญัติเดยว่่า ยกโทษให้ผู้ที่ศาลสั่งประหารชีวิต เพราะ
ฉะนั้นในการที่จะสั่งที่จะให้มีการประหารชีวิตในเจตนาไม่สมควร และ
ควรจะเป็น ประวัติการณ์ อันสำคัญที่จะได้เปลี่ยนประเพณีอย่างใหญ่โต
เพื่อเป็นประโยชน์อันใหญ่ยิ่งแก่ราษฎรทั้งประเทศ มีพระราชบัญญัติ
การยกโทษประหารชีวิตเสีย ใช้จำคุกตลอดชีวิตแทนก็พอแล้ว

พระพิไลยสุนทรการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่่า ข้าพ
เจ้าเห็นด้วยตามที่สมาชิกได้อภิปรายเมื่อกี้ ว่าการประหารชีวิตนั้น นำ

๕๖๑

สยดสยของ ควรที่จะเด็กกันได้แล้ว ข้าพเจ้ามีความคิดอยู่อย่างหนึ่งว่า
 อารยะประเทศเขามักจะปลด้อยเกาะกัน อย่างประเทศฝรั่งเศส เขาปลด้อย
 ไปอเมริกาได้ อังกฤษปลด้อยออสเตรเลีย บัดนี้เขาก็เจริญกันแล้ว ประเทศ
 สยามเวลานี้มีเกาะอยู่เกาะหนึ่งเรียกว่า เกาะวรายา ทางจากภูเก็ต ๓-๔
 ชั่วโมง เป็นเกาะใหญ่โต และไม่มีมนุษย์อยู่เลย นักโทษประหารชีวิต
 หรือจำคุกตลอดชีวิต ควรจะส่งไปไว้ที่นั่น แล้วเราเด็กกฎหมาย
 ประหารชีวิตกันได้แล้ว

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ขอให้อภิปรายกันให้รัดกุมเข้าสัก
 หน่อย ว่าเราจะรับหลักการหรือไม่รับ อภิปรายกันไปแล้วให้ตั้งท้าย
 ว่าอย่างนั้น พูกลงแล้วก็ไปเฉยๆ ไม้รู้ว่าความไปทางไหน ทำให้ยาก
 แก่ข้าพเจ้าที่จะสรุปความ

นายโต ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ ข้าพ
 เจ้ามักความเห็นสนับสนุนไปในทางฉะเพาะมาตรา ๑๓ ข้าพเจ้าเห็นด้วย ใน
 ข้อที่ว่ควรจะเปลี่ยนการพ้นศีรษะให้เป็นอย่างอื่น แต่จะเป็นยิงหรืออะไร
 นั้นไม่อยู่ในหลักการ แต่ฉะเพาะมาตรา ๑๔ นั้น อภิปรายกันมานานแล้ว
 ข้าพเจ้าจะไม่ขออภิปรายซ้ำ ข้าพเจ้าเห็นว่ไม่ควรแก้เหมือนกัน แต่
 ว่าอย่างค่วอย่างที่ข้าพเจ้าได้พบมาเอง ขอให้ฟังเท่าที่ข้าพเจ้าได้เห็นเอง
 มีคดีเรื่องหนึ่ง มีพี่น้อง ๔ คน สวมคบกันไปยิงเขาตาย มีมีคนฉะระบอ
 ผู้ตายถูกยิงด้วยปืนพกนัดเดียว ถูกแทงโหด ค้าฉะฎีกาพิพากษาทัณฑ์

๗๑

๕๖๒

คัดเค็มให้ประหารชีวิตให้ตายตกไปคามกันทั้ง ๔ คน ในหลวงพิจารณาเห็นว่า ๓ คนไม่ได้ยิง ยิงแค่คนเดียว เพราะฉะนั้นให้จำคุกตลอดชีวิต ๓ คน ตายคนเดียว นั่นข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการยุติธรรม เพราะฉะนั้นโทษฆ่าเขาตายไม่จำเป็นจะต้องประหารชีวิตเสมอไป นี่เป็นการที่ได้จากพระมหากษัตริย์ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรมีได้เสมอ มาตรา ๑๕ ไม่ควรแก้ไข แต่อีกอย่างหนึ่งข้าพเจ้าขอประทานพูด คือว่า ข้าพเจ้ายังไม่มีความวิพอ จึงอยากจะขอพังกานที่ปรึกษา ว่าประเทศที่เรามีพระมหากษัตริย์ทำนองเดียวกันกับของเราได้ปฏิบัติอย่างไรในเรื่องนี้

นายกรัฐมนตรี ขอให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงแถลง

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวว่ การที่รัฐบาลขอแก้ คือแปลว่าต่อไปไม่ต้องนำคำพิพากษาประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย นั่นก็เพื่อจะให้เขาสรุป เจ้าหดกรัฐธรรมนูญทั่วไป และหลักรัฐธรรมนูญของเราโดยฉะเพาะคือว่า แค่นี้ตามประเพณีนั้น พระมหากษัตริย์ทรงไว้ ซึ่งพระราชอำนาจทุกแผนก คืออำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ คราวนี้คัดผู้กา ตามประเพณีก็ไม่ไรศาลโดยแท้ แต่ก่อนนี้เคยเป็นกรรมการ ทำความเห็นทูลเกล้าฯ ถวาย คือเมื่อพระราชทานพระบรมราชานุมัติแล้ว จึงจะเป็นพระราช

๕๖๓

วินิจฉัยหรือคำพิพากษาของศาลนี้ ตามประเพณีเดิมเป็นเช่นนี้ แต่เมื่อ
ได้มีรัฐธรรมนูญขึ้นแล้ว เราได้แยกอำนาจออกไปเป็น ๓ อย่าง

นายโต ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ ขอ
ประธานโทษ ที่ข้าพเจ้าขอให้ท่านที่ปรึกษาอธิบาย ไม่ได้ขอให้อธิบายรัฐ
ธรรมนูญ แต่ข้ที่ถามว่าประเทศอื่นที่เขามีพระมหากษัตริย์ มีรัฐธรรม
นูญอย่างอังกฤษเป็นต้น ถ้าเราจะประหารชีวิตคนเมื่อคำพิพากษา
ถึงที่สุดนั้น จะต้องขอพระบรมราชานุมัติหรือไม่

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวว่ ถูกแล้ว ที่
ข้าพเจ้าถูกขุ่นพิศ เพราะเจ้าคุณนายกรัฐมนตรีขอให้ข้าพเจ้าชี้แจงแทน
รัฐบาล ซึ่งคำถามของท่านสมาชิกนั้นข้าพเจ้าจะขอตอบทีหลัง ข้าพเจ้า
ตอบได้ว่ ในเมืองอังกฤษ เขาไม่นำความขึ้นกราบทูล ด้วยเหตุไรโปรด
ฟังหลักที่ข้าพเจ้าชี้แจงให้ทราบ หลักรัฐธรรมนูญของประเทศต่างๆ
ไป รวบรวมทั้งของประเทศสยามเราด้วย เมื่อเราแบ่งแยกหลักอำนาจออกไป
เป็น ๓ อย่าง ถ้าท่านดูรัฐธรรมนูญของเราจะเห็นได้ ว่ แบ่งไปเป็น
คณะหมวดที่เดียว ถ้าหมวดที่ ๕ คือ อำนาจศาลแล้ว จะเห็นว่า
การพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ท่านว่าเป็นอำนาจของศาลโดยเฉพาะ
ซึ่งจะต้องดำเนินตามกฎหมายแต่ในนามของพระมหากษัตริย์ ความ
มุ่งหมายอันนี้ก็อยากจะแยกอำนาจตุลาการออกไปให้ เป็น อิสระที่เดียว
และเป็นนโยบายของรัฐบาลนี้เหมือนกันที่จะแยกอำนาจตุลาการออกไปเป็น
อิสระควรวนในบังคับ คือเมื่อได้ มีรัฐธรรมนูญมาแล้ว ศาลฎีกาของเรา

๕๖๔

ก็ได้ปฏิบัติเป็นศาสน์ คือหมายความว่าคำพิพากษานั้น ก็เป็นคำพิพากษา
ที่เด็ดขาด โดยไม่ต้องนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาก่อน อย่าง
เช่นที่ได้เคยทำมาแต่เดิม เพราะแต่เดิมตามประเพณีนั้นเป็นความเห็น
คือเมื่อได้รับพระบรมราชานุมัติแล้วจึงจะเป็นคำพิพากษา ในบัดนี้ศาสน์
ฎีกาเป็นศาสน์แล้วโดยอาศัยรัฐธรรมนูญของเรานี้แหละ เพราะฉะนั้น
ศาสน์ฎีกาก็ออกคำพิพากษามีคำพิพากษา ตามมาตรา ๕๑ นี้ เมื่อเป็น
เช่นนี้ แต่ถ้าจะนำความขึ้นกราบบังคมทูล ถ้าจะดูตามหลักกฎหมาย
เรียกว่าแข่งขัน เพื่อขอพระบรมราชานุญาตหรือแข่งขัน แล้วจึงจะ
เป็นคำพิพากษาที่พระราชทาน โดยสมบูรณ์ คือหมายความว่ากรณีที่นำขึ้น
ทูลเกล้าถวายเช่นนั้น นำขึ้นถวายในทางตุลาการไม่ใช่ในทางฝ่ายบริหาร
คือแปลว่าพระมหากษัตริย์ยังทรงมีส่วนในคำพิพากษานั้นด้วย นี่แหละ
ประเพณีเดิมที่ได้ นำความขึ้นกราบบังคมทูล แต่ในข้อเดียวกันตาม
ความเห็นของข้าพเจ้าเข้าใจว่ามาตรา ๕๐ หรืออะไรนั้น ข้าพเจ้าก็ทำไม่ได้
แน่ ก็เป็นข้อที่ลดหย่อนผ่อนโทษลงไปด้วย คราวนี้ตามหลักรัฐธรรมนูญ
ของเราที่ลดหย่อนผ่อนโทษนั้น ก็เป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร ซึ่งตามรัฐ
ธรรมนูญมาตรา ๕๕ และถ้าตั้งเกิดตามมาตรา นั้นแล้วอยู่ในหมวดฝ่าย
บริหารดังนี้โดยอาศัยรัฐธรรมนูญทั่วไป คือหมายความว่าให้อำนาจตุลา
การ เราควรจะปล่อยให้เขาใช้อำนาจตุลาการเป็นอิสระ เมื่อศาสน์ฎีกา

๕๖๕

คัดคืนแล้วควรจะมีบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาที่เด็ดขาดแล้ว ครั้น
จะนำความขึ้นกราบบังคมทูลอีกก็จะเป็นการขอแข่งขัน คือแปลว่าพระ
มหากษัตริย์จะต้องทรงเข้ามาเกี่ยวข้องกับทางตุลาการ คือในทางพิพากษา
นั้นด้วย แต่ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๘ ซึ่งข้าพเจ้าอ่านแล้วนั้น ท่านไม่
ทรงเข้าเกี่ยวข้องกับ คือปล่อยให้ศาลเขา แต่ในบางกรณีก็ควรจะต้อง
หย่อนผ่อนโทษนั้นอาศัยอำนาจทางฝ่ายบริหาร ทรงพระมหากรุณาพระราช
ทานอภัยโทษดังนี้ รัฐบาลจึงขอเสนอให้แก้ไขให้เข้าหลักรัฐธรรมนูญ
คือแปลว่าปล่อยให้ อธิบดีรภาพแก่ศาลเขาเต็มที่ เมื่อศาลพิพากษาคดีถึง
ที่สุดแล้วก็เป็นอันสมบูรณ์ทีเดียว และโดยปกติก็ต้องบังคับคดีไปตาม
คำพิพากษานั้น ก็เมื่อเช่นนั้นแล้วอำนาจฝ่ายตุลาการจะเสื่อมจะไม่บริบูรณ์
แต่ในกรณีเช่นนั้นถ้าจะขอรับพระมหากรุณาตหย่อนผ่อนโทษแล้ว ก็
ควรจะไปทางฝ่ายบริหาร อาศัยมาตรา ๕๕ ในการพระราชทาน อภัยโทษ
หลักมีอยู่เช่นนี้ อังกฤษ ฝรั่งเศสก็ทำ ในการบังคับคดีเมื่อศาลพิพากษา
คดีถึงที่สุดแล้ว เขาไม่ต้องนำความขึ้นกราบบังคมทูล แต่ถ้าจะให้
พระราชทานอภัยโทษแล้วก็นำความขึ้นกราบบังคมทูล

หอดวงจรมติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กรูตว่า ตามที่
รัฐบาลขอแก้ไขกฎหมายลักษณะอาชญามาตรา ๑๓ ข้าพเจ้าไม่คัดค้าน แต่
ข้าพเจ้าจัดตั้งในเรื่องมาตรา ๑๔ เห็นว่าไม่ควรรับหลักการ ทั้งนี้
เพราะเหตุว่า คงแก้ไขประกาศใช้กฎหมายลักษณะอาชญา ร.ศ. ๑๒๗

๕๖๖

มาตรา ๑๔ นี้ มีมาก่อนเวลา ๒๐ กว่าปีแล้ว แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามี การ
 เดี่ยวหากเกิดขึ้นอย่างไรในการที่จะนำความขึ้นกราบบังคมทูล ก่อนที่จะนำ
 คดีไปประหาร ข้าพเจ้าแน่ใจว่าในบั้นหนึ่งมันักโทษที่จะต้องนำความขึ้น
 กราบบังคมทูลไม่กี่ราย เพราะฉะนั้นบันทึกของรัฐบาลที่ว่า การแก้
 ไขยกเลิก ๒ มาตรานี้ก็เพราะมีความประสงค์อันแรกที่จะแบ่งเบาพระราช
 ภาระในการที่จะ ลง พระปรมาภิไธย พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้
 ประหารชีวิตซึ่งเป็นการสมควรยิ่งที่ไม่ควรให้พระมหากษัตริย์ทรงรับผิดชอบ
 ไปด้วยในเรื่องเช่นนั้น ประกอบด้วยเวลานี้ประเทศสยามดำเนินการ
 ปกครองในระบอบรัฐธรรมนูญ การกระทำใด ๆ ของพระมหากษัตริย์
 ต้องมีรัฐมนตรีรับผิดชอบด้วยนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่เหมาะ เพราะการที่
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระกรุณาโปรดเกล้าฯ มังคัมคดียังเป็นไป
 ตามคำพิพากษา ก็คือว่า จะต้องพระราชทานพระบรมราชานุญาตก่อนนั้น
 ข้าพเจ้าเห็นว่าการที่พระราชทานพระบรมราชานุญาตนั้นก็ รัฐมนตรี
 เป็นผู้ذنของพระบรมราชโองการอยู่แล้ว ไม่ใช่ว่าจะต้องรับผิดชอบ
 ในการที่กระทำไปแล้ว ตามรัฐธรรมนูญของเราที่ว่าพระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัวไม่ต้องรับผิดชอบ เพราะมีรัฐมนตรีรับสนองพระบรม
 ราชโองการอยู่แล้ว อีกข้อหนึ่งที่ว่าศาลฎีกาได้มีธรรมเนียมที่ว่าทำใน
 นามของพระมหากษัตริย์ แต่ข้าพเจ้าได้ทราบมาภายหลังต่อมาศาลฎีกา
 ก็ได้พิจารณาพิพากษาโดยอำนาจเต็มตามกฎหมายทุกประการ เว้นแต่

๕๖๗

เรื่องที่คัดค้านตั้งโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิตเท่านั้น จึง
 จะต้องนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาเสียก่อน จึงจะบังคับคดีไป
 ตามคำพิพากษาได้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ข้าพเจ้าแน่ใจว่าศาลฎีกายังไม่
 ได้ดำเนินหรือแก้ไขประการใด แม้จะมีรัฐธรรมนูญมาแต่ก็ ก็คง
 เป็นไปอย่างเดิมนั่นเอง การที่จะให้ศาลมีอำนาจโดยเด็ดขาดนั้น
 ข้าพเจ้าไม่เถียง ข้าพเจ้ายินดีจะให้เป็นอย่างนั้น แต่ว่าเราควรจะถวายน
 อำนาจในการที่จะลดหย่อนผ่อนโทษให้ไว้แก่พระมหากษัตริย์บ้าง เพราะ
 เหตุใด เพราะเหตุว่าเคยมีคดีตัวอย่างหลายเรื่องซึ่งศาลฎีกาคัดค้านแล้ว
 พระมหากษัตริย์ทรงทักท้วงมา ปรากฏว่าศาลฎีกานั้นพิจารณาคดียังไม่
 ชอบ ศาลฎีกาได้แก้ไขให้เป็นไปตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ นั้น
 เพราะฉะนั้นเราจะถือได้อย่างไรว่าศาลฎีกาเป็นศาลที่เราควรจะให้ความพอ
 ใจแล้ว ถ้าหากว่าไม่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว การที่ในหลวง
 ไม่ทรงทักท้วงไปก็จะต้องบังคับไปตามคำพิพากษา แต่เมื่อได้ทรงทัก
 ท้วงตั้งถ่วงแล้ว ก็ได้รับผลจากหลักการตามมาตรา ๓๔ นี้ ถ้ายก
 เด็ดมาตรา ๓๔ นี้แล้ว หากว่ามีกรณีใด ๆ เป็นพิเศษที่ศาลฎีกาพิพาก
 พัดังไปแล้ว ใครจะเป็นผู้แก้ ถ้าหากผู้ที่ต้องรับโทษไม่ขอพระราชทาน
 อภัยโทษแล้ว ในหลวงก็แก้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอข้อ
 ที่ประชุมเห็นว่าเราไม่ควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ นอกจาก
 มาตรา ๓๓

๕๖๘

ร.ศ. ถอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่ เนื่อง
 จากรัฐบาลได้เสนอร่าง พระราชบัญญัติ แก้ไขกฎหมายลักษณะอาชญา
 มาตรา ๓๓ กับ ๓๔ นี้ เท่าที่ข้าพเจ้าได้ฟังสมาชิกอภิปรายมา แล้ว
 เห็นว่ามีห่วงใยจะพูดถึงว่ามาตรา ๓๓ ที่รัฐบาลเปลี่ยนการคดีให้ เป็น
 การยิงเป้าหรือยิงด้วยปืนเช่นนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นการสมควรทีเดียว
 เพราะว่าการคดีหิว ความจริงเป็นเช่นนั้น ถ้าคดีพลาดๆ หลงๆ ไป ความที่
 ได้กล่าวไว้ในบันทึกแล้ว ขอนข้าพเจ้ามีความเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง และ
 อีกประการหนึ่งมีสมาชิกได้อภิปรายเมื่อก่อนหน้าว่า การตัดสินลงโทษ
 คดีอหิวาต์นั้นสมาชิกคนหนึ่งบอกว่า การตัดสินประหารชีวิตนั้น กับ
 การตัดสินลงโทษจำคุกคดีอหิวาต์นั้น สมาชิกผู้นั้นบอกว่าคิดว่าการ
 คดีอหิวาต์นั้นหนักกว่าคดีตัดสินประหารชีวิต เรื่องนี้เป็นคำพิพ
 ธิ์แปลกๆ แต่ความจริงการประหารชีวิตนั้นกฎหมายได้กำหนดแล้วว่า
 เป็นอุกฤษฏ์โทษ ไม่มีโทษอันใดเสมอเหมือน คนทุกคนต้องกลัวตาย
 ท่านจะเห็นคุณหนักโทษ ในบันทึกมีนักโทษที่ต้องประหารชีวิตราว ๕๐๐
 ๖๐๐ คน แต่ถ้าไปถามดูทุกคนว่า ใครอยากตายบ้าง ข้าพเจ้าไม่
 ทราบดีว่าใครอยากตายในจำนวนผู้ที่ถูกประหาร แต่ว่าถ้าจะขอให้ถูก
 จำคุกคดีอหิวาต์ได้เมื่อไรก็เป็นที่ยินดีอย่างเหลือเกินทีเดียว ข้าพเจ้า
 จึงขอท่านว่านักโทษที่ถูกประหารชีวิตนั้นไม่อยากจะถูกประหารชีวิตแต่เป็น
 อันขาด จะอย่างไรก็ตามขอให้ชีวิตอยู่เห็นเดือนเห็นตะวันก็ดีกว่ากันยิ่ง

๕๖๘

กว่าที่จะตายไป เพราะฉะนั้นชีวิตเป็นของที่ทุกคนต้องรักใคร่อย่างเด่นสุด
 ที่เดียว ถ้าจะส่งมอบเขาไว้ได้ เพราะฉะนั้นจึงว่าการตายเป็นการหนัก
 กว่าถูกจำคุกตลอดชีวิต อีกประการหนึ่งที่สมาชิกเสนอว่าเราจะยกเลิก
 กฎหมายอาชญาประหารชีวิตเสียให้หมดจำคุกตลอดชีวิต (เขาอ้างมา
 มาเป็นข้ออ้าง มีนักเบกहतถกเถียงการที่จะเลิกประหารชีวิต ข้าพเจ้าไม่
 เห็นพ้องด้วย คืบที่บาเบเรียน และโหดร้ายยังมีอยู่มากมาย บ้านเมือง
 เราเวลานี้การศึกษายังไม่สมบูรณ์ จึงเป็นการสมควรที่จะเลิกการประหาร
 ชีวิตเสียไม่ได้ เพื่อให้เห็นว่าการที่ไปฆ่าเขาให้ตาย ก็ยอมได้กับโทษ
 ประหารชีวิต เราจะต้องยำเกรงในสิ่งที่ตายไป และทำให้เขารู้สึกสทก
 สท้านไป ถ้าจะเอาคำสั่งนำเขามาเป็นข้ออ้างไม่ประหารชีวิต ถ้าหาก
 ว่าผู้ประพฤติกผิดศีลธรรม เป็นการผิดหลักพระพุทธศาสนาแล้ว ก็แปล
 ว่าเราไม่นับถือพระพุทธเจ้าเหมือนกัน อีกประการหนึ่งในพระพุทธ
 ศาสนาก็บอกว่าถ้าไม่มีคนรักษาจะดำรงอยู่ไม่ได้ นี่เป็นหลักสำคัญ
 ในการศึกษาพระพุทธรศาสนา สัมมัตติว่ามีศีลมาทำลายพระพุทธรศาสนา
 เรา เราก็คงว่าจะไปฆ่าเขาตายเราไม่ฆ่า ปล่อยให้ศีลมาทำลายชาติ
 และศาสนา เราปล่อยให้เขาย้ายเสียก็แล้วกัน เพราะผิดคำสั่งสอน
 ของพระพุทธเจ้า นี่จะเอาคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้ามาอ้างไม่ได้
 ข้าพเจ้าพูดตามอัธยาศัยของข้าพเจ้า กฎหมายข้าพเจ้าไม่ขออ้าง
 ตามที่ท่านที่ปรึกษาอ้างมาแต่ดี ตามรัฐธรรมนูญ พระบาทสมเด็จพระ

๕๗๐

เจ้าอยู่หัวเป็นที่เคารพสักการะแล้ว ท่านทำอะไรไม่มีผิด เช่นนี้เราจะไป
 ห่วงใยเอาพระราชอำนาจมาเช่นตงพระนามประหารชีวิตคนนึกผิดเท่านั้น
 ข้าพเจ้าเห็นว่ามันจำเป็นเลย เพราะเหตุที่เราใช้วิธีปกครองตามระบอบ
 รัฐธรรมนูญแล้ว ถ้าหากว่าท่านไม่เซ็นก็ประหารชีวิตไม่ได้ ถ้าเซ็น
 ดลงไปแล้วก็เอาตัวไปประหารชีวิต นี่เป็นการลงโทษท่าน เราเอาภาระ
 ให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายศาลดีกว่า เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วจะได้ปลดภาระของ
 พระองค์ไป และอีกอย่างหนึ่ง เราจะไปนี้ดีกว่าแต่ก่อนพระเจ้าแผ่นดิน
 มีพระราชอำนาจเด็ดขาดเป็นการแน่นอนทีเดียว แต่เดี๋ยวนี้เราเปลี่ยน
 แล้ว มีรัฐธรรมนูญ ถ้าหากว่าเราจะเอาอำนาจไปโยนให้แก่ท่านแล้ว
 ก็เป็นพระราชภาระอันหนึ่ง อีกประการหนึ่ง การพระราชทานอภัยโทษ
 เราอาจจะขอได้เหมือนกัน หรือผู้ที่ถูกลงโทษก็อาจจะขอได้ แต่เพื่อ
 ให้กิจการดำเนินไปโดยเร็วและไม่เอาท่านมาเป็นผู้รับผิดชอบด้วยแล้ว
 ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับผิดชอบการของรัฐบาลที่เสนอมา

ร.ค. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวต่อว่า ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับฝ่ายรับผิดชอบ
 การ แต่เพื่อจะเสนอให้เห็นใจว่า ถ้าไม่รัฐบาลจึงเสนอร่างพระ
 ราชบัญญัตินี้ ข้าพเจ้าเห็นเคยเสียใจ มาช้านานแล้วว่าทำไมรัฐบาลจึงไม่
 เสนอแก่ ขอนคมมา เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญมาตรา ๒ มีอยู่ว่า อำนาจ
 อธิปไตยย่อมมาจากปวงชนชาวไทย ในรัฐธรรมนูญไม่มีปรากฏ
 เลยว่าให้พระราชกรณียกิจของเราทรงเช่นได้อย่างแต่ก่อนนี้ เพราะฉะนั้นจึง

๕๗๑

เป็นการที่ควรแก่เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ และมีสมาชิกบางคน
 ร้องว่าถ้าหากว่าศาลฎีกาคัดสินพิดาตพดงแล้ว จะหาผู้ที่ให้ความเป็น
 ชรรรมไม่ได้แน่ กฎหมายฉบับนี้ให้ความเป็นชรรรมยิ่งกว่าสมัยก่อน
 เพราะเหตุว่ารัฐมนตรีกึ่งคณะจะต้องได้พิจารณาเสีย ก่อน ว่าควรหรือไม่
 ควร รัฐมนตรีของเราเมื่ออยู่เกือบ ๒๐ คน ที่จะคนเหตุผลว่าอะไรควรไม่
 ควรอะไรผิดอะไรถูก แล้วจึงนำความกราบบังคมทูลอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งให้
 เวลาแต่จนถึง ๓๐ วัน กำหนด ๓๐ วันนั้นเป็นการแน่นอน แต่ก่อน
 เรามีก่อนนั้นแน่นอนไม่ และทั้งมีไว้รัฐธรรมนูญด้วย ประกอบ
 ด้วยเหตุผลเหล่านี้ ข้าพเจ้าขอให้ สมาชิกสภา ฯ นี้ไว้ครบหลัก
 การเพื่อความเป็นชรรรมตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเราได้มานั่งอยู่ในที่นี้
 เพื่อรัฐธรรมนูญด้วยกันทุกคน

พ.ค. หอดวงรัตนดิถีพิชัย กล่าวไว้ว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
 สำหรับในมาตรา ๑๕ ได้มีผู้อภิปรายกันมานานมากแล้ว สำหรับข้าพเจ้า
 ใครจะสนับสนุนอีกสักเล็กน้อย ว่าตามที่แก้ไขในมาตรา ๑๕ นั้นข้าพเจ้า
 เข้าใจว่าระเบียบเดิมนี้ เนื่องด้วยพระเจ้าแผ่นดินเป็นผู้ซึ่งทรงพระ
 บรมเดชานุภาพอันสูงสุด การที่จะนำความขึ้นกราบบังคมทูลในเมื่อ
 จะประหารชีวิตใคร หรือจะจำคุกตลอดชีวิตใครนั้น ด้วยเหตุต้อง
 ประการ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าประการที่หนึ่ง เพื่อที่จะได้ทรงพิจารณา
 คำตัดสิน ซึ่งคณะกรรมการศาลฎีกาได้ตัดสินแล้วไปนั้น จำถูกต้อง

๕๗๒

เพียงใดหรือไม่ ซึ่งความมุ่งหมายสำคัญก็ในอันที่จะลดหย่อนผ่อน
โทษเป็นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งเนื่องด้วยพระเจ้าแผ่นดินเป็นเจ้า
ของชีวิตของราษฎรทั้งประเทศ สำหรับในสมัยก่อนก็น่าจะต้องบอก
แต่แก้สืบให้ทรงทราบ แต่ว่าในข้อหลังนี้สำหรับที่ควรจะฆ่าผู้พันคน
จะต้องบอกให้ทรงทราบนั้น ในข้อนี้ได้มีรัฐธรรมนูญบังคับอยู่
แล้วว่า อำนาจอันสูงสุดเป็นของราษฎรทั้งหลาย เพราะฉะนั้นข้อ
จึงเป็นอันตกไป จึงยังเหลืออยู่อีกข้อหนึ่งว่า การที่ลดหย่อนผ่อน
โทษนั้น ความจริงตามที่รัฐบาลได้แก้มาได้มีกำหนดเวลา ความที่
สามารถเมื่อคนใดกล่าวว่ามีถึง ๓๐ วัน เมื่อผู้ที่ได้รับโทษจะร้องขอ
ลดหย่อนผ่อนโทษประการใดก็มีโอกาสกระทำได้ โดยขอพระราชทาน
อภัยโทษได้ เพราะฉะนั้นในมาตรา ๑๔ นี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าสมควรที่
จะรับหลักการ ส่วนในมาตรา ๑๓ ข้าพเจ้ามีความเห็นสำหรับกรณีที่
ระยกเลิกการประหารชีวิตนั้น ความที่สามารถได้กล่าวตามเหตุผลนั้น
ข้าพเจ้าขอรับรอง ส่วนในข้อที่จะเปลี่ยนจากการคดีหนึ่งเป็นบ้านนั้น
ข้าพเจ้ามีความรู้สึกอย่างหนึ่ง ซึ่งใครจะขอเรียนท่านสามารถทั้งหลาย
ด้วยความจริงใจว่า การที่จะฆ่าคนโดยการยิงเข้าเป็นอันชั้วรรมนิยม
ประเพณีนิยม แต่ถือกันอยู่ในหมู่ทหารว่า เป็นเกียรติยศอันหนึ่ง ซึ่ง
การที่คนใดจะตายด้วยอาวุธกระสุน แต่ถ้าหากว่าจะนำมาใช้ทั่วไป
แล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะเกียรติยศของทหารจะน้อยไป แม้ว่าทหารผู้นั้น

๕๗๓

จะตายโดยอาวุธที่ควรระวังถึงว่า เขาทำคุณงามความดีแก่ประเทศ
ชาติ เพราะฉะนั้นจึงสมควรที่จะดงโทษทหารด้วยการยิงเป้า เพราะ
ฉะนั้นมาตรา ๓๓ นี้ ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่สมควรที่จะรับหัตถ์การ ถ้า
หากว่าจะมาเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นให้ทหารได้รับโทษ ให้มีการแตก
ต่างกับนักโทษพลเรือน ก็จะเป็นการสมควร เพราะฉะนั้นมาตรา ๓๓
นี้ ข้าพเจ้ายังไม่เห็นสมควรที่จะรับหัตถ์การ ถ้าให้มีการแตกต่างกัน
ระหว่างทหารผู้มึนเกียรติของประเทศกับนักโทษพลเรือนแล้ว ข้าพเจ้า
ไม่จัดข้อ

นายสว่าง ศรีวิโรจน์ ผู้แทนราษฎรพบผู้ กล่าวว่่า ข้าพเจ้า
จะขอพูดเฉพาะในเรื่องรัฐธรรมนุญ คือข้าพเจ้าไม่รักที่จะให้แก่วัฐธรรม
นุญ เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนุญมีอยู่แต่ก็ บัญญัติมีอยู่ว่าเมื่อรัฐธรรมนุญ
มีอยู่จะให้พระมหากษัตริย์ทรงได้ ซึ่งอำนาจที่จะพระราชทานอภัยโทษเมื่อ
กฎหมายมีอยู่เช่นนั้นแล้ว เราจะใช้กฎหมายนั้นเมื่อไร ถ้าหากว่าการ
คดีชั้นประหารชีวิตคนมิได้นำความกราบบังคมทูลแล้ว กฎหมายนั้นเป็น
หมั้นไปหรือ ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าการประหารชีวิตเป็นข้อสำคัญมาก และ
รัฐธรรมนุญมีบัญญัติว่าพระมหากษัตริย์มีอำนาจที่จะพระราชทาน อภัยโทษ
แต่ก็เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่รัฐมนตรีจะนำความกราบบังคมทูลเสียก่อน
ประการหนึ่ง อีกประการการหนึ่งถ้าจะไปถึงนักโทษประหารชีวิต
จะนำความขึ้นกราบบังคมทูลได้หรือไม่ ข้อนี้ขอให้พิจารณาให้โดย

๕๗๕

ท้อ ๆ ไป คนที่รู้หนังสือก็มี ไม่รู้ก็มี ไม่มีโอกาสที่จะนำหนังสือไป
 กราบบังคมทูลได้ ท้อไป ด้วยเหตุนี้แหละข้าพเจ้าจึงขอร้องเรียนรัฐบาล
 ด้วยความเคารพว่าขอให้เห็นแก่ชาติเรา ขอให้หน้าความขึ้นกราบบังคมทูล
 อีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะถูกนำตัวไปประหาร อันเป็นประเพณีนิยม มิใช่
 ว่าเป็นการให้อำนาจ เพราะเหตุว่าการที่พระมหากษัตริย์จะทรงพระราช
 ทานอภัยโทษเพียงใดนั้นย่อมอยู่ในความพิเคราะห์อีกทีหนึ่ง เราไม่
 ควรจะมาระแวงในเรื่องนี้

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวถึง ข้าพเจ้ามีความเห็นไปในทางที่จะไม่รับหลักการ และอยาก
 จะให้รัฐบาลถอนไปเสีย ก็มีเหตุว่าเคยจนเราได้มีการเปลี่ยนแปลง
 การปกครองระบอบรัฐธรรมนูมาแล้ว อำนาจประชาธิปไตยมาจาก
 ปวงชนทั้งหลาย เพราะฉะนั้นไหน ๆ เราปกครองกันเอง เราได้เปลี่ยน
 จากหลังมือมาเป็นหน้ามือก็เคย เพราะฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงของเรา
 เปลี่ยนแปลงเพื่อทำเพื่อความชาวสยาม คือไปขอเจ้าจะพูดในหน้าที่ ๆ
 ให้ชาวสยาม คนเรามีสิ่งหนึ่งในโลกนี้ที่จะถนอมที่สุด สิ่งนี้ก็คือ
 ชีวิต ก็เมื่อรับกันอยู่ท้อ ๆ ไปว่า การตายไม่ใช่เป็นของ สุนัขเดย์แต่
 ก็เสียค่าที่สุด สำหรับการรบราฆ่าฟันกันค่อนหน้า ข้าพเจ้าไม่คัดค้าน
 แต่ที่จะมาฆ่ากันโดยเด็ดเย็นนั้นข้าพเจ้าขอคัดค้าน โดยความจริงใจ อยาก
 จะให้เด็กให้สัมพันธ์ว่าเราปกครองอย่างพี่น้องกันเอง เมื่อก่อนชีวิตเป็น

๕๓๕

ของพระเจ้าแผ่นดิน เคียงขวัดเป็นของพระองค์เราทุกคน เราอย่าฆ่า
กันเลย มันแหละข้าพเจ้ายังเห็นว่าเป็นทางที่ดี คือว่าแทนที่เขาคงกระทำ
ความผิดแต่เด็กน้อยแล้วกลับเข้ามาหาความยุติธรรม ผู้ร้ายยั้งจะมา
ตามที่เป็นอยู่เดี๋ยวนี้ ทำความผิดแต่เด็กน้อย เช่นการปล้นสดมภ์ ฆ่า
คนตาย ตู้ง่ายเขาก็เสียคน เขาก็ทำความผิดเรื่อย ๆ โดยเหตุที่ไม่
ยอมมาหาเจ้าพนักงานเกรงว่าจะถูกประหารชีวิต ด้วยเหตุนี้เองทำให้
กั๊กกันคนมากที่สุดในประเทศสยาม เพราะฉะนั้นคนอยากจะมาหาความ
ยุติธรรม คนอยากจะมาหาความไม่ตาย เรื่องเป็นอย่างนี้ เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าจะขอโรงเรียนให้รัฐบาลถอนเสีย และเดี๋ยวเห็นหน้าที่ของ
ข้าพเจ้าก็จะเสนอร่างพระราชบัญญัติมาใหม่ ให้ยกเลิกการประหาร
ชีวิตเสีย

ร.ท. ทองคำ กล้ายโสภา ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวไว้ ๒ มาตรา ข้าพเจ้าเห็นด้วยทั้ง ๒ มาตรา แต่มาตรา ๓๓
นั้นข้าพเจ้าเห็นด้วยเต็มประตูทีเดียว ไม่อยากจะอภิปราย ข้าพเจ้าจะขอ
อภิปรายแต่มาตรา ๓๔ คือใคร ๆ ก็อ้างรัฐธรรมนูญ แต่ข้าพเจ้าขอเรียน
ให้ท่านทั้งหลายทราบว่าถ้าท่านรักรัฐธรรมนูญแล้ว ท่านควรจะระมัด
ถึงข้อบทหนึ่งว่า พระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพ
สักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ ก็เมื่อเรายกพระองค์ขึ้นไปอย่างนั้นแล้ว
เราจะเอากฎให้พระองค์ทำไม เมื่อเราขนานพระองคค์ทำกั๊ก

๕๗๖

มีความเสียหายมากเท่านั้น เพราะคุณเราทำอะไรลงจะไม่ให้เกิดผลตามใจ
 ได้ ถ้าท่านรักรัฐธรรมนุญ ควรนึกขอนให้มากที่สุด อีกอย่างหนึ่งตั้งแต่
 คึกคักบรรพมาพระมหากษัตริย์ที่ทรงพระราชทานอภัยโทษปลดปล่อย และ
 ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประหารนั้น มีประชาชนที่กรหาหน้าพระองค์
 มากอยู่ แต่เขาไม่นินทาต่อหน้าขรรก้านัดเท่านั้น เพราะเขากลัวคำวจนจับ
 แล้วท่านจะปฏิเสธไม่ได้ว่าพระมหากษัตริย์องค์ก่อน ๆ นั้นกระทำโดย
 ความยุติธรรมหรือไม่ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เป็นเรื่องคอขาดบาดตาย
 อย่าเอาไปให้พระองค์ทรงเห็นเลย ให้พวกเรากะทำกันเองดีกว่า

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่ ตามที่ข้าพเจ้าได้แสดงความรู้ ตักในเรื่องที่อาโทษจำคุกตลอด
 ชีวิตกับประหารชีวิตแตกต่างกันอย่างไรนั้น ข้าพเจ้ากล่าวด้วยความ
 รู้ ตักในทางปรัชญาไม่ใช่ทางโลก คนทุกคนไม่อยากตายนั้นเป็นของ
 แน่ แต่นั้นเป็นทางโลก แต่ในทางพิโดไซฟี เรารู้ ตักแต่ไหนแต่ไรมา
 แล้ว คนถูกจำคุกตลอดชีวิตนั้นต้องทรมานทรมานม คุณเหมือนรุนแรง
 กว่าคนตายเสียแม้จะแน่นอน แต่อีกอย่างหนึ่งมีสมาชิกเช่นขอความเห็น
 ว่าคนตายด้วยถูกยิงเข้าเป็นเกียรติยศ ข้าพเจ้ายังไม่รู้ ตักว่าการตาย
 ฆาตกรรมนั้นเป็นเกียรติยศ เว้นแต่การตายในการสงครามเป็นเกียรติยศ
 แต่การถูกตัดสินโดยการยิงเข้านั้น คุณเหมือนเราจะเอาเกียรติยศทางคดี
 หัวมาผูกกัน โดยเฉพา เราควร จะยกโทษประหารชีวิตหรือไม่

๕๗๗

การลงโทษบุคคลนั้นเพื่ออะไร ก็เพื่อปราบปรามผู้กระทำความผิด เมื่อเรา
 เอาคนไปประหารชีวิตแล้ว จะปราบปรามได้อย่างไร . ครั้นอยู่จะทํา
 ให้บุคคลภายนอกรู้สึกชยาค แต่เราก็เห็นแล้วว่าเราตราพระราชบัญญัติ
 ขึ้นไว้ แม้แต่จำคุกวันเดียวเท่านั้น เช่นชีวิตจากรยานไม่จุไฟ ถูกตำรวจ
 จับรวบหนีคดีผู้ . ทุกคนไม่กตเวเช่นนั้นหรือ นอกจากผู้ร้ายใจที่ทมิฬ
 หินสาคีจริง ๆ ถ้าเราเอามันไปจำคุก เป็นการทรมานทรมานในคุก
 จนกว่าจะรอดพ้นมาได้จนถึงในคราว อภิตถิรคติสมัยได้รับ พระราชทาน
 อภัยโทษ บางทีเขาอาจจะมาเพ็ดขอร้องแก่กตเวอาจจะมาเป็นคนดีมี
 คนศักดิ์ได้ รัฐบาลนี้มีความรู้ดีในทางที่จะยกเลิกการประหารชีวิตเสีย
 แต่ผู้ เรี่ยวราญในทางกฎหมายได้ ทำมันที่กตเว ประเทศสยามเรายังไม่
 ถึงเวลาที่จะยกเลิกการประหารชีวิต แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าประเทศสยามเรา
 ถึงเวลาอันสมควรแล้วที่จะยกเลิกการประหารชีวิตเสีย . เรื่องนี้เป็นเรื่อง
 ที่เกี่ยวข้อง กับ ความรู้ ดีของ มหาชนอย่าง น้อยก็ควรให้ผู้แทนราษฎร ทั้ง
 หลายมี ส่วนรู้ เห็น พิจารณา พระราชบัญญัตินี้ โดยรอบคอบเสียก่อนว่า
 สมควรที่จะยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่ . ข้าพเจ้าก็คิดว่าจะรอดเรื่อง
 นี้เสียก่อน . และตั้งกรมมาธิการให้ ผู้แทนราษฎรมีส่วนร่วมความคิด
 ความเห็นบ้างว่าจะยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่ ก็จะเป็นผลดี . และ
 เป็นผลที่รัฐบาลพึงปรารถนา ด้วยว่านอกจากจะแสดงความรู้ ดีอย่าง

๕๗๘

จริงใจทำอะไรจะยกเด็กโทษประหารชีวิตคนอื่นเหมือนกัน ก็เมื่อเรานั้นเรามีสมาชิก ๒ ประเภทก็ควรให้สมาชิกประเภทหนึ่งได้ มีส่วนร่วมความคิดความเห็นอื่นนั้น เพื่อว่าความเห็นของผู้แทนราษฎรถึงแม้จะว่าไม่ไร้ผู้เสียหายการพิเศษกฎหมายก็ ก็อาจจะให้ประโยชน์แก่รัฐบาลได้บ้าง จริงอยู่ผู้เสียหายการพิเศษยอมเสียขบวนการเฉพาะสิ่งเฉพาะอย่างจริง ๆ จะให้ถูกต้องกับประธานนั้นไม่ได้เสมอไป และโดยเฉพาะเรื่องนี้เพียงเดียว สมาชิกส่วนมากก็มีความเห็น สอดคล้องด้วยกับข้าพเจ้าว่า เราควรยกเด็กโทษประหารชีวิตเสีย ก็เมื่อเรานั้นเรายังไม่ควรลงมติรับหลักการในขณะนี้ในเมื่อมีสมาชิกยังข้องใจว่าโทษประหารชีวิตจะยกเด็ก ข้าพเจ้าคิดว่า เราต้องการเวลาอีกเล็กน้อยเพื่อขอให้รัฐบาลได้คิดดูอีกว่าคดีนี้จะยกเด็กโทษประหารหรือไม่ เพราะได้มีสมาชิกหลายคนอภิปรายกันมาแต่ขอให้อภัยเด็ก และขอให้ผู้แทนราษฎรทั้งหลายได้คิดอีกทีหนึ่งว่าเราควรยกเด็กหรือไม่ ข้าพเจ้าจึงอยากจะย้ำในเรื่องหตุศพระพุทธรูปต่างนา แต่จะไม่ย้ำอะไร ขอให้ท่านสมาชิกทั้งหลายระลึกถึงพระพุทธรูปต่างนาซึ่งเป็นร่วมโพธิธรรมไทย ถ้าสมาชิกทั้งหลายเอากะแฉ่ธรรมแห่ง พระพุทธรูปเจ้ามาใช้ให้ทั่ว ๆ ทุก คนแล้วข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะพระพุทธรูปต่างนานั้นจะกระทำใจท่านที่อยากจะให้คนตายนั้น กลับมามีชีวิตอยู่ต่อไป เพื่อเขาอาจจะกลับนิสัยเป็นคนดีได้ ในอดีตก็คิดสมยนั้น

๕๗๘

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
 เท่าที่ได้อภิปรายกันมาแต่โดยมากเป็นสมาชิกประเภทที่หนึ่ง โดยมาก
 ยากจะวินิจฉัยให้รัฐบาลรอเรื่องนี้ได้ เพื่อพิจารณา เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าคนหนึ่งก็อยากจะให้รัฐบาลรอเรื่องนี้ได้ ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าที่
 เราได้เข้ามา เป็นเรื่องนโยบายที่รัฐบาลดำเนินอยู่ ถ้าจะพูดโดย
 เฉพาะผู้ที่ถูกประหารชีวิตแล้ว สิทธิของผู้ที่ถูกประหารชีวิตในเว
 ยังไม่ได้ถูกประหารชีวิต มีอยู่ ๔ ชั้น เมื่อศาลฎีกาพิพากษา แล้วยังมี
 สิทธิอีกอย่างหนึ่ง ยังมีสิทธิที่จะขอพระมหากรุณาจาก พระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัว ในขณะนำความขึ้นกราบบังคมทูลนั้นเป็นอันหนึ่งในเรื่องสิทธิ
 ที่มีอยู่ พูดถึงนโยบายของรัฐบาลแล้ว รัฐบาลได้พยายามถนอมสิทธิ
 ของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง ถ้าจะแก้ว่าไม่ต้องนำความขึ้นกราบบังคม
 ทูลเสียก่อนนั้น ข้าพเจ้าเห็นไปในทางที่ว่รอนสิทธิไปให้เหลือแค่ ๓ ชั้น
 ส่วนสิทธิที่จะขอพระราชทานอภัยโทษ หรือลดหย่อนผ่อนโทษอีก ใน
 ทางการปฏิบัติไต่ถาม มีปรากฏน้อยนัยน้อยหน่าที่จะไต่ ท้า แล้วนอกจาก
 ที่จะไต่มีฐานะพิเศษที่จะทำเช่นนั้นได้ เท่าที่ข้าพเจ้าได้ฟังแล้ว สมาชิก
 ส่วนมากก็เป็นผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๓ ยังมีคำถามมันคงอยู่ในทางที่จะ
 ขอให้คงกฎหมายนี้ไว้ก่อน ข้าพเจ้าขอประทานวินิจฉัยคือรัฐบาลนี้
 ซึ่งเป็นรัฐบาลที่พวกข้าพเจ้าเคารพอย่างยิ่งว่า ขอให้รอไว้ก่อน และ
 หากทางผ่อนผัน โดยตั้งกรรมาธิการมาไปพิจารณาอีก ครั้งหนึ่ง จะเป็น

๕๘๐

พระคุณอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้น ขอ จึงขอนให้รัฐบาลถอนไปเสียก่อน
แต่ยังคงคิดในเรื่องนี้ได้ก่อน

นายสวัสดิ์ ยู่จะเวสต์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวไว้ว่า
ข้าพเจ้าขอ.....

ประธานสภา ฯ กล่าวไว้ว่า ยังไม่ได้อนุญาตให้พูด

ร.ท. ทองคำ กล่าวไว้ว่า ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าว
ไว้ว่า หลักการที่รัฐบาลยื่นขึ้นอีกหลักหนึ่ง แต่ที่นั่นท่านสมาชิกบอกทำให้
ยกเลิกการประหารชีวิตเดี่ยวนั้น ควรจะเพิ่มเติมในภายหลัง เพราะฉะนั้น
ควรจะวินิจฉัยในหลักการที่รัฐบาลเสนอมานี้ว่าจะรับหรือไม่ ดังนั้น
เขาได้คอนหลังตั้งว่า ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้

น.ค. หอดวงสว่างนาอาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวไว้ว่า ข้าพเจ้ารู้สึกแปลก
ใจเป็นอันมาก ว่าทำไมที่ประชุมแห่งสภา ฯ ไม่รับหลักการแห่งพระราช
บัญญัติที่รัฐบาลได้เสนอ การที่ข้าพเจ้าแปลกใจก็เพราะเหตุว่า หลัก
การในพระราชบัญญัติที่รัฐบาลได้เสนอมาทองต้องมาควาน มีความ
ประสงค์อันดีต่อประชาชน และมีความประสงค์อันดีต่อพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว เหตุที่ข้าพเจ้าจึงพูดเช่นนั้น เห็นจะต้องชี้แจงความมุ่ง
หมายในการที่ออกพระราชบัญญัตินี้ให้ฟังสักหน่อยว่า ตามมาตรา ๑๓
ข้าพเจ้าก็ได้ อธิบายแล้วว่า เรื่องเดิมเป็นมาอย่างไร ก่อนที่รัฐบาลจะตั้ง
กรรมาธิการพิจารณา ว่าอาชญาประหารชีวิตในประเทศสยามนั้นควร

๕๘๑

จะเด็กหรือไม่ ก็ปฐมเหตุเกิดขึ้น คือ ทุกครั้งที่เจ้าคุณนายฯ ท่านจะ
 ต้องเซ็นนามส่นของพระบรมราชโองการในการประหารชีวิตแล้ว ท่านก็
 รู้สึกมีความไม่สบายใจเป็นอันมาก ในการที่จะทำเช่นนั้น เพราะฉะนั้น
 จึงได้เสนอเรื่องนั้นที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ประมาณเกือบปีหนึ่งแล้ว
 ว่าเราควรจะเลิกอาชญาประหารชีวิตในประเทศสยามหรือไม่ แต่เรื่องก็
 ได้ดำเนินไป ดังที่ได้กราบเรียนต่อมาอีกแล้ว ว่าได้มีผู้เชี่ยวชาญหลาย
 นายพร้อมทั้งกรมการ มีความเห็นว่าไม่ควรจะเลิกการประหารชีวิต
 แต่ได้มีทางแก้ไว้ว่า แทนที่เราจะทำกันอย่างแบบที่ค้ำสมัยใหม่เรียกว่า
 มาเบเรียน เช่นนี้ ควรจะหาวิธีใหม่ คือทำเป็นไซแอนต์พิคทน้อย ก็ได้
 เช่นขอมาตรา ๓๓ ขึ้น เพื่อเป็นการกรุณาปรานีต่อราษฎร นั้นเป็นหลัก
 การของมาตรา ๓๓ ทั้งนี้หลักมาตรา ๓๔ ก็มีอยู่ว่า แทนที่เดิมจะต้อง
 นำความกราบบังคมทูล รัฐบาลก็ได้ขอแก้ตามมาตรา ๓๔ ใหม่ การ
 ที่ทำเช่นนั้นก็เป็นการทำประโยชน์ ๒ สถาน คือ สถานที่ ๑ ก็จะทำให้
 ระบอบการปกครองประชาธิปไตยของเราเป็นไปอย่างถูกต้องดังที่นานา
 ประเทศเขากระทำไป กล่าวคือแยกอำนาจทั้ง ๓ ให้ขาดออกจากกัน
 คืออำนาจศาล อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจบริหาร นี่ประการหนึ่ง
 อีกประการหนึ่ง ในรัฐธรรมนูญเราก็ได้กล่าวไว้แล้วว่า พระมหากษัตริย์
 เป็นผู้ทรงระงับการ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ หรือกล่าวง่าย ๆ ก็คือว่า
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในระบอบประชาธิปไตยนี้ ควรจะทำแต่

๕๘๒

พระองค์ไม่ควรจะทำพระเศวตเป็นอันขาด เพราะว่าท่านเป็นที่เคารพ
 ดัดการระของบุคคลทั้งปวง ข้าพเจ้าอาจจะเข้าใจได้ว่า พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัวคงจะมีความรู้ดีที่ไม่แตกต่างกับเจ้าคุณนายยกๆ เท้าโต คือ
 เจ้าคุณนายยกๆ ท่านยังไม่มีความเต็มใจ พอใจ ในการที่จะเซ็นนามให้
 ประหารชีวิตคน เพราะฉะนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็คงจะเป็นเช่น
 เดียวกัน ตามที่ข้าพเจ้าเข้าใจ ก็จะมีประโยชน์อะไรในการที่จะสั่งให้
 คดีของคนอื่น จะให้พระองค์อะไรสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นี้
 เป็นหลักการที่รัฐบาลได้เสนอขึ้นเพื่อประโยชน์แก่พระราชราษฎร และ
 เพื่อประโยชน์แก่พระมหากษัตริย์เอง แต่ข้าพเจ้าประหลาดใจว่า ที่
 ประชุมแห่งสภาฯ นี้ไม่ยอมรับหลักการแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งข้าพเจ้า
 จะขอประท้วงเสนอต่อไปว่า ข้อแย้งต่างๆ คือในมาตรา ๑๓ มีความเห็น
 ไปว่า เราควรจะได้พิจารณาประหารชีวิตเสีย ความจริงความเห็นอัน
 นี้ไม่ใช่หลักการแห่งพระราชบัญญัติที่เราจะพิจารณา แต่ใครจะขอ
 ประทานเสนอต่อไปเพื่อป้องกันความสงสัย ว่ารัฐบาลได้ขบ และได้
 พิจารณามาแล้ว ก็การในเรื่องซึ่งจะมีโทษประหารชีวิตหรือไม่ นั้นควร
 จะมอบให้เป็นผู้บริหารพิจารณา มีบางท่านยกหลักเกณฑ์พระพุทธ
 คำสอนมาอ้าง ว่าไม่ควรจะฆ่าฟันกัน แต่ท่านเหล่านั้นได้คิด หรือไม่
 ว่าถ้าแม้ว่าเราได้เลิกโทษประหารชีวิตเสียแล้ว ใครผู้ร้ายจะเพิ่มขึ้น
 มากมายเท่าใด คนซึ่งจะถูกฆ่าตายด้วยน้ำมือของผู้ร้าย นั้นจะมากมาย

๕๘๓

เพียงใด ส่วนผู้ร้ายนั้นเขาคิดคุกเพียงตลอดชีวิตก็พอ นี่ขอให้คิด
 ออกแง่หนึ่ง อีกประการหนึ่ง นานาประเทศซึ่งเขาปกครอง โดยระบอบรัฐ
 ชรรมนูญก็มีอยู่เป็นอันมาก เขาก็ใช้ อารญาประหารชีวิตนั้นด้วยเอกขมี
 เรียนซ์ ความชำนาญ เขาเห็นว่ายังจำเป็น อยู่ที่จะใช้ อารญาประหาร
 ชีวิต บางประเทศที่เขาเลิกการประหารชีวิตแล้ว เขากลับมาใช้ อีกก็มี
 เท่าที่ข้าพเจ้าทราบ เราควรจะคิดออกแง่หนึ่ง ถึงกระนั้นก็ดี ยังมีบาง
 วันที่ประเทศสยามจะเลิกอารญาประหารชีวิตได้ แต่ควรจะมอบให้
 เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร อย่าให้เป็นการทำคุณบูชาโทษไป แต่ไม่ได้
 เกี่ยวกับเรื่องนี้ เรืองนุกคธว่าเป็นหน้าที่ของผู้แทนราษฎร ในเมื่อเรามี
 เรื่องที่จะผ่อนหนักให้เป็นเบาได้ ถ้าข้าพเจ้าเป็นผู้แทนราษฎรประเภทที่
 ข้าพเจ้าก็ยินดีจะทำเสียก่อน ส่วนการที่จะเลิกการประหารชีวิตอย่างไร
 หรือไม่ จะต้องพิจารณากันต่อไป เป็นปัญหาที่จะทำในสมัยประชุม
 นี้ไม่สำเร็จเป็นแน่ ถ้าเช่นนั้นเราจะผ่อนหนักให้เป็นเบาไม่ดีกว่าหรือ
 ก็คือว่าความคิดในการที่จะวาง พระราชบัญญัติ ชรรมนูญ ค้าดยุติธรรม
 เท่าที่ข้าพเจ้าทราบดูเหมือนว่าเราจะนำวิธีการบางอย่างในนานา ประเทศ
 มาใช้ ด้วยวิธีที่เรียกว่า วิธีชั้น เมื่อมีกรณีอันน่าสงสัยเกิดขึ้นแล้ว
 ทางตุลาการอาจจะตั้งกรรมการไต่สวนคำพิพากษาว่า จะถูกต้อง หรือ
 ไม่ ถ้าไม่ถูกต้องจะมีวิธีผ่อนผันอย่างไรหรือไม่ นี่เป็น ความคิด ของ
 รัฐบาล ที่หนักใจมาตรา ๑๔ ข้าพเจ้าได้กล่าวแต่อย่างนี้ความประสงค์

๕๘๔

ไม่ใช่ประสงค์ร้าย มีบางท่านเขาหักเกณฑ์ในการพระราชทานอภิ
 โทษไปปนกับหักเกณฑ์ในคำพิพากษา ข้าพเจ้าขอประทานเด่นขอ
 เราก่อระแยกกัน การพระราชทานอภิโทษ เป็น พระราชอำนาจของ
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในทางบริหาร ส่วนคำพิพากษารองศาล
 นั้นเป็นอีกทางหนึ่งซึ่งจะต้องไร้ทางศาล รัฐบาลได้เด่นอวางมา เช่นนี้
 เพราะฉะนั้นก็เด้อแต่เด้อมาริกว่าเราจะปล่อยให้เด่นหมั้นไปอย่างนี้โดย คัด
 คอคคนค่อไปก็ตามใจ

ขุนสมุทรทิศคคิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร ก่อว่า
 บัญหาที่เข้ามาสู่ในที่ประชุมนี้ เท่าที่ข้าพเจ้าได้ฟังอภิปรายกัน มีปัญหา
 ใหญ่จัวรับหักการหรือไม่รับ แต่ในกรณีทีอภิปรายกันนี้ มีปัญหาแฝง
 เกิดขึ้น จัวรัฐบาลควรจรับเรื่องนั้นเอาได้ก่อน ข้าพเจ้าเห็นไปในทางที่
 ว่าควรจเป็นปัญหาแฝง แต่ปัญหาแฝงนี้อาจจะมีผู้ คำนว่าไม่เกี่ยวกับ
 ประเด็น ข้าพเจ้าขอทราบเรียนจว่าเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง ก็มีส่วนมาริก
 ส่วนมาก ได้ข้อข้องจรัฐบาลเด้อ รัฐบาลก็ยังไม่ถอน จมาริก
 อาจจะมีอำนาจตามข้อบังคับข้อ ๔๕ หมายอภิษร ค. จาญคคิขออย่า
 เพิ่งลงมติในญคคิก็ได้ เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้าจะได้อภิปรายในทางที่
 ข้อข้องจว่า ขอให้เด็กโทษประหารชีวิตเด้อเกิด ในเรื่องเด็กโทษ
 ประหารชีวิตนี้ ข้าพเจ้าเห็นคด้วยทุกสิ่งทุกอย่าง และข้าพเจ้ามีเหตุผลอีก
 ประการหนึ่ง ซึ่งอยาจจะเพิ่มเติมเหตุผลในบรรคาคมาริกที่อภิปราย

๕๘๕

เหล่านี้เห็นเหตุผดเป็นเหตุผดธรรมชาติ และเกี่ยวกับจิตต์ใจ คือว่าตาม
 ธรรมชาติเรามักจะคิดกันเสมอว่าสิ่งไร ที่เราไม่เคยทำ สิ่งนั้นถ้าทำเข้าแล้ว
 ก็อาจจะพดงพลาดได้ แต่ข้าพเจ้าเห็นไปในทางว่า สิ่งใดให้เหตุผดพอ
 แล้ว แม้จะแปลกกว่าที่เคยทำมาเราก็น่าจะทำดู ข้าพเจ้าอยากจะทำดู
 เพราะเป็นเรื่องที่ของพูดยาวมาก คือขอให้สมาธิทงหodayงไปรด
 ระดึกดูว่า กิริยาที่เราลงโทษเด็กที่ไม่รู้เที่ยงสำ กับเด็กที่รู้เที่ยงสำนั้น
 ผดเป็นอย่างไร เด็กที่ไม่รู้เที่ยงสำเลย สำมารดจะจับไฟเดินได้ เราจะมี
 ใจไม่ได้ระกำลังกับลงโทษที่เที่ยงหรือ ถ้าเด็กที่รู้เที่ยงสำแล้ว เราก็ก
 ลงโทษเมียนที่เที่ยง ประเทศสยามเรานั้นความเจริญม้อยเท่าไร ในตัวบุคคล
 ในเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติ และชีวิตจิตต์ใจ ท่านทงหodayกัยอมทราบ
 อยู่แล้ว ท่านที่อยู่หัวเมืองจะแแต่เห็นได้ว่าพดเมืองของเราโดยมากตั้งแต่
 เรากเริ่มมา เราไม่ได้มีความอุปถัมภ์ ค้ำชู เราไม่ได้มีการศึกษาโดย
 สมควรเลย จนกระทั่งเราเวียกพวกกันจำบาเบเวียน ขอให้หนักว่าเขา
 เหล่านี้เป็นเด็ก ท่านคิดดูว่าคนเช่นนั้นควรจะลงโทษหรือไม่ ที่นส่วนของ
 ประเทศที่เราเจริญแล้ว ก็วิดัยช้แล้ว ข้าพเจ้าเห็นเป็นอย่างยิ่งว่าเขาอด
 แล้ว ควรจะลงโทษคนซึ่งกำลังโง่เขลาเบาปัญญาอยู่โดยธรรมชาติ โดย
 จิตต์ใจ กฎหมายอันนั้นจะไม่ใช้ลงโทษคนที่ไม่ผิด ขอให้ท่านคิดดู ที่น
 ข้าพเจ้าอยากจะทำคือไปว่า เพราะเหตุใดข้าพเจ้าจึงอดดองนี้ ก็เพราะ
 เหตุว่า เราควรจะหาหนทางบ้องกันไม่ให้คนเป็นผู้ร้ายยิ่ง กว่าจะปราม

๗๔

๕๘๖

คนที่เป็นผู้ร้ายแถวหน้าของโทษ ที่สุดต้องเป็นคนที่เกิดมาจากต้นค้ำของตัว
 เอง แต่ผู้ร้ายของเราทุกวันนี้ขอให้ท่านคิดดูดี เป็นผู้ร้ายที่จับไฟแต่ไม่รู้
 รู้ตัวใช้หรือไม่ จับไฟแต่ไม่รู้ ดีกว่าว่าร้อนหรือเย็นไม่คงมีขึ้น คุณแต่
 ท่านละข้าพเจ้า ถ้ามีครั้งเกิดโทษแล้ว ดีอะไร ๆ หมกคนเหล่านั้นควร
 ฆ่าหรือไม่ คนที่ได้รับการศึกษาแล้วอาจจะไม่คิดว่าฟ้าสูงแค่ไหนค่า
 แค่ไหน คนเหล่านั้นควรจะลงโทษอย่างแรง เมื่อข้าพเจ้ากล่าวเช่นนั้นข้าพเจ้า
 อยากจะเรียนท่านสมาชิกทั้งหลายว่า สภาชิกกฎหมายเราตั้งไว้ อันหนึ่ง
 ว่า เราปล่อยผู้ร้าย ๓๐ คน คือว่าลงโทษคนผิดสักคนเดียว ข้าพเจ้า
 อยากจะเอาหลักนี้เรียนให้ท่านเห็นว่า ถ้าเราจะปล่อยคน ที่ถูกตัดสิน
 ประหารชีวิตสัก ๓๐ คน จะไม่ดีกว่าที่จะเอาคนดี ๆ คนหนึ่งไปตัดหัวหรือ
 ฆ�โทษที่ข้าพเจ้าจะกล่าว แต่ที่ข้าพเจ้ากล่าวก็เข้าใจว่าเป็นเกียรติยศ
 เช่นตัวอย่าง คณะผู้ก่อการ ว.ศ. ๓๐๐ ถึงจะได้เคยต้องคำพิพากษาในคดี
 กบฏก็ แต่มีคนที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติมากมาย นั้นเพราะ
 เรื่องกฎหมายตัดหัวหรือไม่ได้ เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งซึ่ง
 ขอจึงขอต่อรัฐบาลว่าในเรื่อง ประหารชีวิตคนของเรา นั้นจะไม่ได้ ผิดสม
 ความผิด แต่การที่เราจะมีเทศบาลอะไรเรื่อยไปคงบังคับให้คนเดินไปตาม
 ช่องทางนั้น อาจจะเป็นช่องทางที่นำไปสู่ความดีได้ ข้าพเจ้าจึงขอ
 อ้อนวอนด้วย มีฉันทบางที่อาจจะมิได้แปรญัตติขอไม่ให้ลงมติในญัตติ
 นี้ก็ได้

๕๘๗

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ ก่อว่าว่า ข้าพเจ้าอยากจะขอชี้แจงในเรื่องหัตถ์พิจารณาการเกี่ยวกับกฎหมายบ้าง คือเราพิจารณากันในที่นี้ เราพิจารณากันในเรื่องที่ว่าประเด็นมีอะไร ที่จะต้องพิจารณาในวันนี้ ประเด็นในพระราชบัญญัติซึ่งรัฐบาลเสนอนั้น เสนอในประเด็นที่ว่า จะเปลี่ยนวิธีการประหารชีวิต คือเปลี่ยนวิธีการ รัฐบาลยังไม่ได้เสนอว่าควรจะเลิกการประหารชีวิต การเลิกหรือไม่เลิกจึงไม่ใช่ประเด็นที่สภา ฯ นี้จะวินิจฉัยในขณะนี้ เพราะฉะนั้นเราจะต้องวิเคราะห์ว่า วิธีการของรัฐบาลนี้ เราจะรับหรือไม่รับ นั้นข้อหนึ่ง ตามที่มีผู้มาปรึกษาบางคนว่าขอให้รัฐบาลรอการเรื่องนี้ไปพิจารณาเสียก่อนนั้น ด้วยเหตุว่ายังมีข้อประเด็นในเรื่องควรจะเลิกหรือไม่เลิกการประหารชีวิต ในข้อนี้จะผิดแปลกอะไร ขอให้คิดดู ประเด็นเรื่องนี้ถ้าหากว่ารัฐบาลจะรอไว้ ก็คงมีการประหารชีวิตต่อไป ผิดแต่วิธีการประหารชีวิตอย่างไรเท่านั้น นี่เป็นข้อสำคัญ ส่วนที่ท่านว่าขอเธอมาเก็บ เพราะฉะนั้นเมื่อท่าน แยกเป็น ๒ ประเด็น แล้ว พระราชบัญญัติ นี้ก็ควรจะได้พิจารณาโดยฉะเพาะ แล้วต่อไปก็ต้องประหารชีวิตอยู่นั่นเอง ข้อที่ควร จะแยกพิจารณาหรือไม่นั้นเป็นอีกประเด็นหนึ่ง ซึ่งควรจะว่ากันในเวลาหลัง ที่นี้เมื่อมาถึงว่า ในพระราชบัญญัตินี้มาคราวนี้เปลี่ยนวิธีการประหารชีวิตโดยศักดิ์ระฆังเป็นการยิง ข้าพเจ้าฟังเพียงในข้อนี้ จะไม่อภิปรายมาก ฟังเพียงดูก็ไม่คัดค้านแข็งแรงนัก มีที่เถียงหรือข้องใจ

๕๘๘

มากก็ในมาตรา ๑๔, มาตรา ๑๕ นี้บางคนหวังว่า เริ่มการที่จะ
 ประหารชีวิตคน...ชีวิตมนุษย์คงจะมีราคา จะต้องผ่านศาลชั้นที่ ๑ ชั้น
 ที่ ๒ ชั้นที่ ๓ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...โดยฉันทแปลี่ยนเฉย
 ดบดังไปเสีย คงจะเป็นอย่างนั้น แต่โดยอนชอที่เห็นเช่นนั้นก็อาจจะ
 รุงใจไปว่าไม่ควรรับหลักการของรัฐบาล...แต่ความจริงถ้าหากว่าเรา
 พิจารณาเหตุผลของการแล้ว เป็นแต่ชีวิตเท่านั้นเอง ก็คืออาจจะถึงพระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในเมื่อจะต้องถูกประหารชีวิตแทบทุกเรื่องก็ได้ ขึ้น
 ไปโดยวิธีใด ขึ้นไปโดยวิธีของรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๕...โดยฉันทไป
 โดยมาตรา ๕๕...คือถ้ามีผู้ถวายฎีกาแล้ว...ต้องขึ้นทางคณะรัฐมนตรี
 ปรีกษาคงตายทุกคดี เราจะไปรอไว้ไม่ได้...ก็เมื่อเรื่องขึ้นขึ้นขึ้น
 โดยวิธีใด...ข้าพเจ้าอยากจะทำให้เห็นว่าขึ้นได้เหมือนกัน...โดยวิธีไหน
 ไม่ใช่คดีไม่ให้ขึ้นเลย...การที่จะให้ ขึ้นโดยทางที่ขอพระมหากษัตริย์
 เป็นการถูกด้วยหลักวิธีซึ่งไว้อยู่ที่ไปในเรื่องกฎหมายทั่วไป...ในวิธี
 พิจารณาความอาชญา...เพราะในวิธีพิจารณาความอาชญาซึ่งจะโค
 ครวออกเป็นประมวล...ซึ่งท่านจะได้เห็น...ถ้าเราจะถือคามหลักทั่วไป
 แล้ว...เราแยกอำนาจศาลการออกไป...และคามรัฐธรรมนูญของเรา
 แยกอำนาจศาลการออกไปเด็ดขาด...คือแปลว่าในรัฐธรรมนูญว่า พระ
 มหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจศาลการทางศาล...แล้วท่านครวครวในหมวด
 ศาล...คือศาลคดีเงินเค็ดขาดแล้ว...เป็นอันเค็ดขาดถึงที่สุด...แล้วไม่ต้องมา

๕๘๘

รวมทวงพระมหากษัตริย์อย่างแต่ก่อน คดีในศาลปัจจุบัน แม้เมื่อมี
 รัฐธรรมนูญแล้ว ศาลเค็ดชวาทไทน์ ยังไม่ครบตามรัฐธรรมนูญ เพราะ
 เวदान์ศาลคดีดินแดน คดีประหารชีวิต และจำคุกตลอดชีวิต ต้องไป
 ให้ทรงเห็นด้วยนายกรัฐมนตรีรับสนองพระบรมราชโองการ จึงจะเป็น
 เค็ดชวาทไปได้ ซึ่งถ้าจะพูดไปโดยที่แท้แล้ว ยังไม่ครบตามรัฐธรรมนูญ
 รัฐธรรมนูญบอกว่าการคดีดินเค็ดชวาทบังคับได้ แต่การบังคับนั้น ถ้าหาก
 ว่ามีการฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษกัก หรือมิฉะนั้นโดยที่คณะรัฐมนตรี
 ถวายความเห็นไป เนื่องจากเหตุซึ่งปรากฏขึ้นในทางบริหารถ้าอาจจะ
 เหตุที่สมควรจะพิจารณา คงทบทวนสมาชิกว่า พันอง ๔ คน ถิ่นขึ้นไป
 คนละ กระบอ ก ไปยังถูกถูกเค็ดชวาทนั้น เพราะฉะนั้นคดีของชั้นนี้ฐาน
 ตามดอยิกว่า คนหนึ่งถึงเท่านั้น เพราะถูกถูกเค็ดชวาท เราเคารพต่ออำนาจ
 ศาล ก็เรียกว่าถึงที่สุดเหมือนกัน ไม่มีใครจะไปรื้อฟื้นได้ แต่ที่ว่าผู้
 ทูลเกล้า ๆ ถวายฎีกาในกรณีเช่นนั้น เราอาจจะแนะนำพระมหากษัตริย์ว่า
 ๓ คนนี้ให้ดเค็ดชวาทประหารชีวิต หรือมิฉะนั้นยังไม่มีใครถวายฎีกาขึ้นมา
 เราพิจารณาเห็นเอง เราก็อาจรนำความ ขกราบบังคับมทูล รอดคหยอน
 ผ่อนโทษก็ได้ ทำได้ถูกต้องเหมือนกัน และที่มีสมาชิกผู้หนึ่งกล่าวถึง
 ด้นุนว่าวิธีการอะไรที่เราควรจะทำได้ เราควรทำให้เสร็จ เราเว้นไว้แต่
 พระมหากษัตริย์ที่จะพระราชทานอภัยโทษ เพราะฉะนั้นวิธีแบบนี้เป็นวิธีที่
 เข้าแบบทั่วไปในประเทศอื่นๆ และเป็นแบบที่ขึ้นไปเพื่อพระมหากษัตริย์
 ไม่ไว้ขึ้นไปเพื่อจะให้ขึ้นประหารชีวิต และท่านเองก็ไม่เต็มใจ และนายก

๕๕๐

รัฐมนตรีเองก็ไม่เต็มใจ ตามที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ชี้แจงแต่
คือเคยมีคนคิดทุกเรื่องที่จะต้องประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต จะขอ
พระราชทานอภัยโทษหรือไม่ขอก็ต้องไปให้ทรงเห็น เรื่องอะไรที่ควร
จะเสร็จได้ก็ควรจะให้เสร็จไปทีเดียว แต่เรื่องไหนมีเหตุผลพิเศษควรจะ
ได้รับพระมหากรุณาให้ ชะงักไป และพระมหากษัตริย์จะทรงใช้พระราช
อำนาจก็ในทางพระราชทานอภัยโทษ ในทางพระมหากรุณา เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่าข้อที่เราควรจะวินิจฉัยกันว่า ควรจะรับหลักการหรือไม่รับ
ทันทีที่ควรจะยกเด็กหรือไม่ยกเด็กโทษประหารชีวิตนั้น ข้าพเจ้าขอเรียน
ว่าเป็นการนอกประเด็น แต่ขออนุญาตประธานสภาฯ ว่าแม้จะเป็นข้อ
นอกประเด็นก็ดี แต่รู้สึกว่ามันได้ออกนอก สภาฯ ก็หลายท่านอภิปราย
ถึงเรื่องนอกประเด็นมาแล้ว ก็ขอได้โปรดอนุญาตให้ ข้าพเจ้าได้ชี้แจง
สั้นๆ สั้นๆ สักเล็กน้อย ในเรื่องที่เราควรจะยกเด็กการประหารชีวิตหรือไม่
นี้เป็นเรื่องซึ่งได้เถียงกันมาทั่วโลก และข้าพเจ้าไม่ประหลาดเลยที่สภาฯ
นี้โดยที่เรื่องมันเถียงกัน ข้าพเจ้าจะประหลาดก็ต่อเมื่อท่านไม่ได้พูดอะไร
เสียเลยที่เราควรจะได้ยกหรือไม่ยก ข้าพเจ้าเห็นเป็นธรรมดาที่ท่านได้
พูดมา เป็นเรื่องที่น่าสนใจทุกประเทศ เป็นคราวๆ เช่นข้าพเจ้าจำได้
อย่างในเมืองอังกฤษนานๆ มีข่าวเสนอญัตติว่าให้ยกเด็กโทษประหารชีวิต
เสียทีเดียวดังกรรมาธิการกันไปพิจารณา พิจารณากันแล้วกับออกว่ายังไม่
สมควรพอ ยังไม่มีคนงดโทษ ถ้าไม่งดโทษประหารชีวิต โทษที่จะ
แรงที่สุดก็ต้องเป็นโทษประหารชีวิต เพราะเหตุว่าคนทำผิดเหมือนกันยัง

๕๕๑

ได้รับโทษไม่เท่ากัน คือว่าโทษคงแก่น้อยไปจนถึงอุกฤษฏ์ที่สุด ทั้งนี้ก็
 การทำโทษอย่างอุกฤษฏ์ที่สุด เช่นเป็นคัมภีร์ พ่อแม่ เอาจีนมายังแล้ว
 ทำตายอย่างร้ายกาจที่สุด แล้วท่านจะเอาโทษอะไรมาลง ท่านจะบอก
 เอาไปจากคุกตลอดชีวิตอย่างนั้นหรือ ตอนนั้นคนย่ำยีพระสงฆ์ ด้มีอย่างลับ
 พันปลา อย่างทารุณอย่างนั้นแล้ว เราจะเอาโทษอะไรมาลง ก็ไม่มี เพราะ
 ฉะนั้นจึงต้องมีโทษประหารชีวิตไว้ การที่ลงโทษประหารชีวิต ท่านจะ
 สังเกตได้ว่าผู้พิพากษาไม่อยากจะลงโทษประหารชีวิตเลย เว้นแต่จะ
 จำเป็นจริงๆ กฎหมายอาชญามาตรา ๒๕๐ ก็จำกัดจำเขี่ยเต็มที่ ประการ
 ที่ ๒ ผู้พิพากษาเอง ที่ข้าพเจ้าพูดได้เพราะข้าพเจ้าได้เคยเป็นผู้พิพากษา
 มากตั้งแต่จากสูงที่สุด รู้ดีว่าพอถึงประหารชีวิตแล้ว คุณก็ดีคุณดำ คุณว่า
 สมควรจะประหารชีวิตหรือไม่ แต่ว่ากฎหมายมีอยู่อย่างนั้น เมื่อถึงเวลา
 คัดสินก็ไม่อยากจะให้ประหารชีวิต แต่เราถือวินัยเคร่งครัด เราก็ต้องเซ็น
 ลงไปตามหน้าที่ของเรา แต่ในข้อนี้เป็นเรื่องที่ทำอย่างรุนแรงที่สุด
 วางชีวิตไว้จำกัดจำเขี่ยที่สุด และผู้พิพากษาทุกคนโดยเนเจอร์เรดคอนชั่น
 ไม่อยากจะให้ตาย แต่ก็เปลี่ยนเป็นจำคุกตลอดชีวิตไปได้ แล้วอีก
 อย่างหนึ่ง ที่ว่าการที่ลงโทษนั้น มีรัฐมนตรีหนึ่งได้ชี้แจงเดี๋ยวนั้น เป็น
 ความจริง คือมีหลายประเทศที่ตกลงกันว่าควรระงับการประหารชีวิตหรือ
 ไม่ แต่ว่าก็บอกว่าไม่ควรเด็กไปนั้นหลายครั้งหลายครา แต่ว่าบาง
 ประเทศถูกช้อนๆ หนักเข้า ก็เด็ก แต่ว่าก็มีเหตุผลคุณกรรมาชีพกัน
 มาจริง ก็กดขี่มาใช้ อีก ก็มี ข้าพเจ้าจะถามว่าสติการฆ่ากันภายใน

๕๘๒

เมืองไทยเรามีตลิ่งหรือทิวทัศน์ ท่านทั้งห้ายก็จะตอบว่าทิวทัศน์ แล้วเราจะไปเลือกภาพประหารชีวิตเดี่ยวนั้นมันถึงเวลาหรือยัง ข้าพเจ้าจึงเห็นว่ายังไม่ถึงเวลาที่จะเลือก อย่างเดียวกับเมืองเซาท์เราจะต้องดูสถิติว่าควรเลือกหรือไม่ควรเลือก เขาก็ต้องพิจารณาคุให้เหมือนกัน ข้าพเจ้าจะชี้ให้เห็นประเทศอังกฤษ อเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และประเทศอื่นๆ ได้ตรวจดูแล้ว ข้าพเจ้าก็จำไม่ได้ แต่มั่นใจที่สุดที่เลือกการประหารชีวิต และที่เลือกไปแล้วต้องกลับมาใช้การประหารชีวิตก็มี ประเทศต่างๆ เช่นอังกฤษ ไรซ์เวอวค อเมิกาไร้เกาอิไฟฟา แล้วฝรั่งเศสไร้ ก็โดดขึ้น นั้นข้าพเจ้าจะไม่พูด แล้วแต่จะไร้อย่างไหน แต่เห็นว่าหลักที่รัฐบาลเดนมาร์กเป็นวิธีพิจารณาซึ่งไร้กันทั่วโลก ซึ่งเวลาเราออกประมวลแล้วเราก็จะต้องไร้อย่างนี้ ข้าพเจ้าขอสรุปค้ำว่า ไม่ได้เปลี่ยนวิธี ก็ท่านไม่ควรจะข้องใจว่าจะขึ้นถึงพระมหากษัตริย์ไม่ได้ ความจริงขึ้นได้ แล้วเดี่ยวนั้นนายความมีมากขึ้น ก็อาจจะทำฎีกาทุลด้า ๆ ถวายก็ได้ เพื่อขอพระราชทานอภัยโทษ

ประธานสภา ฯ กล่าววว่า ข้าพเจ้าได้ปด้อยให้ท่านทั้งห้ายอภิปรายกันมาเป็นเวลาชั่วโมงเศษ เห็นว่าสมควรที่จะพิจารณาปัญหาต่างๆ ที่ท่านอภิปรายเสียที ปัญหาที่ข้าพเจ้าได้ปด้อยให้สามารถอภิปรายถึงเรื่องว่ยังไม่ควรระบิหลักการ โดยมีสำนึกอ้างหลักการว่ ถ้าจะเปลี่ยนก็เปลี่ยนไปในทสที่ไม่ประหรรท้เดี่ยว วัอนั้นข้าพเจ้าเห็นว่

๕๕๓

เป็นเหตุผลไปในทางที่จะไม่รับหลักการ เพราะฉะนั้นในการที่อนุญาตไป
นั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการชอบแล้ว คือไปนักตั้งปัญหาอย่างสั้น ๆ ที่
มีแต่เพียงว่าเราจะรับหลักการหรือไม่เท่านั้น ถ้าท่านผู้ใดจะแยกปัญหา
ให้กว้างออกไปอีกก็เชิญ

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอว่า อย่าเพิ่งลงมติ ขอให้เอาญัตตินี้
ขึ้นมาปรึกษาก่อน

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ที่นี้ก็เหลือปัญหาว่าอย่าเพิ่งลงมติ
หรือจะลงมติก่อนก็ได้

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่ควรจะมีมติอภิปราย เพราะเหตุว่าเรื่องนี้เป็นปัญหา
สำคัญ ควรจะปล่อยให้สมาชิกที่ยกมือแล้วไม่ใคร่พูด ได้มีโอกาส
พูดบ้าง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะมีมติอภิปราย
ได้โปรดยกมือขึ้น

ผู้ที่เห็นว่าควรมีมติอภิปรายได้ มี ๕๐ เสียง เป็นอันว่าให้มี
มติอภิปรายได้

๕๖๔

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า : ที่นับัญหาข้อไปก็มีว่าควรระดมคดีไว้ หรือควรระดมคดี

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า : ข้าพเจ้าขอเสนออีกอย่างที่ได้เสนอมาแล้ว คือ เสนอให้ตั้งกรรมาธิการเป็นญัตติอีกญัตติหนึ่ง แต่ก่อนที่ข้าพเจ้าจะหยุดพูดขอเสนอความเห็นอะไรสักอย่างหนึ่งซึ่งร้องใจข้าพเจ้ามานานแล้ว

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า : ประเดี๋ยว, พวกกันอย่างสั้นๆเถอะ เพราะได้พูดกันมานานแล้ว ท่านจะเอาอย่างไร

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า : เสนอขอให้ตั้งกรรมาธิการ แต่อยากจะเสนอความเห็นประกอบข้อเสนออนุญัติ.....

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า : มีคตอภิปรายแล้ว, ไม่ได้.

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า : มิได้มีคตอภิปรายในเรื่องนั้น แต่ข้าพเจ้าขออภิปรายในเรื่องญัตติอื่น

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า : ท่านผู้เป็นประธานไต้ มั่นคแต่้วว่าให้ มีคตอภิปราย แต่ข้าพเจ้าเห็นว่่าก่อนที่ระดมคดี ขอเสนอว่่าให้หยุดพักกันเดี๋ยวก่อน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า : เห็นว่่าจะไม่มีใครคัดค้าน เพราะฉะนั้นหยุดพักเดี๋ยวก่อน

พักประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

๕๕๕

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ปัญหาที่ข้าพเจ้าจะขอให้ลงมติในชั้น
นี้ ก็คือว่าอย่าเพิ่งลงมติ หรือเราจะลงมติกัน

ร.ท. เนตร์ พูนวณิชมน์ กล่าวว่ อย่าเพิ่งลงมติหรือว่าญัตติยก
เรื่องอื่นขึ้นพิจารณา มีอยู่ ๒ ข้อ ในที่นี้ถ้าอย่าเพิ่งลงมติแล้วจะต้อง
อภิปรายต่อไป แต่ข้อ ๒. ว่าขอให้ที่ประชุมยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา คน
ละข้อกัน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ อย่าเพิ่งลงมติอันนี้หมายความว่าไม่
ไร้ยกเรื่อง เรื่องอาจจะกลับเข้ามาได้ ข้อสุดท้ายนั้นว่าอย่างไร อ่าน
ดูที่

ร.ท. เนตร์ พูนวณิชมน์ กล่าวว่ ข. ญัตติขอให้ที่ประชุมยกเรื่อง
ราวอื่นขึ้นปรึกษา ถ้าที่ประชุมตกลงตามนไชร์ ญัตติเดิมเป็นอันระงับ
ไป ส่วนข้อ ค. ว่าญัตติขออย่าเพิ่งลงมติในญัตตินั้น อันนี้หมายความว่า
จำให้อภิปรายกันต่อไป

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ถ้าเป็นอย่างนั้น เวลานี้เราได้มีค
อภิปรายกันแล้ว

นายมงคลรัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าว
ว่ ไม่ไร้อภิปราย ข้าพเจ้าเป็นผู้เสนอแล้ว ข้าพเจ้าต้องตีความ
ในข้อเสนอนั้นให้เป็นที่เข้าใจได้ก็ ไม่ไร้อภิปรายคือข้าพเจ้าเสนอควม

๕๕๖

เป็น ๒ ข้อ คือมีความประสงค์ให้เครื่องนี้ไว้ชั่วคราว ให้เอาเรื่อง
อันอันอภิปราย ข้อบังคับข้อไหนไม่ทราบ แต่ข้าพเจ้ายืนยันว่าถูกต้อง และ
มีผู้รับรองแล้ว

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ปัญหาที่ข้าพเจ้ายกขึ้นให้ที่ประชุม
ปรึกษามีอยู่ ๒ อย่างเพียงดงมติ กับว่าถ้าเมื่อที่ประชุมส่วนมากเห็นว่า
ควรจะดงมติต่อไป เราก็ปรึกษาต่อไปได้ ไม่ใช่ปัญหาสุดท้ายที่อ่าน
เมื่อคน ท่านผู้ใดเห็นว่าอย่าเพียงดงมติในปัญหาเรื่องนี้ โปรดยกมือขึ้น
มีสมาชิยกยกมือรับรอง ๔๑ คน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรดงมติได้ โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือรับรอง ๖๒ คน เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงให้ดง
มติได้

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ที่น้มนกที่เราจะดงต่อไปตามปัญหาที่ได้
อภิปรายกันมาแล้ว แยกหลักการสำคัญได้เป็น ๒ อย่างในมาตรา ๑๑
นั้นอย่างหนึ่ง ในมาตรา ๑๔ อีกอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นในการที่จะ
รับหลักการนี้ ข้าพเจ้าใคร่จะหารือว่าควรจะรับหลักการรวม หรือ
ว่าจะแยกรับ รอคอยความเห็น

นายกรัชมณฑล กล่าวว่ ตามร่างพระราชบัญญัติที่เสนอนี้
เป็นฉบับเดียวกันเพราะฉะนั้นขอให้ว่าไปด้วยกัน

๕๕๗

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าหลักการในมาตรา ๓๓ กับ ๓๔ นั้นต่างกันมากทีเดียว เพราะ
ฉะนั้นควรจะได้รับหลักการคนละที่

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า พระราชบัญญัติที่เดี๋ยวๆ มาข้าพเจ้าไม่เคยเห็นเคย ว่ารับ
หลักการแยกกัน

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า การรับหลักการเรื่องเท่าที่อภิปรายกันมาเดี๋ยวๆ ข้าพเจ้า
เห็นว่าควรรับหลักการรวมกันและเพราะเหตุอย่างนี้ รัฐบาลมีเจตนา
ดี ข้อที่เราจะเห็นเป็นอย่างอื่น เราได้พดกกันที่หลังในเรื่องที่ไม่ให้มี
การประหาร เพราะไม่ใช่ปรึกษาเรื่องนี้ เรื่องนั้นเรื่องทั้งรัฐบาล
เด่นอมาคือด้วยความเจตนาดีของรัฐบาล เพราะเหตุเจตนาดี ไม่ใช่ข้าพเจ้า
ขอความกรุณาว่าควรรับหลักการรวมกันทีเดียว

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า เพื่อคัมปัญหาให้สั้นเข้า และเท่าที่
เราเคยมา ความจริงก็ไม่เคยแยก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะตั้งปัญหา
ว่าเราควรจะได้รับหลักการหรือไม่เท่านั้น ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้รับหลัก
การแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้พิจารณาต่อไปได้ ขอให้ลงมติ

สมาชิกยกมือขึ้นรับรองเป็นส่วนใหญ่ เป็นอันว่าที่ประชุมตกลง
ให้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป

๕๕๘

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ขอเด่นอวดเคียว
 ประธานสภาฯ กล่าวว่ รัฐบาลขอรองให้พิจารณาอวดเคียว
 เดธาธิการสภาฯ อำนร่างพระราชบัญญัติแก้ไขกฎหมายลักษณะ
 อารญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๓)

นายถ้วัดดี ยูวะเจด ผู้แทนราษฎรจังหวัดกันครถ้วรรค์ กล่าวว่
 ในมาตรา ๓ นั้นเจ้าขอแปรญัตติว่ "มาตรา ๓ ผู้ใดต้องคำพิพากษา
 ให้ลงอาชญารชัฎท่านให้.อาไปยงเสียให้ตายนั้นขอ แปรว่เป็นแค่
 เพียงตลอดชีวิต"

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ราษฎรกันมาเป็นนานต้องนานแต่จใน
 เรื่องนี้แปรไม่ได้

ค. ยู่เกียง ทงตงยา "ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี" กล่าวว่
 ในมาตรา ๓ นั้นเจ้าขอเรียนถามรัฐบาลว่เพิมชางได้กระเศรียม
 อะไรบ้าง ค้งกองหมอดหมู่ได้โดยละเพาะหรือการอย่างไร

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ เคยมีสมาชิกหนึ่งผู้ช้น บอกว่
 การยงนั้นเป็นการได้เกียรติยศ เพราะอย่างนั้น ถ้าหรับักโทษที่ไม่
 ต้มควรวะได้เกียรติยศก็ได้ตัวอวยง แต่ักโทษทหารที่ต้มควรวะก็ได้รับ
 เกียรติยศก็เอาทหารยง

นายเช ยูนิพนธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่ เจ้าเจ้า
 ไคยกม้อแล้ว แต่ไม่กั้นได้พูด ได้โดยมาดักหน้อย จะพูดดักหน้อย

๕๕๕

คะพูดถึงมาตรา ๓ เท่านั้น ที่พูดว่าพระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราช
บัญญัติแก้ไขกฎหมายลักษณะอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๓)"
เราไม่มีฉบับที่ ๒ อันนั้นเห็นจะเป็นประการใด

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ที่ฉบับที่กรมการไปพิจารณานั้น
๒ เรื่อง

นายเช ยูนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า กฎ
หมายอันนี้จะออกก่อนฉบับนั้น จะเป็นฉบับที่ ๓ ใดอย่างไรกัน

น.ต. หลวงชำนาญวาณิช ร.น. กล่าวว่า ไม่ต้องทำอะไร
ชี้แจงฉบับที่ ๓ ออกเท่านั้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ชี้แจงฉบับที่ ๓ ออกเสีย

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวว่า
ในมาตรา ๓ ถ้าเจ้าขอแปรญัตติครั้งนี้ ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ลง
อาญาประหารชีวิต ท่านให้เขาไปยิงเสียด้วยดุนปืนดุกเคียว

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้ใดรับรอง ตกไป

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
ว่า พระราชบัญญัติที่ผ่านม แต่จะกระทำความเสียหายก่อน พระ
ราชบัญญัติที่แล้ว ๆ มาดูเหมือนเรามีว่าพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ถ้า
รัฐบาลไม่รับรองขอเพิ่มอีก

๑๐๐

ประธานสภาฯ กล่าวหา รัฐบาลยอมให้เพิ่มเติมว่า “แก้ไขเพิ่มเติม” แล้ว คือไป

เดชาธิการสภาฯ อ่านว่า เปลี่ยน พ.ศ. ๒๔๗๑ เป็น พ.ศ. ๒๔๕๐

นายฮั่ว คามโท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวหา
ตามมาตรา ๑๔ ข้าพเจ้ายังร้องใจอยู่เล็กน้อย อยากจะขอแปรญัตติเดิม
คำว่า “ถ้าจะลงอาญาประหารชีวิตแก่ผู้ใด ท่านให้นำความกราบ
บังคมทูลพระกรุณาเสียก่อน จึงให้นำเอาตัวไปประหารชีวิต” เพราะ
ที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๒ มีว่า ปวงชนชาวไทยให้พระมหากษัตริย์ทรง
เป็นประมุขแล้ว เมื่อจะเอาบุคคลผู้หนึ่งไปประหารชีวิต ข้าพเจ้าเห็น
ว่าควรจะนำความกราบบังคมทูลให้ทราบเท่านั้นเอง ไม่ต้องขอพระบรม
รราชานุญาต

นายเข ยูนิพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวหา ใน
เรื่องดำหรั้มมาตรา ๔ ซึ่งกำหนดห้ามไม่ให้เอาตัวไปประหารชีวิตภายในกำ
หนด ๓๐ วันนั้น ได้มีมติอภิปรายกันมานานมากในเรื่องที่ว่า ราษฎร
เรายังมีดวงใจเรตายังไม่มีความรู้มาก อาจไม่ถวดยฎีกา หรือถวดย
ฎีกาไม่ทัน ซึ่งจะขออภัยโทษให้ลดหย่อน ข้าพเจ้าขอแปรญัตติให้
เป็น ๖๐ วัน เป็นอันว่า “แต่ห้ามมิให้เอาตัวไปประหารชีวิตภายใน
กำหนด ๖๐ วันนับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด”

๖๐๐

ร.ท.ทองคำ ค่ายโอภาส ผู้แทนราษฎร จังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ตามที่เมื่อสัปดาห์ที่แล้วขอแปรญัตติ ในมาตรา ๓๔ ให้นำ
ความขึ้นกรรมาบังคับกฎหมายเสียก่อน ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควร

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ในมาตรา
๓๔ นี้ ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่าขอให้เอาตัวไปประหารชีวิตภายใน ๗๐ วัน

ขุนพิเคราะห์หคค รมว.อง

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า
เมื่ออย่างไร ๆ เราจะได้เข้ากันแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะให้หนัก โทษผู้
มีเวลาสมควรอยู่บ้าง เวลา ๓๐ วัน ถึง ๗๐ วันนั้นไม่พอ ควรจะให้มาก
กว่านั้น คือมีโอภาสและมีชีวิตที่จะขอว่าถ้าญาติพี่น้อง หรือจะทำอะไรบ้าง
เพื่อเป็นความกรุณา ขอแปรญัตติตั้ง ๓ ปี

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ รมว.อง

เจ้าพระยาจักรีวรมาธิบดี กล่าวว่า ตามที่สัปดาห์ที่แล้วเห็นว่า ควร
จะขยายเวลา ๓๐ วัน เป็น ๖๐ วัน ได้ปรึกษากันในคณะรัฐมนตรี เห็นว่า
จะยอมได้ แต่ถ้าจะให้ยาวอย่างนั้น ท่านต้องระมัดระวังความหนักหน่วงเหมือนกัน
เมื่อยาวเกินไปจะเป็นการทรมาน อีกข้อหนึ่งรัฐบาลจึงได้ขยายไปคาม
ที่สัปดาห์ที่แล้วปรารถนาเพียง ๖๐ วันก็พอแล้ว

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า
๗๐ วัน ไม่กอน

๖๐๒

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ข้าพเจ้า ๑ ปี ไม่ถอน

ประชาชนสภาฯ กล่าวว่า มีผู้เสนอว่าให้นำความกราบบังคมทูล
พระกรุณาเสียก่อนจึงให้เอาไปประหารชีวิต แต่ต่อไปนั้นให้เป็นอย่างเดิม

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ขอ
ประธานถามรัฐบาล บางทีจะไม่ต้องใจด เพียงแต่ให้นำความกราบ
บังคมทูลก่อนประหารชีวิตนั้น รัฐบาลจะยอมได้หรือไม่

น.ต. หลดวงษ์รังนาจรัสวดี ว.น. กล่าวว่า ความจริงเรื่องนี้
รัฐบาลก็ไม่น่าจะจัดของอะไร แต่ทว่าความมุ่งหมายมีอยู่แต่ที่ว่าเราอยาก
จะเปลี่ยนแปลงของพระเจ้าอยู่หัวให้เป็นที่เคารพสักการะจริงๆ ไม่อยาก
จะให้เคียดแค้นเลย ถ้าแม้ว่าจะคิดความยุ่งยาก ขอให้สมาชิกเห็นใจ
ว่ารัฐบาลได้กระทำเรื่องนี้โดยบริสุทธิ์ใจ

นายฮั่ว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่า
ตามที่ข้าพเจ้าแปรญัตตินั้น ก็ถือตามมาตรา ๒ พระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุขของชาติ เมื่อคนของชาติจะต้องถูกประหารชีวิต และจะต้องจาก
ประเทศสยามไป ข้าพเจ้าเห็นว่า ควรจะต้อง นำความกราบบังคมทูล
การจับกุม เช่นอย่างตำรวจจับคอกเคอร์โซติ ในกระทรวงเคหะราชการ
ยังต้องขออนุญาตคือรัฐมนตรี นั้นเพราะอะไร ข้อนั้นข้าพเจ้าอยากจะขอ
ร้องต่อรัฐบาลและต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ นำความกราบบังคมทูลให้พระ

๖๐๓

มหากษัตริย์ทรงทราบเพื่อเป็นฐานเคารพเท่านั้นเอง ไม่มีกฎเกณฑ์อะไร
เป็นทางจรรยาเท่านั้น ขอเรียนให้สำนึกทั้งหลายทราบคานัน

น.ศ. หอดวงจ่างนาอาตวัดดี ร.น. กล่าวว่ ถ้าสำนึกมีความ
ประสงค์เช่นนั้นแล้ว ก็ในการปฏิบัติเป็นการภายใน รัฐบาลทำได้ เรื่อง
นี้เป็นเรื่องที่ไม่ควรจะไปดงได้ในกฎหมาย แต่รัฐบาลรับรองว่าจะปฏิบัติ
เป็นการภายใน ก็อกรวมบังคับทุกให้ จะพอใจไหม

นายฮั่ว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่ เมื่อ
รัฐบาลรับรองจะนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ข้าพเจ้าก็ยินดีก่อน
ประธานสภาฯ กล่าวว่ คงเหลืออยู่ ๖๐ วัน ๙๐ วัน ๑ ปี หรือ
ใครจะแปรญัตตินอกจากนั้นอีก

นายมังกร สามเสน กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่ เมื่อไหนๆ
ก็จะประหารชีวิตเด็ด ขอให้อำนาจยากเย็นเดยภายใน ๖ ชั่วโมงก็
พอเด็ด

นายมังกร เดาศิเรณู วัชรอง

ขุนรำนานาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่ สำหรับ
มาตรา ๓๕ นี้ มีสำนึกเสนอเป็น ๓ วาระด้วยกัน คือ ๕๕ ๕๖ ๖๐ วัน ของ
รัฐบาล ๓๐ วัน ข้าพเจ้าขอเสนอเป็นมติว่ควรจะได้หรือไม่ก็ได้เด็ก่อน

ร.ศ. เนตร์ พูนวิวัฒน์ วัชรอง

๖๐๕

นายทองอยู่ สุขพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าววา นอก
จากสมัครใจแล้วขอว่าควรจะได้หรือไม่แก่ ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติให้
ที่ผู้กล่าวขอให้แก่

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
๓๐ วันไม่มีแล้ว รัฐบาลยอมให้เป็น ๖๐ แล้ว

ประธานสภาฯ กล่าววา เรื่องนี้รัฐบาลได้รับรองแล้ว จึ่งตาม
ที่สมัครใจว่าเหลือก็ให้เป็น ๖๐ วัน เพราะฉะนั้นญัตติของนายมังกร ตาม
ที่รัฐบาลยอมแก่แล้ว ถอนหรือไม่

นายมังกร สามเสน กล่าววา ข้าพเจ้าขอถอน

ประธานสภาฯ กล่าววา คงเหลืออยู่ ๖๐ วัน ๘๐ วัน ๑ ปี ข้าพเจ้า
จะขอให้ประชุมลงมติว่า ๘๐ วันหรือ ๑ ปี ก่อน เราจะได้ลงมติ ๖๐ วัน
ที่ห้อง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา ควร
จะเป็นมติว่าจะแก่ ๖๐ วันหรือไม่เสียก่อน ถ้าแก่แล้วควรจะเป็น ๘๐ วัน
หรือ ๑ ปี

ขุนอินทรภักดิ์ รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าววา ท่านผู้ใดเห็นควรจะได้จาก ๖๐ วัน หรือ
เห็นควรว่าจะยื่น ๖๐ วันไว้ ขอให้ลงมติ

๕๐๕

มีตั้งมาริกยกมือเห็นว่าควรจะคง ๒๐ วันไว้เป็นต้นจนมาก เป็นอัน
ว่าประชุมตกลงให้เป็น ๒๐ วัน

เดชาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๕ คอไป

นายเดมียก หงส์ประภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
กล่าวว่า มาตรา ๕ ที่จริงไม่สำคัญอะไร แต่อยากขอให้เติมคำว่า "ผู้ยื่น"
ไว้ระหว่างคำว่า "ท่านให้เอาตัว" และกับคำว่า "ไปประหารชีวิต"
อ่านได้ความว่า "ท่านให้เอาตัวผู้ยื่นไปประหารชีวิต"

น.ท. หดวงขวางนาจาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า จะเติมก็ได้ ไม่เติม
ก็ได้ แต่ความจริงก็ไม่จำเป็นตามแต่สภาฯ

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า
มาตรา ๕ นั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรตัดออกทั้งมาตรา ขอแปรญัตติให้ตัด
ออกเสียทีเดียว

นายชุนห์ มณฑานนท์ รับรอง

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า
ข้าพเจ้าเห็นว่าควรตัดออกไม่ได้ เพราะเหตุจะทำให้กระทบกระเทือนถึง
สิทธิของผู้ที่องค์คำพิพากษาให้ประหารชีวิตก่อน เป็นการศักดิ์สิทธิ์ของ
เราไม่ให้มีสิทธิตามกฎหมายเดิม กฎหมายนั้นควรจะต้องคงไว้ตั้งแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จะย้อนหลังไม่ได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ญัตติของนายเดมียก ไม่มีผู้รับรอง
ตกไป คงอยู่แต่มาตรา ๕

bob

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่่า ที่
ข้าพเจ้าเด่นอนั้น เพื่อจะให้ดีทริแก่ผู้ที่จะตายนั้น ให้ดีขึ้น ไม่ใช่จะ
ศักดิ์ทริอะไร ทักขื่อนข้าพเจ้าเห็นว่าให้เป็นไปตามกฎหมายใหม่นี้ คือ
ให้ยังทั้งหมดก็เคย

นายมนูญ บริสุทธี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่่า
กฎหมายนี้มันกฎหมายลักษณะอาชญา ซึ่งเป็นประมวลกฎหมายอัน
สำคัญ ของบ้านเมืองเราอย่างหนึ่ง ความธรรมดาของกฎหมาย
อาชญาข้อมไม่มีผลย้อนหลัง ฉะเพาะเรื่องนี้จะมาบัญญัติย้อนหลังให้
เป็นการคกหนักแก่ผู้ที่ได้รับโทษ ทั้งที่มารีกะเด่นอนั้น ข้าพเจ้าเห็น
ว่าไม่ควร ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย เราควรจะรักษาหลักอันนี้ไว้

นายสวัสดิ์ ยูวระเวศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่่า
ในมาตรา ๕ นี้ ข้าพเจ้ายังเห็นว่าในหลักวิธีพิจารณากฎหมายอาชญา
มีอยู่บทหนึ่งว่า ผู้ที่ได้ต้องโทษในเมื่อเปลี่ยนแปลงกฎหมายใหม่แล้ว
ท่านให้ดูว่าโทษไหนมากน้อยก็ว่ากัน ถ้าเมื่อก่อนผู้ที่ได้ต้องโทษประหาร
ชีวิตแล้ว จะต้องได้รับผ่อนผันไป ๒๐ วัน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ควรจะคัดออกหรือควรให้คงอยู่

นายสวัสดิ์ ยูวระเวศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่่า
ควรคัดออก

๒๐๗

ขุนวรวงษ์สุครุณเฑียร ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 ข้าพเจ้าขอให้มาตรา ๕ นั้นคงไว้ตามเดิม ที่ซึ่งมาตราหนึ่งเดี๋ยงให้คัดออก
 ก็ด้วยหวังจะเป็นเครื่องบรรเทาความร้ายแก่เรา เป็นความคิดเห็นที่ผิด
 เพราะเหตุไร เพราะเหตุว่า ผู้ที่กระทำคามผิดก่อนกฎหมายยังมีหนทาง
 ที่ให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาออกชั้นหนึ่ง บางทีอาจ
 ดัดโทษออกก็ได้ ดังที่เคยปรากฏอยู่ก็มี คัดออกแล้ว ผลเหล่านั้น
 ก็เข้าช่วยในกฎหมาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ไม่ม่วเวลาวินิจฉัย
 นั้นเป็นการทำโทษแต่เฉพาะคนในจังหวัดนั้นเอง ถ้าหากว่าคัดออก
 ก็ขอให้คัดเฉพาะในจังหวัดนั้น ส่วนจังหวัดของข้าพเจ้าขอให้งคงไว้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่
 ว่า ในเรื่องที่เราจะคัดมาตรา ๕ ออกหรือไม่ มีปัญหาที่ของวินิจฉัย
 เป็น ๓ ทางคือ ตามมาตรา ๓ ที่แก้มาตรา ๓๓ นั้น เราควรจะให้เป็น
 ไปตามพระราชบัญญัติใหม่ซึ่งเป็นผลต่ักันโทษประหารชีวิต เพราะ
 ฉะนั้นสำหรับมาตรา ๕ ซึ่งเราแก้มาตรา ๓๕ นั้นจึงควรจะให้มาตรา ๕
 เหลืออยู่ เพื่อประกอบมาตรา ๕ เราจะคัดมาตรา ๕ ออก โดย
 วิชแบ่งความให้ข้อความในมาตรา ๕ นั้น บังคับเฉพาะมาตรา ๕ หมาย
 ความว่าถ้าจะได้ของโทษประหารชีวิตแล้ว ถ้าจะเอาไปฆ่าให้ฆ่าโดยวิธี
 ยิงตามกฎหมายใหม่ แต่ทว่าที่เราแก้มาตรา ๕ นั้นถ้าผู้ใดถูกประหาร
 ชีวิต เมื่อคำพิพากษาถึงที่สุด ยังให้โอกาสแก่ผู้นั้นที่รับพระบรม

๖๐๘

ราชานุญาตก่อน เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นเช่นนั้น เราจึงแก่ ขอความนอก
โดยแก่ ขอความว่าในกรณีในวรรคต้นเมื่อคดีถึงที่สุด ให้บังคับตาม
กฎหมายเดิม แต่ควรเรียงความอาจทำให้ ได้ความดีกว่านี้ ข้าพเจ้า
เห็นว่ารัฐบาลคงจะเห็นด้วย

หลวงจวนทิปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าว
ข้าพเจ้าคิดว่ารัฐบาลจะคัดความในมาตรา ๕ ออกไม่ได้ เพราะเหตุว่า
มาตรา ๖ บัญญัติว่า ให้ใช้พระราชบัญญัติขึ้นตั้งแต่วันประกาศในราชกิจ
จานุเบกษาเป็นต้นไป เพราะฉะนั้นกฎหมายทั้งในมาตรา ๑๑ นี้จะย้อน
หลังไม่ได้เป็นอันขาด ต้องใช้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นอย่างนี้

นายเตียง ไชยกาต ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
ข้าพเจ้าเห็นว่ามาตรา ๕ นี้ถ้าคัดออก ผลจะมีว่าผลของการคัดออกจะมี
อยู่ว่า พาดพิงถึงมาตรา ๘ ของกฎหมายอาญา ซึ่งปรากฏว่า การจะ
ลงอาญาผู้ต้องหาในฐานโทษหรือในลักษณะโทษที่เบากว่า ก็คือต้อง
ลงโทษในฐานที่เบากว่า เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าคัดออกจะดีกว่า ถ้า
คัดออกผลที่จะมีแก่ผู้ต้องหาโดยเขาจะได้เลือกใช้กฎหมายนี้ได้

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าว
ในการอภิปรายว่าจะคัดมาตรา ๕ ออกหรือไม่ ข้าพเจ้าได้เห็นสภาพ

๖๐๘

การณบางอย่างซึ่งทำให้สงสัยว่าสมาธิบางท่านจะระลึกถึงความสำคัญ
ของสภา ๗ นั้นขยไป ทั้งการแปรญัตติที่จำประหารชีวิตใน ๖ ชั่วโมง
ท่านผู้แปรญัตติได้แสดงเหตุผลว่าเพื่อจะให้ นักโทษที่ถูกประหารชีวิตๆ ให้
เร็วๆ เข้า ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเหตุผลเช่นนี้เป็นเหตุผลที่ถูกต้องดี หรือ
ในทาง โนแวด ซึ่งไม่น่าจะนำมาใช้ ในสภา ๗ นี้เลย ถ้าหากว่าสมาธิ
ผู้หนึ่งระลึกถึงความสำคัญของสภา ๗ นี้แล้ว ข้าพเจ้าเห็นควรว่าจะถอนเสีย

นายช ยูนพิณซ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า บัญหา
ที่เราจะคัดมาตรา ๕ ออกจากกฎหมายจะมีผลย้อนหลังหรือไม่เพียงไร ใน
เรื่องกฎหมายอาญา อาจย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังได้ทั้ง ๒ ประการ
คือถ้ากฎหมายใหม่มีโทษหนักกว่ากฎหมายเก่า กฎหมายใหม่นั้นก็ไม่
ย้อนหลัง แต่ถ้ากฎหมายใหม่มีโทษเบากว่ากฎหมายเก่า กฎหมาย
ใหม่นั้นก็ย้อนหลัง ทั้งนี้เราจะต้องนึกถึงว่ากฎหมายอันมีผลย้อนหลัง
หรือไม่เพียงไร เราจะต้องศึกษาว่ากฎหมายอันมีโทษหนักหรือเบา
กว่ากฎหมายเก่าเสียก่อน เรื่องกฎหมายมาตรา ๓๓ กับ ๓๔ ที่เรา
แก่นั้นเป็นปัญหาถกถาม ไม่มีบทบัญญัติว่าโทษเท่าหนัก เท่าเบา
เพียงแต่เปลี่ยนวิธีการประหารชีวิตเท่านั้น ฉะนั้นเราจึงเปิดไม่ได้ว่าโทษ
หนักหรือเบา ถ้าหากว่าเราจะมาเปิดปัญหากฎหมายในเรื่องนี้ขึ้นเสีย
ให้แน่นอนว่ามีโทษหนักหรือ เบากว่ากฎหมายเก่าแล้วมาตรา ๕ อาจจะ
ไม่คงมีก็ได้ เพราะถ้ากฎหมายใหม่มีโทษเบากว่ากฎหมายเก่ากฎหมาย

๓๓

๖๑๐

ใหม่ก็ย้อนหลัง ถ้ากฎหมายใหม่มีโทษหนักกว่ากฎหมายเก่ากฎหมายใหม่ก็ไม่ย้อนหลังคงได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เพราะฉะนั้นมาตรา ๕ ก็จะไม่ต้องไร้เลย

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวไว้ว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าโทษเท่ากัน คือในที่สุดก็ตายด้วยกัน แต่ถ้าตามที่มีมาตรา ๕ มาขึ้น สำหรับคนที่ต้องคำพิพากษานับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุดตามมาตรา ๑๕ แต่ไม่มีมาตรา ๕ ได้ผลมากมาย แต่ถ้าไม่มีมาตรา ๕ แล้ว คนที่ต้องคำพิพากษานับแต่คำพิพากษาถึงที่สุด เกิดจะต้องพ่วงเอาไปจัดการหมด เห็นว่ามีทั้งดี และทั้งเสียอยู่ทั้งสองอย่าง เพราะฉะนั้นเห็นว่าการจะมีมาตรา ๕ ไว้

ขุนสมภารหิระศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวไว้ว่า ปัญหาที่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อก่อนอีกข้อหนึ่ง ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ผู้เสนอคงเข้าใจคลาดเคลื่อน คือที่บอกว่ามีกฎหมาย ๒ อัน เมื่อมีขึ้นมาเช่นนั้น ควรจะไร้อันไหน ตามลักษณะกฎหมายอาญานั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่ามาตรา ๔ มาตรา ๕ บัญญัติว่าดังนี้ คือในกรณีที่ทำผิดมีกฎหมายอย่างหนึ่ง แล้วเมื่อมาพิจารณาอีก มีกฎหมายเกิดขึ้นอีกอย่างหนึ่ง จึงให้ใช้กฎหมายอันที่เบา แต่ว่าเรื่องที่เกิดขึ้นไปแล้วนั้น เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นไปแล้ว ไม่ไร้ด้านอนุทางคดี ข้าพเจ้าเข้าใจว่าไม่เกี่ยวข้องกับที่ระวางวินิจฉัยมาตรา ๕

๖๑๑

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ท่านมีความเห็นอย่างไร

ขุนสมุทรทิศาภักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าเห็นว่่าคงได้ตามนี้

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าขอประทุจนโทษ เมื่อก่อนก็ปรายผิด ทว่่าท่านแปรญัตติ๖ ชั่วโมง
ความจริงเป็นท่านขอให้เขามา๕ & ออก ขอให้ที่ประชุมโปรดเจ้า
ใจตามนี้ด้วย

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ปัญหาที่ลงมติก็มีว่่า ควรแก้หรือ
ไม่แก้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่่า ปัญหาในชั้นนี้มีอยู่ว่่า คัดมาตรา ๕ ออกหรือไม่ ถ้าวอกว่่า
แก้หรือไม่แก้ก็จะแก้ ถ้อยคำก็ได้

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ก็ว่่าจะคัดมาตรา ๕ หรือไม่ตัด ท่านผู้
ใดเห็นว่่าควรจะคัดมาตรา ๕ นอกเดี๋ย หรือเห็นว่่าควรคงไว้ ขอ
ให้ลงมติ

ตมาชิกส่วนมากเห็นว่่าควรคงไว้ เป็นอันให้คงไว้ตามเดิม

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่่า เมื่อมาตรา ๕ จำเป็นต้องคงไว้เช่นนั้นเพื่อให้ถูกความประสงค์
ความที่ข้าพเจ้าได้เสนอไว้ข้างต้นแล้ว จำว่่าจัดการที่จะเอาไปประหารชีวิต

๖๑๒

นั้น ถึงแม้ว่าคำพิพากษาดังที่คัดก่อนวันประกาศใช้กฎหมายนี้ก็ดี ก็ให้
ใช้วิธีเอาไปยิงโดยให้ถูกต้องตามความประสงค์ของฝ่ายรัฐบาลที่จะให้
การนั้นไม่น่าสงสัยของจีน การที่คงมาตรา ๕ นี้ไว้ ความประสงค์
ของรัฐบาลก็คงประสงค์จะใช้เฉพาะมาตรา ๑๔ ข้าพเจ้าจึงขอเสนอแปร
ญัตติเดิมว่า ในกรณีที่มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ เดิมตรงหน้าที่เดียว
ต่อไปเหมือนกันทั้งหมด “มาตรา ๕ ในกรณีที่มีบัญญัติไว้ในมาตรา
๑๔ บรรดาอรรถกถาที่ได้มีคำพิพากษาดังที่คัดก่อนวันใช้ พระราชบัญญัตินี้
ให้บังคับไปตามกฎหมายเดิม”

ประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า เปรียญคดีนี้ไม่มีผู้รับรอง ตกไป เมื่อ
ไม่มีท่านผู้ใดคิดใจต่อไปอีก ข้าพเจ้าก็จะได้ให้ลงมติ ท่านผู้ใดเห็นว่า
ร่างพระราชบัญญัติสมควรเป็นกฎหมายบังคับได้ โปรดยกมือขึ้น ขอให้
ลงมติ

สมาชิกยกมือขึ้นพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ได้ รับรอง
พระราชบัญญัตินี้ ออกประกาศใช้เป็นกฎหมายบังคับได้

ประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า ที่เหลือยกไปวันต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๔๐ นาฬิกา

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์

ประสิทธิ์ ศิริสุชาติ

นายบุญชู บริสุทธิ์

นายบุญช่วย สุคนธ์มีด

๖๑๓

พระพิไสยสุนทรการ
นายจ้ง จริงจิตร
บุญแถม ปิตยานนท์
หลวงพิพัฒน์ผลกาย
ทองกระจ่าง รัชตะวรรณ
ขุนประเจตตรุณพันธ์
มงคล รัตนวิจิตร
เลมียด หงสประภาส
โลว อินทรประชา

วิจิน สัจจะเวท
นายถิน จุฑะรพ
นายศิริ อินทร
ผู้ตรวจงานการประชุม

ตรวจแก้รายงาน ๒๗/๕/๒๔๗๗

พระยาศรยุทธเสณี

หลวงคหกรรมบดี

ประธานสภา ฯ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
การพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณา

ความอาชญา (ฉบับที่ 3)

พุทธศักราช 2477

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๐/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันพุธที่ ๒๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๑๒ นาฬิกา

ประธานสภา ฯ กล่าววา สมาชิกมาประชุม ๑๒๕ คน เป็นองค์
ประชุมแล้ว รายงานการประชุมสภา ฯ ครั้งที่ ๒๕-๒๖/๒๔๗๖ (วิสามัญ)
สมัยที่ ๒ และครั้งที่ ๔/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒ ซึ่งได้วางใจให้
สมาชิกอ่านทวักันแล้ว ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้ถือว่าที่ประชุมรับรอง
รายงานการประชุมนั้นแล้ว เรื่องที่ค้างมาแต่คราวประชุมครั้งก่อนที่
แล้วมา มีอยู่ ๔ เรื่อง คือ ๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณา
ความอาชญา ๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาชญาทหาร
๓ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงินค่าน
กับอีกเรื่องหนึ่งเป็นญัตติขอเลื่อนเวลาการประชุม บัดนี้จะพิจารณาเรื่อง
ค้างก่อน ก่อนที่จะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติค้าง ข้าพเจ้ามีเรื่อง
ที่จะรายงานให้ที่ประชุมทราบ ตามมติของที่ประชุมในเรื่องให้ไว้
อักษรย่อท้ายนามบัตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ข้าพเจ้าได้วาง

๖๑๕

เป็นประกาศโดยมีเนื้อความดังนี้ “ด้วยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้
 ลงมติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้อักษรย่อท้ายนามว่า ส.ส. ใน
 ระหว่างเวลาที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกภาพแห่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่”
 อันเปลี่ยนแปลงข้อความเดิมเล็กน้อย ที่ประชุมลงมติได้เมื่อวันนั้นว่าใช้
 ฉะนั้นนามบัตร ถ้าจะใช้แต่เฉพาะนามบัตรแคบไป เพื่อจะมีหนังสือเช่น
 ข้างท้ายบ้าง ข้าพเจ้าอยากจะขอมติที่ประชุม คือถ้าจะมีการเช่นนี้ก็
 มีการใช้นามบัตรก็ดี ใช้ได้ทั้ง ๒ ประเภท ในท้ายจดหมาย อย่าง
 เป็นต้น ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้านจะได้ถือว่า ที่ประชุมยอมขยายความ
 ตามที่ข้าพเจ้าเสนอมาแล้ว เรื่องที่ ๒ ประธานกรรมาธิการตรวจร่าง
 พิจารณาข้อบังคับของสภาฯ ได้รายงานมา กรรมาธิการพิจารณาข้อ
 บังคับของสภาฯ ขอคืนญัตติของหลวงวิจิตรวาทการที่ขอให้แก้ข้อบังคับ
 สภาฯ ว่าด้วยการลา การลดเงินเดือน ซึ่งสภาฯ ได้รับหลักการแล้ว
 และสั่งให้คณะกรรมการชุดนี้ไปพิจารณานี้ เพราะหลักการในข้อ ๓
 ซึ่งว่า “ขาดประชุมตลอดสมัยประชุม ลดเงินเดือนทั้งสิ้นในเดือนของ
 สมัยประชุมนั้นๆ” เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติเงินเดือน และค่าพาหนะ
 ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๗ ซึ่งกล่าวว่า
 “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดไม่มาประชุมในสมัยประชุม โดยไม่ได้รับ
 อนุญาตตามระเบียบ ท่านให้ลดเงินเดือนผู้นั้นสำหรับวันที่ไม่มาประชุมตาม
 ข้อบังคับของสภาฯ” แต่กรรมาธิการขอแนะนำว่าตามหลักการที่หลวง

๖๑๖

วิจิตรวาทการเสนอมานัน ขอบด้วยทางการ เพราะงานสำคัญของธมาชิก
 ที่แท้จริง ก็คืองานเมื่อเบ็ดธภาฯ ผู้ใดขาด โดยไม่บอกเล่า จึงถูกงดเงินเดือน
 ในสมัยประชุมนั้นเสียทั้งหมด แต่จะทำได้คือเมื่อได้แก่พระราชบัญญัติ
 มาตรการที่กล่าวแล้วข้างต้น แก่ความค่อนท้ายเป็น “ท่านให้ลดเงินเดือน
 ในสมัยประชุมของผู้นั้นตามข้อบังคับของธภาฯ” ถ้าธภาฯ เห็นชอบด้วย
 จะมอบเรื่องให้กรรมาธิการสามัญที่ได้ตั้งประจำไว้ ไปพิจารณา หรือจะตั้ง
 กรรมาธิการชุดอื่นไปร่างแก้ไขพระราชบัญญัตินั้นได้อีกได้ คือว่าตามหลัก
 ที่ธภาฯ ได้รับไปนั้นให้ตัดหมด สำหรับข้อบังคับอันก่อนให้ตัดเฉพาะ
 แปลว่าข้อบังคับที่ธภาฯ รับหลักการไปแล้วนั้น เกินความหมายในพระราช
 บัญญัติไปหน่อย แต่ว่าตามพฤติการณ์นั้น คณะกรรมาธิการแนะนำว่า
 ตามหลักที่หลวงวิจิตรเสนอมานัน ขอบด้วยทางการ เพราะงานสำคัญของ
 ธมาชิกที่แท้จริง ก็คืองานเมื่อเบ็ดธภาฯ ผู้ใดขาด โดยไม่บอกเล่า จึงควร
 งดเงินเดือน ในสมัยประชุมนั้นเสียทั้งหมด แต่จะทำได้คือเมื่อได้แก่
 พระราชบัญญัติมาตรการที่กล่าวแล้วข้างต้น แก่ความค่อนท้ายเป็น “ท่าน
 ให้ลดเงินเดือนในสมัยประชุมของผู้นั้นตาม ข้อบังคับของ ธภาฯ” ถ้า
 ธภาฯ เห็นชอบด้วยจะมอบเรื่องให้กรรมาธิการสามัญที่ตั้งประจำไว้ ไป
 พิจารณา หรือจะตั้งกรรมาธิการไปร่างพระราชบัญญัตินั้นได้อีกได้
 เพราะฉะนั้นเพื่อที่จะไม่ให้เสียเวลาในเรื่องนี้ ถ้าธภาฯ จะมอบเรื่องให้
 กรรมาธิการไปพิจารณาเสียทีเดียวก็ได้ จะมีท่านผู้ใดเสนอความเห็น
 อย่างใดบ้าง

๖๑๗

นายมังกร ต่อมเด่น กล่าวว่ เรื่องนกเบนเรื่องเล็กน้อย และมีกรรมวิธีการพิจารณาอยู่แล้ว ขอให้พิจารณาต่อไปดีกว่า

ด. เทียม ศรีพิสิฐ รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่ หมายความว่า หมายความว่ามอบให้กรรมวิธีการแก่นั้นไปร่างขึ้น ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้านจะได้ ถือว่ที่ประชุมรับรองความคำเสนอของท่านสมาชิกผู้นั้นแล้ว ค่อยไปร่างพระราชบัญญัติที่ค้าง

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ เมื่อได้แก้ไขพระราชบัญญัติกฎหมายลักษณะอาชญาพุทธศักราช ๒๔๗๗ แล้ว เพราะฉะนั้นก็สมควรจะแก้ไขพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคความอาชญาพุทธศักราช ๒๔๗๗ คือยกเลิกมาตรา ๓๘ ออกเสีย

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้พิจารณาต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่ที่ประชุมตกลงให้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ขอให้พิจารณารวดเค็ย

ประธานสภาฯ กล่าวว่ รัฐบาลขอให้พิจารณารวดเค็ย

เลขาธิการสภาฯ อ่านร่างพระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณาคความอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ฉบับที่ ๓

๖๑๘

น.ค. หดวง ขำรงนาจาสวัสดิ์ ตรี.น. กล่าวว่ ขอให้ช้ค้คำว่ฉบับที่๑
ออกเดี๋ย

ประธานสภาฯ กล่าวว่ รัฐบาลขอให้ช้ค้คำว่ ฉบับที่๑
ออกเดี๋ย

หวดวงวนิตปริษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่ ตาม
มาตรา ๓๓ ข้ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่ “คำค้ค้ดินอันใดอันหนึ่งซึ่งถึงที่สุดแล้ว
และเป็นคำค้ค้ดินมีโทษประหารชีวิต รับทรัพย์สินสมบัติ และจำคุกตลอด
ชีวิต ก็ค้ ค้ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมนำคำค้ค้ดินนั้นหลุด
เกล้าฯ ถวายเป็นให้ทรงทราบ” เหตุทงนเพราะเหตุว่ตามแบบอารยะ
ประเทศที่มพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขก็ค้ หรือว่ตามรัฐธรรมนูญ
ของเราก้ค้ ตามมาตรา ๕๘ บัญญัติว่ การพิจารณาพิพากษาอรรถคดี
ทงนว่เป็นอำนาจของศาล โดยระเพาะ ซึ่งจะค้ต้อง ค้ดำเนินตามกฎหมาย
และในนามพระมหากษัตริย์ ก็เมื่อคามรัฐธรรมนูญของเราก้บัญญัติว่
ศาลค้ต้องทงนในนามของพระมหากษัตริย์แล้วก็เหตุใดเดว่ในเรื่องหลัก
สำคัญ เช่นที่ปรากฏในมาตรา ๓๘ เดิม แห่งวิธีพิจารณาคดีอาชญา
ว.ศ. ๓๑๕ จึงจะไม่ให้พระมหากษัตริย์ทรงทราบก่อน ค้คือว่ควร จะหลุด
เกล้าฯ ถวายเป็นให้ทรงทราบได้ ข้าพเจ้าเห็นว่การที่รัฐบาลให้ค้รับรอง
ว่จะนำคำค้ค้ดินนั้นหลุดเกล้าฯ ถวายนั้น ในข้อนี้ยังไม่เป็นการแน่ เพราะ
เหตุว่ข้าพเจ้าเห็นว่ควรเป็นนายตกษณออกษร จะเอาเป็นแค่เพียงคำ

๖๑๕

รับรองเท่านั้นหาสมควรไม่ เพราะว่าต่อไปอาจจะเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาล
 ก็ได้ และไม่ทราบว่าจะคณะรัฐบาลที่จะมีมาใหม่นั้นจะปฏิบัติตามคำ
 รับรองของคณะรัฐบาลนี้ ด้วยเหตุนี้แหละจึงควรเขียนไว้เป็นลายลักษณ์
 อักษร ไม่เป็นแค่เพียงคำรับรองของคณะรัฐบาล การที่รัฐบาลรับรอง
 มีผลเพียงให้เขียนอันริตเคนดอร์ (Unwritten Law) ข้าพเจ้าต้องการ
 ให้เป็นริตเคนดอร์ (Written Law) ที่เดียว เพราะฉะนั้นการที่รัฐบาล
 ให้คำรับรองอย่างที่ให้ไว้ในการแก้กฎหมายลักษณะอาชญา ไม่เป็นการ
 เพียงพอ ข้าพเจ้าจึงได้ขอแปรญัตติข้อนี้

ร.ท. ทองคำ คณายโสภา ผู้แทนราษฎร จังหวัดปราจีนบุรี
 กล่าวว่า พระราชบัญญัติแก้ไขวิจิตรพิจารณาคความอาชญา ก็สัมพันธ์
 กับพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายอาชญา ตามที่เราได้อภิปราย
 กันมาแล้วก่อนนี้ เมื่อวันก่อนเราได้อภิปรายกันถึงเรื่องว่า เราจะ
 กราบบังคับมทุดข้อในหลวงหรือไม่ ดันกระบวนความไปแล้ว ตกตงกัน
 แล้ว พระราชบัญญัติก็เหมือนกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควร
 จะเอาเรื่องนั้นมาเสนอ ควรที่จะทำอย่างที่เราได้อภิปรายมาแล้วใน
 พระราชบัญญัติแก้ไขกฎหมายลักษณะอาชญาเดิมนั้น เพราะถ้าอภิปราย
 ไปกันมากไป ก็เป็นการเสียเวลา

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่สมาชิกขอแปรญัตติในมาตรา
 ๓ อย่างนี้ คำตัดสินอันใดอันหนึ่งซึ่งถึงที่สุดแล้ว และเป็นคำตัดสินมีโทษ

๖๒๐

ประหารชีวิต วิบถพยัคฆ์ หรือจำคุกตลอดชีวิตก็ดี ต้องให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมนำคำตัดสินนั้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อ
ให้ทรงทราบ

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงผู้แปรญัตติสักหน่อยคือว่า ในเรื่องนี้ฝ่าย
คณะรัฐบาลก็ได้รับรองแล้วก่อนที่จะจัดการไปตามมาตราฯ จะได้นำ
ความกราบบังคมทูลเดี่ยก่อน ก็เพื่อให้การรับรองนั้นเด่นชัดเป็นแบบ
ที่จะต้องปฏิบัติกันไปทุกคณะรัฐบาล เพราะฉะนั้นถ้าเราจะกล่าวได้ ใน
กฎหมายให้แจ่มแจ้งดูก็ไม่น่าจักขัดข้องอย่างไร กัดบจะเป็นการดีสำหรับ
คณะรัฐบาลที่จะมีมาภายหลังเดี่ยอีกด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า
สมควรที่สุดที่จะเติมลงไปตามที่เดี่ย

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่ ตาม
ที่ตมาชิกเดี่ยขอให้อแก้แปรญัตติกฎหมายซึ่งรัฐบาลเดี่ยนั้น ข้าพ
เจ้าเห็นในทางซึ่งไม่ควรแก้ เหตุอะไรที่ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรแก้
เพราะว่าพระราชบัญญัติทุกอย่างนั้นต้องกระทำตามรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญ
นั้นในมาตรา ๖๑ ได้บัญญัติไว้ว่า สิ่งอะไรซึ่งขัดกับรัฐธรรมนูญนั้น
เป็นโมฆะ แต่เรื่องกฎหมายซึ่งให้หน้าความอันกราบบังคมทูล ข้าพเจ้า
รู้สึกว่กฎหมายนั้นเป็นโมฆะอยู่แล้ว คำที่อะไร คำที่รัฐธรรมนูญ
นั้นได้แบ่งอำนาจไว้ชัดเจน ก็อำนาจบริหารอยู่ทางคณะรัฐมนตรี

๒๒๐

ทางนี้บัญญัติก็อยู่ในทางสภาฯ ทางคดีสินอรรถคดีก็อยู่ในอำนาจศาล
แต่เนื่องจากอะไรที่นำภาระอันนั้นไปถวายให้เป็นที่ขึ้นเคืองพระ ราชหฤทัย
ท่านอีก ซึ่งท่านได้มีบังไวชัด ๆ เช่นนี้แล้ว รัฐบาลจึงไม่คิดขอแก้
ข้าพเจ้าถือว่าเป็นโมฆะ ซึ่งข้าพเจ้าอยากจะให้สภาฯ นววินิจฉัยเสียสักที่
ว่าอะไรบ้างเป็นโมฆะในกฎหมายก่อน ๆ นั้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่ สภาฯ นี้ไม่มีหน้าที่แปลกฎหมาย
นายสว่าง ศรีวิโรจน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี กล่าวว่
ประเด็นที่โต้แย้งกันนี้ ไม่เหมือนกันกับวันก่อน ๆ เมื่อมีคำพิพากษาแล้ว
ตามที่ส่งมาชักเส่นอน นั้นต้องกราบ บังคมทูตเพื่อ ขอรับ พระบรมราชานุญาต
เสียก่อน แต่กับคดีมาชักเส่นอนแต่เพียงว่าเมื่อพิพากษาแล้วต้องนำความ
กราบบังคมทูตให้ทรงทราบเท่านั้น จะต้องรับพระบรมราชานุญาต หรือ
ไม่ ไม่เป็นปัญหา ในเรื่องนี้รัฐบาลก็ได้รับรองในวันนั้นแล้ว ยัง
ขาดแต่เพียงว่าข้อความนั้นยังไม่ปรากฏเป็นตายตักษณ้อักษร เพราะเหตุ
ฉะนั้นที่ส่งมาชักเส่นอนขึ้น เพื่อที่จะให้ปรากฏเป็นตาย ตักษณ้อักษรนั้นก็น่า
จะเป็นไปได้

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี กล่าวว่ ตาม
ที่ส่งมาชักเส่นอนเมื่อก่อนว่า การที่ข้าพเจ้าขอแก้กันจะเป็น โมฆะตามรัฐ
ธรรมนูญ เพราะเหตุว่ากฎหมายนี้ขัดกับรัฐธรรมนูญ แต่ข้าพเจ้า
เห็นว่าถ้าหากว่ากฎหมายนี้ขัดกับรัฐธรรมนูญเป็น โมฆะแล้ว รัฐบาล

๖๒๒

ก็ไม่จำเป็นเลยที่จะส่งร่างพระราชบัญญัติ^๕นั้นมาขอแก้ไขกฎหมายบทที่ข้าพเจ้า
ขอแปรญัตตินั้นเลย เพราะฉะนั้นจะว่ากฎหมายที่ข้าพเจ้าเสนอแปรญัตติ
นั้นเป็นโมฆะได้อย่างไร อีกข้อหนึ่งตั้งไรที่รัฐบาลรับรองแล้ว ข้าพเจ้า
ก็เข้าใจว่ารัฐบาลควรจะเขียนไว้ให้ปรากฏเป็นกฎหมาย กฎหมาย
นั้นจึงจะเป็นบทบังคับได้ต่อไป ถ้าไม่เขียนไว้แล้วจะเป็นผลบังคับได้
อย่างไร

ขุนเสนาบดี^๕ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า การที่
ท่านเสนาบดีผู้แทนจังหวัดคัดค้านการเสนอแปรญัตติขึ้นมา^๕ เป็นการ
ที่ขัดกับข้อที่เราได้อภิปรายกันมาแล้ว ได้ลงมติแล้วตามมาตรา ๑๔
ที่ได้อภิปรายกันมาก่อนนั้น ที่จะต้องประหารชีวิตไม่ต้องนำความกราบ
บังคมทูล ถ้าหากว่าจะแปรญัตติให้กราบบังคมทูลแล้ว ใช้ไม่ได้
กฎหมายของรัฐบาลขัดกัน ควรจะดำเนินไปตามนั้นจะดีกว่า

ร. ท. ทองคำ ค้าย โสภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่า
ตามธรรมเนียมเมื่อคัดค้านแล้ว คัดค้านในนามของพระมหากษัตริย์
ในอันหมายความว่าพระองค์ต้องทรงทราบอยู่เสมอ การที่พระองค์
ทรงทราบไม่ใช่ว่าพระองค์จะไม่มีใครกราบบังคมทูล ต้องมี จะต้องเป็นผู้
ที่จะเอาไปให้ต่อพระมหากษัตริย์ทรงทราบ ซึ่งเป็นเรื่องของฝ่ายบริหาร
รัฐบาลบอกแต่จว่าเป็นเรื่องภายใน ซึ่งจำเป็นจะต้องทำอยู่เสมอ ข้าพ
เจ้าไม่เห็นที่จะต้อง เอามาได้ไว้ในกฎหมายนี้เขียนเยื่อเปดต่างๆ ถ้าแม้ว่า

๖๒๓

กฎหมายฉบับใดซึ่งเราเอาเรื่องหุยมหิมเด็ก ๆ น้อย ซึ่งฝ่ายบริหาร
 ทำลงไปแล้ว กฎหมายของเราจะเป็นเล่มไม่ใช่เด็ก กฎหมายของเรา
 จะมีมากเป็นเล่มใหญ่ ๆ คู่มากมายกองกองทีเดียว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
 เห็นว่าไม่จำเป็นเลย เพราะตามธรรมดาผู้ที่ร่างกฎหมายเท่าที่ข้าพเจ้า
 ทราบมา ข้าพเจ้าเห็นว่ามีเห็นเขาเอาเรื่องปลัดย่อย ซึ่งฝ่ายบริหารจะ
 ทำได้ลงไปในกฎหมายเลย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเป็นอันขาด

ขุนพิเคราะห์หัดดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า เมื่อ
 รัฐบาลแก้กฎหมายลักษณะอาชญากรรม ข้าพเจ้าขอสนับสนุนท่านสมาชิก
 ที่ขอแก้ว่าให้นำความกราบบังคมทูล พระมหากษัตริย์ ก็ขอให้แก้
 กฎหมายอาชญากรรมมาตรา ๓๒ ที่ว่าประหารชีวิตคนนั้นต้องนำความกราบ
 บังคมทูล แต่คณะรัฐมนตรีได้รับรองแล้วจะให้นำความกราบบังคมทูล
 แต่ว่าในกฎหมายไม่บังคับเอาได้เลย เมื่อไม่บังคับเป็นลายลักษณ์อักษร
 เพื่อให้ไปรวมเป็นกฎหมายกระจำจั่ง เพื่อไม่ต้องให้ผู้บริหารงาน
 ดำเนินการผิด และรัฐบาลก็รับรองแล้ว เหตุฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า
 ควรที่จะบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและสภา ฯ นี้ไม่ใช่ทำงานเด็ก
 น้อย สภา ฯ ไม่ใช่ทำงานเด่น สภา ฯ ทำงานจริง ๆ สิ่งใดเป็น
 ประโยชน์เป็นความยุติธรรม ต้องบัญญัติไว้ให้ชัดเจน ถ้าไม่ชัด
 เจนแล้ว ไปปฏิบัติอย่างอื่น จะเอาอะไรเป็นผิด เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าเห็นว่าควรอย่างยิ่ง

๖๒๕

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เมื่อไม่มีผู้ใดขังใจอะไรอีก ข้าพเจ้าก็จะ
ได้ให้ลงมติต่อไป ท่านผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ^๕ควรออกเป็น
กฎหมายไว้บังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

มีตสมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าให้ออกเป็น
พระราชบัญญัติได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ต่อไป ร่างพระราชบัญญัติแก้ไข
ประมวลกฎหมายอาชญาทหาร

นายกรัชมন্ত্রী กล่าวว่า เมื่อได้แก่พระราชบัญญัติ^๖ฉบับนั้น
แล้ว ก็ควรจะแก้กฎหมายอาชญาทหาร ร.ศ. ๓๓๐ คือ พ.ศ. ๒๔๕๔
และให้ใช้ความดังที่ได้แก้ไขไว้ในนั้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการแห่ง
ร่างพระราชบัญญัติ^๕พิจารณาต่อไปได้

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่า ก่อนที่
จะรับหลักการหรือไม่รับนั้น ข้าพเจ้าอยากจะขอถามรัฐบาลเดี่ยก่อน คือ
ว่าความร่างพระราชบัญญัติแก้ไขกฎหมายลักษณะอาชญาทหารนี้ ข้าพเจ้า
ตรวจดูแล้ว เราจะเห็นว่ามั่วซาดไป ที่ซาดไปคือตำทางฝ่ายพดเรือ
และทั่วไปนั้น มีบทบัญญัติว่าภายหลัง ๖๐ วัน มีกำหนดอยู่แต่
แต่ว่าทำไมทางฝ่ายทหารยังไม่บัญญัติอย่างนี้ จึงอยากถามรัฐบาลว่าทาง
ฝ่ายทหารทำไมจึงไม่มี และทำไมฝ่ายพดเรือจึงมี

๒๒๖

น.ค. หอดวงสว่างจาดัดดีร.น. กล่าวว่ ในประมวลกฎหมาย
 อาชญากรรมมาตรา ๕ ได้บัญญัติไว้แต่อย่างใด ทหารคนใดกระทำผิด
 ใดๆ นอกจากที่บัญญัติไว้ ในประมวลกฎหมายอาชญากรรม ทาน
 ว่ามีหน้าที่รับอาชญาตามลักษณะพระราชกำหนดกฎหมาย ถ้ากฎหมาย
 นั้นได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น อันใดเป็นที่เข้าใจกันอยู่ว่าสำหรับประมวล
 กฎหมายอาชญา นั้น ได้ไว้สำหรับทางราชการฝ่ายทหารด้วย แต่ถ้
 แม้ว่ากฎหมายอาชญากรรมในบางเรื่องอาจต้องปฏิบัติผิดไปเป็นต้น
 ว่า ในเวลาที่เกิดสงครามก่กั หรือในเวลาทีประกาศกฏอัยการศึก และ
 มีการตั้งศาลอาชญาศึกขึ้นกั ในกรณีเช่นนั้นเมื่อบุคคลต้องลงโทษถึง
 ประหารชีวิตแล้ว ทางทหารมีความจำเป็นต้องดำเนินการตามคำพิพากษา
 โดยทันที เพราะฉะนั้น ถ้าแม้ว่าจะระบุดงไปในทันทีแล้ว หมายถึงความ
 ว่าจะต้องรอไปจนถึง ๖๐ วัน บางกรณีอาจจะเป็นการจำเป็นได้ เช่น
 ในเวลาสงคราม ถ้าจะไปรอไว้ถึง ๖๐ วันย่อมเป็นการยากยิ่ง และ
 ในเวลาธิบดีบาดจึงได้เสนอพระราชบัญญัติเกยวคดีของนชนมา เพราะ
 ฉะนั้นจึงไม่แกไขชนในฉบับน

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่ควรระับหักการแห่ง
 ร่างพระราชบัญญัตินี้พิจารณาต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

มีตมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่ที่ประชุมรับ
 หักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้

๖๒๗

ประธานสภาฯ กล่าวว่ รัฐบาลขอให้พิจารณารวดเค็ย
เดชาธิการสภาฯ อ่นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมาย
อาชญาทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรราชธานี กล่าว
ว่ ชื่อพระราชบัญญัติฉบับวรรค ๒ ขอเพิ่มคำว่ “เพิ่มเค็มตง” อย่าง
วันก่อนนั้

น. ต. หดงข่างนาวาสวัสดิ์ ร. น. กล่าวว่ เมื่อก็กั้ได้ผ่านมา
ฉบับหนึ่งแล้ว และข้าพเจ้เองก็คิดว่าน่าจะเพิ่มเค็มตงไปเช่นนั้เหมือน
กัน แต่เมื่อมาหวนคิดไปอีกอย่างหนึ่ง คำว่แก้ไขกับเพิ่มเค็มนั้ผิดกันอยู่
สำหรับการแก้ไขก็แก้ไข การเพิ่มเค็มก็เพิ่มเค็ม เพราะฉะนั้นในวิธีร่าง
คณะกรรมการกฤษฎีกาก็คงทำเช่นนั้ ตามที่ข้าพเจ้เข้าใจเหมือนกัน
แต่ถ้าเป็นแต่เพียงแก้ไข เรามาได้ว่แก้ไขเพิ่มเค็มจะอย่างไรอยู่ แต่
จะได้ว่คำว่แก้ไขเพิ่มเค็มก็แล้วแต่จะโปรด

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรราชธานี
กล่าวว่ ฉบับที่ผ่านมาแล้ว เมื่อจนวนั้เราก็กั้ได้มีคำว่ “แก้ไขเพิ่มเค็ม”
ฉบับที่ผ่านมาแล้ว เมื่อกันเราไม่มี “เพิ่มเค็ม” ก็เพราะว่เรายก
เลิกมาตรา ๓ เดยๆ เราไม่มีเพิ่มเค็มอะไร ส่วนมาตรา ๕ เรามั้ยกเลิก
มาตรา ๖ แล้วเราเพิ่มเค็มขึ้นใหม่ทดกการค่างกัน

๖๒๘

น. ต. หอดงขำรงนาวาสวัสดิ์ ร. น. กล่าวหา ความจริงก็เป็น
เรื่องเล็กน้อยแต่ก็แสดงว่า จะกรุณาเห็นสมควร อย่างในกฎหมาย
อาชญากรรมที่ได้แก่วไป ในการที่ยอมให้เดิมคำว่า เพิ่มเติมไปด้วย
เพราะเหตุความข้อความอย่างอื่นเพิ่มเติม เป็นต้นว่าเดิมกำหนดเวลาให้
เกินเวลาประหารชีวิตไป ๖๐ วัน เพราะฉะนั้นก็เป็นการสมควรอยู่ แต่
ฉบับนี้เป็นแต่เพียงแก้ไข คือแทนที่จะเอาไปพัน ก็เอาไปยิงเข้าเสียให้
ตายเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นไม่มีอะไรเพิ่มเติม

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
ว่า ก็แต่ขอรับทราบ ข้าพเจ้าขอถอน

เลขาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ต่อไป

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าอยากจะทำความตกลงกับรัฐบาล ไม่ใช่ขอแปรญัตติ
คือในวันก่อน ข้าพเจ้าได้เสนอแปรญัตติไว้แล้วว่า การตัดหัวเราจะมา
เปลี่ยนเป็นวิธียิงไป คือเราใช้ยิงเข้าเป็นต้น ซึ่งเป็นวิธีการซึ่งเราจะเห็น
ความซนกราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาตนั้น เราจะใช้บังคับตาม
กฎหมายเดิม แต่ในเรื่องนั้นก็ยกไปแล้ว แต่ในเรื่องนี้ก็ยกมาตั้งปัญหา
เดิมอีก ในพระราชบัญญัติฉบับนี้มีฉะเพาะการตัดหัวเป็นยิงอย่าง
เดียวเท่านั้น ก็เมื่อแบบเช่นนั้นเราก็ไม่ควรใช้กฎหมายอื่นอีก เมื่อผู้ใด
เป็นทหารถูกยิงโทษประหารชีวิตก็ให้เขาไปยิงเสียเท่านั้น ตามกฎหมาย
ใหม่โดยไม่ให้ย้อนหลัง ข้าพเจ้าคิดว่ารัฐบาลคงจะไม่ขัดข้อง

๖๒๕

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่่า เมื่อวันก่อนสภาฯ ได้ผ่าน
 กฎหมายลักษณะอาชญาแก้ไขเพิ่มเติม มีมาตรา ๕ ไว้แล้ว แต่มาวันนี้
 จะมาตกลงไปอีกอย่างหนึ่ง จะเป็นว่าถ้าทางฝ่ายพดเรือนแล้ว คดีอย่าง
 หนึ่งเขาไปยิง คดีอย่างหนึ่งเขาไปตัดหัวเสีย ถ้าเป็นคดีทหารแล้วให้เขา
 ไปยิงเสียทั้งหมดจนเป็นการไม่דםมาเสมอ

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่่า เรื่องนี้ข้าพเจ้าก็มีความเห็นเหมือน
 อย่างผู้แทนอื่นเหมือนกัน บอกว่่าควรจะเป็นยิงเสียให้หมดเราแก้ไข
 เก่าไปด้วยกัน เพราะว่่าเมื่อคราวก่อนท่านผู้แทนคนอื่นได้เสนอมาแล้ว
 แต่ก็บอกว่่าไม่มีคนรับรอง เพราะคนรับรองรับเข้าไป เพราะฉะนั้นถ้า
 เราจะมาอนุมัติให้เหมือนกันเสียก็ได้ เพราะว่่าการตัดหัวน่าสงครดของ
 และการเขาไปยิงเสียเพื่อกันความสงครดของแล้ว ก็เป็นการบรรเทา
 ทุกข์ของเขาด้วย ไหน ๆ จะตายแล้วก็ให้มันตายเร็วหน่อย เรื่องมัน
 เป็นเช่นนั้น

หลวงชำนาญนิติเกษตร รับรอง

ขุนเสนาบดีศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่่า ที่ท่านสมาชิก
 เสนอขึ้นมาว่าพิพากษาประหารชีวิต ให้ใช้การยิงให้หมด ข้าพเจ้ายัง
 ไม่เห็นพ้องด้วย เรื่องนี้รัฐบาลได้เสนอมาตรา ๕ ขึ้นมาให้คุณแก่ผู้ทศของ
 พิพากษาประหารชีวิตมากมายทีเดียว เพราะคนทพิพากษาแล้วก่อนวัน
 ใช้กฎหมายนี้จะคงได้รับพระบรมราชานุญาตเสียก่อน จึงจะลงโทษ

๒๓๐

ประหารชีวิตได้ ถ้าได้รับพระราชทานอภัยโทษก็จะได้เป็นการให้คุณ
แก่คนนั้นมาก ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วย

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรราชธานี
กล่าวว่า สมาริณผู้ประสงค์จะค้ำนนั้นไม่เข้าใจความความที่ข้าพเจ้าเสนอขึ้น
ก่อนที่จะค้ำนนั้นเราควรจะต้องให้เข้าใจข้อค้ำนเสียให้ดี ข้าพเจ้าพูดแต่
เพียงว่าลักษณะการตัดหัวให้เปลี่ยนเป็นยิงเป้า ส่วนลักษณะการถวายขอ
พระบรมราชานุญาตหรือไม่ขึ้นอยู่กับกฎหมายอาชญา ที่เรามาถามแล้ว
คือก่อนที่ข้าพเจ้าเสนออย่างนี้ คือเสนอว่าการประหารชีวิต วิธีตัดหัว เรา
เปลี่ยนเป็นวิธียิงเสียให้ตาย ฉะนั้นอย่างนั้นเราใช้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คือหมายความว่ามันโทษที่ถูกประหารชีวิต
แต่ยังคงยิงเสียให้ตาย ส่วนวิธีการถวายพระบรมราชานุญาตนั้นเรามีอยู่
ในมาตรา ๕ แต่ก็ได้ยกเลิกไป ในวรรคก่อนนั้น คือวรรคที่เกี่ยวกับพระบรม
ราชานุญาตเราใช้กฎหมายเดิมคือมุ่งจะให้วิธีการรับพระบรมราชานุญาต
นั้นให้เป็นผลดีแก่จำเลย ผู้ถูกประหารชีวิต แต่เรื่องนี้เป็นคนละเรื่องคนละ
ประเด็น กฎหมายบัญญัติเฉพาะคดีหัวอย่างเดียว วิธีขอพระบรม
ราชานุญาตนั้นไม่มี การตัดหัวนั้นเปลี่ยนมาเป็นยิงเสียให้ตาย รัฐบาลได้
แสดงอย่างโจ่งแจ้งมาแล้วว่า การตัดหัวเป็นการด้อยค่าของ ทหารเขาคนคง
๓๐๐-๔๐๐ คน มาตัดหัวแทนที่จะยิงเป้า ข้าพเจ้าคิดว่ารัฐบาลก็เห็นดีด้วย
แต่ทว่าผู้ค้ำนนั้นข้าพเจ้าขอแปรญัตติไป และข้าพเจ้ากำลังเถียงอยู่ด้วย ก

๖๓๑

บอกว่ามีผู้รับรอง ข้าพเจ้าก็หมดเดียงจะพูดเท่านั้นเอง แต่ความจริง
ข้าพเจ้าถึงเกิดฝ่ายรัฐบาลได้จากการแต่งอากรว่ารู้สึกพอใจในคำแปร
ญัตติบ้างเหมือนกัน แต่ญัตติของข้าพเจ้าได้ตกไปแล้วก็ไม่รู้จะทำอย่างไร
ปรารถนาอยู่อย่างเคี้ยวว่าใครจะถูกตัดหัวให้เปลี่ยนเป็นยิงเข้า

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวถึงสิ่งที่ผ่านไปแล้วเมื่อวันก่อนก็
มีอยู่ ๒ มาตรา คือมาตรา ๓ กับ มาตรา ๔ บรรดาอรรถกถาที่พิมพ์ออก
ถึงที่สุดใช้ถึง ๒ มาตรา นั้น มาตรา ๓ ใช้วิธีเอาไปฆ่า เอาไปยิงเสีย มาตรา
๔ พูดถึงเรื่อง ๓๐ วัน มาตรา ๕ ใช้ถึง ๒ มาตรา เป็นเรื่องที่ลงมติไปแล้ว
ไม่ใช่เป็นกฎหมาย เราแก้ไม่ได้ กฎหมายอาชญาทหารได้พูดถึงเรื่องยิง
กับฟัน คือว่า ถ้าผู้ทำผิดร้ายแรงเอาไปฟันคอเสีย ถ้าทำผิดโดยมี
เกียรติเอาไปยิงเสีย ให้หมกก็ใช้สำหรับภายในเท่านั้น

ประธานสภาฯ กล่าวถึง ที่สมาชิกเด่นอนันท์เพื่อขอคำรับรอง
จากรัฐบาลเท่านั้นเอง ไม่มีคำสั่งที่จะยกเลิกมาตรา ๔

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
ว่า คำว่าคำสั่งของข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นคำแปรญัตติก็เป็นของตกแน่จึง
อยากตกลงกับรัฐบาล ถ้าเมื่อรัฐบาลไม่ตกลงก็เป็นอันตกไปเอง เมื่อ
รัฐบาลเห็นว่าจะตกลงได้แล้วเรากลับไปก็ได้ ตามที่รัฐมนตรีว่ามา
นั้นไม่ใช่ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่ามาตรา ๕ นั้นให้บังคับเฉพาะมาตรา ๔
ถ้ารัฐบาลไม่ตกลง ก็เป็นอันตกลงของข้าพเจ้าไม่มีผลอะไร

๖๓๒

น.ค. หาดวงช้างนาหวาดวัดดี ร.น. กล่าว่า ถ้าผลของกฎ
แปรมุคติกของตมาชิกผู้หนึ่งนั้นจะได้เป็นประโยชน์แก่ผู้ใดบ้าง บางที่
รัฐบาลก็จะได้พิจารณาต่อไป แต่ไม่ปรากฏว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใด
กล่าวคือว่านักโทษทหารที่จะไปยิงหรือพันคอเวดานี้ก็ไม่มีอยู่แต่จะทำให้
เสียหัดักการทำไม เขาก็ไม่มีประโยชน์แก่ใครเลย เพราะไม่มีใครที่
จะต้องไปพันคอในเวดานี้

พระพิณจนากกร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าว่าข้าพเจ้า
ขอรับประทานโทษที่เรื่องผ่านมาโดยที่เดชาธิการท่านนั้น ความจำและ
ความดำมรงค์ของข้าพเจ้าที่เป็นคนชราแล้วตามไม่ทัน เพราะฉะนั้น
ขออนุญาตแปรมุคติกในมาตรา ๖ ได้หรือไม่

ประธานสภา ฯ กล่าว่า มาตรา ๖ ไม่มี มี ๔ เป็นอย่างสูง
มาตรา ๖ ก็คือมาตรา ๓ ใช่หรือไม่

พระพิณจนากกรผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าว่า เป็ด
ว่าไม่ได้มีกำหนดที่จะให้เหมือนกับขรรคมดา อย่าง ๖๐ วันให้ยิง หรือ
ว่าให้ยิงเสียทันที หรือว่าอะไรข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจ เพราะฉะนั้นขอ
กรุณาอธิบายเสียสักหน่อย

ประธานสภา ฯ กล่าว่า ไม่ใช่ในขณะนี้มีการลงมติกันไปแล้ว
คือมตินั้นจะมีการแก้ไขหรือไม่ ที่ประชุมนี้ได้ลงมติว่าให้ยื่นตามร่าง
เดิมไปแล้ว

๖๓๓

พระพิณิจนากรมุแทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ ข้าพเจ้า
ได้ขออนุญาตต่อท่านประธานแล้ว

ประธานสภาฯ กล่าวว่ จะอธิบายให้ ฟังเสียก่อนในเรื่องมาตรา
๓ นี้ได้ มีการอภิปรายกันมาแล้ว ขอความเห็นที่ประชุมนี้แล้ว ว่า
มีการแก้ไขหรือไม่ ที่ประชุมนี้ได้ลงมติเห็นคามอย่างเดิมแล้ว ผู้
ไม่ได้ ถ้าจะพูดก็พูดตามมาตรา ๔ เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายจิตใจ
สงสัยในเรื่องมาตรา ๔ ต่อไป ก็จะได้ให้ลงมติเสียให้เสร็จสิ้นไป

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่ ข้าพเจ้า
เห็นว่าจะเป็นไปตามที่สมาชิกเสนอขึ้นไม่ได้ เพราะเหตุว่าจะเป็นกฎหมาย
ย้อนหลังไป เพราะเหตุว่าการที่ถูกระงับไว้แล้วจะเอาไปยิงเข้า
ก็เมื่อเช่นนี้แล้วก็จะเป็ผลย้อนหลัง และกฎหมายนี้ให้ใช้ ในวันที่ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพราะฉะนั้นจะย้อนหลังกลับไปอีกก็ไม่ได้
และข้าพเจ้าขอทักท้วงอีกด้วยว่า "ราชกิจจา" นั้นไม่มี "ด่าระ"

ประธานสภาฯ กล่าวว่ เมื่อกรรมาธิการรับรองแล้วว่ ทหาร
ที่มีโทษอยู่เวดานไม่มีคดีจะลงโทษชนิดนั้น

น.ค. หลวงจางานาควาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ เท่าที่เข้าใจ ไม่
ใช้รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่ แปลว่ที่ท่านแปรกันมานั้น เราไม่
เชื่อ จึงขอให้ม้อยู่ในนั้น

๖๓๔

หลวงวรนธิศปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกึ่งนคร กล่าววา
ข้าพเจ้าขอให้ มีอยู่ตามเดิม ไม่อยากจะให้เปลี่ยนแปลงโดย แต่ไม่
ใช้แก้ไข ทหารที่มีโทษประหารชีวิต จะมีอยู่หรือไม่ก็แล้วแต่เรื่อง
แต่ไม่ต้องการให้แก้ เพื่อไม่ให้เสียหลัก

ประธานสภาฯ กล่าววา ทำให้เสียเจตนาไปหน่อย เมื่อก่อนวา
ถ้าไม่มีใครแก้ไขแล้วจะไต่ตงมติ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะรับร่างพระ
ราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายบังคับได้ต่อไป โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพียงกัน เป็นอันวาที่ประชุมตกลงให้
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกเป็นกฎหมายบังคับได้

ประธานสภาฯ กล่าววา ต่อไป ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่ม
เติมลักษณะเก็บเงินค่านา

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าววา ข้าพเจ้าได้เป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยความเห็น
ชอบของสมาชิกเป็นหมู่มากร ด้วยความจำเป็นปร่ากฏอยู่ในบันทึกที่
ได้พิมพ์แจกท่านสมาชิกผู้มีเกียรติไปแล้ว และข้าพเจ้าเห็นว่าสมาชิก
ทั้งหลายที่เป็นสมาชิกของสภาผู้แทนราษฎร ก็คงเห็นออกราษฎรในข้อ
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะไม่กล่าวให้ ยศยาคต่อไป แต่เพื่อจะข้อมความ
เข้าใจเสียสักเล็กน้อย ตามพระราชบัญญัติเก็บเงินค่านา ร.ศ. ๓๑๘
นั้นมีการบังคับอยู่หลายอย่าง ชั้นแรกมี ๓ อย่าง ค่อมมาดคมาเป็น

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
การพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวล
กฎหมายอาญาทหาร
พุทธศักราช 2477

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๘/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันศุกร์ที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๐๕ นาฬิกา.

ประธานสภาฯ กล่าววา วันหนึ่งสมาชิกมาประชุม ๓๓ ท่าน
เป็นองค์ประชุมได้ ข้าราชการขอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม
ครั้งที่ ๑๗ และ ๑๘ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูลนคร กล่าววา
รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๗ ข้าราชการยังไม่หมด เพราะเหตุว่ามี
งานหลายอย่างในฉนั้น เหตุฉนั้นขอให้เลื่อนไปเดี๋ยวก่อน

ประธานสภาฯ กล่าววา รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๗ มีผู้ขอ
ให้เลื่อน สัปดาห์ที่ ๑๗ มีผู้ใดขัดข้องหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้อง
ก็จะถือว่าที่ประชุมรับรองได้ ไม่มีผู้ใดขัดข้อง ตามระเบียบวาระ
ที่ได้ประชุมเรื่องร่างพระราชบัญญัติ ๓ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูลนคร กล่าววา
ข้าราชการขอเสนอว่าควรเปลี่ยนระเบียบวาระใหม่ คือขอให้ นำพระราช

๒๑๑๘

จริง เพราะเหตุว่าการที่เราได้ โคจรคาน้อยไปในคราวที่เดี๋ยวนั้น โดย
ต่างประเทศอ้างว่าเราไม่มีหลักฐานที่แน่นอน เราจึงไม่เชื่อ เมื่อเดือน
พระราชบัญญัติขึ้นมาก็แพ้ วิตไปเสีย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเรียนถาม
รัฐบาลว่า รัฐบาลจะสำรวจโดยวิธีอย่างไร และเวลาใด เราจะได้ไป
อ้างกับเขา โดยที่เราจะมีสัญญาต่อไปข้างหน้า

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. กล่าวต่อว่า ในการสำรวจอาจ
ขึ้นกระทรวงเศรษฐการได้คงใจไว้ว่า เมื่อเตรียมพร้อมแล้วจะรีบสำรวจ
ทันที และในการทำการสำรวจในสมัยรัฐบาลก่อนก็ได้ดำเนินการมาครั้งหนึ่ง
แล้ว เพราะฉะนั้นก่อนที่จะลงมือ รัฐบาลจะร่วมมือกับผู้แทนราษฎร
ชุดก่อนที่มีใจเอื้อเฟื้อภักดีในการสำรวจนั้น และจะได้เชิญท่านผู้แทนทุก
จังหวัดในบัญชีได้ ไปร่วมปรึกษาหารือร่างนโยบายว่าเราจะทำอย่างไรจึง
จะสำรวจได้สัมประสงค์ เพราะเหตุว่าเท่าที่ท่านได้ทำมาแล้ว ท่านย่อมมี
ผู้ทางอยู่บ้าง เมื่อท่านมีข้อคิดของอะไรที่จะแนะนำก็จะรีบคำแนะนำได้
พิจารณาารวมกันต่อไป

ร.ต. ถึก รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวต่อว่า ข้าพเจ้า
พอใจแล้ว

ประธานสภา ฯ กล่าวต่อว่า บุคคลจะได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขวิธีพิจารณาความอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ และร่างพระราช
บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ร่าง

๒๑๗๕

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ การ
 พิจารณาพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับนี้ เป็นการพิจารณาโดย คณะ ตาม
 รัฐธรรมนูญมาตรา ๓๘ ไม่ใช่เป็นการพิจารณาตามวิธีการพิจารณาปรึกษา
 ร่างพระราชบัญญัติอย่างสามัญ ในร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ซึ่งผู้
 ดำเนินการร่างแผ่นดินแทนพระองค์มิได้ทรงลงความเห็น ซึ่งจะต้องมา
 พิจารณาโดยคณะมาตรา ๓๘ นี้ มีข้อความในหลักการสำคัญอย่างเดียวก
 กัน แต่เหตุว่าในกฎหมายแก้ไขร่างหลักการอันเดียวกันอยู่ ๓ แห่ง ก็
 ต้องมีการแก้ไขทั้ง ๓ แห่ง แต่ฉบับนี้เป็นการพิจารณาโดยคณะว่าจะลง
 มติตามเดิมหรือว่าจะงดตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๘ เป็นการปรึกษาใหม่
 ข้าพเจ้าใคร่ที่จะถามที่ประชุมว่า เพื่อไม่ให้เสียเวลา ที่ว่าการพิจารณาคตาม
 มาตรา ๓๘ นั้นต้องลงมติคะแนนโดยวิธีเรียกชื่อ เพราะเหตุอย่างนั้น
 ถ้าท่านไม่ขัดข้องแล้ว ข้าพเจ้าใคร่จะให้พิจารณารวมกันไปที่ ๓ ฉบับ
 ในคราวเดียวกัน ท่านจะมีขัดข้องอะไรหรือไม่

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผ.แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
 ว่า ในการพิจารณาารวมกันทั้ง ๓ ฉบับสำหรับฉันทหรือไม่นั้น ข้าพเจ้า
 ใคร่จะมีความเห็นเสียก่อนว่า ฉันทควรจะเลื่อนการปรึกษาไป เพราะ
 เหตุว่าบันทึกที่รัฐบาลส่งมานั้น โทเรเดจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่ง
 เป็นภาษาอังกฤษ แต่ตัวอักษรเราผู้ทอ่านภาษาอังกฤษได้ มีน้อยเหลือเกิน
 การที่จะอธิบายในสิ่งซึ่งไม่ทราบว่ามีข้อความอย่างไรก็ไม่ได้

๒๑๘๐

ผล เพราะฉะนั้นขอเลื่อนไปพรุ่งนี้

มีสมาชิกมาร่วม

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ามีผู้ขอให้เลื่อนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ฯ ฉบับนี้ไปในวันอื่น

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ามีขอให้เปิดโทรเลขเสียด้วย

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ามีข้าพเจ้าอยากจะถามที่ประชุมว่าจะให้เลื่อนไปหรือไม่เลื่อนเสียก่อน ผู้ใดเห็นว่าควรจะเลื่อนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ฯ ฉบับนี้ไปวันอื่น โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๓ คน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ามีผู้ใดเห็นว่าไม่ควรเลื่อนไป ควรพิจารณาด่วนนี้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๘ คน ตกกลงเป็นอันว่าไม่เลื่อน

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ามีข้าพเจ้าขอได้โปรดให้รัฐบาลเปิดเสียทีเดียวก็ได้ เพราะว่า มีสมาชิกบางคนซึ่งใจอ่านไม่ออก ขอให้เปิดเสียทีเดียวให้เสร็จไม่มากมายอะไร

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ามีท่านจะให้ขอให้เปิดทีเดียวเป็นการที่จะเสียเวลา ถ้าจะเปิดให้ก็เปิดในวันอื่น ไม่ให้เปิดทีเดียวเป็นการลำบาก

๒๑๘๑

หลวงวรนิตินิพฺรชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่
ข้าพเจ้าเห็นว่าจำเป็นต้องแปล และเข้าใจว่าคงมีคนที่จะแปลสำเนาโทรเลข
นี้ต่อสภาฯ ได้ ข้าพเจ้าจะอธิบายและขอตองแปลดู

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ธานี กล่าว
ว่า การที่จะแปลหนังสือภาษาอังกฤษหรือไม่ในที่นี้ไม่ใช่เป็นปัญหา ปัญหา
ที่เราจะพิจารณาต่อไป เมื่อสภาฯ ตงมติให้พิจารณากันเช่นนี้แล้ว เรา
ก็จะพิจารณากันตามหลักต่อไป แต่อย่างไรก็ดีข้าพเจ้ารู้สึกแปลกใจ
มากกว่า สภาฯ เรามีคนที่อ่านภาษาอังกฤษไม่ได้ แต่ก็ไม่รู้ข้อความใน
โทรเลขนั้น คนที่ไม่รู้ ไม่เชื่อกคงจะฟังไปเรื่อยๆ เท่านั้น อาจจะแปล
ถูกแปลผิดไปอย่างไร สำหรับข้าพเจ้าเมื่อไม่มีใครแปล ข้าพเจ้าก็เข้าใจ
ตั้งแต่

ค. เทียม ศรีพิสิษฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่
สภาฯ ของเราเป็นสภาฯ เมืองไทย จะเอาภาษาอังกฤษมาใช้ในสภาฯ
ในเมืองไทยเราเนี่ย ไม่ถูกต้องประสงค์ของข้าพเจ้า เพราะฉะนั้นเราควร
จะขอให้รัฐบาลท่านแปลให้ได้ทุกเนื้อถ้อยกระทงความทุกๆ ปอยท่ ทุกๆ
จุดเดี่ยก่อน ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นอย่างนั้น การเอาภาษาอังกฤษมาอ้างใน
สภาฯ ไม่ใช่ ไอ้เดี่ย ที่ดี

นายกรฐมนตรี เสนอขอให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากรทรงแดง

ประธานสภาฯ อนุมัติ

๒๐๘๒

หม่อมเจ้าวรรณไฉยากร วรรณ ทรงกล่าวหาว่า การที่จะเปิด
โทรเลขนั้น ทางรัฐบาลขอให้ ข้าพเจ้าแถลงว่าน่าจะเป็นทางฝ่ายสภาฯ
ผู้แทนราษฎร เพราะถ้าเรื่องนี้เป็นเรื่องระหว่างสภาผู้แทนราษฎรกับพระ
มหากษัตริย์ ครั้นจะให้ทางฝ่ายรัฐบาลเปิดแล้วอาจไม่เป็นหลักฐาน
เท่ากับทางฝ่ายสภาฯ เปิด

หลวงวณิชปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวหาว่า ข้าพเจ้า
เห็นว่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจพระมหากษัตริย์ ข้าพเจ้าขออำนาจ
ท่านฟัง มีความว่า “พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาล
ที่ได้ตั้งขึ้นตามกฎหมาย” การเปิดข้าพเจ้าจะขอเปิดให้ฟังประกอบ
ข้ออภิปรายของข้าพเจ้า ถ้าหากว่าเราไม่ให้พระมหากษัตริย์มารู้เห็น
ในการตัดสินแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าพระมหากษัตริย์ไม่ได้ทรงไว้ อำนาจ
ทาง.....

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวหาว่า นอก
ประเด็น

หลวงวณิชปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวหาว่า ทาง
ศาลเดี่ยจะเปิดเดี่ย.....

นายไต้ ปาณินบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวหาว่า ตาม
ที่ท่านปลัดทูลฯรับสั่งมาเป็นหน้าที่ของสภาฯ ข้าพเจ้าก็เห็นพ้องด้วย สภา
ควรจะดำริที่จะขอเชิญให้ผู้หนึ่งผู้ใดเปิดในเวลาเดี่ยเดี่ยนี้ ข้าพเจ้าขอเชิญ

๒๑๘๓

ด้วยความเอเฟอและด้วยความช่วยเหลือ ๘ ภาษา ขอให้หม่อมเจ้า
วรรณฯ แปล ผู้ได้รับรองบ้าง

มีสำเนาที่รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ขอให้ท่านที่ปรึกษาแปล

หม่อมเจ้าวรรณไฉทยากร วรรณฯ ทรงกล่าวว่ เมื่อสภาฯ
ขอให้ข้าพเจ้าแปลแล้ว ข้าพเจ้าก็ยินดีที่จะแปลให้เต็มตามความสามารถ
“ราชเดชานุการในพระองค์ กรุงเทพฯ ขอให้นำความต่อไปนี้ ซึ่ง
เป็นพระราชกระแส จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชทานแก่
สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณมุนีการวิจิตรวงศ์ธรรม
หม่อมฉันไม่มีข้อขัดข้องในการที่
จะแก้ไขข้อประหารชีวิต แต่หม่อมฉันรู้สึกอึดอัดเป็นอันมากในปัญหาว่า
คดีการที่จะเลิกเสีย ซึ่งพระบรมราชานุญาตในกรณีคำพิพากษาประหาร
ชีวิต ตามรายงานการอภิปรายในเรื่องนี้ปรากฏว่ มีสมาชิกประเภท
ที่ ๑ เป็นจำนวนมากไม่อยากจะให้ โบราณราช ประเพณีอันนี้ได้เปลี่ยน
แปลงไป กับหม่อมฉันรู้สึกด้วยว่ถ้าได้เสนอบัญหาร้อนให้ประชาชนทั้ง
ประเทศได้ลงมติกันโดยเสรี อย่างเช่นโดยใช้วิธีเพ็ลล์บิลล์ คือแปล
ว่าเสนอร่างพระราชบัญญัติให้ราษฎรลงมติ ลงคะแนนเสียงว่จะให้
ใช้เป็นพระราชบัญญัติหรือไม่ จะมีจำนวนข้างมากอย่างมากมาย ซึ่งจัก
ยังใคร่ให้อ่านาฯในชีวิต (และภาษาไทยก็แปลว่ชีวิตเท่านั้น ภาษาอังกฤษ
ว่ในชีวิตและความตาย คืออ่านาฯในชีวิต) คือในการที่จะประหาร

๒๑๘๔

ชีวิตยังคงอยู่ในพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์เคย
 ถึงแม้ว่าหม่อมฉันยอมรับว่าความเห่คุณซึ่งรัฐบาลเสนอนั้น จะเป็นอย่าง
 ถูกต้องทีเดียว หม่อมฉันยังรู้สึกดีใจ คือไม่แน่ใจใจอยู่มาก ในการที่
 ให้อนุญาตในการลงพระปรมาภิไธยแก่พระราชบัญญัติฉบับนี้ เพราะ
 ว่าอาจจะมีความขัดแย้งได้ ว่าหม่อมฉันยอมส่ง ยอมละทั้งอำนาจและไม่ยอม
 รับภาระที่ประชาชนได้มอบหมายให้ไว้ (ทรัพย์สินก็คือความมอบหมายของ
 ประชาชน เพราะว่าเป็นเหตุที่นำวาทกรรม คือระบอบระบอบ ไม่น่ายึด คือ
 นำวาทกรรม คือทรงหมายความถึงการที่จะต้องทรงเช่นประหารชีวิตเป็น
 เหตุที่วาทกรรม) เป็นที่น่าเสียใจอย่างยิ่งที่รัฐบาลได้เลือกเวลานั้น
 สำหรับที่จะเสนอเรื่องนั้นมา ถ้าจะรอเอาไว้จนกว่าจะได้มีประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาอาชญากรรมใหม่แล้วจะดีขึ้น คือในขณะนั้นความเปลี่ยนแปลง
 เช่นนี้อาจจะทำได้โดยไม่ขัดขวาง (น้อยช โดยไม่มีเสียงเอะอะ โดย
 ไม่ขัดขวาง) หม่อมฉันเกรงว่า ถ้าให้ผ่านพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปแล้ว
 จะไม่ช่วยให้ใจของประชาชนสงบลง เป็นการให้โอกาสอย่างดีแก่ประมุข
 ของรัฐบาลที่จะเผยแพร่การโฆษณาการว่า รัฐบาลให้ผ่านพระราชบัญญัติ
 นี้ ก็เฉพาะเพื่อปฏิบัตินี้เท่านั้น (พูดชัด แปลว่า ไม่มี
 เมตตาปราณี) โดยไม่เมตตาปราณียิ่งขึ้นแก่ประมุขทางการเมือง และ
 พระราชอำนาจในการที่จะพระราชทานอภัยโทษก็คงจะไม่เป็นผลด้วยประการ
 ไດประการหนึ่ง คุณปรากฏว่าผู้แทนอันแท้จริงของประชาชน กล่าว

๒๑๘๕

คือผู้แทนซึ่งได้รับเลือกจากประชาชนนั้น โดยมากไม่สมัครที่จะยอมให้
พระราชบัญญัติผ่านออกเป็นกฎหมาย ก็จะมีเพียงผู้ซึ่งเห็นว่ารัฐบาลได้
กระทำกรไปโดยขัดกับความประสงค์อันแท้จริงของประชาชน ความความ
เห็นของหม่อมฉันนั้นเห็นว่า ถ้ารัฐบาลได้ถอนพระราชบัญญัติอันเป็น
เวลาชั่วคราวแล้ว จะดีขึ้นมาก หม่อมฉันอนุญาตให้พระราชบัญญัตินั้น
ออกเป็นกฎหมายไม่ได้ เว้นไว้แต่จะได้ บันทึกแน่อนว่าสิทธิของผู้คง
อุทพิพากษาที่จะหลุดได้ ๆ ถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษนั้น จะต้อง
รักษาไว้ เป็นมั่นคง และจะต้องได้รับการสนับสนุนทุกประการที่ทำได้ และ
จะต้องเป็นที่แน่อนชัดแจ้งอีกด้วยว่า ๑. ไม่แต่ผู้คงอุทพิพากษาเท่านั้น
แต่หากว่าญาติของผู้คงอุทพิพากษาก็จะหลุดได้ ๆ ถวายฎีกา เพื่อขอ
พระราชทานอภัยโทษได้ ดังที่ได้เป็นประเพณีมาจนบัดนี้ ๒. ในระหว่าง
ที่ยังมิได้พระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยในฎีกานั้น ๆ จะให้จัดการปฏิบัติ
ตามคำพิพากษาไว้ หรือยังดีกว่านั้นก็คือให้ผู้คงอุทพิพากษา หรือ
ทนาย หรือญาติ ยื่นคำร้องต่อศาล ให้จัดการลงโทษตามคำพิพากษา
นั้นไว้ ในระหว่างที่กล่าวถึงหลุดได้ ๆ ถวายฎีกาแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
หัวตามกำหนดเวลาที่อนุญาตไว้ ๓. มีข้อสำคัญอยู่ด้วยว่าจะต้อง
กระทำให้นั้นคิดว่าฎีกานั้นจะต้องนำขึ้นหลุดได้ ๆ ถวายโดยไม่ ละเอียด
โดยไม่ชักช้า เพราะหม่อมฉันเชื่อว่า หรือไม่มีข้อสงสัยว่าคนคงจะ
กำลังเกรงกันว่าฎีกานั้นอาจจะถูกได้ฉันทัก หรือรัฐบาลอาจจะได้ฉันทัก

๒๑๘๕

๒๑๘๖

ได้ หรือรักษา เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาลอาจจะได้ดินรกรักได้ หรือหนอง
 ได้จนตายเกินไปได้ ในส่วนตัวหม่อมฉันแล้ว ไม่มีข้อสงสัยในความ
 เจตนาสุจริตของรัฐบาลในเรื่องนี้ แต่จะต้องกล่าวถึงความสงสัยเช่นนี้
 มีอยู่ในใจของบุคคลเป็นอันมากในขณะนี้ และถ้ารัฐบาลดำเนินการ
 อย่างไม่ให้บรรเทาความสงสัยเหล่านี้เสียได้แล้ว ก็จะเป็นการดำเนินที่
 สุจริต จนกระทั่งมีคัมภีระมหากษัตริย์ทรงไว้พระราชมารยาตพระราชมาร
 ทานอภัยโทษได้ โดยไม่ต้องรับฎีกา และอาจจะทรงมองกันไม่ให้ปฏิบัติ
 ตามคำพิพากษาโดยทรงปฏิเสธไม่ลงพระนามในคำสั่งบังคับคดีประหารชีวิต
 ก็ได้ โอกาสเหล่านี้ ถ้าพระราชมัญญิตินั้นออกเป็นกฎหมายแล้วก็จะ
 เป็นอันศูนย์หายไปเป็นอันเด็ดไม่; และพระราชมรดกก็จะเปลี่ยนแปลง
 คำพิพากษา เปลี่ยนโทษในคำพิพากษาก็อาจจะถูกรื้อคดีโดยรัฐบาลไม่
 ยอมรับสนองพระบรมราชโองการก็ได้ ด้วยเหตุฉนั้นเหตุบุคคลเป็น
 จำนวนมากจะคิดเห็นว่ารัฐบาลได้ให้ผ่านพระราชมัญญิตินี้เพื่อที่จะเลิกพระ
 ราชมารยาตในการที่จะพระราชมารทานอภัยโทษ และเพื่อที่จะสามารถทำการ
 ประหารชีวิตคนกโทษการเมืองได้โดยปลดปล่อย โดยไม่ต้องรับพระ
 ราชมารยาตพระบรมราชานุมัติเสียก่อน ขอให้ปรึกษาด้วยรัฐบาลตามข้อ
 ความข้างบนนี้ แล้วรายงาน พระปรมาภิไธย พระราชูปถัมภ์ พระยาวิเศษ
 เริ่มที่จะกับ"

๒๑๘๗

“ราชเดขานการในพระองค์ กรุงเทพฯ คอบโทรเดขของท่าน
 ดงวันที่ ๒๒ ได้รับแล้ว ขอให้เชิญความค่อไปนี้ เป็นพระราชกรรณ
 ไปยังผู้ดำเริ่จราชการแทนพระองค์ ความแปรญคคิข้อ ๒ ว่า ค้วย
 พระบรมราชานุญาตในคดีประหารชีวิตนั้น หม่อมฉันยังรู้ดีกว่าจะเป็น
 การชคกับใจบริตทอที่จะอนุญาตให้ร่างนเป็นกฎหมาย เนื่องด้วยเหตุ
 ค่อไปนี้ ; ๑. เป็นการผิดประเพณีประธาธิปไตยทคี่ ที่จะกระทำกร
 เปลี่ยนแปลงอันสำคัญโดยปัจจุบันทันด่วนในเรื่องประเพณี อันเป็นหลกมุด
 โดยไม่ยอมให้ประชาชนแสดงความเห็นในเรื่องนั้น อย่างเช่นโดยวิธี
เพ็บบิรัช (คือให้ราษฎรลงมติ) หรือวิธีเตอกคังผู้แทนราษฎรใหม่
(เช่นอรวาดอเตคชน) หม่อมฉันรู้ดีกว่าประชาชนส่วนรวมยังไม่ประสงค์
 ในการเปลี่ยนแปลงอันนี้ เพราะฉะนั้นหม่อมฉันจะลงพระปรมาภิไธย
เป็นการเด็ก เป็นการ ด้ละ ด้ยซึ่งพระราชอำนาจของหม่อมฉันไม่ได้
จนกว่าจะได้ทราบตระหนักว่า ทงนเป็นความประสงค์อันแท้จริงของ
ประชาชน ถ้าจะให้หม่อมฉันยอมก็ค้องยอมได้ แค่ค้องยอมได้แค่
ค้วยเหตุคคิวิสัย (พอรด้ เมยอร) ๒. เงื่อนไรทงหลายทงปวงใน
เรื่องฎีกาทม้อยความประเพณีนั้น ไม่มีอำนาจพระราชบัญญัติฉบับสนุน
(อำนาจฉบับสนุน คือ แขงขัน พระราชบัญญัติว่า รัชเคน ดอวิ์ กฎหมาย
ทมบชาเขียนไม่มีอำนาจพระราชบัญญัติฉบับสนุน) เพราะฉะนั้นจึงไม่
เป็นการแนะนำอนตามทางสันนิษฐาน แต่้อาจจะกล่าวได้ว่าจะค้องกระทำ

๒๑๘๘

การประหารชีวิตที่คงคำพิพากษาภายใน ๒๐ วัน ถ้าไม่ได้มีคำ
วินิจฉัยในฎีกาภายในกำหนดเวลาอย่างที่มีอยู่ในกฎหมาย ซึ่งมีคำบังคับ
ยิ่งกว่าประเพณี ถ้าจะทำให้ประเพณีนิยมนี้ เป็นการประจำการระ
เน่นจนแต่จะเป็นการดีกว่า ควรจะออกเป็นพระราชบัญญัติว่าด้วยวิธี
ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาเสียก่อน หรือพร้อมกันกับการแก้ไขเหล่านี้ โดยที่
รัฐบาลไม่ สามารถ จะถอน ข้อแก้ไขเหล่านี้ได้ จึง จะ ต้อง ตั้ง ร่าง
พระราชบัญญัติเหล่านี้คนไปยังสภาแทนราษฎร เพื่อจัดการต่อไปพร้อม
ด้วยข้อตั้งเกล้าของหม่อมฉันข้างบนนี้ พระปรมาภิไธย ประชาธิปก
 สมเด็จพระนางฯ เช่นกำกับ”

ประธานสภาฯ กล่าวไว้ ได้มีการเปิดพระราชโองการ ๒ ฉบับ
 แล้ว ข้าพเจ้าอยากจะถามที่ประชุมว่าจะปรึกษาพร้อมกัน เพราะว่า
 หักการอันเดียวกัน ท่านจะจัดหรือหรือไม่ ไม่มีท่านผู้ใดจัดซึ่ง
 ก็จะได้ปรึกษาและลงมติสำหรับทั้ง ๓ ฉบับนี้คราวเดียวกัน เพราะเหตุ
 ว่าการที่จะลงมติดังความในรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๗ เป็นการปรึกษา
 โดยฉะเพาะนั้นก็มีวงจำกัดแคบมาก จะลงมติดังเดิมหรือไม่เท่านั้น
 เพราะฉะนั้นการอภิปราย ข้าพเจ้าขอให้เป็นการอภิปรายในส่วนการ
 ลงมติดังเดิม หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขก็ได้เคยปฏิบัติมา
 ครั้งหนึ่งแล้ว ถ้าจะพูดกันในเรื่องที่ว่าควรรวมกัน หรือไม่รวมกัน
 เสียก่อน

๒๑๘๕

ค. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าววา
ตามพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ ก็ มีใจ ความ เกี่ยวของ กัน กับ การ ที่
สภาผู้แทนราษฎรได้ตั้ง มติ ในการ ที่ให้ อำนาจ เหมือน ๆ กัน ทั้ง ๒ อย่าง
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรวมกัน

มีมติว่ากรับรอง

ร.ค. ถิศ รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าววา ตาม
พระราชโอรเดรซึ่งท่านที่ปรึกษาได้ทรงแปลนั้น ข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจ
ความในตอนที่ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหมายความว่าอย่างไร
คือในตอนที่นั้นหมายความว่า ควรจะไปปรึกษากับราษฎรเสียก่อน
หรืออย่างไร

ประธานสภา กล่าววา มิได้ ขอให้พูดในเรื่องรวมหรือไม่รวม
ข้าพเจ้าอยากจะให้ทราบในข้อนี้เสียก่อน อยากจะถามผู้ให้ถามที่หลัง
ได้ คือควรจะรวมพิจารณาได้หรือไม่ ถ้ายังมีใครขัดข้องข้าพเจ้า
จะขอให้ตั้งมติว่าควรรวมหรือไม่ ด้วยมีผู้เสนอ และมีผู้รับรอง
ถูกต้องแล้ว

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นว่าทั้ง ๓ พระราชบัญญัติเกี่ยวข้องกัน มีความไปในแนว
เดียวกันเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรวมพิจารณา

๒๑๕๐

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ก็ควรจรรวมกัน มีผู้ใดจะจัดหรือ
หรือไม่ในการที่จะรวมกัน เมื่อไม่มีผู้ใดจัดของแต่ก็จะให้ตั้งมกที่เดียว
จนเด่นาดัดดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่ ในเรื่อง
ข้าพเจ้ามีความข้องใจอยู่ว่าในชั้นแรกเราทำได้ ได้เถียงกันในเรื่องหลักการ
มี ๒ อย่าง อย่างหนึ่งว่าให้เปิดยื่นประหารชีวิตโดยตัดหัวเป็น
ยิงเป้า.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่ โปรดนั่ง ต้องว่ากันเป็นเรื่องๆ ไป
ไม่เช่นนั้นไม่เสร็จ มีผู้เสนอแล้วว่าจะให้รวมกันหรือไม่รวม เพราะฉะนั้น
ผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณารวมกัน เพราะเป็นเรื่องเดียวกัน โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าประชุมลงมติว่าให้
พิจารณารวมกัน

ร.ต.ถิต รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร กล่าวว่ เมื่อ
ข้าพเจ้าพักยังค้างอยู่ คือตามพระราชโทรเลขไม่เข้าใจว่าหมายความว่า
อย่างไร จะให้ปรึกษารัฐธรรมนูญทั้งประเทศเสียก่อนกระนั้นหรือ คราว
ถ้าเราไปประดิษฐ์รัฐธรรมนูญ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทาน
มาสำหรับประเทศสยาม รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ว่า ผู้แทนราษฎรเป็น
ผู้แทนราษฎรทั้งประเทศ เหตุใดจนเด้าพระองค์ท่านจึงจะให้เอาค่าเหล่านี้
ไปปรึกษากับราษฎรทั้งประเทศอีกครึ่งหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่ไม่ตรง

๒๑๕๑

กับรัฐธรรมนูญที่ท่านได้พระราชทานไว้ ถึงทั้งหลายที่เราได้ลงมติไปแล้ว เราได้ใคร่ครองแต่ที่ว่าควรจะให้มันเป็นไปอย่างไร เพราะฉะนั้น เมื่อเราลงมติไปแล้ว เราไม่กลับคำเป็นอันขาด เราเป็นผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับฉันทะจากราษฎรมาแล้ว ข้าพเจ้าขอถือความมติดังเดิม และขอเสนอให้เป็นเช่นนั้น

ร.ท.ชื่องคำ กอชัยโสภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าววา น้เป็นครั้งที่ ๒ แล้ว ที่พระมหากษัตริย์ทรงทักท้วงร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภา ฯ ได้ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ตามที่พระมหากษัตริย์ทรงกล่าววา ประชาธิปไตยที่ดีไม่ควรจะเปลี่ยนประเด็นที่สำคัญ ในปัจจุบันทันด่วนนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าในข้อพระมหากษัตริย์ทรงเข้าพระทัยผิด เพราะว่าเรายื่นกรรณในประเด็น ๓๐๐๐ ไม่มีไรหรือ ผู้บ่ในัจฉังหันหน้าไปสู่วัตถุแห่งความเจริญจนเรากับเขาทั้งกันไกล เหมือนอยู่กันคนละมุมโลก ว่าความหลังของท่านที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีแล้ว การปฏิวัติฯ จะต้องไม่เปลี่ยนเฉพาะระบอบการปกครองอย่างเดียว แต่ต้องเปลี่ยนชีวิตจิตใจของประชาชาติด้วย ถ้าว่าตามหลังรัฐมนตรีว่าการกลาโหมในปัจจุบัน ก็แสดงอยู่ชัดทีเดียวว่า รัฐชาติ ๓๕๐ มีท่าอะไรบ้าง ผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๓ นั้นราษฎรเขาได้เดือดมาเดือดด้วยความไว้วางใจรัฐธรรมนูญของเราไม่มีความที่ว่า ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นด้วยในกฎหมายที่สภา ฯ ได้ลงมติแล้วให้มีการเลือกตั้งใหม่ ฉะนั้น การที่จะให้มีการเลือกตั้งใหม่เพราะพระมหากษัตริย์ไม่ทรงลงพระปรมา

๒๑๘๒

ภิชัยในร่างพระราชบัญญัติ ๓ ฉบับที่สภาฯ ลงมติไปแล้วนั้น จึงเป็น
 การไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ การที่จะให้รัฐจัดแจ้งว่าราษฎรทั้งประเทศ
 ต้อง การอะไรเป็นหนึ่งนั้น จำต้องออกเสียงเป็นรายบุคคลอย่างที
 เยอมนั้นชอบกระทำ แต่เรายังไม่ต้องการ ระเบียบ การปกครองแบบ
 เยอมนั้น ทั้งเรื่ององค์ พระมหากษัตริย์ ก็ไม่ทรงโปรด เพราะฉะนั้น
 สยามจะต้องเดินไปตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ จะออกนอกถนนอกทาง
 อย่างที่ทรงทักท้วงมานั้นไม่ได้ พระมหากษัตริย์ทรงทักท้วงคือไปว่า
 ระเบียบต่างๆที่จำเป็นประหารชีวิตทันที ต้องรอการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา
 ไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นระเบียบการ เจ้าหน้าที่อาจจะเอาจำเลยไป
 ประหารก่อนฎีกาตกก็ได้ ในเรื่องระเบียบการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกานี้
 เมื่อไม่มีกฎหมายเปลี่ยนแปลง เจ้าหน้าที่ก็ต้องปฏิบัติตามเดิม ถ้า
 เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามก็เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ อาจจะเป็นผิดทางอาญา
 ฉะนั้นข้อที่ทรงวิตกในข้อนี้ก็ไม่มีความหาอะไร ในที่สุดนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ข้อที่ทักท้วงของพระมหากษัตริย์ เป็นไปในทำนอง ที่นอกเหนือบทบัญญัติ
 รัฐธรรมนูญ ไม่สามารถที่จะอนุโลมตามได้ ในเมื่อเรายังเทอด
 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามอยู่ ฉะนั้นสภาผู้แทนราษฎรควร
 พิจารณาดังนี้ว่า ข้อที่ทักท้วงของพระมหากษัตริย์ ไม่เป็นสาระอันพึงจะ
 ได้ รับการพิจารณา

ขุนอินทรวทีก์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวหาว่า ข้าพเจ้า
 ผู้หนึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ซึ่งราษฎรเดือดร้อนเข้า
 มา ขอมีความเห็นในเรื่องนี้ว่า ปราบฎตามพระราชกระแสที่พระราช

๒๑๕๓

ทานมาในพระราชโอรสเดชะว่า การของรัฐบาลในเรื่องนี้ พระองค์ทรง
พระราชดำริเห็นเป็นอันถูกต้องแล้ว แต่ยังทรงพระปรีชาคิดอยู่ในข้อที่ว่า
อาจยังไม่ชอบด้วยกาลที่ควรแก้ไขในขณะนี้ จึงมีพระราชประสงค์ที่จะ
ให้รัฐบาลถอนร่างพระราชบัญญัติขึ้นไว้ชั่วคราว แต่ทางรัฐบาลก็ได้ตอบ
ไปทางเลขาธิการในพระองค์แล้วว่า พระราชบัญญัติเรื่องนี้ได้นำสู่สภา
ผู้แทนราษฎรปรึกษาแล้วไปแล้ว ไม่สามารถจะถอนคืนมาได้ ซึ่งความ
จริงก็เป็นเช่นนั้น ก็การใดซึ่งนำมาสู่สภา ฯ ปรึกษาแล้วก็เด็ดขาดแล้ว
ผู้เสนอหามีสติที่จะถอนคืนได้ไม่ ก็เมื่อรัฐบาลเสนอไม่มีสติที่จะ
ถอนพระราชบัญญัติเรื่องนี้ไปได้เช่นนั้น สภา ฯ นี้จะต้องวินิจฉัยใน
ปัญหาที่พระองค์ยังทรงพระราชดำริเห็นชัดขวางในข้อที่จะได้ ทรงพระราช
วินิจฉัยก่อนมีการประหาร ซึ่งในข้อที่ประหารสภา ฯ ก็ได้ปรึกษากันแล้ว
โดยละเอียด ตกกลงว่าตามความในข้อบทแห่งมาตรา ๑๔ ที่แก้ไขใหม่ได้
มีการห้ามมิให้เอาตัวไปประหารภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันคำพิพากษา
ถึงที่สุด ถ้าพระรอเวตาจะให้ผู้ต้องหาหรือญาติของเขาได้ทุกเกล้า ฯ
ถวายฎีกาขอพระบรมราชวินิจฉัยยกโทษ ถึงแม้ผู้ต้องหาจะไม่มีฎีกา
ทุกเกล้า ฯ ถวายฎีกาเช่นนี้เสียเลย ฝ่ายรัฐบาลก็รับรองที่จะปฏิบัติในอันที่
จะนำคำพิพากษานั้น ๆ ขึ้นกราบบังคมทูลให้ทรงทราบ เป็นการภายในทุก
ภายในครั้งนี้ การกระทำเช่นนั้นก็ทำให้ว่าจะผิดแปลกไปกว่าระเบียบการที่

๒๑๕๔

๒๑๖๔

ปฏิบัติแต่ก่อนนั้นไม่ จะมีผิดแผกกันอยู่บ้างก็แต่เรื่องขี้เด็กพระวรา
 ษัณญ์คือพิจารณาความมีโทษร. ก. ๑๕๐ มาตรา ๑๗ เพื่อให้เจ้าพระยอบ
 การปกครองรัฐธรรมนุญ การขี้เด็กพระวราษัณญ์กับทนต์ เมื่อพิจารณา
 ให้ละเอียดย่อมเห็นว่าเป็นการแบ่งเบาในพระวราษัณญ์ที่พระองค์ จะมีคอง
 ลงพระปรมาภิไธยพระวราษัณญ์พระบรมราชานุญาตให้ประหารชีวิต หาก
 เรื่องใดที่ทรงเห็นว่าไม่เป็นการสมควรที่จะลงโทษ จะพระวราษัณญ์
 พระบรมราชานุญาตอภัยโทษ แม้ผู้ต้องหาจะมีได้ทุกอย่าง ถวายฎีกาก็
 ก็ยอมกระทำไต่ถามรัฐธรรมนุญมาตรา ๕๕ ฉะนั้นเมื่อสภาฯ ได้อธิบาย
 ความหมายและยี่คำมั่นของรัฐบาลและเรือในถ้อยคำของรัฐบาลโดยแท้
 จริงในอันที่จริงจะปฏิบัติทำให้เป็นการภายในดังกล่าวมานี้ไว้แล้ว สภาฯ
 นี้ก็ไม่มีปัญหาที่จะวินิจฉัยอีกต่อไปนอกจากจะยืนยันตามมติเดิม

ก. เทียม ศิวพิณัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่ ตาม
 ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงทักท้วงในเรื่อง พระวราษัณญ์ที่
 สภาฯ ได้ลงมติไปแล้วนั้น ความจริงในวันต้นก่อนที่สภาฯ นี้จะได้
 รับหลักการ ข้าพเจ้าเองผู้หนึ่งได้คิดไปเหมือนกับที่ท่านทรงคิดนั้นเหมือน
 กัน คือว่าที่ท่านทรงคิดนั้น ในขณะนั้นถ้าหากว่าเราจะออกกฎหมายฉบับ
 นี้ไปแล้ว ท่านทรงคิดเกรงว่าจะเป็นอันตราขายแก่ผู้ที่เข็นนักโทษการเมือง
 ในข้อหาเจ้าได้พึ่งท่านเดวราชการคณะรัฐมนครีแล้ว ท่านเดวฯ ได้
 เสนอข้อที่ประชุมว่า ในขณะนั้นคณะรัฐบาลไม่มีมีความประสงค์ที่จะ

๒๑๕๕

ประหารชีวิตนักโทษการเมืองผู้หนึ่งผู้ใดเลย การที่จะออกพระราช
บัญญัติเพื่อจะปลดพระราชภาระของพระเจ้าอยู่หัว เพราะฉะนั้นจึงทำ
ให้ข้าพเจ้าขาดความกังวลในข้อวิตก ที่ว่าเราจะกลัวว่าเวลานี้พวกกบฏ
มาทำการเป็นศัตรูต่อรัฐบาล เกรงว่ารัฐบาลจะเกลียดชังอย่างเต็มที่ทีเดียว
แต่จะได้ขอพวกกบฏนี้ไปประหารชีวิตเสีย

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ขอให้อยู่ในประเด็น

ค. เทียม ศรีพิบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่ เมื่อ
รัฐบาลได้แก้อธิปไตยกษัตริย์ของข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้ลงมติ
พร้อมด้วยสมาชิกทั้งหลายยอมให้รัฐบาลแก่เป็นไปตามมติที่สภาฯ ได้ลง
มติไปแล้ว เพราะฉะนั้นก็น่าที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงพระ
วิตกอย่างไร เพราะในขณะนี้พวกกบฏทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาล

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ขอให้พูดอยู่ในเรื่องว่าจะลงมติตาม
มติหรือไม่ ไม่ควรจะให้ยาวไป

ค. เทียม ศรีพิบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่ ใน
โอกาสต่อไป รัฐบาลจะไปพยายามทาคัดค้านต่อราษฎรอย่างไรได้
ข้าพเจ้าเห็นว่สภาฯ เราก้ได้ลงมติไปแล้ว เราควรจะให้เป็นไปตาม
มติเดิม

น.ค. หลวงจางรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ ความที่สมาชิกผู้
อภิปรายเมื่อก่อน ข้อคำของข้าพเจ้า ไม่เป็นการถูกต้อง ครบถ้วน

๒๑๕๖

ข้าพเจ้าขอแจ้งว่าคำของข้าพเจ้านั้นปรากฏอยู่ในรายงาน การประชุมแล้ว
ไม่ได้ รับรองว่าเป็นเช่นนั้น

นายเตียง ไชยภาค ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
ในเรื่องนั้นเดิมข้าพเจ้าเป็นผู้ ทายนศคค่านพระราชมัญญิตน์ ก็โดยเพื่อ
ว่าจะรักษาสิทธิของพลเมือง แต่ว่าในที่สุดในเดือนนั้น เป็นการโต้เถียง
ในระหว่างสมาชิกต่อสมาชิก เมื่อสภาฯ เราได้ลงมติหมายความว่า
ข้าพเจ้าแพ้ในเรื่องนั้น พุทธังทางการเมือง วิธที่ข้าพเจ้าควรจะปฏิบัติ
ก็คือจะต้องถือตามมติของสภาฯ เราจะต้องรักษาแม่เจตน์ของสภาฯ
เราไว้ เพราะฉะนั้นความตั้งใจในเดือนนั้นก็ควรจะยื่นพระราชมัญญิตน์
ตามเดิมที่เราเคยตกลงกันไว้ แต่ว่าเมื่อได้ฟังคำอภิปรายในพระวราช
โทรงเดช ก็มีเหตุที่เราควรจะคิดอยู่หลายทาง อย่างหนึ่งข้าพเจ้าเห็นว่า
ถ้าเรา จะเลื่อนการประชุมไป คัดกันในวันหน้า อย่างนั้น ยัยก็จะ แต่งให้
พระองค์ท่านเห็นว่าเราได้ พยายาม ปรึกษากันอีกอย่างมากมาย ไม่ใช่
ทำกันอย่างคร่าวๆ ถ้าเราตกลงกันในวันนี้ก็จะเป็นการเร็วไป เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอ คือว่าในเรื่องนี้อย่างไร ๆ ก็คือข้าพเจ้าเองคงมี
ความเห็นตามมติของสภาฯ คือให้ ถอนพระราชมัญญิตน์ไว้เป็นกฎหมาย
ได้ต่อไป แต่ขอเสนอว่าที่จะคัดกันในวันนี้ขอให้เลื่อนไปพรุ่งนี้ เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าขออย่าพูดเมื่อกัน คือขอให้สภาฯ เราพยายามพิจารณา
ในเรื่องนี้ให้มากที่สุด เพราะเหตุว่าทางพระวราช โทรงเดชเป็นสิ่งที่น่าคิด
มากที่สุดเหมือนกัน

๒๑๕๑

นายกิมเต็ง สิ้นซุเตก ผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี กล่าวว่ ใน
 เรื่องนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ตั้งเรื่องในการคดีดินทั้ง ๓ เรื่อง ซึ่ง
 เกี่ยวกับการประหารและได้มาอยู่ณะเพาะหน้าในทันที ในเรื่องนรผู้กล่าว
 พระองค์ได้ให้คดีแก่สภาผู้แทนราษฎรก็จริงอยู่ แต่เราต้องระวังอย่า
 สภาผู้แทนราษฎรเป็นสภาที่สูงสุดแห่งประเทศสยาม เราได้คิด ได้ใคร่
 ครอง ได้ทับทพจนความเป็นไปทุกสิ่งทุกอย่างโดยรอบคอบทุกประการ
 แล้วจึงได้ลงมติกัน และในเรื่องเหล่านี้มีความเห็นต้องกันทั้ง ๓ ฉบับ
 จึงแก้ขอให้ขอพระบรมราชวินิจฉัยเสียก่อน เมื่อทรงลงพระปรมาภิไธย
 แล้วจึงจะประหารชีวิตได้ คราวนั้นสภาฯ ลงมติว่า เท่าที่สภาฯ ลงมติก็
 เป็นไปโดยรอบคอบทุกสิ่งทุกประการ กล่าวคือ สภาฯ ได้คิดโดย
 ใคร่ครวญถี่ถ้วน เช่นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรายอมเป็นทั้ง
 เคาพดักการะ เมื่อเป็นทั้งเคาพดักการะแล้ว ย่อมให้มีแต่พระคุณเท่า
 นั้น ไม่จำเป็นต้องมีพระเดชอำนาจอย่าให้มี ให้มีแต่ความดีความงาม
 ให้มีแก่บุญกุศล และจะให้เมาการะด้วย ต่อจากนั้นมาดำหริบตามวิถี
 ทางแห่งรัฐธรรมนุญ เรามุ่งที่สุดที่จะให้ศาลของเราที่คดีดินลงไปแล้ว
 เกิดขาดตามรัฐธรรมนุญ เพราะการปรากฏว่าศาลของเรา ต้องอยู่ในขอบ
 เขตแห่งการขอพระบรมราชานุญาตตั้ง ๓๕๐ ปีมาแล้ว มาบัดนี้เราให้ศาล
 ของเราได้ มีโอกาสกระทำได้อย่างเต็มที่ ถึงกระนั้นสภาผู้แทนราษฎรก็
 ได้ผ่อนผันสั้นยาว คำพิพากษาใด ๆ เมื่อปรากฏว่าพิจารณาถึงที่สุดแล้ว

๒๑๕๘

ก็ยังมาสู่คณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง เมื่อคณะรัฐมนตรีได้ไว้ครวญเหตุผล โดยแจ่มแจ้งจึงลงมติได้ เรียกว่าได้รับความรอบคอบเป็นครั้งที่สอง ต่อจากนั้นก็ยังมีให้ โอกาสอีกถึง ๖๐ วัน ใน ๖๐ วัน ผู้ตั้งหากก็ทราบดี ว่า เมื่อมีทางหนึ่งทางใดที่จะหาข้อพิสูจน์มาแจ้งแก่ศาลหรือคณะรัฐมนตรี ก็ตาม คณะรัฐมนตรีก็ยังต้องรับพิจารณาให้อีก ถิ่นนับว่าได้ทำการแบ่ง เบาแล้ว เป็นอย่างดี ต่อจากนั้น คณะรัฐมนตรี จึงจะได้ นำความ ขึ้น กราบบังคมทูล แลถึงกระนั้นคามมาตรา ๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญนั้นก็ยังไม่ปรากฏว่ามีอำนาจที่จะทรงพระราชทานอภัยโทษได้ เพราะฉะนั้นในบังคับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราไม่ควรจะทรงพระวิคตอะไรเลย ดัง ที่ได้ลงมติไปแล้วก็ได้เกิดโดยรอบคอบผ่อนหนักผ่อนเบาแล้วเป็นอย่างดีที่สุด จึงเห็นเป็นการสมควรอย่างยิ่ง ว่าควรจะยึดตามมติที่ตกลงไว้ แล้วให้เป็น ไปตามมติเดิม

นายสง่าวงศ์ ศรัทธาโรจน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี กล่าววาทะ ขำพเจ้าไม่ไร้พดกบฏ ขำพเจ้าเป็นผู้แทนปวงชนชาวสยาม ขำพเจ้าขอ พุคด้วยความหวังดีคือรัฐบาล เพราะขำพเจ้าเคารพคือรัฐบาลประธา ธิปไตยเป็นที่รักที่เป็นอยู่ในเวลานี้ ในเรื่องนี้เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องอยู่ และเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวิถีการของรัฐบาล รัฐบาลของเราเคยไร คำว่ารัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นี้เมื่อขำพเจ้าพูดถึงคำนี้ ขึ้นมา ขำพเจ้าเชื่อและเข้าใจว่า ตามหลักการจะระมัดระวังว่า คำที่ว่า

๒๑๕๕

รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคืออะไร และเพราะเหตุไรจึงใช้
 คำนี้ ก็เพราะเหตุว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นประมุขของชาติ
 และเป็นที่เคารพสักการะของปวงชนชาวสยาม ตามรัฐธรรมนูญมาตรา
 ๕๕ ก็บังคับไว้ว่า ในการพระราชทานอภิเษกเป็นพระบรมเชษฐาภาพ
 โดยคณะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จะให้ขึ้นไปได้ คราวนี้ในเรื่อง
 ทรงทักท้วงมานั้น เป็นข้อที่ให้เห็นชัดอยู่ข้อหนึ่งว่า ความจริงใจของ
 ในหลวงเห็นรัฐบาลในเวลานั้นหรือไม่ ความจริงใจในหลวงเดือนใดใน
 รัฐบาลนี้ แต่ทรงเป็นห่วงรัฐบาลในเรื่องที่จะโจมตีข้ามเหวไป ข้าพเจ้า
 เห็นด้วยในการที่รัฐบาลจะข้ามเหว เห็นด้วยความจริงใจว่าไม่ควรจะ
 ข้ามเหว และรัฐบาลควรจะเห็นด้วยในคำตักเตือนของพระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว โดยข้อความในพระราชโทรเลขซึ่งทรงทักท้วงมานั้น มีข้อ
 ที่ตักท้วงรัฐบาลอยู่หลายข้อ และในนโยบายแห่งคำตักท้วงนั้น ข้าพเจ้า
 เห็นว่าเป็นหน้าที่รัฐบาลที่จะต้องคำวิ จะต้องครัดครองให้ขึ้นไปในทาง
 ที่ควร รัฐบาลนี้ไม่ใช่รัฐบาลลับตบ เป็นรัฐบาลประชาธิปไตย ยังมี
 ในหลวงอยู่ ความรัฐธรรมนูญของเราบังคับว่าในหลวงทรงมีอำนาจที่จะ
 ทักท้วงได้ เพราะฉะนั้นการจะรักษาเกียรติศักดิ์ของสภาฯ เราจะต้อง
 รักษาโดยวิธีใด จะถือว่าลงมติไปแล้วจะเปลี่ยนแปลงบ้างไม่ได้ทีเดียว
 หรือ ความจริงอาจจะมีผิดพลาดได้บ้าง ในบางสิ่งบางประการ แต่
 ในพระราชบัญญัติอากรมฤตก หมิ่นหา ต้องหมิ่นหา สมาชิกเราเองก็ยัง

๒๒๐๐

ผิดพลาดใดเหมือนกัน เกียรติศักดิ์ของฝ่าบาทควรจะได้ตามรัฐธรรมนุญ
เมื่อในหลวงทรงมีอำนาจที่ทวงได้ตามรัฐธรรมนุญแล้ว หน้าที่เราจะต้อง
พิจารณาว่าเหตุผลที่ทรงทักท้วงนั้นเป็นการสมควรหรือไม่ เป็นการยุติ
ธรรมหรือไม่ ความจริงข้าพเจ้าไม่ขอออกความเห็นอะไรหมด ข้าพเจ้า
ขอแสดงความรู้สึกได้ว่า ข้าพเจ้ามีความเคารพรัฐบาลนี้ด้วยน้ำใสใจจริง
และขอเตือนด้วยความเป็นกลาง

ร.ต. ดอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าว
เนื่องจากพระราชโอรสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งมีที่ทรงใน
พระราชบัญญัติแก้ไขทั้ง ๓ ฉบับนั้น ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าได้คิดดูแล้วว่า
อย่างไร ๆ ก็ดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราต้องทรงทักท้วงใน
ข้อนี้เป็นแน่แท้ ด้วยเหตุว่าในพิธีที่ทรงทักท้วงนั้นรู้สึกว่าเป็นพระมหาก
ษัตริย์คุณอย่างยิ่ง การที่ทรงห่วงใยคือประชาชน เกรงว่าประชาชน
โดยมากจะไม่ได้รับความยุติธรรมในการตาย แต่เป็นห่วงใยในการที่ว่า
ถ้าหากว่าสภาฯ ได้ออกพระราชบัญญัติแก้ไขทั้ง ๓ ฉบับไปแล้ว เกรง
ว่าศัตรูจะแพ้ข้าออกสุดได้ร้ายรัฐบาลนั้นก็จะเป็นพระเดชพระคุณที่เป็น
ห่วงใยรัฐบาลประชาธิปไตยอยู่ และการที่ทรงห่วงใยที่ได้กล่าวมาแล้วข้าง
คั้นนั้นเพื่อจะรักษาประเพณีไว้แต่เดิมนี้ประการหนึ่ง ใน ๓ ประการนี้
ข้าพเจ้าก็รู้สึกว่าเป็นพระมหากษัตริย์คุณที่ได้ทรงทักท้วงมา ซึ่งมีสิทธิที่จะ
ทรงทักท้วงได้ แต่เราต้องวินิจฉัยว่าการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒๒๐๑

ทรงตกท่วงมา^๕ เหตุผลที่ทรงอ้างมานั้น สภาผู้แทนราษฎรจะเปลี่ยนมติ
 ตามพระองค์หรือไม่ นั้นเป็นหน้าที่ของสภาฯ ไม่ใช่หน้าที่ของรัฐบาลจะ
 เปลี่ยนแปลงได้ เราจะไปเถียงว่าเคา^๕การพ^๕รัฐบาลน^๕แต่^๕ เราจะลงมติยืนยัน
 หรือเราจะลงมติเปลี่ยนแปลงนั้นก็ไม่ชอบด้วยทางการ แต่^๕ว่าใน^๕เหตุ^๕นั้น
 การพิพาทระหว่างสภาผู้แทนราษฎรกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คราว
 น^๕สภาฯ เราจะยืนยันมติตามเดิมหรือจะเปลี่ยนแปลงนั้นก็ต้องวินิจฉัยเหตุผลที่
 ทรงตกท่วงมา ในเหตุผลที่ทรงตกท่วงในการที่หวังโย^๕ค^๕่อ^๕ประชา^๕ชน^๕นั้น
 ช^๕อ^๕น^๕ร^๕ุ^๕ต^๕ก^๕เป็น^๕พระ^๕ม^๕ห^๕า^๕ก^๕ร^๕ุ^๕ณ^๕า^๕จ^๕ิ^๕ค^๕ุ^๕ณ^๕ ตาม^๕ที่^๕ก^๕ล^๕่า^๕ว^๕มา^๕แล้ว แต่^๕ว่า^๕การ^๕ที่^๕ทรง
 ตกท่วงนั้น บาง^๕ที่^๕จะ^๕ไม่^๕ท^๕ร^๕า^๕บ^๕ค^๕ระ^๕ห^๕น^๕ัก^๕พระ^๕ร^๕า^๕ช^๕ห^๕ุ^๕ย^๕ั^๕ว^๕่า^๕ประชา^๕ชน^๕ด^๕ว^๕น^๕มาก
 ย^๕ัน^๕ค^๕่^๕จะ^๕ให้^๕เปล^๕ีย^๕น^๕พระ^๕ร^๕า^๕ช^๕บ^๕ญ^๕ย^๕ิต^๕ทั้ง^๕ ๓ นั้น^๕ค^๕า^๕ม^๕ม^๕ติ^๕ของ^๕สภา^๕ผู้^๕แทน^๕ราษฎ^๕
 รั^๕ถ้า^๕หาก^๕ว่า^๕ส^๕มา^๕จ^๕ิ^๕ก^๕ด^๕ว^๕น^๕มาก^๕เห็น^๕แล้ว ก็^๕เท^๕า^๕ก^๕ับ^๕ประชา^๕ชน^๕เห็น^๕ด้วย อีก
 ประ^๕การ^๕หนึ่ง ในการ^๕ห^๕วัง^๕โย^๕ย^๕ี่^๕จะ^๕เป็น^๕การ^๕ที่^๕รัฐบาล^๕ไป^๕ทำ^๕ร^๕าย^๕ค^๕ั^๕ร^๕การ^๕เม^๕ื่อง
 นั้น^๕ก็^๕เป็น^๕การ^๕เข้า^๕พระ^๕ท^๕ั^๕ย^๕ไป^๕เอง ถ้า^๕หาก^๕ว่า^๕พระ^๕ร^๕า^๕ช^๕บ^๕ญ^๕ย^๕ิต^๕นั้น^๕ออก^๕ไป^๕แล้ว
 ราช^๕า^๕เจ้า^๕เช^๕อ^๕ว่า^๕ค^๕ณะ^๕รัฐบาล^๕นั้น^๕ซึ่ง^๕เป็น^๕ค^๕ณะ^๕บริ^๕ห^๕าร^๕ก็^๕จะ^๕ทำ^๕ค^๕ว^๕าม^๕ย^๕ุ^๕ค^๕ิ^๕ร^๕ร^๕ม^๕แก่
 พ^๕ว^๕ก^๕ก^๕อ^๕การ^๕ก^๕บ^๕ก^๕น^๕เป็น^๕อย่าง^๕ดี^๕ที่สุด ก^๕ล^๕่า^๕ว^๕คือ^๕ให้^๕โ^๕ก^๕า^๕ส^๕แก่^๕ผู้^๕ที่^๕ค^๕อง^๕การ
 จะ^๕ขอ^๕พระ^๕ร^๕า^๕ช^๕ท^๕าน^๕อ^๕ภ^๕ย^๕โทษ^๕ค^๕า^๕ม^๕ก^๕ำ^๕ห^๕น^๕ค^๕เว^๕ด^๕า^๕ที่^๕ก^๕่อน^๕แก่^๕ไ^๕ม่^๕ก^๕ำ^๕ห^๕น^๕ค^๕อยู่^๕แล้ว
 ระ^๕ห^๕ว^๕าง^๕นั้น^๕ถ้า^๕หาก^๕ว่า^๕ผู้^๕ก^๕า^๕อ^๕ภ^๕ย^๕โทษ^๕ค^๕ก^๕ด^๕ง^๕มา^๕แล้ว ด้วย^๕ค^๕ว^๕าม^๕เค^๕าร^๕พ^๕ใน
 วั^๕ฐ^๕ร^๕ร^๕ม^๕น^๕ญ^๕ เรา^๕ก็^๕คง^๕จะ^๕ไม่^๕ประ^๕ห^๕าร^๕ชีวิต^๕พ^๕ว^๕ก^๕ก^๕บ^๕ก^๕น^๕นั้น^๕เหมือน^๕กัน ด้วย^๕เหตุ
 เหล^๕่า^๕นั้น^๕ถ้า^๕หาก^๕ว่า^๕พระ^๕บ^๕า^๕ท^๕ส^๕ม^๕เค^๕็^๕พระ^๕เจ้า^๕อยู่^๕หัว^๕ ทรง^๕ท^๕ร^๕า^๕บ^๕ค^๕ระ^๕ห^๕น^๕ัก^๕ใน

๒๒๖

๒๒๐๒

พระราชหฤทัยว่า ถ้าผู้แทนราษฎรต้องการจะให้พระราชบัญญัติทั้งนี้
 ออกไปจากสภาฯ และให้คณะบริหารทำคามนั้นแล้ว คณะบริหารจะได้
 รอคอยกำหนด ๖๐ วันจนหมดกำหนดเวลานั้นแล้ว ข้าพเจ้าเชื่อว่าพวกที่มี
 โทษนี้ โอกาสที่จะขอพระราชทานอภัยโทษได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเหตุผลที่
 ทรงพระวิคตมาเหล่านี้ ขอให้รัฐบาลกราบบังคมทูลว่าไม่ต้องทรงพระ
 วิคตเลย ความยุติธรรมในพวกกบฏก็ต้องได้รับความยุติธรรมที่สุด
 และค่อยๆไปไม่ว่าพวกใดหมดก็ต้องได้รับความยุติธรรมเหมือนกัน เมื่อ
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้รับฎีกาหรือรัฐบาลได้รับฎีกาแล้วก็จะขอ
 ได้ตามกำหนดเหมือนกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ นี้ควรจะยื่น
 ตามมติที่ตกลงใจแล้ว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่นราชธานี กล่าว
 ว่า มีสมาชิกหลายท่านได้อภิปรายไปในทำนองที่ว่าเราเป็นสภาฯ สูงสุด
 ของประเทศ เมื่อได้ลงมติอะไรไปแล้ว เราไม่ควรจะถกกันค่าอันนั้น ข้าพ
 จารย์ รู้สึกว่าเป็นคำพูดที่ปราศจากเหตุผลอันไร้วาระมาคอวัง การที่จะ
 ถกข้อความหรือไม่เพียงใดนั้นต้องอาศัยเหตุผล ไม่ใช่อาศัยทฤษฎีมานะ
 เราได้ลงมติไปแล้วเช่นนั้นว่าทำอย่างไร ก็จะไม่ถกกันค่า เห็นว่าเป็นวิธี
 ของทฤษฎีมานะมากกว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าที่เราได้ลงมติไปแล้ว ภายหลังมี
 ผู้ที่ทักท้วงให้เหตุผลแก่เรา เราก็จะถกกันบ้างบางขณะ เพราะฉะนั้นการ
 ที่เราจะถกกันค่าหรือไม่ ข้าพเจ้าขอให้สมาชิกพึงดำเนียงกว่า ขอให้เรา

๒๒๐๐๓

อาศัยเหตุผลมากกว่าทฤษฎีมานะที่ไต่ลงไปแล้ว อีกประการหนึ่งมุตติของ
 ที่ประชุม ยังมีกรณีที่กระแนงเคียงเท่ากันเช่นกันแล้ว ถ้าท่านประธาน
 คัดเลือกไปเข้าอีกข้างหนึ่งก็เรียกว่าข้างนั้นชนะ ถ้ามีผู้ทักท้วงให้ฝ่ายแพ
 กควรจะชนะเช่นนี้ เราก็คงถอยกลับปรายกันอีกได้ ให้แพเป็นชนะก็ได้
 คือการที่เราจะถอยกลับคำหรือไม่ต้องอาศัยเหตุผล ข้าพเจ้าขอเรียนท่าน
 ส่วนในวชิการที่พระราชบัญญัติได้เปลี่ยนแปลงทั้ง ๓ ฉบับ มีวชิการ
 ๓ คำที่เรากวระพิจารณาอยู่อย่างเดียว คือว่า เติมการที่จะสั่งให้
 ประหารชีวิตผู้ใดนั้นเป็นอำนาจโดยเฉพาะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
 หัก แต่โดยวชิการที่จะประหารชีวิตผู้ใด นั้น เป็นไป ตาม อำนาจตุลาการ
 เท่านั้น ส่วนการที่พระราชทาน อภัยโทษนั้นเป็นอำนาจโดย เฉพาะของ
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉะนั้นการที่พระราชทานอภัยโทษจึงมี
 ที่มาต่างกัน ในกรณีของพระราชบัญญัติแก้ไขใหม่นี้ ฉบับเดิมก่อนที่
 จะประหารชีวิตผู้ใด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะสั่งทรงลงพระปร
 มาภิไธยเสียก่อน นั้นเป็นที่มาของการคัดหัว แต่พระราชบัญญัติ ๓ ฉบับ
 นี้ถ้าศาลจะประหารชีวิตผู้ใดแล้วจะต้องมี ญาติของผู้นั้นหรือ ทนายความ
 ของผู้ นั้นได้ทูลเกล้าถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษเสียก่อน จึงจะ
 อภัยโทษได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๕ เราได้ถอยปรายในวันก่อนใน
 กรณีที่ว่าการที่จะให้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธย
 ประหารชีวิตคนนั้นเป็นบาป เรียกว่าเป็นพระเดช เราไม่ควรจะให้ เป็น

๒๒๐๔

เช่นนั้น เราต้องการแต่ที่จะให้เป็นพระคุณ ก็จะต้องให้เป็นทีเคารพ
 ตักกวระแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว บัญหาก็มีอยู่ว่าพระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัวเป็นที่เคารพตักกวระแก่เรา เราต้องการจะให้มันเป็นพระคุณ
 แก่พระองค์ ทั้งนี้เมื่อพระองค์กลับมาทรงมาพระราชประสงค์ของพระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเป็นอันว่าพระราช
 ประสงค์ ของ พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอก กฎหมาย รัฐธรรมนูญ
 สมาชิกทุกคนนั้น ดูประหนึ่งว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่มี ความรู้
 อะไรในเรื่องรัฐธรรมนูญเสียเลย เป็นการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพโดย
 แท้จริง เพราะการจะทรงทักท้วงอะไรมานั้น ต้องพิเคราะห์ ดูแต่ความ
 บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่เพียงใด ส่วนการที่เราจะมีเพศบัตินั้น
 นั้นเป็นอีกกรณีหนึ่ง ในความรู้ซึ่งน้อยของข้าพเจ้านั้นไม่ไร้ผิดบทบัญญัติ
 แห่งรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่เราจะเปลี่ยนแปลงขนบธรรมเนียมซึ่งเป็นแก่น
 ของประเทศโดยทันทีทันใดนั้น เรา ควรจะได้รับความเห็นชอบของ
 ประชาชนส่วนรวม เคียงงันภาเรามีสมาชิก ๒ ประเภท คือ ประเภท
 ๑ และประเภท ๒ โดยพฤตินัย เท่านั้นเรียกว่าเป็นผู้แทนของประชาชน
 แต่โดยนิตินัยแล้วสมาชิกทั้ง ๑๕๖ คนก็เป็น ผู้แทนของปวงชนทั้งหลาย
 แต่ในทันทีแล้ว จำสมาชิกประเภท ๑ และประเภท ๒ มีกรณีผูกพัน
 ค้างกันหรือไม่ประการใด ขอให้ท่านทั้งหลายพิจารณาวินิจฉัยไว้
 ดูโดยละเอียด เพราะฉะนั้นในการเปลี่ยนแปลงวาระประเภทที่เป็นหลัก

- ๒๒๐๕

เมืองอันสำคัญเช่นนั้น ถ้าเราจะเปลี่ยนในสมัยที่ ๓ คือเมื่อประชาชนได้
 ออกเสียง คือเรามีสมาชิกแต่ประเภทเดียวเรียกว่า ผู้แทนราษฎรเป็นผู้
 แทนราษฎรที่แท้จริง คือเป็นทวิพรรคเดโมแครต คือหมายความว่า เป็น
 ผู้แทนราษฎรที่ราษฎรเลือกขึ้นมา ถ้าในสมัยนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัวก็ไม่ทรงขัดข้อง เป็นอย่างนั้น ทั้งนี้มีสมาชิกผู้หนึ่งอภิปรายใน
 เรื่องทวิพรรคเดโมแครต ๑๕๐ ปีนั้นได้ทำอะไรไปบ้าง การปฏิรูป ๑๕๐ ปี
 นั้นเป็นการค้าโคตรของเรานั้นเอง หมายความว่าเราค้าพ่อของเรานั้นเอง
 ว่าพ่อของเราไม่ดี ข้าพเจ้าขอเรียนเตือนเช่นนั้น ส่วนการเปลี่ยนแปลง
 ระบบประชาธิปไตยนั้น จริงอยู่ที่ที่ปรึกษาอ้างว่า จะต้องเปลี่ยนหัวใจ
 ของประชาชนด้วย ข้าพเจ้ารู้ดีว่าประชาชนบ้านนอกนั้นอย่าว่าแต่อะไร
 เลย ผู้แทนราษฎรเขาก็ไม่รู้จัก บางคนเรียกว่าเป็นเจ้าเมืองคนที่สอง
 เขาไม่เข้าใจอะไรเลย เราพูดกับเขาๆ ก็ไม่รู้เรื่องอะไรเลย เขารู้แต่
 บางอย่าง.....

ประธานสภา ฯ กล่าวหา ขอให้เขาในประเด็นนี้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่า มิได้ เป็นการเปลี่ยนระบบประชาธิปไตย จริงอยู่เราจะเปลี่ยน
 ประชาธิปไตยนั้น เราจะต้องเปลี่ยนหัวใจของประชาชน เพราะฉะนั้น
 เราควรจะต้องเปลี่ยนอาณาประชาราษฎรให้เปลี่ยนชีวิตเป็นประชาธิปไตย
 หมายความว่า จะต้องค่อยเปลี่ยนการศึกษาไปที่ระดับที่ระดับน้อย จึงจะ

๒๒๐๖

ได้ผลดีเป็นอย่างสูง การที่เราจะอ้างว่าเราได้พิจารณาไปโดยรอบคอบ
 แล้วก็อาจจะมีการบกพร่องบ้างเหมือนกัน เช่นพระราชบัญญัติข้าราชการ
 พด. เรือนออกเมื่อปิดตายแล้วมาเปิดตนเอง เมื่อมีสิ่งใดที่ผู้
 ทักท้วงเช่นนี้ ก็ควรจะได้รับความวินิจฉัยโดยรอบคอบเสียก่อน ข้าพเจ้า
 ใครจะเรียนว่าควรจะถึงถึงอานาภาที่คณะมาในเวลาข้างหน้า ข้าพเจ้า
 ใครจะทำอะไรไปในลักษณะที่ก้าวไปทีละขั้น ๆ ไม่ประสงค์ที่จะก้าวจากที่
 ต่ำไปถึงที่สูง ข้าพเจ้ามีความเห็นเช่นนั้นแหละ รอดภัย ถ้าท่านจะได้
 รับความกระทบกระทั่งอย่างหนึ่งอย่างใดถึงผู้อื่น เพราะเป็นความเห็น
 โดยบริสุทธิ์ใจของข้าพเจ้า

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า
 บัดนี้เป็นครั้งที่ ๒ ที่เราจะต้องพิจารณาถึงพระราชบัญญัติซึ่งเราได้ส่งไป
 ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์พระปรมาภิไธย บัญญัติเพราะ
 ที่เกิดขึ้นในบัญชีนั้นมียก่า พระราชบัญญัติทั้ง ๓ พระราชบัญญัติที่
 ทรงทักท้วงนั้นชอบด้วยเหตุผลหรือไม่ และการพิจารณาที่สภาฯ ได้
 กระทำไปแล้วนั้นถูกต้องประการใดหรือไม่ ข้อทักท้วงของพระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นท่านองว่าโดยทั้ง ๓ พระราชบัญญัติเป็นการเปลี่ยนแปลง
 ประเพณี อันสำคัญ ของบ้านเมือง ฉะนั้นสำหรับ ประเพณีนั้น
 สมารถผู้หนึ่งก็ได้อภิปรายสนับสนุนว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลง
 ประเพณี อันสำคัญ ของบ้านเมือง ข้าพเจ้าใคร่จะชี้แจงสักเล็กน้อย

๒๒๐๗

การกระทำเช่นนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องเปลี่ยนแปลงประเพณีของบ้านเมือง
 ประการใดเลย กฎหมายอาญามาตรา ๓๕ เดิมซึ่งเรามีว่า ถ้า
 การอาญาประหารชีวิตผู้ใด ท่านให้นำความขึ้นกราบบังคมทูล
 พระกรุณาเสียก่อน การที่กฎหมายเขียนเพื่อให้ได้กราบบังคมทูล
 พระกรณานั้น ก็โดยเหตุที่เราถือด้วยหลัก การกฎหมายทั่วไป
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชอำนาจที่จะพระราชทาน
 อภัยโทษ เพราะฉะนั้นเพื่อที่จะให้มีสิทธิพระราชทานอภัยโทษ จึงได้
 ให้มีการกราบบังคมทูลเสียก่อน การกราบบังคมทูลนั้นก็เพื่อที่จะให้
 เมื่อการตั้งที่ได้เรียนมาแล้ว บัดนี้เราเปลี่ยนการปกครอง เรามี
 กฎหมายรัฐธรรมนูญ เราได้ตราเข้าไว้ชัดแจ้ง ซึ่งแต่ก่อนหาได้มี
 กฎหนดเข้าไว้เช่นทำเป็นลายลักษณ์อักษรไม่ เราตราเข้าไว้ว่า พระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชอำนาจที่จะพระราชทานอภัยโทษได้ การ
 ที่เราเขียนเข้าไว้ให้ต้องมี การกราบบังคมทูลเสียก่อนนั้นเป็นเรื่องวิ
 ญัตติ โดยเหตุผลและข้อมุ่งหมายเพื่อที่จะให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ได้ทรงมีที่พระราชทานอภัยโทษได้ เมื่อเรากำหนดกฎหมายซึ่งตั้งอยู่
 ออกมาให้ชัดแจ้งประกาศแล้วเช่นนี้ วิญญัติการเป็นบัญญัติคือไป
 มา เราสมควรจะเขียนเข้าไว้ให้ชัดแจ้งเป็นกฎหมายหรือไม่ เมื่อเรา
 กฎหมายชัดแจ้งในเรื่องอำนาจเช่นนั้น บัญญัติว่าจะควรเขียนวิ
 ญญัติการในกฎหมายหรือไม่นั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อเป็นวิญญัติการ

๒๒๐๘

แล้ว ก็ไม่จำเป็นอย่างไรที่จะเขียนให้ชัดแจ้ง ความสำคัญอยู่ที่ว่า
 คณะรัฐมนตรี จะต้อง ปฏิบัติให้ ได้ รมย์ โทษ ความรัฐธรรมนุญ หรือไม่
 ถอนที่สภาฯ นี้จะ ได้รับพระราชบัญญัติ^๕นอกจากหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี
 แล้ว คณะรัฐมนตรีได้ ให้ คำมั่นต่อสภาฯ นี้ว่าอย่างไรก็ตามก็ได้มีการกราบ
 บังคมทูลก่อนเสมอ และพิจารณาเห็นแล้วว่าราชธุระ^๖หาได้ถูกรอนสิทธิ์
 เสียสิทธิ์อย่างใดไม่ แต่หากว่าให้ถูกระเบียบแบบแผนเท่านั้น เราเปลี่ยน
 แปลงการปกครองมา เราทำให้ถูกระเบียบ ไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลง
 ประเพณี ไม่ใช่เป็นการรอนสิทธิ์อย่างใด หากได้เป็นการเปลี่ยนแปลง
 ประเพณีอันสำคัญไม่ และไม่ใช่เป็นเรื่องที่เรากระทำคามผิด ข้อตก
 ท้องที่ทรงวิตกว่าไม่ต้องด้วยความนิยมของประชาชนนั้น ข้าพเจ้าเห็น
 ว่าการกระทำโดยกฎหมายทั้ง ๓ นี้ ไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะรอนสิทธิ์ของ
 ประชาชนประการใด ๆ ก็ไม่เป็นปัญหาว่าประชาชนจะพอใจหรือไม่ และ
 ส่วนที่สมาชิกผู้หนึ่งเห็นว่า ถ้าหากว่าเราจะปฏิบัติตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 พระเจ้าอยู่หัวทรงแนะนำมาให้ คำเนิการว่าโดยเสียงของประชาชนนั้น
 ไม่ได้มีบัญญัติได้ในรัฐธรรมนูญ เรามีสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้แทน
 ราษฎรสำหรับที่จะพิจารณานิติบัญญัตินี้แล้ว เป็นเรื่องชัดเหตุเกิน
 ว่าสภาฯ ของเราไม่ได้ทำความผิดอย่างใด เพราะฉะนั้นเมื่อข้าพเจ้า
 อ่าน ถึง พระราช โทษของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วรู้สึกเสีย
 คายเป็น อย่าง มาก ซึ่งเราไม่รู้เลยว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมุ่ง
 หมายถึงอะไร และ ทำให้ รู้สึก ว่า พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็น ผู้ทรง

๒๒๐๘

คงคนรัฐมนตรี และเป็นผู้ที่ทรงคงสติปัญญาประเภทที่ ๒ เสียที่
ทรงแต่คงออกมาว่าไม่ไว้วางใจกับรัฐบาลโดยทั้งที่ไม่ปรากฏความผิดอะไร
ข้าพเจ้าอยากแสดงความรู้สึกในทันทีว่า ข้าพเจ้าเสียใจเป็นอย่างยิ่ง
ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวไว้ว่า ข้าพเจ้า
ได้ฟังคำเบ็ดพระราชาโทรเลขเป็นที่เข้าใจแล้วว่า ความประสงค์ของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงปรี๊ดอกนั้น ก็เพราะอำนาจในการ
ที่จะประหารเท่านั้น ส่วนการตัดศีรษะเป็นการยิงนั้นก็เป็นการพอพระราช
หฤทัยแล้ว แต่การทรงพระปรี๊ดอกในเรื่องซึ่งราษฎรจะได้รับพระราช
วินิจฉัยโดยความยุติธรรมนั้น ข้าพเจ้าไม่น่าจะทรงปรี๊ดอกเลย เพราะ
อะไร เพราะเหตุว่าพระราชบัญญัตินั้นให้สิทธิไว้ถึง ๖๐ วัน เมื่อราษฎร
คนใดไม่อยากจะตายเขาก็จำเป็นต้องร้องเรียนขึ้นไป บางคนที่เขา
จะตาย เขารู้ว่าเขาผิดจริง ๆ เขาก็ไม่ร้องเรียน นี้เรียกว่าได้ปลด
พระราชภาระ เมื่อก่อนคนอยากตายหรือไม่อยากตายก็ต้องกราบบังคมทูล
ทูลนั้น เวลานั้นให้แบ่งเบาพระราชภาระตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ จึง
ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนั้นก็อธิบายมากแล้ว ข้าพเจ้าขอให้งมตกันเสียที่
นายสวัสดิ์ ยุวะเวศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวไว้ว่า
ข้าพเจ้าเห็นว่า ในเรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทวงมาทั้ง ๒
ครั้ง เรามีทางที่จะพิจารณา กันโดยอย่างเย็นหู ก็คือการทวงทั้ง ๒

๒๒๑๐

ครั้งนั้นกัณ การที่ทวงครวก่อนนั้นกระเศยไปในทางเป็นห้องพระราช
 ทวิพิย์ แต่ว่าในคราวนี้ทวงไปในทางที่หาห้องชีวิตของประชาชน การ
 ทวงเช่นนี้เป็นกรทวงที่ผิดค่อรัฐธรรมนูญหรือ หามิได้โดย เพราะเหตุว่า
 รัฐธรรมนูญให้ โอกาสที่กระทรวงทักทวงได้คามโอกาสที่สมควร ความที่
 ได้บัญญัติไว้แล้วในรัฐธรรมนูญ ที่พูดถึงความนิยมของประชาชน ยัง
 ไม่ได้ทวงไปในเรื่องนี้ เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญต้องมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ถึงแม้บัญญัติว่าไม่มีฐานันดรศักดิ์ ก็ยังไม่เลิก ข้าพเจ้า
 ขอกล่าวนอกเรื่องเสียหน่อยว่า การตั้งยศฐานันดรศักดิ์ก็เพราะความ
 นิยม เพราะฉะนั้นเมื่อเรายังเปิดโอกาสให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ทรงทักทวงได้เช่นนี้ ก็ไม่ใช่ความผิดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 อาจจะเป็นความผิดของผู้ออกการวันที่ ๒๕ ต่างหาก ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็น
 คุณประโยชน์ของประชาชน เตะอยู่ในสมัยสมควรจะผ่อนผัน ควร
 จะงด เรื่องนี้ควรจะงดไว้ได้ ถ้าถึงสมัยสามารถประเภทที่ ๑ แล้ว ถ้า
 ข้าพเจ้าไม่ได้มาข้าพเจ้าจะทักทวงให้ออกกฎหมายฉบับนี้ให้ ได้ ที่เกี่ยวข้อง

ร.ต. เนศรี พุนจิตต์มน์ กล่าววว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญองสภาฯ
 อีกครั้งหนึ่ง พระมหากษัตริย์ที่ทรงทักทวงนี้ก็ได้ทรงคามรัฐธรรมนูญ
 นับว่าเป็นนักรัฐธรรมนูญหนึ่ง สมารถในสภาฯ นี้ก็เป็นนักรัฐธรรมนูญ
 ด้วยกันทั้งนั้น จึงควรจะพูดกันด้วยเหตุและผล หาใช่เป็นการเสียศักดิ์
 หรือคุณกคุณหมิ่นซึ่งกันและกันไม่ เมื่อเราสรุปเหตุและผลในข้อที่ทรง

๒๒๑๑

ทุกทีคงแต่จะปรากฏว่า ข้อ ๑ พระองค์เกรงว่าประชาชนชาวไทยจะไม่พอใจในการเปลี่ยนแปลงประเพณี ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนั้นสภาฯ ได้ทำถูกต้องแล้ว เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญของเรา ประชาชนเป็นผู้สร้างขึ้น เมื่อประชาชนสร้างรัฐธรรมนูญแล้ว และได้ทำอะไรไปตามรัฐธรรมนูญแล้ว ก็เรียกว่าประชาชนได้พอใจแล้ว ข้อที่ ๒ พระองค์ทรงเกรงว่าเมื่อได้เปลี่ยนแปลงประเพณีเช่นนั้นจะทำให้ ประบัตินิยมของรัฐบาลทรูมันน์เข้า ข้าพเจ้าขอแถลงว่า การที่เราได้เปลี่ยนแปลงประเพณีนั้น ประบัตินิยมของรัฐบาลเจียมเต็งอยู่หรือ ก็ห้ามได้ ไม่ได้รัฐบาลอย่างแรงและทำความเสียหายอย่างหนักหนาหรือ ข้อ ๓ ทรงวิตกกังว่ายังมีระเบียบ कुछเด้า ๆ ถวายฎีกาแต่ยังไม่ควรเปลี่ยนแปลงอันนี้ ระเบียบ कुछเด้า ๆ ถวายฎีกานั้นได้มีมาแต่เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา พระราชกฤษฎีกานั้นได้ไว้แต่ยังคงไว้ หาได้เลิกดังไปไม่ กฎหมายที่เก่าใหม่ก็ให้เวลาถึง ๖๐ วัน และมาตรา ๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญก็ยังทรงพระราชอำนาจในการให้อภัยโทษได้ อนึ่งฟัง ๆ คุณเดวเหมือนจะเกรงว่าการเปลี่ยนแปลงกฎหมายครั้งนี้เราจะย้อนหลังไปประหารชีวิตนักโทษกบฏนั้นห้ามมิได้ กฎหมายฉบับใหม่ได้ย้อนหลัง ความที่เราประสงค์และพิจารณาเกินไปแล้ว เราคิดว่าอย่างว่าอย่างกฎหมายอาญาทุกประการในข้อสุดท้าย รัฐธรรมนูญจำกัดไว้ให้แก่วงหวัดทุกจังหวัด ผู้แทนได้นำไปบ้างแล้วและก็ได้ทำพิธีกันครึกครื้น นี้แต่คงได้ว่าสมาชิกแห่งสภาฯ นี้ ได้สนับสนุน

๒๒๑๒

รัฐธรรมนูญอย่างแข็งแรง คงได้ปรากฏเข้ามาแล้วและยังจะปรากฏต่อไป เพราะฉะนั้นจึงเป็นการบังคับวออย่างยิ่ง ที่เราจะต้องให้เหตุผลรักษารัฐธรรมนูญของเราได้ ในข้อท้ายที่สุดซึ่งข้าพเจ้าอยากจะกล่าวถึงเล็กน้อย ในข้อที่ว่าสมาชิกประเภท ๒ ไม่ใช่พวกท่านนั้น ท่านอย่าฟังเข้าใจเลย สมาชิกประเภท ๒ หากได้เข้ากับฝ่ายรัฐบาลเสมอไปไม่ และขอให้ฟังดังนั้นได้ว่า รัฐบาลประชาธิปไตยทั่วโลกทุกประเทศ ขอให้เปิดประวัติศาสตร์ จนสมัยปัจจุบันนี้ รัฐบาลทุกรัฐบาลจำเป็นจะต้องมีเสียงของคนของคนมากกว่าคนอื่นทั้งสิ้น รัฐบาลสยามเดิมนั้นห้ามคณะกรรมการเมืองไม่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคือพระมหากษัตริย์ของกันทรงเป็นนักรัฐธรรมนูญแท้จริง จึงได้ทรงตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ ให้เป็นฝ่ายรัฐบาล คือให้เป็นเสียงข้างมากของรัฐบาล เพื่อให้เป็นไปคามระบอบของประชาธิปไตยทั่วโลก เพราะฉะนั้นสมาชิกประเภท ๒ ก็ได้คงขึ้นถูกต้องตามรัฐธรรมนูญและตามระบอบของประชาธิปไตยทุกประการ ข้อสุดท้ายที่สุดที่ว่าสมาชิกได้กล่าวถึงรัฐบาล ๑๕๐ ปีบ้าง ๑๖๐ ปีบ้าง เป็นการคุกคามนั้น ขอให้ท่านเปลี่ยนความคิดเสีย เหตุผลเดิมนั้นจะกล่าวถึงสิ่งใดๆ ได้ทั้งสิ้น ทั้งอดีต อนาคตและปัจจุบัน ท่านสมาชิกเองท่านบอกว่าท่านไม่ประสงค์ปาฐกถาให้ประธานในจังหวัดของท่านฟัง แต่ประธานในจังหวัดของท่านไม่เข้าใจนั้นท่านพุดูเป็นการคุกคามประธานของท่าน ในที่สุดข้าพเจ้าขอเชิญชวนท่านให้รักษารัฐธรรมนูญ

๒๒๑๓

ให้เป็นนักเดินรัฐธรรมนูญเหมือนกับพระมหากษัตริย์ เพราะฉะนั้นขอ
ให้ท่านช่วยเหตุและผล เหตุผลนั้นก็ขอว่าเราควรจะรักษาสามัคคีธรรมที่
ได้ผ่านไปแล้ว

นายเตียง ไชยกาต ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่
เวลานเราพิจารณากันเพื่อจะปรึกษาว่าเราจะทำในเรื่องนี้อย่างไร เมื่อมี
ปัญหาอย่างนี้ ข้าพเจ้าเองซึ่งเคยได้เป็นผู้ยืนยันไม่อยากจะให้ออกพระราช
บัญญัติคนใดได้แต่คงความวิตกไว้อย่างหนึ่ง แต่ยังไม่ได้ให้ความเห็น
อย่างไร ความวิตกที่ข้าพเจ้าให้ไว้ก็คือว่า เวลานข้าพเจ้าถือใน
ลักษณะตัวอย่างอย่างนี้ สมมุติว่าจังหวัดอุบลฯ มีผู้แทนราษฎร ๓ คน
มี ๒ คนเห็นว่าเป็นไป ข้าพเจ้าเห็นว่าอยู่คนเดียว เมื่อข้าพเจ้าที่ทำงาน
คนเดียวและเพื่อน ๒ คนเห็นว่าเป็นไป ข้าพเจ้าก็ต้องไป ในทำนองเดียว
กัน ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรออกพระราชบัญญัติ แต่เมื่อสภาฯ
ได้ออกพระราชบัญญัติไปแล้ว ข้าพเจ้าก็ต้องรักษาเกียรติยศของสภาฯ
เราจะต้องให้มันคงไว้ มิฉะนั้นสภาฯ เราอาจจะได้รับความคำหิ นี้
ข้าพเจ้าคงขอวิตกอย่างนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกว่ วันหนึ่งออกอย่างหนึ่ง
ออกวันหนึ่งออกอีกอย่างหนึ่ง ข้าพเจ้าเคารพในคณะมากกว่าอย่างอื่น
นี้ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมเข้าใจในคำอธิบายของข้าพเจ้าอย่างนี้ด้วย

นายเช วังจันตักษณะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่
ข้าพเจ้าเองได้ฟังมานานแล้ว รู้สึกว่าถ้อยคำของผู้แทนราษฎรจังหวัด

๒๒๐๔

อุปถัมภ์ราชานัน มีเหตุผลที่น่าฟังอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าขอรับรอง เงินแต่ค่า
ที่ไม่ดีภาพ ข้าพเจ้ารับรอง เพราะเหตุไร เพราะเหตุว่าในเรื่องนี้ความ
จริงเท่าที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงทักท้วงหาใช่ว่าไม่เห็นด้วยใน
การที่จะให้ออกกฎหมายเช่นนั้น ในเมื่อกฎหมายของเราได้ออกครบถ้วน
ขึ้นแล้ว มีอยู่ค่าแปลแล้ว ทั้งนี้มีบัญญัติว่าเท่าที่เรานำได้ออกกฎหมายไป
เราเองไว้ว่าในขณะที่เราจะไปกระทำร้ายใครก็ไม่ได้ ความจริงไม่มีส่วน
ได้เสียด้วยแต่ถ้าเกี่ยวกับภาษีอากรก็ควรทำเช่นนั้น เช่นพระราชบัญญัติ
อากรมฤคซึ่งเราได้ออกไปแล้ว ๘ภาฯ เราขึ้นเช่นนั้นก็ควรทำ แต่เรื่อง
นี้เกี่ยวกับการประหารชีวิตมนุษย์ หากว่าจะรอ ๆ ไปให้นานสักหน่อย
ก็จะดีแต่ไม่เสียค่าทางการ ออกอย่างหนึ่งไหน ๆ ก็ได้เคยจัดพระราชหฤทัย
มาครั้งหนึ่งในเรื่องอากรมฤค แล้วครั้งนกกทรงทักท้วงมาเป็นครั้งที่
สองและยังทรงพระประชวรอยู่ ถ้า๘ภาฯ เราจะหวนระลึกตามพระราช
หฤทัยท่านบ้าง ไม่ได้หรือในข้อนี้

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวหา ข้าพเจ้า
ก็รู้สึกด้วยความจริงใจของข้าพเจ้าว่า ในเรื่องพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทักท้วงมา ในการที่เราได้ลงมือ
ไปแล้วในพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็โดยที่ที่ท่านเคารพต่อรัฐธรรมนูญ
ของเรา เพราะด้วยเหตุว่าพระมหากษัตริย์ก็ย่อมอยู่ใต้อำนาจรัฐธรรมนูญ
เหมือนกันบุคคลธรรมดา เพราะฉะนั้นท่านจึงเห็นว่าข้อความใดที่ท่าน

๒๒๑๕

ยังข้องใจอยู่ ท่านก็ทรงทักท้วงให้เราวินิจฉัยอีก แต่โดยมากท่าน
ดำริกึ่งหลงเห็นไปในทางที่ว่า เราได้ลงมติไปอย่างไรก็ต้องถือว่า
เป็นการเด็ดขาด ฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการไม่ถก เราจะต้องใคร่
ครวญก่อนว่า ท่านมีสิทธิ์ที่จะทักท้วงได้หรือไม่ เมื่อท่านมีสิทธิ์ทักท้วง
ได้แล้ว ก็ต่อไปเราพิจารณาด้วยเหตุผลก่อนว่า มีข้อวิตกกังวลความ
ใจอย่างไร ข้าพเจ้าขอแถลงด้วยความจริงใจว่า ราษฎรพลเมืองใน
เวลานั้นมอบชีวิตจิตใจให้กับกษัตริย์และรัฐบาลของ พระมหากษัตริย์
นั่นเอง แต่ด้วยเหตุว่าพระมหากษัตริย์ทรงทักท้วงมานั้น เนื่องจาก
ว่าเราออกพระราชบัญญัติ โดยไม่ต้องนำความขึ้นกราบบังคมทูลก่อนประ
หารชีวิตมนุษย์ การที่ข้าพเจ้าฟังคุณพระราชโอรสเดชนั้นคงได้ความว่า
เกรงว่าราษฎรทั้งประเทศจะหวั่นไหวในการเป็นไปว่า ทรงเห็นชอบใน
การให้ฆ่ามนุษย์ โดยพระมหากษัตริย์มิได้ทรงรับรู้เห็นด้วยเช่นนี้ ตาม
ความเห็นของข้าพเจ้าอันแท้ ข้าพเจ้าคิดว่าหากพระมหากษัตริย์ทักท้วง
มานั้นถูกต้องอยู่เหมือนกัน ไม่ใช่ผิดทีเดียวทีเดียว เนื่องจากท่านว่า
ยังไม่ถึงเวลาเท่านั้น ท่านไม่ได้ขัดหลักการ คือเวลานี้เราทราบแล้วว่า
รัฐบาลของเรายังอยู่ในระหว่างเปลี่ยนแปลง กัดฉีกจะได้รับ ความ
กระทบกระเทือนระส่ำระสายด้วยประการทั้งปวง และพระมหากษัตริย์ก็
อยากจะให้คงไว้ เพื่อรักษาความยุติธรรมระหว่างราษฎรกับรัฐบาล
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้กลมเกลียวกันเท่านั้นเอง แต่ว่า

๒๒๑๖

ภรรยาเจ้ากล่าวความ . ขอให้ท่านผู้แทนราษฎรทั้งห้าซึ่งเป็นผู้แทน
ราษฎรทั้ง ๑๖ ด้านคนจงใคร่ครวญดูให้แน่ว่า เราจะลงมติอย่างไร ขอ
ให้ถือความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง . ขออย่าได้ถือว่าเราจะลงมติอย่างไรจะ
ถืออย่างนั้น . ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วย

ขุนวรดิษฐ์รัฐมนตรี ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววาทะ
บางที่เราจะไม่ได้ระลึกลงเรื่องเมื่อเวลาที่เราปรึกษาพระราชบัญญัติให้ตระ
หนัก . จึงเป็นเหตุให้สมาชิกอภิปรายกันมีข้อความใหญ่ไป . ความจริง
เราออกพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประสงค์ให้ การเดินถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ
เท่านั้น . คือว่าเราต้องการให้เอกราช . ไม่ต้องการนำความขึ้นกราบ
บังคมทูลอักษรหนึ่ง . เท่าที่ศาลต้องนำความกราบบังคมทูลมาแต่ก่อนนั้น
ชดกับรัฐธรรมนูญ . จึงเราได้ปฏิบัติเดินตามรอยมา . เท่ากับเราทำอย่าง
ชัด ๆ . เคยจนเรารู้สึกว่าชัด . จึงแก่ไม่ให้ชัดเสีย . เพราะฉะนั้นเมื่อ
จะแก่ไม่ให้ชัดก็ควรจะออกกฎหมายเสียให้ชัดเจนว่าอย่างไรแน่ . เพราะ
ฉะนั้นที่ทรงพระปรีชาคิดว่าจะเป็นการทำลายราชประเพณีซึ่งมีมาแต่โบราณ
กาดนั้น . จริงอยู่ . ขอนข้าพเจ้าเห็นด้วยว่าน่าวิตก . แต่ว่าจะทำอย่างไร
เล่าจึงจะทำให้ วัตถุประสงค์ของเราตรงตามรัฐธรรมนูญของเรา . นี้ข้อสัน ๆ
มีอยู่อย่างนี้ . เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราจะลงมติไปว่าเท่าที่เราได้ลงมติ
ไปแล้วไม่เป็นการถูกต้อง . ก็เป็นการเท่ากับว่าเราทำการชัดกับรัฐธรรมนูญ
ใครเลยจะลงไปได้ . ข้าพเจ้ามองไม่เห็นเลย . ถึงแม้ว่าจะเห็นว่า

๒๒๑๗

การที่จะเลิกราชประเพณีนั้นไม่ได้ ไม่ถูกต้องก็จริง แต่รัฐธรรมนูญ
เป็นอยู่อย่างนั้นว่าต้องการให้ศาลเป็นเอกราช เมื่อให้เอกราชแล้ว
เราก็ไม่มีปัญหาอะไรที่จะโต้เถียงกันให้ยืดเยื้อไป เห็นว่าอย่างไร ก็ดี
เราก็ต้องลงมติตามเดิมนั่นเอง

ประธานสภาฯ กล่าวหา ได้อภิปรายกันมานานแล้ว ข้าพเจ้า
อยากจะถามที่ประชุมว่าจะลงมติกันได้หรือยัง หรือจะอภิปรายกัน
ต่อไปอีก

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวหา
ข้าพเจ้าขอโอกาสพูดเสียก่อนที่จะลงมติ เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่ง
ที่ได้ ทักท้วง พระราชบัญญัตินั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าตามกฎหมายเดิมที่ต้อง
ให้กราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระบรมราชานุญาตก่อนนั้น ไม่ขัดต่อ
รัฐธรรมนูญ เพราะเหตุไรข้าพเจ้าจึงพูดเช่นนั้น ก็เพราะเหตุว่าตาม
มาตรา ๘ บังได้ ข้อที่เดียวว่า พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจตุลาการ
ทางศาลที่จะตั้งขึ้น ตามกฎหมายก็มีกิจการสำคัญๆ ในทางศาล เช่นมี
โทษจำคุกตลอดชีวิตหรือโทษประหารชีวิต ซึ่งเป็นคดีสำคัญที่สุดใน
ทางศาล ถ้าจะไม่ให้ ท้าความกราบบังคมทูลพระกรุณาแล้ว เราจะ
เรียกได้อย่างไรว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวใช้อำนาจทางศาล แสดง
ว่าไม่ให้ทำอะไรเลย แสดงว่าไม่ให้เกี่ยวข้องกับอะไรเลย จะทรง
ใช้อำนาจในศาลอย่างไรได้ ขอให้ระตึกดูให้ดีในการที่พระบาทสมเด็จพระ

๒๒๑๘

๒๒๑๘

พระเจ้าอยู่หัวได้ทรงทักท้วงมานั้น ข้าพเจ้าเห็นว่ามิใช่คุณดีที่หลายประการ
 และสภาฯ นกควรจะได้ครครองคุให้ ค้ เราจะไปคำเห็นว่าพระองค์ทรง
 ปฏิบัติการนำฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหาได้ไม่ เพราะพระองค์
 มีอำนาจที่จะทักท้วงได้ตามมาตรา ๑๘ แห่งรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าขออำนาจ
 ให้ที่ประชุมฟังอย่างนี้ “ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย
 ร่างพระราชบัญญัตินั้น จะได้พระราชทานคืนมายังสภาผู้แทนราษฎร
 ภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำทูลเกล้าฯ ถวายก็ได้ หรือ
 มิได้พระราชทานคืนมายัง สภาภายในหนึ่งเดือนนั้นก็ได้ สภาจะต้อง
 ประชามติใหม่ และออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีเรียกชื่อ ถ้าและ
 สภาลงมติตามเดิมไว้ ท่านให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าฯ
 ถวาย อีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ลง พระปรมาภิไธย
 พระราชทานลงมาภายในสิบห้าวัน ท่านให้ประกาศพระราชบัญญัติ
 นั้นไว้บังคับเป็นกฎหมายได้” กฎหมายบทนี้ขอให้ ท่าน ทั้งหลาย
 โปรดอ่านดูให้ ค้ ถ้าหากว่าสภาฯ เราจะได้ลง มติขึ้นตามมติเดิมของ
 สภาฯ ทุกวาระไปแล้ว กฎหมายบทนี้ไม่มีประโยชน์อะไรเลย คือว่า
 ถ้าหากว่าการ ทัก ท้วงนั้นมี เหตุผลและเราไม่ยอมเปลี่ยนแปลงความเห็น ของ
 เราสัก รวยเดียว กฎหมายนี้ ก็ไร้ประโยชน์ สำหรับที่ให้ อำนาจแก่
 พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จะทรงทักท้วง ถ้าเช่นนั้นแล้วเราจะ
 ปฏิบัติกฎหมายฉบับนี้ได้ คำไม่ ข้าพเจ้าขอเรียนให้ทราบไว้ อย่างนี้

๒๒๑๘

และขอให้ โปรดระลึกถึงคำมั่นที่กษัตริย์ของรัฐบาล อีกข้อหนึ่งว่า ในเรื่อง
 นี้คือการที่จะแบ่งเบาราชการของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้
 น้อยลง ไม่ให้มีพระราชภาระ ในเรื่องนั้นเพื่อให้เป็นที่รู้กันของ
 พระราชหฤทัย คือในการที่ทรงลงพระปรมาภิไธยให้คัดหัวนั้นซึ่งว่าใน
 เรื่องจะเป็นบริบูรณ์ เห็นจะเป็นอย่างนั้น ข้าพเจ้าขอหารือรัฐมนตรีในเรื่องนี้
 ก็คือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเติมพระทัยอย่างยิ่งที่จะลงพระปรมา
 ภิไธย เพราะเกี่ยวแก่ความเป็นอยู่ เกี่ยวแก่ชีวิตความเป็นตายของ
 ประชากรชาติ ทรงเป็นห่วงประชาราษฎร์ของพระองค์ ในการที่จะถูก
 ประหารชีวิตเสียโดยเร็ว เพราะเหตุว่าอาจจะมีความผิดที่เขาอาจจะได้รับ
 ความยุติธรรมตามกฎหมาย เมื่อศาลฎีกาคัดค้านไป ถ้าหากว่าได้นำ
 ความกราบบังคมทูลขอพระราชทานอภัยโทษก่อนแล้ว พระองค์มีสิทธิ
 ตามกฎหมายเดิมที่จะทรงวินิจฉัยได้ ในบางคดี ท่านที่เคยอ่านคำพิพากษา
 ศาลฎีกาน้อย ๆ ก็คงจะได้ทราบแล้วว่า ทรงทักท้วงมาในบางกรณีแต่
 ทรงลดหย่อนผ่อนโทษจากประหารชีวิตมาเป็นคดีจำคุกตลอดชีวิตก็เคย
 มี ไม่ใช่ไม่เคยมี ท่านบรรณานุกรมซึ่งเคยเป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกาก็
 คงจะได้พบมามากแล้ว ได้เคยทรงทักท้วงมาไม่ใช่ว่าไม่ทรงได้รับผล
 แต่ในบางคดีนั้นเคยได้รับผล ไม่ใช่ไม่เคยได้รับผล การที่มีกฎหมาย
 บทนี้ขึ้นจึงเป็นสิ่งที่ประนีประนอมกับประชาชน ไม่ใช่ไม่ประนีประนอม
 กับประชาชน ในการที่เราจะไปคัดสิทธิของประชาชนเช่นนั้น ข้าพเจ้า

๒๒๒๐

ไม่เห็นชอบด้วย ข้าพเจ้าได้เคยคัดค้านมาตั้งแต่คราวก่อนแล้ว อีก
 ประการหนึ่งขอให้ท่านระลึกถึงพระปรีดิกของพระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว ซึ่งมีความสำคัญหลายประการ ประการที่หนึ่งคือว่าพระองค์
 ทรงเป็นห่วงในความเป็นความตายของราษฎรของพระองค์ พระองค์
 ทรงเป็นห่วงมากที่สุดก็อยู่ในการที่จะต้องถูประหารชีวิตโดยคำพิพากษา
 ของศาลก่อนที่พระองค์จะทรงพระบรมราชวินิจฉัยให้เป็นไปประการใด
 พระองค์ทรงเป็นห่วงมาก ไม่แต่เท่านั้นในการที่จะออกกฎหมายไป
 พระองค์ยังทรงเห็นว่าจะเป็นการที่จะตัดความขงใจของราษฎรที่ได้มอบ
 ให้ไว้ด้วย ยิ่งกว่านั้นข้าพเจ้าเห็นว่าตามที่ทรงทักท้วงมาถึง กาดนั้น
 เป็นสิ่งที่รัฐบาลควรจะไปใคร่ครวญอีกครั้งหนึ่ง คือไม่ใช่ว่าทรง
 วิตขงที่จะให้เป็นกฎหมาย แต่เกิดขงด้วยกาด ความจริงรัฐบาลไม่
 ควรจะเสนอกฎหมายฉบับนั้นมาในขณะนั้น ขอให้คิดขงว่าตามที่พระองค์
 ทรงพระปรีดิกนั้น มีข้อขงหนึ่งที่คิดว่าสำคัญ ข้าพเจ้าคิดว่าควร
 ใคร่ครวญให้ดี ท่านเกรงว่าเมื่อออกกฎหมายนี้ไปแล้วจะทำให้ความ
 ระตำระคายไม่สงบ กฎหมายนี้จะทำให้ปรบัขงของรัฐบาลในทางการเมือง
 ทำการเผยแพร่ให้ราษฎรไม่พอใจรัฐบาลยิ่งขึ้น ทรงพระปรีดิกเช่นนี้
 และทรงเป็นห่วงรัฐบาล รัฐบาลของใคร รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัว รัฐบาลแห่งประชาธิปไตย รัฐบาลของราษฎร ทรงเป็น
 ห่วงราษฎรของพระองค์เอง เรียบกรขงเพื่อใคร เพื่อราษฎร ก็เมื่อ

๒๒๒๑

ทรงเป็นห้องราษฎรของพระองค์ และสถานที่เป็นที่แทนราษฎร
สภาฯ ทำงานเพื่อราษฎร ปกครองโดยราษฎร เพื่อราษฎร ก็เมื่อ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งทรงเป็นประมุขทรงเป็นห้องแล้ว เราย
จะไม่ใคร่ควรอุทิศให้รบบคอบละหรือ

ประธานสภาฯ กล่าวว่ หมดเวลาพูดแล้ว

หลวงวณิชปริษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่ ขอ
ประทานอีก ๕ นาที

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ขอให้พูดให้อยู่ในประเด็นและให้เร็ว
หน่อย

หลวงวณิชปริษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่ ใน
เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ท่านทั้งหลายก็คงยอมรับว่า เราจะไป
คิดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงฝ่าฝืนคอบทบัญญัติแห่งรัฐธรรม
นูญ พระองค์ก็ทรงเป็นนักรัฐธรรมนุญเหมือนกัน แต่เราทั้งหลายก็เป็น
นักรัฐธรรมนุญเหมือนกัน เราจะไปว่าอย่างนั้นอย่างนี้ ข้าพเจ้าเห็น
ด้วยผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรฯ ว่าเป็นการดูหมิ่น ข้าพเจ้าไม่ชอบคำ
กล่าว ถ้อยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่ เราทราบว่ราษฎรเต็มได้
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่ เพราะฉะนั้นในการที่ผู้แทนราษฎร
กล่าวออกไปเช่นที่ได้กล่าวกันมาแต่ก็ไม่ชอบอย่างยิ่ง

๒๒๒๒

นายโต ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
 ข้าพเจ้าได้ฟังอยู่ด้วยการพินิจพิจารณาเห็นว่า เป็นเวตาชานานแล้ว ได้ฟังแล้ว
 ปรากฏว่าเหตุที่ทุกคนเต็มศรัทธา ทั้ง ๒ ฝ่ายนั้นเป็นเหตุผลที่กำกวมกัน
 เดชะศรัทธา ๑ นั้นเป็นศรัทธาสูงสุดที่แท้ชวค เพราะฉะนั้นเมื่อได้มีเหตุผลที่
 กำกวมกันแล้ว เราควรระยั้งคิด และเมื่อยังคิดแล้วควรระรอการลงมือ
 ไว้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรระรอญติเรื่องนี้ไว้เพื่อเราจะใคร่ครวญกันแล้ว
 เขาแนวทุกคนใหม่ ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้ ท่านผู้ใดจะรับรองบ้าง
 นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ขุนเสนาบดีศรี รบรอง

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีน กล่าวว่
 ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย และให้อภัยไปเลย ข้าพเจ้าอยู่ในที่นี้ได้ว่าข้าพเจ้า
 มีใจเขินอายรับรองกับแผ่นดิน ไม่ม่เหตุในทางที่ควรมฤตคามที่มีศรัทธา
 ว่าเขาถึงพ่อและแม่ ข้าพเจ้าไม่ถือ ทำไมไม่ถือ เพราะใครๆพูดว่า
 เป็นกีฬาในการเมือง ถือไม่ได้ ที่ข้าพเจ้าร้องฟ้องต่อประธานบอกว่
 กล่าวคำหยาบ เพราะท่านผู้ใดจะมีผู้อนาจมาคาคคนอื่นในศรัทธา ๑
 ก็เป็นได้ ถ้าเขาทำได้มาก.....

ประธานศรัทธา ๑ กล่าวว่ โปรดนั่งเดี๋ยวนี้ มีคนขอเดี๋ยงแล้ว
 ควรจะเดี๋ยงหรือไม่เดี๋ยง มีผู้รับรองแล้ว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่ ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อมีเหตุผลกำกวมกันเช่นนี้ เราก็ควรระยั้งไว้

๒๒๒๓

พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง แต่ประธานจะอนุญาตให้ข้าพเจ้าแต่ข้าพเจ้าจะ
แสดงอะไรสัก ๒ นาที ขออนุญาตสัก ๒ นาที

ประธานสภาฯ กล่าวฯ จะให้ลงมติในวันหรือพรุ่งนี้ เรื่อง
จะพิจารณากันวันหรือจะเป็นพรุ่งนี้ เคียงนามผู้แปรญัตติว่าขอ
ให้เดือน

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวฯ
ข้าพเจ้าคิดว่าอย่างไรก็ดี เมื่อมีเหตุผลถ่ากวมแล้ว เวลายังเดียวกัน
อย่างหน้าคำหน้าคง เหาญคิดอื่นเสนอก่อไป และจะได้ พิจารณา กันต่อไป
เมื่อเรายังยังคงคิดเราค่อยมาปรึกษากันใหม่

ประธานสภาฯ กล่าวฯ ได้ตกลงไปแล้วว่าได้พิจารณากัน
เคียงจนเวลาเกือบจะหมดอยู่แล้ว ถ้าอย่างนั้นก็จะขอให้ วิศวกรว่าควร
จะลงมติก่อนวันหรือวันพรุ่งนี้แทน

ร.ต. ถัก รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวฯ
ถ้าจะเดือนต่อไปพรุ่งนี้ก็ได้ แต่ในพระวราฯ ไทรเดชนั้น เท่าที่ทราบปรึกษา
ไต่ถามให้ ฟังเมื่อนั้น สักแปดทศวรรษๆ แต่ถ้าจะนำเสนอนพรุ่งนี้แล้ว ขอ
ได้ ไปรทเปิดแจกให้ด้วย จะได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่าพระวราฯ ไทรเดช
นั้นมีใจความว่าอย่างไรบ้าง

ประธานสภาฯ กล่าวฯ ตามที่ข้าพเจ้าได้ ฟังก็ไม่อยากจะชม
แต่ว่าเปิดโดยปัจจุบันทันด่วนได้ความดีมาก นอกจากนั้นท่านก็ควรอ่าน

๒๒๒๔

เอง เพราะได้เปิดไปแล้ว และเข้าใจกันแล้ว และมีผู้ขอให้เดือน
ปัญหาว่าเจตนาหมกเม็ด มีผู้ขอให้เดือน ลงมติในวันพรุ่งนี้ ข้าพเจ้า
อยากจะทำความเข้าใจว่าไม่มีการอภิปรายต่อไป มีแต่เดือนไปลงมติ
วันพรุ่งนี้เท่านั้น ก็ว่ามีอภิปราย

นายมีง เดชาเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าว
ว่า มีสมาชิกหลายคนขอใจในพระราชโองการนั้น พระราชโองการ
นั้นไม่ได้ผูกพันสภาเลย เพราะถ้าเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ได้เสด็จไปจากพระนครนั้น ได้ทรงตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เมื่อมี
พระราชกฤษฎีกา และเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วไม่ควรคำนึงถึงข้อความในพระ
ราชโองการนั้น

ประธานสภาฯ กล่าวต่อว่า อยากจะถามว่ามีอภิปรายต่อไปหรือไม่
ขอให้ลงมติว่าจะมีการอภิปรายต่อไปหรือไม่

หลวงวชิรนิติปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกสทนคร กล่าว
ว่า ในปัญหาที่ว่าอภิปรายกันต่อไปหรือไม่ยังไม่มีผู้เสนอ ผู้เสนอเพียงว่า
จะให้เดือนการลงมติไปหรือไม่เท่านั้นเอง เพราะฉนั้นการอภิปรายนั้นก็
ควรจะมีอยู่

ประธานสภาฯ กล่าวต่อว่า ข้าพเจ้าถามว่าควรจะมีอภิปรายกัน
ได้หรือไม่ ข้าพเจ้าจะได้ถามที่ประชุมนี้

หลวงวชิรนิติปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกสทนคร กล่าวต่อว่า ยัง
ไม่ควรจะมีอภิปราย ฟังหลายๆ แห่งก่อน

๒๒๒๕

ประธานสภาฯ กล่าวว่ เพราะฉะนั้นควรให้ตั้งมติว่าควรจะมีค
ชกปรายหรือไม่

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ยังไม่ม้ใครเสนอให้บ้ชกปราย

นายกิมเส่ง สีนุเส่ง ผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี กล่าวว่
ขอเสนอให้ บ้ชกปราย

ขุนชำนาญภาษา รมีรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่ มีผู้เสนอแล้วจะมีชกปรายหรือไม่

ขุนพิเคราะห์ศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย กล่าวว่ มีผู้รับรอง
คนเดียว

นายพัก ฌ่งชดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่
มีผู้รับรอง ๒ คน

หลวงวงษวิทีปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่
ทุกไปแล้ว

นายกิมเส่ง สีนุเส่ง ผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี กล่าวว่
มีผู้รับรองทุกที่ของแล้ว

หลวงวงษวิทีปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่
คนเดียวเท่านั้นเอง ตกไปแล้ว

๒๒๒๕

๒๒๒๖

นายกิมเฮง สิ้นธุเสก ผู้แทนราษฎรจังหวัดตราดบุรี กล่าวว่ามีผู้รับรองถูกต้องแล้ว คือ นายพัก ๑ กับขุนรำนานู ๑

ประธานสภาฯ กล่าวว่าจะมีค้ำอภิปรายหรือไม่ ข้าพเจ้าจะให้ที่ประชุมลงมติว่าจะมีค้ำอภิปรายต่อไป ผู้ใดเห็นว่าจะอภิปรายได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือ ๔๖ คน

ประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้ใดเห็นว่าจะให้เบ็ดการอภิปรายต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือ ๒๘ คน เป็นอันว่ามีค้ำอภิปราย แต่เรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ

นายกิมเฮง สิ้นธุเสก ผู้แทนราษฎรจังหวัดตราดบุรี กล่าวว่าเป็นค้ำอภิปรายนี้ ถ้าไม่ลงมติวันนี้ผิดข้อบังคับ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ามีข้อบกพร่องกับข้อไหน ข้าพเจ้าอยากจะฟังเสียเถิด ข้าพเจ้าไม่ได้คิดไม่ได้ขอให้ปรึกษาว่าให้สภาฯ ลงมติวันนี้ เห็นว่าเราไปปรึกษากันจนเต็มทีแล้ว ข้าพเจ้าเสนอญัตติว่าให้รอการลงมติไว้ เอมคืนขึ้นสมาชิกรณากันต่อไป เพราะเหตุว่าผลตกอาจมกกัน

หลวงจวนศิริปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่ามีผู้รับรองถูกต้องแล้ว เพราะฉะนั้นขอท่านประธานไต่ โปรดให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะเป็นไปตามผู้เสนอหรือไม่

๒๒๒๓

ประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้ขอให้เลื่อนการลงมติ จะให้
ไปลงมติก่อนพรุ่งนี้หรือให้ลงมติในวันนี้ ข้าพเจ้าขอให้ประชุมออก
แล้วยังคือแปลว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะให้เลื่อนไปลงมติก่อนพรุ่งนี้ เพราะ
เวลานี้ ๓ ชั่วโมงแล้ว ผู้ใดเห็นว่าควรลงมติในวันนี้ก็เชิญ โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๘ คน

ประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้ใดเห็นว่าควรจะให้เลื่อนไปลงมติ
ในวันพรุ่งนี้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๘ คน เพราะฉะนั้นเป็นอันว่าให้เลื่อนไปลงมติ
ในวันพรุ่งนี้

น.ต. หลวงข้าราชการสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ามีมติประชุม
รัฐบาลขอเสนอว่า เรายังมีร่างพระราชบัญญัติซึ่งค้างอีกเป็นอันมาก
และแม้ว่าจะดำเนินการตามความสามารถที่จะทำได้อย่างที่เคยทำมาแล้ว เห็น
ว่าเป็นการไม่สามารรถจะลุล่วงไปได้ เพราะฉะนั้น รัฐบาลขอเสนอว่า
เราควรที่จะขยายเวลาประชุมให้มากขึ้นอีก และเพราะพรุ่งนี้และมะรืนนี้ ส่วน
จะขยายเพียงใดแล้วแต่สภาฯ

ประธานสภาฯ กล่าวว่าจะประชุมตอนเช้า ตั้งแต่เวลาใด

น.ต. หลวงข้าราชการสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ามีมติว่าจะประชุมตอน
เช้าตั้งแต่เวลา ๘.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐ และ ๑๕.๐๐ ถึง ๑๘.๐๐ และตอน
บ่ายตั้งแต่ ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐

๒๒๓๐

นายทองอยู่ พุฒพิณ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวว่ ข้าพเจ้า
ได้เห็นพ้องด้วยกับท่านสมาชิกจังหวัดขอนแก่น คือ ๒ เวลาตั้งแต่
๑๕.๐๐ ถึง ๑๘.๐๐ และ ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐ นาฬิกา แต่ถ้าหากว่าการ
งาน คือร่างพระราชบัญญัติยังคงค้างแล้ว ก็ขอให้ต่อไปวันที่ ๑ วันที่ ๒ แต่
ว่าวันที่ ๑-๒ นั้นรวมทำให้เฉย ๆ ไม่ต้องการเงินเดือนเลย

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ตามที่ท่านจะขอวันที่ ๑-๒ ไม่ได้ ข้าพเจ้า
จะอ่านหนังสือของนายกรัฐมนตรีมาถึงข้าพเจ้าดังนี้ “ตามที่ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกประชุมวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร โดย
พระราชกฤษฎีกาตั้งวันที่ ๒๘ มิถุนายน ศกนั้น บัดนี้ทรงพระราชดำริ
เห็นสมควรปิดประชุมเสียได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มี
ประชุมสามัญวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธ
ศักราช ๒๔๘๘” เพราะฉะนั้นวันที่ ๑ ที่ ๒ นั้น เป็นอันไม่ได้

น.ค. หอดวงจันทร์นาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ เพื่อให้เป็นที่เรียบร้อย
ร้อยทั้ง ๒ ฝ่าย รัฐบาลขอเสนอใหม่ดังนี้ คือวันพรุ่งนี้ประชุมตั้งแต่
๘.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐ แล้วก็ตั้งแต่ ๑๕.๐๐ ถึง ๑๘.๐๐ เวลาปกติ ถัดจาก
ว่างเพื่อเตรียมงานในวันรุ่งขึ้น แล้ววันอาทิตย์ตั้งแต่ ๘.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐
๑๕.๐๐ ถึง ๑๘.๐๐ และตั้งแต่ ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐ นาฬิกา ถ้าเสร็จ
ก่อนนั้นก็เลิกก่อนนั้น วันอาทิตย์เราทำงานได้เต็มที่ เพราะเหตุว่าวันจันทร์
เราไม่มีงานจะทำ เราเตรียมงานกันเต็มที่แล้ว

๒๒๓๑

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ตามที่ข้าพเจ้าเสนอไว้ เมื่อรัฐบาลเปลี่ยนแปลงแล้วตั้ง
ข้าพเจ้าก็พอใจแล้ว แต่ขอแสดงก่อน ที่ว่าข้าพเจ้าขัดข้องนั้น ข้าพเจ้า
ถูกกระทบกระเทือนมาก บางทีจะเข้าใจผิด ข้าพเจ้าต้องการจะเจตน์งาน
ไม่ใช่ว่าเราจะเอาเรื่องมาเร่งให้ด่วนในเวลานี้เท่านั้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่รัฐบาลเสนอใหม่ วันเสาร์ตั้งแต่
๘.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐ เวลาหนึ่ง ๑๕.๐๐ ถึง ๑๘.๐๐ เวลาหนึ่ง วัน
อาทิตย์ตั้งแต่ ๘.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐ เวลาหนึ่ง ๑๕.๐๐ ถึง ๑๘.๐๐ เวลา
หนึ่ง และ ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐ อีกเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ใครขัดข้อง
หรือไม่ ถ้าไม่ขัดข้องขอให้เดินทางไปตามนี้

ขุนเด่นชาติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ขอตกลง
ว่า ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐ เพราะเวลานี้หน้าฝน การไปมาลำบากแฉะงัว
นอนเปล่าๆ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นวันสุดท้าย รัฐบาลขอเป็นวันสุดท้าย
ถ้าไม่อย่างนั้นก็คงลงมติ แต่ขอคัดค้านมีผู้รับรองหรือไม่ ไม่มีใคร
รับรองก็เป็นอันว่าตกไป

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ
มีมติรับรอง

๒๒๓๒

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็รับตามที่ได้ ๕๖๓๖
มีใครซักข้อของข้าพเจ้าจะได้ให้ลงมติคือว่าตามที่รัฐบาลเสนอมานี้ จะเห็น
ด้วยหรือไม่ ผู้ใดเห็นด้วยตามที่รัฐบาลเสนอมา โปรดยกมือขึ้น
มีผู้มาอีกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติให้เ็นไปตาม
ที่รัฐบาลเสนอ

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๔๕ นาฬิกา

บุญถม บิดขามันท์	นายประเวณีฐ บัคมะสุคนธ์
นายบุญญ บิริสุทธิ์	ประสิทธิ์ ศิริสุชาติ
ทองจันทร์ วัฒนวิจารณ์	ศิริ อินทร
ร.ต. ถัด รัตนพันธ์	บุญช่วย สุคนธ์มัต
นายจิ้งจิ้งจิดิ์	นายดิน จูฑะรพ
เลมียก หงสประภาส	วิจิณ ธีระระตะ
เนตร์	ผู้ตรวจงานการประชุม
พิพัฒน์	
ชุมประเจตตรุณพันธ์	
ทองกระจาย รัชตะวรรณ	
ไธว อินทรประชา	
ตรวจลงตัว ๓/๑๐/๕๖	หลวงศุกรกรรมบดี
พระยาเทพหัสดิน	เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๙/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันเสาร์ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๐ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าวว่ วัันนี้สมัชชาการประชุม ๓๕๐ คน เป็นองค์ประชุมแล้ว บัดนี้จะได้ออกให้ท่านลงมติรับรองรายงานการประชุม การรับรองรายงานการประชุมนี้บางท่านอาจยังไม่พร้อมที่จะได้อ่าน เพราะฉะนั้นจึงรับรองเฉพาะ เมื่อวานและเวลาพิจารณากันถึงเรื่องพระราชบัญญัติ ๓ ฉบับ ซึ่งมีสาระสำคัญการแทนพระองค์มิได้ลงพระนาม และสภาฯ ได้พิจารณาใหม่ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๘ ได้เสร็จสิ้นการอภิปรายลงไปแล้ว ที่ตอนหน้าอันหมายถึงจะลงมติเท่านั้น การลงมิติตามมาตรา ๓๘ นี้.....

หลวงวรินทร์ปรีชา มีทนายราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่ ก่อนแต่ที่สภาฯ นี้จะลงมติ ข้าพเจ้าขอความกรุณาถามเจ้าคุณมานะฯ ซึ่งเป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ว่าตาม มาตรา ๓๘ แห่งรัฐธรรมนูญนั้น สภาฯ จะลงมติใหม่ไม่ขึ้นตามร่างเดิมได้หรือไม่ ข้อนี.....

๒๒๓๔

ประธานสภาฯ กล่าวว่ เรื่องบ็คอภิปรายแล้ว
หตวงวณิตปริษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่ มีใ
ข้าพเจ้าขอถาม

ประธานสภาฯ กล่าวว่ บ็คอภิปรายแล้ว ในรัฐธรรมน
มาตรา ๓๘ นี้คือใเปิดโอกาสใให้ เพราะเหตุว่ในกรุงสยามอนอำนาจ
นิตบัญญัติมีอยู่ในพระมหากษัตริย์กับสภาฯ และเป็นสภาฯ เดียว
เพราะฉะนั้นเมื่อใได้สั่งขืนไปตามมาตรา ๓๘ นี้ขึงไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับ
มา และสภาฯ นี้ใได้ปรึกษากันใหม่ ตามที่ปรึกษากันใหม่กับปรึกษากัน
ว่ชอบด้วยเหตุผลหรือไม่ ท่านจะต้องพิจารณาเหตุผลใได้พิจารณา
อภิปรายกันมาแล้ว ท่านจะต้องมติอย่างหนักสุดแล้วแต่ใจของท่าน คือ
สั่งขืนมาใให้ โอกาสพิจารณาอีกหนหนึ่ง และการพิจารณานี้ในรัฐธรรมน
มาตรา ๓๘ ว่ปรึกษาใหม่และใออกเสียงลงคะแนนลับ ถ้าสภาฯ ลงมติ
ตามเดิมใก็ใหน้าพระราชบัญญัติขืนทุตเกิดว่ ถวายอีกคร้งหนึ่ ถ้าใ
ลงมติรับรอง ก็เป็นอันตกไป ถ้าลงมติรับรองก็ถวายขืนไปอีกหนหนึ่
ใได้ความชัดแจ้ง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะขอใให้ลงมติโดยออกกระแนนลับ
โดยฉิเรียกชื่อ ผู้ใเห็นว่าควรจะต้องขืนตามร่างเดิมใให้ลงเบี่ยขาว
ผู้ใไม่เห็นด้วยใให้ลงเบี่ยสีน้ำเงิน ข้าพเจ้าขอใให้ใใจกันว่
ผู้ใเห็นว่าควรขืนมติตามเดิมใให้ลงเบี่ยขาว ผู้ใไม่เห็นด้วยใให้
ลงเบี่ยสีน้ำเงิน

๒๒๓๕

เดชาธิการสภาฯ อ่านรายชื่อตั้งสมาชิก

ประธานสภาฯ ได้ตั้งให้ขุนคุรุการพิจิตร นายจิ่ง อังจิตร นายเชื้อ ศรียาภย์ นายแซ ยนิพันธ์ นายแซ อัจฉกษณร นายเขียน กาญจนพันธ์ เป็นผู้มอบคะแนนเสียง

ประชนัดสภาฯ กล่าวว่ ผลของการลงมติเบยชาว ๗๕ เบย นำเงิน ๓๖ เป็นอนว่าสภาฯ ลงมติตามเดิม เพราะฉะนั้นจะได้ให้ ร่างพระราชบัญญัติทง ๓ ระบบขนกรบาทเด้าฯ ทุกกระท่อมถวย ออกครึ่งหนึ่งตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๘ บัดนี้จะได้พิจารณาร่างพระราช บัญญัติว่าด้วยสิทธิจับตัว นำในเขตจับตัว นำสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งคณะกรรมการเสนอมาประชุมเป็นวาระที่ ๒

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ในคำปรารภ มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข ในมาตรา ๒ มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔, ๕, ๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘.....

น.อ. หอดวงสินธุสงครามชัย ร.น. กล่าวว่ ในมาตรา ๖ คณะกรรมการขอชยาคจะขอแก้เป็น “ห้ามมิให้” ในนว่า “ห้ามไม่ให้” แก้ “ไม่” เป็น “มิ”

ประธานสภาฯ กล่าวว่ กรรมการขอแก้ชยาคำ “ไม่” เป็น “มิ” ความเด้อยกัน ไม่มีใครจัดช้อง

เดชาธิการสภาฯ อ่าน มาตรา ๘, ๑๐, ๑๑, ๑๒.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกและ

การรับมฤตก พุทธศักราช 2476

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๐/๒๔๗๖ (สามัญ) สมัยที่ ๒
วันพฤหัสบดีที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๔๐ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๑๓๗ ท่าน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ก่อนที่จะปรึกษาตามระเบียบวาระ ข้าพเจ้าขอเสนอว่า ประธานสภาฯ ได้ยื่นใบลาออกจากสมาชิก ขอให้ข้าพเจ้าดำเนินการไปก่อน ตามระเบียบวาระข้อ ๑ เรื่อง ก. ร. ๑ ต้องกรทราบว่าสำนักงานเลขาธิการสภาฯ นี้ จะอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของ ก. ร. พ. ในการศึกษาจะอนุมัติการบรรจุข้าราชการในด้านงานนี้หรือไม่ แต่ในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าจะได้ไปปรึกษากับคณะกรรมาการกฤษฎีกาคณะที่ ๑ ของคณะมนตรีประมุขฝ่ายนิติบัญญัติ สำหรับระเบียบวาระที่ ๒ คือ เรื่องที่ได้มีสมาชิกยื่นใบลาขอลาต่อประธานสภาฯ มีกำหนดไม่เกินกว่า ๑๕ วัน ซึ่งขอบังคับสภาฯ ว่าด้วยการลา การลดเงินเดือน ได้อนุญาตไว้ ข้อ ๑ ฉะนั้นจึงขอหารือที่ประชุมว่าจะควรอนุญาตหรือไม่ ดังมีรายละเอียดเลขาธิการสภาฯ จะได้อ่านให้ฟัง

๔๖๒

ครั้งที่ ๓ ต่อไปได้ และถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน จะถือว่าให้ ดำเนินการ
ประชุมครั้งที่ ๓ ต่อไป

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ครั้งที่ ๓ ก็มีว่า ที่ประชุม
จะรับพระราชบัญญัติให้ออกเป็นกฎหมายได้หรือไม่เท่านั้น ท่านผู้ใด
เห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ควรจะออกเป็นกฎหมายบังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

ที่ประชุมลงมติเห็นพ้องด้วย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ เราจะได้พิจารณาระเบียบ
การต่อไป เรื่องอากรมฤคกณี สภา ฯ ได้สั่งให้สมาชิกไปตั้งแต่วันที่ ๕
มกราคม เวลา ๙ โมง ทางสภา ฯ ยังไม่ได้รับแปรญัตติในเรื่องนี้เลย ความ
ข้อบังคับก็ควรจะถือว่า สมาชิกพอใจความร่างนั้นแล้ว ถ้าไม่มีใคร
แปรญัตติมา แปลว่าการปรึกษาครั้งที่ ๒ ก็หมดไป

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวคือ
ความที่รัฐบาลได้ส่งพระราชบัญญัติมาให้สมาชิก ก็เพื่อปรึกษาคำ
ข้อบังคับ คือว่า จะได้มีเวลาเตรียมอ่าน ไม่ใช่ว่าเป็นระเบียบ
การ เพราะเพิ่งมาเป็นระเบียบการในการประชุมคราวนี้เอง จะถือ
ว่าที่ประชุมรับหลักการพระราชบัญญัตินี้ยังไม่ได้ ต้องให้ที่ประชุมปรึกษา
เป็นระเบียบการที่ ๑ รับหลักการเสียก่อน ซึ่งถ้ารับแล้วจะได้สั่งให้
กรรมาธิการต่อไป นี้ยังไม่ได้ประชุมปรึกษาระเบียบการที่ ๑

๔๖๓

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ เรื่องนี้ได้ทำมาแต่ครั้งสภาฯ
เก่า ซึ่งสภาฯ เก่าได้รับหลักแล้ว จึงได้มอบให้กรรมาธิการไปพิจารณา
ต่อมาเมื่อสภาฯ สมัยที่ ๒ เบ็ด ได้เข้าเข้ามาเสนอในสภาฯ นี้ ขอ
อนุญาตให้กรรมาธิการไปพิจารณาหลักนั้นต่อไป สภาฯ นี้ได้อนุมัติแล้ว
เป็นอันว่าสภาฯ นี้ได้รับหลักแล้ว

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอเสนอว่ ให้เรา
ปฏิบัติตามที่เราทำมาในเรื่องนี้ ควรขอให้สภาฯ รับหลักการหรือยัง
เมื่อรับหลักการแล้วจะได้พิจารณาเป็นข้อๆ ไป

พระยาศรีวิสารทนิล ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม
กล่าวว่ กรรมาธิการรับหลักการตามร่างพระราชบัญญัติอากร
มฤตก ข้าพเจ้าสงสัยว่ ตามร่างพระราชบัญญัติมฤตกเกี่ยวถึง ใน
กองพระราชมฤตกด้วยหรือเปล่า ถ้าเกี่ยว เช่น พระบรมมหาราชวัง
และพระราชวังต่างๆ ที่อยู่ตามหัวเมือง จรรวมมาอยู่ในกองมฤตกด้วย
หรือจะแยก

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอโทษที่ได้เข้าใจ
คลาดเคลื่อนไป คือ กรรมาธิการชุดนี้ เป็นกรรมาธิการซึ่งสภาฯ ได้
ให้ไปร่างพระราชบัญญัตินี้ ผิดกับกรรมาธิการอื่นๆ ซึ่งมีผู้เสนอร่าง
พระราชบัญญัติมา แล้วไปพิจารณา ในชั้นนี้ ข้าพเจ้าอยากจะขอให้
ประชุมรับร่างที่รายงานของกรรมาธิการเสนอขึ้นมา นี้ พิจารณาเสียก่อน
ก็แปลว่รับหลักการนั่นเอง เพราะฉะนั้นถ้าท่านผู้ใดเห็นอย่างใด.....

๔๖๔

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่่า คือ ข้าพเจ้ายังสงสัยและยัง
จำได้คล้ายคล้ายคล้าย คึงแต่ก่อนมีคดีภาฯ ภายหลังฉดองรัฐธรรมนุญ
เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ได้เสนอก่อสภาฯ ในครั้งนั้น ไม่แน่ใจ อยาก
จะถามรัฐบาล จะจำความข้อนั้นได้หรือไม่ ขอให้ตอบฉดง

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่่า เรื่องนี้ข้าพเจ้าจำได้ว่าสภาฯ
ได้รับหัดกการฉดง จะออกภาษ่มฤคค กึงได้ตั้งกรรมการขึ้น
พิจารณา ฉะนั้นจึงมีอยู่ค้เพียงฉว่่า จะรับรายงานของกรรมการ
ฉดงรับร่างของเราหรือไม่

ร.ค. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่่า เรื่องนี้ ข้าพเจ้าขอฉดงมีฉดง
ฉว่่า ได้เคยเสนอร่างไว้ครั้งหนึ่งฉดง กนฉดงภาฯ ได้ตั้งกรรมการขึ้น
คือ มีเจ้าพระยาพิชัยญาติได้เป็นประธานกรรมการในเรื่องนี้ ฉว่่าข้าพเจ้า
ขอฉดงฉนฉว่่าได้เคยเสนอร่างครั้งหนึ่งฉดง

ทำการแทนประธานฉดงภาฯ กล่าวว่่า ที่จริง ก็มีฉดงมีค้มีระดับ
อยู่เหมือนกัน ฉว่่าข้าพเจ้าไม่เข้าใจฉดง คือฉว่่า ญคคิใดฉว่่า ซึ่งฉดงภาฯ
ก่อนได้ค้ฉงอยู่ พอมีค้ประชุมใหม่ ญคคิเหุดฉนฉดงไป ไม่ควร
จะเอาเข้ามาพิจารณาฉดง แต่เรื่องนี้โดยที่เป็นประโยชน์ กึงได้ขอ
พฉนมากฉนฉดง ให้กรรมการนั้นไปพิจารณาร่างกันค้ไป ฉะนั้น
เราก็ค้ฉงฉดงมีรับหัดกการในฉดงภาฯ ใหม่ ผู้ใดจะทักทวงในฉดงบ้าง

๔๖๕

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวหา ข้าพเจ้าเขาใจว่า เมื่อมีสภาฯ สมัยที่ ๒ นั้นแล้ว เราได้ตั้งกรรมาธิการใหม่นั้น และเราได้รับรอง พระราชบัญญัตินั้น ไม่เช่นนั้น ก็ไม่มีรับรองเป็นแน่ ไม่ใช่ถ้า ถ้าเราจะไปนั่งไม่เก็บภาษีมฤคกันนั้น ไม่ถูก เพราะว่าเราได้รับรองแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา อยู่ในปัญหาว่า กรรมาธิการ จะคัดค้านได้ ในทางที่ข้าพเจ้าพูดมาแล้ว ขอให้ที่ประชุมมันคัดค้านว่า เราควรจะทำอย่างไร ท่านผู้ใดเห็นว่า เราควรจะต้องมีมติตามหลักการนี้เสียก่อนอีกครั้ง โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกที่ทำการให้รับหลักการได้ พิจารณาเสียก่อนมี ๔๕

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ท่านผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณาเป็นวาระที่ ๒ ได้ทีเดียว คือพิจารณาตามมาตรา โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกที่ทำการให้ พิจารณาเป็นวาระที่ ๒ ได้ทีเดียว มี ๓๗

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ก่อนที่จะรับหลักการ ท่านผู้ใดจะมีอภิปรายอะไรบ้างหรือไม่

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวหา ในการที่ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคกันขึ้น อยากจะขอถามรัฐบาลเสียสักหน่อย ว่ามีเหตุผลอย่างไรในการร่างพระราชบัญญัตินี้ ขอให้แสดงในที่ประชุมให้ชัดเจน

๕๕

๔๖๖

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ให้ถามกรรมการ

นายทองอยู่ พุฒพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวหา
และขอถามกรรมการ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวหา ถ้าหากว่าจะพูดถึงเหตุผลในการ
ออกพระราชบัญญัติอากรมฤคก ก็คงตอบอย่างเดียวกับที่เจ้าคุณรัฐมนตรี
(พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์) ได้อธิบายมาแล้ว คือรัฐจะต้องหาเงิน
จากการเก็บภาษีอากร รัฐจะเอาคืนมามันไม่ได้ จึงต้องเอาจากการ
เก็บภาษีอากร ในการเก็บภาษี เราจะเก็บภาษีอะไรบ้าง รัฐบาลนี้ได้มี
ความตั้งใจเป็นอย่างยิ่ง ที่จะไม่ให้เป็นที่เคียดระแค้นแก่คนจน การ
เก็บภาษีอากรมฤคกเป็นภาษีที่เดียงายที่สุด เป็นภาษีที่ไม่ทำความเคียด
ระแค้น เพราะผู้เสียได้เงินมา ๕ หมื่นบาทเสียเพียง ๕ ร้อยบาท เป็น
วิธีเสียที่ง่ายที่สุด ความดีของสภาฯ ที่เด่นมากที่สุด ของรัฐบาลก็คือ
จึงเห็นว่าควรจะมีกาเก็บอากรมฤคกขึ้นอย่างหนึ่ง

ร.ท.ทองคำ คณาย โสภาค ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวหา
พระราชบัญญัติอากรมฤคก ปรากฏว่าสภาผู้แทนราษฎรสมัยที่ ๑ ได้
ประชุมปรึกษาอย่างโยนกลดออกไปโยนกลดของมันมา ทั้งหลายครั้งหลาย
คราว ผลที่ได้ก็คือ ต้องเอาร่างมาเสนอในสภาฯ สมัยที่ ๒ นี้ก็
ซึ่งเป็นเหตุชวนให้น่าคิดว่า ของมีการดูหมิ่นประมุขกันอยู่มาก จึง
ขอประกาศใช้เป็นกฎหมายไม่ได้ ตามความเห็นของสมาชิกส่วนมากใน

๔๖๗

ครั้งกระนั้น เพราะฉะนั้นในครั้งกระนั้น ถ้าหากที่ประชุมลงมติพร้อมกันว่า
 ควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้พิจารณาแล้ว ข้าพเจ้าขอ
 เสนอความเห็นเห็นว่า ถ้าเราเคยอนุญาตทำเนียบนามเหมือนสภาฯ สมัย
 ก่อนเคย ควรรับพิจารณาวาระที่ ๒ ที่ ๓ ให้เสร็จสิ้นไป แล้วให้ออก
 ประกาศใช้เป็นกฎหมายเสียโดยเร็ว ถ้ามาปรึกษากันอย่างโอเอี ซึ่ง
 เป็นการเสียเวลาออกไปแล้ว จะขาดเงินที่ควรจะได้เป็นจำนวนน้อย
 ไม่ แต่ก็เป็นการทราบกันด้วยแล้วว่า เวลานั้น เราจำเป็นต้องการ
 เงิน จะทำอะไรหลายอย่าง เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนของราษฎร อัน
 เนื่องมาจากโรคภัย ให้เบาบางลง จะรอช้าอยู่ไม่ได้

ส่วนการกระทบกระเทือนอันเนื่องแต่การยกเลิกภาษีสอนนั้น ย่อม
 มีได้เป็นธรรมดา แต่ไม่สู้มากนัก ค่าที่เก็บภาษีสอนนั้น ไม่ได้ค
 ปรอนมากเหมือนเก็บจากคนจน อีกประการหนึ่ง คนทั่วไปย่อม
 ทราบดีว่า การเก็บภาษีสอนถูก เป็นกาช่วยเหลือภาค และเป็นกาห็นเข้าห
 ความยุติธรรมที่สุด อันจะได้สัมภารัดมาตรฐานระหว่างคนมกกับคนจน

กฎธรรมดาค่าที่เห็นง่าย ๆ มีอยู่ว่า คนมีไม่โตมิ่งมีเพราะมีเงินได้
 มขินเพราะอาศัยผู้ชน เช่นที่แรกซื้อที่ดินด้วยราคาเพียงเล็กน้อย ภาย
 หลงที่ถ่วงนมนคนมาขายกันคบบง ที่นั้นเกิดมีราคาแพงขึ้นหลายเท่าตัว ดังนี้
 จะไม่เรียกว่าชุมนุมชนทำให้เกิดความรำวดยขึ้นอย่างไรได้ ฉะนั้นการ
 ที่คนมีเสียภาษีสอนถูกเพื่อเอาเงินไปทำประโยชน์ให้แก่ผู้ชนทั่วไป ก็เป็น
 การยุติธรรมดีแล้ว หรือถ้าคิดไปอีกที ก็เท่ากับได้เงินออกมาบำรุง

๔๖๘

ผู้ทรง เพื่อให้ผู้ทรงนั้นกลับมาทำประโยชน์แก่ผู้รับมรดกคนนั่นเอง

ร.อ. หลวงชำนาญวาณิช ร.น. กล่าวถึง ข้าพเจ้าขอตั้งเสริม ให้รับหลักการเรื่องภาษีมรดกนั้นได้พิจารณา เพราะเหตุว่า ตาม ทกกรมการวางพระราชบัญญัตินี้ได้กล่าวมาแต่นั้น เป็นการถูกต้อง และข้าพเจ้าขอเสริมอีกเล็กน้อยว่า นโยบายในการที่รัฐบาลจำเป็นต้อง เก็บภาษีมรดกเพื่อใช้ในการบำรุงประเทศ เพราะฉะนั้นรัฐบาลก็จำเป็นต้อง ที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเก็บภาษีมรดกที่ราษฎรพอจะเสียได้ และเป็นภาษีมรดกที่ยุติธรรม เพราะฉะนั้นรัฐบาลเมื่อก่อนจึงได้ดำเนินการ เพราะพระราช บัญญัติเงินได้ พระราชบัญญัติการค้า ซึ่งเป็นในทำนองเดียวกัน คือเป็นภาษีมรดกเช่นเดียวกับภาษีมรดก หากที่ประชุมนี้มีความคิดเสีย ไม่ยอมรับหลักการภาษีมรดกแล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอต่อไปว่า เรา ควรจะเลิกพระราชบัญญัติเงินได้ พระราชบัญญัติการค้า ซึ่งเป็น ประเภทเดียวกันด้วย และภาษีมรดกจะให้ความเดือดร้อนแก่ผู้เสียมากกว่าภาษีมรดก

ร.ค. เนตร์ พูนวิวัฒน์ กล่าวถึง ข้าพเจ้าเห็นด้วยตามคำของ สมาชิกทุกคน แต่จะขอแก้คำว่า สภา ฯ นั้นนิมนาน เพราะจะต้อง เกี่ยวอยู่ในรายงานการประชุม ข้าพเจ้าขอกล่าวถึง สภา ฯ สมัยนั้นหา ได้นิมนานไม่ สภา ฯ เจริญจะให้เรื่องภาษีมรดกกับออกเสียด้วยซ้ำ

๔๖๕

เพราะรู้สึกความจำเป็นตั้งใดก็ตามมาแต่ใจ แต่ความซำนนั้น อยู่ที่
กรรมวิธีการต่างหาก สภา ฯ มีหน้าที่จะลงมติว่า จะเอาอย่างไร เมื่อ
เขาไม่ตั้งร่างมาแต่ใจ สภา ฯ จะทำอย่างไรได้ เพราะฉะนั้นขอให้สมาชิก
ทุกคนเข้าใจว่า สภา ฯ แรกหาได้เนียบนามไม่ ถ้าท่านเห็นควร ก็น่าจะ
ลงมติรับหลักการเดียวในบังคับทีเดียว.

พระยามานวราชเสวี รัฐมนตรี กล่าวว่า โดยเหตุที่ข้าพเจ้า
ได้รับหน้าที่ ได้กรรมวิธีการตั้งแต่ตั้งเดิมมาจนบัดนี้ ขอตอบสัก ๒-๓ คำ
ในการที่ทำการไม่ไร้ช้ำอยู่ที่ใคร เพราะเหตุในประเทศสยามเก็บภาษีม
มฤตกนั้น มีปัญหาได้ยุ่งกันมาก . บอกว่าจะทำลายองค์ตระกูล
ประการหนึ่ง จะทำลายให้คนมีมั่งมีที่พอเก็บได้เล็กน้อย เพราะคนไทย
เป็นคนมีทรัพย์สินเบร่ดกัน ถ้าเก็บภาษีมฤตกไม่สมควร ไม่เหมาะกับความ
สามารถของคนที่จะเสีย อาจทำให้คนฉิบหายครึ่งร้อยครึ่งพัน ความคิด
เป็นเหตุให้กรรมวิธีการตั้งแต่ตั้งเดิมมาได้ คั้นคว่าหาหลักเทียบเคียงกับของ
หลายประเทศด้วยกัน และปรากฏว่า ในประเทศหนึ่ง คืออียิปต์เขาตั้ง
เก็บภาษีม คิดไปคิดมา ทำให้การที่หาได้ในทางภาษีมขาดทุน ในการที่
จะตั้งเจ้าพนักงานสำหรับเก็บ เหตุฉะนั้นกรรมวิธีการที่ได้รับมอบหมาย
หน้าทั้นได้พิจารณาโดยเคร่งครัด ในการที่ออกมา นี้ เพื่อจะให้
ประโยชน์จริง ๆ ต้องทำให้ตั้งฐานะ ประมาณดูจะได้ไม่เป็นที่เดือดร้อน
คนไทยที่ปรากฏว่ามีชื่อว่าเป็นคนมีเงินก็มีไม่มากนัก ไม่มีพอเท่าที่คน

๔๗๐

โดยมากก็เห็นนั้นเลย เพราะเหตุว่าเมืองเราไม่ใช่เมืองพ่อค้าเป็นเมืองเพาะปลูก เพราะฉะนั้นการที่จะเก็บภาษีอากรก็ไม่ใช่เป็นการเดือดร้อน เพราะฉะนั้นจึงได้ปรึกษาหารือกันในเรื่องระหว่างวงกรรมการหลายครั้งหลายครา และได้ปรึกษาผู้รู้เช่นกรรมการร่างกฎหมาย ในการรับไม่รับ รั้งด้วยการนิมนานดูหน้าปะมุขมิได้เลย การที่เป็นกรรมการนั้น ต้องทำตามหน้าที่ และก็จะคิดค้นคว้าหาหนทางเพื่อเป็นประโยชน์ของผู้เสีย และผู้ตาย และทรัพย์สินของแผ่นดินที่คงมาใช้จ่ายในการทำ ด้วยเหตุเหล่านี้ การจึงได้ทำต่อมา เมื่อสภามีการร้องนั้นก็ยังสามารถอดมา ไม่ใช่ว่าการไม่ได้อันคว่าหาหลักฐานสำหรับทำพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นในข้อนี้ข้าพเจ้าขอยืนยันว่า กรรมการไม่ได้ดำเนินแต่เหตุภายนอกทำให้ดำริ ขอปรารถนาเรียนให้ทราบด้วย.

พระยานิติศาสตร์ไพศาล รัฐมนตรี ถัดมาว่า ข้าพเจ้าอยากจะกล่าวถ้อยคำ ถัดเล็กน้อยเพื่อสนับสนุนใน ข้อที่ ๓๑ กรรมการเรื่อง ภาษีมรดกนั้น นอกจากนั้นเหตุผลซึ่งที่กล่าวมาแล้วในการเก็บภาษีอากร ข้าพเจ้าก็มีเหตุผลอีก คือตามวิธนาการในเรื่องภาษีอากร ท่านที่ศึกษาเรื่องภาษีอากรมาคงจะรู้เรื่องของการเก็บภาษีอากรนั้นที่ใช้ภาษาอังกฤษว่า ยู มัดทุ เอกทฺ ออ-น เคอะ เวดทฺ (You must act on the wealth) ให้เก็บจากความมั่งมี คนเรามักเข้าใจผิด เราไม่ได้เก็บภาษีจากคนจน ดุง ตา ยา ยาย มีเงินเหลือตกอยู่แก่หลาน มีเหตุผลที่เก็บภาษีได้

๔๗๑

เพราะฉะนั้น เป็นภาษาที่ไม่เคอะคร้อแก่ใครหมก คือหมายความว่า สิ่ง
 ที่จะได้นั้นมากก็ได้มาน้อยหน่อย ภาษาที่ไม่มากมายอะไร มีข้อที่ท่าน
 สมารึกบางคนกล่าวมาแต่ที่ว่า เมืองไทยเรามีทศิน ไม่ใช่เงิน การมีทศิน
 อย่างเมืองอังกฤษ เขาคิดกันอย่างไร เขาคงตำเร้ได้ ข้าพเจ้าขออ้าง
 ว่าเกือบทุกประเทศในโลกนี้เขาเก็บภาษ้อากรมฤคก แต่เราทำไมไม่
 เก็บเท่า เป็นการด้อยอย่างสมควรอย่างยิ่ง ที่จะเก็บเพื่อแบ่งเบาความหนัก
 บ่าของรัฐบาล เป็นการแบ่งได้อย่างดีที่สุด เราแบ่งจากรายได้ที่จะได้
 มากให้เป็นน้อย แทนที่จะเก็บรัฐูปการ ซึ่งได้ทราบว่าจะคิดผ่อนผัน
 ให้เก็บน้อยลง ภาษ้อื่นจะช่วยให้เก็บน้อยลง ถ้าหากว่าเราไม่เก็บภาษ้อา
 กรมฤคก รัฐบาล ดกมากไม่ได้ ต้องเอาภาษ้อื่น ๆ มาจุนเจือมากขึ้น
 ภาษ้อื่น ๆ ก็มีมาแล้ว เพราะฉะนั้นภาษ้อากรมฤคกเป็นภาษีสัมควรที่สุด
 ซึ่งวิธีการจะเก็บเพียงไร เจ้าหน้าที่ คือกรมการได้พิจารณาแล้ว เห็น
 ว่าไม่เคอะคร้อแก่ใครมากมายเลย

นานมณูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
 คณะรัฐบาล หาดยกคนได้ พุก ท่านองที่กถัดว่สมารึก จะไม่เห็นด้วย หัดกการ
 กถัดว่จะไม่รับหัดกการ ข้าพเจ้าเห็นด้วยหัดกการ ยินดีรับรองทุกเมื่อ
 ที่ขอให้รับรองหัดกการเสียก่อน ก็เพื่อจะรักษาระเบียบข้อบังคับเท่านั้น
 เอง

หุดองวนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่ ข้าพเจ้า
 ใคร่ที่จะถามกรมการในเรื่องนี้ ว่าในต่างประเทศนั้น เรื่องเงินภาษ้อ

๔๗๒

อากรมฤคกนั้น เขาเอาไปไว้ในกิจการประเภทใดบ้าง และข้าพเจ้าใคร
จะเสนอแนะให้รัฐบาลเอาไปไว้ในทางบำรุงการศึกษา และทาง
สาธารณสุข

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา นี้เห็นจะเป็นคนละเรื่อง
เด็ดเดี่ยว คือไปนั้นข้าพเจ้าจะใคร่รับให้รับหลักการ ท่านผู้ใดเห็นว่าควร
จะรับหลักการนี้ไว้ ไปพิจารณาต่อไป

มีสมาชิกรับรองเป็นส่วนใหญ่

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา พร้อมเพรียงแล้ว จะได้
ตั้งร่างนี้ไปให้กรรมการประจำของสภา ฯ พิจารณาต่อไป

หลวงประคัมชูนุธรรม กล่าวหา เรื่องนี้เป็นเรื่องพิเศษ ไม่ใช่
เป็นเรื่องกฎหมายอย่างธรรมดา ข้าพเจ้าขอเสนอให้คณะกรรมการ
วิสามัญชุดเดิมพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องตั้งใหม่ คือขอให้ ท่านที่เป็น
กรรมการวิสามัญนี้คงเป็นกรรมการพิจารณาต่อไป ถ้าไม่เช่นนั้น
ข้าพเจ้ายังจำได้ว่า บัดนี้ กล่าวจะนำมาถึงสภา ฯ ยิ่งตั้งกันขึ้นใหม่ก็
ยิ่งไปกันใหญ่ ความประสงค์ของท่านสมาชิกที่ท่านแสดงมานี้ก็ไม่ดำริว่า

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอรับรอง และขอให้พิจารณาในบัดนี้

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวหา
เมื่อเรื่องนี้เป็นอันว่าจะมอบให้กรรมการไปพิจารณาแล้ว ข้าพเจ้าขอ
เสนอข้อสงสัยในเรื่องพระราชบัญญัติเล็กน้อยได้หรือไม่

๔๗๓

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ เอาไว้ที่หลังค่อไป กรรม
วิธีการรับไปแล้ว เราจะมีคความเห็นไปยังกรรมวิธีการได้ ทุกสิ่งทุกอย่าง
ย่อมมีคความเห็นทั้งนั้น ขอให้ที่ประชุมกำหนดเสียว่า ให้ไปพิจารณา
เท่าไร ก็วัน จะได้เร็วทันใจหน่อย

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
คามข้อบังคับเราจะต้องส่งไปยังกรรมวิธีการเจ้าหน้าที่

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ กรรมวิธีการในขณะนี้ทำการ
โดยเต็มสติปัญญาแล้ว เละบริดนักได้เสนอนั้นมาแล้ว ขอให้ที่ประชุม
พิจารณาค่อไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ท่านเสนอในหน้าที่
กรรมวิธีการ หรือสมาชิก

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ เสนอในหน้าที่กรรมวิธีการ

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอเสนอในฐานะ
สมาชิก ก็ขอให้สภา ฯ นั้นมีมติพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ทันที
หากว่าส่งกลับไปยังกรรมวิธีการที่ส่งกลับมาอีก เพราะฉะนั้นควรพิจารณา
รวดเร็ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ถูกแล้ว เรื่องนี้ไม่ใช่เป็น
เรื่องที่เสนอ เรามารับหลักการ สมาชิกจะได้มีโอกาสแปรญัตติใน

๖๖

๔๗๕

มาตราต่างๆ ควรจะแปรอย่างไร . ถ้าเราจะพิจารณาในเจตนา^{*} ไม่เปิดโอกาสให้ ส.มาชิก เปรียญคดีต้อง เปลี่ยนเป็น ข้อ ปรัชญาควมจึง จะทำได้ ใน ๒ วันก็ได้ ในครั้งหน้าก็ได้ ส.มาชิกจะได้มีโอกาสดแปรญัตติตาม มาตรา ขอให้ที่ประชุม^{*}ลงมติว่าจะให้ พิจารณาภายในกี่วัน

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวว่ ข้าราชการขอเสนอให้มีการพิจารณาในบั้น^{*} ตามที่ท่านสมาชิก ผู้หนึ่งเสนอขึ้นทราบว่ เรื่องนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องที่ค้างมา อีกประการ หนึ่งได้สั่งให้ ส.มาชิกทราบ เป็นเวลา ๓๕-๓๖ วัน อีกประการหนึ่ง ซึ่ง คณะกรรมาธิการ^{*}ได้รับรองว่าได้ทำจนหมดความสามารถไม่มีอะไรจะทำ ให้ดีขึ้นอีกแล้ว จึงควรพิจารณาต่อไปอีก ขอให้ให้

นายทองอินทร์ ภูวิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่ การพิจารณาคำขอค้างมาจากรัฐบาลร้องขอ หรือมาจาก ส.มาชิก ๒ ใน ๓

ทำการแทนประธานสภา ๑ กล่าวว่ ถูกแล้ว เท่าที่อ้าง

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่ ข้าราชการเสนอความเห็นว่ ควรจะไวคกกันคือว่ ว่าควร จะเดือนต่อไปภายใน ๒ วัน หรือว่าจะพิจารณากันเดี่ยวน

ทำการแทนประธานสภา ๑ กล่าวว่ ไม่ใช่ค่อนที่จะพูดนั้น ขอ ให้พิจารณาภายในเท่านั้นเท่านั้น^{*} ตามข้อบังคับสภา^{*}นี้ไม่มีกำหนด

๔๗๕

ขตั้งแต่สภาฯ^๕ ทรงเห็นว่าสมาชิกได้มีการแปรญัตติกั้นพอแล้ว แต่
จะให้เข้าระเบียบวาระก็ตามใจ

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม^๕ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี . กล่าววา
ข้าพเจ้าขอให้พิจารณาค้อนเดยวณ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ต้องมีผู้รับรอง ๒๓ คน
ผู้รับรองเดยวณ ยื่นขึ้น
มีผู้ยื่นขึ้น ๖๓ คน

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าววา ประธานโทษไม่ถูกต้องตามข้อบังคับ ต้อง ๒ ใน ๓ ต้อง ๘๐
หรือเมื่อรัฐบาตร้องขอ ไม่ใช่ ๓ ใน ๓ ควรนับใหม่

นายกรัษฐมนตรี กล่าววา ข้าพเจ้าแต่เห็นว่า มีการพร้อมเพรียง
กันแล้ว ข้าพเจ้าขอให้พิจารณารวดเดยว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าววา เดยวณเราลงมติไปอย่างนี้ ทนเราแพ้แล้ว เราจะมาหมุ่
มันผิดระเบียบเหลือเกิน คือเราลงมติว่า เราจะพิจารณารวดเดยว
หรือไม่ ถ้ามีผู้ร้องถึง ๒ ใน ๓ เราจึงจะพิจารณารวดเดยวได้ เมื่อเรา
ลงมติแพ้ไปแล้ว รัฐบาตรจะกลับมาพิจารณารวดเดยวไม่ได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา มีสมาชิกยื่นขึ้น เพื่อ
ขอให้ไว้ตรวดเดยว เมื่อนับตามเสียงสมาชิกไม่ถึงครึ่ง เพราะฉะนั้น
เป็นอันว่ารับรองญัตติข้อนี้ไม่ได้ เป็นอันตกไป

๔๗๖

นายก รัฐมนตรี ขอให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรง
ชี้แจง

ท่าการแทนประธานสภาฯ อนุมติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงแถลงว่า ในการที่
รัฐบาลเสนอญัตติให้พิจารณารวดคดียุติกัน ไม่ใช่ว่าเป็นการลบล้าง
หรือยุติคดีเดิมเสียไปแล้ว เพราะอันที่จริงยุติคดียังไม่ได้ลงมติกัน เป็น
แต่เพียงมีผู้เสนอ และรับรอง ตาม ญัตติพระราชบัญญัติขึ้น เกี่ยวกับอากร
มฤตก ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐบาลโดยตรง หน้าที่ฝ่ายบริหาร พระราช
บัญญัติว่าด้วยอากรมีสภาพต่างกับพระราชบัญญัติอื่น ๆ ทั่วไป เป็น
เรื่องในอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลโดยตรง เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยว
ของรัฐบาลโดยตรง ญัตติที่รัฐบาลเสนอนั้น เป็นญัตติซ้อนอีกทีหนึ่ง
รัฐบาลเห็นว่าเป็นการสมควรจะขอให้พิจารณารวดคดียุติกัน เพราะฉะนั้น
ไม่เป็นการลบล้างหรือเข้าไปเกี่ยวข้องของคดีหนทาง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ตามคดีหนึ่งคือว่า ถัดมาอีก ๒ ใน ๓ ร้องขอ คำว่า
ร้องขอเมื่อมีผู้เสนอร้องขอให้พิจารณาค้อนแล้ว ผู้รับรองผู้หนึ่งเป็น
ผู้ร้องขอ ไม่ได้เป็นปัญหาของการค้อน คือเคยจน การที่จะให้
พิจารณาค้อน ผู้รับรองทั้งหลายเป็นผู้ร้องขอ ไม่เป็นปัญหาของ
การลงมติ การลงมติเป็นอีกรูปหนึ่ง และการร้องขอเป็นอีกรูปหนึ่ง

๔๗๗

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า เมื่อ^{๕๕}ก^{๖๖}น มีผู้^{๕๕}ร^{๖๖}งขอให้ตั้งมติ
 ด้ว^{๕๕}น เมื่อน^{๖๖}บ^{๕๕}เขา^{๖๖}ตาม^{๕๕}จำนวน ตาม^{๖๖}ที่^{๕๕}มี^{๖๖}ผู้^{๕๕}ร^{๖๖}บ^{๕๕}ร^{๖๖}ง^{๕๕}ย^{๖๖}ิน^{๕๕}ข^{๖๖}อ^{๕๕}ให้^{๖๖}ป^{๕๕}ร^{๖๖}ึก^{๕๕}ษา
 เป็น^{๖๖}การ^{๕๕}ค^{๖๖}ว^{๕๕}น ได้^{๖๖}๖๓ ค^{๕๕}อ^{๖๖} ๓๓๐ คำ^{๕๕}ข^{๖๖}อน^{๕๕}นี้^{๖๖}ก^{๕๕}ด^{๖๖}ก^{๕๕}ไป^{๖๖}ใน^{๕๕}ค^{๖๖}ว^{๕๕} จึง^{๖๖}จะ^{๕๕}มี^{๖๖}บ^{๕๕}ัญ^{๖๖}ห^{๕๕}า
 อ^{๖๖}ก^{๕๕}ค^{๖๖}อ^{๕๕}ไป^{๖๖}ว^{๕๕}่า จะ^{๖๖}เ^{๕๕}า^{๖๖}ก^{๕๕}ัน^{๖๖}ย^{๕๕}่าง^{๖๖}ไร ไม่^{๕๕}ไร^{๖๖}ว^{๕๕}่า^{๖๖}จะ^{๕๕}ค^{๖๖}ด^{๕๕}บ^{๖๖}ท^{๕๕}ที่^{๖๖}เด^{๕๕}ย^{๖๖}ง แต่^{๕๕}ค^{๖๖}อ^{๕๕}มา^{๖๖}ว^{๕๕}ัฐ^{๖๖}บ^{๕๕}า^{๖๖}ด^{๕๕}
 ร^{๖๖}อ^{๕๕}ง^{๖๖}ข^{๕๕}อ^{๖๖}ง^{๕๕}ั้น ข^{๖๖}อ^{๕๕}ให้^{๖๖}พ^{๕๕}ิจ^{๖๖}า^{๕๕}ร^{๖๖}ณ^{๕๕}า^{๖๖}เป็น^{๕๕}การ^{๖๖}ค^{๕๕}ว^{๖๖}น คือ^{๕๕}ญ^{๖๖}ัต^{๕๕}ติ^{๖๖}ร^{๕๕}ื่อง^{๖๖}ข^{๕๕}อน^{๖๖}ั้น ค^{๕๕}ก^{๖๖}.ป^{๕๕}
 แด^{๖๖}ว^{๕๕} โดย^{๖๖}มี^{๕๕}จ^{๖๖}ำ^{๕๕}น^{๖๖}ว^{๕๕}น^{๖๖}ด^{๕๕}ม^{๖๖}า^{๕๕}ร^{๖๖}ิ^{๕๕}ก^{๖๖}ร^{๕๕}บ^{๖๖}ร^{๕๕}อง^{๖๖}ไม่^{๕๕}พ^{๖๖}อ^{๕๕} ไม่^{๖๖}พ^{๕๕}ัง^{๖๖}แ^{๕๕}ด^{๖๖}ว^{๕๕} บ^{๖๖}ัญ^{๕๕}ห^{๖๖}า^{๕๕}ค^{๖๖}อ^{๕๕}ไป^{๖๖}
 ข^{๖๖}ำ^{๕๕}พ^{๖๖}เ^{๕๕}า^{๖๖}ด^{๕๕}อ^{๖๖}ตาม^{๕๕}มา^{๖๖}ตรา^{๕๕}ว^{๖๖}่า ใน^{๕๕}ร^{๖๖}ื่อง^{๕๕}ข^{๖๖}อ^{๕๕}บ^{๖๖}ัง^{๕๕}ก^{๖๖}ัม เห็น^{๕๕}ว^{๖๖}่า^{๕๕}ร^{๖๖}ัฐ^{๕๕}บ^{๖๖}า^{๕๕}ด^{๖๖}ข^{๕๕}อน^{๖๖}ั้น^{๕๕}ถู^{๖๖}ก^{๕๕}
 แ^{๖๖}ด^{๕๕}ว^{๖๖} บ^{๖๖}ั^{๕๕}ค^{๖๖}ัน^{๕๕}จะ^{๖๖}ได้^{๕๕}พ^{๖๖}ิจ^{๕๕}า^{๖๖}ร^{๕๕}ณ^{๖๖}า^{๕๕}ว^{๖๖}าร^{๕๕}ที่^{๖๖} ๒ ค^{๕๕}อ^{๖๖}ไป^{๕๕} และ^{๖๖}จะ^{๕๕}ได้^{๖๖}ให้^{๕๕}ด^{๖๖}ว^{๕๕}า^{๖๖} ข^{๕๕}ำ^{๖๖}น

เด^{๖๖}ว^{๕๕}า^{๖๖}ร^{๕๕}ิ^{๖๖}ก^{๕๕}าร^{๖๖}ส^{๕๕}ภา^{๖๖}ฯ ข^{๕๕}ำ^{๖๖}น^{๕๕}ร^{๖๖}ำ^{๕๕}ง^{๖๖}พ^{๕๕}ร^{๖๖}ะ^{๕๕}ร^{๖๖}า^{๕๕}ษ^{๖๖}บ^{๕๕}ัญ^{๖๖}ญัติ^{๕๕}อ^{๖๖}า^{๕๕}ก^{๖๖}ร^{๕๕}ม^{๖๖}ฤ^{๕๕}ก^{๖๖}ก^{๕๕} และ^{๖๖}การ^{๕๕}
 ร^{๖๖}ับ^{๕๕}ม^{๖๖}ฤ^{๕๕}ก^{๖๖}ก^{๕๕} พ^{๖๖}ุ^{๕๕}ท^{๖๖}ร^{๕๕}ค^{๖๖}ั^{๕๕}ก^{๖๖}ร^{๕๕}า^{๖๖}ษ^{๕๕} ๒๔๗๖

นาย^{๖๖}ม^{๕๕}ง^{๖๖}ค^{๕๕}ด^{๖๖} ร^{๕๕}ัต^{๖๖}น^{๕๕}ว^{๖๖}ิ^{๕๕}จ^{๖๖}ิ^{๕๕}ก^{๖๖}ร^{๕๕} ผู้^{๖๖}เ^{๕๕}ท^{๖๖}น^{๕๕}ร^{๖๖}า^{๕๕}ษ^{๖๖}ฎ^{๕๕}ร^{๖๖}จ^{๕๕}ัง^{๖๖}ห^{๕๕}อ^{๖๖}ว^{๕๕}ัด^{๖๖}ค^{๕๕}น^{๖๖}ค^{๕๕}ร^{๖๖}ศ^{๕๕}ร^{๖๖}ร^{๕๕}ม^{๖๖}ร^{๕๕}า^{๖๖}ษ^{๕๕}
 ก^{๖๖}ล^{๕๕}่า^{๖๖}ว^{๕๕}่า จะ^{๖๖}เ^{๕๕}พา^{๖๖}ระ^{๕๕}ชื่อ^{๖๖}พ^{๕๕}ร^{๖๖}ะ^{๕๕}ร^{๖๖}า^{๕๕}ษ^{๖๖}บ^{๕๕}ัญ^{๖๖}ญัติ^{๕๕}อ^{๖๖}า^{๕๕}ก^{๖๖}ร^{๕๕}ม^{๖๖}ฤ^{๕๕}ก^{๖๖}ก^{๕๕}แ^{๖๖}ด^{๕๕}ร^{๖๖}ับ^{๕๕}ม^{๖๖}ฤ^{๕๕}ก^{๖๖}ก^{๕๕} ข^{๖๖}ำ^{๕๕}พ^{๖๖}เ^{๕๕}า^{๖๖}
 เ^{๖๖}ง ก็^{๕๕}ไม่^{๖๖}ค^{๕๕}อ^{๖๖}ย^{๕๕}ถ^{๖๖}น^{๕๕}ค^{๖๖}ใน^{๕๕}การ^{๖๖}ว^{๕๕}ิ^{๖๖}ชา^{๕๕}อ^{๖๖}ก^{๕๕}ษ^{๖๖}ร^{๕๕}ค^{๖๖}ำ^{๕๕}ศ^{๖๖}ำ^{๕๕}ศ^{๖๖}ร^{๕๕} เห็น^{๕๕}ว^{๖๖}่า ^{๕๕}ค^{๖๖}ุ^{๕๕}จะ^{๖๖}ย^{๕๕}า^{๖๖}ง^{๕๕}ไป^{๖๖}
 ค^{๖๖}ว^{๕๕}า^{๖๖}ม^{๕๕}จ^{๖๖}ริง^{๕๕}ร^{๖๖}ำ^{๕๕}ง^{๖๖}พ^{๕๕}ร^{๖๖}ะ^{๕๕}ร^{๖๖}า^{๕๕}ษ^{๖๖}บ^{๕๕}ัญ^{๖๖}ญัติ^{๕๕}ให้^{๖๖} ใ^{๕๕}ห^{๖๖}ี^{๕๕}เป็น^{๖๖}ท^{๕๕}ำ^{๖๖}น^{๕๕}อง^{๖๖}ว^{๕๕}ิ^{๖๖}ค^{๕๕}ร^{๖๖}ะ^{๕๕}ห^{๖๖}ั^{๕๕}ค^{๖๖}ั^{๕๕}พ^{๖๖}ั^{๕๕}ใน^{๕๕}ค^{๖๖}ว^{๕๕}
 จะ^{๖๖}มี^{๕๕}ร^{๖๖}ือ^{๕๕}แต่^{๖๖}เ^{๕๕}พ^{๖๖}ี^{๕๕}ง^{๖๖}ว^{๕๕}่า พ^{๖๖}ร^{๕๕}ะ^{๖๖}ร^{๕๕}า^{๖๖}ษ^{๕๕}บ^{๖๖}ัญ^{๕๕}ญัติ^{๖๖}อ^{๕๕}า^{๖๖}ก^{๕๕}ร^{๖๖}ม^{๕๕}ฤ^{๖๖}ก^{๕๕}ก^{๖๖}ก^{๕๕} พ^{๖๖}ุ^{๕๕}ท^{๖๖}ร^{๕๕}ค^{๖๖}ั^{๕๕}ก^{๖๖}ร^{๕๕}า^{๖๖}ษ^{๕๕} ๒๔๗๖
 แ^{๖๖}ด^{๕๕}ว^{๖๖}่^{๕๕}ด^{๖๖}ง^{๕๕}น^{๖๖}ที่^{๕๕}ว^{๖๖}่า^{๕๕}อ^{๖๖}า^{๕๕}ก^{๖๖}ร^{๕๕}ม^{๖๖}ฤ^{๕๕}ก^{๖๖}ก^{๕๕}คือ^{๕๕}อะ^{๖๖}ไร เ^{๖๖}า^{๕๕}ใ^{๖๖}ว^{๕๕}ใ^{๖๖}น^{๕๕}มา^{๖๖}ตรา^{๕๕} ๓ เ^{๖๖}่^{๕๕}น^{๖๖}ว^{๕๕}่า อ^{๖๖}า^{๕๕}ก^{๖๖}
 ร^{๖๖}ม^{๕๕}ฤ^{๖๖}ก^{๕๕}ก^{๖๖}หมาย^{๕๕}ค^{๖๖}ว^{๕๕}า^{๖๖}ว^{๕๕}่า อ^{๖๖}า^{๕๕}ก^{๖๖}ร^{๕๕}ที่^{๖๖}บ^{๕๕}ัง^{๖๖}ก^{๕๕}ัม^{๖๖}เ^{๕๕}ก^{๖๖}็^{๕๕}จ^{๖๖}า^{๕๕}ก^{๖๖}อง^{๕๕}ม^{๖๖}ฤ^{๕๕}ก^{๖๖}ก^{๕๕} แ^{๖๖}ด^{๕๕}จ^{๖๖}า^{๕๕}ก^{๖๖}การ^{๕๕}
 ร^{๖๖}ับ^{๕๕}ม^{๖๖}ฤ^{๕๕}ก^{๖๖}ก^{๕๕} ไม่^{๖๖}ค^{๕๕}ว^{๖๖}ร^{๕๕}เ^{๖๖}า^{๕๕}จะ^{๖๖}เ^{๕๕}า^{๖๖}ก^{๕๕}การ^{๖๖}ับ^{๕๕}ม^{๖๖}ฤ^{๕๕}ก^{๖๖}ก^{๕๕}ค^{๖๖}ุ^{๕๕}ม^{๖๖}ัน^{๕๕}อ^{๖๖}อ^{๕๕}จ^{๖๖}ะ^{๕๕}เ^{๖๖}ียน^{๕๕}เ^{๖๖}ื่อ^{๕๕}ไป^{๖๖} หน^{๕๕}อ^{๖๖}ย

๔๗๘

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวต่อว่า
ข้าพเจ้ามีความสงสัยในเรื่องชื่อของพระราชบัญญัตินี้ ว่าทำไมจึงเรียก
พระราชบัญญัติอากรมฤคก ฯ ทำไมจึงไม่เรียกว่า พระราชบัญญัติ
ภาษ่มฤคก ฯ ในคำปรารภของพระราชบัญญัตินี้เองก็กล่าวไว้ว่า “โดยที่
สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สมควรเก็บภาษ่มฤคกของผู้ขาย
และการรับมฤคก” เป็นการขัดกันอยู่กับชื่อของพระราชบัญญัตินี้เอง
คำว่า “ภาษ” กับ “อากร” นั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าต่างกัน คือ
ภาษคือกรที่เราถูกบังคับให้เสียค่าธรรมเนียมจำนวนหนึ่งให้แก่ประเทศ
สำหรับรัฐบาลจะได้ใช้จ่าย เพื่อประโยชน์สุขของราษฎร โดยมีใครระบุ
จำกัดว่า ประโยชน์นั้น เป็นอันหนึ่งอันใด เราเกิดมาในประเทศใด
ยากจนหรือมั่งมีก็ตาม เราย่อมได้รับความคุ้มครองของรัฐบาลตลอดมา
เช่นในเรื่องพิทักษ์ชีวิตและทรัพย์สินสมบัติ เพราะฉะนั้นการเสียภาษจึงเป็น
การได้เงินเข้าร่วมประโยชน์ส่วนรวม คือทั่วๆ ไปไม่จำกัดว่าผู้เสียภาษ
จะได้รับประโยชน์อันหนึ่งอันใด โดยเฉพาะเป็นการตอบแทนในทันที
หรือในเวลาใดโดยเฉพาะ ส่วนอากรนั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่า เป็นการ
เสียค่าธรรมเนียมจำนวนหนึ่งเพื่อประโยชน์ของมหาชน คือประเทศ สำหรับ
ผู้เสียจะได้รับอุปการะ (Service) อย่างหนึ่งจากรัฐบาล เช่นค่าธรรมเนียม
เนียมจากทะเบียน รถ เรือ ค่าธรรมเนียมสัญญาจ้างของ ค่าธรรมเนียม

๔๗๕

๕ ขนค่าง ฯลฯ เป็นต้น เหล่านี้ ผู้เสียได้รับประโยชน์เพราะอย่างใด
อย่างหนึ่ง คือในการที่รัฐบาลรับไว้แต่รับไว้

เรื่องภาษีมรดกที่เรียกว่าอากรมรดกนั้น ยังมองไม่เห็นว่ามีผู้ตาย
กีด ผู้รับมรดกกีด จะได้รับประโยชน์อันใดอันหนึ่งโดยฉะเพาะ เป็น
การตอบแทนที่ตรงไหน ถ้าจะว่าการได้รับมรดกนั้นเป็นเครื่องตอบแทน
เด่า ก็ไม่ใช่ เพราะถึงอย่างไร ผู้รับซึ่งจะเสียภาษีนกัมีสิทธิจะรับ
ตามกฎหมายเรื่องมรดกอยู่เด่ว รัฐบาลไม่ใช่เจ้าของ จะเข้าไป
หน่วงเหนี่ยวของเขาได้หาได้ไม่ ถ้าจะว่ารัฐบาลให้อุปการะคือช่วยให้
มรดกเปลี่ยนมือ ก็ใช่ก็ เพราะถ้าเป็นสังหาริมทรัพย์ ก็ไม่ต้อง
จดทะเบียนการเปลี่ยนมือ และถึงจะเป็นอสังหาริมทรัพย์ การจดทะเบียน
เรื่องเปลี่ยนมือ ก็มีกฎหมายเรื่องทรัพย์สินบัญญัติไว้ค่างหากเด่ว
หรือถ้าจะว่ารัฐบาลเก็บภาษีมรดก ก็เพราะผู้รับมรดกจะได้รับของ
ประโยชน์มาจากเจ้ามรดก คือประโยชน์ในการที่รัฐบาลของประเทศ
ให้ความคุ้มครองทรัพย์สินมรดกนั้นมาแต่เดิม จนเป็นก้อนเป็นกองขึ้นเด่า
นั้นก็มิใช่ประโยชน์ฉะเพาะ แต่ถ้ามองเหตุอันนั้น ถัดมาจะทำให้เห็นว่า
เป็นเรื่องเก็บภาษี ยังสมควรจะใช้คำว่าภาษี หนักขึ้นไปอีก ถ้าจะ
ว่าถึงประโยชน์ของเจ้ามรดกผู้ตาย ก็ยังมองไม่เห็น ถัดมาจะเข้าใจ
ไปว่า เป็นการเสียค่าธรรมเนียมการตาย หรือนัยหนึ่ง ถัดมาเป็น
ว่า “ความตายนั้นต้องเสียค่าธรรมเนียม” ซึ่งน่าประหลาดอยู่ไม่น้อย
ในร่างภาษาอังกฤษจะใช้คำว่า แทกซ์ (Tace) หรือ ฟี (Fee) ฆ่าพระเจ้า

๔๘๐

ไม่ทราบเกิดสงสัยอยู่ดังนี้ จึงขอให้กรมการอธิบายให้เป็นที่แจ่ม
แจ้งด้วย

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่ ในเรื่องข้อ
พระราชบัญญัตินี้ เราได้ปรึกษายุ่มนานเหมือนกัน แต่เดิมจะเรียกว่า
อากรมฤคกต่าง ๆ ก็รู้ดีว่ การเก็บอากรนี้ มันเก็บ ๒ ชั้น คือเก็บจาก
ของมฤคกชั้นหนึ่ง เก็บจากการรับมฤคกชั้นหนึ่ง ถ้าเราจะใช้คำว่ารั้ว
แต่ครั้งเดียว มันก็ไม่กินความไปถึงการรับ ที่จะต้องเสียค่าอากร เพราะ
เหตุนี้ เราจึงได้ ใช้ชื่อว่า อากรมฤคกและการรับมฤคก ยาวก็ยาวจริง
แต่ก็ไม่ยาวยืคกว่าพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่ยืคยาว ส่วนคำว่าภาษีหรือ
อากร แต่เดิมข้าพเจ้าเข้าใจว่มีความหมายอย่างหนึ่ง แต่ในคตอนต่อมา
เรามักใช้รวม ๆ กันแต่ว่สิ่งใดที่เป็นการแน่นอน เรียกว่าอากรอย่างไร
ที่ไม่ดีแน่นอนเรียกว่าภาษี แต่ก็ไม่แน่นอนนัก แต่ก่อนเรียกจ้กขอบ
เป็นประเภทอากร เคยฉน เราใช้รวมกันหมด อย่างที่ท่านสมาริกล่าว
เมื่อกันว่ อากรเป็นเงินเก็บไปดำหรั้มทดแทนประชาน ในที่นี้รัฐบาล
เก็บไปเพื่อทดแทนประชาน ไม่จำกัคว่ภาษีนี่จะทดแทนอายันั้นอายันี่
อากรรชอนเราเอาเงินมาทดแทนอะไร กับราษฎร อากรแต่คมีเราเอา
อะไรมาทดแทน รายได้ที่เก็บเข้าคลังแล้ว เงินนั้นก็อยู่ในเกณฑ์ที่จะให้
ประโยชน์แก่ราษฎร

พระยามคิศักดิ์ไพศาล กล่าวว่ ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็น
กรรมการร่างกฎหมาย ตัวอย่างที่ประธานของกรมการอธิบายมาแล้ว

๔๘๑

ว่า ในที่สุดใช้ร่วมกันหมด ภาษีมรดกอย่างเดิมควรจะเป็นภาษาอังกฤษ
 ว่า เคส-ดิวตี้ (death duty) ไม่ใช่แทกซ์ (Tax) อากแร่ดคมบี้เหมือน
 กัน มีใช้ว่าแร่ดคมบี้ดิวตี้ (Stamp duty) ภาษีมรดกและภาษแร่ดคมบี้
 นี้เรียกเป็นดิวตี้ เพราะอากแร่ดคมบี้มุ่งไปในทางดิวตี้และแทกซ์เหมือนกัน
 นอกจากนี้มีค่าที่เรากวดจะระดึก ในประเทศของเราเองมีภาษามา แล้ว
 เช่นภาคหลวงคัมภ คิคเฮา ๒๕% จะเรียกภาษหรืออะไรก็ตาม เราเรียก
 ว่าภาคหลวง เราไปทำแร่ อะไร ๆ ก็แล้วแต่ ค่าเหล่านี้ใช้ร่วมกันหมด

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่
 ตามที่เด้นออกมาเมื่อกน ยังด่งดัย เพราะเหตุว่าเห็นคำว่ภาษ้อากแร่ดัมด้น
 ดอดหม่าน เมื่อถึงโอกาสที่ข้าพเจ้าจะได้เด้นขอข้อด่งดัยขึ้น ตามที่ข้าพเจ้า
 ได้พยายามค้นคว้าดูในตำราโภคศาสตร์ของฝรั่ง ข้าพเจ้าได้ไปคูเคฟพี
 นิชัน (defenition) ของคำว่ภาษกับค่าธรรมเนียม ข้าพเจ้าเข้าใจว่
 เป็นแทกซ์ หรือ ดิวตี้, คำว่ฟีส (Fees) นั้นคงเอามาแปลเป็นอากแร่ เมื่อ
 เราพูดถึงอากแร่ โดยมากมักเป็นดิ่งซึ่งราษฎรผู้ได้ยไว้บอะไรตอบแทน
 อย่างหนึ่งอย่างใด ในเรื่องนั้น เป็นการเฉพาะอย่างไป ดังที่ข้าพเจ้าได้
 เรียนไว้เมื่อ กั้น เช่นค่าธรรมเนียมชันค่าด ค่าธรรมเนียมคดทะเบียนเรือ
 ข้าพเจ้าไม่ได้คิดว่เรื่องนั้นเป็นเรื่องด่าคัญ แต่เห็นว่า ถ้าเราไม่ แยกเยะ
 กันเดี่ยม้าง คือไม่เขียนให้จระแจ้งดงไปก็จระไรว่เร็ว เป็นคั้นว่จระทุกถาม

๔๘๒

ของเจ้าผู้ซึ่งเข้าระเบียบจรรยาแล้ว ที่ตามว่า ราษฎรเสียภาษีก็คิดแต่โดย
คนละเท่าใดในมีหนึ่ง รัฐบาลคงตอบไม่ตรงกับที่เจ้าผู้ถาม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา เพื่อคัดความให้สั้นเข้า เมื่อ
คณะรัฐบาลอธิบายมาแล้วพอใจหรือไม่พอใจ ยังไม่พอใจ ก็ขอให้เปลี่ยน
ถ้าไม่เปลี่ยนจะถือว่าพอใจแล้ว

นายยอด ธรรมานนท์ กล่าวหา ในเรื่องภาษีสักการะ ตามกฎหมาย
อังกฤษ ก็มีแยกได้ คำว่า คิวตี้ (Duty) กับ เทกซ์ (Tax) ในระบบ
อังกฤษก็ใช้ปนกันอยู่เหมือนกัน เจ้าผู้เห็นว่า ภาษีเงินคือซึ่งรัฐบาล
บัญญัติเก็บไปจากราษฎรด้วยกฎหมาย ก็คือ รัฐบาลบัญญัติได้ว่า
ราษฎรต้องเสียเงินให้แก่รัฐบาลเป็นจำนวนเท่านี้เท่านี้ทั่วหน้ากัน ส่วน
อากรนั้นไม่เหมือนกับภาษี อากรนั้นก็คือ เงินรายได้ซึ่ง รัฐบาลได้จาก
ราษฎรด้วยผลแห่งสัญญา ไม่ใช่ผลแห่งกฎหมาย ก็คือ เมื่อรัฐบาล
ถือว่ารัฐบาลมีสิทธิในสิ่งใดสิ่งหนึ่งในประเทศแล้ว ใครจะทำให้เกิด
ประโยชน์นั้นก็ต้องทำสัญญากับรัฐบาล เช่น พระราชบัญญัติอากรโรงนาก
อากรค่าน้ำ แปลว่าไม่ทำสัญญากับรัฐบาล รัฐบาลก็ไม่มีอำนาจเข้าผูกพัน
เงินที่จะเสียนี้เรียกว่าอากร ฟีด (Fees) หรือค่าธรรมเนียม นั่นก็คือ เงิน
รายได้ของรัฐบาลซึ่งราษฎรให้เป็นผลตอบแทนแรงงานที่รัฐบาลทำไป เช่น
กับว่าศาล รัฐบาลบัญญัติได้ว่า การพิจารณาทางแพ่ง เรื่องนั้นใครจะ
ไปฟ้องร้อง ก็ต้องชำระให้แก่รัฐบาล รัฐบาลต้องเอาค่าจ้าง พระราช
บัญญัติอากรมฤตค คำว่าอากร ขอเก็บเป็นภาษี

๔๘๓

พระพิไลยสุนทรการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่ ใน
 ฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นผู้เคยเก็บภาษีอากรมาก่อน จึงขอกราบเรียนว่า คำ
 โต้เรามีอยู่แล้ว เช่นด้วย สมพัคส์ อากร อย่างหนึ่ง ขนอม อย่างหนึ่ง
 ตลาต อย่างหนึ่ง เท่านั้นเอง ที่ว่าด้วยเราใช้วิธีสำรวจ สมพัคส์ เหล่านี้
 เวदान เรียกว่าประเมิน เวดาจะเก็บ ภาษีอากรหมายความว่าผูกขาด
 อนุญาต ตลาตจะขนอมเวดาผ่านค่านเราจึงเก็บ อากรนั้น หมายความว่า
 ว่า ผูกขาด

ขุนวรดิษฐ์ครุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 ภาษี ฝรั่งจะหมายความว่าอะไร ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรนำมาเทียบเป็น
 เป็นหลักเลย ที่ใช้คำว่าอากรมฤตก และการรับมฤตกนั้น เราเข้าใจกัน
 หรือเปล่า เราเป็นคนไทย เข้าใจกันได้ทีเดียวว่า เก็บจากกของมฤตกที่จริง
 คำชนิดนี้ เป็นคำที่ฟังง่ายที่สุด เพราะไม่มีศัพท์แสงอะไร อากรมฤตก
 และการรับมฤตกเป็นคำที่ใช้เข้าใจได้แล้ว อีกประการหนึ่ง เด่าอากรวิน
 ก็ได้ใช้มานาน เช่นอากรค่านา ส่วน เราได้ใช้เก็บ มาเป็นเวदानานแล้ว
 คงจะดำเนินการต่อไปจะดีกว่า

พ.ท. หลวงวิภาควรัฐกิจ กล่าวว่ ถ้อยคำที่ว่า ภาษีกัศ อากร
 กัศ อะไรต่าง ๆ กัศ เราก็ได้พูดกันมาแล้ว อะไร ๆ ก็ไม่ลงกันได้แน่ เรา
 เหาเน้อกันดีกว่า คือ ให้ใช้คำที่ ท่านกรรมาธิการได้ ใช้กัน มาแล้ว
 เพราะฉะนั้นขอให้ ดำเนินการต่อไป

๔๘๔

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา
ตามที่ได้มีมติมาอีก ๒ ท่าน เห็นว่า เรื่องถ้อยคำนั้นไม่เป็นปัญหา ไม่น่า
จะเอามากังวณนั้น ขอยกตัวอย่างว่า กระทั่งถามของข้าพเจ้า ข้าพเจ้า
ถามรัฐบาลว่า คึกคักมาตั้งแต่ไหน พดเมืองสยามเดี่ยวภายในคนตะเท่าไร
สมมุติว่า เก็บภาษีมฤคกแล้ว รัฐบาลอาจจะไม่เอาเรื่องอากรมฤคกมา
เฉลี่ย ค่าคอมมิชชั่นของข้าพเจ้าก็จะลดตกเดือน ข้าพเจ้าเห็นว่า
เรื่องนั้นควรจะแยกกันเสียที่ หรือพระราชบัญญัติที่สืบต้นมาเมื่อถึงเวลาที่
แก้ ก็ให้.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา มีข้อบังคับไว้ชัดเจน แล้ว
ขอให้เปลี่ยนเป็นภาษี ก็ไม่มีผู้รับรองเลยสักคนเดียว

นายยอด สมนานนท์ กล่าววา ข้าพเจ้าก็รับรองแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เขาจะ ลงมติเสียที่ ท่าน
ผู้ใดเห็นว่า ควรเปลี่ยนคำวาอากรเป็นภาษี โปรดยกมือขึ้น

ผู้ที่เห็นว่าควรเปลี่ยน ๒๕ คน ไม่ควรเปลี่ยน ๓๘ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ญัตตินั้นตกไป อ่านต่อไป

เดชาธิการสภาฯ อ่านร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคกและการรับ
มฤคกต่อไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา คำขอร่างมีผู้รับรองถูกต้อง

๔๘๕

แล้ว ขอให้เปลี่ยนในบรรทัดที่ ๓ โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษา
ว่าสมควรเก็บภาษ่นั้น เปลี่ยน เป็นอากรเสีย

เดชาธิการสภา ฯ อ่านร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับ
มฤตกต่อไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าว ว่า วันที่ ขอให้สภา ฯ ทกลง
นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๗

นายตะเมียม หงส์ประภาส วัชรอง

นายมนูญ วิสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าว ว่า ข้าพ
เจ้าขอเสนอให้ ไร่ ตั้งแต่วันออกประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าว ว่า มีปัญหาอยู่ ๒ ข้อ คือ
ต้องการให้ ไร่ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาฝ่ายหนึ่ง อีกฝ่าย
หนึ่งให้ ไร่ ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ท่านผู้ใดเห็นว่าจะควรจะให้ ไร่ ตั้งแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่ เป็นอันว่าให้ ไร่ พระราชบัญญัติ
ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าว ว่า พอแล้ว เดชาธิการอ่าน
ต่อไป

๔๘๖

เดชาธิการสภาฯ อ่านร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคกและกรวม
มฤคกข้อ

ด้มารึกบางคนทักว่า ร่างที่เดชาธิการสภาฯ อ่านอยู่นั้น ไม่ตรงกับ
ร่างที่ตนกำลังพิจารณาอยู่

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ เดชาธิการสภาผู้ เชนราษฎรได้ส่ง
ร่างพระราชบัญญัติอันใหม่ไปตั้งแต่วันที่ ๕ มกราคม ซึ่งเป็นร่างพระราช
บัญญัติที่คณะกรรมาธิการเสนอมา แต่ต่อมา ทางเดชาธิการได้ส่งอันเก่า
ไปให้ โดยความเชื่อเพื่อคานที่ด้มารึกได้รออันเก่าไป เพื่อเทียบ กันดู
ด้มารึกหลายคนได้เอาร่างที่ส่งให้ใหม่ ซึ่งความจริง เป็นร่างเก่านั้น มา
ขอเรียนว่า ร่างที่ส่งให้ใหม่นั้น เป็นร่างเก่า ส่วนร่างที่ส่งไว้เก่านั้นเป็น
ร่างใหม่

นายรุณห์ มีนทานนท์ กล่าวว่ ขอเดือนไปพิจารณาในวันจันทร์

พ.ศ. หัดวงษาญตงคราม วัมรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ มี ด้มารึกขอให้เดือนไป
พิจารณาวันจันทร์ วันนั้กพอแล้ว บัดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

๔๘๓

เนตร พูนวิวัฒน์
สนิท เจริญรัฐ
ขุนประเจตตรุณพันธ์
ผู้ตรวจรายงาน ๓๘/๓๑/๗๖

นายปพาฬิ บุญ-หลง
นายประเสริฐ บัณฑิต
ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
ศิริ อินทร
บุญช่วย สุนทรมัต
สนั่น ประวาหะนาวิน
จ๋บใจ พาหุรักษ์
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

พระยาเทพหัสดิน
แทนประธาน ฯ

หลวงคหกรรมบดี
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
 ครั้งที่ ๑๑/๒๔๗๖ (สามัญ)
 วันจันทร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๖
 ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
 เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๕๐ นาฬิกา

สภารับมติประชุม ๑๒๓ ท่าน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ระเบียบวาระที่ค้างคือร่าง พระราชบัญญัติอากรรถคนและการรับมฤตก พุทธศักราช ๒๔๗๖ มีผู้ เสนอขอแปรญัตติเพียงคนเดียว ฉะเพาะอัตราเก็บภาษีค่อนข้าง ใน มาตราอื่นๆ ไม่มีผู้ใดคิดใจที่จะแก้ไข เพราะในการพิจารณาครั้งที่ ๒ นี้ เราจะพิจารณาแต่เพียง ญัตติที่มีผู้เสนอเท่านั้น

พระยามหิบาลไพศาลย์ กล่าววา ข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นสมาชิ กผู้หนึ่ง ได้อ่านร่างของกรรมาธิการกับร่างเดิมที่สภา ฯ ได้ส่งให้ เรียก ผิดกัน คือพิศุคหนึ่งของกรรมาธิการชั้นด้วยร้อยละ ๒ ของร่างเดิมชั้น ด้วยร้อยละ ๓ เดี่ยวรณคามดำคัม ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐, ๑๐๑, ๑๐๒, ๑๐๓, ๑๐๔, ๑๐๕, ๑๐๖, ๑๐๗, ๑๐๘, ๑๐๙, ๑๑๐, ๑๑๑, ๑๑๒, ๑๑๓, ๑๑๔, ๑๑๕, ๑๑๖, ๑๑๗, ๑๑๘, ๑๑๙, ๑๒๐, ๑๒๑, ๑๒๒, ๑๒๓, ๑๒๔, ๑๒๕, ๑๒๖, ๑๒๗, ๑๒๘, ๑๒๙, ๑๓๐, ๑๓๑, ๑๓๒, ๑๓๓, ๑๓๔, ๑๓๕, ๑๓๖, ๑๓๗, ๑๓๘, ๑๓๙, ๑๔๐, ๑๔๑, ๑๔๒, ๑๔๓, ๑๔๔, ๑๔๕, ๑๔๖, ๑๔๗, ๑๔๘, ๑๔๙, ๑๕๐, ๑๕๑, ๑๕๒, ๑๕๓, ๑๕๔, ๑๕๕, ๑๕๖, ๑๕๗, ๑๕๘, ๑๕๙, ๑๖๐, ๑๖๑, ๑๖๒, ๑๖๓, ๑๖๔, ๑๖๕, ๑๖๖, ๑๖๗, ๑๖๘, ๑๖๙, ๑๗๐, ๑๗๑, ๑๗๒, ๑๗๓, ๑๗๔, ๑๗๕, ๑๗๖, ๑๗๗, ๑๗๘, ๑๗๙, ๑๘๐, ๑๘๑, ๑๘๒, ๑๘๓, ๑๘๔, ๑๘๕, ๑๘๖, ๑๘๗, ๑๘๘, ๑๘๙, ๑๙๐, ๑๙๑, ๑๙๒, ๑๙๓, ๑๙๔, ๑๙๕, ๑๙๖, ๑๙๗, ๑๙๘, ๑๙๙, ๒๐๐, ๒๐๑, ๒๐๒, ๒๐๓, ๒๐๔, ๒๐๕, ๒๐๖, ๒๐๗, ๒๐๘, ๒๐๙, ๒๑๐, ๒๑๑, ๒๑๒, ๒๑๓, ๒๑๔, ๒๑๕, ๒๑๖, ๒๑๗, ๒๑๘, ๒๑๙, ๒๒๐, ๒๒๑, ๒๒๒, ๒๒๓, ๒๒๔, ๒๒๕, ๒๒๖, ๒๒๗, ๒๒๘, ๒๒๙, ๒๓๐, ๒๓๑, ๒๓๒, ๒๓๓, ๒๓๔, ๒๓๕, ๒๓๖, ๒๓๗, ๒๓๘, ๒๓๙, ๒๔๐, ๒๔๑, ๒๔๒, ๒๔๓, ๒๔๔, ๒๔๕, ๒๔๖, ๒๔๗, ๒๔๘, ๒๔๙, ๒๕๐, ๒๕๑, ๒๕๒, ๒๕๓, ๒๕๔, ๒๕๕, ๒๕๖, ๒๕๗, ๒๕๘, ๒๕๙, ๒๖๐, ๒๖๑, ๒๖๒, ๒๖๓, ๒๖๔, ๒๖๕, ๒๖๖, ๒๖๗, ๒๖๘, ๒๖๙, ๒๗๐, ๒๗๑, ๒๗๒, ๒๗๓, ๒๗๔, ๒๗๕, ๒๗๖, ๒๗๗, ๒๗๘, ๒๗๙, ๒๘๐, ๒๘๑, ๒๘๒, ๒๘๓, ๒๘๔, ๒๘๕, ๒๘๖, ๒๘๗, ๒๘๘, ๒๘๙, ๒๙๐, ๒๙๑, ๒๙๒, ๒๙๓, ๒๙๔, ๒๙๕, ๒๙๖, ๒๙๗, ๒๙๘, ๒๙๙, ๓๐๐, ๓๐๑, ๓๐๒, ๓๐๓, ๓๐๔, ๓๐๕, ๓๐๖, ๓๐๗, ๓๐๘, ๓๐๙, ๓๑๐, ๓๑๑, ๓๑๒, ๓๑๓, ๓๑๔, ๓๑๕, ๓๑๖, ๓๑๗, ๓๑๘, ๓๑๙, ๓๒๐, ๓๒๑, ๓๒๒, ๓๒๓, ๓๒๔, ๓๒๕, ๓๒๖, ๓๒๗, ๓๒๘, ๓๒๙, ๓๓๐, ๓๓๑, ๓๓๒, ๓๓๓, ๓๓๔, ๓๓๕, ๓๓๖, ๓๓๗, ๓๓๘, ๓๓๙, ๓๔๐, ๓๔๑, ๓๔๒, ๓๔๓, ๓๔๔, ๓๔๕, ๓๔๖, ๓๔๗, ๓๔๘, ๓๔๙, ๓๕๐, ๓๕๑, ๓๕๒, ๓๕๓, ๓๕๔, ๓๕๕, ๓๕๖, ๓๕๗, ๓๕๘, ๓๕๙, ๓๖๐, ๓๖๑, ๓๖๒, ๓๖๓, ๓๖๔, ๓๖๕, ๓๖๖, ๓๖๗, ๓๖๘, ๓๖๙, ๓๗๐, ๓๗๑, ๓๗๒, ๓๗๓, ๓๗๔, ๓๗๕, ๓๗๖, ๓๗๗, ๓๗๘, ๓๗๙, ๓๘๐, ๓๘๑, ๓๘๒, ๓๘๓, ๓๘๔, ๓๘๕, ๓๘๖, ๓๘๗, ๓๘๘, ๓๘๙, ๓๙๐, ๓๙๑, ๓๙๒, ๓๙๓, ๓๙๔, ๓๙๕, ๓๙๖, ๓๙๗, ๓๙๘, ๓๙๙, ๔๐๐, ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓, ๔๐๔, ๔๐๕, ๔๐๖, ๔๐๗, ๔๐๘, ๔๐๙, ๔๑๐, ๔๑๑, ๔๑๒, ๔๑๓, ๔๑๔, ๔๑๕, ๔๑๖, ๔๑๗, ๔๑๘, ๔๑๙, ๔๒๐, ๔๒๑, ๔๒๒, ๔๒๓, ๔๒๔, ๔๒๕, ๔๒๖, ๔๒๗, ๔๒๘, ๔๒๙, ๔๓๐, ๔๓๑, ๔๓๒, ๔๓๓, ๔๓๔, ๔๓๕, ๔๓๖, ๔๓๗, ๔๓๘, ๔๓๙, ๔๔๐, ๔๔๑, ๔๔๒, ๔๔๓, ๔๔๔, ๔๔๕, ๔๔๖, ๔๔๗, ๔๔๘, ๔๔๙, ๔๕๐, ๔๕๑, ๔๕๒, ๔๕๓, ๔๕๔, ๔๕๕, ๔๕๖, ๔๕๗, ๔๕๘, ๔๕๙, ๔๖๐, ๔๖๑, ๔๖๒, ๔๖๓, ๔๖๔, ๔๖๕, ๔๖๖, ๔๖๗, ๔๖๘, ๔๖๙, ๔๗๐, ๔๗๑, ๔๗๒, ๔๗๓, ๔๗๔, ๔๗๕, ๔๗๖, ๔๗๗, ๔๗๘, ๔๗๙, ๔๘๐, ๔๘๑, ๔๘๒, ๔๘๓, ๔๘๔, ๔๘๕, ๔๘๖, ๔๘๗, ๔๘๘, ๔๘๙, ๔๙๐, ๔๙๑, ๔๙๒, ๔๙๓, ๔๙๔, ๔๙๕, ๔๙๖, ๔๙๗, ๔๙๘, ๔๙๙, ๕๐๐, ๕๐๑, ๕๐๒, ๕๐๓, ๕๐๔, ๕๐๕, ๕๐๖, ๕๐๗, ๕๐๘, ๕๐๙, ๕๑๐, ๕๑๑, ๕๑๒, ๕๑๓, ๕๑๔, ๕๑๕, ๕๑๖, ๕๑๗, ๕๑๘, ๕๑๙, ๕๒๐, ๕๒๑, ๕๒๒, ๕๒๓, ๕๒๔, ๕๒๕, ๕๒๖, ๕๒๗, ๕๒๘, ๕๒๙, ๕๓๐, ๕๓๑, ๕๓๒, ๕๓๓, ๕๓๔, ๕๓๕, ๕๓๖, ๕๓๗, ๕๓๘, ๕๓๙, ๕๔๐, ๕๔๑, ๕๔๒, ๕๔๓, ๕๔๔, ๕๔๕, ๕๔๖, ๕๔๗, ๕๔๘, ๕๔๙, ๕๕๐, ๕๕๑, ๕๕๒, ๕๕๓, ๕๕๔, ๕๕๕, ๕๕๖, ๕๕๗, ๕๕๘, ๕๕๙, ๕๖๐, ๕๖๑, ๕๖๒, ๕๖๓, ๕๖๔, ๕๖๕, ๕๖๖, ๕๖๗, ๕๖๘, ๕๖๙, ๕๗๐, ๕๗๑, ๕๗๒, ๕๗๓, ๕๗๔, ๕๗๕, ๕๗๖, ๕๗๗, ๕๗๘, ๕๗๙, ๕๘๐, ๕๘๑, ๕๘๒, ๕๘๓, ๕๘๔, ๕๘๕, ๕๘๖, ๕๘๗, ๕๘๘, ๕๘๙, ๕๙๐, ๕๙๑, ๕๙๒, ๕๙๓, ๕๙๔, ๕๙๕, ๕๙๖, ๕๙๗, ๕๙๘, ๕๙๙, ๖๐๐, ๖๐๑, ๖๐๒, ๖๐๓, ๖๐๔, ๖๐๕, ๖๐๖, ๖๐๗, ๖๐๘, ๖๐๙, ๖๑๐, ๖๑๑, ๖๑๒, ๖๑๓, ๖๑๔, ๖๑๕, ๖๑๖, ๖๑๗, ๖๑๘, ๖๑๙, ๖๒๐, ๖๒๑, ๖๒๒, ๖๒๓, ๖๒๔, ๖๒๕, ๖๒๖, ๖๒๗, ๖๒๘, ๖๒๙, ๖๓๐, ๖๓๑, ๖๓๒, ๖๓๓, ๖๓๔, ๖๓๕, ๖๓๖, ๖๓๗, ๖๓๘, ๖๓๙, ๖๔๐, ๖๔๑, ๖๔๒, ๖๔๓, ๖๔๔, ๖๔๕, ๖๔๖, ๖๔๗, ๖๔๘, ๖๔๙, ๖๕๐, ๖๕๑, ๖๕๒, ๖๕๓, ๖๕๔, ๖๕๕, ๖๕๖, ๖๕๗, ๖๕๘, ๖๕๙, ๖๖๐, ๖๖๑, ๖๖๒, ๖๖๓, ๖๖๔, ๖๖๕, ๖๖๖, ๖๖๗, ๖๖๘, ๖๖๙, ๖๗๐, ๖๗๑, ๖๗๒, ๖๗๓, ๖๗๔, ๖๗๕, ๖๗๖, ๖๗๗, ๖๗๘, ๖๗๙, ๖๘๐, ๖๘๑, ๖๘๒, ๖๘๓, ๖๘๔, ๖๘๕, ๖๘๖, ๖๘๗, ๖๘๘, ๖๘๙, ๖๙๐, ๖๙๑, ๖๙๒, ๖๙๓, ๖๙๔, ๖๙๕, ๖๙๖, ๖๙๗, ๖๙๘, ๖๙๙, ๗๐๐, ๗๐๑, ๗๐๒, ๗๐๓, ๗๐๔, ๗๐๕, ๗๐๖, ๗๐๗, ๗๐๘, ๗๐๙, ๗๑๐, ๗๑๑, ๗๑๒, ๗๑๓, ๗๑๔, ๗๑๕, ๗๑๖, ๗๑๗, ๗๑๘, ๗๑๙, ๗๒๐, ๗๒๑, ๗๒๒, ๗๒๓, ๗๒๔, ๗๒๕, ๗๒๖, ๗๒๗, ๗๒๘, ๗๒๙, ๗๓๐, ๗๓๑, ๗๓๒, ๗๓๓, ๗๓๔, ๗๓๕, ๗๓๖, ๗๓๗, ๗๓๘, ๗๓๙, ๗๔๐, ๗๔๑, ๗๔๒, ๗๔๓, ๗๔๔, ๗๔๕, ๗๔๖, ๗๔๗, ๗๔๘, ๗๔๙, ๗๕๐, ๗๕๑, ๗๕๒, ๗๕๓, ๗๕๔, ๗๕๕, ๗๕๖, ๗๕๗, ๗๕๘, ๗๕๙, ๗๖๐, ๗๖๑, ๗๖๒, ๗๖๓, ๗๖๔, ๗๖๕, ๗๖๖, ๗๖๗, ๗๖๘, ๗๖๙, ๗๗๐, ๗๗๑, ๗๗๒, ๗๗๓, ๗๗๔, ๗๗๕, ๗๗๖, ๗๗๗, ๗๗๘, ๗๗๙, ๗๘๐, ๗๘๑, ๗๘๒, ๗๘๓, ๗๘๔, ๗๘๕, ๗๘๖, ๗๘๗, ๗๘๘, ๗๘๙, ๗๙๐, ๗๙๑, ๗๙๒, ๗๙๓, ๗๙๔, ๗๙๕, ๗๙๖, ๗๙๗, ๗๙๘, ๗๙๙, ๘๐๐, ๘๐๑, ๘๐๒, ๘๐๓, ๘๐๔, ๘๐๕, ๘๐๖, ๘๐๗, ๘๐๘, ๘๐๙, ๘๑๐, ๘๑๑, ๘๑๒, ๘๑๓, ๘๑๔, ๘๑๕, ๘๑๖, ๘๑๗, ๘๑๘, ๘๑๙, ๘๒๐, ๘๒๑, ๘๒๒, ๘๒๓, ๘๒๔, ๘๒๕, ๘๒๖, ๘๒๗, ๘๒๘, ๘๒๙, ๘๓๐, ๘๓๑, ๘๓๒, ๘๓๓, ๘๓๔, ๘๓๕, ๘๓๖, ๘๓๗, ๘๓๘, ๘๓๙, ๘๔๐, ๘๔๑, ๘๔๒, ๘๔๓, ๘๔๔, ๘๔๕, ๘๔๖, ๘๔๗, ๘๔๘, ๘๔๙, ๘๕๐, ๘๕๑, ๘๕๒, ๘๕๓, ๘๕๔, ๘๕๕, ๘๕๖, ๘๕๗, ๘๕๘, ๘๕๙, ๘๖๐, ๘๖๑, ๘๖๒, ๘๖๓, ๘๖๔, ๘๖๕, ๘๖๖, ๘๖๗, ๘๖๘, ๘๖๙, ๘๗๐, ๘๗๑, ๘๗๒, ๘๗๓, ๘๗๔, ๘๗๕, ๘๗๖, ๘๗๗, ๘๗๘, ๘๗๙, ๘๘๐, ๘๘๑, ๘๘๒, ๘๘๓, ๘๘๔, ๘๘๕, ๘๘๖, ๘๘๗, ๘๘๘, ๘๘๙, ๘๙๐, ๘๙๑, ๘๙๒, ๘๙๓, ๘๙๔, ๘๙๕, ๘๙๖, ๘๙๗, ๘๙๘, ๘๙๙, ๙๐๐, ๙๐๑, ๙๐๒, ๙๐๓, ๙๐๔, ๙๐๕, ๙๐๖, ๙๐๗, ๙๐๘, ๙๐๙, ๙๑๐, ๙๑๑, ๙๑๒, ๙๑๓, ๙๑๔, ๙๑๕, ๙๑๖, ๙๑๗, ๙๑๘, ๙๑๙, ๙๒๐, ๙๒๑, ๙๒๒, ๙๒๓, ๙๒๔, ๙๒๕, ๙๒๖, ๙๒๗, ๙๒๘, ๙๒๙, ๙๓๐, ๙๓๑, ๙๓๒, ๙๓๓, ๙๓๔, ๙๓๕, ๙๓๖, ๙๓๗, ๙๓๘, ๙๓๙, ๙๔๐, ๙๔๑, ๙๔๒, ๙๔๓, ๙๔๔, ๙๔๕, ๙๔๖, ๙๔๗, ๙๔๘, ๙๔๙, ๙๕๐, ๙๕๑, ๙๕๒, ๙๕๓, ๙๕๔, ๙๕๕, ๙๕๖, ๙๕๗, ๙๕๘, ๙๕๙, ๙๖๐, ๙๖๑, ๙๖๒, ๙๖๓, ๙๖๔, ๙๖๕, ๙๖๖, ๙๖๗, ๙๖๘, ๙๖๙, ๙๗๐, ๙๗๑, ๙๗๒, ๙๗๓, ๙๗๔, ๙๗๕, ๙๗๖, ๙๗๗, ๙๗๘, ๙๗๙, ๙๘๐, ๙๘๑, ๙๘๒, ๙๘๓, ๙๘๔, ๙๘๕, ๙๘๖, ๙๘๗, ๙๘๘, ๙๘๙, ๙๙๐, ๙๙๑, ๙๙๒, ๙๙๓, ๙๙๔, ๙๙๕, ๙๙๖, ๙๙๗, ๙๙๘, ๙๙๙, ๑๐๐๐

๔๘๕

ค่าเจ้าพนักงานที่เพิ่มขึ้นพอควร ที่จะเป็นภาษีรายได้ของรัฐบาลหรือไม่
 ถัดมาอีกเห็นว่า ไม่เห็นเพื่อมากมาย ควรที่จะเพิ่มเข้าตามร่างเดิม
 เพื่อจะได้เงินมากขึ้น เพราะเหตุว่า ตามที่ได้เคยอภิปรายกันมาแต่
 ว่า ภาษีมรดก^{๕๕} เป็นภาษที่เก็บจากความมั่งมีจากเงินที่จะตกมายังเรา
 ไม่ใช่เงินของเขาที่จะเอามา อย่างนั้นความเดือดร้อนก็ไม่มีอะไร หาก
 เราเห็นสมควรจะเพิ่มแล้ว ก็ไม่เป็นการเดือดร้อนแก่ผู้ที่ได้รับมรดกนั้น
 อีกประการหนึ่ง ตามหลักกฎหมายแล้วบุคคลที่ตายไปแล้ว ไม่เป็นบุคคล
 ไม่มีอำนาจในทรัพย์สินใด ทรัพย์สินนั้นๆ ไม่ใช่ของเขาต่อไปแล้ว เขาไม่
 ควรรับผิดชอบหน้าที่ในทรัพย์สินนั้น ดังพุทธภาษิตที่ว่า เรามาคว่เปิด่า
 เราก็กว่เปิด่า เพราะทรัพย์สินไม่ใช่ของเรา มีผู้ที่ได้รับ ซึ่งเป็น
 บุคคลที่จะอยู่ภายหลัง ถ้าเก็บมากขึ้นอีกเล็กน้อย เขาก็ไม่เสียหาย
 อะไร แปลว่า ได้น้อยกว่าควรจะได้ เพราะฉะนั้น น่าจะพิจารณา
 ในข้อนี้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า เจ้าคุณจะให้ความเห็น
 เกิดขาดได้หรือไม่?

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า อยากจะให้ได้ตามร่างเดิม
 แต่ถ้าจะเอาตามร่าง^{๕๖} ข้อ ๒ ในพิกัด ๒ ที่บอกว่า ผู้เป็นทายาทขอ
 เอาให้ได้ เรื่องควรจะเป็น ก. ให้ได้ตามอัตรา^{๕๗} ข. ให้ได้เพิ่มขึ้น

๖๒

๔๕๐

เท่าตัวอีกที* และ ค. นอกจากนั้นให้เพิ่มขึ้นเป็นทศคูณ ความยุติ
* น้อยางนั้น ก็แก้ไขเหมือนกัน มีทางแก้ไข ๒ ทาง ข้าพเจ้าอยากจะ
เสนอว่า อากรมฤคกในฝรั่งเศส ถ้าแม่ไปตกอยู่กับคนอื่น ไม่ใช่
ญาติแล้ว เขาเก็บ ๑๕ %

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าววา
ข้าพเจ้ายังสงสัยในการบริหารระเบียบวาระที่ ๒ ขอประทานโอกาสพูด
เสียก่อน ฉะนั้นเราบริหารระเบียบวาระที่ ๓ เมื่อมาถึงระเบียบวาระ
ที่ ๒ เป็นปัญหาว่า เราจะส่งร่างให้กรรมาธิการที่เราตั้งใจ หรือว่า
กรรมาธิการรศพิเศษคือที่ท่านเจ้าพระยามุขมนตรีเป็นประธาน โดยไม่ตก
ลงกัน แต่ดูรูปร่างเสนอว่า เราจะบริหารจดเดียว เราก็ไม่มีคณะ
กรรมาธิการที่จะเปรยยุติ แล้วสภาฯ ก็ไม่ได้กำหนดวันให้สมาชิก
เปรยยุติตามระเบียบข้อบังคับอย่างไร มิฉะนั้นจะเป็นการขัดสิทธิไม่ให้
สมาชิกปรึกษาเรียงตามมาตราไป ตามปกติไม่ถูก คือฉะนั้นเราไม่ได้
ยื่นร่างให้กรรมาธิการอย่างหนึ่ง ไม่ได้กำหนดวันอย่างหนึ่ง การปรึกษา
ฉะนั้นเรียงมาครายังไม่จบ ต้องปรึกษาต่อไปให้จบตามมติ เป็นคนละ
เรื่องกับที่ท่านประธานได้ตัดสินมาแล้ว ขอให้ประธานวินิจฉัยอีกที่ว่า
เราจะปรึกษาตามมติได้หรือไม่ ว่าเราควรจะปรึกษาเรียงมาตราไปหรือ
อย่างไร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เท่าที่ข้าพเจ้าคิดดูไปแล้ว
นั้นถูกแล้ว , เราจะอธิบายให้ฟังดังเดี๋ยวนั้น เราได้ปรึกษาเป็นการ

๔๕๑

ความจริง แต่การคำนวณตามปกติให้ปรัภษารวดเดียว เพื่อให้เสร็จใน
วันนั้นทีเดียว เมื่อกันไม่เสร็จ เราจึงเลื่อนไปวันจันทร์ ซึ่งมีเวลาพอ
จะเดินออกต่อประธานก็ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าตัดสินใจไปนั้นถูกแล้ว ถ้า
จะอภิปรายในเรื่องข้อบังคับแล้วขอห้ามที่

ร.ต. เนตร์ พูนวิวัฒน์ กล่าวว่่า ญัตตินั้นเป็นญัตติค้างมา เรา
ต้องเข้าไปตามที่ค้างซึ่งได้ตกลงไปแล้วในสภา ฯ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ในที่นี้ไม่เป็นปัญหา ตามที่ท่านประธานได้ตัดสินใจไปแล้วเป็น
ปัญหาว่า ก่อนที่จะตัดสินใจตามข้อบังคับ ผู้เป็นประธานมีอำนาจตัดสินใจ
เด็ดขาด แต่ก่อนที่จะตัดสินใจอย่างไร ก็ไม่ตัดสินใจของสมาชิกที่จะอภิปราย
เป็นแนวความคิดที่ท่านประธานจะตัดสินใจ เพราะก่อนที่จะตัดสินใจควรจะให้
อภิปราย ข้อบังคับมีว่าเราต้องส่งไปยังประธานคณะกรรมการ เมื่อ
เราไม่มีประธานกรรมการเราก็ส่งไปไม่ได้ นี่ไม่ใช่แย้งความตัดสินใจ
ของท่านประธาน เป็นแต่เพียงว่า ข้าพเจ้ามีความคิดว่า ก่อนที่จะ
ตัดสินใจ ถ้าตัดสินใจของประธานคงไม่ตัดสินใจของสมาชิกที่จะอภิปรายเสีย
ก่อน

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
รับรอง

๔๕๒

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวหา " ถ้าหากเป็นไปตามความประสงค์
ของสมาริกลั่นขอแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่เสนอ ถ้าไม่เป็นไปตามนั้น ข้าพเจ้า
จะขอเสนอว่า ถ้า ๖ นี้ควรตรงความเห็นว่าการพิจารณาอากรมฤคกน
ให้นับเป็นวาระที่ ๒ ตั้งแต่บัดนี้ไป คืออ่านเรียงตามมาตรา

พระพิชฌนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ ภิรมวong

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวหา
ข้าพเจ้าเห็นว่าการปรึกษาพระรารบบัญญัติอากรมฤคกน ควรต้องปรึกษา
เป็นระเบียบวาระที่ ๒ ต่อจากคราวที่แล้วมา เรื่องนี้ไม่ได้ส่งไปยัง
กรรมวิธีการ เราควรจะไปตั้งแต่มารวาทหนึ่งถึงมารวาทสุดท้าย

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวหา ข้าพเจ้าขอเสนอว่า เมื่อที่ประชุมครั้งก่อนได้ตกลงให้เป็น
ญัตติคดียอนแล้ว เราควรปรึกษาคำขอที่ตกลงกันได้แล้ว ข้าพเจ้าเองมี
ความเข้าใจตามญัตติคดียอน ข้าพเจ้าเตรียมการเช่นนั้นมาเหมือนกัน
ข้าพเจ้าจะเสนอตามที่ตกลงไว้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ที่จริง ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ให้เสนอไปยังสภาฯ ก่อน เมื่อเราได้รับหลักการแล้วให้เสนอไปยัง
กรรมวิธีการที่เดี่ยวนั้น ความหมายในข้อบังคับ ว่าพระราชบัญญัตินั้น
ข้อความสำคัญอย่างไร จึงได้ให้ผ่านมือกรรมวิธีการเดี่ยวก่อน ซึ่ง
พระราชบัญญัติซึ่งเสนอขอเดี่ยวนั้น โดยมาขอเป็นพระราชบัญญัติที่ไม่

๔๕๓

สำคัญ หรือที่สำคัญ และต้องการออกโดยด่วนในวันนั้น มีปัญหาว่า เราควรจะผ่อนเวลาให้สัมาชิก มีโอกาสแปรญัตติเสนอกฎรรมาราชการหรือไม่ ข้าพเจ้าจึงได้บอกไว้ ให้สภาฯ กำหนดวันลงมา เพื่อสัมาชิกจะได้เสนอ แปรญัตติไปตามท่วงการ แล้วสัมาชิกเองในที่นี้หรือที่ประชุมเอง ก็ขอให้ เปลี่ยนเป็นการปรึกษาค่วนไป แต่การปรึกษาค่วนตามพฤกคิการณต้อง แล้วในวันนั้น เมื่อไม่แล้วก็เป็นค่วนไปอย่างไรได้ ตามพฤกคิการณ มีเวลาอีก ๓-๔ วัน ซึ่งสัมาชิกควรจะแปรญัตติเสนอได้ แต่ก็ไม่ปรากฏ เคย การที่เสนอเป็นมาตราๆ สำหรับพระราชบัญญัตินี้ เสียเวลามาก เหลือเกิน เวลาในสภาฯ นี้ หนังสือพิมพ์หลายฉบับก็ได้ตั้งแต่ว่า เป็นเงินเป็นทอง ที่จริงสัมาชิกควรจะนึกถึงเรื่องนี้ให้มากเหมือนกัน ถ้าหากสัมาชิกข้องใจในเรื่องนี้ อยากจะขอมติของที่ประชุมก่อน ข้าพเจ้า ก็อนุญาต ข้าพเจ้าจะเปิดโอกาสอย่างนี้ จะรวดเร็วกว่าอ่านเรียงตาม มาตราเสียเวลามาก ผู้ใดจะแก้ไขมาตราใด ขอให้ โน้ตบอกเดชาธิกร มาเดี๋ยวนี้ เรียงตามมาตราจะเสียเวลามาก

หตงวจิฉัตรจาทการ กล่าววว่า คณะกรรมาธิการมีความเต็มใจ ที่จะให้พิจารณาเรียงตามมาตรา ถ้าเปลี่ยนเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้านึกว่า จะช้ามากกว่า

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะ พิจารณาเรียงมาตราไป โปรดยกมือขึ้น

๔๕๔

ที่ประชุมตกลงให้ พิจารณาเรียงมาตรา

ทำการแทนประธานสภาฯ ตั้งให้เดชาธิการอ่านมาตรา ๓ ต่อไป
เดชาธิการอ่านมาตราต่อไป

นายสร้อย ญาดำปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าว
ในมาตรา ๓ คำว่า ทายาทโดยธรรมนั้น ข้าพเจ้าอยากขอแก้ไขเป็นว่า
ทายาทโดยชอบธรรม เพราะคำว่า ทายาทโดยธรรมเฉยๆ ฟังดูขี้ขี้หนัก
ถ้าเอาคำว่าชอบเติมลงไปข้างหน้าแล้ว จะทำให้ความชัดขึ้น ในประ
มวตแห่งพาณิชย์บรรพ ๓ อันว่าด้วยความสามารถของบุคคลผู้เยาว์
ก็ไม่มัวบัญญัติว่าผู้เยาว์จะมีนิติกรรมใดๆก็ได้รับความยินยอมจากผู้แทน
โดยชอบธรรมก่อน ว่าเป็นการดีกถัน คำว่าโดยชอบธรรมนั้น ได้เคย
ใช้มาในประมวลแห่งฯ บรรพ ๓ มานานแล้ว จะเป็นการดีกถันกัน

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ผู้อภิปรายนี้เอาฉบับเก่ามาพูด เพื่อไม่ให้เสียเวลา ข้าพเจ้า
ขอคัดออกเสีย

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ตามที่แก้ไขใหม่ ไม่มีถ้อยคำ
ว่าชอบ ทายาทหมายความว่าบุคคลที่ได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินอันเป็น
มรดกของผู้ตายทั้งหมดหรือบางส่วน จะโดยผู้ตายสั่งไว้ ในพินัยกรรม
หรือโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือโดยปรานีประนอมกันเองก็ตาม

ขุนเด่นชาติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า คำว่า
พนักงานตำรวจกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามความเห็นของข้าพเจ้า ควรจะ

๔๘๕

เป็นคนๆเดียวกันดีกว่า เพราะหน้าที่ของพนักงานตำรวจ ไม่ค่อยจะมี
อะไรมากนัก ควรรวมกันเดียวกัน จะได้เป็นทางประหยัดทรัพยากรต่อไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอเก็บเงินอย่างไร ไม่ได้
ยินยอม

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ขอเก็บ
เป็นค่าแห่งเดียวกัน แปลว่า พนักงานตำรวจกับพนักงานเจ้าหน้าที่ให้
เป็นคนๆเดียวกัน หมายความว่า ทั้บัญญัติไว้ตั้งเป็นคน ๒ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ใครเห็นด้วย ไม่มีผู้ใด
รับรอง ตกไป

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ขอแปรญัตติที่ขอแก้ไขข้อ ๕ ให้ตัดพนักงานตำรวจออก เรา
เดิมคอนคือไปว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า พนักงานซึ่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ตั้งขึ้นเพื่อจัดการอันเกี่ยวเนื่อง
ประทวนโทษ ไม่ใช่เพื่อจัดการประเมินค่าอากรและตำรวจ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ตัดคอนต้นออกหมดเช่นนั้น
หรือ

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
เอาคอนต้นออก และมาเพิ่มในคอนท้ายที่ว่า พนักงานเจ้าหน้าที่นี้ คือว่า
พนักงานเจ้าหน้าที่หมายความว่า พนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

๔๕๖

การคลังได้ตั้งขึ้น เพื่อจัดการประเมินค่าอากร และเพิ่มความจำ ครุฑคา
เพราะถ้าเราใช้อักษรย่อ ๓-๔ ตัว เราจะตัดความวรรคนออกได้หมด

ทำการแทนประชาชนสภาฯ ถ้าวาง ทงกรรมาธิการเห็นอย่างไร

พระยามานวราชเสวี ถ้าวาง ที่ท่านสมัครขอแก้ ที่จริงส่วนตัว
ข้าพเจ้าไม่รังเกียจอะไรเลย แต่เดี๋ยวนี้ตำแหน่ง ๒ ตำแหน่งเป็นคนละคน
พนักงานเจ้าหน้าที่ควบคุมเก็บภาษี พนักงานครุฑคาเป็นผู้ครุฑคาทวิชัย
สมบัติ มีเทศนิคนคนละอย่าง และเพื่อสืบให้แน่ชัด ผู้รับมรดกเสียภาษี
อากรตามพระราชบัญญัติหรือไม่ เพราะฉะนั้นถ้าจะรวม เกรงจะเป็น
การขัดข้อง และไม่สะดวกแก่เจ้าหน้าที่กระทรวงการคลัง ได้ถามเจ้าหน้าที่
มาแล้ว ถ้าจะรวม เกรงจะเป็นการขัดข้องขึ้น

ขุนธนาหารทิศคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร ถ้าวาง
ตามที่ท่านกรรมาธิการได้กล่าวมาแล้ว ข้าพเจ้าเห็นด้วย ในเมื่อถ้าเรา
จำเป็นจะต้องให้พนักงานหลายตำแหน่ง แต่ว่าพนักงานหลายตำแหน่งนี้
ถ้าได้มารวมกันเสียให้มีอำนาจทั้ง ๒ อย่างแล้ว เราจะได้มีบุคคลหมุนเวียนอีก
เท่าตัว ก็คือว่า ถ้าเราตั้งพนักงานครุฑคาผู้หนึ่ง พนักงานผู้หนึ่งมาเป็น
พนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องประเมินเรื่องค่าอากร คงจะเป็นไปไม่ได้ ถ้า
เราตั้งพนักงานประเมินอากรผู้หนึ่งจะปนกันไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าเราให้
เจ้าพนักงานพวกนี้มีอำนาจหน้าที่ทั้ง ๒ อย่างแล้ว เราจะหมุนคนเหล่านี้
ใช้งานได้ถึง ๒ อย่าง

๔๘๗

นายคาบเทียม ศรีพิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม รับรอง
หตวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ในเรื่องทีคณะกรรมการได้แยก
ออกเป็น ๒ ข้อ เพื่อความสะดวกแก่การปฏิบัติของกระทรวงการคลัง
ถ้าหากกระทรวงการคลังสามารถทำได้ก็ไม่รังเกียจ

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ กล่าวว่ เรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า
ควรจะได้คำมร่างเดิมจะดีกว่า เพราะเกี่ยวกับเทคนิค เราได้ตรวจ
มาแล้ว การทีประหยัด ถ้าประหยัดได้ผลดีก็ควรประหยัด การที
กำหนดว่เจ้าพนักงานตราค่าเป็นคนหนึ่ง คือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นคน
ประเมิน เป็นการถูกต้องตามหลักการ เพราะว่ พนักงานเจ้าหน้าที่
โดยมากเป็นเจ้าพนักงานสรรพากรทีเป็นผู้สำรวจออกทีหนึ่ง ผู้ตราค่า ถ้า
หากว่เป็นผู้ตราค่าเชี่ยวชาญในการตราค่านี้ ซึ่งบางทีอาจเอาคนอื่น
หรืออาจใครก็ได้ ถ้าเห็นว่เป็นผู้สมควรเชี่ยวชาญชำนาญพิเศษใน
เรื่องตราค่าจะได้ผลดี ก็ขอคนหนึ่งตราค่ามาแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง
คงขึ้นเพื่อประเมินเป็นคนตรวจสอบเบ็ดเสร็จน่าจะดีกว่า

ขุนวรดิษฐ์ครุฑมเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
เคยฉนวนปัญหามาถึงเรื่อง ประหยัดเสียแล้ว เพราะฉนวนข้อเท็จจริงจึง
มีเพียงว่ ถ้าหากว่เราจะตัดทอนคนลงไปเช่นนั้น ก็กิจการเรื่องนี้เป็น
กิจการเกี่ยวกับฝ่ายบริหาร การงานของเจ้าหน้าที่ จะมาตัดทอนลงไป

๖๓

๔๕๘

เช่นนั้น ฝ่ายบริหารควรชี้แจงว่า จะสามารถทำได้หรือไม่ หากไม่สามารถก็ทำได้ ข้าพเจ้าเห็นว่า ควรจะให้เป็นไปตามความเห็นของฝ่ายบริหารจะดีกว่าหรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ผู้ใดเห็นว่าควรจะต้องอย่างที่ดีมาชิกเสนอ แปลว่าคิดควรที่หนึ่งข้างบนออกเสีย เอมารวมกล่าวในอรรถเดียวกัน ผู้ใดเห็นเช่นนั้น โปรดยกมือขึ้น

ที่ประชุมเห็นว่าควรคงไว้ตามรูปเดิม

นายจำรัส มหาองศ์นันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน กล่าวหา คำว่าพนักงานเก็บอากรหมายความว่า พนักงานมีหน้าที่จับเก็บและเร่งรัดให้เสียอากร ก็ข้าพเจ้าของประจำจังหวัดนั้น ข้าพเจ้าขอเดิมคำว่าการกรมการอำเภอ เพราะว่าการกรมการอำเภอนั้นนายอำเภอ ปลัดอำเภอ สุ่มหุ้มฉิวอำเภอ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ชักข้อหรือไม่ กรมการกรมการ ไม่ชักข้อ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา เมื่อไม่ชักข้อก็แก้คำว่า นายอำเภอเป็นกรมการอำเภอ

นายศิริภักดิ์ ชัยนาม กล่าวหา ที่จริงข้าพเจ้าไม่อยากจะพูด แต่เมื่อมีผู้ขอแก้คำว่า กรมการอำเภอ หมายความว่าถึงคณะข้าพเจ้าประจำจังหวัดหมายความว่าถึงบุคคล ถ้าเปลี่ยนนายอำเภอเป็นกรมการอำเภอ ก็คงเปลี่ยนข้าพเจ้าประจำจังหวัดเป็นคณะข้าพเจ้าประจำจังหวัดด้วย

๔๕๘

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ขอลให้หลวงประดิษฐ
อธิบายว่ามีหรือไม

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวหา มี คือข้าหลวงประจำจังหวัด
หมายความว่าถึงตัวบุคคล แต่ทว่าข้าหลวงประจำจังหวัดก็มีผู้ทรงลงไป
ทำการแทนเหมือนกัน ความจริงจะคงได้ความเดิม ก็ไม่เสียหายอะไร
เหมือนกันทั้งนี้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ใครรับรอง

พระพิริยนาคร รับรอง

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวหา ความจริง ข้าพเจ้าไม่อยากจะ
เปลี่ยน อยากจะให้เป็นอย่างที่สมาชิกกล่าวเหมือนกัน แต่เมื่อมีสมาชิก
ขอแก้แล้ว และรัฐบาลยอมให้แก้เป็นกรมการอำเภอ ก็ต้องเปลี่ยนเป็น
กรมการจังหวัดด้วย แต่ถ้าเป็นอย่างเดิมแล้ว ข้าพเจ้าก็ยินดี

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวหา ในเรื่องนี้ ถ้าจะไปถึงผล ถ้า
แก้ไปอย่างไร ผลก็คงเหมือนกัน คณะกรรมาธิการก็ไม่มีหน้าที่
สุดท้ายสภา ฯ จะเห็นอย่างไร

นายจำรัส มหาวงษ์นันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน กล่าวหา
เมื่อพระราชมัญญิต์บอกอนุญาตหน้าที่ของนายอำเภอ ไม่ให้ส่งหับัญชี
อำเภอและปลัดอำเภอทำการแทน คือ เช่นการซื้อบั้น ทำสัญญาซื้อขาย

๕๐๐

ที่คืน ปลัดอำเภอและสมุหบัญชีอำเภอ ทำการแทนไม่ได้ นอกจากนาย
อำเภอเท่านั้น

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ คนด้อยอย่างเสียแล้ว ฉะเพาะ
คำว่าข้าหลวงประจำจังหวัด กับนายอำเภอ มีผู้ขอแปรญัตติเปลี่ยน
ข้าหลวงประจำจังหวัด เป็นกรรมการจังหวัด และเปลี่ยนนายอำเภอเป็นกรม
การอำเภอ ใครเห็นว่าจะเปลี่ยนเป็นกรรมการจังหวัด และกรรมการ
อำเภอ โปรดยกมือขึ้น

ที่ประชุมตกลงให้คงรูปเดิม

เดชาธิการอ่านต่อมาตรา ๔

พระพิริยนาคร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวคือ คำว่า
กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ข้าพเจ้าคิดว่า ควรจะเอาออกเสียดีกว่า
เพราะว่าเรามีภาษีอากรเก็บมากมายแล้ว ค่าธรรมเนียมตามที่ได้ปรากฏ
มาแล้วว่า มันมีเรื่องหมุ่หมิม ค่าอะไร ค่าอะไร เพราะฉะนั้นจะเอา
ออกเสีย คือไม่ให้มีอยู่ในข้อนี้ก็จะได้ขึ้น

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ คัดออกใหม่ ใครรับรอง
ไม่มีผู้ใดรับรองเป็นอันตกไป

เดชาธิการอ่านหมวดหนึ่งอากรมฤคกมาตรา ๕

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวคือ
ข้าพเจ้าขอเสนอให้แก้ “ให้เสียและเก็บอากร” เป็น “ให้เรียกและเก็บ

๕๐๑

อากร” เราเรียกตัวต้องเก็บ เราเรียกจะไปเสียอย่างไร กรรมวิธีการ
จะชักหรือหรือไม่ ๆ ทราบ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ กรรมวิธีการไม่ชักของ

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่ มี ๒ พิกัด เรายังไม่คดง
ว่าจะเอาพิกัดไหน ต้องทั้งพิกัดข้างได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ นั้นเอาได้แก่ในเวลา
พิจารณาพิพากษาคอนทรา

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสมาริกจะเข้าใจ
ผิดไปว่า พิกัดไม่ว่าสำหรับให้เด็กเขา คือพิกัดหนึ่ง สำหรับเก็บจาก
มฤตกเมื่อตาย พิกัดสองสำหรับเก็บจากผู้รับมฤตก ไม่ใช่เด็กเขา
พิกัดไหน

เดชาธิการสภา ฯ อาน มาตรา ๖

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่ ข้าพเจ้ายังสงสัยในมาตรา ๖ ที่ว่า ถ้าบุคคลมีสัญชาติเป็น
ไทยแล้วให้เก็บอากร คือ ก. บรรดาอสังหาริมทรัพย์และสิทธิหรือประโยชน์
ในอสังหาริมทรัพย์ที่มีอยู่ในสยาม และ ข. กัมภัจฉา มีอยู่ในสยาม
ข้าพเจ้าสงสัยว่ ทรัพย์สินของคนไทยที่อยู่นอกประเทศนั้น เขาอยู่ในข่าย
พระราชบัญญัติคนหรือเปล่า คือทรัพย์สินในข้อ ก. เป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่ง
ส่วน อสังหาริมทรัพย์ และ สิทธิในทรัพย์สิน และ ประโยชน์ของคนไทย ที่ต่าง

๕๐๒

ประเทศนั้น ยกเว้นหรือเปล่า ข้าพเจ้าอ่านคำชี้แจงของ กรมมาธิการ
 กล่าวไว้ เกรงว่าจะเป็นการควบคุมยาก ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นปัญหาข้อ
 ที่แท้จริง เคียงกันเราเองปัญหาข้อกฎหมายกัน มีปัญหาว่าเราจะยกเว้น
 ไหม ถ้าคนไทยมีที่กินอยู่ในต่างประเทศ เช่น จีนและอเมริกา เราจะ
 ยกเว้นหรือไม่ ข้าพเจ้ารู้สึกข้องใจว่า ถ้าเรายกเว้น เราจะเสียหาย
 มาก ความเสียหายคือว่า ไม่เป็นการเสมอภาคอย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่ง
 เรายังนโยบายอย่างไรที่จะบังคับคนไทยจนออกไปต่างประเทศ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวไว้ ขอให้กรมมาธิการอธิบาย
 เรื่องนี้

พระยามหิศาตครไพศาล กล่าวไว้ ข้าพเจ้าเคยศึกษาในเรื่อง
 กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล การที่จะเก็บภาษีอากรเกี่ยวของ
 กับที่ดินแล้ว เขาให้เก็บได้แค่เฉพาะในประเทศเท่านั้น เมืองไทยเรา
 ยังมีมีภาษีที่ดิน เรอมีแค่ภาษีโรงเรือน หรือค่าเช่าเท่านั้น เมืองนอกเขา
 เก็บอะไรต่ออะไรมากมายหลายต่อ โดยมากเขาเก็บประเทศเดียว ไม่
 เก็บข้ามประเทศ เสียที่หนึ่งแล้ว ก็ไปเสียที่โน่น หลายต่อ ถึงแม้ว่าที่ดิน
 ในเมืองไทย ถ้าคนที่โน่นตาย เขาก็ไม่เก็บเหมือนกัน

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
 กล่าวไว้ สำหรับที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกล่าวไว้ ในฐานะ
 ที่เป็นผู้ทรงความรู้ในทางกฎหมาย ข้าพเจ้าขอเคารพ แต่คุณหมื่น

๕๐๓

กล่าวแต่เฉพาะในข้อ ก. แต่ในข้อ ข. ว่า บรรดาสิ่งห้ามทวีพีย
ที่อยู่ในต่างประเทศ หักกฎหมายระหว่างประเทศ ก็ไม่เก็บเหมือนกัน
หรือ อาจจะเรียนถาม

พระยามนิกษัตริย์ไพศาล กล่าวหา ในข้อนี้ไม่มี แต่กรรมา
วิธีการเขาบอกว่าเป็นยาก

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ที่ไม่เก็บนั้น กรรมวิธีการอ้างเหตุว่า คอควบคุมยาก ซึ่งเป็น
ปัญหาข้อเท็จจริง ถ้าเกิดการควบคุมง่ายขึ้นละ เราจะยกเว้นหรือ
ข้าพเจ้าอยากจะถามเช่นนั้น เพราะว่าการเก็บหรือไม่เก็บนั้น เป็นการ
ไม่เสมอภาค,

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา มีอะไรอธิบายเพิ่มเติม
หรือไม่ กรรมวิธีการ

พระยามานวราชเสวี กล่าวหา ในเรื่องทวีพีย ที่เมื่อครั้งหา
ทวีพียของคนไทยที่อยู่ต่างประเทศ ในการที่จะไปเก็บอากรมฤตก
ไม่เคยปรากฏว่าที่ไหนเขาเก็บกันเลย อีกอย่างหนึ่งก็ไม่เป็นการสมควร
อย่างยิ่ง ที่จะไปเก็บกันเช่นนั้น เขาก็ได้อยู่ที่ไหนแล้วอย่างที่ท่าน
รัฐมนตรีเดชะมา อีกอย่างหนึ่งก็เป็นการตีแผ่เข้ายาก ไม่ทราบว่าจะมี
อยู่มากน้อยเพียงใด อยู่ที่ไหน เพราะฉะนั้นจึงเดอกับคนไทยที่ทวีพีย
อยู่ในต่างประเทศแต่เฉพาะในข้อ ก.

๕๐๔

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ทกกรรมการมีความคิดเช่นนั้น ก็เป็น
ความรอบคอบ แต่เห็นว่าวิ่งเถรไปในทางที่ไม่ควร เมื่อมันไม่แน่นอน
ว่า จะเก็บได้หรือไม่ได้ ถ้าเราวางลงไปตายตัวว่า เก็บเฉพาะในสยาม
ยกเว้นแปดกออกไปว่า เฉพาะในต่างประเทศมีทางเก็บได้ เราก็เก็บ
เหมือนกัน คำว่าอยู่ในสยาม ข้าพเจ้าขอเสนอให้จัดออกเสีย

ทำการแทนประธานสภาฯ ถามว่า เก็บเป็นอย่างไร

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า เก็บเป็นว่า ก. บรรดาอสังหาริมทรัพย์และสิทธิหรือประโยชน์
ในอสังหาริมทรัพย์ เท่านั้น ที่อยู่ในประเทศสยาม เอาออกเสีย ข้อ ข.
ก็เหมือนกัน บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มีรูปร่าง ที่อยู่ในสยาม จัดออก
ในสยามเราเก็บ แต่ถ้าในต่างประเทศเราเก็บได้เราก็เก็บเหมือนกัน จะจัด
ข้อหรือไม่

นายสรอย ณด้าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่า
ข้าพเจ้าอยากจะให้ท่านกรรมการแสดงว่า จะเป็นอสังหาริมทรัพย์ กดี
หรืออสังหาริมทรัพย์ กดี ซึ่งบุคคลชาวสยามมีอยู่ในต่างประเทศ จะเก็บ
ภาษีอากรได้หรือไม่

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอแสดงข้อดีที่หนึ่ง บางที่สมาชิกที่ถามจะไม่เข้าใจ

๕๐๕

คำว่าจะเก็บได้หรือไม่... นั่นละ ถ้ามีกฎหมาย เราก็เก็บได้ หากว่า
กฎหมายต่างประเทศเขาไม่ห้าม ใครจะมาห้ามเรา เพราะว่าเป็นคนไทย

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวไว้ หากจะพูดถึงในทางร่างซึ่งเป็น
หน้าที่ของคณะกรรมการ ก็ยากเหมือนกัน ที่จะไปเก็บทรัพย์สิน
จากต่างประเทศ เราจะต้องวางกำหนดขึ้นที่ฝ่ายบริหารจะต้องปฏิบัติ
ในเรื่องนี้ การที่จะไปเก็บภาษีอากรมรดก จาก สัตตก พันธมิตร
ต่างๆ เพราะว่าเรามีหลักฐานที่จะสืบสวนได้ แต่สำหรับสิ่งหาทรัพย์สิน
อื่นๆเราจะทำอย่างไร บางทีจะต้องใช้ให้คนส่งงานทูตไปสำรวจดู เป็น
การก้าวถ่ายหน้าที่ของเรา ข้าพเจ้าอยากจะให้ถามท่านรัฐมนตรีว่า
การกระทรวงการต่างประเทศเคยคุยกัน

นายมงคล วิคณวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
กล่าวว่า ก่อนที่จะถามรัฐมนตรีต่างประเทศ เคยจนเราพบปัญหาข้อ
เท็จจริงเท่านั้น ไม่ใช่พูดในปัญหาข้อกฎหมายที่ข้าพเจ้าเสนอ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ยังไม่อนุญาตให้พูดก่อน
พระยาอภิบาลราชไมตรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าก็เห็นเป็นกรวยยาก
ถ้ายากเหมือนกัน ที่จะให้ส่งงานทูตไปสำรวจทรัพย์สินของผู้ตายใน
เรื่องนี้

นายมงคล วิคณวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
กล่าวว่า กรรมการไปถามเสียว่า.....

๕๐๕

๕๐๖

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ประเด็ยวก่อน ใ้รับอนุญาต
เด็ยก่อน

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าววา มันเป็นการหวังดี และเป็นการคิดพิน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เอาละ ไม่ต้องพูด ต่อ
ไป จะโอดใ้ในมาตุรา ๖ ก. และ ข. มีผู้แปรญัตติขอใ้หัก
คองท้ายที่มือใ้ในสยามออกทั้ง ๒ ข้อ ในข้อ ก. ไ้เห็นว่าควร
ตัดคามที่ดำริกเด้นอออแปรญัตติ ไ้ปรคยกมือขึ้น

ที่ประชุมตงมติใ้คงรูปเดิม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ดำหรับใ้ข้อ ข. ไ้
เห็นว่าควรจะตัด ไ้ปรคยกมือขึ้น

ที่ประชุมตงมติใ้คงรูปเดิม

เดชาธิการสภาฯ อ่านข้อ ค. ต่อไป

นายมธุฎ บริสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าววา
ข้อ ๓ วรรคสุดท้าย “ที่ผู้ขายถือกรรมสิทธิ์” ดูเหมือนว่าควรแก้ เพราะ
เหตุว่าคามกฏหมาย เราพูดว่าของนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของใคร เมื่อ
เราว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้นั้น เราจะคองไปสันนิษฐาน เห็นว่าไ้
คความ เมื่อเป็นของใคร ก็ถือว่าเป็นของผู้นั้นขอแต่เป็นว่า ที่ผู้ขาย
ยึดถือครอบครอง ถึง อานาฯ เป็น เจ้าของกรรมธิการ จะขัดข้อหรือไ้
ไปรคอธิบาย

๕๐๗

พระยามานวราชเสวี กล่าวหา ที่ได้ไต่ถามนี้ เพื่อกันจะต้องเป็น
ความฟ้องร้องในโรงศาล จึงให้ต้นนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นหน้าที่ของ
เขาที่จะต้องนำสืบ ไม่ใช่ตกหน้าที่เจ้าพนักงาน ใครจะบอกว่าเป็นเจ้า
ของเขาก็ต้องนำสืบ

นายเช ยูนินันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวหา ใน
มาตรา ๖ ข้อ ๓ นี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้าพูดตามหลักภาษาหนึ่งข้อ
ควรแก้เป็นมาตรา ๗ เพราะว่าตามมาตรา ๖ พูดถึงผู้ตายมีทรัพย์สิน
อะไรบ้าง

ทำการแทนประธานสภา กล่าวหา เดียวก่อน ให้แก้เสร็จ
ไปเดี่ยวก่อน

นายมัญญ บวิสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวหา
ตามหลักกฎหมาย เมื่อเราพูดว่าทรัพย์สินเป็นกรรมสิทธิ์ของใคร เรา
ไม่จำเป็นจะต้องต้นนิษฐานว่าจะให้เป็นของผู้ใดภายหลังอย่างไร เมื่อ
เราบอกว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของคนหนึ่งแล้ว จะไปสืบทำไม่อีก มันก็
ชัดในทางกฎหมาย ในกฎหมาย ถ้าผู้ตายยึดถือครอบครองใช้อำนาจ
อย่างเจ้าของแล้ว เราจึงยอมต้นนิษฐานแต่ให้แก้ภายหลังได้

นายมงคล รัตนวิจิตร กับนายเช ยูนินันท์ รับรอง
ทำการแทนประธานสภา กล่าวหา แก้ตรงนี้ถูกหรือไม่ แก้
เป็นยึดถือครอบครองใช้อำนาจอย่างเจ้าของ

๕๐๘

พระยามานวราชเสวี กล่าวถึง การที่ทำงานนี้ เพื่อสะดวกแก่
 ผู้ที่จะเสียอากรมฤตก แต่จริงทรัพย์บางอย่างเช่นทรัพย์เคลื่อนที่ได้ บาง
 ที่คนที่ครอบครองไม่ได้ใช้สิทธิเป็นเจ้าของ บางที่อยู่เฉยๆ พอคนนั้น
 ตายไป ก็บอกว่าไม่ใช่เงินของเขา เป็นของคนอื่น เพื่อบงกกันบัญชี
 เด็กๆ น้อยๆ ทรัพย์จะเป็นของใครก็ตาม ถ้าปรากฏว่าอยู่ในบ้าน
 ของผู้ตาย ถ้าคนอื่นจะไปเถียงว่าไม่ใช่ของผู้ตาย ก็ต้องนำหลักฐานไป
 แจ้งแก่เจ้าพนักงาน เป็นเหตุให้เกิดการฟ้องร้องกันมากขึ้น ที่สันนิษฐาน
 ไว้ก่อนนี้ ไม่ใช่แต่ความกฎหมายไทยอย่างเดียว ตามที่ตรวจค้นก็มีหลาย
 แห่งด้วยกัน เป็นการทำให้สะดวก และเห็นว่าการที่สุมาชิก
 กล่าวถึง ตามธรรมเนียมทรัพย์สืบอยู่กับใคร ก็ถือว่าเป็นทรัพย์ของ
 ผู้สืบ ไม่จริงเสมอไป เช่นกฎหมายล้มตายอาจจะไม่ใช่ของผู้สืบ
 เป็นทางให้หนี้ภาษีได้เสมอ เช่นเพื่อบงกกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น
 จึงทำได้

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวถึง
 ข้าราชการเห็นว่าไม่ควรแก่อย่างที่ท่านสุมาชิกให้ความเห็นในที่นี้ เพราะเหตุ
 ว่าเมื่อแก่เช่นนั้นแล้ว จะไม่กินความถึงทรัพย์พวกที่รับฝากหรือจำนำ
 เพราะทรัพย์ใดซึ่งอยู่ในความรับฝากหรือจำนำก็ดี ผู้รับฝากใช้อำนาจ
 เช่นเจ้าของไม่ได้ ผู้ถือกรรมสิทธิ์ก็เฉพาะแต่ผู้เป็นเจ้าของเท่านั้น
 เพราะเหตุว่าผู้ถือกรรมสิทธิ์นั้น ย่อมจะโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์ของตนไป

๕๐๕

ได้ แต่ผู้ที่ครอบครองของคนอื่น โดยนัยซึ่งคนอื่นไม่มีอำนาจจะโอน
ทรัพย์สินไปในที่ใดๆได้ เพราะฉะนั้นคงขอความไว้คงเดิมจะดีกว่า

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะคิด
คำว่าถ้อยกรรมดีทั้ง เปิดยื่นเป็นยี่ดื้อครอบครองใช้อำนาจอย่างเจ้าของ
หรือมีชื่อเป็นเจ้าของ ตามที่สมาชิกรขอแปรญัตติเป็นเช่นนั้น ไปรศยก
มือขึ้น

ที่ประชุมลงมติให้คงไว้ตามเดิม

เดชาธิการอ่านมาตรา ๗ ต่อไป

นายเช ยูนินท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวคือ ตาม
มาตรา ๖ ข้อ ๓ ควรจะเป็นมาตรา ๘ เพราะตามหลักภาษาหนังสือ
พูดถึงว่าแบ่งเป็นข้อ ๓.๒.๓. สำหรับข้อ ๓. เป็นคนละความกับในข้อ
๖ นั้น ตามหลักการแบ่งข้อหนังสือ เมื่อแบ่งก็ต้องแบ่งตามหลักของ
หนังสือ หลักอันว่าทรัพย์สินของผู้ใด จะแบ่งเป็นชนิดใด มี
ทรัพย์สินอย่างไร ผู้ตายเป็นคนต่างคำว่ามีทรัพย์สินอย่างไร สำหรับ
ข้อ ๓ ไม่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๖ เพราะฉะนั้นควรจะแก้เป็นมาตรา ๘

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวคือ ความในมาตรา ๖ นั้นเป็นข้อบังคับ
ว่า ทรัพย์สินอะไรบ้างที่จะนำมารวม เพราะฉะนั้นจึงได้บอกจำแนกเป็น
๓ อย่าง ถ้าผู้ตายเป็นไทยก็มี ๔.๕. อย่าง ที่จะนำมารวม ถ้าผู้ตาย
เป็นคน ความจะขาดไป ยังเหลืออีกว่า ดั่งหาวิมทรัพย์สิน อดังหาวิมทรัพย์สิน

๕๑๐

เอามารวมกัน ที่เอาไปไว้ในมาตราเดียวกัน ก็เพื่อจะให้ความกินกันกันในบทนี้

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า อยากจะถามกรรมการว่า สำหรับข้อ ๓ นั้นเป็นข้อความ
ทั่วไปซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อ ๓ ด้วยหรือไม่ หรือว่าเป็นข้อซึ่งเกี่ยว
เฉพาะในทรัพย์สินของชนต่างด้าวเท่านั้น ถ้าเกี่ยวกับคนสัญชาติไทยที่อยู่
ต่างด้าวแล้ว เป็นเหตุยกไป ซึ่งควรจะเป็นอย่างมาตราหนึ่ง ซึ่งเกี่ยว
ข้องกับชนต่างด้าวหรือทั้งสองคน

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ในมาตรา ๖ แบ่งเป็น ๓ ตอน
เลข (๑) เกี่ยวกับคนไทย เลข (๒) เกี่ยวกับคนต่างด้าว ถ้าหาก
ว่าความในข้อ ๓ เกี่ยวกับคนต่างด้าวแล้ว เราคงไม่ใช่เลข ๓ ต้อง
หมายความว่าทรัพย์สินทุกอย่าง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ทั้งสองพวกหรือ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ทั้งสองพวก

นายมนูญ บวิสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า
เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรจะขึ้นเลข ๓ ควรจะขึ้น "อนึ่งสิ่งหาวิมทรัพย์สิน หรือ
สิ่งหาวิมทรัพย์สิน ..."

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ถ้าเช่นนั้นจะเป็นของข้อ ๒ ไม่

๕๑๑

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีตั้งอะไรบ้าง จะได้ลง
มติ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเปลี่ยนแปลง ๓ เป็นตัวมาตรา เป็นมาตรา ๗
โปรดยกมือขึ้น

ที่ประชุมลงมติให้คงไว้รูปเดิม

ร.ท. ทองคำ คณายโสภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ในมาตรา ๗ นี้ คำว่า “ให้” กับว่า “ให้โดยเสนาหา”
มีความหมายต่างกันอย่างไร ข้าพเจ้าขอทราบ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เดียวก่อน ยังไม่ถึง

เดชาธิการอ่านมาตรา ๗

ร.ท. ทองคำ คณายโสภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ในมาตรา ๗ นี้ อยากจะทราบว่า คำว่า “ให้” กับคำว่า
“ให้โดยเสนาหา” มีความหมายต่างกันอย่างไร

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า คำว่า “ให้โดยเสนาหา”
กับคำว่า “ให้” หมายความว่าเหมือนกัน ภาษาไทยมักจะชอบใช้เฉย
ไปหน่อย ว่าให้โดยเสนาหา ประมุขแห่งฯ ใช้คำว่า “ให้” ถ้า
เกี่ยว ท่านสมาชิกขอจะขอแก้คำว่า “เสนาหา” สำหรับส่วนตัว
ข้าพเจ้าก็ไม่ขัดข้อง แต่ที่ใช้คำว่า “ให้โดยเสนาหา” นั้น อยากจะให้
มันเพราะ อยากจะให้งามขึ้นหน่อย

๕๑๒

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าววา
เมื่อในประมวลแพ่ง ฯ ไร่ คำว่า “ให้” เด็ด ก็ควรใช้ “ให้”
เหมือนกันตามประมวลแพ่ง ฯ

ขุนวรดิษฐ์รัตนเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววา
ในบรรทัดที่ ๒ แห่งมาตรา ๘ บรรดาทรัพย์สินของผู้ตาย ซึ่งผู้ตาย.....

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา เดียวก่อน ยังเป็นมัญหาอยู่

ขุนวรดิษฐ์รัตนเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววา
ข้าพเจ้าไม่ได้พูดเรื่องนั้น

ร.ท. ทองคำ คณายโสภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าววา ถ้าเช่นนั้นเขาคำว่า “เส่นหา” ออกเสียงจะดี

หลวงจิตติธาดาถการ กล่าววา ในเรื่องนี้ ในข้อที่บัญญัติคำ
ว่า “ให้โดยเส่นหา” เว้นแต่ไม่เกินพันบาท ในเรื่องนี้เนื่องมาจากเรา
ได้พูดกันในคณะกรรมาธิการว่า มีคนบางคนที่เขามีทรัพย์สินแล้ว ถูก
หลอกลวงมาคอยปฏิบัติอยู่ ถูกหลอกลวงคนไหนที่ปฏิบัติในเวดาม้วยไขแล้ว
เขาก็ให้เงินไป ในเรื่องเช่นนี้ ไม่ควรจะให้ต้องเสียอากรมฤตก เนื่อง
จากเหตุนี้ เราจึงได้ได้คำว่า “เส่นหา” ลงไป ไร่เท่านี้ เมื่อคัด
คำว่า “เส่นหา” เสีย จะทำให้เสียประโยชน์ไปอีกทางหนึ่ง ก็อาจ
จะมีการเอื้อให้กันโดยไม่มีเหตุผล ให้กันเพื่อจะเสียอากรมฤตกก็ได้
ถ้าจะมีการให้ โดยเส่นหาแล้วก็จะอาจจะพิสูจน์ได้ว่า ให้โดยอะไร

๕๑๓

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี, กล่าวคำ
ตามกฎหมายไม่มีบอกให้โดยเสนาหา กับ ให้อย่างอื่นแตกต่างกัน
อย่างไร เพราะฉะนั้นเห็นว่ากรมการปกครองวิเคราะห์ศัพท์เสียใหม่
เมื่อต้องการเช่นนั้น เพราะไม่มีกฎหมายที่ไหนบอกได้ว่า ให้โดย
เสนาหาเป็นอย่างอื่น ให้อย่างอื่นเป็นอย่างอื่น

นายศิริเอก ชัยนาม กล่าวคำ ตามที่ท่านประธานกรรมการ
อธิบายคำว่า "ให้โดยเสนาหา" กับคำว่า "ให้" จรมคานนี้ข้าพเจ้า
ขอรับรอง ในประมวลแห่ง ฯ บทพ ๒ ซึ่งว่าด้วยสิทธิ มีอยู่แต่
แต่ความจริง ให้โดยเสนาหา กับ ให้ นั้นเหมือนกัน ในประมวล
แห่ง ฯ มีอยู่แต่ ข้าพเจ้าขอรับรอง

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวคำ ข้าพเจ้าเห็นความประสงค์
อยู่ที่ว่า เราจะยกเงินในกรุงเทพฯ ที่ผู้รับได้ทรัพย์สินไปเป็นราคาไม่
เกินพันบาท ความจริงในตัวอย่าง บางที่เราจะอาศัยต้นฉบับภาษา
อังกฤษ ฉะนั้นเพื่อที่เราจะเข้าใจให้ชัดในภาษาไทย คงจะแก้เสีย
ทั้งนี้ "เงินแต่ทรัพย์สินที่ให้" คัดโดยเสนาหาออก และ "และ" ให้
แก้เป็น "ซึ่ง" แทน ก็จะทำให้เข้าใจได้ชัดเจน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคำ ผู้ใดจะรับรอง

นายมงคล รัตนวิจิตร รับรอง

๕๑๔

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ บรรทัดที่ ๔ แห่งมาตรา ๗
 ตกคำว่า "โดยเสนา" ออก เปลี่ยนคำว่า "และ" เป็น "ซึ่ง" ถ้า
 ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ก็จะถือว่าสมาชิกยอมให้เปลี่ยนแล้ว
 สมาชิกไม่คัดค้าน

นายทองอยู่ พุฒพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่
 สำหรับมาตรา ๗ อยากจะขอถามกรรมาธิการสักหน่อยว่ จะเข้าอยู่
 ในข่ายพระราชบัญญัติหรือไม่ และถ้าไม่อยู่ จะแก้ไขอย่างไร เพื่อ
 จะได้ความเต็ม มาตรา ๗ มีความว่ บรรดาทรัพย์สินสิ้นของผู้ตาย ซึ่ง
 ผู้ตายให้แก่บุคคลใด โดยตรงหรือโดยอ้อมภายในเวลา ๓ ปีก่อนตาย
 ท่านให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งมรดก .. และให้คิดรวมเพื่อกำหนดแห่งค่า
 มรดกด้วย เว้นแต่ค่าทรัพย์สินที่ให้ซึ่งผู้รับได้รับไปเป็นราคาไม่เกินพัน
 บาท หรือให้ในการสมรสของผู้รับ หรือได้ให้ไปแต่ก่อนวันใช้
 พระราชบัญญัตินี้ ในข้อนี้หากว่ ผู้มรดกมรดกชายอยู่คนหนึ่ง แล้ว
 ถูกชายนั้นได้ไปแต่งงานกับหญิงคนหนึ่ง หญิงคนนั้นก็มาเป็นลูกสะใภ้
 ในเดือนแรกสำหรับผู้มรดกก็ให้ทรัพย์สินแก่คนนั้น สมมุติว่ให้สร้อย
 เพชรราคาหมื่นบาทกับลูกสะใภ้คนนั้น เหตุนี้แล้ว อยกกันต่อมาเดือน
 หนึ่ง ถูกชายตาย ตกงว่ลูกสะใภ้ในเดือนนั้นได้สามีใหม่ และ
 เอาสร้อยเพชรนั้นไปจ้มนำ มาเป็นสินสมรสเพื่อแต่งงานใหม่ เช่นนี้
 แล้วจะถือ ทรัพย์สินนี้จะเรียกว่ คิดเอาในของมรดกด้วยหรือไม่ ขอ
 ถามท่านกรรมาธิการ

๕๑๕

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ คุณเหมือนจะเป็นหน้า
คุณการมากกว่า เพราะเนื้อความไม่เกี่ยวกันเลย

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าว
ถามความไปในรูปนี้แล้วจะถือ กรรมวิธีการใด คิดเรื่องนบียงหรือเปล่า

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ท่านจะขอแก้เป็นอย่างไร
ให้ชัดเจนลงไป

ขุนวรดิษฐ์รัฐมนตรี ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
มาตรา ๘ บรรทัดที่ ๒ ข้าพเจ้าเห็นว่า ควรตัดคำว่า “โดยตรง”
หรือ “โดยอ้อม” ออก บรรดาทรัพย์สิน สิ้นของผู้ตายซึ่งผู้ตายให้แก่
บุคคลโดยตรงหรือโดยอ้อมภายในเวลาหนึ่งปีก่อนตาย คำว่าให้โดย
ตรงนั้นเข้าใจคืออยู่ แต่เมื่อมีคำว่าให้โดยอ้อม ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่า
ทำให้ผู้อ่านกฎหมายไม่เข้าใจ เท่าที่ข้าพเจ้าได้เคยผ่านมาแล้วในทาง
อ่านกฎหมาย ไม่เคยปรากฏคำว่า มีทรัพย์สินโดยทางอ้อม ให้ทรัพย์สิน
โดยทางอ้อมได้อย่างไรกัน หากจะไม่ตัดก็ขอให้กรรมวิธีการ โปรด
อธิบายสักหน่อย

พระยานิเทศศาสตร์ ไพศาล กล่าวคือ มีหลายประเภทที่ให้
ทรัพย์สินโดยทางอ้อม เช่นไปฝากเงินในนามของท่านขุนที่ธนาคาร ก็ไม่
ได้ให้เฉยๆ นี้เรียกว่าให้โดยทางอ้อม หรือเอาของไปไว้ที่บ้าน
เฉยๆ แล้วจึงหันมา ก็เรียกว่าให้โดยทางอ้อม

๕๑๖

หลวงพ่อประดิษฐานธรรม กล่าวว่ เรื่องนี้คงคิดบึ้งกันอย่างนี้
เช่นว่า เราทำเป็นขาย แต่ความจริงเป็นการให้ หรือว่าทรัพย์สิน
ราคามาก เช่นราคาตั้งหมื่นบาท แต่เราแกลงทำเป็นขายเสียสิบบาท
นี่ก็เป็นสิ่งที่เราควรระวังกัน แต่ไม่ทราบว่ โดยทางอธิมัจจะประสงค์
บึ้งกันเช่นนั้นหรือไม่

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอรับรอง ข้าพเจ้าก็มี
ความคิดอย่างหลวงพ่อประดิษฐานเหมือนกัน เพราะการให้ มีหลาย
อย่าง แกลงให้ก็มี แกลงขายก็มี แกลงฝากก็มี

ทำการแทนประชาชนภาฯ กล่าวว่ ถ้าใครไม่คิดใจ ก็จะได้
เดยต่อไป

ร.อ. ชูนิรันดรชัย กล่าวว่ การนับผลย้อหลังหนึ่งมี ทำ
ให้เห็นได้ว่ ผู้ที่รับมฤตกไปหนึ่งมี อาจจะไม่ไร้เสียหมดก็ได้ ถ้า
เช่นนั้นแล้ว จะกลับมาอยู่ในกองมฤตกอย่างไรได้ กรรมมาธิการได้
นึกถึงข้อนี้หรือเปล่า

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ ข้อนี้ได้เคยดำริเหมือนกัน ถ้า
แม้ว่ ทรัพย์สินนี้ประมาณราคาพันบาท ผู้ตายได้ ให้นาย ก. ไปก่อน
เวลาตาย ทรัพย์สินนั้นก็นำไปไม่ไร้จะไปเก็บจากกองมฤตกนั่นเอง
เก็บภาษีสำหรับทรัพย์สินได้ ให้ไปแล้ว เพื่อกันการหักเดียงหนี้ภาษี

๕๑๗

ร.อ. ชุนนิรันดรชัย กล่าวหา ผู้ตายอาจจะให้ โดยหมดตัว กองมฤตกอาจจะไม่มีเหลือเลย แล้วจะไปเก็บจากกองมฤตก กองมฤตกอาจจะไม่มีให้ ก็ได้ และถ้าว่ากองมฤตกเหลือน้อย ก็เป็นการตงโทษแก่กองมฤตกนั้น

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา เมื่อกรรมวาจาอธิบายแล้วไม่พอใจ จะแปรญัตติหรือไม่?

ร.อ. ชุนนิรันดรชัย กล่าวหา ไม่แปรเป็นญัตติ แต่ต้องการจะให้อธิบาย เรื่องนี้ให้ ไม่ใช่ให้โดยเด็กน้อย อาจจะให้จนหมดตัว สมมุติว่ามีเงินเหลืออยู่สักแสนบาท ให้ไปเสียสักเก้าหมื่นเก้าพันบาท แล้ว จะไปเก็บจากกองมฤตก กองมฤตกมีอยู่พันบาทเท่านั้น จะเอาที่ไหนมาให้กัน

นายไถ่ อินทรประชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์โลก กล่าวหา ข้าพเจ้าได้อ่านเรื่องนี้ในมาตรา ๒๖ ว่า “ในกรณีที่ทรัพย์สินมิได้อยู่ในความควบคุมของผู้จัดการมฤตก ท่านว่า บุคคลที่ได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น ต้องรับผิดชอบในการเสียอากร” หมายความว่าผู้รับมฤตกเป็นคนเสีย ไม่ใช่กองมฤตกเป็นผู้เสีย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา พอใจหรือยัง

ร.อ. ชุนนิรันดรชัย กล่าวหา ข้าพเจ้าพอใจแล้ว แต่เราไปตั้งปัญหาเสียแล้ว คือ ผู้ที่รับมฤตกไปแล้ว ไปใช้จ่ายเสียเกือบจะหมดสิ้น หรือหมดสิ้นไปแล้ว เพราะใช้ในเวลาตั้ง ๓ ปี ผู้ใช้อาจจะใช้อะไรก็ได้

๕๑๘

พระยานิศาสด์คร โปศาต กล่าวว่่า ข้าพเจ้าอยากให้ท่านอ่าน
มาตรา ๓๔ ที่ว่า “บุคคลใดได้รับทรัพย์สินของผู้ตายภายในหนึ่งปี
ก่อนเวลาตาย ท่านว่าต้องเสียอากรการรับมรดก เว้นไว้แต่การให้โดย
เสน่หา หรือโดยการสมรส หรือก่อนใช้พระราชบัญญัตินี้ ความที่ระบุ
ไว้ในมาตรา ๗”

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ไม่ทักท้วงอะไรอีกแต่จ้ไม่
ใช่หรือ

ร.อ. ชุนนินทร์ชัย กล่าวว่่า อยากจะทราบว่่ามาตรา ๗ ใคร
เป็นผู้เสีย ผู้รับมรดกเป็นผู้เสีย หรือเจ้าของเป็นผู้เสีย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า อยู่ในกองมรดก เข้าใจ
หรือยัง

ร.อ. ชุนนินทร์ชัย กล่าวว่่า เข้าใจแล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ค่ะไป

ขุนส่มาหารทิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าสงสัยความในมาตรา ๗ ว่่า ความมุ่งหมายแห่งพระราชบัญญัติ
ที่ร่างนี้ คงจะไม่ตกในกฎหมายเรื่องการรับมรดก แต่มีข้อความดังที่
ข้าพเจ้าจะอ่านน้กด้าย ๆ กับว่่า เราจะตัดการรับมรดก คือว่่ามาตรา ๗
“บรรดาทรัพย์สินของผู้ตาย ซึ่งผู้ตายให้แก่บุคคลใดโดยตรง หรือ
โดยอ้อม ภายในเวลา ๑ ปีก่อนตาย ท่านให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งมรดก

๕๑๕

และให้คิดรวมเพื่อกำหนดค่าแห่งมฤตกด้วย” คำที่ว่าให้ ถือว่าเป็น
 ส่วนหนึ่งแห่งมฤตก ข้าพเจ้าสงสัยว่า กฎหมายอันนี้คัดกฎหมายมฤตก
 หรือไม่ ถ้าไม่คัดกฎหมายมฤตกธรรมดาแล้ว ยากจะขอให้มั่งขอ
 ความให้ได้ความชดถวนัน คือเป็น ๒ ตอนว่า “มฤตกนั้นนอกจาก
 ทรัพย์ที่มีอยู่ในเวลาตายแล้ว เรายังสันนิษฐานว่าทรัพย์ที่ให้ก่อนตาย
 ๓ ปี เป็นมฤตกแล้ว ก็มีความว่า เราจะเก็บเงินจำนวนนี้ ข้าพเจ้า
 เข้าใจว่า ความมุ่งหมายที่แท้ในสันนิษฐานได้ว่า ทรัพย์ใดให้ไปก่อน
 ๓ ปี ให้ไปคำนวณในการเสียอากรมฤตก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยาก
 จะถามว่า ความมุ่งหมายนี้คัดกฎหมายมฤตกหรือไม่ ถ้าไม่คัดแล้ว
 ข้าพเจ้าขอแปรญัตตินี้

พระยามานวราชเสวี กถาว่า มฤตกนี้หมายความว่ามฤตกที่
 ต้องเสียภาษี ไม่มีการคัดอำนาจในกฎหมายมฤตก

ขุนสุมหากรหิระศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กถาว่า เมื่อ
 ข้าพเจ้าได้ทราบเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่า ให้แก้ คำพระราช
 กำหนดดังนี้ “มาตรา ๘ บรรดาทรัพย์สินของผู้ตาย ซึ่งผู้ตายให้แก่
 บุคคลใดโดยตรงหรือโดยอ้อม ภายในเวลา ๓ ปีก่อนตาย ท่านให้ถือ
 เป็นส่วนหนึ่งแห่งมฤตก” แล้วเติมข้อความว่า “เพื่อในการที่จะกำหนด
 ค่าแห่งมฤตกนั้น” ไม่ใช่ ด้วย ถ้าด้วยแล้วเป็น ๒ ความไป คือเรา
 ถือเฉพาะ ในการต้องเสียอากรมฤตกเท่านั้น ท่านให้ ถือเป็นส่วนหนึ่ง
 แห่งมฤตกในการกำหนดค่าแห่งมฤตกนั้น

๕๒๐

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ค้อไปจ้ออย่างไร
ขุนด้มาหารหิตะคค้ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า ค้
ไปคงความเดิม ขอแปรญัตติคะเพระขอความนแทนน

ขุนเส่นาดด้ด้ วับริง

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่่า ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำแปร
ญัตติ แต่ว่าถ้อยคำ คิดว่่า ทางกฎหมายถ้าพูดอย่างนี้ จะแนบเนียนค้
“เพื่อประโยชน์แห่งสาธารณูปโภคหรือการเก็บมฤคค” ขอเดิมคำว่่า “เพื่อ
ประโยชน์” ลงไปเท่านั้น

ขุนด้มาหารหิตะคค้ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าขอแปรญัตติที่กรรมาธิการถ้อยอย่างนั้น ค้อว่่า “เพื่อประโยชน์
แห่งสาธารณูปโภค” ท่านให้ ถือ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่่า คำว่่า “เพื่อประโยชน์นี้ คณะ
กรรมาธิการนพบมามากเหลือเกิน ในเวลาที่แปลอังกฤษออกเป็นไทย
เราได้พยายามคค้ทั้งเสียให้หมด เพระอาจเข้าใจไปได้หลายทาง ใน
เรื่องนทขุนด้มาหารฯ ขอเก้ คณะกรรมาธิการก็ไม่มี ความรังเกียจ
ไหน ๆ จะเอาผิดถ้ว ยกเด็กคำว่่า “ท่านให้ ถือ” ถึง “ตะ” ออก
เสียให้หมด ไมค้หรือ ค้อว่่า ก่อนค้ายให้ คค้รวมทั้งคำแห่งมฤคคด้วย

ขุนด้มาหารหิตะคค้ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า ข้าพเจ้า
รักที่สุดทเจ้าคุณนิติศาสตร์ฯ ได้พูดเมื่อตะกน เพระได้ความค้ เว้นไว้
แต่ผู้ใดจะขอแปรญัตตินี้ เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

๕๒๑

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ในบรรทัดที่ ๒ ในระหว่าง
 คำว่าผู้ขายกับท่าน มีผู้ขอเพิ่มเป็นเพื่อประโยชน์แห่งอากรมฤตก ท่าน
 ผู้ใดเห็นว่าควรจะเพิ่มตามที่ท่านสมัครขอเพิ่มแปรญัตติขึ้น คือ บัญญัติ
 ว่า ขุนธมาหารฯ ขอแก้เป็น "นั้นเพื่อประโยชน์แห่งอากรมฤตก" แต่
 เจ้าคุณนิตินาคินทร์ฯ เสนอว่าเพิ่มเพื่อประโยชน์แห่งอากรมฤตก และ
 ขุนธมาหารฯ ยอมรับความเห็นของเจ้าคุณนิตินาคินทร์ฯ และก็คงอ่าน
 ได้ความว่า มาตรา ๗ บรรดาทรัพย์สิน ซึ่งผู้ขาย ซึ่งผู้ขายให้กับบุคคล
 ใดโดยตรง หรือโดยอ้อมภายในเขตหาหนึ่งปีก่อนขายนั้น เพื่อประโยชน์
 แห่งมฤตก ท่านให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งมฤตก "ถ้าไม่มีผู้ใดเห็นแย้ง
 กับญัตตินี้ จะได้เพิ่มตามนั้น

ที่ประชุมตกลงให้แก้ตามนั้น

ร.อ. ขุนนรินทร์ชัย กล่าวอ้าง การให้ทรัพย์สินมรดกทั้งหมด เนื่องใน
 การสมรส ผู้รับมฤตกซึ่งไม่มีแจ้งอยู่ใน คณะกรรมการมีความมุ่ง
 หมายอย่างไร

นายมังกร ดำเนิน กล่าวอ้าง ที่กรรมการมิได้ กำหนดหรือแจ้ง
 ไว้ นั้น ด้วยเหตุที่ว่ากรที่เขทำการสมรสกันนั้น เป็นการให้ โดยสุจริต
 ด้วยความเต็มใจ เกิดมาก็ให้กันตรงเดี๋ยวนั้น จึงไม่ได้กำหนด
 คำไว้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง มาตรา ๗ นี้ ไม่มีท่านผู้ใด
 จะติได้ จะแก้ไขอะไร ก็จะได้อ่านต่อไป

๕๒๒

นายจิ่ง จิ่งจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ กล่าว ว่า ถ้าหากว่า
เนื่องด้วยการสมรส ถ้าพ่อแม่ให้ทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดในการสมรสนั้น
จะว่าอย่างไร :

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าว ว่า ถูกแล้ว เก็บไม่ได้เลย

หลวงประจักษ์ศิลปาคม ผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง กล่าว ว่า ข้าพเจ้า
อยากถามกรรมการผู้ร่าง ว่า ตอน ๒ มาตรา ๘ การกันเงินที่
คนนั้นส่งไปตั้งแล้ว จะใช้อยู่ความอย่างอายุความทั่วไปได้หรือไม่
พระยามานวราชเสวี กล่าว ว่า ไม่มีปัญหาอะไร

ขุนสฤษดิ์วิเทศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าว ว่า
มาตรา ๘ นี้ ในตอนที่ท่านให้ไว้บทบัญญัติในการเก็บภาษีอากรมรดก
และการรับมรดกตามพระราชบัญญัตินี้ ที่ว่าด้วยทรัพย์สินอันเป็นมรดก
ของผู้ตายโดยอนุโตม ในข้อนี้เป็นความสงสัยอยู่ว่า ในมาตรา ๘ เป็น
ส่วนหนึ่งในหมวด ๓ ที่ว่าด้วยอากรมรดกเท่านั้น ใจจึงให้มีความเหมือน
บังคับทั่วไป ในการรับมรดก ถ้าหากว่าคณะกรรมการไม่มีอำนาจ
เห็นว่า จะให้บทบัญญัตินี้เป็นบทบัญญัติทั่วไปแล้ว คำว่า และการรับ
มรดก ก็ไม่ควรจะตีความลงไปด้วย แต่ถ้าหาก มีความประสงค์
อยากจะให้มาตรา ๘ นี้ เป็นบทบังคับทั่วไป ในพระราชบัญญัติ
อากรมรดกและการรับมรดกนี้แล้ว ก็ควรจะเป็นบทพิเศษต่างหากนอกจาก
หมวดนี้

๕๒๓

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ กรรมการอธิบายได้หรือไม่

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ในเรื่องนี้ คณะกรรมการไม่ชัดเจนที่จะคัดออก ถ้าหากว่ที่ประชุมไม่ปรารถนาที่จะให้ คนเงินที่รับนั้น แต่หากว่ที่ประชุมต้องการให้ คนเงินที่เก็บจากผู้รับมฤตกแล้ว ต้องเอาไปได้ไว้ก่อนหลัง เป็นอีกมาตราหนึ่ง ในที่นหากว่ที่ประชุมเห็นว่ควรคัด คณะกรรมการก็ไม่ชัดเจน

ขุนด้คุณวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่ คำตอบของท่านกรรมการแบ่งรับแบ่งสู้ทั้งหมด การที่ถามสภาฯ นี้ต้องการจะให้เกี่ยวในเรื่องการรับมฤตกจะให้ ได้ คนหรือไม่ จะต้องใช้ความตามันด้วย ในข้อนี้จึงไม่ตรงตามคำถามที่ถาม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ เราได้พิจารณามาแล้วหรือยัง ว่ควรจะย้ายไปที่ไหน

ขุนด้คุณวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่ มิได้ ถ้าหากว่ในมาตรานี้ บังคับถึง การรับมฤตกด้วย ก็ขัดกับความเป็นมาตราตนเอง ซึ่งใช้ในอากรมฤตกทำไมเราจะเอาบทบังคับในอากรมฤตกไปบังคับในบทบังคับการรับมฤตกด้วยได้ ไม่มีหลักการ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ต้องการจะให้การรับมฤตกเข้าไปด้วยนั้น ขอตอบว่ เพราะเหตุที่ว่ คณะกรรมการได้รู้ดีว่เป็น

๕๒๔

กฎหมายเดียวกัน ก็ให้ไว้รวมกัน แต่หากว่าสภาฯ ไม่พอใจในร่าง
นั้น ก็ต้องการจะให้ไปใส่ข้างหลัง ก็ไม่เป็นการขัดข้องอะไร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ไม่มีใครเสนอว่า เขาได้ทาง
ไหน ก็จะได้ผ่านไป

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่่า ข้าพเจ้า
ขอเสนอต่อว่่าในมาตรา ๘ นั้นมีปรากฏว่่า คนต่างดุษย์ที่มีชีวิตอยู่และ
กำลังถือคนต่างดุษย์ ให้คืนเงินอากรให้ ไม่ปรากฏว่่าคิดดอกเบี้ยให้
ขอความกรุณากรรมการอธิบายให้ข้าพเจ้าทราบสักหน่อย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ท่านจะให้เสนอกี่เปอร์เซ็นต์
ควรจะให้คิดกี่เปอร์เซ็นต์ก็ว่ามา

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่่า คงใจ
๔ เปอร์เซ็นต์ ในวรรค ๒ ตอนสุดท้ายเติมลงไปว่า ให้คิดดอกเบี้ย
ร้อยละ ๔

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า มีใครรับรองไหม

ไม่มีใครรับรองเป็นอันตกไป

ขุนผู้คน ข้าราชการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่่า
ในข้อที่ข้าพเจ้าตั้งกระทู้ถาม ถ้าหากว่่ากรรมการมีความประสงค์จะ
ให้ไว้ บังคับในการร้องรับมฤตกด้วยแล้ว ทัศนคติ และการรับมฤตกใน
มาตราอื่น ออกเสีย และไปเพิ่มขึ้นในมาตราอื่นที่ว่่าด้วยหมวด ๒ การรับ
มฤตกนั้น

๕๒๕

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ตักความว่่าอย่างไร

ขุนด้คนฉวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่่า
และการรับมฤคกที่จำไว้แต่นั้นเอง คือในมาตรา ๘ บรรทที่ ๔

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า เขาไปไว้ที่ไหนตะ คัดเคย
ที่เคยหรือ

ขุนด้คนฉวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่่า
“บุคคลที่คำตมีคำตั้งว่่าเป็นคนสำตุนยัและคนสำตุนยันั้นมัทพยั สิ้นอัน
เป็นมฤคกอยู่ ท่านให้ ถอเส่มอนหนึ่งว่่า คนสำตุนยั นั้นถึงแก่ความ
ตายในเมื่อคำตมีคำตั้ง และท่านให้ ไร้มทบัญญัติในการเก็บภาษีและ
เสียค่าอากรมฤคกตามพระราชบัญญัติฯ ๓ ๓” คำว่่าและการรับมฤคก
ในความนี้ ท่านกรรมาธิการได้แสดงความประสงค์แต้วว่่า ให้ใช้
บทบังคับถึงการรับมฤคกด้วย แต่ในการรับมฤคก เรามีอ๊กหมวดหนึ่ง
ต่างหาก คือ ในหมวด ๒ เมื่อเป็นเช่นนั้นแต้ว เราจะใช้ความในหมวด
หนึ่งไปบังคับในหมวด ๒ ก็ผิดหลักในวิชา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ขอให้มีผู้รับรอง

พระสุธรรมวิจิตรย์ รับรอง

หลวงฉิฉิรวาทการ กล่าวว่่า คณะกรรมาธิการยอมให้เอาคำว่่า
การรับมฤคกออกได้ แต้วขอรับรองต่อผู้เสนอว่่า เมื่อถึงเวลาที่ควรจะได้
ตรงไหน ก็ขอให้เสนอด้วย

๕๒๖

ขุนสุนทรวิฑูที่ กษัตรากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา
ข้าพเจ้าไม่ถ่ม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เป็นอันว่าคัดออกได้ ท่าน
ผู้ใดจะมีอะไรแก้ไขอีกบ้างหรือไม่ในมาครานี้

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณ กล่าววา ข้าพเจ้า
เห็นว่าไม่ควรแก้ไขเพราะการสำนวนนั้น จะต้องเป็นผู้ร้อง คัดคัดก่อน
ว่า ผู้ใดมุกตกได้สำนวนไป คัดจะเสนองว่า เป็นการสำนวน
ของมุกตกต้องตกกับผู้มีชื่อคนหนึ่งแล้ว รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเก็บภาษี
ภาษีกตกอยู่แก่คนนั้นเป็นผู้เสีย

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ รับรอง

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณ กล่าววา คงได้ตาม
เดิมดีกว่า เพราะว่าหมอกหักถึงเป็นฉะเพาะว่า มุกตกมีตัวผู้ให้และผู้รับ
หมวกคนคือ ตัวผู้รับสำนวนนี้ แต่ของมุกตกยังตกอยู่กับนายข. ๆ ต้องเป็น
ผู้ที่จะต้องเสียอากรมุกตก แดงถึงว่าจะต้องเสียคอกเบย ให้เสียคอกเบย
ร้อยละ ๕ ผู้ที่จะได้รับของมุกตกนั้นต้องเป็นเครือญาติ ถ้ารัฐบาลจะ
ไปบังคับเช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่สมควร เห็นว่าควรเอาไว้ตามเดิม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ผู้ใดเห็นว่าควรเอาไว้ตาม
รูปเดิม โปรดยกมือขึ้น

๕๒๗

ที่ประชุมเห็นว่าควรคงเอาได้ตามรูปเดิม

เดชาภิการสภาฯ อ่านส่วนที่ ๒ ค่อยไป

นายเข ยนิพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่ ตาม มาตรา ๓๐ นี้ เป็นบทบัญญัติว่าถึงกรกำหนดค่าแห่งทรัพย์สินตามที่ระบุ ได้ในมาตรา ๖ และ ๗ แต่ว่าความจริงก็เป็นที่เข้าใจกันได้ว่า ทรัพย์สิน ที่ระบุได้ใน (ก) (ข) (ค) ตามมาตรา ๖ นี้ ให้กำหนดอย่างไร อย่างหนึ่ง ส่วนมาตรา ๗ ไม่ได้มีกำหนดไว้อย่างไรเลย ข้าพเจ้าอยาก จะแก้มาตรา ๓๐ แต่คงมีความให้กำหนดราคาอย่างเดียวกันกับทรัพย์สิน ที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ เป็นตงน

มาตรา ๓๐ ค่าแห่งทรัพย์สินนั้นให้กำหนดดังต่อไปนี้ ทรัพย์สิน ที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ (ก) (ข) (ค) ให้ประมาณตามราคาตลาดใน เวลาตาย ทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖ (ง) ถ้ากรเรียกวงจจำนวน เงินนั้นไม่มีโต้แย้ง ให้ประมาณตามจำนวนที่ระบุไว้ในเอกสาร ซึ่งเป็น หลักการเรียกวงจ ถ้ามีโต้แย้งให้ประมาณตามจำนวนเงิน ซึ่งกำหนด ในคำพิพากษาหรือตามข้อตกลง ซึ่งคู่กรณีทำได้โดยสุจริต การกำหนด ค่าแห่งทรัพย์สินตามมาตรา ๗ ให้อนุโลมกำหนดอย่างเดียวกับทรัพย์สิน ซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ มีผู้รับรองแล้วหรือยัง จะ อ่านให้ฟังความขอแก้ “ค่าแห่งทรัพย์สินนั้นให้กำหนดดังต่อไปนี้

๕๒๘

ทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖ (ก) (ข) (ค) ให้ประมาณตาม
ราคาตลาดในเขตตาย ทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖ (ง) ถ้าการ
เรียกร้องจำนวนเงินนั้นไม่มีโต้แย้ง ให้ประมาณตามจำนวนที่ระบุไว้ใน
เอกสารซึ่งเป็นหลักฐานการเรียกร้อง ถ้ามีโต้แย้งให้ประมาณตามจำนวน
เงินซึ่งกำหนดในคำพิพากษาหรือตามข้อตกลง ซึ่งคู่กรณีทำได้ โดยสุจริต
การกำหนด ค่าแห่งทรัพย์สินตาม มาตรา ๗ ให้ अनुโตมกำหนด อย่างเดียวกับ
กับทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖

พระยามานวราชเสวี กล่าวหาว่า ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องในการที่ขอแก้
ข้อความอย่างเดียวกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหาว่า ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน จะได้
ต่อไป ก็ขอความที่แก่นั้น

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวหาว่า ถ้าจะมีการแก้กันจริง ข้าพเจ้าขอแปรญัตตินั้นอีกทีหนึ่ง
คือทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖ ตกต่อไปว่า “อนุมาตรา ๓” (ก)
(ข) (ค) ค่อมาย่อหน้า ทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖ ตกว่า “อนุ
มาตรา ๓” (ง) ค่อมาย่อหน้า การกำหนดค่าแห่งทรัพย์สินตาม...
ตก “มาตรา ๖ อนุมาตรา ๒.๓. และ” ตอนต่อมา มาตรา ๗
ให้ अनुโตมกำหนดอย่างเดียวกับทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖ เติม
ต่อไปว่า อนุมาตรา ๓ (ก) (ข) (ค) (ง)

๕๒๕

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีใครรับรอง
ไม่มีผู้ใดรับรอง ก็ตกไป เดชชาติกร อ่านมาตรา ๓๓

พระพิริยนาคร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ามีข้าพเจ้า
ขอเดิมนั้น “แต่ต้องได้รับความเห็นชอบของข้าหลวงประจำจังหวัด
หรืออธิบดีกรมสรรพากร แล้วจึงจะถือเป็นราคาตลาดได้” ที่ข้าพเจ้า
ขอเดิมนั้น ไม่ใช่ไม่มีหลัก ถ้าจะอ่านมาตรา ๓๒ แล้ว จะเห็น
ได้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองการที่จะให้เจ้าพนักงานให้ กำหนดที่โดยผูกมัด
จึงมีคำว่าอธิบดีกรมสรรพากรอยู่มากที่สุด ในมาตรา ๓๒ ก็เหมือน
กัน เพราะฉะนั้นในมาตรานี้ก็ควรมีการมีตัวอย่างเช่นเดียวกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีเรื่องก่อน ขอเดิมนั้น
อย่างไร

พระพิริยนาคร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ามี
เดิมนั้น “แต่ต้องได้รับความเห็นชอบของข้าหลวงประจำจังหวัด
หรืออธิบดีกรมสรรพากรแล้ว จึงจะถือเป็นราคาตลาดได้”

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีคนรับรองแล้วหรือ
ขุนวรดิษฐ์ ตรีคุณเดย์ รับรอง

เดชชาติกรสภาฯ อ่านมาตรา ๓๓ “...(และเดิมนั้น) แต่ต้อง
ได้รับความเห็นชอบของข้าหลวงประจำจังหวัด หรืออธิบดีกรมสรรพากร
แล้ว จึงจะถือเป็นราคาตลาดได้”

๕๒

๕๓๐

หุดงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ขำพเจ้าอยากจะทำให้อำนาจผู้เส่นต
 วรรดักถึงคำอธิบายในมาตรา ๓๓ ว่ ขำพเจ้าพนักงานที่รักษาหมายข้อความว่
 เจ้าพนักงานกระทรวงการคลังได้ตั้งขึ้น ในเรื่องขำพเจ้าเข้าใจว่ ถัก
 มีใครตายดง ถักเป็นมฤตกรายสำคัญๆ กระทรวงการคลังอาจ
 ตั้งเจ้าพนักงานสูงกว่ขำพหุดงประจำจังหวัดได้ เหตุไฉนจะให้เจ้าพนักงาน
 เหล่านี้ไปอยู่ในความควบคุมของขำพหุดงประจำจังหวัด ขำพไม่มี
 ความไว้เนื้อเชื่อใจในพนักงานเหล่านี้เลย ขำพเจ้าเข้าใจว่อยู่ในอำนาจ
 ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลัง ถักจะเดออกตั้งคนที่เห็นสมควร โดยไม่
 ต้องมีใครควบคุมอีก

พระพิริยชนนการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ ขำพเจ้า
 จะอ่านมาตรา ๓๓ ให้ฟังก็ได้ “มาตรา ๓๒ การกำหนดค่าแห่งทรัพย์สิน
 ดินคามราคาตลาดถักถักถักในมาตรา ๓๐ นั้น ให้ประกอบด้วยเจ้าพนักงาน
 งานที่รักษาและผู้จัดการมฤตกร หรือผู้แทนร่วมมื่อกันปรึกษากำหนดราคา
 และ เมื่อ อธิบดี กรมสรรพากร เห็นชอบด้วยแล้วให้ถือเป็นราคาตลาด”
 โดยถักถักถักในมาตรา ๓๓ นี้ จึงคิดว่ถักมาตรา ๓๓ ถักควรจะให้อธิบดีกรม
 สรรพากรเห็นชอบด้วย ถักถักขำพเจ้าขอให้เป็นขำพหุดงประจำจังหวัด
 หรืออธิบดีกรมสรรพากรนั้น ถักถักคนถักตายหรือคนถักมื่อมฤตกร ไม่ใช่อยู่
 แต่ในกรุงเทพฯ เท่านั้น ถักถักหัวเมืองถักด้วย เพราะฉะนั้นเมื่อเราตั้งขำ
 หุดงประจำจังหวัดให้เป็นผู้แทนของอธิบดีกรมสรรพากรแล้ว จะเป็น

๕๓๑

การระดมเงิน แทนที่จะให้ขิมตีกรรมสรวพากรทราบเรื่อง หรือเห็น
ด้วยทุกรายไป

ขุนจรธวัชรู้ครุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ว่า ข้าพเจ้ารับรองว่า ที่ท่านกรรมาธิการอธิบายถึงเรื่องเจ้าพนักงานตาม
มาตรา ๓ นั้น ความจริงมีอยู่จริง แต่ตามที่สมาชิกผู้เสนอแปรญัตติ
นั้น ความประสงค์ก็อยากจะให้ มีผู้หลักผู้ใหญ่ควบคุมอยู่อีกชั้นหนึ่ง
เท่านั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอรับรองว่า ความประสงค์ของข้าพเจ้า
ที่เสนอก็คืออยากจะให้ มีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ควบคุมอีกชั้นหนึ่ง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวต่อว่า มีสมาชิกขอให้เติมว่า แต่
ก็ต้องได้รับความเห็นชอบของข้าหลวงประจำจังหวัดหรือ ขิมตีกรรมสรว-
พากร แล้วจึงจะเป็นราคาตลาดได้

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวต่อว่า ในการที่จะวัด ผู้เสนออาจจะ
ชนะก็ได้ แต่ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นกรรมาธิการ จะคิดว่า จะทำ
ให้เรื่องนี้จบไปหมด มาตรา ๓๑ กับมาตรา ๓๒ นั้นผิดกัน ราคา
ตลาดก็ยังมี การควบคุมกันหน่อย แต่มาตรา ๓๑ เราไม่ได้พูดถึง
คำว่าราคาตลาดเลย ความในมาตรา ๓๑ ว่า “ถ้าค่าที่จะกำหนด
นั้น ปรากฏจากนิตกรรมหรือเอกสารที่หาขึ้นโดยสุจริตในเวลาไม่เกิน
๒๕ วันก่อนเวลาตายของผู้ตาย ผู้จัดการมรดกและพนักงานตีราคาจะตก
ลงกัน ย่อมมีค่าเช่นว่านั้นเป็นหลักในการตีราคาทรัพย์สินก็ได้” ยัง

๕๓๒

จะต้องให้คนมาควบคุมอีกแล้ว ข้าพเจ้าจึงเกี่ยจราคาตลาดที่จะได้ใน
 มาตรา ๓๓ นี้ เพราะเหตุว่าเป็นคนละเรื่องกัน ราคาตลาดอยู่ในมาตรา ๒
 ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทีย ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
 ในข้อความมื่อย่อย่างนี้ ในมาตรา ๓๓ ว่า "...ผู้จัดการมฤคก
 และเจ้าพนักงานตราสารตกลงกัน ยอมรับค่าเช่นนั้นว่าเป็นหลักในการ
 ตราสารทรัพย์สินก็ได้" ตราสารนั้นมีความหมายของข้าพเจ้าเข้าใจ
 ว่าเป็นราคาตลาด

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ท่านอานนิต คืออย่างนี้ "ถ้า
 ค่าที่กำหนดนั้นปรากฏจากนิตกรรมหรือเอกสารที่สร้างขึ้นโดยสุจริตใน เวลา
 ไม่เกิน ๒ ปีก่อนเวลาตายของผู้ตาย ผู้จัดการมฤคกและพนักงานตราสาร
 จะตกลงยอมรับค่าเช่นนั้นเป็นหลักในการตราสารทรัพย์สินก็ได้" หมาย
 ความว่าค่าที่ปรากฏจากนิตกรรมหรือเอกสารที่ทำการโดยสุจริตนั้นมาใช้
 มิใช่มากำหนดราคาเกินตามสมควร โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า ไม่ควรให้
 มีผู้ควบคุมอะไรอีก

นายสรอย ฌด่าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าว
 เรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า มุ่งที่จะเก็บอากรมฤคกจากราคาที่ปรากฏในท้อง
 ตลาดในเวลานั้น ก็จะเห็นได้จากมาตรา ๓๐ การประมาณราคานั้น
 ให้ถือราคาในท้องตลาดเป็นเกณฑ์ คราวนี้ราคาที่กำหนดไว้โดยนิตกรรม
 นั้น อาจจะกำหนดได้ ต่างกับราคาตลาดก็ได้ เพราะฉะนั้นจำเป็น

๕๓๓

ที่จะต้องให้ ผู้จัดการ มฤคกณะ เจ้าพนักงาน ตราค่าตกลงรับราคานั้นตาม
กำหนดตามมาตรา ๓๐ ที่เกณฑ์ ให้มีผู้ใหญ่รับรองอีกคนหนึ่งนั้นตั้งแต่
ไม่ใช่ถือว่าสุจริตหรือไม่สุจริตเป็นข้อสำคัญ เพื่อประโยชน์ที่จะมีต้อง
ตราค่ากันอีกคนหนึ่ง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะมี
เดิมตามที่สมาชิกเสนอ โปรดยกมือขึ้น

ที่ประชุมเห็นว่าควรคงรูปเดิม

เดชาธิการสภา ฯ อ่านมาตรา ๓๒

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา พิจารณากันเป็นพรรค ๆ ไป
พรรคที่ ๑ ใครจะแก้ไขบ้าง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวหา ขอเพิ่มคำต่อคำว่า อธิบดีกรมตำรวจ หรือข้าหลวง
ประจำจังหวัด เห็นชอบด้วยแล้ว

นายมังกร สามเสน กล่าวหา เห็นพ้องด้วย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน จะได้
เลยไป พรรคที่ ๒ ใครจะแก้ไขบ้าง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวหา พรรคที่ ๒ บรรทัดที่ ๔ “แต่ให้ส่งสำเนา” ตกคำว่า
“บัญชี” อ่านเป็นว่า “แต่ให้ส่งสำเนามบัญชีทรัพย์สินที่ตราคานี้”

๕๓๔

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ขอนเนองจากผูพมพพมพผค
ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ถ้ามไมมีใครคคคคาน จะได
ค่อไป

นายสวดีดี ยู่เวด ผูแทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่
เห็นว่ควรจะต้องเพิ่มเคมว่ ถาพนักงานค้ราคาได้นคหมายให้ทราบ
ดองหน้าถึง ๒ ครั้งแต้วถาแม้ว ถึง ๒ ครั้งแต้ว จนกระทั่งเจ้าพนักงาน
ได้ค้ราคาแต้ว เขาก้ไมมา จนกระทั่งเจ้าพนักงานค้ราคาแต้ว จึงมา
คคคคานเช้นนี้ ขาพเจ้าเห็นว่ควรจะต้องเพิ่มการกำหนดโทษไว้ในท้นคด้วย
ในเมื่อมาคคคคานภายหลัง ถาหะเจ้าพนักงานได้ค้ราคาไปแต้ว จึงมา
คคคคาน ต้องเสียค่าปรับหรือใช้ค่าธรรมเนียมที่เจ้าพนักงานต้องเสียไป

นายมิ่ง เดาหเรณู ผูแทนราษฎรจังหวัดประจวบค้รีขันธ์ กล่าวว่
ความมาตรา ๑๒ วรรค ๒ บรรทัด ๕ ความว่ “ถามีได้รับค่าคคคคาน
จากผูจัดการมฤคภายใน ๑๕ วันไซ้.....” “ขอตคคว่ “ผูแทน”
คด้วย คคือว่ เรืองมฤคกนนั้นอาจจะมีผูแทนจัดการก็ได้

นายมิ่งกร ส่ามเสน กล่าวว่ ขาพเจ้า เห็นว่ไมจำเป็นตองใ้
คว่ “ผูแทน” เพราะเหตุว่ ผูจัดการมฤคมีสิทธิที่จะตงให้ใคร
ก็ได้ เป็นผูจัดการมฤคอยู่ในตัว

นายมิ่ง เดาหเรณู ผูแทนราษฎรจังหวัดประจวบค้รีขันธ์ กล่าวว่
ความร่างม้วอย่างนี้ บอกว่คานตายค้วว่ ต้องเป็นผูจัดการมฤค

๕๓๕

โดยตรง ถ้าจะตั้งให้ผู้อื่นเป็นแทนได้ เพราะมฤตกโดยมากบางที่ อาจจะต้องตั้งผู้แทนให้เป็นผู้จัดการมฤตกอีกต่อหนึ่งก็ได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา กรรมการไม่คัดค้านหรือ หลดวงวิจิตรวาทการ กล่าวหา เห็นว่าไม่จำเป็น เพราะเหตุว่าในเรื่องผู้แทนเขาอาจจะตั้งของเขาได้ ถ้าเราจะได้แต่ตัว เราจะต้องได้ทุก ๆ แห่ง ข้าหลวงประจำจังหวัด หรือผู้แทน อธิบดีกรมสรรพากร หรือผู้แทน ฯลฯ ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าให้ผู้แทนอาจจะทำให้เกิดยุ่งยาก เห็นว่าไม่ควรได้

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวหา ข้าพเจ้ายังเห็นต่อไปอีกว่า ถ้าได้คำว่าผู้แทนลงไปแล้ว จะต้องพิศุจน์ อีกว่า ผู้แทนนั้นชอบหรือไม่ชอบ ในเมื่อเกิดความฟ้องร้องกันขึ้น ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าไม่ควรได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ความในวรรค ๒ บรรทัดที่ ๕ นี้ ผู้ใดเห็นควรจะเติมคำว่า “ผู้แทน” ลง โปรดยกมือขึ้น ที่ประชุมตกลงให้ไว้ตามรูปเดิม

นายสวัสดิ์ ภูวเวส ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวหา ในบรรทัดที่ ๕ นี้ ซึ่งต่อจากต้นบรรทัด ขอเติมว่า “และเจ้าพนักงาน คิวราคาก็หมายถึง ๒ ครั้งแล้ว ไม่มีผู้จัดการมฤตกคัดค้าน แต่กลับมากัดค้านเมื่อเจ้าพนักงานได้ส่งสำเนา ท่านว่าผู้คัดค้านต้องใช้ ค่าเสียหาย แก่รัฐบาล” ในตอนนั้น

๕๓๖

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าว่า เรื่องนี้ ถ้าหากจะรับพิจารณา ขอให้ไปอภิปรายเมื่อเวลาถึงเรื่องความผิดและบทกำหนดโทษ เพราะ เป็นเรื่องเกี่ยวกับมฤคก

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าว่า ข้าราชการขออภิปรายวรรคที่ ๒ บรรทัดที่ ๖ คำ่า อธิบดีกรมตำรวจ เติมคำ่า หรือข้าหลวงประจำจังหวัด

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าว่า เดียวซี ยังไม่เสร็จ รอ ประเด็นเวลานี้อยู่ในบรรทัดที่ ๕ และนายสวัสดิ์ ยุทธะเวส จะยอมให้ ไปพิจารณาในบทลงโทษหรือไม่

นายสวัสดิ์ ยุทธะเวส ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าว่า ยอม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าว่า ของพระพิณจ ฯ เติมว่า กระไร

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าว่า ขอ เติมว่า “และอธิบดีกรมตำรวจ หรือข้าหลวงประจำจังหวัด” ลงไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าว่า กรรมการจัดข้อหรือไม่ กรรมการไม่จัดข้อ

๕๓๘

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็เลยไป
ขุณชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา ตาม
ข้อความในหนังสือที่เจ็ดแล้ว ไม่ต้องเปลี่ยนแปลง ขอให้เป็นไปตาม
ร่างเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ขอให้มัครับรอง
นายตะเมียด หงส์ประภาส กับ นายเนย สุจิมา รับรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ฉะเพาะที่ตมาชิกขอให้
เป็นไปตามเดิม ท่านผู้ใดเห็นว่าควรให้เป็นไปตามร่างเดิมโปรดยกมือขึ้น
ที่ประชุมตกลงให้เดิม

หุดวงโกวิททอภยวงศ์ กล่าววา ข้าพเจ้าอยากจะขอแก้คำ
ธรรมเนียมแต่ค่าใช้จ่ายในการตั้งอนุญาโตตุลาการนั้น ให้หักจากของ
มฤตก เห็นว่าไม่ยุติธรรม ควรจะแบ่งคนละครึ่ง เราไปเอาเงินจาก
เขาแล้ว ยังจะให้เขาเสียทั้งหมดอีก ขอเปลี่ยนว่าอย่างนี้ “ค่าธรรมเนียม
และการใช้จ่ายในการตั้งอนุญาโตตุลาการนั้น ให้เสียคนละครึ่ง”

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นด้วย แต่ขอให้ที่ประชุมพิจารณา เพราะอาจจะ
เป็นด้วยเจ้าพนักงานโตเถกก็ได้ แต่ก็เขาก็มีของมฤตก เรามาพิจารณา
กันอย่างนี้เถิด

๕๓๘

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าจะเอาอย่างไรแน่ เมื่อไม่
ถึงครึ่ง ก็ให้สามในสี่หรือหนึ่งในสาม

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่าจะหนึ่งในสามก็ไม่ถูก คนครึ่ง
ก็ไม่ได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าจะขอให้ มีผู้รับรอง
นายสร้อย วัฒนปาณ กับขุนศรีการพิจิตร รับรอง
นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอถอน

ที่ประชุมอนุญาต

เจ้าพระศรีธรรมวิเบศร์ กล่าวว่าจะในเรื่องนี้ ความจริงการที่ตั้ง
อนุญาตโตตุลาการ ก็เพื่อประโยชน์แก่กองมตุคก ที่จะให้แบ่งเป็นรัฐบาล
เดี่ยครึ่งหนึ่งนั้นดูไม่ถูกหัดก็เกณฑ์ แต่เราจะต้องเตรียมเอาค่าธรรมเนียม
เอาได้มากมาย อีกอย่างหนึ่ง การที่เจ้าหน้าที่ใดคนหนึ่ง เป็นเรื่องที่ของ
ลงโทษกันในทางปกครองอีกส่วนหนึ่งต่างหาก : เมื่อใครทำผิดในเรื่องนี้
ประโยชน์ของการที่ราคาในการเก็บภาษีเป็นเรื่องที่ว่าเมื่อไม่ตกลงกันใน
เรื่องราคา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรที่จะคงไว้ตามร่างเดิม คือ
อย่างเดียวกับที่เป็นความกันในศาล ค่าธรรมเนียมในโรงศาลก็ให้หัก
จากกองมตุคกทั้งนั้น รัฐบาลไม่ต้องเสียเลย ขอให้เป็นไปตามร่างนี้

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่าจะ ตามที่รัฐมนตรีว่าการคลังว่าก็

๕๓๕

ถูก ตำหรับในเรื่องเป็นความกันใจในโรงศาล แต่นั่นไม่ใช่ไปเอาเงินเขา เพราะเขาอยากเป็นความกันเอง ส่วนนี้ เราจะเอาเงินแก่เขา เรื่องเจ้าพนักงานก็ยาก บางที่เราดูไม่ทัน บางที่เจ้าพนักงานไปตรวจหาเราสูงเกินไป แล้วเจ้าของเขาไม่เห็นด้วย กว่าจะเรื่องจะถึงอนุญาโตตุลาการดี ก็กินเงินเข้าไปเป็นก่ายเป็นกอง เสียภาษีด้วย เสียค่าเลี้ยงกันด้วย บิดกันก็ยังมีอยู่มาก ข้าพเจ้าเรียนตามความจริง เมื่อเหลือเกิน บางที่ไป ๒ วัน ๓ วัน ไม่ได้เรื่องก็มี เรายังแก้ไม่ได้ เราทำอย่างนี้ตั้งแต่เจ้าหน้าที่จะได้ทำเร็ว ๆ หน่อย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรแก้ไข
 “ให้เสียคนละครึ่ง” โปรดยกมือขึ้น

ผู้เห็นว่า ควรคงไว้ตามรูปเดิมมี ๕๓

ผู้เห็นว่า ควรเปลี่ยนแปลงมี ๕๐

เป็นอันว่าให้คงไว้ตามรูปเดิม

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่า ข้ามพรรค ๓ ไปพรรคหนึ่ง เดิมอย่างเดียวกัน ท้ายคำว่า
 อธิบดีกรมสรรพากร เดิมคำว่า “หรือข้าหลวงประจำจังหวัด”

กรรมาธิการยอมแก้ตามนั้น

เดชาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๓๓

๕๕๐

หลวงประจักษ์ศิลปาคม ผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง กล่าววา
ดระเพาะมาตรา ๓๐ ที่อ้าง ได้ยอมให้ เปลี่ยนความใหม่แล้ว จรจัดกับ
ที่อ้างหรือไม่

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าววา ไม่คิดชัด แต่ในวรรคต้นของมาตรา
๓๓ คณะกรรมการขอแก้คำๆ หนึ่ง คือตอนสุดท้ายของวรรคแรกอยู่ใน
หน้า ๖ ตอนปลายบรรทัดที่วา “ท่านให้ หักหนี้คืนออกไปออก...” คำวา
“หนี้คืน” คณะกรรมการขอแก้เป็น “จำนวน” อ่านเป็น “ท่านให้
หักจำนวนออกไปออก...”

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา กรรมการขอเปลี่ยนคำ
“หนี้คืน” บรรทัดสุดท้ายเป็น “จำนวน” อ่านเป็น “ท่านให้ หักจำนวน
ออกไปออกคือ” ถ้าไม่มีใครคัดค้านจะได้ต่อไป

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

หลวงประจักษ์ศิลปาคม ผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นว่าตามอนุมาตรา ๓ วรรค ๒ ควรจะเป็นมาตราใหม่
เพราะว่า...

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เคยวก่อน เขาข้อ ๓
เสียก่อน ในข้อ ๓ จะมีใครแก้บ้าง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี

๕๔๑

กล่าวว่ ๑๐๐๐๐ “เวตา” ออก ข่านเป็นว่ k มรรคาหนดิน ซึ่ง
ผู้คายเป็นหนอยก่อนคาย y)

ทำกรแทนประขานธภาฯ กล่าวว่ กรรมาธิกรยอมให้คักหรือ
หลงวิจิตรวาทกร กล่าวว่ ยอม เด็วมีอ๊กขั ๑ คณะกรรมา
ธิกรขอเก็โดยไปหนอย เพื่จะได้ไม่เสียเวตา ในอนุมาตรา ๑ คำว่
“แต่ท่น...” นั้นให้ยอหน้า

ทำกรแทนประขานธภาฯ กล่าวว่ ในอนุมาตรา ๑ ตักคำว่
“เวตา” ออก คื่อไปอนุมาตรา ๒

ขุนธมาหารหิระคัก ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ที่อนุมาตรา ๒ ที่ข้าพเจ้าขอรอเก็นี้ ไม่ใช่ข้อความ คื่ออยากจะ
ขอเก็ในเรื่องที่เราระชักคำทำศพเอาไว้ร้อยละ ๑๐ เป็นเงินไม่เกิน
๒๕,๐๐๐ บาทนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นค้วย เพราะเหตุว่จำนวนเงินที่จะทำ
ศพอย่างสูงถึง ๒๕,๐๐๐ บาทนั้น แท้จริง การทำศพของคนเราไม่ใช่
อยู่ที่ว่ามีเงินมากหรือมีเงินน้อย เราทำศพค้วยเหตุที่ว่ ให้เกียรติยศ
แก่ผู้คายในเมื่อสามารถจะทำได้ ถ้ามั่นถั่งว่เราจะคงรักษ่าจำนวน
เงินอย่างสูงคักในการทำศพโดยไม่ค้องเสียเงินถึง ๒๕,๐๐๐ บาทเด็ว จะ
เป็นหนทางให้ฝ่ายผู้รับมฤคคักเอง ถื่อว่ เงินจำนวนนี้จะค้องทำศพ
เน็ๆ และถ้ามผู้หนึ่งผู้ ใดไม่ยอมเด็ว อาจระเกิดพิพาทกัน ในโรงศาลได้
เพราะธนั้นจะทำให้คนที่ทำศพโดยจำนวนน้อยนั้นเสียเปรียบ อ๊กประการ

๕๔๒

หนึ่งถ้าแม่ว่า เราไม่เก็บอากรมฤตกในจำนวน ๒๕,๐๐๐ บาทนี้ ถ้า
 ภายหลังผู้รับมฤตกไปตกตงกันเอง ไม่ใช่เงินถึง ๒๕,๐๐๐ บาทนี้ เรา
 ก็จะไม่ผิด อีกประการหนึ่ง เงิน ๒๕,๐๐๐ บาทนี้ ถ้าจะดูบางขณะแล้ว
 เป็นของไม่ใช่เด็กน้อยอยู่ เช่นขณะที่เศรษฐกิจตกต่ำ ถ้ามีจำนวน
 หลายนๆจำนวนที่เราขายอมยกเงินไม่เก็บค่าอากรแล้ว เราจะเสียผลประโยชน์
 ไม่ใช่จำนวนเด็กน้อย เพราะเหตุว่า การเก็บอากรมฤตกนี้ ประธาน
 กรรมการได้ให้ความเห็นไว้ว่า เราเก็บจากเงินไม่ใช่เก็บจากคนที่
 ข้าราชการขอแก่นั้น ขอให้จำนวนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท แต่ว่า
 ถ้าที่ประชุมจะเห็นเท่าไร ก็แล้วแต่จะมีบุคคลใดเสนอความเห็นต่อไป

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ข้าราชการขอรับรอง แต่ขอแก้ไขเป็น ๓๕,๐๐๐ บาทเท่านั้น
 ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ รับรอง

พ.ต. หลวงชาญสงคราม กล่าวว่า ข้าราชการขอแก้ไขเป็น ๓๐,๐๐๐
 บาท

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า กรรมการจะว่าอย่างไร
 หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ในเรื่องนี้คณะกรรมการเองก็มี
 ความเห็นแตกต่างกันมาก ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าสมควรแล้ว อีกฝ่ายหนึ่ง
 เห็นว่ามากเกินไป ในเรื่องนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับนโยบายของสภาฯ เพราะ
 ฉะนั้นคณะกรรมการไม่มีข้อความอะไรที่จะแถลง

๕๔๓

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ขอกราบเรียนเนื่องจากการทำศพ ให้เป็นร้อยละ ๓๕ และจำนวนอย่างสูงที่
จำกัดได้เพียง ๒๕,๐๐๐ บาท นั้นแล้ว

ขุนพิเคราะห์คดี วัชรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ประเด็นนี้ คงมีเสียงหนึ่ง
ก่อนท่านผู้ใดเห็นว่า ควรแก้เป็น “ค่าใช้จ่ายเนื่องด้วยการทำศพ ร้อยละ
๓๕ ของยอดสุทธิแห่งค่า แต่ไม่ให้เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท ท่านผู้ใดเห็น
ด้วยตามนี้ โปรดยกมือขึ้น

ที่ประชุมไม่เห็นด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า บัญชีมีอยู่จะลดจาก
๒๕,๐๐๐ บาท มีสมาชิกบางท่านเสนอว่า ๓๕,๐๐๐ บาท บางท่านเสนอ
ว่า ๓๐,๐๐๐ บาท

นายวิฑิต โอสตานนท์ กล่าวว่า ในการที่จะทำศพนี้ ข้าพเจ้า
เห็นว่า ๓๐,๐๐๐ บาทนั้นมากเกินไป ควรจะเป็นสัก ๕,๐๐๐ บาทก็
สมควรแล้ว

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้ารับรอง ยิ่งน้อยเท่าไร ข้าพเจ้าก็เห็นชอบด้วย

พ.ต. หอดวงชาญสงคราม กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอถอน ๓๐,๐๐๐ บาท
เป็น ๕,๐๐๐ บาท

๕๔๔

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่า ๕,๐๐๐ บาทงามแต่ในการทำศพ อีกอย่างหนึ่ง
ข้าพเจ้าอยากจะกล่าวว่ามีอยู่ที่ใจเรา ทำดีต่างก็เคยไปสวดพระคัมภีร์
ทำ ๓๕,๐๐๐ ก็ดีนั่นแหละ ข้าพเจ้าเห็นว่า ๕,๐๐๐ นั้นควรจะดมก็ได้

พระพิณจันทนากร วัชรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ราคาที่ว่า ๓๕,๐๐๐ บาท
๓๐,๐๐๐ บาท เคยดูเห็น ๕,๐๐๐ บาท อยากให้ไวตรงนั้น

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศวร์ กล่าวว่า ในเรื่องก็ตามร่างนั้นว่า ไม่
เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท ถูกลงมาเป็น ๕,๐๐๐ บาท ข้าพเจ้าคิดว่ากำหนดจำนวน
ลงไปคือไม่จำเป็นจะต้องเป็นจำนวนถึง ๒๕,๐๐๐ ก็จะทำไรก็ได้ แต่ไม่
เกินจำนวนนั้นเท่านั้น จะลดลงมากไม่ขัดข้อง แต่ลดลงมา ๕,๐๐๐
น้อยมาก ควรเอาไว้เพียง ๓๕,๐๐๐ บาท

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่าในเรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า ปัญหา
ไม่ใช่อยู่ที่ว่า เราจะทำศพด้วยจำนวนเงินเท่านั้นเท่านั้น ความจริงอาจ
จะทำกันตั้งมากกว่า ๒๕,๐๐๐ บาทก็ได้ คือที่เรากำหนด เรากำหนด
ไว้ว่า ถ้าหากว่าต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาทแล้ว เรายกเงินภาษีให้ แต่มี
ที่รับมรดกจะทำมากกว่านั้นเราก็ไม่ห้าม คือเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวแก่การ
ที่จะยกเงินภาษี เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า จำนวนที่กระ ๕,๐๐๐ บาท
สมควรแล้ว

๕๕๕

นายศิริภักดิ์ ชัยนาม และนายรัตน หัตถพานิช รมรอง

นายกรฐมนตรี กล่าวหา ข้าราชการเห็นว่าเรื่องจะลดเงินลงไป
 ๕,๐๐๐ บาท สำหรับค่าทำศพนั้น ประเพณีขงมอญ ยังไม่เลิก เป็น
 ต้นจ่าพวกโค โกล้อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ก็เงินมากนุกในเจตนาตาย เพราะ
 เหตุว่า เท้าโคได้งัดออกมา ค่าใช้จ่ายเพียงทำบุญวันเดียวเท่านั้น โคน
 เจ้าไปหลตายพันแล้ว เพราะต้องแจกพวกโน้นพวกนี้ ไม่แจกก็ไม่ได้
 ไม่แจกค่า ตามที่เคยตั้งเคยมา มันเป็นเรื่องมอญ เพราะฉะนั้น
 เห็นว่า ๕,๐๐๐ บาทน้อยนัก ข้าราชการตั้งเหมือนกันว่า ถึงข่าเจ้า
 ตายก็คงทำให้ไม่ถึง ๕,๐๐๐ บาท แต่สำหรับคนอื่น ยังเจ้าพระยา
 ต่าง ๆ เหล่านี้ เท้าโคได้งัดออกมา บางศพก็โคเงินทอดงพระราชทาน
 เสน่ห์พระราชทานทอดศพคืนกรวมกัน ถึงตายก็ใช้เงินทอนของตัวเอง
 ๕,๐๐๐ บาทก็กะได้ไม่พอ เพราะกาหนึ่งต่อ ค่าอะไรต่ออะไรมาก
 มาก ยิ่งคนทมิหรือเตี้ยงใหญ่โต มีบรรดาศักดิ์มาก ยิ่งต้องใช้จ่ายมาก
 ก็กะ ๕,๐๐๐ บาทไม่พอแน่ ๆ ขอให้ตั้ง ๑๐,๐๐๐ บาทเห็นจะพอเพียง

นายคาบแก้ว ศรีพิบูลย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวหา
 ข้าราชการเห็นว่า ถ้าหากว่าท่านนายกรฐมนตรีเห็นชอบแล้วว่า ๕,๐๐๐ บาท
 เป็นทุก ๆ ใจ ท่านผู้นั้นก็ไม่ควรจะให้ มีเกียรติยศเกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท
 เหมือนกัน

๕๕๖

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวอ้าง ก็อ้าง ถ้าเราก็คิดตามเปอร
เช่นเต็มแต่ถูกร้อยละ ๓๐ ถ้าจะเป็น ๒๕,๐๐๐ บาทก็แปลว่าคนนั้นมั่งมฤค
อยู่ ๒๕๐,๐๐๐ บาทแล้ว ถ้าหักได้ ๒๕,๐๐๐ บาท เพราะฉะนั้นเป็น
มฤคกอยู่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท จะเสียอากร ๒ บาทไม่ได้ก็คุ้มหรือ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง มี ๓ จำนวน ๓๕,๐๐๐ บาท
๓๐,๐๐๐ บาท ๕,๐๐๐ บาท

เจ้าพระยาจักร์วรรมานีเบศ กล่าวอ้าง ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องถ้าเป็น
๓๐,๐๐๐ บาท

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ๓๕,๐๐๐ บาทถอนแล้ว
๓๐,๐๐๐ บาทเป็นญัตติที่ตกลงเพื่อน ท่านผู้ใดเห็นว่าควรลดลงมาเพียง
๓๐,๐๐๐ บาทไปรศยมอธิน

ผู้เห็นด้วยมี ๓๒ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ท่านผู้ใดเห็นว่าควรลดลง
มาเพียง ๕,๐๐๐ บาท ไปรศยมอธิน

ผู้เห็นด้วยมี ๔๗ คน

ที่ประชุมตกลงเป็น ๕,๐๐๐ บาท

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ขอไปอนุมาตรา ๓

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดคือบรรดาราชานัน
กล่าวอ้าง ยังอนุมาตรา ๒ อยู่ “ค่าใช้จ่ายเนื่องด้วยศพ” ยังไม่เข้า
ใจ ขอเติมว่า “เนื่องด้วยการจักษุศัพ”

๕๔๗

หอดวงจิตวิจิตรวาทการ กล่าวว่ เรื่องนมารุ่ตักว่า การบาง
อย่างไม่ใช่จัดการศพ อย่างเช่นเขาจะมีกงเต็ก จะเรียกว่าเขากงเต็ก
มาจัดการศพไม่ได้ ใ้ว่าเนื่องด้วยศัพียงจะตักว่า

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่ ถ้าเราเขากงเต็กมา นั้นไม่ใช่การศัพเสียแล้ว มันเนื่อง
ด้วยจัดการศพ เพราะฉะนั้นควรเติม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ขอคนรับรอง

นายทองกระจ่าย รัชตะวรรณ รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเติม
คำว่ “จัดการศัพ” ลงไป โปรดยกมือขึ้น

ที่ประชุมลงมติให้เป็นว่ ไม่ควรเติม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ค้อไปอนุมาตรา ๓ มี
ใครแก้ไขบ้าง ในอนุมาตรา ๓ ตกลงไปจนถึง (จ) นั้นไม่มีแก้หรือ
อ่านมาตราค้อไป

นายเช ยูนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่ ตามข้อ
ข. ที่ว่ “หนังสือ ซึ่งผู้ตายได้ทำขึ้นเพื่อการให้คงที่ระบุไว้ในมาตรา ๘”
อนัน นั้น น่าจะทำให้สงสัยได้ว่ มาตรา ๘ ได้บอกไว้ว่ “บรรดา
ทรัพย์สินของผู้ตาย ซึ่งผู้ตายให้แก่บุคคลใดโดยตรง หรือโดยอ้อม
ภายในเวลา ๓ ปี ก่อนตาย ท่านให้ ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งมรดก และ

๕๔๘

ให้คิดรวมเพื่อกำหนดค่าแห่งมฤตกด้วย” อนัน เป็นจรรวมคาอยู่เองที่
 จะต้องเข้าใจว่า จะหักหนี้ซึ่งผู้ให้ ตายภายในเวลา ๓ ปีก็ไม่ได้
 แต่มีข้อยกเว้นอยู่ว่า ถ้าให้โดยผู้รับได้รับไปเป็นราคาไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท
 ก่อนไร พ.ร.บ. น้อย่างหนึ่ง อนัน เป็นข้อยกเว้นที่จะไม่ให้เขาไปรวม
 ในกองมฤตกแต่ไม่คิดรวมค่าแห่งมฤตก เพราะฉะนั้นก็ต้องอยู่ในเกณฑ์
 ที่จะต้องหักหนี้ออก เพราะเราไม่ได้กำหนดเป็นค่าแห่งมฤตก แต่
 ในข้อนี้ พูดถึงว่า หนี้ซึ่งผู้ตายได้ให้ไว้ตั้งระบุไว้ในมาตรา ๘ ใน
 มาตรา ๘ มีอยู่ ๒ อย่าง ให้ระบุหนี้ให้โดยตรง หรือโดยอ้อม แต่
 มีเงินแค่ เพราะฉะนั้น ข้อเงินตนเองในมาตรา ๘ ไม่ให้เขามารวมอยู่
 แล้ว เมื่อไม่ให้มารวมในมาตรา ๓๓ ที่ว่า “ท่านมิให้หักหนี้คืน
 ไป...” เพราะฉะนั้นข้อยกเว้นที่ว่า “เงินแค่ทรัพย์สินที่ให้ โดยค้นหา
 และผู้รับได้รับไปเป็นราคาไม่เกินคนละ ๓,๐๐๐ บาท หรือให้ในการสมรส
 ของผู้รับ หรือได้ให้ไปแล้วก่อนวันสิ้นพระชนม์ขณิน ก็มิต้อง
 หักออกเสียก่อนหรือ

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวไว้ว่า ข้าพเจ้าอยากจะอ่านกฎหมาย
 บทที่ว่าอย่างนี้ คือตามมาตรา ๘ แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือประเภท ๑ ให้
 ไม่ต้องเขามารวม เพื่อเก็บค่าอากรให้หน่อย หรือให้มากแต่ไม่เก็บ ใน
 มาตรา ๘ ข้อพูดอีกที คือให้มูอย่างนี้ ให้ไปแล้วไม่เรียกว่าหนี้
 ทำสัญญาให้ทำพันธกรรมให้ ที่ว่าให้ ก็คือว่าเงินมันยังไม่ได้ไป

๕๔๕

ไม่เรียกว่าหนี้สิน ต้องเก็บเอามา ไม่อยู่ในข้อยกเว้น ถ้าอยู่ที่
ไม่เก็บอากร

นายเซ ยูนพิณซ์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า เป็นที่
เข้าใจว่า ถ้ามีข้อยกเว้นก็ไม่เก็บอากร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เข้าใจแล้วหรือ

นายเซ ยูนพิณซ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า เข้าใจ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ค. ง จ. มีแก้หรือไม่

ไม่จะได้อ่านเลยไปมาตรา ๓๔ อีกมาตรา ๓

นางสาววิไล ยุวเวส ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่า
ในข้อ ๓ ค่าใช้จ่ายในการจัดการมรดกที่ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะได้คำว่า
“ค่าใช้จ่ายในการจัดการมรดกตามที่เสียไปจริงและที่สมควร”

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า มีผู้รับรองแล้วหรือยัง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้รับรอง เลยไปได้
ใครมีติดใจอย่างไรอีกบ้าง

นายคาบเทียบ ศรัทธินัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า
ในข้อ ๓ “ค่าใช้จ่ายในการจัดการมรดกตามที่สมควร แต่ท่านมิให้หัก
หนี้สินต่อไปนี้” ที่ว่าสมควร ควรจะกำหนดเป็น ๕% หรือ ๓๐%
ไม่อย่างนั้น ที่สมควรไม่มีที่สิ้นสุด ขอให้ประชุมได้ โปรดพิจารณา

๕๕๐

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ใครรับรอง
หลวงประธานนฤติค รับรอง
หลวงวรมนิตปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวหา แก
กล่าวหาว่าเป็นคักว่า

ขุนเด่นศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด รับรอง
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา มีผู้ขอแก้เป็น ๒ อย่าง เท่า
ที่จำเป็นอย่างหนึ่ง ของหลวงวรมนิตปรีชา

นายคาบเทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวหา
แก้ตามส่วนเป็นส่วนร้อยละ ๕ หรือร้อยละ ๓๐ หรือร้อยละ ๓ คู่มือนั้น
ล้มควม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา เอาร้อยละเท่าไรให้แน่นอน
นายคาบเทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวหา
เอาร้อยละ ๕ แต่จะไม่เกินกว่า ๒,๐๐๐ บาท

หลวงจิตตวาทการ กล่าวหา ข้อเสนอนั้นถึงแม้จะ
โง่ได้ก็ตาม แต่ปฏิบัติไม่ได้ ค่าใช้จ่ายในการจัดการมฤตกเป็น
ตายด้วยอยู่แล้ว ผู้ชำระบัญชีก็มี ทั้งมฤตกก็เป็นของที่มีหลักฐานแน
นอนอยู่ทั้งนั้น จะไปกำหนดเปอร์เซ็นต์เป็นของที่ไม่สามารถจะทำได้
ถ้าที่ประชุมจะคิดใจโง่ กรรมวิธีการก็ไม่ชัดเจน

นายคาบเทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวหา
ยังคิดใจที่จะให้ที่ประชุมลงมติที่จะชอบกลคือกล่าว

๕๕๑

หตวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ไม้ว่ากระไร แต่ถ้อยอย่างเดี๋ยวดงมติไปแต่อกุหมายอนันไ้ไม่ได้ ถึงเวลาที่ปฏิบัติเข้าจริง จะเรียกไม้ได้ เพราะไม่เชื่อว่าทำได้ตามชอบใจ ไม่เหมือนทัว แต่ในเรื่องจัดการ มฤคก็มีควมจำเป็นที่จะต้องทำอย่างนั้นอยู่แล้ว จะไปคิดเปอร์เซ็นต์ให้ไม่ได้

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่ ตามที่ว่ ถัดงมติแล้วจะไรไม้ได้ ออกจนดูถูกสมาริกอยู่มาก สมาริกยอมมีความรู้ดีที่จะโอดให้กุหมายนั้นไ้ได้ หรือไม้ได้เหมือนกัน ถ่าเห็นว่อกุหมายนั้นไ้ไม้ได้ สมาริกก็งมติไม้เห็นด้วย เพราะฉะนั้นทางที่ดี ขอให้ถอนคำพูดเสียดีกว่า

ท้าวการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่ มีปัญหาว่ ควรแก้ไขเป็นสมควรเท่าที่จำเป็น

นายคาบเทียบ ศรีพิสัยฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่ มีข้อกอนหนึ่งว่ ๓๐% ของกองมฤค แต่ว่ไม้เกิน ๕,๐๐๐ บาท ข้อความให้ดำเนินการอย่างข้อ ๒

ท้าวการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่ ค่าไ้จ่ายในการจัดการมฤค ร้อย ๓๐ แต่ไม้เกิน ๕,๐๐๐ บาทไ้หรือไม้

นายคาบเทียบ ศรีพิสัยฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่ ไ้แต่ว่ขออนุญาตไ้ข้อความอย่างเลขที่ ๒ คือ ยอดสุทธิแห่งคำเหมือนกัน

๕๔๒

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่าจะเอาอย่างไร ให้เขียนมา ให้ชัดเจนทีเดียว ขอให้เขียนมา

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่าจะเขียนเสียเวลาเปล่าๆ ข้าพเจ้าอยากจะได้ทราบว่า คนบางชนิดเช่นพ่อค้า ผิดกว่าคนธรรมดา มีเงินอยู่ในแบงก์บ้างที่หนึ่งบ้าง ที่คนพ่อค้าจัดการดีมากกว่าคนธรรมดา พวกพ่อค้าต้องจัดการมาก ต้องไปโอนซื้อ พ้องเรียกกันสั้น ต้องเสียเงิน เตอะเสียมาก ๆ ด้วย เพราะฉะนั้นอยากจะให้ที่ประชุมทราบเสียก่อน

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่าจะให้ข้าพเจ้า ขอเสนอญัตติตั้งข้อว่า ขอให้ตั้งมติเสียก่อนว่า ควรแก้หรือไม่แก้ ใน คำที่ขอมานั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่าจะ ทั้ง ๒ ญัตติหรือ

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่าจะ ทั้ง ๒ ญัตติ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่าจะ ท่านผู้ใดรับรอง

ขุนกุฎการพิจิตร กับหลวงชำนาญนิติศาสตร์ รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่าจะ มีมติมาขอให้ตั้งมติ เสียก่อนว่าจะควรแก้หรือไม่แก้ เพราะฉะนั้นขอให้ตั้งมติเสียก่อน ท่านผู้ใดเห็นว่ายังไม่ควรแก้ทั้ง ๒ อัน โปรดยกมือขึ้น ที่ประชุมตั้งฉันทมาก ยกมือเห็นว่าไม่ควรแก้ ฉะนั้นขอแก้กเม็นอนันตกไป

๕๕๓

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ค.ง.จ. มีแก้หรือไม่ ไม่มี
จะได้โดยไปมาตรา ๓๔

เดชาธิการสภาผู้แทนราษฎร อ่าน มาตรา ๓๔

พระพิริยชนาคร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ ข้าพเจ้า
ยังไม่ค่อยจะเข้าใจในคำว่ “กองการกุศล” ที่ สถานที่ศึกษาคือโรงเรียน
ของกระทรวงธรรมการนั้น หมายรวมถึงด้วยหรือไม่ ข้าพเจ้ายังไม่
เข้าใจ คือกองการกุศลในบรรพตที่ ๒ .

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ ถ้าแม้ว่าโรงเรียนของรัฐบาลก็
ให้แก้ได้ก็ ได้ กองการกุศลนั้นหมายความว่า

พระพิริยชนาคร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ กองการ
กุศลรวมทั้ง โรงเรียนของกระทรวงธรรมการด้วยหรือเปล่า สมมุติว่
ข้าพเจ้าตายแล้ว ข้าพเจ้า ส่งเงินบำรุง โรงเรียน จะได้รับยกความยกเงิน
ด้วยหรือเปล่า

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ โรงเรียนของกระทรวงธรรมการ
อยู่ในวัด

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ผู้ใดจะแก้ไขอะไรก็บ้าง

พระยาศรีสุทนต์ไพศาล กล่าวว่ มาตรา ๓๔ นี้ ข้าพเจ้า
สงสัยที่ว่ให้ ได้ แก่กองการกุศลหรือแก่สถานที่อื่น ๆ ตามปกติมฤค

๕๕๔

จะตกได้แก่นิติบุคคล หรือได้แก่บุคคลไม่ใช่สถานที่ อีกประการหนึ่ง
ท่านมิให้เรียกและเก็บอากรในทรัพย์สินทั้งหมด หรือที่ให้ไป อย่างว่า
เรามีเงินอยู่ ๕๐,๐๐๐ บาท ยกให้สหภาพชาตเดียว ๒๕,๐๐๐ อย่างนี้จะ
ถูกเก็บอากรหรือไม่ ก็ขอว่าถ้าเราออกเป็นกฎหมายอย่างนี้ สถานที่ที่
รับมรดกได้ ผิดหลักในเรื่องกฎหมายมรดกต้องให้แก่บุคคล หรือนิติบุคคล
เท่านั้น สหภาพชาตเป็นนิติบุคคลนั้นถูกแล้ว

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า คำว่าสถานที่ที่ตั้งในที่นี้ ใน
เขตาร่าง คณะกรรมการก็รู้จักว่าลำบากมาก เพราะเหตุว่าที่
ที่ปรึกษาาร่างมา ใช้คำว่า อินสทิติวชัน (Institution) ไม่ทราบแน่ จะแปล
จากระไร ได้ไปถามท่านนักปราชญ์ในทางภาษา ท่านให้คำว่าสังสถาพร
อะไรก็ไม่ทราบ พังลำบากเหลือเกิน จึงได้ใช้คำว่าสถานที่

หลวงชำนาญวาจาวัดดี กล่าวว่า ขอให้ท่านวรรณ ฯ ชี้แจง

ทำการแทนประธานสภา ฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณโद्यาทกร วรรณ ทรงแสดงว่า ข้าพเจ้านี้กลัว
ถ้าใช้ว่านิติสถานเห็นจะได้ สถานที่นั้นไม่ถูกแน่ เมื่อถ้าจะแก้ตามที่
เจ้าคุณนิติศาสตร์ ฯ ว่า นิติสถานการบุคคลเห็นจะดีกว่านี้

นายชุนท์ มีนทานนท์ กล่าวว่า ที่จากองการบุคคลนี้ ขอให้แก้
เป็นมรดกนิติ

๕๕๕

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ ในเรื่องนี้ ประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่า ต้องเป็นข้าราชการในร่างเดิมนี้ เราใช้ว่าข้าราชการสถาน เพื่อป้องกัน ถ้าเราจะใช้เช่นอย่างว่า เราเอาเงินก้อนหนึ่งให้ ก็เป็นกุศได้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นอยากจะมีคำว่าข้าราชการเดิมลงข้างหลังให้ปรากฏ คือการที่จะทำให้เป็นข้าราชการ ไม่ใช่เพื่อบุคคล ขอถามท่านที่ปรึกษาว่าจะประธานคำใดจึงจะเหมาะ

นายกรัฐมนตรี ขอให้หม่อมเจ้าจรรยา จรรยา ทรง
แสดงแทน

ทำการแทนประธานสภา ฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าจรรยา จรรยา ทรงแสดงว่า ใช้ข้าราชการ
สถานการกุศลก็เหมาะในที่นั้น คอนท้ายจะใช้ข้าราชการก็ได้ ได้ทั้ง ๒ แห่ง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ เท่าที่ได้ข้อแก้มาแต่มี
อย่างนี้ “ถ้าปรากฏว่าทรัพย์สินใด อันจะตกได้แก่รัฐบาล หรือทบวง
การเมือง หรือมูลนิธิ หรือแก่สภาอากาศ หรือข้าราชการสถานการ
กุศล.....”

นายกรัฐมนตรี ขอให้หม่อมเจ้าจรรยา ฯ ทรงแสดงแทน

ทำการแทนประธานสภา ฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าจรรยา ฯ ทรงแสดงว่า มุขนิพนธ์เป็นรูปหนึ่ง แคมไป
ถ้าจะใช้ คำว่าข้าราชการสถาน ก็จะถูกอ้าง

๕๕๖

นายสุรนต์ บัณฑิตานนท์ กล่าวว่่า แต่ก่อกองการกุกศดไม่เป็นนี่คิมบุคคล
นายกรัฐมนตรี ขอให้หม่อมเจ้าจรรณ ๑ ทรงแถดงแทน
ทำการแทนประธานสภา ๑ อนุมัติ

หม่อมเจ้าจรรณ ๑ ทรงแถดงว่่า ถูกแถดง ถ้าไม่เป็น เจ้าคุณ
นิติศาสตร์ ๑ ท่านว่่ารับมฤคกไม่ได้ ที่ขอให้แก่นี้ เพราะ กอกรับมฤคก
ไม่ได้ จึงต้องแก่นว่่า “ให้แก่นคิมบุคคล”

ทำการแทนประธานสภา ๑ กล่าวว่่า กอกรกุกศดให้แก่นประธาน
สภา

นายกรัฐมนตรี ขอให้หม่อมเจ้าจรรณ ๑ ทรงแถดงแทน

ทำการแทนประธานสภา ๑ อนุมัติ

หม่อมเจ้าจรรณ ๑ ทรงแถดงว่่า มาตรวจคู้ชื่อกที่หนึ่ง ประธาน
เดี่ยวจะแปลว่่า บัณฑิต (Public) - แต่ว่่านี่คิมบุคคล จะแปลว่่า ไปรเวท
(Private) ก็ได้

หตองประคิมฐมนุชรรม กล่าวว่่า ความประสงค์ของร่างเคิม
ประสงค์จะเอาแต่บับัณฑิตเท่านั้น ๕๕๕ ทงนจะเหมาะหรือไม่ สุกเท้แต่กรรมา
ธิการจะมีนโยบายอย่างไร

นายมังกร ส่ามเด่น กล่าวว่่า คณะกรรมาธิการขอแก่นเป็น
ประธานสภา การกุกศด ค้ค้อออกคังแต่ “หรือประธานทอนที่อยู่ในความ
ควบคุมของสภาภาวาคอยู่ด้วย”

๕๕๗

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า แก่แล้ว อ่านตั้งนี้ “ได้แก่
รัฐหรือทบวงการเมือง หรือข้าราชการสถานการบุคคล หรือแก่สภาภาษา
เมื่อได้นำ...” ถ้าไม่มีใครคัดค้านก็เป็นอันหมด

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่่า คำบรรพบท “แก่” คำนี้ หรือมาใช้ข้างหลังคำว่า “ได้”
“จะตกได้แก่รัฐ...” แล้วต่อมาเราก็ถ่มมามี “แก่” อีก “หรือแก่
สภาภาษา” ถ้าเราจะเอาแก่คำนี้ออกเสีย ก็จะถูกตั้งตามหลักไวยากรณ์
แต่ถ้าจะเอาไว้ ก็ต้องได้แก่ทุกๆ คำ จึงจะถูกตามหลักไวยากรณ์ กรรมมา
จิดการจะว่่าอย่างไรบ้าง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ตัดคำว่าแก่คำหลังออก ถ้า
ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ด. เทียม ศวีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่่า
สำหรับเวลาของการประชุมเวดานักจวน ๓๘ นาฬิกา ข้าพเจ้าขอเสนอให้
ประชุมเป็นพิเศษ ในวันพรุ่งนี้ เวลา ๑๓ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า รัฐบาลจะขัดข้องหรือไม่
นายกรัฐมนตรี กล่าวว่่า รัฐบาลขอขัดข้อง มาประชุมพรุ่งนี้
ไม่ได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า รัฐบาลขัดข้อง
ด. เทียม ศวีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่่า
ขออนุญาติเดือ่นเป็น ๑๔ นาฬิกา หรือ ๑๕ นาฬิกาก็ได้

๕๕๘

นายกรัฐมนตรีก่อนหน้านี้ กล่าวถึง พรมงคลการประชุมทั้งเช้าทั้งเย็น เพราะ
ว่ามีเรื่องที่จะต้องทำติดต่อกันไปจนถึงเย็นด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวถึง วันนั้นก็เย็นมาก เกือบ ๑๘
นาฬิกาแล้ว ขอเลื่อนไปเป็นวันอื่น แต่อยากจะขอถามรัฐบาลว่า เท่า
ที่มีสมาชิกคงทรงทราบมานานแล้ว จะมีอะไรแสดงในวันนั้นได้บ้าง หรือไม่
แสดงเพิ่มเติมเสียดีกว่า

นายกรัฐมนตรีก่อนหน้านี้ กล่าวถึง ไม่มีอะไรแสดง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวถึง เป็นอันว่าเลื่อนไปประชุมใน
วันพฤหัสบดีหน้า

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวถึง
ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติให้ปรึกษาระเบียบวาระที่ ๖ ซึ่งเข้าระเบียบวาระนี้
แล้วเป็นการด่วน เพราะว่าข้าพเจ้าได้ทราบมา ว่ากำลังทำงบประมาณ
จนเสร็จเรียบร้อยแล้ว งบประมาณทางสภาฯ จะอย่างไรก็ไม่ทราบ ถ้าที่
ประชุมกำหนดสมัยประชุมไป ๒ สมัยแล้ว กำหนดงบประมาณไปน้อย
ก็อาจขัดกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอประธานอนุญาตเวลาปรึกษาระเบียบ
วาระนี้ดีกว่า

ทำการแทนประธานสภาฯ อนุญาต

นายกรัฐมนตรีก่อนหน้านี้ เรื่องกำหนดสมัยประชุม เวลา
รัฐบาลกำลังรีบเร่งทำงบประมาณกันอยู่ จะได้เสนอสภาผู้แทนราษฎร

๕๕๕

ภายในเวลาไม่ช้า^๕ การกำหนดสมัยประชุม จะได้เสนอขอให้กำหนดใน
เมื่อได้ประชุมพิจารณางบประมาณแผ่นดินเสร็จ ประมาณว่า ในภาค
เดือนมีนาคมค.ก.น. จะได้กำหนดสมัยประชุม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า รัฐบาลขอเดือน กำหนดไป
เมื่อได้พิจารณางบประมาณเสร็จแล้ว ถ้าที่ประชุมอนุญาต และไม่มีผู้ใด
คัดค้าน ก็จะต้องที่ประชุมตกลงตามที่รัฐบาลขอผิด

นายสนธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่า หากว่าการที่รัฐบาลกำหนดงบประมาณ แล้วนั้น
ขัดกับมติของที่ประชุม เราจะแก้ไขได้อย่างไร ที่ว่านี้ คือว่า เวลานี้
สมัยประชุมมีสมัยเดียว ที่สภาฯ นั้นตกลงไปว่า ให้มีสมัยประชุม
๒ สมัย เราจะแก้ไขได้อย่างไร

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่่า เรื่องนี้ถ้าได้ลงมติแล้ว รัฐบาลก็ต้อง
หาเงินให้ทันได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า พอใจหรือยัง

นายสนธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่่า
ถ้าเช่นนั้น ข้าพเจ้าพอใจแล้ว

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่่า ในการที่เราจะปรึกษาวาระที่ ๒ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้
ในวันพฤหัสบดี ควรจะกำหนดให้สมาชิกแปรญัตติตั้งข้อประธานเสียก่อน
เพื่อจะได้ไม่ช้ากันอย่างฉนั้น

๕๖๐

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ข้าพเจ้าขอรับรองเป็นพิเศษ เรา
ยังมีเวลาอีกหลายวัน กล่าวถึงวันพฤหัสบดี ท่านผู้ใดจะขอแปรญัตติ
ขอให้ส่งมายังเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อจะได้รวบรวมรัดเข้า ถ้าไม่มี
ผู้ใดคัดค้าน ก็จะได้ถือว่าที่ประชุมอนุญาตให้เป็นไปตามนี้

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๕๐ นาฬิกา

เนตร พูนวิวัฒน์	นายปพาฬ บุญ-หลง
ร.ต. ถัด รัตนพันธ์	นายประเสริฐ บัณฑิตกุล
ขุนประเจตตรุนพันธ์	ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
ผู้ตรวจรายงาน ๑๘/๑๑/๗๖	บุญช่วย สุนทรรัตน์
	ศิริ อินทร
	สนั่น ประวาหะนาวิน
	จับใจ พาหุรักษ์
	ผู้ตรวจงานการประชุม
พระยาเทพหัสดิน	หลวงคหกรรมบดี
แทนประธาน ฯ	เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๒/๒๔๗๖ (สามัญ) สมัยที่ ๒
วันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๔๐ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๑๒๓ ท่าน

รองประธานที่ ๑ ยังไม่มา รองประธานที่ ๒ จึงดำเนินการประชุม
แทนรองประธานที่ ๑

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า อยากจะถามท่านคณะกรรมการ
กิจการว่่า รายงานการประชุมครั้งที่ ๕, ๖, ๗, ๘, ๙ และ ๑๐ ว่่าได้ทำไป
แคไ่ไหน จะรับรองได้หรือยัง

ร.ต. เนตร์ พูนวิวัฒน์ กล่าวว่่า รายงานครั้งที่ ๕ กับที่ ๖ รับรอง
จนได้ นอกนั้นยังขัดข้อง ขอให้อ่านไปก่อน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ท่านผู้ใดมีข้อที่้จะคัดค้าน
รายงานครั้งที่ ๕ และ ๖ บ้าง ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านจะถือว่า...

หอดวงจันทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดัดถนนคร กล่าวว่่า ครั้งที่ ๕
ข้าพเจ้ายังหาอ่านไม่ได้

๕๖๒

ร.ค. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่ รายงานการประชุมครั้งที่ ๔ ได้ตรวจเสร็จแล้ว แต่ทว่าวางให้สมาชิกอ่านบายไปหน่อย

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงคร กล่าวว่ มีแต่ครั้งที่ ๖ แล ๗ ครั้งที่ ๔ ไม่เห็น หาอ่านไม่ได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ จะว่อย่างไร

ร.ค. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่ เมื่อมีสมาชิกคัดค้านเช่นนี้ ก็ขอให้รับรองแต่เพียงครั้งที่ ๖ ครั้งเดียว

นายเจ้า ศรัยาภย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงคร กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอแก้หน้า ๘ บรรทัดที่ ๘ ขอแก้เป็น ๔๔๐,๐๐๐

ร.ค. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่ คิวเลขจำนวนนี้ ถ้าสมาชิกจะขอแก้ ต้องขอลอนจำนวนเท่าออกเดี่ยก่อน เพราะสมาชิกได้พูดเช่นนั้นขอเดชะก็คิดอย่างนั้น และกรรมาก็ทำได้เช่นนั้น เพราะท่านพูด ๔๔,๐๐๐ ถ้าจะขอแก้ ก็ต้องลอนค่าเก่า แลขอเพิ่มค่าใหม่ลงไป

นายเจ้า ศรัยาภย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงคร กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอลอนและขอเติมดังที่ได้ กล่าวมาแล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ขอแก้ ๔๔,๐๐๐ เป็น ๔๔๐,๐๐๐ ใครจะขัดข้องบ้าง ถ้าไม่มีใครขัดข้อง ก็เป็นอันว่าแก้ได้ตามนั้น เมื่อไม่มีใครขัดข้องอีก คอไปนั้นข้าพเจ้าจะถือว่าสภาฯนี้รับรองแล้ว คราวนี้จะได้ดำเนินการปรึกษาหารือถึงเรื่องพระราชบัญญัติอากรมฤคกซึ่งได้ ค้างมาแต่

๕๖๓

วันก่อน จบมาตรา ๓๕ นี้ คือไปมีสมาชิกขอแปรญัตติมาตราที่ ๘
ที่ ๓๒ ที่ ๓๓ ซึ่งได้ผ่านมาแล้ว ถ้าเช่นนั้นมาตรา ๘, ๓๒, ๓๓ ที่ขอแปร
ญัตติเป็นอันคงไว้ มาตรา ๓๕ มีผู้ขอแปรญัตติหลายคนด้วยกัน

เลขาธิการสภา ฯ อ่านคำแปรญัตติของนายมงคล รัตนวิจิตร ว่า
“มาตรา ๓๕ จำนวนเดิม ๒๕,๐๐๐ บาท นั้น ขอเสนอเป็น ๒๐,๐๐๐ บาท
โดยข้อความดังนี้ ‘มาตรา ๓๕ เมื่อบุคคลใดตายแดงปรากฏว่า ค่าของ
มรดกมีจำนวนรวมกันเกินกว่า หรือน่าจะเกินกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท ท่าน
ให้ผู้จัดการมรดกแจ้งความ ฯลฯ’” คือไปตามเดิม และของ
รูดุคนวิศศึกษากร มีว่าก.บรรทัดที่ ๕ ‘ตามแบบที่กำหนดไว้’ ไม่มี
แบบค่อท้ายพระราชบัญญัติ และมีได้กำหนดว่าแบบนั้น ใครเป็นผู้
กำหนดจึงขอเสนอให้เพิ่มความให้ชัดเจนว่า ‘ตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลัง กำหนดไว้’ ข. ความในมาตรา นี้ ดูเหมือนจะกล่าว
เฉพาะผู้จัดการมรดกซึ่งอยู่ในสยาม ซึ่งให้แจ้งความภายใน ๓๕ วัน
ถ้าหากว่าจะมีผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรม เป็นบุคคลผู้อยู่ในต่าง
ประเทศย่อมไม่สามารถจะแจ้งความภายใน ๓๕ วันได้ แม้มาตรา ๔๗ ซึ่ง
เป็นบทลงโทษจะกำหนดตายใจไว้ว่า ‘เว้นไว้แต่จะมีเหตุสุดวิสัย’ ก็
ยังเห็นว่าไม่เป็นการทำให้ความในมาตรา ๓๕ นี้ บังคับได้ชัดเจน จึง
เสนอให้เพิ่มความค่อท้ายบรรทัดที่ ๗ แห่งวรรค ๑ ให้ชัดเจน ว่า
‘ถ้าผู้จัดการมรดกทราบในขณะที่อยู่ต่างประเทศ และผู้จัดการมรดก

๕๖๔

ได้ร้องขอ ท่านว่าพนักงานที่ราคาจะขยายเวลาที่กำหนดไว้ข้างต้นนั้น
ออกไป ตามที่เห็นควรก็ได้ แต่มีให้เกิน ๓ เดือน นับแต่วันตาย”

หหลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ขอโทษ ขอให้คัดลงในเรื่อง
จำนวนเงินก่อน เวลามีผู้ติดข้อนี้หรือไม่ ที่เกี่ยวกับจำนวนเงิน

เดชาธิการสภา ฯ กล่าวว่ มีของขุนนิรันดร์ชัย

ร.อ. ขุนนิรันดร์ชัย กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอแก้จำนวนเงิน
๒๕,๐๐๐ บาท เป็น ๓๐,๐๐๐ บาท

เดชาธิการสภา ฯ อ่าน คำแปรญัตติของขุนนิรันดร์ชัย ว่า “ใน
มาตรา ๓๕ กับ ๓๖ ขอแปรญัตติแก้จำนวนเงิน ๒๕,๐๐๐ เป็น
๓๐,๐๐๐ บาท”

หหลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ในเรื่องจำนวนเงินนี้ คณะ
กรรมธิการขอเดงว่ จะแก้เป็นเท่าไรนั้น กรรมธิการไม่มีข้อขัดข้อง
เพราะเหตุว่ในการที่ร่างมา ๒๕,๐๐๐ บาท ก็เป็นนโยบายของสภา ฯ
ก่อนที่ได้ให้ไว้ ถ้าหากว่าสภา ฯ นี้จะแก้ไขจำนวนเงินเปลี่ยนแปลงไป
อย่างใด ก็สุดแต่สภา ฯ จะเห็นสมควร

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ เจ้าของญัตติจะอภิปราย
อะไรอีกบ้าง

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
เรื่องแก้ นี้ ก็ว่ตามความเห็นของข้าพเจ้า เห็นว่การที่จะตั้งอัตราเก็บ

๕๖๕

ในจำนวนเงิน ๒๕,๐๐๐ เงินที่ได้นั้นเห็นจะได้ไม่เท่าเสีย เพราะเหตุว่า
คนซึ่งจะมีเงินจำนวนเท่านั้น ถ้าหากว่าในพระนครนี้ พอจะหาได้อยู่บ้าง
แต่ถ้าว่าพูดถึงจังหวัดหนองคายแล้ว ยังมองไม่เห็นใครเลยที่จะมีทรัพย์
เต็มบริบูรณ์ ๒๕,๐๐๐ เพราะเหตุว่าเมื่อออกกฎหมายไปแล้ว ก็จำต้องมี
เจ้าพนักงานใหม่ เงินซึ่งจะได้จากอากรนั้น จะไม่คุ้มกับการใช้จ่ายใน
การ เหตุฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า ควรจะถือเอาจำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
ตั้งที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้กล่าวจนเป็นเกณฑ์

ร.อ. ชุนนิรันทรชัย กล่าวต่อว่า สำหรับในมาตรา ๓๕ ที่ข้าพเจ้า
เสนอมานั้น มีเหตุผลคือว่า อัตราที่วางไว้ ไม่ใช่เป็นอัตราทั้งหมด
เมื่อไร เราได้หักจำนวนเงินจากมาตรา ๓๓ ออกเสียแล้ว นอกจากนั้น
ทรัพย์สินต่างๆ ที่จะประเมินตัวราคา เราไม่หักฐาน ส่วนทรัพย์สินอันอาจ
หักได้เสียเสียได้ เช่นของรูปพรรณ ข้อ ๒ เราเก็บส่วนร้อยละเพราะ
ที่เกินอัตราจำนวนนี้ เช่นจำนวนเงิน ๒,๕๐๐ เราเก็บอากรเพียง ๒ บาท
เท่านั้น ก็แปลว่าคนมีเงิน ๓๐,๓๐๐ บาท เสียอากร ๕ บาท ประการ
ที่ ๓ นั้น ในประเทศสยามเราไม่ใคร่มีมากมายนัก จะมีได้ก็แต่ในกรุงเทพฯ
เป็นจำนวนน้อย ยิ่งหัวเมืองค่วยแล้ว ยิ่งไม่มีเลย เราออกอากรมฤคก
ก็เพื่อเราจะเอารายได้ที่ออกไปแล้ว แต่ถ้าไม่พอใช้ จะเป็นผลร้ายแก่เรา
ภายหลัง

ทำกัรแทนประธานสภา ฯ กล่าวต่อว่า ท่านผู้ใดจะออกความเห็น
ในเรื่องนี้บ้าง

๕๖๖

นายมีง เดหาเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าววา
 ตามที่คณะกรรมการกำหนดจำนวนมฤตกถึง ๒๕,๐๐๐ บาท ไม่ต้อง
 เสียอากรมฤตกนั้นชอบแล้ว เพราะว่าคนที่มทรัพย์ดินค่ากว่า ๒๕,๐๐๐ บาท
 นั้นจัดว่าฐานะพอดี ๆ เท่านั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่า นโยบายของประเทศเรา
 คงต้องการพดเมืองของเรามีฐานะดี พอให้ได้รับความสะดวกทั้งกัน ถ้าจะ
 เก็บตามที่กรมการเดินขอมานันแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าเค็ดคร่อนอยู่ ตัวอย่าง
 คนที่มทรัพย์ ๒๕,๐๐๐ บาท นั้นอาจต้องมีที่ดิน บ้านช่องและเครื่องมือ
 อารีพพอดี ๆ ถ้าจะนับเงินที่แท้จริงแล้วเกือบจะไม่มมีเลย ถ้าจะเก็บแต่คน
 ที่มีค่ากว่า ๒๕,๐๐๐ บาทแล้ว นับว่าเป็นการดำมากแก่เขามาก ทรัพย์ดิน
 ที่มีแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕,๐๐๐ นั้น ถ้าจะประกอบกิจการอาชีพอะไร ๆ
 อย่างมาก เดือนหนึ่งจะมีกำไรราว ๑๐๐ ถึง ๑๕๐ บาทเท่านั้น นับว่า
 พอดีแก่จะให้ความสะดวกแก่ครัวเรือนเท่านั้น อีกอย่างหนึ่ง เราพยายามจะ
 ให้ฐานะของคนเรามีหลุดทวีคูณขึ้นไม่ใช่หรือ ถ้าเช่นนั้นควรยกเว้น
 คนที่มทรัพย์ค่ากว่า ๒๕,๐๐๐ บาท อีกประการหนึ่ง เป็นการกระทบ
 กระเทือนหลายอย่าง เช่นประเทศสยามเรา คนมีเงินค่ากว่า ๒๕,๐๐๐ บาท
 นั้น มีคนหลายชาติหลายภาษาที่มเท่านั้น สมมุติว่า ถ้าเราเก็บแต่คนที่มี
 ค่ากว่า ๕,๐๐๐ บาทลงมาแล้ว ถ้าบุคคลเหล่านั้นเจ็บป่วยจนตาย ญาติ
 ของเขาจะเอาเงินฝังเงินออกนอกประเทศไปเสียแล้วก่อนวันตาย เรา
 จะเก็บ อะไรกับเขา ผลที่สุดถาวรเก็บนั้นก็จะไรผลเท่านั้น ผลร้ายก็จะตก

๕๖๗

อยู่กับประเทศ ในการที่เขาจะเลี้ยงตากรภาษี เพราะว่า ถ้าหากเขาอยู่
 จะได้อาศัยกันนั้นหมื่นเจ็ดพันให้ไว้ประโยชน์แก่ประเทศ อีกประการหนึ่ง
 พูดถึงคนเราแล้ว โดยมากไม่ค่อยจะยินดีที่จะเสียอากรนั้น ถ้าจะเก็บ
 เช่นที่เวลานี้แล้ว คนมีทรัพย์สินในระดับนี้ อาจจะเก็บตัวเงินได้เป็นมรดก
 ชาติให้แก่ทายาทเฉยๆเราจะไปเก็บแก่เขาอย่างไร ผลร้ายจะอยู่แก่ประเทศ
 อีก ในการที่ไม่หมื่นเจ็ดพัน ขอให้คิดไว้คร่าวๆ ถ้าเขาไม่บอกให้ทราบ
 กว่าจะเรารู้ว่าออกพระราชบัญญัติการมรดก ก็เพราะเราต้องการเงินของ
 กองมรดกที่มันคงจริง ๆ ให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศ กฎหมายนั้นคง
 ไม่แห่งถึงจะทำความลำบากให้แก่คนที่มั่งเงินถึง ๒๕,๐๐๐ บาท และ
 ๓๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นคนก้นตางนั้นเลย ขอท่านประชาชนสภา ฯ และ
 สมาชิกทั้งหลายจงใคร่ครวญดูให้ละเอียด

เจ้าพระยามหามุนี ประธานกรรมการ กล่าวว่่า ก่อนที่
 สภา ฯ จะลงมติ ข้าพเจ้าขอเตือนให้ทราบถึงหลักการที่กรรมการ
 กำหนดเงินนี้ แม้ได้มีจำนวนที่สภา ฯ ชื่นเต็มได้กำหนดเป็นหลักการ
 ไว้แต่ไว้ในจำนวนเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท ถึงแม้จะอย่างนั้นก็ดี เรายังได้
 ปรึกษากันต่อมาในข้อที่ว่า การเก็บเงินนี้จะยังขาดทุนเพราะตั้งเจ้าพนักงาน
 นี้ ได้พูดกันมาแล้วในการเก็บอากรมรดกนี้ ถ้าแม้ว่าจะตั้งตั้งเจ้าพนักงาน
 แล้ว อย่างไรก็ตาม ขาดทุน เพราะเหตุว่า คนมั่งมีไม่ใช้ตายทุกวัน
 หนาน ๆ จึงจะตายสักที แต่เป็นภิกษุในหน้าที่ของกระทรวงการคลัง

๕๖๘

แต่ในขณะกรรมวิธีการได้พูดกันว่า ถ้าจะใช้เจ้าหน้าที่ประเมินหรือ
 เจ้าพนักงานท้องที่หรือเจ้าพนักงานสรรพากรจังหวัดตราคา เจ้าพนักงาน
 ประเมินใช้คนสำรับเก่า ถ้าขอตั้งคนสำรับใหม่ อย่างไรก็ตาม ก็ต้องขาดทุน
 แน่ เพราะขายไม้ใช้ขายทุกวันในส่วนของเรื่องตราคา ถ้าเกิน ๒๕,๐๐๐ แล้ว
 จึงเก็บ ตามรูปน้ได้เรียงตัว ถ้าแม้ว่าบางที่จะลดบ้ความเห็นของสมาชิก
 เป็นอัตราอย่างใดก็ได้ เป็นค้่นว่า ๒๕,๐๐๐ ไม่เก็บ แต่มากกว้ข้้นไป
 จึงเก็บ เมื่อปรึกษาต่อไปแล้ว อาจจะเป็นว่า ๒๕,๐๐๐ ไม่เก็บ ด้วย
 เหตุอย่างน้กเป็นได้ ในค้ริงนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า ควรจะลงมติเพียงว่า
 ๒๕,๐๐๐ เป็นข้ที่จะไม่ควรเสียภาษ้ได้หรือไม่เสียก่อน ก้ดี

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว้ว่า ตาม
 ที่สมาชิก ๒ ท่านได้ ข้แจงมาแล้วเมื่อตะกน บอคว้ว่า ๒๕,๐๐๐ บาท
 เป็นจำนวนมากมาย เพราะเกรงว้ว่าจะขาดทุนค้ที่ประธานกรรมวิธีการได้
 ข้แจงมาแล้ว แต่ว่า สำรับมี ๓๐,๐๐๐ บาทที่สมาชิกได้เส้่นอมาแล้ว
 ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วย เพราะถ้าเราเก็บ ๒๕,๐๐๐ บาท ก้่น่าก้ล้จะขาดทุน
 หรือมีดรน้ก้ขาดทุนอย่างอื่น แม้จะไม่เส้่นอย่างขาดทุนก้ต้องเส้่นค่า
 กระดาษหรืออะไรๆไม่ได้ เพราะว้ว่าสำรับจังหวัดที่ข้าพเจ้าเป็นผู้แทน
 อยู่ ก้คือจังหวัดพัทลุง แม้แต่ ๓๐,๐๐๐ บาทก้ไม่มีใคร ข้าพเจ้าขอ
 รับรองน้ๆ ไม่มีจำนวน ถึงหม้่นบาทเลยสักคนเดียว ขอให้เป็น
 ๓๐,๐๐๐ บาท

๕๖๕

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นผู้เสนอแปรญัตติ ให้เก็บจำนวนเงิน
 ๒๐,๐๐๐ บาทคือ ตามจำนวนเดิมของกรมการคลัง ๒๕,๐๐๐ บาท บัดนี้
 มีท่านสมาชิกขอแปรให้เป็น ๓๐,๐๐๐ บาท ส่วนแปรญัตติของข้าพเจ้าก็
 เพื่อเหตุผลที่ว่า ทั้ง ๒๐,๐๐๐ บาทเป็นเกณฑ์ โดยเหตุที่ว่า ในมาตรา ๓๕
 นั้นเรามุ่งกันว่า เมื่อมีคนตายลงและปรากฏหรือน่าจะปรากฏแล้ว ก็เจ้า
 พนักงานเข้าไปเกี่ยวข้อง ในการที่เจ้าพนักงานไปเกี่ยวข้องนี้ ถ้าเรา
 ปรากฏแต่เพียง ๓๐,๐๐๐ บาทเท่านั้น การเกี่ยวข้องอาจจะไม่ได้ผัด
 อะไรเลย เพราะว่า คนตาย เรายอมให้อำนาจค่าทำศพ ๕,๐๐๐ บาท
 เรายังยอมให้ผู้พยาบาลอีก คนละ ๑,๐๐๐ บาท ถ้าปรากฏว่าของมฤตก
 ไม่นับ ๒๐,๐๐๐ บาท การจำหน่ายอย่างนั้นอาจไม่คุ้ม ไม่อยู่ในข่ายที่
 ต้องเสียภาษี ตกกลงว่าเจ้าพนักงานเข้าไปเกี่ยวข้องโดยไม่ได้ผัดอะไรเลย
 เสียประโยชน์เปล่าๆ ข้าพเจ้าจึงเสนอว่า ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวนที่งาม
 มาก และเหมาะโดยทั่วไป ถ้าสูงกว่นั้นไม่มีแน่ๆ ความจริงคำกล่าว
 นั้นน่าเห็นใจว่าเราจะได้อากกรเพิ่มขึ้น เราจะคงระดัดกว่า เรามีข้อ
 ยกเว้น ๕,๐๐๐ บาทในการทำศพ ผู้พิทักษ์รักษาคนละ ๑,๐๐๐ บาท
 ถ้าเราเกี่ยวข้องในของมฤตกที่มี ๓๐,๐๐๐ บาท เราอาจไม่ได้ทำเสีย
 เหตุผลที่ข้าพเจ้าได้พูดมาแล้ว ขอให้ประชุมลงมติได้แล้ว

๕๗๐

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่าการออกกฎหมายเรื่องนี้ วัตถุประสงค์สำคัญของเราก็คือ จะต้องการเงินมาใช้จ่าย บัดนี้มาถึงปัญหาของท่านกรรมาธิการกล่าวว่า หากจะเก็บ ๒๐,๐๐๐ ก็ยังขาดทุนอยู่เท่านี้เอง หากตั้งเจ้าพนักงานลงไป เหตุฉะฉานก่อนที่จะลงมติในเรื่องนี้ ควรจะต้องรู้เสียก่อนว่า เมื่อออกกฎหมายไปแล้วจะต้องตั้งกรรมาธิการหรือไม่ ถ้าตั้งเจ้าพนักงานลงไป ถ้าเราเก็บได้ ๒๕,๐๐๐ ยังขาดทุนอยู่เช่นนี้ เราจะออกกฎหมายทำไม ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วย

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวถึง ในฐานะที่ข้าพเจ้าได้เสนอให้ลดลง ๓๐,๐๐๐ บาทนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าการที่จะได้ประโยชน์ในการที่จะเก็บอากรนั้น พุดเนื่องไปด้วยทางจังหวัดนอก ๆ ด้วย ซึ่งท่านสมาชิกเห็นว่า ๓๐,๐๐๐ บาทนั้นสมควร ข้าพเจ้าก็เห็นสมควรด้วย แต่ข้อใจอยู่ว่า ในมาตรา ๓๖ ผู้ที่จะได้รับมฤตก ๓๐,๐๐๐ บาทนั้นมากอยู่ เพราะมฤตกเช่นนี้ ๒๕,๐๐๐ บาท เราแจกกันไป กองมฤตกเกือบถึง ๒ ครัวเรือนหนึ่ง ผู้ที่ได้รับคนหนึ่ง ข้าพเจ้าจึงขอแปรอีกที่ว่า ผู้ที่ได้รับจากกองมฤตกเพียง ๕,๐๐๐ ก็ต้องเสียค่าภาษีด้วย ผู้ที่ได้รับจากกองมฤตกนั้น คือผู้ที่จะได้รับมฤตกอีกพวกหนึ่ง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวถึง เสนอที่หลังได้หรือไม่

๕๗๑

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา
คือเก็บ ๒.๕๐๐ บาท ๓ เก็บ ๓๐,๐๐๐ บาท ผู้ที่ได้รับไปไม่ถึง ๓๐,๐๐๐
บาท คือ ๕,๐๐๐ บาท ก็เก็บด้วย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา นี้เรายังพูดถึงมาตรา ๓๕

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา
ก็ขอข้าพเจ้าเสนอให้ เสนอมาตรา ๓๖ ด้วย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ยังไม่ถึงเวลาพูด

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา
ถ้าเช่นนั้น ขอให้เป็น ๓๐,๐๐๐ บาทในมาตรานี้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา มีผู้ได้อภิปรายกันมา
เห็นจะเป็นที่เพียงพอแล้ว ปัญหาอยู่ที่ว่าจะวางเกณฑ์กันค่า ๓๐,๐๐๐
บาท หรือ ๒๐,๐๐๐ บาท หรือ ๒๕,๐๐๐ บาท ตามที่คณะกรรมการ
ได้เสนอ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ออกคะแนนเสียงของกรรมการ
ก่อนคือ ๒๕,๐๐๐ บาท เมื่อจะแปรญัตติก็ต้องว่าถึงว่า จะให้ออก
คะแนนเสียงว่า ใครจะมีความเห็นให้ ถัดจากค่าเพียง ๓๐,๐๐๐ บาท ก่อน
ท่านผู้ใดมีความเห็นให้ ถัดจากค่าเพียง ๓๐,๐๐๐ บาท ยกมือขึ้น

มีสมาชิกเห็นพร้อมด้วย ๔๐ คน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ท่านผู้ใดมีความเห็นจะวาง
เกณฑ์ค่าเพียง ๒๐,๐๐๐ บาท โปรดยกมือขึ้น

๕๗๒

ต่อมาอีกเห็นฟ้องด้วย ๒๘ คน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ท่านผู้ใดมีความเห็นที่จร
วางเกินที่ชนค่า ๒๕,๐๐๐ บาท ยกมือขึ้น

ต่อมาอีกเห็นฟ้องด้วย ๓๗ คน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ตกกลงว่าชนค่าเป็น
๓๐,๐๐๐ บาท

ร.อ. ชุนนิวันตวรรษย์ กล่าวหา เมื่อได้แก่ความในมาตรา^๕แล้ว
ก็ขอให้แก้ในพิภคที่ ๓ เสียด้วย เพราะมันเป็นเรื่องเดียวกัน

เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณายูนี พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเดณี ร.น.
รองประธานที่ ๓ ได้มาถึง และเข้ารับหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม
และดำเนินการประชุมต่อไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา เอา จำไว้

นายมิ่ง เดหาเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าวหา
การที่ลงมติเมื่อ^๕กันก็มีความพัวพันกันอยู่ คือ ๓๐,๐๐๐ บาท มี ๔๐
๒๐,๐๐๐ บาท มี ๒๘ ๒๕,๐๐๐ บาท มี ๓๗ คนที่ลงมติไปในทาง
๒๐,๐๐๐ กับ ๒๕,๐๐๐ ยังพัวพันกันอยู่ แต่ลงคะแนนไป ๒๐,๐๐๐ แต่
เข้าใจไป ๒๕,๐๐๐ แต่ว่าเรื่อง^๕นครจะเห็นด้วยกับ ๒๐,๐๐๐ บาท ขอ
ได้โปรดพิจารณาตุ้กที่ เพราะว่าเป็นความกำกวมกันอยู่

๕๗๓

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ก่อนที่ประธานจะได้ให้ตั้ง
มตินั้น ได้ให้ตั้งปัญหาเสีย ๓ ข้อ สมาชิกควรจะแน่ใจว่่า ควรจะ
เขาอย่างไหนแน่ เพราะฉะนั้นเท่าที่ประธานได้ตัดสินใจไปนั้น เป็นอัน
รอบแล้ว

เดชาธิการสภา ฯ อ่านคำแปรญัตติของนายไสว อินทรประธา
มาตรา ๓๕ บรรทัดที่ ๓-๔ ข้อคัดค้านว่่า “แห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นตาย”
เพราะจะเป็นการยากแก่ผู้จัดการมรดก ถ้าผู้ตายไปตายในท้องที่อื่นซึ่ง
อยู่ห่างไกลกับท้องที่ผู้จัดการมรดกตั้งสถานที่อยู่ ในบรรทัดที่ ๖
ระหว่างคำว่่า “บอกกล่าว” และ “นั้น” ให้ตัดคำว่่า “ตั้งว่่ามา
แล้ว” เพื่อรวมความว่่า ผู้ตายจะตายในประเทศสยามหรือตายนอก
ประเทศ ก็ให้ผู้จัดการมรดกบอกกล่าวการตายไปยังพนักงานตำรวจ
แห่งท้องที่ซึ่งผู้จัดการมรดกตั้งสถานที่อยู่ ดังนี้ มาตรา ๓๕ คงมีใจ
ความว่่า “เมื่อบุคคลใดตายและปรากฏว่่าค่าของมรดกมีจำนวนรวม
กันเกินกว่า หรือน่าจะเกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท ท่านให้ผู้จัดการมรดก
แจ้งความตายต่อพนักงานตำรวจภายใน ๓๕ วัน ความแบบที่กำหนดไว้
แต่ถ้าตายในต่างประเทศ กำหนดเวลาดำหรับทำคำบอกกล่าวให้นับ
ตั้งแต่เวลาที่ผู้จัดการมรดกทราบในสยาม คำบอกกล่าวตั้งว่่ามาแล้วนั้น
ให้ส่งไปยังพนักงานตำรวจแห่งท้องที่ ซึ่งผู้จัดการมรดกตั้งสถานที่อยู่”

๕๑๔

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ามีผู้ขอแปรญัตติคดีคำว่า
“แห่งท้องที่” ในบรรทัดที่ ๓ อ่านว่า “ท่านให้ผู้จัดการ มฤตม
แจ้งความตายต่อพนักงานศรัทธาแห่งท้องที่ซึ่งบุคคลนั้นตาย ใน ๑๕ วัน”

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวหาว่า เอาคำไหนออก

นายไฉฉวี อินทรประสา ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีนครินทรราชธานี กล่าวหา
ที่ให้ขอคดี “แห่งท้องที่” ที่บุคคลนั้นตายอาจเกิดยุ่งยากขึ้นได้ เช่นผู้
ตายอยู่กรุงเทพฯ ไปกระเสี้ยที่เชียงใหม่ เช่นนี้ เกิดไปตายที่นั่นเจ้า
ผู้จัดการมฤตมต้องไปแจ้งความที่เชียงใหม่ด้วยหรือ ตามความเห็น
ของข้าพเจ้า เห็นว่า ผู้จัดการมฤตม ก็ควรแจ้งความแก่เจ้าพนักงาน
ศรัทธาแห่งสถานที่ที่เขาตั้งภูมิดำเนาอยู่

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า ท่านกรรมาธิการจะขัดข้อง
หรือไม่

เจ้าพระยามหามุนี ประธานกรรมาธิการ กล่าวหาว่า การแจ้ง
การตายนั้น ถ้าไม่ได้บอกแก่ท้องที่ที่ตายแล้ว จะบอกกันที่ไหน
และมีกฎหมายที่บอกไว้ว่าให้แจ้งแก่ที่ซึ่งมีตำโนครวั แจ้งในสถานที่
ที่ตายเท่านั้น คำว่าภูมิดำเนานั้น แปลว่าอะไร อย่างไร เจ้าพนักงาน
ศรัทธาจะให้แจ้งแก่ภูมิดำเนาอย่างไร เช่นไปเข้าห้องแถวอยู่เชียงใหม่
แต่ของอยู่กรุงเทพฯ และมีภูมิดำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ ด้วย จะไป
เรียกว่ามีภูมิดำเนาอยู่เชียงใหม่กระไรได้ การแจ้งนี้ เพียงแต่แจ้งการ

๕๗๕

ตายเท่านั้น ไม่ใช่เกี่ยวกับการตีราคา เป็นวิธีการทุกอย่างเดียว เมื่อ
สภาฯ มอบให้คณะกรรมการไปร่างแล้ว พดความน้อยๆ ที่จะมา
แก้กัน เห็นจะวนเวียนกันไม่รู้จักแต่จกักรอดกันที่

ขุนวานาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่
ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่าตามที่เสนอนั้น จะควรรับไว้แก้หรือไม่ควรแก้
เสียก่อน ที่เสนอมาทั้งหมด

หลวงชะเวงศักดิ์สงคราม รั้งรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าจะได้ให้ตั้งมติว่า
คำที่สมาชิกขอแก้กัน มีมติสมาชิกเสนอว่า ให้ขอความเห็นเสียก่อนว่า
จะควรแก้หรือไม่ควรแก้ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรแก้ โปรดยกมือขึ้น
ที่ประชุมตงมติ ไม่ให้แก้

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่ ในบรรทัดที่ ๓ มีว่ “แห่งท้องที่” ขอแก้เป็น “ซึ่ง”
เพราะกรรมการพิมพ์ “ซึ่ง” ไว้ในคอด่างก็ว่ “ซึ่ง” เพราะ
ฉะนั้นเพื่อให้เหมือนกัน แต่ถ้ากรรมการไม่ขัดข้องก็ขอแก้ ถ้าขัดข้อง
ก็จะขอถอน

หลวงวิจิตรวาทการ. กล่าวว่ ไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ กรรมการไม่ขัดข้อง
เพราะเช่นนั้นแก้ได้ ในบันทึกที่ ๖ ระหว่างคำว่บอกกล่าว ให้เดิม

๕๗๖

กล่าว “ คังถ่าวมาแต้ว ” ค่อไป แปรญัตติของ นายไถ้ว
อินทรประชาอีก

นายไถ้ว อินทรประชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวว่
เมื่อไม่แก้ตามที่ข้าพเจ้าเสนอไปแล้ว ก็ขอถอน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน จะถือ
ว่าญัตตินี้ได้ยอมให้ถอนไปแล้ว และในบรรพทที่ ๕ นั้นเอง ขุนสุคนธ์
ขอแก้ว่ “ ตามแบบที่กำหนดไว้ ” เป็น “ ตามที่รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังกำหนดไว้ ”

ขุนสุคนธ์วิเทศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
ความจริง ในเรื่องข้าพเจ้าขอแปรญัตติเพราะคำว่ “ ตามแบบที่
กำหนดไว้ ” นี้เป็น “ ตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้
กำหนดไว้ ” ก็ด้วยเหตุผลว่ ถ้าพิจารณาตามตัวอักษรในมาตรา
คำว่ “ ตามแบบที่กำหนดไว้ ” นี้ ต้องมีแบบคือท้ายพระราชบัญญัติ
นี้ด้วยเป็นหลักฐาน ในท้ายร่างพระราชบัญญัตินี้ก็ไม่มีแบบไว้ เป็น
หน้าที่ของรัฐมนตรีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่จะต้องเติมแบบขึ้น จึงได้ให้เติม
ความเช่นนั้น

พระยามานจราชเสวี กล่าวว่ คำว่ที่ท่านสมาชิกว่กัน ข้าพเจ้า
ก็เห็นใจอย่างยิ่ง เพราะว่ถ้ากฎหมายต้องการมีหลักตามแบบเดิม เพราะ
เหตุว่มาตรา ๕ นี้มีความคุ้มครองพอแล้ว ถ้าจะเขียนให้ชัดก็ไม่จำเป็น

๕๗๗

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา พอใจหรือยัง เท่าที่
ภรรยาธิการอธิบาย

ขุนสุนทรวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา
จริงอยู่ ตามมาตรา ๔ มีความน่าจะมีบังคับให้กระทำอย่างหนึ่งอย่างใดได้
ก็ว่า ในข้อความที่บัญญัติเช่นนั้น เช่นอย่างพระราชบัญญัติสุราเก่า
เป็นต้น ซึ่งมีแบบกำหนดไว้ที่เดียว แต่ว่ามาในร่างนี้ไม่มีแบบกำหนด
ต่อท้าย จะให้เข้าใจเช่นนั้นไม่ได้ แต่ว่าเมื่อที่ประชุมจะเห็นเป็นอย่างไร
ก็แล้วแต่

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา เอาละ ข้าพเจ้าจะลง
มติให้ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรแก้ตามที่ผู้เสนอมา โปรดยกมือขึ้น
ที่ประชุมลงมติว่าไม่ควรแก้ ให้คงไว้ตามรูปเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ผู้เสนอคนเดียวยกมือขึ้น
ขอเติมความต่อท้ายวรรคที่ ๓ แห่งมาตราที่ว่า “ถ้าผู้จัดการทราบใน
ขณะที่อยู่ในต่างประเทศ และผู้จัดการมฤตกได้ร้องขอ ท่านว่า
พนักงานตรวจจะขยายเวลา ซึ่งกำหนดไว้ข้างต้นออกไปตามที่สมควร
ก็ได้ แต่ไม่ให้เกิน ๓ เดือน นับแต่วันตาย”

ขุนสุนทรวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา
ความประสงค์ในการขอแก้ไขเช่นนี้ ได้เขียนไว้บ้างในคำเสนอแล้ว คือว่า

๕๗๘

ตามพระราชบัญญัติ^๕ พุทธะเพาะข้อความที่ปรากฏว่า ผู้จัดการมฤตก^๕ ที่ตั้งไว้ แต่ถ้าหากว่าเมื่อผู้จัดการมฤตกตามพินัยกรรม บังคับให้บุคคล^๕ คนหนึ่งคนใดจัดการมฤตก และบุคคลนั้นอยู่ในต่างประเทศ ในขณะที่^๕ ที่บุคคลเกิดตายขึ้น ตามธรรมดาแล้ว บุคคลอื่นจะไม่มีสิทธิเป็นผู้^๕ จัดการมฤตก แม้มีบุคคลที่ใด^๕ ตั้งไว้ในพินัยกรรมชัดเจนแล้ว จึงเป็น^๕ ที่สงสัยว่า อายุเวลาที่กำหนดแจ้งความเวลายานั้น จะไม่เป็นผลบังคับ^๕ ได้ทั่วไป จึงขอแปรญัตติเพิ่มเติมข้อความเหล่านั้นตามนี้

เจ้าพระยามุนษนตรี ประธานกรรมการ กล่าววา ในเรื่อง^๕ เป็นแต่เพียงแจ้งความตาย ไม่ไร้จัดการมฤตกอย่างหนึ่งอย่างใด จึงแจ้ง^๕ ความตายให้เจ้าพนักงานทราบ และที่ได้กำหนดในมาตรา ๓๕ ไว้แล้ว^๕ เมื่อไปต่างประเทศ ก็ยังมีมาตรา ๓๖ ว่า ใครที่ครองทรัพย์สินอยู่^๕ แจ้งก็ได้

ขุนผู้คนวิชากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา^๕ ในมาตรา ๓๖ ที่ประธานกรรมการได้กล่าววา ถ้าหากมีใครครอบครอง^๕ ทรัพย์สินแจ้งก็ได้ ความจริงอันนี้พูดกันว่า ไม่มีผู้จัดการมฤตกตาม^๕ พินัยกรรม และคำคำสั่งของศาล ไม่ไร้ว่ามีอยู่แล้วจัดแจ้งได้^๕ เพราะมีผู้จัดการโดยตรงแล้ว ใครอื่นจะมีอำนาจตั้งว่านั้น ในเรื่อง^๕ บอกลังว่าแจ้งความตาย ผู้พูดหมายความถึง แจ้งความตายเช่นนั้น^๕ แล้ว ก็ความเรื่องแจ้งความตายกับบทบัญญัติไว้ชัดเจนแล้ว เหตุใด

๕๗๕

ในหนังสือบอกไว้ว่า แจ้งความตายคนดอยเด่า จึงขอทราบเหตุตาย
นทวย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ท่านผู้ใดเห็นว่า ควร
ให้เติมความที่ผู้ประณัติคดีเสนอมา โปรดยกมือขึ้น

ที่ประชุมตกลงไม่แก้ ปล่อยให้ตามเดิม

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดกันทรวิชัยรุมรา
กล่าวหา จำนวนที่เดินได้นั้น มาจากมาตรา ๑๕ และมาตรา
๑๕ ที่ประชุมได้ลงมติให้เป็นอย่างหนึ่งแล้ว ถ้อยแถลง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ในมาตรา ๑๖ มีความ
ซึ่งได้แก้ตามมาตรานี้แล้ว คือราคาเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท ที่แก้ไว้
แล้วเป็น ๓๐,๐๐๐ บาท มาตราเป็นอันว่าแก้ตามได้ สมาชิกขอแก้
ความในมาตรา ๑๖ วรรคสุดท้ายคือ แก้ค่าธรรมเนียมการร้องขอ
ค่าธรรมเนียมการร้องขอให้สอดคล้องผู้จัดการมฤตกนั้น ท่านให้หลักการ
ของมฤตกคือเมื่อของมฤตกนั้นต้องเสียอากร

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมาธิการ กล่าวหา เสนอ
ของมฤตกนั้น ผู้จัดการมฤตกนั้นได้ไปตรวจสอบแล้ว ไม่เก็บอากร
แล้ว ค่าธรรมเนียมใครจะเป็นผู้เสีย

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวหา
เมื่อเช่นนี้รัฐบาลคงเป็นผู้เสียค่าธรรมเนียม ที่บัญญัติเช่นนี้ ก็เพื่อ

๕๘๐

บ้องก้นการแก๊งกันได้ ครั้นค่าดืมส่วนปรากฏว่ามีทรัพย์สินอยู่ ๘,๐๐๐ บาท
ไม่ได้จำนวนตามที่รับอากร เมื่อเจ้าพนักงานเป็นผู้ผิด รัฐบาล
ก็ต้องรับผิดชอบในค่าธรรมเนียมจากรายการยุติธรรม เราเป็นรัฐบาลจะไป
ขู่เข็ญราษฎรไม่ได้

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า ในข้อนี้ ข้าพเจ้าอยากจะ
อธิบายถึงวิธีการ การที่มาฟ้องขอต่อศาลขอให้ทำอะไรเกี่ยวข้องกับ
กองมฤตก ตามปกติจะต้องหักจากกองมฤตกที่นั้น ที่อื่น ๆ ไม่เห็น
มีธรรมเนียมที่ร้องขอให้จัดการให้เป็นประโยชน์แก่กองมฤตก ยิ่งใน
เมืองอังกฤษแล้ว ทรัพย์สินของผู้ตายแล้วจะถูกทำอะไรเกี่ยวข้องกับ
ลงไปไม่ได้ จนกว่าต้องมีผู้จัดการมา ระเบียบที่จัดการในศาล
พวกนักจัดการอยู่อย่างนั้น และจะฟ้องร้องว่ากล่าวกันไม่ได้ เพราะผู้
จัดการทำเพื่อประโยชน์แท้ ๆ ไม่ได้จัดการเพื่อภาษีอะไรเลย

ขุนวรดิษฐ์ครุณเดทย ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
จะเป็นเหตุให้ผู้ถูกต้อนนั้นเกิดความเดือดร้อนเสียหายขึ้นในข้อนี้ข้าพเจ้า
เห็นว่า เมื่อปรากฏว่าเจ้าพนักงานแก๊ง ก็เป็นหน้าที่ของผู้ที่ได้รับ
รับความเสียหายที่จะฟ้องร้องได้ตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นไม่สมควรที่
จะแก้ไข

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า
ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมว่า การจัดการผู้จัดการมฤตก

๕๘๑

เพื่อประโยชน์แก่กองมฤตกนั้น สำหรับข้าพเจ้าเป็นผู้แทนคนบ้านนอก
เห็นว่าตามศาลบ้านนอกไม่มีผู้จัดการมฤตกก็จัดการกันเองได้ ความ
ประสงค์นี้ เพื่อเก็บภาษี ส่วนซึ่งต่อมาอีกผู้หนึ่งบอกว่า เมื่อเจ้า
พนักงานเกณฑ์ ก็ให้ไปฟ้องร้องที่ศาล ข้าพเจ้าเห็นว่าเกณฑ์หรือไม่
เกณฑ์นั้น รู้กันได้อยากในข้อเท็จจริง ใครจะไปจับกันได้ เมื่ออ้าง
เหตุสงฆ์เช่นนี้ และก็อาศัยกฎหมายเป็นเครื่องบังหน้าเช่นนี้แล้ว จะ
ทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้เสนอว่า ค่าธรรมเนียม
การร้องขอให้ศาลตั้งผู้จัดการมฤตกนั้น ท่านให้หักจากกองมฤตก
คือเมื่อกองมฤตกต้องเสียอากร ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้ตามที่ผู้เสนอ
นี้ โปรดยกมือขึ้น

ผู้หนึ่งเห็นว่าควรเก็บ ๔๓ ผู้หนึ่งเห็นว่าไม่ควรเก็บ ๔๔ เสียง เป็น
อันว่าไม่ควรเก็บปล่อยไว้ตามเดิม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีมาตราที่ ๓๖ ไม่มีผู้แปล
ญัตติ เพราะฉะนั้นเป็นอันผ่านไป

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า มีกระบี่ จะขอคัดลงกับกรมมาธิการเอง คือ บรรทัดที่ ๒
สุดท้าย มีแต่ความว่า "ทวีป" แต่วกในทีหลังไป ใช้คำว่า
"ทวีปสัน" เพราะฉะนั้นขอให้เพิ่มเติมว่า "ทวีปสัน"

๕๘๒

ร.อ. ชุนเรื่องวระยุทธ กล่าววา การปรึกษาอาระที่ ๒ ไม่
จำเป็นจะต้องเสนอให้ทมิ ผู้ใดต้องการจะแปรต้องเขียนเป็นหนังสือ

มายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น
กล่าววา นี้เขียนไปแล้ว และผมพูดแล้ว ถ้าเห็นจะไม่ไต้ยิน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา กรมมาธิการไม่ขัดข้อง
มาตรา ๑๘ บรรทัดที่ ๕ ความในวรรคต้นมีวา "ทรัพย์สินหรือหนี
สินนั้น" ขอเติมวา "ภายในกำหนดที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ วรรค
๒" เจ้ารองที่แปรญัตติเชิญแดงเดี่ยวนั้น

ส.อ. พระยาวิเศษสังฆนาท ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก กล่าว
วา มาตรา ๑๘ มี พูดไต้ยังไม่มื่อวันกำหนด เพราะฉะนั้นเจ้าพเจ้า
จึงขอแปรญัตติวา ถ้าไม่กำหนดแล้ว บุคคลที่ได้ครอบครองทรัพย์สิน
สินของผู้ตาย อาจจะไม่ทำการแจ้งกับผู้จัดการมรดกเท่าไร ๆ ก็ได้ เพราะ
ขณะนั้นจะเป็นการทวงเงินหนี้ ในที่สุดก็จะไม่ได้ผลในการเก็บภาษีมรดก
นั้นถ้ากรมที่คนอื่นครอบครองไว้ เพราะฉะนั้นจึงเห็นวา ควรจะใส่หลัก
ในมาตรา ๑๘ คือ มีกำหนดไว้ในประเทศ ๖ เดือน นอกประเทศ
๘ เดือน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา กรมมาธิการจะว่าอย่างไร

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าววา ความในมาตรา ๑๘ มังคัยอยู่
ในตัวแล้ว เพราะเหตุว่าต้องตั้งบัญชี จึงเห็นวา ผู้จัดการมรดก

๕๙๓

ก็ตั้งใจไปเร่งรัดเอาเอง ต้องอยู่ภายใน ๖ เดือนนับแต่วันตาย เคยไป
นั้นคิดว่าเป็นไปได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา หมายความว่า มังคัม
อยู่ในตัวแล้ว

ท.ช. พระยาวิเศษสังฆนาท ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก กล่าว
ว่า ไม่ได้ยื่นครับ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวหา คือในความมาตรา ๓๕ มังคัม
อยู่ในตัวแล้ว

ท.ช. พระยาวิเศษสังฆนาท ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก กล่าว
ว่า อ่านคัมภีร์ดังกล่าว ไม่น่าจะกินความถึงกัน

เจ้าพระยามุนษมตรี ประธานกรรมาธิการ กล่าวหา ขอให้
ท่านสมาชิกดูมาตรา ๔๗ ที่เป็นบทลงโทษ เราจะยอมให้แค่เฉพาะเหตุ
สุดวิสัยเท่านั้น ถ้าไม่ใช่เหตุสุดวิสัยแล้ว จะมาไต่เอ้อย่างที่ว่ามันจะ
ต้องถูกปรับ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา พอลใจหรือยัง เท่าที่คณะ
กรรมาธิการได้อธิบายมานั้น จะให้โอด หรือจะให้ถอน

พระยาวิเศษสังฆนาท ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก กล่าวหา
เมื่อกินความถึง ก็พอใจ

๕๘๕

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน จะ
ถือว่า ญัตตินั้นถอนไปแล้ว

นายสวัสดิ์ ยุวระเดช ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าววา
ไม่ควรจะถอน ควรจะแก้เป็นอย่างอื่น ตามที่เจ้าคุณวิเศษฯ ได้เรียน
ไว้ เพราะเหตุว่าในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ก็ไม่ได้บอกถึง
ว่า บุคคลที่ครอบครอง ตำแหน่งจะเกรงใจกรมการ แต่ว่าข้าพเจ้า
เห็นว่า ไม่ควรจะถอนคำคัดค้าน ควรจะแก้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะแก้
ตามที่เจ้าคุณวิเศษฯ เสนอมา โปรดยกมือขึ้น

ที่ประชุมเห็นว่าไม่ควรจะ ให้คงไว้ตามเดิม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา มาตรา ๓๘ วรรค ๒

ร.๒. ขุนนิรันดร์ชัย กล่าววา มาตรา ๓๘ ข้าพเจ้าเสนอไว้
เหมือนกัน ข้อความที่ว่า "ถูกหนของผู้ตายจะต้องนำความไปขอ
กล่าวแก่ผู้จัดการมรดก หรือเจ้าพนักงานตุลาการ" ข้าพเจ้าเห็นว่า
ถูกหนโดยปกติแล้ว ใครเลยจะนำมือเข้าไปชกหีบ หรือเข้าไปหา
มีหน้าข่าวออกในมาตรา ๒๗ จะเป็นการดง โทษถูกหน ซึ่งไม่มีตัวตน
ในเรื่องนี้เลย ควรจะเบรหนาทของเจ้าหนแต่คงออกมาเอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ในบรรทัดที่ ๓ แห่งมาตรา
๓๘ ความว่า "หรือเป็นถูกหนของผู้ตายก็" ได้มีผู้เสนอว่าให้คัดคอง
นออกเสีย

๕๘๕

พระยานतिकำศตร์ไพศาล กล่าวว่่า ข้าพเจ้าเข้าใจว่่า ความ
ในบรรทักัน มีประสงค์เพื่อจะให้ลูกหมช่วยในการเก็บภาษี ถ้า
เขานั่งเสีย ก็ไม่ได้เก็บ เพราะฉะนั้นเมื่อคัดออกเบม่อนว่่า หนีบ้าง
รายก็ไม่ต้องถูกเก็บภาษี เมื่อมากำหนดได้เช่นนี้ เขาก็ต้องบอก

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่่า ถ้าท่านสมาธิกเห็นว่่า จะคิด
ออกข้าพเจ้าก็เห็นพ้องด้วย แต่ว่่าเพื่ออยากจะให้ราษฎรได้เป็นพดเมืองก็
ขอกำหนคหน้าทอนนจงบมขอคจวกรกระทำ และเพื่อรัฐบาลจะได้มา
อีกด้วย

ร.อ. ชุนนิรันตรชัย กล่าวว่่า เมื่อข้าพเจ้าได้รับคำชี้แจงจา
กรรมาธิการแล้วก็รู้สึกพอใจ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า เจ้าของญัตติกอนแล้ว เมื่อ
ไม่มีผู้ใดคัดค้าน จะถือว่าอนุญาตให้ถอนแล้ว มาตรา ๓๘ วรรค ๒
บรรทักัก ๓ ระหว่างคำ “ตาย” และ “เมื่อ” ขอเติมคำ “เงินแค้”

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรราชธานี
กล่าวว่่า ข้าพเจ้าขอคกถกกับกรรมาธิการก็เคยว่่า คือ ขอให้กรรมาธิการ
อ่านดูให้คัก ถ้าเราไม่มีคำว่่า “เงินแค้” ซึ่งเป็นคำแย้งแล้ว เรา
จะอ่านไม่เข้าใจ เราจะอ่านเป็นคังนี้ “ท่านมิให้ส่งมอบบัญชีข้าแก้ง
ถว่่าหคเดือนนับแต่วันตาย ถ้าตายในต่างประเทศ มิให้ ส่งมอบบัญชี

๕๘๖

ช้าเกินกว่าเก้าเดือนนับแต่วันตาย” การตายนั้นเป็นเหตุสำมัญทั่วไป ทั้ง
จึงมีข้อยกเว้นว่า “เว้นแต่เมื่อผู้ตายต้องรับผิดชอบได้ร้องขอ ท่านว่า
พนักงานตำรวจขยายเวลาไป ๓ ปี” ถ้ากรรมการไม่จัดข้อนี้ก็เข้า
ถ้าจัดข้อก็รอดอน

เจ้าพระยามุนษนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่ แท้จริงความ
ตรงนี้ถ้าไม่วรรคเสียเท่านั้น ก็คงได้ความ “เมื่อผู้ต้องรับผิดชอบได้
ร้องขอ ท่านว่าพนักงานตำรวจ...” เป็นวรรคเดียวกัน หรือจะไร
กล่าว “เว้นแต่” ก็ไม่เสียถ้อยคำอะไรนักก็มีผลอย่างเดียวกัน เป็น
อันว่าเต็มไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ นับว่าเต็มได้ไม่จัดข้อ ไม่
มีการคัดค้าน ในมาตราเอง วรรค ๒ บรรทัดที่แกเมื่อกินเอง มีผู้
เสนอว่าอย่างนี้ความเต็มว่า “เมื่อผู้ต้องรับผิดชอบได้ร้องขอท่านว่า
พนักงานตำรวจขยายเวลาที่กำหนดไว้ข้างต้นออกไปตามที่เห็นควรก็ได้
เต็มให้เกินหนึ่งนับแต่วันตาย” ขอแก้ว่า “เมื่อพนักงานตำรวจได้
ร้องขอ”

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ใครร้องขอ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจได้
ร้องขอ

๕๘๗

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ขอให้ผู้เสนอของอธิบาย

ร.ศ. ล่อน วงษ์ โค ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่ ตามที่ข้าพเจ้าได้ขอเปรียญคดีในเรื่องนี้ คำว่ “เมื่อผู้ต้องรับผิดชอบได้ร้องขอ” ข้าพเจ้าไม่เข้าใจ จึงขอตกลงกับท่านกรรมาธิการว่ ผู้ร้องขอนั้น ไม่ใช่ผู้คร่ำค่า ตามที่ข้าพเจ้าอ่าน ข้าพเจ้าเข้าใจว่ เป็นผู้คร่ำค่าในมฤตกนั้น แต่ร่ำค่าว่ ท่านผู้รับผิดชอบคือใครกัน

เจ้าพระยามุนษนตรี ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่ คำว่ “ผู้ต้องรับผิดชอบ” หมายความว่า ผู้จัดการมฤตก แล้วพนักงานคร่ำค่าเห็นชอบด้วยกับเหตุผลที่ผู้ร้องขอได้ร้องขึ้นมาแล้ว ก็ให้มีอำนาจขยายเวลาออกไปได้ตามที่เห็นสมควร แต่มีบทบังคับไว้ว่ การขยายเวลายานี้ให้มีขยายเวลาเกินกว่า ๑ ปี

ร.ศ. ล่อน วงษ์ โค ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่ ในมาตรา ๑๘ บอกว่ “ผู้จัดการมฤตกมีหน้าที่ทำบัญชีตั้งบัญชีไว้ในมาตรา ๒๐ และส่งมอบสำเนาอันแท้จริงให้แก่พนักงานคร่ำค่า” เมื่อส่งสำเนาให้พนักงานคร่ำค่าแล้ว ในบรรทัดนั้นบอกว่ “ท่านมีให้ส่งมอบบัญชีซ้ำเกินกว่าเก้าเดือนนับแต่วันตาย เว้นแต่เมื่อผู้ต้องรับผิดชอบได้ร้องขอ” ข้าพเจ้านึกว่ เป็นผู้คร่ำค่าได้ร้องขอให้ส่งสำเนานั่นออกอย่างหนึ่ง และเมื่ออธิบายดังนั้นก็เบรนนตกลงตามที่กรรมาธิการกล่าวว่

เจ้าพระยามุนษนตรี ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่ ผู้รับผิดชอบหมายความว่าผู้จะขนบบัญชี และตามมาตรา ๑๘ ถูกหนดหน้าที่จะ

๕๘๘

ต้องกล่าวแจ้งด้วย เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่า ลูกหนี้จะมีหน้าที่รับผิดชอบ
เหมือนกัน ก็ควรจะขยายเวลาด้วย แล้วแต่ความจำเป็นอย่างไรอย่างหนึ่งก็
สุดแต่ผู้ร้องขอต่อเจ้าพนักงาน

ร.ต. ดอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่
ข้อความต่อไปตามที่ข้าพเจ้าอ่าน เห็นว่า มีข้อความแย้งเยื่อ ดังคำ
“ท่านว่าพนักงานตุลาการจะขยายเวลาไป ๓ ปี ที่กำหนดไว้ข้างต้นออกไป
ตามที่เห็นควรก็ได้ แต่มิให้เกินหนึ่งนับแต่วันตาย” ดังคำ “ของต
ความที่เห็นสมควร...” ขอให้ข้าออกเสียให้หมด

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ผู้ใดเห็นว่าไม่ควรแก้ ไปร
ยกมือขึ้น ที่ประชุมเห็นว่าไม่ควรแก้ ให้คงไว้ตามรูปเดิม มาตรา ๕๐
วรรค ๓ นายแ ข กาม

นายแ ข ยูนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่ สำหรับ
มาตรา ๕๐ วรรค ๓ ข้าพเจ้ารู้สึกสงสัยในปัญหาอันอยู่หน้า ขอยก
จะถามท่านกรรมาธิการคือว่าตามมาตรา ๕๐ วรรค ๓ บอกว่ เมื่อใช้
ยื่นบัญชีแล้ว ผู้จัดการมฤคกทรามแน้ว ททรัพย์ สิ้นหรือหนี้ซึ่งควร
มารวมในการชำระค่าตั้งกล่าวแต่มีอยู่จริง ให้ผู้จัดการมฤคกยื่นบัญชี
เพิ่มเติมภายใน ๓ เดือน นับแต่เวลาที่ทรามแน้ว และเมื่อได้กำหนด
แห่งทรัพย์ สิ้น หรือหนี้ในถ่วงเพิ่มเติมนั้นแล้ว ท่านให้คำนวณยอด
สุทธิแห่งค่าอีกครึ่งหนึ่ง โดยนำเอาทรัพย์ สิ้นหรือหนี้ที่เพิ่มเติมรวม

๔๘๕

เข้าด้วย และให้เรียกเก็บค่าอากรตามจำนวนยอดสุทธิแห่งค่าที่ได้รวม
แล้ว ในวรรค ๒ หมายถึงว่า ถ้าผู้จัดการมฤตกยังสงสัยอยู่ว่า ยังมีหน
ดินควรนำเอาเข้ามารวมในการตีราคา ตามที่บันทึกไว้ เมื่อได้ยื่นบัญชี
แล้ว ทพยสินหรือหนี้สินที่รวมไว้ เกิดมาทราบแน่ชัดว่ามั่นคงแน่นอนแล้ว
ให้ยื่นภายใน ๓ เดือน ถ้าทราบแน่ ชัดบอกอีกว่า ให้เอาค่าแห่งทพย
สินที่เพิ่มเติมมารวมกับยอดสุทธิ แห่งค่าอีกครั้งหนึ่งเมื่อรวมได้เท่าไรแล้ว
จึงเก็บค่าอากรในยอดสุทธิแห่งค่านี้ ถ้าอากรยอดสุทธิแห่งค่าอากรเก็บ
ไปแล้ว หนี้สินที่คาดว่า ควรจะนำมารวมนี้กว่าจะทราบแน่ อาจคงบ่งได้
เมื่อมาทราบเช่นนี้ยื่นบัญชีเข้ามา ราคาทพยสินเพิ่มเติมกับทพยสิน
ที่เก็บไปแล้ว อาจจะไม่ได้อีก ใช้ไม่ได้ ส่วนทพยสินเพิ่มเติมมันเป็น
บัญชีอยู่

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวไว้ คือที่ความบันทึก
ไว้หมายความว่าถึงตอนต้นเพียงแค่นี้พอเขาเห็นหรือมีเหตุผลที่น่าเชื่อว่า ยังมี
ทพยสิน แต่ยังไม่แนกับบันทึกไว้ว่า เท่าที่จะทำได้ ภายหลังจากมารู้แน่
นอนว่า ทพยสินยังมีนอกบัญชีอยู่ จึงควรต้องยื่นบัญชีเพิ่มเติมในภายใน
ใน ๓ เดือน ที่ทวนสำนึกสงสัยว่า เขามารวมในยอดสุทธิแห่งค่า แล้ว
เรียกอากรใหม่ ถ้าอากรเดิมได้เรียกไปแล้วจะทำอย่างไร ชื่อนี้หมายความว่า
ว่า ยอดสุทธิแห่งค่าที่เราเก็บค่าอากรเป็นเช่นนี้ ไม่ใช่ชั่วคราวเพียงอย่างเดียว
อาจผิดกันบ้าง จำนวนเล็กน้อย ก็อาจจะขึ้นกะได้ไป อีกชั้นหนึ่งก็ได้

๕๕๐

เพราะฉะนั้นเมื่อได้ทราบแน่ ยอดสุดทิวแห่งคำขนิมเป็นจำนวนเท่าไรแล้ว ก็
คิดคำนวณเก็บอากรตามยอดสุดทิวแห่งคำในชั้นที่ได้ทราบเดิมนั้น คราว
เมื่อได้รู้แน่ในภายหลังให้เอายอดสุดทิวแห่งคำที่เหลือนั้นรวมเข้ากับยอดเดิม
อีกจำนวนหนึ่ง เขาได้เก็บไปแต่เท่าไรก็เก็บเต็มจากที่ยังขาดอยู่

นายแะ ยูนินันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า ถ้าจะ
เก็บอย่างนั้นก็ไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มาตรา ๒๒ มีของ
นายทองอินทร์ ขอให้เพิ่มคำว่า “และ” ระหว่างคำว่า “มา” กับคำ
ว่า “ถ้า” บรรทัดที่ ๓ ในหน้า ๓๐

เจ้าพระยามุนษณิศร์ ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่า ไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มาตรา ๒๒ บรรทัดที่ ๓ นั้น
เอง ขอให้เติมคำว่า “ให้” ตรงหน้าคำว่า “พนักงานศรัทธา” เดิม
แล้วอ่านได้ความว่า “ท่านเจ้าในเขตใด ๆ ภายใน ๓ ปี นับแต่ได้รับมอบ
บัญชีแล้ว ให้ เจ้าพนักงานศรัทธา”

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าราชการถามกรรมาธิการว่า มาตราความมุ่งหมายของผู้
ร่าง คือเราจะบังคับเจ้าพนักงานศรัทธาหรือเปล่า หรือจะบังคับผู้ถูกเรียก
เท่านั้น ถ้ามีความหมายจะบังคับเจ้าพนักงานศรัทธาแล้ว ก็ขอเสนอให้
เติมคำว่า “ให้” เจ้าพนักงานศรัทธามีอำนาจออกหมาย ระงับ
หรือไม่

๕๕๑

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า เดิมได้ใหม่ คำว่า “ให้”
หน้า ๓๐ มาตรา ๒๒ บรรทัดที่ ๓ เดิมคำว่า “ให้”

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่่า ถ้าเดิมคำว่า
“ให้” เดิมก็เป็นการบังคับ มีคำว่า “ได้” อยู่แต่ก็แปลว่่า จะ
ออกก็ได้ ไม่ออกก็ได้ ถ้าใช้คำว่า “ให้” เดิมก็ต้องออกเสมอ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า จะว่าอย่างไร

นายมงคล รัตนจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่่า ถ้าอย่างนั้นก็ขอถอน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ขุนผู้คนฯ แกะไร
มาตรา ๒๒

ขุนผู้คนวิศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่่า
มาตรา ๒๒ ในบรรทัดที่ ๔ หน้า ๓๑ ส่งข้อความในข้อที่ว่่าทำนว่า เมื่อ
ได้แจ้งต่อวงหน้าให้ทราบ ๒๔ ชั่วโมงในข้อความเช่นนี้ ไม่มีบอกว่่า
แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร หรือแจ้งด้วยปากเปล่า อยากทราบความ
ประสงค์ของคณะกรรมการผู้ร่างเราจะมีความปรารถนาให้ผลปฏิบัติเป็น
แบบ หรือว่าจะบอกด้วยปากก็ได้ แต่ว่่าด้วยเหตุการแต่ในกฎหมาย
อื่น ๆ เราจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรเสมอ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ควรจะ
ต้องมีคำว่า แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร คือแจ้งความเป็นหนังสืออย่าง
เดียวกัน ข้าพเจ้าจึงขอ เปรียญคดีว่า แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบต่อวงหน้า

๕๕๒

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เคิมตรงไหนกัน

ขุนตุงคนทวิทศักรากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา
กล่าว "ท่านว่าเมื่อใดแจ่งเป็นหนังสือแล้ว" คำว่า "ดองหน้า" ให้
แก่เป็น "ให้ทรวบดองหน้า" ฮานวา "ท่านว่าเมื่อใดแจ่งเป็นหนังสือ
ดองหน้า"

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา บรรทัดที่ ๕ ความว่า "ท่าน
ว่าเมื่อใดแจ่งดองหน้าให้ทรวบ ขอแก้เป็นว่า "เมื่อใดแจ่งเป็นหนังสือให้
ทรวบดองหน้า"

พระยามานวราชเสวี กล่าววา ตามที่ได้นับทบบัญญัติไว้เช่นนั้น ก็
เพื่อจะไม่ให้ทรัพย์สินหลุดกึ่งไปได้จากคนเก็บภาษี ถ้าแม้ว่าผู้ใดตรวจค้น
มีอำนาจในตัวเอง ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลังอาจจะกำหนดให้
ตรวจค้นตามความที่ใดให้ ในมาตรา ๕ แล้ว เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ
ตามกฎหมาย หรือโดยอาศัยอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
ก็จะทำเป็นหนังสือแจ่งไปให้ทรวบก็ได้ คติต่างๆจะไปตรวจด้วยตนเอง
ถ้าแจ่งเป็นหนังสือแล้ว ททรัพย์สินจะถูกนำหน้าหนี้เสียหมด

ขุนตุงคนทวิทศักรากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา
ไม่ได้ยื่นรักเงิน

พระยามานวราชเสวี กล่าววา ที่ได้นับทบบัญญัติไว้ในกฎหมาย
เช่นนั้น เพื่อจะให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในตัวเองไปตรวจได้ โดยไม่ต้อง

๕๕๓

บอกต่อวงหน้าให้ทราบ เป็นเวลาช้านาน เพราะเพื่อจะไม่ได้ให้ทรัพย์สิน
ของผู้นั้นต่างสูญหายไปจากการเก็บภาษี . แต่ถ้าผู้ไปตรวจค้นไม่มี
อำนาจในตัวเอง ก็จำเป็นต้องมีหนังสือหรือหมายแจ้งมาให้
ทราบล่วงหน้า ตามอย่างตำรวจของเราทำอยู่อย่างนี้ หรือตามที่
เจ้าพนักงานประเทศอื่นปฏิบัติกันอยู่

ขุนด่านฉวิศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
ในข้อที่กรมการได้ความเห็นสำหรับความในมาตรา ๕ นี้ว่า ถ้าเจ้า
พนักงานตำรวจต้องการตรวจทรัพย์สินผู้ขาย ไม่ใช่เจ้าพนักงานอื่นจะ
ไม่มีอำนาจตรวจค้น เจ้าพนักงานตำรวจเท่านั้นเองมีอำนาจ เมื่อเจ้า
พนักงานจะไปตรวจ ถ้าหากว่าไปบอกต่อหน้า ๒๔ ชั่วโมง แต่ว่า
การไปบอกก็ได้ไปแล้ว ไม่มีอำนาจไปตรวจโดยทันที ควรจะได้แจ้ง
ความเป็นตายตักษณอักษร เพื่อได้ เป็นทางบ่งกัน เมื่อเป็นคดีกัน
จะเถียงกันว่าเมื่อไรไม่ยุ่งยาก

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๕ ที่จะให้อำนาจเจ้าพนักงาน
ไปตรวจค้นได้ ถ้าเขาจะให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานตำรวจไปตรวจค้น
ก็อาจจะกำหนดไว้ในที่ใดที่หนึ่งก็ได้ เพราะฉะนั้นมาตรา ๕ จึงได้เขียนไว้
ให้กว้าง

๗๕

๕๕๔

ขุนต๋นคนชวาทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่ามีได้ ถึงแม้ว่าเจ้าพนักงานตามมาตรา ๔ รัฐมนตรีจะมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงาน ก็ต้องแต่งตั้งเจ้าพนักงานที่ได้ กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติ ไม่ใช่เจ้าพนักงานอื่น ไม่มีข้อความใดที่จะบ่งว่ารัฐมนตรีมีอำนาจตั้งเจ้าพนักงานไปตรวจคนเดียว และในมาตรา ๕ มีข้อความว่าเจ้าพนักงานตรวจราคา ไม่ใช่เจ้าพนักงานอื่น ยิ่งกว่านั้นข้อความในข้อนี้ จะต้องบอกแจ้งล่วงหน้า ไม่ใช่ตรวจค้นทรัพย์ เพราะฉะนั้นไปตรวจทรัพย์สิ้นของผู้ตาย ยิ่งกว่านั้นเรายังมีข้อความว่า ต้องบอกล่วงหน้า ๒๔ ชั่วโมง ถ้าหากว่าไปถึงก็ตรวจได้ อย่างนั้นก็จำเป็นจะต้องบอกตายดักษณอักษร ถ้าหากว่าจำเป็นจะต้องบอกล่วงหน้า ๒๔ ชั่วโมง เช่นนี้แล้ว ควรจะต้องแจ้งความให้ทราบเป็นตายดักษณอักษร

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ปัญหาที่ท่านตั้งมาชิกทกทวงนมอยู่นี้คดีเดียวไม่ให้พูดด้วยปาก ให้เขียนเป็นหนังสือเท่านั้น เพราะฉะนั้นแล้วแต่ที่ประชุมว่าจะให้เขียนเป็นหนังสือไม่ให้พูดด้วยปากหรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่อภิปรายมาแล้ว ก็คงความเห็นอย่างที่ท่านประธานกรรมาธิการอธิบายเมื่ออีก เพราะฉะนั้นท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะต้องอย่างไรซึ่งมีผู้เสนอมา โปรดยกมือขึ้น

ผู้ทเห็นว่าไม่ควรก็มี ๔๓ เสียง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามรูปเดิม โปรดยกมือขึ้น

๕๕๕

ผู้เห็นว่าไม่ควรแก้ ๒๕ เดียง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ตกตงเป็นว่า “ท่านจำเมื่อ
ได้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้า ๒๕ ชั่วโมงแล้ว ก็มีอำนาจเข้า
ตรวจได้”

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ของนายเกริ่น มีว่าอย่างไร
นายเกริ่น ต้นโกศิต ผู้แทนราษฎรจังหวัดอ่างทอง กล่าวว่า
มาตรา ๒๘ ตามที่ข้าพเจ้าได้ขอแปรญัตติ เพราะเห็นว่าความในคอน ๒
บรรทัดที่ ๗ ของมาตรา ๒๘ นี้ ซึ่งบัญญัติ.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มาตรา ๒๘ หรือ ถ้าอย่าง
นั้นรอไว้ก่อนยังไม่ถึง

นายชุนห์ มีนทานนท์ กล่าวว่า ในเรื่องกำหนดเวลาเข้าตรวจ
ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกนี้ ข้าพเจ้าอยากจะขอ
เปลี่ยนว่า เวลาตั้งแต่ ๖ นาฬิกา ถึง ๑๘ นาฬิกา คือให้เป็นกำหนด
เวลาที่แน่นอน

ขุนสุคนฉวิศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่า
มาตราไหน

นายชุนห์ มีนทานนท์ กล่าวว่า มาตราที่ ๒ บรรทัดที่ ๕ หน้า ๓๐
ขอเปลี่ยนเป็น มีอำนาจไปตรวจได้ ตั้งแต่ ๖ นาฬิกา ถึง ๑๘ นาฬิกา

๕๕๖

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่่า ในเรื่อง
ชั้นเดิมก็ได้ปรึกษากันอย่างที่ท่านสมาชิกเสนอ แต่เห็นว่าเกี่ยวกับฤดูกาล
ฤดูหนาว ๖ นาฬิกาแต่ยังคงค้างอยู่โดย เราอยากจะไม่ให้มีค้างคั้น
อยากจะให้มันตกลงวัน อีกประการหนึ่งคนนอกจากนั้น ถ้าเป็นบ้านนอก
นาฬิกาเห็นจะหายากเต็มทน

นายสุนต์ มีนทานนท์ กล่าวว่่า ไหนๆ เราก็ได้ร่างกฎหมาย
แล้ว ควรจะกำหนดเวลาให้แน่นอน ถ้าเป็นเวลาที่กำหนดเช่นนี้แล้ว จะ
เป็นการดีมาก

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้เป็น
ตั้งแต่ ๖ นาฬิกา ถึง ๓๘ นาฬิกา โปรดยกมือขึ้น
มีผู้ยกมือเป็นส่วนน้อย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้
ตามรูปเดิม โปรดยกมือขึ้น
มีผู้ยกมือเป็นส่วนมาก

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ที่ประชุมส่วนมากเห็นว่าควร
คงไว้ตามรูปเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า มาตรา ๒๓
ศูนย์คนขอศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่่า
ยังไม่หมดในมาตราอื่น ความที่ว่่า พระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกนั้น

๕๕๑

ไม่ควรจะใช้คำว่า “แตะ” ถ้าใช้แตะ อาจจะเป็นความว่า ถัดกัน ถ้าหากว่าในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก จะหมายความว่างกลางคืนก็ตรวจได้อีก คำว่า “แตะ” นี้ ไม่ควรจะใช้

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ ในที่นี้ ก็มีคำว่า “ระหว่าง” อยู่แล้ว ที่ใช้มาในกฎหมายก็มีหลายแห่ง

ขุนศุคนรวิศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่ ข้าพเจ้าสงสัยว่ ไม่ใช่คำว่า “แตะ” เลย ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นจนพระอาทิตย์ตกก็เหมือนกัน พระอาทิตย์ตกจนพระอาทิตย์ขึ้น ก็อยู่ในระหว่างคำว่า “แตะ” อันเดียวกันนั่นเอง สงสัยว่จะทำให้คนเข้าใจผิด แต่เท่าที่อธิบายมาแต่ก็เข้าใจได้ดี แต่สำหรับบัญญัติที่ค้างในมาตรา ๕ ในบรรทัดที่ ๓๐ ที่ว่า “จะให้เจ้าพนักงานอื่น หรือผู้เชี่ยวชาญไปตรวจก็ได้” ไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติว่จะให้ทำกันอย่างไร จะสั่งให้เขาไปเชิญกันเฉยๆ หรือจะพูดอย่างไร ควรเติมความว่ “แต่ต้องมีหนังสือมอบอำนาจเป็นหลักฐานไปแสดง”

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ บรรทัดที่ ๘ หน้า ๓๐ เพิ่ม คำว่ “แต่ต้องมีหนังสือมอบอำนาจเป็นหลักฐานไปแสดง”

หลวงวิจิตวาทการ กล่าวว่ คณะกรรมาธิการเห็นว่า ถ้าต้องได้ข้อความเหล่านี้ไม่หมดแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จะไม่ต้องออกกฎกระทรวงเลย เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เขาได้ ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบรักษาราชบัญญัติเป็นผู้ออกกฎกระทรวง ดังว่

๕๕๘

ขุนสาคูชวีกศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา
 จริงอยู่ ถ้าคิดตามหลักการก็น่าจะให้รัฐมนตรีมีอำนาจในการปฏิบัติการ
 เช่นนั้น แต่ข้อความในกฎหมายมาตรานี้มีว่า ในเรื่องที่ว่าพนักงานค
 ราคจะให้ผู้อื่นไปตรวจแทนตัว จะเป็นเจ้าพนักงานอื่น ๆ ก็ตาม หรือผู้
 เชี่ยวชาญก็ตาม ไม่ใช่ว่า รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะให้คนอื่นไปตรวจแทน
 ถ้าไม่ไปตรวจเอง คำว่าไม่ไปตรวจเอง หมายถึงเจ้าพนักงานซึ่งเป็น
 ผู้ตรวจราคาทางหาก ไม่ใช่รัฐมนตรี ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว เจ้าพนักงานผู้ค
 ราคาย่อมอบให้ผู้อื่นไปตรวจ หรือผู้เชี่ยวชาญไปตรวจแล้ว ถ้าไม่ได้
 มีหนังสือมอบอำนาจเป็นหลักฐานให้ไปแล้ว ย่อมจะเป็นเหตุให้เกิดเข้าใจ
 ผิดและเป็นผลเสียหายด้วย ถ้าไม่ไปตรวจเอง คำว่าเอง นั้นถึงใคร
 อื่นจะตองเน้นความไปถึงอีก คือผู้ตรวจราคาตนเอง เพราะฉะนั้นขอเสนอ
 ข้อความเพิ่มเติมให้ชัดเจน

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าววา ข้อความที่ข้าพเจ้าแจ้งเมื่อ
 หมายความว่า ในข้อนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาจออกข้อ
 บังคับลงไปในกฎกระทรวงว่า ถ้าพนักงานตรวจราคาไม่มีเวลาไปตรวจจะให้
 ผู้อื่นไปตรวจ นั้นเป็นเรื่องของฝ่ายบริหาร เรายังกฎหมายได้ จะให้
 เป็นข้อบังคับไปถึง ทางฝ่ายบริหารในเวลาเดียวกันเป็นของที่ไม่สามารถจะ
 ทำได้ เพราะเหตุว่า นอกจากที่เสนอมาแล้ว ยังมีอีกหลายอัน ซึ่งเรา
 ึ่งจะทำด้วยความได้วางใจในฝ่ายบริหาร

๕๕๕

ขุนต๋นคนวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
 ในข้อที่ไว้วางใจนั้น สภา ฯ นอยากจะให้ความไว้วางใจในฝ่ายบริหาร
 ซึ่งกว่านี้เสียอีก แต่ในบทกฎหมายนี้ไม่บังคับให้ชัด ๆ ว่า มอบอำนาจ
 ให้ไปทำด้วยตายลักษณะอักษร ย่อมเป็นปัญหาข้อเท็จจริงในข้อที่จะมีข้อ
 ไป, และในข้อที่คณะกรรมการรับรองแทนรัฐบาลว่า ข้อไปจะได้ออก
 กฎหมายบังคับในเรื่องนี้ รัฐบาลอาจจะไม่กระทำหรืออาจจะทำไม่ตรง
 ตามนี้ รัฐบาลไม่ใช่ผู้ทรงสิทธิในการที่จะวินิจฉัยบรรดคดี ความใน
 ข้อนี้ศาลจะต้องเป็นผู้ตัดสิน ถ้าไม่มีตายลักษณะอักษรแล้ว ศาลจะต้อง
 ตัดความให้เป็นประโยชน์แก่จำเลย ด้วยความจำเป็นในข้อนี้ ข้าพเจ้าจึง
 เสนอขอแปรญัตติแก้ไข ได้ความชัด เพื่อเป็นการสะดวกแก่การปฏิบัติ

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 ตามความเห็นของท่านสมาชิกผู้หนึ่งที่เสนอขอให้เติม ข้าพเจ้าเห็นพ้อง
 ด้วย เพราะเหตุว่าถ้าไม่เติมลงไปแล้ว อาจจะทำให้ผู้ที่ให้ ไปนั้น เป็นได้
 สองคน คือรัฐมนตรีก็ได้ หรือผู้ตรวจก็ได้ ถ้าแม้ว่า เราไม่มีความ
 ประสงค์จะให้เป็น ๒ คนแล้ว เราก็ควรจะเติมลงไปให้ชัดว่า รัฐมนตรี

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควร
 เปลี่ยนแปลงตามที่มีผู้เสนอแปรญัตติไปรดยกมื่อขึ้น ผู้ที่เห็นว่า ควรแก้ไข
 มี ๔๐ เสียง ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงรูปไว้ตามเดิมไปรดยกมื่อขึ้น ที่
 เห็นว่าไม่ควรแก้ไข มี ๑๘ เสียง

boo

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ขอประทานโทษ แก้อาอย่างไร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า หน้า ๑๑ บรรทัดที่ ๘
คือคำว่า “ตรวจก็ได้” เพิ่มความว่า “แต่ต้องมีหนังสือมอบอำนาจ
เป็นหลักฐานไปแสดง” ผู้จัดการมฤคกหรือผู้แทนต้องให้ความสะดวก
ในการตรวจทุกประการ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอแปรญัตติอีกทีหนึ่ง คือตัดคำว่า “ไปแสดง”
ออกเสีย ถ้าเราจะอ่านว่า เราต้องมีหนังสือมอบอำนาจเป็นหลักฐาน
ไปแสดง มันฟังเพี้ยนเกินไป ควรจะใส่แต่เพียงว่า ต้องมีหนังสือมอบ
อำนาจเป็นหลักฐานเท่านั้นก็พอแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ใครรับรอง

ค. เทียม ศิวพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีผู้เสนอขอให้ตัดคำว่า
“ไปแสดง” ออก ท่านผู้ใดเห็นพ้องด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีผู้ยกมือเป็นส่วนใหญ่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเป็น
อย่างที่แปรญัตติครั้งแรก โปรดยกมือขึ้น

มีผู้ยกมือเป็นส่วนน้อย

๖๐๑

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ที่ประชุมเห็นว่าควรคัดออก
เป็นอันทำให้คัดออก

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา มาตรา ๒๓ บรรทัดที่ ๓
ต่อคำอธิบัตถกรมสรรพากร เดิมคำว่า “หรือข้าหลวงประจำจังหวัด”
มี ๓ ประการด้วยกัน ที่มีความเห็นเช่นนั้น

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า เรื่องนี้ได้ตกลงมาในคราวประชุมวันก่อน ยังมีอีกหลาย
แห่งที่จะต้องเพิ่ม ขอให้ตกลงว่า เราจะต้องเพิ่มทุก ๆ แห่ง ถ้าเราจะ
ไม่เพิ่มในคอนหลัง ๆ มันขัดกัน เพราะฉะนั้นขอให้กรมการรับเอา
เสียทีเดียวว่า ถ้ามีอธิบัตถกรมสรรพากรตรงไหนแล้ว ขอให้เติมคำว่า
“หรือข้าหลวงประจำจังหวัด” ดังไปด้วย

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวหา ในเรื่องนี้
เมื่อเวลาปรึกษาว่า ผู้แทนกระทรวงการคลัง ได้คัดค้านโดยแน่นอน
ทีเดียวว่า ขอให้เข้ามาถึงอธิบัตถกรมสรรพากรทุกรายไป เพราะเหตุว่า
เรื่องมฤตกไม่ใช่ว่ามีบ่อย ๆ นาน ๆ จะมีสักที ยิ่งหัวเมืองแต่อย่าง
เช่นผู้แทนหนองคายว่า เกือบจะไม่มี เพราะฉะนั้น ผู้แทนกระทรวง
การคลังจึงต้องการให้เรื่องมฤตกให้เข้ามาถึงอธิบัตถกรมสรรพากร ไม่ยอม
ให้คนอื่นทำ เป็นหลักการทีเดียว

๖๖

๖๐๒

ขุนศึกนริทศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา
 ในข้อที่ท่านกรรมาธิการได้ให้ความเห็นว่า ควรให้เป็นไปเช่นนั้น คือ
 หมายความว่า ได้ยอมให้อำนาจมาตกอยู่กับอธิบดีกรมสรรพากร ข้าพเจ้า
 ขอสนับสนุนฝ่ายที่เห็นว่า ควรจะให้เพิ่ม ณะเพาะมาตรา ๕ เพราะเกี่ยว
 โยงมาจากมาตรา ๑๒ ว่า การกำหนดราคาจะต้องได้รับอำนาจจาก
 อธิบดีกรมสรรพากรหรือข้าหลวงประจำจังหวัด เมื่อเช่นนั้นในมาตรา
 ๒๓ นี้เราก็ควรให้เป็นไปอย่างมาตรา ๑๒ เพื่อไม่ให้ขัดกัน

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่า ถ้าจะมีการลงมติ ถ้าไม่รับคำแปรญัตติเพิ่มเติม ก็จะทำให้
 เสียไป คือตอนหนึ่งเราได้ แต่อีกตอนหนึ่งเราไม่ได้

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ กล่าวว่า ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าขอสนับสนุน
 ประธานกรรมาธิการ ที่ว่า ควรจะให้คงยืนข้าง ฝ่าย อธิบดี กรม
 สรรพากรเท่านั้น ไม่ควรเติมคำว่า หรือข้าหลวงประจำจังหวัดเข้าด้วย
 ดังที่ท่านอธิบายมาแต่ก่อน เพราะเป็นเรื่องที่ควรจะให้เข้ามาถึง นาน ๆ ดัง
 ที่หนึ่ง นอกจากนั้นเมื่อข้าพเจ้ากลับมาไปจากที่นั้น ได้เรียกอธิบดีกรม
 สรรพากรมาถามดู เห็นว่า บางทีเราจะต้องตั้งข้าหลวงประจำจังหวัด
 เป็นพนักงานตรวจราคาเสียด้วยซ้ำไป เพราะเพื่อจะประหยัดเราจะไม่ต้อง
 ตั้งเจ้าพนักงานให้เหลือเฟือ เพราะว่าบางเมืองบางจังหวัดมีงานทำน้อย
 ก็จะได้มอบให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้ตรวจราคา เมื่อเช่นนั้นแล้ว ถ้า

๖๐๓

เราเคยกล่าว หรือข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นชอบด้วย ก็ควรให้แก้ให้
เหมือนกันให้หมด จึงจะถูกหลักการ

พระพิริยนาท ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ถ้าจะ
เป็นไปตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลัง หรือฝ่ายประธาน
กรมการคลัง ความสะดวกจะมีแก่คนที่อยู่ในกรุงเทพฯ เป็นอันมาก
แต่ขอให้ตรึงครุฑศักดิ์นึกว่า ความลำบากจะตกอยู่กับชาวหัวเมืองเป็น
อันมาก เพราะเหตุว่าถ้าอำนาจตกอยู่กับอธิบดีกรมสรรพากรแล้ว ส่วน
ข้าหลวงประจำจังหวัดไม่มีหน้าที่เลย ถ้าเรายอมให้แก้ค่าหลาย ๆ ค่า
แล้ว เมื่อจะไม่ยอมให้แก้ ก็เอาออกเสียให้หมดจะดีกว่า หรือถ้าจะ
ยอมให้แก้แล้ว ควรจะยอมให้แก้ตามที่สมาชิก คือ นายทองอินทร์ ว่า
ควรจะมีค่าว่าข้าหลวงประจำจังหวัดด้วยทุก ๆ ค่า โดยเหตุผลที่ข้าพเจ้า
จะกราบเรียนคงต่อไปนี้ คือ ตามจังหวัดที่มีเจ้าพนักงานสรรพากรประจำ
จังหวัด สรรพากรนั้นเองเป็นพนักงานตุลาการหรือประเมินตามที่เก็บภาษี
รายได้เวदानัน เจ้าพนักงานสรรพากรก็เป็นเจ้าพนักงานประเมินอยู่แล้ว
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า ข้าหลวงประจำจังหวัดนั้นเอง เป็นผู้ที่ได้รับ
เกียรติยศและอำนาจ เพราะเราได้แต่งตั้งไปแล้วให้เป็นข้าหลวง ถ้าเรา
ไม่ให้อำนาจแล้ว ก็อย่าแต่งตั้งเสียดีกว่า ให้มีแต่เจ้าพนักงานสรรพากร
จังหวัดเท่านั้นก็เหมือนกัน

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า บัญชาเรื่องที่เราได้ตกลงกันมาแล้ว ถ้าจะมีความเห็นหย่อน

๖๐๔

ไปตามคณะกรรมธิการ ฉันนั้น ข้าพเจ้า เป็น ณ เดชะ คือ ไม่ ได้ เดชะ ให้
ลง มติ เป็น แต่ เพียง ถาม ท่าน กรรม ธิการ ว่า ถ้า จะ แปร ญัตติ เพิ่ม คำ ว่า
“หรือ ข้า หอด วง ประจำ จังหวัด ” กรรม ธิการ จะ ชัก ข้อ อย่างไร หรือ ไม่
กรรม ธิการ ไม่ ชัก ข้อ จึง ได้ ได้ ดัง ไป นี่ เป็น ปัญหา เรื่อง หนึ่ง ถ้า
กรรม ธิการ เกิด มา ชัก ข้อ ขึ้น ข้าพเจ้า ก็ ยืน คัด คัด ออก แต่ ที่ ท่าน รัฐมนตรี
ว่าการ กระทรวง การ คลัง ว่า มานี้ ถึง แม้ ว่า ข้า หอด วง ประจำ จังหวัด จะ เห็น ดี
เห็น ชอบ กับ สิ่ง ที่ ท่าน คร่ำ คร่า ดัง ไป ถ้า เรา จะ ตั้ง เป็น เจ้า พนักงาน คร่ำ คร่า มัน ก็
มี บท อยู่ ใน ลักษณะ อุทธรณ์ อยู่ คนหนึ่ง แล้ว ตาม มาตรา ๔๓ ผู้ ใด ไม่
พอใจ ใน การ ประ เมิน ของ พนักงาน เจ้า หน้า ที่ ก็มี สิทธิ ที่ จะ อุทธรณ์ ได้ อยู่ แล้ว
ก็ เรีย กว่า ไม่ ดี คดี ที่ เดียว ที่ เดียว นับ ว่า กอง มตุ ก ได้ รับ ความ ยุติ ติ รวม
พอ ควร อยู่ แล้ว

เจ้าพระยามุนษิมนตรี ประธานกรรมธิการ กล่าวว่ ในเรื่อง
ข้า หอด วง ประจำ จังหวัด จะ เป็น ผู้ ให้ อนุมัติ เรื่อง ราคา เป็น หตุ การ อื่น หนึ่ง
ซึ่ง ทาง คลัง เห็น ว่า ต้อง มา ถึง อธิบดี กรม สรรพ การ แต่ ใน ส่วน ที่ ท่าน
สมัคร กล่าว ถึง การ อุทธรณ์ อุทธรณ์ หมายความว่า อุทธรณ์ การ ประ
เมิน การ ประ เมิน เป็น คน ละ อย่าง กับ การ คร่ำ คร่า การ ได้ เสีย อยู่ ที่ การ
คร่ำ คร่า ส่วน การ ประ เมิน เป็น พนักงาน ที่ คิด เด ช เท่านั้น ท่าน นั้น จะ ต้อง เสีย
ภาย เท่า ไร ถ้า คิด เด ช ผิด ก็ ให้ อุทธรณ์ เพราะ ฉะนั้น เจ้า พนักงาน ประ
เมิน กับ เจ้า พนักงาน คร่ำ คร่า เป็น คน ละ อย่าง ต่าง กัน

๖๐๕

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าววา
ถ้าไม่ใครจะใส่คำว่า ข้าหลวงประจำจังหวัดลงไป แต่วันก่อนท่าน
รัฐมนตรีกระทรวงการคลังก็ได้นั่งอยู่ในที่นั้นด้วย ข้าราชการตั้งต้อยอยู่
ในใจแล้ว แต่เผอิญไปหน่อยเดียว เรื่องที่ผ่านมา เราจะต้องคัด
ตอนนอกในฉบับนี้ ตอนนั้นเราจะต้องคัดออกหรือไม่ เพราะเหตุใด
จะขอถาม

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าววา เมื่อคัดลงคดี ก็คัดได้หมด
เหมือนกันถ้าไม่คัด ก็ไม่คัด

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็น ด้วยกับ ความเห็น ของ รัฐมนตรี ว่าการ กระทรวง การคลัง
เพราะเหตุไร เพราะเหตุว่าข้าหลวงประจำจังหวัดมีงานอื่นอยู่มากแล้ว
เมื่องานนั้นเป็นงานทั่ว ๆ ไป ควรจักให้อธิบดีกรมตำรวจไปทำงานด้วย
เอง อย่าให้เกี่ยวกับทางข้าหลวงประจำจังหวัด ถ้าหาก จะซ้ำ
เปล่า ๆ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา พอดีกรรมนี้ ท่านผู้ใด
เห็นว่าควรเพิ่มคำว่า ข้าหลวงประจำจังหวัด ต่อท้ายคำว่า อธิบดี
กรมตำรวจ นะเพราะมาตรา^๕ ไปรคยก็มีขึ้น

มีผู้ยกมือเป็นส่วนใหญ่

๖๐๖

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรเพิ่ม
โปรดยกมือขึ้น

มีผู้ยกมือเป็นส่วนใหญ่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ที่ประชุมตกลงให้เพิ่ม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา มาตรา ๒๔ ไม่มีผู้

แปรญัตติ มีมาตรา ๒๕

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี

กล่าวหา มาตรา ๒๓ ยังไม่หมด

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา มาตรา ๒๓ บรรทัดที่ ๕
ระหว่างคำว่า ถ้าเนา กับคำว่า การ เติมคำว่า บัญชี

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี

กล่าวหา เรื่องนี้ข้าพเจ้าขอตกลงกับคณะกรรมการที่เดียว คือใน
ที่หน้าพเจ้าเข้าใจว่า เรามีถ้าเนาอยู่ ๓ ถ้าเนา คือถ้าเนาบัญชีอันหนึ่ง
ถ้าเนาตราค่าอันหนึ่ง ถ้าเนาเอกถ้าเนาอันหนึ่ง เพราะฉะนั้นถ้าเราจะอ่าน
เพียงว่า ถ้าเนาตราค่ามันไม่ใช่ภาษาไทย ควรจะอ่านว่า ถ้าเนา
บัญชีตราค่าจึงจะถูกต้อง กรรมการจะว่าอย่างไร

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวหา ไม่ใช่ชั่ง แต่ว่าในเรื่องการตี
ราคา ถ้าเราเขียนว่า ถ้าเนาการตราค่า ไม่ใช่หมายความว่าเฉพาะ
ที่เป็นการตราค่าอย่างเดียว อาจจะมีข้อความอย่างอื่น ๆ อาจจะมีข้อ
ความอธิบายด้วย

:๖๐๗

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ไม่ขัดข้อง แต่จะไป ข้าพเจ้าไม่ขออภิปรายต่อไป ทั้งนี้
เมื่อเรามีดำเนา ๓ ดำเนา ในบรรทัดที่ ๗ “แต่ให้สั่งดำเนิน” ต้อง
เป็น “เหล่านี้” เพราะว่ามี ๓ ดำเนา ขอให้กรรมการตกลงกับ
ประธาน

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า ไม่ขัดข้อง
ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า มาตรา ๒๕ บรรทัดที่ ๕
“อากรมฤตก” ก็เป็น “อากรมฤตกและการรับมฤตก”

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ในเรื่องนี้เราได้เถียงกันมาในมาตรา ๘ ที่หนึ่งแล้ว ทั้งนี้ในบท
ต่อไป ข้าพเจ้าได้พยายามค้นดูในบทบัญญัติเฉพาะหมวดที่ว่าด้วย
อากรการรับมฤตก เราไม่มีบทบัญญัติตั้งมาตรา ๒๕ นี้ เราจะต้องไป
เพิ่มในอีกมาตราหนึ่ง ซึ่งมีข้อความว่า เราต้องใช้มาตรา ๒๕ โดยอนุโลม
เพราะฉะนั้นเพื่อประโยชน์ที่จะประหยัดมาตราให้สั้นเข้า เราควรจะเพิ่ม
คำว่า ให้เสียอากรมฤตกและการรับมฤตก แล้วอนุโลมตามมาตรา ๘
ซึ่งเราได้เถียงกันมาแล้ว แต่ขอตกลงกับกรรมการก่อน

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า การรับ
มฤตกนั้น มฤตกบางรายก็ขายได้ทันที บางรายก็มีเงื่อนไข ก็ว่าจะ
ได้หลาย ๆ ปี ในที่นี้เป็นกรณีอื่นสำหรับผู้ที่ตายติด ๆ กัน อาจารย์

๖๐๘

ยังไม่ได้รับมฤตกก็ได้ แต่เมื่อเสียดากรมฤตกแตก ได้เกิดตายขึ้น จึง
ได้ฝัน ถ้าหากว่าจะไปเอาค่าวารมฤตกได้ไว้ในทันด้วยแล้ว ก็จะ
เข้าใจว่ายังรับไม่ได้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวหาว่า ข้าพเจ้าชอดอน

ทำกรแทนประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า เจ้าของญาติชอดอน
ระเพาะคำนี้ ในมาตรา ๒๕ นั้นเอง มีผู้ขอตั้งแต่คำว่า “เมื่อ
อสังหาริมทรัพย์” จนถึงคำว่า “คนใดคนหนึ่งตายก็ได้” ออกทั้งหมด
และได้คำว่า “ทรัพย์สินอันใด” แทน

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวหาว่า ความ
มุ่งหมายในมาตรา นั้นได้พูดกันในเมื่อเจ็ดขวบ เราไม่ได้หมายถึง
อสังหาริมทรัพย์ เราหมายถึงทรัพย์สินทั้งที่อยู่คืออสังหาริมทรัพย์ หรือ
รายได้อันเกิดแก่บริษัทที่มั่นคง เราไม่ได้ให้กินความถึงอสังหาริมทรัพย์
ถ้าจะกล่าวถึงทรัพย์สินทั้งหมด เราก็จะไปจนถึงทรัพย์สินอื่น ๆ ด้วย อสังหา
ริภรณ์ที่เราจะไม่ยกให้

นายไฉว อินทปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวหา
ในเรื่องนบทบัญญัติมาตรา เป็นเรื่องที่จะดูคณากร ทศณะกรรมการ
บอกว่า อสังหาริมทรัพย์จะไม่ตคนนั้น อย่าจะทราบว่าเป็นเพราะเหตุใด
แต่หากว่า อสังหาริมทรัพย์มีตัวอยู่ได้เสียดากรมฤตกไปแล้ว ตอนคน

๖๐๕

ที่ ๒ มาตายลงแต่ละจะต้องเสียอากรมฤตก ก็จะไม่ลดค่ากรให้เขาทีเดียว หรือ

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า หลตกันเรา เขามาจากอังกฤษ แต่ก่อนนี้ไม่มีมาครานี เมื่อเกิดสงครามแล้ว เขาก็เพิ่มขึ้น เขาคิดว่า สังหาริมทรัพย์ของเขาคือเงินที่เขายืมมือ ได้ เขาเดินเรือขายที่เดียว จึงไม่เอา เขาเอาแต่สังหาริมทรัพย์และ ที่เป็นบริษัท

นายใสว อินทรประชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ โดกล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่า ไม่จำเป็นที่จะต้องจำกัดว่า ทรัพย์สินประเภทใดประเภทหนึ่ง ควรจะบัญญัติไว้กว้าง ๆ ว่า ทรัพย์สินอันหนึ่งอันใดที่เสียอากรมฤตกแล้ว ก็ควรจะคงตกให้เขา ไม่จำเป็นจะต้องว่าอันนั้นอันนั้นอะไรโดย จะเป็นทรัพย์สินประเภทใดก็ได้ ถ้าเมื่อเสียอากรไปแล้ว เพราะฉะนั้นจึงขอให้ตัดคำว่า ตั้งแต่ “สังหาริมทรัพย์ กัด.....” จนถึงบรรทัดที่ ๕ แล้วใส่ว่า “เมื่อทรัพย์สินอันใดที่เสียอากรมฤตกครั้งหนึ่งแล้ว” เป็นคำกว้าง ๆ ไว้ก่อน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะ คิดและเพิ่มความใหม่อย่างที่ได้เสนอนั้นมา โปรดยกมือขึ้น

๗๗

๖๑๐

มีผู้ยกมือเป็นส่วนน้อย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้ใดเห็นว่ามีควรตัด
ควรคงไว้ตามรูปเดิม โปรดยกมือขึ้น

มีผู้ยกมือเป็นส่วนมาก

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีที่ประชุมส่วนมากเห็นว่า
ควรคงไว้ตามรูปเดิม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้เสนอว่าในบรรทัดที่ ๕
ของมาตรา ๒๕ นั้นเอง ในระหว่างคำว่า “อากรมฤคก” กับ “แล้ว”
ให้ตัดคำว่า “ครั้งหนึ่ง” ออกจาก “ได้เสียอากรมฤคกครั้งหนึ่งแล้ว”

นายไฉว อินทรประชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวว่ามี
ถ้าเช่นนั้นข้าพเจ้าขอถอน เพราะไม่จำเป็น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีท่านสมาชิกอีกผู้หนึ่งขอ
แปรญัตติว่า ในมาตรา ๒๕ นั้น ขอแก้ไขคราดคำแห่งทรัพย์สินเสีย
ใหม่ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในร่างเดิม ในมาตรา ๒๕ คือตั้งแต่ร้อย
๓๐ ลงมาจนถึงร้อย๓๕

หตวง วิจิตรวาทการ กล่าวว่ามีเรื่องเกี่ยวกับนโยบายของ
สภาฯ คณะกรรมาธิการไม่มีอะไรชี้แจง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีขอให้เจ้าของญัตติอภิปราย
เพิ่มเติมหน่อย

๖๑๑

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบ็ค กล่าวว่ ในเรื่องที่ดินที่
ที่ตองเสียออกครึ่งหนึ่ง ภายใน ๕ ปีที่ได้เสียมาแล้ว บัญญัติให้
ลดลงถึง ๘๐% มาถึงร้อยละ ๒๐ เมื่อพิจารณาเห็นว่า เราลด ๘๐%
แล้ว ยกตัวอย่างว่า มรดกเต็มบาทลดลง ๘๐ คงเหลือ ๒๐,๐๐๐ ก็
เป็นอันยกเว้น มรดกไม่ต้องเสียเลย เพราะฉะนั้นจึงควรจะให้คงไว้ตาม
ร่างเดิม ถ้าอย่างนั้นแล้ว แล่นหนึ่งก็ไม่ต้องเสียเลย

ทำการแทนประธานสภาฯ. ถามว่า แก่จากไหนถึงไหน

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบ็ค กล่าวว่ คือ ๘๐ แก่เป็น ๕๐ ๖๐
๖๕ แก่เป็น ๘๐ ๖๕ แก่เป็น ๓๐ ๔๐ ๖๕ แก่เป็น ๒๐ ๒๐ เป็น ๓๐ ตาม
ร่างเดิม

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่ ข้าพเจ้ายังสงสัยตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพูด
๕๕๕ คือว่าถ้าเรามีเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ลด ๘๐% จะเหลือ ๒๐,๐๐๐ บาท
แล้วจะยกเว้นเสีย สัมมุติอย่างเท่านั้น มันไม่ใช่อย่างนั้น สัมมุติว่า เรา
มีเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท แล้วเราเอาเงินออกมรดกมาลดค่าหาก เพราะ
บทบัญญัติมีชัดอยู่แล้วว่าให้ลดจำนวนเงินออกมรดก ไม่ใช่ลดคในกอง
มรดก คือเราต้องคิดออกมรดกแล้วจึงมาลดให้อย่างหนึ่ง อีกอย่าง
หนึ่งถ้าเราจะลดน้อยเกินไป คนหนึ่งเสียมหนึ่งแล้ว มาอีกมหนึ่งจะ
ให้เสียอีก คุณไม่ยุติธรรม แล้วอีกนัยหนึ่ง ภาษนี้ก็เปลี่ยนภาษาอย่างใหม่

๖๑๒

เราควรจะต้องผ่อนผันให้เขา เพราะเขาไม่รู้ภาษาภาษ ไม่ใช้บับจนเกิน
ไป ข้าพเจ้าได้เสนอแปรรูปคดี แต่ท่านประธานยังไม่ได้เสนอ คือข้าพเจ้า
คงเสนออัตราร้อยละ ๘๐ อย่างเดิม แต่ลดขั้นละ ๓๕ ๆ ไป คือ ๘๐
แล้วก็ ๖๕ แล้วก็ ๕๐ แล้วก็ ๓๕ แล้ว ๒๐ แล้วก็ ๕ ให้เป็นขั้น ๆ
สเตป (Step) ๆ ตกลงมาเท่า ๆ กัน แต่ตามหลักการตั้งนี้ ๘๐ แล้ว
มาลด ๓๐ แล้วมาลด ๒๐ มันไม่เป็นบาลานซ์ (Balance) กัน

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่ ในเรื่อง
ตคอากรตามที่ท่านสมาชิกว่า คือว่าเราประเมินค่าอากรเดิมที่เสียก่อน
แล้วจึงลด ไม่ใช่ลดจากยอดสุทธิแห่งค่า

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่ ในเรื่อง^{นี้} คณะกรรมการไม่ได้พูดถึง
ได้อ้างถึงกฎหมายอังกฤษ อย่างไรก็ตามว่ากฎหมายเขาดัดเป็นขั้น ๆ
อย่างไรกัน ถ้าท่านประธานกรรมการบอกไม่ได้ คุณหลวงประดิษฐา
คงบอกได้

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ คณะกรรมการไม่ได้พูดถึง
เรื่องลดขั้น พูดถึงเรื่องยกเงินสงฆ์หาวิมทวิทย์เท่านั้น

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่ ถ้าเราลดให้ ๘๐ % ก็ดี
๕๐ % ก็ดี เขาเกณฑ์มาจากไหนกัน เราอ้างว่าเขามาจากเมือง อังกฤษ
ภายหลังสงคราม เราควรที่จะเขาตามแบบของเขาเสียทั้งหมด

๖๑๓

เจ้าพระยามุนษุมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่ เราว่าด้วย
การลด แต่เปอร์เซ็นต์เราก็คง

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ สำหรับเรื่องหน้าพเจ้าเอง
ไม่ใช่เป็นผู้ที่ใ้ร่างพระราชบัญญัตินั้นตั้งแต่ต้น คือเท่าที่จะถดถอยต่อที่
ประชุมก็ค่อว่ เมื่อครั้งเป็นกรรมการราษฎรได้มีความปรารถนาที่จะให้
มีภาษีอากรหรืออากรมฤคก่อนนั้น และเพียงได้คิดไว้ตามหลักใหญ่ ๆ
ทัว ๆ ไปว่ จะได้เท่านั้นเท่านี้เปอร์เซ็นต์ แต่ร่างนั้นได้นำไปให้กับ
กรมร่างกฎหมายเป็นผู้ร่างขึ้นมา และเมื่อยกร่างขึ้นมาได้ อาศัย
หลักจากที่ปรึกษาการคลัง และหลักนั้นได้นำมาจากไหนก็ไม่ทราบได้
เพราะเหตุว่ข้อยกเว้นที่จะตั้งคือเดิมกันอีก

เจ้าพระยาตรีธรรมวิเบศ กล่าวว่ เรื่องนี้ก็แต่จุดนโยบาย
ของสภา ว่ นว่จะลดให้เท่าไร แต่ทว่าพเจ้าเสนอโดยทมิษฐ์ว่หลัก
อันนั้นมาจากอังกฤษ เข้าใจว่ที่เขาลดให้ถ้ายในหนึ่งปี ๕๐ % ตายใน
สองปีลด ๕๐ % ถ้าแม้ว่ามฤคในหนที่สองมีราคา ๓๐๐,๐๐๐ บาท แล้ว
ลดเสีย ๗๐ % ก็คงเหลือ ๙๐,๐๐๐ บาท แปลว่ใน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ก็ไม่
ต้องเสียอากรมฤคอะไรเลย ในแต่ก่อนถ้าลดตามนี้ ถึงจะเหลือ
๓๐,๐๐๐ เสียเท่านั้นก็เสีย แต่ก่อนแต่ก็ไม่ต้องเสียเลยใน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

พระยาศรีสุนทรโวหาร กล่าวว่ ข้างเจ้าเข้าใจว่กฎหมาย
มาตรการประสงค์ที่จะไม่ให้ระคายทวีพยที่บนที่คน เป็นมาตรการที่นับ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๓/๒๔๗๖ (สามัญ) สมัยที่ ๒
วันจันทร์ที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๘ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๓๒๐ ท่าน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีผู้เสนอญัตติควมขึ้นมา
ฉบับหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นสมควรจะเสนอให้สภาฯ ทราบในเวลานี้ เพื่อ
กันความโอ้อวดซ้ำของสภาฯ พระราชบัญญัติที่สภาฯ ส่งร่างมา ถ้า
สมาชิกผู้ใดจะแก้ไขอย่างไร ขอให้ตกลงกับกรรมาธิการนอกเวลา
ประชุม ถ้ากรรมาธิการไม่ตกลงอย่างไร นั้นเหตุจึงควรเสนอสภาฯ
ทั้งเพื่อเป็นการสงวนเวลา ข้าพเจ้าจึงขอเสนอต่อที่ประชุม

ขุนวรดิษฐ์ครุฑวงษ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
ว่า ข้าพเจ้าไม่ได้ยิน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ก็มีผู้เสนอญัตติว่า
เพื่อกันความโอ้อวดซ้ำของสภาฯ ถ้อยคำที่หยาบหยาบหรือไม่ใช้หัดการ

๖๕๔

ประชุมก็ดี ดำหรับสมาชิกประเภท ๓ คงทำได้ - แต่เกรงว่ารัฐบาล
จะทำได้ เพราะฉะนั้นจะให้มีการลงมติกันทำไม ในเมื่อรัฐบาล
กระทำไม่ได้ ข้าพเจ้าเห็นว่า การประชุมกันตามที่รัฐบาลขอรับรองนี้
คือแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา คงเป็น ๒ ปัญหาอย่างที
ได้อภิปรายฟังกันเมื่อ ก็คือการประชุม ๓ วัน จันทร์ พุธ ศุกร์ เวลา
๑๕.๓๐ นาฬิกา กับทางรัฐบาลขอรับรองวันจันทร์-กับวันพฤหัสบดี ถ้า
จะมีการประชุมพิเศษก็ให้มีการประชุมวิสามัญ ซึ่งแล้วแต่ที่ประชุม

ร.ต. ถัด รตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าววา ระเบียบ
ข้าพเจ้าไม่ได้เสนอเป็น ๓ วันไม่ได้ คือเห็นพ้องกับผู้เสนอ ที่ข้าพเจ้า
พูดขึ้นมาเฉพาะแต่เวลา เมื่อผู้เสนอถอนแล้ว เป็นอันว่าคนไป ข้าพเจ้า
เห็นพ้องด้วยไม่ใช่เสนอ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เมื่อไม่มีผู้คัดค้าน จะได้
ถือว่าสภาฯ ลงมติตามที่รัฐบาลเสนอ เป็นอันว่าทำตามนั้นคงแต่วัน
พฤหัสบดีเป็นต้นไป พิจารณาอาการมฤตูกต่อไป มาตรา ๒๖ บรรทัด
ที่ ๓ ขุนวรดิษฐ์รัฐมนตรี เสนอขอให้ขีดฆ่าคำว่า "รับผิดชอบ" ออก
แก่เป็น "ผู้มหนาท" กรรมาธิการขีดของหรือไม่

พระยามานวราชเสวี กล่าววา ข้าพเจ้าเห็นว่าหน้าที่รับผิดชอบควรใช้
คำเต็มว่า "ต้องรับผิดชอบ" เพราะต่างกันมาก ถ้ามหนาท เขาก็แต่
หนาทเท่านั้นเอง จะเสียเมื่อไรก็ได้

๖๕๕

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า เข้าใจหรือไม่

ขุนวรดิษฐ์ ตรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่่า
คือที่จริงไม่ได้แก้ความ เพียงแต่ว่าแก้ในทางหลักวิชากฎหมายเท่านั้น
ตามความเข้าใจของข้าพเจ้าเห็นว่าตามหลักกรรมศาสตร์ เมื่อบัญญัติ
กฎหมายออกไปแล้ว ก็ย่อมมีสิทธิและหน้าที่เริ่มต้น ส่วนความรับผิดชอบ
นั้น ไปมีเมื่อบุคคลนั้นทำผิดหน้าที่ เช่นทำผิดสัญญาหรือในทางแพ่งที่
ที่เรียกกันว่าละเมิด ในบัดนี้เราจะไปเรียกว่ารับผิดชอบอย่างไร เมื่อไม่มี
ความรับผิดชอบเกิดขึ้น จึงอยากจะให้แก้ในเหตุนี้เท่านั้น

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่่า คำว่า “หน้าที่” ก็ดี คำว่า
“รับผิดชอบ” ก็ได้เคยใช้มาในกฎหมายมากหลายแล้ว เดิมทีเดียว
มีคำว่า “รับผิดชอบ” แต่ภายหลังต่อมามันยาวไป จึงใช้คำว่า
“รับผิดชอบ” เมื่อแก้ไขไปเสียหลักทางโน้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึง
เห็นว่าควรจะให้เอาได้ตามร่างเดิมนั้น คำว่า “หน้าที่” ในภาษาอังกฤษ
เรียกว่า “กิวตี” (Duty) รับผิดชอบในภาษาอังกฤษเรียกว่า “ไล
อะเบิต” (Liocbb)

ขุนวรดิษฐ์ ตรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่่า
ถ้าเป็นเช่นนั้น ข้าพเจ้าก็ให้เป็นไปตามความประสงค์ของท่านกรรมาธิการ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ขอถอนแล้ว ถ้าไม่มีใคร
คัดค้าน จะถือว่าถอนแล้ว มาตรา ๗๒ ไม่มีใครแปร มาตรา ๒๘ ไม่มีใคร
แปร ๒๘ ของนายทองอินทร์ บรรทัดที่ ๕ คำว่า ๘ ขอแก้เป็น ๕

๖๕๖

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่า ในการที่ขอแก่งักเพื่อสะดวกแก่การเก็บภาษี ถ้าเราจะเก็บ
 ภาษีเป็นงวดๆ คง ๘ บั๊กว่าจะสะดวกได้เป็นเวลานานเหตุก็เกิน อยาก
 จะให้เร็ว เพราะไม่ประสงค์จะให้อากรค้างมาก เพราะฉะนั้นอย่างไร
 ก็ดี ผู้เสียอากรมฤคฤกษ์จำเป็นต้องเสียอยู่แล้ว แต่ขอตกลงกับกรมมาช
 การว่า ถ้ามีการชดเชยอะไร ก็ถอนได้เพื่อเป็นการสะดวก

เจ้าพระยามหามุนี ประธานกรมมาธิการ ฯ กล่าวว่า มาตรา
 นี้ได้เขียนไว้เพื่อเป็นการผ่อนผันการชำระหนี้ เนื่องแต่ที่ใคร่ทราบโดยมี
 เหตุผลว่า คนไทยเวลานั้นหาเงินได้ยาก มีเงินชดน้อย มีหัตถ์ทรัพย์มาก
 อากรนั้นจะต้องถึงแก่ขายทรัพย์ไม่มากนักน้อยเป็นแน่ เพราะฉะนั้นถ้า
 ว่าจะเรียกอากรให้เร็วเข้าเท่าไร เป็นเหตุให้การจำหน่ายทรัพย์นั้นกะทัน
 หัน อาจจะทำให้ไม่ได้ราคา เพราะฉะนั้นจึงได้ผ่อนไปให้เสียเป็น
 ๘ งวด หรือ ๑๖ งวด ก็หมายความว่า ๘ งวดนั้น บั๊ตครั้ง ๑๖ งวด
 นั้น ๖ เดือนต่อครั้ง ถ้าแม้ว่าจะไปกำหนดไว้ดังนั้นแล้ว ก็ยกแก่
 นานนับแต่มาจนทุก และอีกประการหนึ่งไม่ใช่ที่เราผ่อนไปเฉยๆ ผู้ใด
 จะร้องขอผ่อน เราก็เรียกค่าดอกเบี้ยร้อยละ ๕ เพราะฉะนั้นถึงจะยืด
 ออกไปอีก ก็ต้องเสียดอกเบี้ย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า เข้าใจหรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่า ขอถอนแล้ว

๖๕๗

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ เพราะฉะนั้นนับว่าถอนแล้ว
 ๕๕๕ ทนมนของนายเกริ่น แด่น โทคิก บรรทัดที่ ๒ วรรค ๒ หน้า ๓๔ ทำย
 คำว่า “ ด้รพากร ” ขอเติมคำว่า “ เพื่อให้รับส่วนแห่งอสังหาริม
 ๕๕๕ ทรัพย์เป็นการชำระเงินค่าอากรทั้งหมด หรือแต่บางส่วน แล้วท่านให้
 ๕๕๕ รับอสังหาริมทรัพย์นั้นไว้เป็นค่าอากร โดยคิดค่าตามที่เจ้าพนักงานค้
 ราคาได้กำหนดไว้ ”

นายเกริ่น แด่น โทคิก ผู้แทนราษฎรจังหวัดอ่างทอง กล่าวว่
 คือให้เอาควมนี้ ออก “ ถ้าผู้ต้องรับผิดชอบ เดี่ยวอากรมฤคกในอสังหา
 ๕๕๕ ริมทรัพย์ ได้ยื่นคำร้องขอต่ออธิบดีกรมด้รพากร ” แต่ก็ขอเติม
 ความใหม่ คัดความเดิมออก “ เพื่อให้รับส่วนแห่งอสังหาริมทรัพย์
 ๕๕๕ เป็นการชำระเงินค่าอากรทั้งหมด หรือแต่บางส่วนแล้ว ท่านให้รับ
 ๕๕๕ อสังหาริมทรัพย์นั้นไว้เป็นค่าอากร โดยคิดค่าตามที่เจ้าพนักงานค้
 ๕๕๕ ราคาได้กำหนดไว้ ”

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมาธิการ ฯ กล่าวว่ ตามที่
 ๕๕๕ ท่านด้มาชิกขอแก้ นั้น เมื่อคัดความด้กัญออกว่ “ แต่เมื่ออธิบดี
 ๕๕๕ กรมด้รพากรเห็นด้สมควร ” ๕๕๕ นี้ ใจความเท่านี้ คือที่ท่านด้มาชิกขอแก้
 ๕๕๕ นั้นว่ เมื่อขอมอบอสังหาริมทรัพย์ให้แทนค่าอากรแล้ว อธิบดีกรม
 ๕๕๕ ด้รพากรจ้เป็นต้องรับ แต่ในส่วนว่างของกรรมาธิการว่ ต้องเห็น

๖๕๘

ล้มควมแล้วจึงรับ หมายความว่ารับก็ได้ ไม่รับก็ได้ แต่ในที่นี้ว่า
จำเป็นต้องรับผิดชอบตนเอง

นายแซ วัจฉณลักษณะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่
ที่จริงความตอนน ที่ใช้คำว่า “อธิบดีกรมตำรวจจะเห็นควม”
ข้าพเจ้าก็มีความเห็นดังที่สมาชิกได้แปรญัตติไป ข้าพเจ้าก็เห็นพ้องด้วย
คือมีข้อสำคัญอยู่ตอนหนึ่ง คือใช้คำว่า “อธิบดีกรมตำรวจเห็น
ล้มควม” คำว่า “ล้มควม” นี้ แค่นั้น ข้าพเจ้าก็วิตกอยู่เหมือนกัน
อธิบดีกรมตำรวจ ถ้าหากว่าเกิดไม่พอใจกับผู้เสียอากร จะเป็นใคร
ก็ตาม ไม่รับไว้เลยก็ได้ คือเรื่องมันว่า จะเด็ดทำก็มีไขนิก เรื่องเป็น
สองทางคือ รับก็ได้ ไม่รับก็ได้ ควมใช้คำให้ชัดเจนว่า ควมรับอย่าง
ที่แปรญัตติดีกว่า

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ เดียวเราจะแปรไปจากไหน
นายแซ วัจฉณลักษณะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่
จากที่เขาเสนอเมื่อกี้ เพื่อสนับสนุนคนโน้น

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ์ กล่าวว่ ความที่ท่านสมาชิกขอแก้
ข้าพเจ้าเห็นว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของรับทรัพย์สินได้มอ ถ้าแม้ว่าเราเอาทรัพย์สิน
ไม่ค้ไปให้ ก็ต้องรับทรัพย์สิน ทรัพย์สินที่มราคาน้อยก็ค้รับ เป็นการ
ผูกมัดรัฐมาดมากเกินไป แต่ทงนักแถมแต่ทประชุมจะเห็นล้มควม แต่
ในเรื่องที่ว่าอธิบดีกรมตำรวจจะเห็นควมให้อำนาจได้หรือไม่ เพราะ
ทรัพย์สินบางอันไม่มีค่าอะไรเลยในเวลานั้น ก่อนนี้อาจมีราคาจะหวาดๆ

๖๕๕

ร้อย แต่เดี๋ยวราคาเพียงวาระ ๓๐ บาท ๒๐ บาทก็มีถมไป ถ้าแม่
ว่ารับเต็มมือไปแล้ว เช่นนี้อาจจะให้เสียผลเรื่อยไปในการคำนวณภาษีด้วย
ก็ได้

นายเชว วัฒนดิษณะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่
เท่าที่ทราบกรณีการได้แดงมา ข้าพเจ้าเห็นว่าหลักสำคัญมีอยู่ว่า
เจ้าพนักงานได้ตราค่าทรัพย์สินน้อยอยู่แล้ว หมายความว่า จะเป็นไว้ระ
๓๐ บาท หรือ ๒๐ บาท ก็ตาม อาจจะเป็นความว่าเจ้าพนักงานตราค่า
แดงก็ได้ ถ้าจะมีความประสงค์อย่างที่ท่านกรรมาธิการอธิบายแล้ว
ข้าพเจ้าเห็นว่าควรใช้คำตรง ๆ ว่า เขาเงินตรง ๆ เสียเลยจะดีกว่า เป็น
เป็นขอที่ทำได้ตามใจชอบ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ มีใครอยากจะพูดอีกบ้าง
ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย กล่าวว่ ข้าพเจ้า
เห็นตามผู้ร่าง ที่ใช้คำว่าควร ถ้าเห็นสมควรก็ควรรับไว้ คำนี้เป็นคำ
เหมาะเจาะอย่างที่สุด ในภาษากฎหมายใช้ได้ - ถ้าจะใช้เป็นคำตายตัว
ก็เกินไป ราคาทรัพย์สินที่จะประมาณกันนั้น เจ้าพนักงานตะเจ้าของจะ
ต้องมาประมาณด้วยกันทั้งสองฝ่ายว่า ราคานั้นดีหรือไม่ - เมื่อเจ้าของ
ไม่ตกลงกัน ก็จะต้องตั้งตุลาการ นอกจากนั้นยังให้ศาลเป็นผู้พิเคราะห์
ราคาอีกชั้นหนึ่ง เพราะเห็นได้ว่าเป็นความไม่ยุติธรรม ถ้าเจ้าพนักงาน
แดงก็ต้องฟ้องร้องเอา คำว่าสมควรหรือควรน ควรแล้ว ไม่ต้อง
แก้ไข

๖๖๐

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววา
 ในเรื่องที่โต้เถียงกันอยู่นั้น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องแก่การปฏิบัติการเท่านั้น คือ
 การบริหารการ ทางฝ่ายกรรมาธิการบอกว่า เราจะต้องวางหลักเช่นนั้น
 ไว้ ก็เพื่อจะไม่ให้เจ้าพนักงานรับผิดชอบจนตายตัวเกินไป หากว่าสภาฯ
 จะลงมติให้ฝ่ายรัฐบาลปฏิบัติเกินกว่าที่ท่านกรรมาธิการอธิบายก็ไม่ได้
 รัฐบาลก็คงปฏิบัติการไปไม่ได้ ก็เมื่อรัฐบาลปฏิบัติการไปไม่ได้ตามมติ
 ของสภาฯ แล้ว เรื่องมันก็จะยุ่งยากต่อไป ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการ
 ที่เกี่ยวกับฝ่ายบริหารการของเจ้าพนักงาน ก็เห็นว่าควรจะให้เป็นที่ไปตาม
 ที่กรรมาธิการอธิบายนั้นจะดีกว่า

เจ้าพระยาศรีธรรมราชปิไศ กล่าววา ตามความประสงค์จะออก
 พระราชบัญญัติเก็บภาษีอากรนั้น ก็เพื่อจะได้เงินมาชดเชยรายจ่ายของ
 แผ่นดิน หักของการเก็บภาษีก็ต้องเก็บเงิน ไม่ใช่เก็บสิ่งของ เพราะ
 ฉะนั้นถ้าจะคิดช้อนออกเดี่ยก็เท่ากับจะให้เก็บภาษีสิ่งของมา ความ
 ประสงค์ของเราอยากจะได้เงิน ส่วนข้อผ่อนผันนั้น เมื่ออธิบดีกรม
 สรรพากรเห็นสมควรว่า บางอย่างได้รับมา จะขายได้ ชดเชยได้
 ในโอกาสอันควร ถ้าเป็นของที่ขายไม่ได้แล้ว ก็ต้องใช้ตามหลักการ
 ที่นั่น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าตามทางแล้ว ควรจะคงไว้ตามหลัก
 ของกรรมาธิการ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะ
 ยกไขอย่างที่สุดมาชิกเสนอ ขอให้ลงมติ

๖๖๑

ด้มาชิกส่วนมากดงมติไม่เห็นพ้องด้วย เป็นอันว่าที่ประชุมตกลง
ให้คงไว้เช่นเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ในมาตรา^๕นี้เอง มี^๕ขุน
วรดิษฐ์ฯ ขุน^๕คนธฯ ร.ค. ^๕สอน ^๕วงษ์ ^๕โต ขอ^๕เดิม^๕คำ^๕ว่า “^๕ข้า^๕ห^๕ด^๕ว^๕
ประจำ^๕จ^๕หว^๕ัด” ^๕ต่อ^๕ท้าย^๕คำ^๕ว่า “^๕อธิ^๕บดี^๕กร^๕ม^๕ส^๕รร^๕พ^๕า^๕กร” ^๕ทุก^๕แห่ง^๕ มี^๕
อยู่ ๒ ^๕แห่ง^๕ใน^๕นี้

ขุน^๕วร^๕ดิษฐ์^๕ศรี^๕ร^๕ุณ^๕เว^๕ทย์ ผู้^๕แทน^๕ร^๕า^๕ษ^๕ฏ^๕ร^๕จ^๕หว^๕ัด^๕หน^๕อง^๕ค^๕า^๕ย ^๕กล^๕่า^๕ว^๕่า
เรื่อง^๕นี้^๕ก็^๕เป็น^๕เรื่อง^๕ที่^๕เคย^๕เดิม^๕กัน^๕มา^๕แล้ว^๕แต่^๕ก่อน^๕ ๆ ^๕และ^๕หวัง^๕ว่า^๕ค^๕อง^๕เดิม ^๕และ
เป็น^๕เรื่อง^๕ที่^๕ข้า^๕พ^๕เจ้า^๕เป็น^๕ห^๕วง^๕อยู่^๕เป็น^๕เว^๕ด^๕าน^๕าน^๕ัก^๕หน้า^๕ที่^๕เดีย^๕ว ^๕เพ^๕ระ^๕เหตุ^๕
ฉ^๕นั้น ^๕เรา^๕ค^๕ว^๕ระ^๕จะ^๕เปล^๕ี่ยน^๕อ^๕ำ^๕นาจ^๕ให้^๕ข้า^๕ห^๕ด^๕ว^๕ง^๕ประจำ^๕จ^๕หว^๕ัด^๕รับ^๕ธุ^๕ระ ^๕จะ
เป็น^๕การ^๕ดี^๕มาก^๕ที่^๕เดีย^๕ว

ขุน^๕ค^๕น^๕ธ^๕วิ^๕ท^๕ค^๕ี^๕ษา^๕กร ผู้^๕แทน^๕ร^๕า^๕ษ^๕ฏ^๕ร^๕จ^๕หว^๕ัด^๕ส^๕ม^๕ท^๕ร^๕ส^๕ำ^๕คร ^๕กล^๕่า^๕ว^๕่า
ใน^๕เรื่อง^๕นี้^๕ข้า^๕พ^๕เจ้า^๕เ^๕่น^๕ขอ^๕ให้^๕แปร^๕ญ^๕ัต^๕ติ ^๕ค^๕ว^๕าม^๕จ^๕ริง^๕เป็น^๕ค^๕ว^๕าม^๕เข้า^๕ใจ^๕ร^๕ู^๕
การ^๕ผิด ^๕แต่^๕ว่า^๕กร^๕ร^๕มา^๕ชิ^๕การ^๕ได้^๕เคย^๕แต่^๕ด^๕ง^๕ค^๕ว^๕าม^๕เห็น^๕ใน^๕ห^๕ด^๕ก^๕การ^๕ที่^๕เก^๕ย^๕ว^๕กับ^๕
การ^๕รับ^๕ผิด^๕ช^๕อบ ^๕โดย^๕ให้^๕อธิ^๕บดี^๕กร^๕ม^๕ส^๕รร^๕พ^๕า^๕กร^๕รับ^๕ผิด ^๕จึง^๕ขอ^๕ถ^๕อน^๕ญ^๕ัต^๕ติ
นี้^๕เสีย

ห^๕ด^๕ว^๕ง^๕วิ^๕จิ^๕ตร^๕ว^๕า^๕ท^๕การ ^๕กล^๕่า^๕ว^๕่า ^๕ใน^๕เรื่อง^๕นี้^๕ ^๕กร^๕ร^๕มา^๕ชิ^๕การ^๕หน^๕ัก^๕ใจ
มาก^๕ด^๕ง^๕แต่^๕มี^๕การ^๕แก้^๕มา^๕ด^๕ง^๕แต่^๕ที่^๕แรก^๕แล้ว ^๕แต่^๕การ^๕ที่^๕จะ^๕แก้^๕ต่อ^๕ไป ^๕กร^๕ร^๕มา^๕ชิ^๕การ^๕
ไม่^๕ขัด^๕ข้อง ^๕แต่^๕ขอ^๕ให้^๕เรา^๕ค^๕ิด^๕ค^๕ุ^๕ส^๕ก^๕นี้^๕หนึ่ง ^๕ใน^๕เรื่อง^๕ข้า^๕ห^๕ด^๕ว^๕ง^๕ประจำ^๕จ^๕หว^๕ัด

๖๖๒

กับอธิบดีกรมสรรพากรอาจจะลำบากมาก หลังกการว่า ตอนใหม่อธิบดี
กรมสรรพากรแล้ว จะเต็มลงไปทุกครึ่งนี้อย่าถือตามเหตุก่อนนั้นเลย
ในเรื่องนี้สุดแล้วแต่ที่ประชุมจะเห็นอย่างไร กรมมาธิการถือว่าเป็นของ
สำคัญอันหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องแก่การยกเว้นการเสียภาษีอากร นี่แหละเป็น
เหตุการที่จะต้องพิจารณาให้ถ่อง

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่ ตามที่
ขอเดิมว่าข้าหลวงประจำจังหวัดทุกแห่งไปนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการ
ขัดข้องอย่างที่ทำสิทธิกรมมาธิการถ่วงนั้นจริง ควรจะพิจารณาเป็นญคดีๆ
ดีกว่า ข้อขัดข้องอันจะเห็นได้ดังในมาตรา ๕๘ ซึ่งมีบอกว่ อธิบดีมี
อำนาจชขาดการอุทธรณ์ ถ้าหากทว่าเดิมข้าหลวงประจำจังหวัดแล้ว
ผิดหลักที่เดี๋ยว ต้องให้อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรเป็นผู้ ชขาดแต่คนเดียว

ขุนวรสิทธิ์รุจิรคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
บางที่สมาชิกผู้ ทกถ่วงนั้นจะเข้าใจผิดไป ข้าพเจ้าไม่ได้บอกว่ให้แก้
ทุกแห่ง เท่าที่ได้แก้มาแล้ว และเฉพาะในมาตรานี้เป็นการจำเป็นจริงๆ
ที่จะให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเข้าเกี่ยวข้องของการนี้ด้วย ถ้าหากว่าอธิบดี
กรมสรรพากรอยู่ในกรุงเทพฯ ๑ จะให้ ไปรับทรัพย์สมบัติในที่อื่นอย่างไรได้
อย่างไรเดี๋ยวกี้ ก็ไม่พ้นข้าหลวงประจำจังหวัดอยู่นั้นเอง เหตุฉะนั้นเรา
ต้องเดิมคำว่ “ข้าหลวงประจำจังหวัด” ดังในข้อเหล่านี้

ทำการแทนประธานสภา ๑ กล่าวว่ ในมาตรานี้ ที่มีผู้แปรญคดี
เพิ่มเติม คำว่ “ข้าหลวงประจำจังหวัด” เฉพาะในวรรค ๒ มี ๓ แห่ง

๖๖๓

ด้วยกัน วรรค ๒ บรรทัดที่ ๒ มี ๒ แห่ง วรรค ๒ บรรทัดที่ ๔ มี ๓ แห่ง
ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเติม

นายมัญญ บวิรุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
ข้าพเจ้า ยาก จะฟัง ความเห็น ของท่าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
เพราะว่าเคยเห็นแกมาแล้ว

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่ ในข้อนี้ ข้าพเจ้า ยาก จะให้
คงไว้ตามร่างเดิม คือว่าการปฏิบัติการเป็นเรื่องสำคัญ ที่เราจะรับ
เอาทรัพย์สินมาแทนเงิน ซึ่งจะได้เป็นอากร เพราะเหตุที่ว่ ความประสงค์
อย่างทีกล่าวแล้ว เราจะได้มาชดเชยในการรายจ่าย เพื่อเมื่อเราจะรับ
ทรัพย์สินมานี้ ผลทีจะได้ไม่เท่าเสียไป และทีจะให้ข้าหลวงประจำจังหวัด
มอบให้ นั้น ข้าพเจ้า เห็นว่ ควรจะมอบให้ผู้ที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ คือ
อธิบดีกรมสรรพากร จะได้ผลดีกว่า เพราะฉะนั้นในข้อนี้ ไม่ควรจะเติม

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่ ในเรื่องทีจะให้อธิบดีกรม
สรรพากรเป็นผู้ ชขาดแต่ผู้เดียว ข้าพเจ้าสงสัยว่ สมมุติว่ถ้าอธิบดี
กรมสรรพากรจะไปดูเอง ขัดข้องเด่า ก็จำเป็นทีต้องฟังความเห็นของ
ข้าหลวงประจำจังหวัด

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่ ก่อนทีอธิบดีกรมสรรพากร
จะได้ ชขาดนั้น ตามธรรมเนียมทีต้องได้รับรายงานจากข้าหลวงประจำจังหวัด
และ ข้าหลวงประจำจังหวัด ก็ ต้อง พร้อม ด้วย สรรพากรเจ้าหน้าที่ในการ

๖๖๔

กระทำการนั้น ข้าพเจ้าจึงเห็นว่า ถ้ามอบให้อธิบดีกรมสรรพากรแล้ว
จะเป็นการรอบคอบดี ประการหนึ่ง เมื่ออธิบดีกรมสรรพากรตรวจดูแล้ว
จะได้สั่งลงไม่ ว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ เป็นชั้นๆ กันมาดังนี้ ถ้า
หากว่า จะให้มอบให้ข้าหลวงประจำจังหวัดชั้นเดียว ไม่ได้ผ่านมา
ถึงสรรพากรเลย อย่างไรก็คงอยู่อย่างนั้นความเดิม เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
เห็นว่า ควรคงไว้ตามร่างเดิม จะได้ผลดีกว่า

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าว ว่า ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะเดิม
“ข้าหลวงประจำจังหวัด” ค่อย้าย “อธิบดีกรมสรรพากร” ๓ แห่ง
ในมาตรา ๕ หรือท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะคงไว้ตามรูปเดิม ขอให้ลงมติ
สมาชิกส่วนมากลงมติเห็นพ้องด้วย เป็นอันว่าที่ประชุมตกลง
ให้คงไว้ตามรูปเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าว ว่า ของนายทองอินทร์ ค่อยไป
นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอแก้หน้า ๓๕ บรรทัดที่ ๓ คำว่า “และ” เป็น
“แต่” ตามข้อความในตอนต้นๆ มาเป็นข้อความอีกส่วนหนึ่ง หมายถึง
ความว่า อธิบดีกรมสรรพากรนั้นยังคงรูปอยู่ แต่เมื่ออธิบดีกรมสรรพากร
เมื่อขายไปเราต้องรับใช้ จึงต้องใช้สันนิษฐานว่า ผิดหักไว้ก่อน
แต่ถ้ากรมการวัดชั่งก็ขอถอน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าว ว่า กรมการวัดชั่งของไม่ใช้
หรือ

๖๖๕

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ขุนอินทรภักดิ์ขอให้เติมคำ
ต่อท้ายของมาตรา ๓๐ เป็นวรรคที่ ๒ มีข้อความดังนี้ “อนึ่งเมื่อเจ้าพนักงาน
เก็บอากรจัดการขายทอดตลาดทรัพย์สินดินกองมฤคกนนั้นหมดสิ้นแล้ว แต่
ยังมีได้เงินค่าอากรค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อันจะบังเกิดมี
โดยครบถ้วน เพราะราคาทรัพย์สินที่ขายตกต่ำไปด้วยประการใด ๆ ก็ดี
ท่านว่า ให้ระงับการเรียกร้องเก็บอากรและค่าธรรมเนียมตลอดค่าใช้จ่าย
ที่ค้างอยู่ แก่ผู้ม้หน้าที ๆ จะเสียค่าอากรนั้นเสีย”

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่ คำว่า “แต่” กับ “และ”
เมื่อก ขำพเจ้าอยากให้กรรมาธิการอธิบายว่ ในกรณีที่มีการขาย
ทรัพย์สินนั้น ให้เสียเมื่อการขายได้สำเร็จแล้ว ในที่นี้เห็นจะหมายความว่า
ว่า ทรัพย์สินให้ชำระเป็นงวด ๆ ถ้าขายต้องเสียอากรทั้งหมด หรือจะ
หมายความว่าอย่างไร ให้กรรมาธิการอธิบาย เพราะเหตุว่าการทำ
งบประมาณ เราทำสำหรับรายจ่าย ถ้าว่เป็น ๘ งวด งวดแรกชำระ
แล้วอีก ๘ งวด ไม่ชำระ ก็ไม่ได้เงิน เพราะฉะนั้นขอให้กรรมาธิการ
อธิบายว่ ถ้าเอาไปขายทั้งหมด ก็ต้องเสียทันที ขำพเจ้าไม่เข้าใจคอนัน
แต่ในกรณี ๘ งวดค้างได้ เพราะเหตุว่ไม่มีทรัพย์สิน ขำพเจ้าเห็นว่า
हतงบประมาณเสียหมด อยากจะฟังคำอธิบายแล้วจะวินิจฉัยได้ว่
เป็น “และ” หรือ “แต่”

๘๔

๖๖๖

เจ้าพระยามุขมนตรี ประชานกรรมาธิการ ฯ กล่าวว่่า ขอนท
 กรรมาธิการเขียนไว้ว่า เมื่อมีการขายแล้ว อย่างเดียวกับที่เจ้าคุณ
 นิติศาสตร์ ฯ ว่า ถ้าขายทรัพย์สินแล้ว ถึงผู้เดียวอากรจะผิดก็ตาม ถ้ามีการ
 ขายแล้วเงินนั้นต้องเอามาเสีย มิเช่นนั้นเงินจะสูญ ต้องเสียเมื่อได้ขาย
 ดำเร็จแล้ว เพราะเราจะต้องกับผู้ขายทรัพย์สินเอาเงินไปอื่นเสีย ประเด็น
 จะถือว่าขายแล้วชำระให้ เงินงวดยังไม่ชำระ ก็ขอว่ายังไม่ถึงกำหนด
 ชำระนั้นไม่ได้ จึงได้มีบทบังคับไว้ว่า ถ้ามีการขายแล้วเงินก็ต้องชำระ

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่่า ถ้าอย่างนั้นใช้คำว่า “แต่
 ในกรณีที่มีการขายทรัพย์สินนั้น ให้เสียเมื่อการขายได้สำเร็จแล้ว”
 ถูกแน่ และก็ต้องชำระแล้วทุกงวด ก็เป็นอันไม่สงสัย

เจ้าพระยามุขมนตรี ประชานกรรมาธิการ ฯ กล่าวว่่า คำว่่า
 “ทุกงวด” นั้นเห็นจะขัดข้อง เพราะเหตุว่่า บางทีทรัพย์สินที่ขายนั้นเขา
 อาจจะผ่อนขายค่างวดเพื่อให้ได้ราคาคัดตั้งได้ครบเรียบร้อยแล้ว การขาย
 ค่างวดกับการขายไม่ค่างวดนั้นได้ราคาผิดกัน เราจะบอกว่่าต้องชำระทุกงวด
 นั้น มันคัดค้านอยู่ในตัว

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่่า มิได้ ถ้ามาถึงศาล ศาลจะ
 ช้ขาดว่่า อัยนี้ไม่ใช่เงินค่าง เขาได้ชำระเงินเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่า
 จะเคื้อคร่อน เมื่อมีการขายทรัพย์สินเช่นนั้น เมื่อกรรมาธิการอธิบายว่่า
 ไป... เป็นจะต้องชำระทุกงวดแล้ว ก็จะไม่ไ้เงิน อย่างเช่นमतคินอย

๖๖๗

หมั้นไว้ ขายเป็นได้ย ๘๘๘๘ ไร่ แล้วเหลือไร่เดียว แล้วศาลก็จ้รว่า
ยังขายไม่หมด ก็จะไม่ไ้เงิน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ถ้าเดิม “แต่” ก็ให้เดิม
“ทุกงวด” ลงไปใช่หรือไม่

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่ เมื่อเดิม “แต่” แล้วก็ขอ
ให้เดิม “ทุกงวด” ลงไป ที่ข้าพเจ้าเ็นอนเพื่อแนะท่านนั้ แก่หรือไม่
ก็แล้วแต่กรรมวิธีการ

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมวิธีการ ฯ กล่าวว่ ในหน้าที่
กรรมวิธีการเห็นว่า เมื่อแก่งแล้วจะทำให้ค่านัยง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ มาตรา ๓๐ เจ้าของตอง
อธิบายเหตุผล

ขุนอินทรภักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรีณ์ กล่าวว่ ตาม
ความในมาตรา ๓๐ มีว่ เจ้าพนักงานเก็บภาษีอากรมีอำนาจยึดและขาย
ทอดตลาดทรัพย์สินของมฤคก เพื่อจะได้เอาเงินมาเสี่ยอากร ทถึงกำหนด
เสี่ย และเสี่ยค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายนั้นไ้ โดยไม่ต้องให้ศาลเป็น
ธุระ ข้าพเจ้ามีความเห็นไปว่ ถ้าหากกองมฤคกนั้นยังเกิดอุบัติเหตุ
ด้วยการลดราคา คือราคาตกต่ำ จะเป็นด้วยประการใด ๆ ก็ตาม ถ้า
หากการขายไ้เงินไม่คุ้มค่าอากร ไม่คุ้มค่าธรรมเนียม และใช้จ่าย ซึ่ง

๖๖๘

ค้างอยู่ในกองมฤตก อันจะต้องเสียทั้งหมด เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ตาม
 กฎหมายไม่ได้บัญญัติไว้ จะเป็นการเดือดร้อนแก่ผู้ที่จะต้องเสีย คือเขา
 จะต้องถูกฟ้องร้องหรือยึดทรัพย์สินของเขา ซึ่งไม่ใช่กองมฤตกได้อีก
 ถ้าหากกฎหมายไม่ได้จำกัดขีดกันเอาไว้เฉพาะมฤตก แปลว่าผู้รับมฤตก
 อาจจะเป็นหนี้สินต่อไป การคกค่าเช่นนี้ ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท ก็อาจจะตกค่า
 ลงไปได้ ยกตัวอย่างเช่นที่ดินจะเห็นได้ในกรุงเทพฯ ๖ ที่แล้วมาราคาที่
 ดินสูงถึงที่สุด เวลานาค่าลงใจหายทีเดียว ถ้าหากว่าเป็นหัวเมืองแถวชวบุรี
 ภัยในเรื่องที่ดินมีภัยมากที่สุด ถ้าหากว่าโดนน้ำในฤดูฝนแล้ว นาร้อย
 ไร่ หรือเท่าไร ๆ ก็ตาม ถ้าหากว่าไปถูกทางน้ำเข้าแล้ว ประการหนึ่ง
 อีกประการหนึ่งที่อยู่วิมลคอง นามา คดงพังลงไปทีเดียว การเสียหาย
 เป็นถึงเพียงนี้ ชาวเจ้าจึงเห็นว่า จะเป็นการเสียหายเดือดร้อนแก่ราษฎร
 ผู้รับมฤตกในเมื่อกองมฤตกขายแล้ว ไม่ได้เงิน เขาจะต้องถูกยึดทรัพย์
 เพราะเหตุว่าไม่มีกฎหมายจำกัดไว้ จึงขอให้เติมว่า “อนึ่งในเมื่อเจ้า
 พนักงานเก็บอากร จัดการขายทอดตลาดทรัพย์สินของมฤตกนั้นหมดสิ้น
 แล้ว แต่ยังมีได้เงินค่าอากร ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อันจะ
 บังเกิดมีโดยครบถ้วน เพราะราคาทรัพย์สินที่ขายคกค่าไปด้วยประการ
 ใด ๆ ก็ดี ท่านว่าให้ระงับการเรียกของเก็บอากร และค่าธรรมเนียมตลอด
 ค่าใช้จ่ายที่ค้างอยู่แก่ผู้มหนาท ที่จะเสียค่าอากรนั้นเสีย” คือแปลว่าขาย
 ทรัพย์สินเสร็จแล้ว มันไม่ได้เงิน จำเป็นต้องงดไป อย่าไปเอากับเขาอีกเลย
 อย่าให้เขาต้องดิบหายไป ในทรัพย์สินของเขาที่มีอยู่ก่อนเลย

๖๖๕

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวหา ที่ท่าน
 ต่มาชิกเด่นอนันต์ คุเหมือนหน่งจะตองให้ผู้รับ หรือผู้จัดการมฤตก หรือ
 ทายาททมาเกยวของตองไซทรัพย์ในส่วนตัว จึงได้ขอให้มีบทบังคับไว้
 ที่จริงอาการมฤตกที่เราเก็บในกองมฤตกนี้ เราไม่ได้เก็บทรัพย์ของบุคคล
 ที่ไม่ตาย เพราะฉะนั้นเมื่อกองมฤตกได้ขายทอดตลาดจนเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว
 ได้มาเท่าไรก็เท่านั้น ระวังไปในตัว ที่บังคับเอาทรัพย์สิ้น นอกจากกอง
 มฤตกของบุคคลที่ยังไม่ได้ตาย มันไม่ใช่ความหมายของอันนั้น ผู้รับผิดชอบ
 ชอบที่จะเสียอากรนั้นก็กองมฤตก

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวหา ที่ท่าน
 ประธานกรรมการอธิบายว่า จะเก็บเฉพาะกองมฤตก เมื่อหมดแล้วก็
 ไม่ต้องเก็บอีกเช่นนั้น ถ้าหากว่าพระราชบัญญัติมีความประสงค์เช่นนั้น
 แล้ว ข้าพเจ้าก็ขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้าน
 จะได้ถือว่าญัตติขอถอนไปแล้ว ในมาตรา ๓๐ นั้นเอง บรรพทิศที่ ๓
 วรรค ๒ ของนายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ เสนอว่า ระหว่างคำว่า “ความ
 แห่ง” กับ “ให้ยึด” เติมคำ “โดยมิต้องขอให้ศาลออกหมายยึด
 หรือสั่ง”

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวหา การแปรญัตติของข้าพเจ้านี้ จะต้องอ่านควบกับแปรญัตติข้อ

๖๗๐

ไป คือข้าพเจ้าขอคัดคำว่า “^{๕๕} ทงน ท่านว่าทำได้ โดยมีต้องขอให้ศาล
 ออกหมายยึดหรือสั่ง” ในบรรทัดที่ ๕ บรรทัด ๖ ออกหมดเลย ข้าพเจ้า
 เอาประโยค^{๕๕} ออกเพราะเป็นคำข่มเพื่อย คัดออกแล้วเอาไปได้ข้างหลัง
 “^{๕๕} ความแพ่ง” ทำให้ข้อความสับสนด้วยขึ้นตามหลักไวยากรณ์ เพราะ
 ว่าประโยคเช่นนี้ “^{๕๕} ทงนท่านว่าทำได้ โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึด
 หรือสั่ง” มันน่าจะเป็นคำประกอบของบรรทัดที่ ๓ ถ้ากรรมาธิการขัดข้อง
 ก็ถอนเลย

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ต้องอ่านเหมือนหนึ่งว่าได้แก้
 และเติมแล้ว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่า เติมแล้วอ่านได้ความว่า “ถ้ามีได้เสียอากร หรืองวดแห่ง
 อากรภายในเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ต้องเสียอากร หรือวันที่ต้องเสีย
 เงินตามงวด ท่านว่าพนักงานเก็บอากรมีอำนาจตั้งความวิधिकारความ
 แพ่ง โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่งให้ยึด และขายทอดตลาด
 ทรัพย์สินของมฤตก เพื่อจะได้เอาเงินมาเสียอากรทถึงกำหนดเสีย และ
 เสียค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย”

เจ้าพระยามุนษิมนตรี ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่า ขอให้คงได้
 ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรแก้ไข
 และตัดความค่อนข้าง และเติมความ อย่างที่ผู้เสนอ ขอเสนอขึ้น โปรด
 ยกมือขึ้น

๖๓๑

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า เมื่อคน ตกตงกับกรรมมาธิการว่า ถ้าขัดข้องก็ขอถอน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ขอให้ โฉด จระอ่านซ้ำให้
ฟัง ขอให้เติมความในวรรค ๒ บรรทัดที่ ๓ ของมาตรา ๓๐ ระวัง
คำว่า “ ความแพ่ง ” กับ “ ให้ยึด ” เป็น โดยมีต้องขอให้ศาลออก
หมายยึดหรือสั่ง แด้วคัดความตงแต่บรรทัดที่ ๕ ในวรรค ๒ นั้นเอง
“ ทงนทานว่าทำได้ โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่ง ” ท่านผู้
ใดเห็นว่า ควรจะแก้อย่างนั้น หรือท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะคงไว้ตาม
ร่างเดิม ขอให้ตงมติ

ตงมาชิกตงส่วนมากตงมติให้คงไว้ตามร่างเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ในมาตรา ๓๐ นั้นเอง
ขุณวริตษ์รัฐกรุนเวทย์ ขอเพิ่มความตอนท้ายวรรคที่ ๒ ว่า แต่ถ้า
ภาจะอาจเป็นไปได้ หรือฟังทำได้ ให้เจ้าพนักงานอากรแห่งทรัพย์อันยึด
เพื่อขายทอดตลาดนั้น ออกขายเท่าที่อนุญาตว่า จะได้เงินพอกับจำนวนเงิน
ที่จะต้องใช้จ่ายในการทตองเต็ยอากร และถ้าได้เงินยังไม่พอ เจ้าพนักงาน
จะถือปฏิบัติการโดยท่านองเต็ยอีกคนได้เงินพอกก็ทำได้

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า นี่เป็นวิธีปฏิบัติการ ซึ่งเจ้าหน้าที่
กระทำเต็มอ ถ้าเมอวทรัพย์ตมบคมีมาก ก็ไม่จำเป็นตองขายหมด ขาย
เพียงบางส่วน เพียงแบ่งค่าอากรมฤตคก็พอแล้ว ระเบียบบนเจ้าพนักงาน

๖๗๒

ทางศาลและเจ้าพนักงานปกครองท้องที่ปฏิบัติอยู่เสมอ เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่า ควรจะให้ เป็นทางปฏิบัติการ จะดีกว่า ที่จะ ปฏิบัติใน
กฎหมายนี้

ขุนวรดิษฐ์ ตรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นห่วงอยู่หน่อยหนึ่ง เพราะเท่าที่ทราบมา คนไทยที่เรียก
ว่ามั่วทรัพย์ ไม่ใคร่มีเป็นต้วเงิน มักจะมีเป็นทดินเสียโดยมาก ที่ดิน
ถูกขายทอดตลาด ไม่ต้องสงสัย ราคาคงตกต่ำเป็นแน่ เพราะฉะนั้นอาจ
จะทำความเสียหาย ข้าพเจ้าจึงออกความเห็นว่ ควรจะแบ่งขายเท่าที่
จะต้องเสียอากรในเรื่องนี้ แต่ว่าในคัวกฎหมายที่ร่างไว้ ไม่มีอย่างนั้น
แต่เมื่อท่านกรรมาธิการได้อธิบายถึงวิธีบริหารการว่ ได้ปฏิบัติอยู่เช่นนั้น
แล้ว ข้าพเจ้าก็เห็นอนว่ถอนคำ ขอแปรญัตติคัวเป็นทพอใจแล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ถือว่
ถอนไปแล้ว มาตรา ๓๓ พระพินิจขนากรขอให้เติมความลงในบรรทัด
ที่ ๓ วรรคที่ ๒ คือท้ายวรรคนี้ว่ “รายงานเหตุการณ์ต่ออธิบดี
กรมสรรพากร หรือข้าหลวงประจำจังหวัด ต่อเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว
คินเงินแก่ผู้เสียอากร” กรรมาธิการจะว่อย่างไร

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่ การคิน
เงินค่าอากรเป็นวิธีปฏิบัติการอยู่ทุกวันนี้ คือต้องขออนุมัติต่ออธิบดีกรม
สรรพากรตลอดคินมาเป็นรายงานอยู่ในคัวแล้ว

๖๗๓

พระพิริยชนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่่า ถ้า
ไม่ร่างไว้ ก้ดีเหมือนกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า เป็นอันว่าขอถอนแล้ว ค้ต่อมา
มาตรา ๒๕ บรรทัดที่ ๒ ของพระพิริยฯ เหมือนกัน ขอเติม
คำว่า “ได้” ต่อจากคำว่า “คืนเงินแก่ผู้เสียหาย”

พระพิริยชนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่่า เป็น
ข้อความอันเดียวกัน ขอถอนเหมือนกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ขุนอินทรภักดี ขอให้เติม
ความต่อท้ายวรรค ๒ บรรทัด ๕ แห่งมาตรา ๓๓ ว่า “การคิดดอกเบี้ย
ในวรรคนี้ จะคิดได้ต่อเมื่อผู้เสียหายได้เสียเงินอากรแล้ว ไม่ต่ำกว่า ๓๐ วัน
ถ้าแต่การคิดเงินดอกเบี้ยเช่นนมเหลดเค้ช ท่านให้บ้ดเค้ชที่เหลดอยู่
เขาเป็นส่วนของรัฐบาเดเสีย”

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่่า ตาม
ความในมาตรา ๓๓ ว่า “ในกรณีการเสียเงินอากรเกินนั้น เป็นเพราะ
เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินเกินไซ้ ท่านให้คิดดอกเบี้ยให้ร้อยละ ๕
ค้” การคิดดอกเบี้ยในวรรคนี้ ถ้าไม่จำกัดกำหนดเวลาเสียแล้ว
ข้าพเจ้าขอพูดว่่า ผู้เสียหายอาจจะคิดหุ้มหิม เช่นเขาเสียเงินไว้ ๕ วัน
๓๐ วันก็ตาม เขาก็จะได้มาคิด เพราะว่่าบอกไว้ว่าร้อยละ ๕ ค้”

๖๗๔

ต้องคิดให้เขา ได้เท่าไรเขาก็เอา เพื่อเป็นการระงับความแก่เจ้าพนักงาน
ควรบัญญัติไว้เสียว่า ถ้าหากว่าเสียเงินไม่เกินกว่า ๓๐ วันแล้ว ไม่ต้องคิด
ดอกเบี้ย และการคิดเงินจำเนนต้องมเศษ เมื่อมีเศษก็ขอให้ บัดให้แก
รัฐบาล คือเพื่อจะให้ความระงับต่อไปภายหลัง

ทำการแทนประธานสภาฯ ถัดว่า เดิมได้หรือไม่

เจ้าพระยามหามุนี ประธานกรรมาธิการฯ ถัดว่า ข้าพเจ้า
ได้พิจารณาคุญคดีที่ท่านตั้งขึ้นแล้ว รู้สึกว่าผมเพียรเต็มที่
เพราะเหตุว่าการคิดดอกเบี้ยมันมีทั้งได้และทั้งเสีย คือเมื่อเงิน ว่าถึงเรื่อง
ไม่ชำระเรื่องอากร เราก็เอาดอกเบี้ยร้อยละ ๕ ว่าถึงการค้า เราก็คิดขาย
เขา ให้ดอกเบี้ยร้อยละ ๕ เหมือนกัน การคิดดอกเบี้ยร้อยละ ๕ คือบ
ตามธรรมดาเราคิดอย่างทดกันอย่างแบ่ง เป็นรายวัน ตามญัตติที่เสนอ
ต้องคิดต่อเมื่อไม่ต่ำกว่า ๓๐ วัน ถ้า ๓๐ วันจะคิดเป็นเดือนหรือ ก็ต้องคิด
เป็นรายวัน เห็นว่าจะได้ไม่เท่าเสียออกกรรมัง ทำให้พระราชบัญญัติ
จักช้อยละเอียดละเอียดเกิน และคำว่ามีเศษก็ให้มีว่า เศษเท่าไรมัด
เศษเท่าไรไม่มัด ในหน้าที่กรรมาธิการเห็นว่าไม่ควรแก้ แต่เวลานั้นแล้วแต่
สภาฯ จะเห็นสมควร

พระยานิติศาสตร์ไพศาล ถัดว่า ในเรื่องนั้นข้าพเจ้าไม่มีอะไร
ที่จะเสนอต่อที่ประชุม แต่สงสัยเรื่องการคิดดอกเบี้ยให้แก่ผู้เสียอากร คือ
ในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าสงสัยว่าทำไมต้องไปคิดดอกเบี้ยกับผู้นั้น คณะกรรมา
ธิการเคยอ้างหนัก เราดำเนินตามหลักเกณฑ์พระราชบัญญัติที่ออกจากร

๖๗๕

สภานเหมือนกัน เมื่อเจ้าพนักงานประเมินออกกฎหมายก็ไม่ได้บอก
 ให้ดอกเบย แต่हतักอันใหม่ ทำไมเขาจึงจะต้องให้ดอกเบย เมื่อ
 กฎหมายเราออกจากสภาอันเดียวกัน ก็ให้ตรงกัน ผู้เสียภาษีที่ดิน
 จะได้ไม่ก่อนขอเอาได้ ในहतักภาษีโรงเรือนและที่ดิน เจ้าพนักงาน
 ทำผิดแล้ว ผู้เสียภาษีอากรเขาฟ้องร้องเข้า ห้ามไม่ให้เขาเรียกดอกเบย
 กฎหมายนั้นจะออกจากสภาเดียวกัน ทำไมกฎหมายจึงกำหนดให้เร
 เรียกได้

เจ้าพระยามหมตรี ประธานกรรมาธิการฯ กล่าววว่า ในเรื่อง
 ภาษีโรงเรือนและที่ดินนั้น ไม่มีดอกเบยทั้ง ๒ ฝ่าย คือเจ้าพนักงานที่ดิน
 ประเมินเกินก็ควรให้เปล่า ๆ ไม่มีดอกเบยคอกัน ถ้าใครค้างชำระนั้น ท่าน
 ให้เพิ่มค่าภาษี ไม่ใช่คิดเป็นดอกเบย ในส่วนอากรมฤตกก็คิดเป็น
 ดอกเบย ถัดถึงกำหนดชำระแล้ว ไม่ชำระทงต้นเงินและดอกเบยจึงเพิ่ม
 ภาษีออกชนหนง

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรีฎณ์ กล่าววว่า การ
 ที่ข้าพเจ้าแปรญคดีเพื่อความสะดวกแก่เจ้าพนักงาน แต่เมื่อท่านผู้เป็น
 ประธานกรรมาธิการฯ ไม่เห็นว่าจะเป็นการจำเป็นที่จะต้องทำ ก็ถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววว่า เป็นอันว่าถอนไปแล้ว
 มาตรา ๓๒ มีขุนชำนาญฯ นายมงคล นายมัญญ ขอแกเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท
 ขุนชำนาญขอแกเบย ๓๐,๐๐๐ บาท นายมงคลขอแกเบย ๒๐,๐๐๐ บาท

๖๗๖

นายมนูญขอแก้เป็น ^{๒๕} ๓๐,๐๐๐ บาท แปลว่า ๓๐,๐๐๐ บาท ๒ คน ๒๐,๐๐๐ บาทคนหนึ่ง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ของข้าพเจ้าขอถอน เพราะจำมีคนแก้ ไปแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ยังเหลือแต่ ๓๐,๐๐๐ บาท
๒ คน

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า คณะกรรมการไม่ขัดข้อง
ถ้าหากทำให้เป็นจำนวนเดียวกับร่างเก็บอากรมฤคก ก็จะทำให้ความสะดวก
เพราะในชั้นนั้นเราแก้กันมาแล้ว นี่เราขอแก้เป็น ๓๐,๐๐๐ ก็ได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะ
แก้เป็น ^{๒๕} ๓๐,๐๐๐ บาทอย่างที่เคยแก้มาแล้วข้างต้น หรือท่านผู้ใดเห็นว่า
ควรจะได้ตามร่างเดิม ขอให้ลงมติ

สมาชิกส่วนมากลงมติให้แก้ตามนั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มาตรา ๓๓ ไม่มีการขอแก้
มีมาตรา ๓๔ มีอยู่ ๕ บุคคลด้วยกัน ของบุคคลนั้นๆ เสนอว่าให้คัดความ
“เว้นไว้แต่การให้ โดยเสนาหา หรือโดยการสมรส หรือก่อนใช้พระราช
บัญญัตินี้ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘” ขอแก้เป็น “เว้นไว้แต่การ
ให้ ซึ่งมีเงื่อนไขยกเว้นตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘”

๖๗๗

ขุนตุงคนชววิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
ขอความในบรรทัดที่ ๓ คือ การให้ โดยเส่นหา หรือโดยการสมรส
หรือก่อนใช้พระราชบัญญัติ ได้ มีข้อยกเว้นในมาตรา ๗ อยู่แล้ว จึงขอ
เสนอให้ตัดความตอนนี้ออกเสีย เพราะว่าอนัน เป็นเงื่อนไขที่ข้อยกเว้น
อยู่แล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ขอให้ตัดความนี้ ออก
ทิ้งนหรือ

ขุนตุงคนชววิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
เมื่อตัดออกแล้วอ่านได้ความว่ “บุคคลใดได้รับทรัพย์สินของผู้ตายภายใน
หนึ่งปีก่อนเจตตาย ท่านว่ต้องเสียอากรการรับมรดก เว้นไว้แต่การ
ให้ ซึ่งมีเงื่อนไขตามทีระบุไว้ ในมาตรา ๗” ซึ่งเป็นความสั้นค้กว่า
ไม่ต้องพูดซ้ำกันด้วย

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ไม่มีการขัดข้องในการแก้ไข
คือตัดความตั้งแต่ “เว้นแต่...” เป็นต้น เป็น เว้นไว้แต่การให้ ซึ่งมี
เงื่อนไขข้อยกเว้น ตามทีระบุไว้ ในมาตรา ๗” ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านรวมทั้ง
เจ้าของญัตติทีแก้ไขด้วย

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
ข้าพเจ้าอยากจะถามกรรมาธิการสักหน่อยว่ ทีเรายกเว้น เรายกเว้น
การรับหรือยกเว้นการให้ ต้องการถามข้อนี้

๖๗๘

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการฯ กล่าวว่ ยกเว้นไม่
ต้องเสียอากรกรรับ

ร.ท. ทองคำ คด้าย โสภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่ มติหมคำว่ “ได้รับ” อยู่คำหนึ่ง เพราะฉะนั้นอยาก
จะขอคำอธิบายจากท่านกรรมการ คือให้เข้าใจว่ แม้แต่ช้อทรัพย์สิน
ภายหลังจากการตายหนึ่งปี ก็ต้องเสียภาษด้วยหรืออย่างไร เพราะฉะนั้น
ขอถามหลักกฎหมายอนน หนอย คือจะคงบัญญัติอย่างอื่น ๆ อีกว่
ถ้าได้รับ โดยช้อจากผู้ตายแล้ว ก็ต้องเสียภาษด้วยหรือไม่ คำว่
“ได้รับ” อยากจะถามสักหนอย อาจเข้าใจไปอย่างนั้น คือเพื่อ
ว่ได้รับทรัพย์สิน โดยการช้อจะต้องเสียภาษอากรด้วยหรือไม่

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการฯ กล่าวว่ การ
ช้อขาย ถ้าช้อโดยไม่สุจริต ก็คือช้อเพื่อจะหักหนภาษแล้วก็คงเป็น
มฤคก ถ้าช้อโดยสุจริต ไม่ใช่การหักหนภาษ การช้อขายนั้น
กึ่งมฤคกไป

ร.ท. ทองคำ คด้าย โสภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่ ได้ยิน แต่ไม่เข้าใจ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ อนนเห็นจะต้องให้สมาชิก
แปรญัตติทว่ไปเสียก่อน เพราะเหตุว่ถ้าเปลี่ยนตามญัตติคน อนน
ก็คงไป เพราะฉะนั้นอยากจะถ่านให้ทราบทว่ไปเสียก่อน มีของ ร.ค. ถอน

๖๗๕

วงษ์ โศ เสนอขอแก้ความในบรรทัดที่ ๒ เป็น “เว้นไว้แต่การให้ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗” คล้ายๆ กับของ ชุนด์คนชวศึกษากร ว่า “เว้นไว้แต่การให้ โดยเส่นหาหรือโดยการส่มรด หรือก่อนใช้พระราชบัญญัติ^๕ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗” ที่^๕ของชุนนิรันดรชัย ขอปรกความในมาตรา ๓๔ บรรทัด ๓ ที่ว่า “การให้ โดยเส่นหา” ขอให้แก้เป็น “การให้ ซึ่งผู้รับได้รับไปเป็นราคาไม่เกินคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท” และในบรรทัดเดียวกัน ความว่า “หรือโดยการส่มรด” ขอให้แก้เป็น “ซึ่งผู้รับได้รับไปไม่เกิน ๓๕,๐๐๐ บาท” ต่อท้าย เพราะฉะนั้นอยากจะถามเจ้าของนิติคดีว่า ถ้าหากว่าการแปรญัตติ^๕ เจ้าของนิติคดีจะกระตือรือร้นไปไหนแล้ว ขอให้มารวมกันเสีย เพื่อให้แก้เข้าหน่อย

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวถึงของข้าพเจ้ายังไม่ได้อ่าน

หากการแทนประธานสภา ฯ กล่าวไว้ มาตรา ๓๔ บรรทัดที่ ๒ ความเดิม “เว้นไว้แต่การให้ โดยเส่นหาหรือโดยการส่มรด หรือก่อนใช้พระราชบัญญัติ^๕ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗” แก้เป็น “เว้นไว้แต่ผู้ที่ได้รับทรัพย์สินนั้น ได้รับโดยการให้ ซึ่งไม่เกินคนละ ๓๐๐๐ บาท หรือโดยการให้ ในการส่มรด หรือโดยการให้ ซึ่งได้ให้กันไปแล้วใช้พระราชบัญญัติ^๕ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗”

๖๘๐

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ข้าพเจ้ายังสงสัยว่า เมื่อ^๕ก^๕ในมาตรา ๓๔ ตอนปลาย
 ที่ประชุม^๕ยอมให้^๕มติของสมาชิกผู้หนึ่ง คือคัดออกทั้งหมด “เว้นไว้
 แต่การให้^๕ซึ่งมีเงื่อนไข^๕ยกเว้นตาม^๕ที่ระบุไว้^๕ ในมาตรา ๘” ^๕ที่^๕จะยอม
 ให้^๕เป็นเช่นนั้นหรือ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า เรื่อง^๕ยังไม่^๕ได้^๕ โฉด

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
 ขอให้^๕ที่ประชุม^๕ใจ^๕ว่า เรา^๕ควร^๕จะ^๕แก้^๕หรือ^๕ไม่^๕ เพราะ^๕ว่ามี^๕ผู้^๕แปร^๕ต^๕ง^๕ ๕
 ด้วยกัน

ขุนวรสิทธิ์รุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
 ขอ^๕เติม^๕ลง^๕ไป^๕ให้^๕ชัด “เว้นไว้^๕แต่^๕การ^๕ให้^๕ซึ่ง^๕มี^๕เง^๕อ^๕น^๕ใ^๕ย^๕ก^๕เ^๕ว^๕น^๕ตาม^๕ที่^๕ระบุ^๕
 ไว้^๕ใน^๕มา^๕ตรา^๕ ๘”

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า เด^๕ย^๕ว^๕ก^๕อ^๕น^๕ ๆ ^๕มี^๕ผู้^๕แปร^๕ม^๕ติ^๕ว่า
 เรา^๕ควร^๕จะ^๕ขอ^๕ตาม^๕ที่^๕ผู้^๕เสนอ^๕หรือ^๕ไม่^๕

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า ข้าพเจ้าอยาก^๕จะ^๕ให้^๕ดู^๕มา^๕ตรา
 ๓๒ การ^๕รับ^๕ม^๕ฤ^๕ค^๕จะ^๕ค^๕อง^๕เด^๕ีย^๕ถ^๕า^๕ษ^๕ี และ^๕เป็น^๕จ^๕ำ^๕น^๕ว^๕น ๓๐,๐๐๐ บาท
 มา^๕ตรา ๓๔ ถ้า^๕จะ^๕รับ^๕ไว้^๕ ก^๕อน^๕ผู้^๕ต^๕าย ๓ ปี ๓,๐๐๐ บาท^๕ไม่^๕ค^๕อง^๕เด^๕ีย แต่^๕ว่า
 เด^๕ย ๓,๐๐๐ บาท^๕ก็^๕ค^๕อง^๕เด^๕ีย เพราะ^๕ฉ^๕น^๕การ^๕ที่^๕เข^๕า^๕ก^๕ิ^๕ด^๕ก็^๕เป็น^๕ ๓๐,๐๐๐ บาท
 เป็น^๕ผล^๕อัน^๕ตั้ง^๕อยู่^๕แล้ว มี^๕น^๕ช^๕ด^๕กัน ๓๒ กับ ๓๔ แต่^๕ว่า ถ้า^๕คน^๕ต^๕าย^๕ป^๕บ

๖๘๑

เขาก็ได้รับมรดกไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ไม่ต้องเสีย ถ้าคนหนึ่งได้รับเงินไปก่อนตาย ๒-๓ พันบาท ตามมาตรา ๓๕ ต้องเสีย

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า เนื่องจากได้มีหลายท่านที่เสนอมา คณะกรรมการได้พยายามที่สุดที่จะทำให้พอใจ เพราะฉะนั้น คณะกรรมการจึงขอแก้ค่า ๒-๓ ค่าในมาตรา ๓๕ ค่าเดิมที่ว่า "บุคคลใดได้รับทรัพย์สินของผู้ตายภายใน ๓ ปี" ในค้อนั้น ขอแก้เป็นว่า "บุคคลใดได้รับทรัพย์สินที่ผู้ตายได้ให้ภายใน ๓ ปี" คือในคัวอังกฤษว่า กัฟท์ (gift) ที่ผู้ตายได้ให้ภายใน ๓ ปีแล้ว ความต่อไปที่ว่า "ท่านว่า ต้องเสียอากรมรดกเงินไว้แต่การให้" ในชั้นนี้แก้เป็นว่า "เงินไว้แต่การรับทรัพย์สินที่ให้ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗" ข้าพเจ้าขออ่านซ้ำให้ฟัง อีกที่ มาตรา ๓๕ บุคคลใดได้รับทรัพย์สินที่ผู้ตายได้ให้ภายใน ๓ ปี ก่อนเวลาตาย ท่านว่าต้องเสียอากรมรดก เงินไว้แต่การรับทรัพย์สินที่ให้ตามที่ระบุไว้ใน มาตรา ๗ นั้นเป็นข้อที่คณะกรรมการขอแก้ แต่ข้อนี้จะอธิบายกันอีกต่อไป หรือไม่ก็สุดแล้วแต่ที่ประชุม

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า ค้อนต้นที่แก้ดีแล้ว แต่ตอนปลายที่ว่า เงินไว้แต่ทรัพย์สินที่ให้ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ นั้นยังไม่ถูก

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ถูกแล้ว ขอคงไว้ เงินไว้แต่การรับทรัพย์สินจากผู้ตาย ซึ่งมีเงื่อนไข ยกเว้นตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗

๖๘๒

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา เจ้าของญัตติได้เด่น
ใครจะคัดค้านบ้าง ถ้าไม่คัดค้าน จะได้ถือว่า ตามที่กรรมวิธีการ
ขอแก้ไขมานี้ ที่ประชุมรับแล้ว
ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา มาตรา ๓๕ ไม่มีแก้ มาตรา
๓๖ ของนายทองอินทร์

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวหา ข้าราชการ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา เจ้าของขอถอน ถ้าที่
ประชุมไม่คัดค้าน จะได้ออมให้ถอนตามนั้น
ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา มาตรา ๓๗ ขุนเด่นชาติดี
ขอแก้ คำว่า "สองปี" ในบรรทัดที่ ๕ เป็น "หนึ่งปี"

ขุนเด่นชาติดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวหา ความจริง
ตามหลักที่คณะกรรมการได้วางไว้ในมาตรา ๓ ในบรรทัดที่ ๓ และ
ที่ ๕ คือกัน เวลานี้เงินค่า ๒ ปีนี้ ก็มองเห็นได้ชัดๆ แล้วว่า
ท่านประสงค์ที่จะผ่อนผันหาทางให้คนแก่ทนายท ผู้ที่จะรับทรัพย์มรดก
เงินเข้าเกินกว่า ๒ ปี ถ้าหากว่าทรัพย์นั้นเปลี่ยนสภาพไป อาจจะขอ
ให้ลดราคาใหม่ก็ได้ แต่สำหรับความเห็นของข้าพเจ้าเห็นว่า ที่ให้

๖๘๓

นั้นเข้าไปถึง ๒ ปี เป็นการนานมากเกินไป ควรจะแก้เป็น ๑ ปี
ถ้าหากว่าราคาทรัพย์สินเปลี่ยนแปลง ทายาทก็จะได้ขอให้กำหนดใหม่
ในเรื่องนี้ข้าพเจ้า ขอตกลงกับท่านกรรมการก่อน ว่า จะเห็นควร
ประการใด

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ ฯ กล่าวหาว่า ความ
มุ่งหมายที่คณะกรรมการกำหนด ๒ ปี เพราะมฤตกที่ผู้รับอาจ
ได้รับเข้าเกินไป คือว่าเข้าถึง ๒ ปี หรือเกินกว่า ๒ ปี เวลาที่เงินเข้า
ไปนั้น ราคาตามที่ประเมินไว้เดิม ย่อมจะไม่คงที่ ย่อมจะเปลี่ยนแปลง
จึงได้กำหนดไว้ว่า ถ้าเป็นเวลายาวเกินกว่า ๒ ปีแล้ว ผู้รับมฤตก
เห็นว่าราคาไม่คงที่ จะทำความตกลงกำหนดราคาใหม่ก็ได้ แต่ที่
ท่านสมาชิกเห็นว่า ควรจะกำหนดให้เร็วเข้าเป็นปีเดียว ก็สุดแล้ว
แต่ความเห็นของสภาฯ จะเห็นสมควร

ขุนเด่นชาติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวหาว่า เป็นที่
พอใจแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหาว่า เราพอใจที่กรรมการชี้แจง
แล้วหรือ แปลว่าขอถอนหรือ

ขุนเด่นชาติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวหาว่า ไม่ใช่ขอ
ถอน แต่ว่าขอให้ไวค แต่ที่ข้าพเจ้าเสนอ เพื่อประสงค์จะให้คุณแก่
ทายาทผู้ที่อยู่ห่างไกลจะมาในเวลา ๑ ปี ทรัพย์สินเปลี่ยนแปลงเสียแล้ว

๖๘๕

ถ้าหากว่าไม่ให้แก่ จะเป็นการดงโทษแก่ผู้ทมารับทรัพย์สินมฤคกฐา ตาม
ที่ข้าพเจ้าเห็นอย่างนั้น

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าววา
ข้าพเจ้าเสนอแปรญัตติได้อย่างเหมือนกัน ที่เสนอว่า ขอแก้ไข ๑ บ
มีเหตุผลอย่างนคคือ ทรัพย์สินนั้นอาจจะถูกลง หรือแพงขึ้น ถ้ากำหนด
๒ บ จะไม่ถือตามราคาเดิม ถ้าเรากำหนดแค่เพียงบเดียว ถ้าทรัพย์สิน มี
ราคาสูงขึ้น รัฐบาลก็ได้ประโยชน์ ถ้าทรัพย์สินราคาต่ำลง เจ้าของทรัพย์สิน
ก็จะได้รับประโยชน์

ทำการแทนประธานสภา กล่าววา ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรแก้ไข
๑ บ หรือท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามร่างเดิม ขอให้ลงคะแนน

ผู้ใดเห็นว่าควรแก้ไข ๑๕ เสียง ผู้ใดเห็นว่าไม่ควรแก้ไข ๒๑ เสียง
เป็นอันว่าให้คงไว้ตามร่างเดิม

ทำการแทนประธานสภา กล่าววา มาตรา ๓๘ ของ
นายทองอินทร์ อานเดยทั้ง ๓ อัน

นายทองอินทร์ ภุทธิพนัน ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าววา มาตรา ๓๘ ข้าพเจ้าขอแก้ไข และขอติดงกับกรวมาริการ
ขออ่านเดยทีเดียว “ให้พนักงานค้ราคาส่งต่ำเนาค้าบออกกล่าว และต่ำเนา
บญักริการค้ราคาคังได้ระบุไว้ในมาตรา ๓๖ และ ๓๗ กับต่ำเนาเอกถารที่

๖๘๕

ใช้สนับสนุนไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินอากร และให้ส่งสำเนา
เหล่านี้ ไปให้ทายาทผู้ต้องรับผิดชอบเสียค่าอากรด้วย”

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่่า ไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า กรรมาธิการไม่ขัดข้อง ถ้า

ไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้ ถ้อยว่่าที่ประชุมอนุมัติแล้ว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่่าแก้ตามนี้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า มาตรา ๓๘ ไม่มี

การแก้ มาตรา ๔๐ ไม่มี มาตรา ๔๑ ก็ไม่มี มีมาตรา ๔๒ ของ

นายสวัสดิ์ ยุวะเวส ขอล้่าเพิ่มข้อความลงในสุดท้ายของมาตรา ๓๘

หนึ่ง ว่่า “แต่ถ้าเป็นการจำหน่ายทรัพย์สิน ท่านว่่าคือเมื่อปรากฏว่่า

ได้มีการเสียอากรมฤคกแล้วจริง น้่าคิดกรรมระหว่างผู้จำหน่ายกับผู้รับ

จึงจะส่งมบูรณ์” ขอให้เจ้าของอธิบาย

นายสวัสดิ์ ยุวะเวส ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่่า

ในการที่จะขอเพิ่มข้อความขึ้น เพราะเหตุว่่าอาจจะมีภาระเสียหาญขึ้น

อย่างหนึ่ง คือถ้าแม้ว่่าในการนี้เกิดขึ้นจากการทุจริตของเจ้าของทรัพย์สิน

ที่ของเสียอากร เช่นอย่างค้่าข้งการจะขายที่ดินเพื่อเสียอากร เจ้าของทรัพย์สิน

นั้น ถ้าแม้ว่่าจะสุจริต ค้่าใจจะขายเพื่อเสียอากรจริง แต่ว่่าได้เงินมา

แล้วไม่เสียอากร ผู้รับซื้อก็ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินไป เช่นไปโอน โฉนด

มาแล้ว ไม่ไปเสียเงินค่าอากร ถ้าแม้ว่่าเกิดการทุจริตขึ้นฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

๖๘๖

เช่นอย่างผู้รับชื้อที่ดิน หรือผู้โอนที่ดิน สัมคบกกันทำเป็นว่าโอนแล้วมาแจ้งความว่าได้รับเงินไปแล้ว เป็นเหตุให้อาการทริบไวนั้นไม่ได้รับ การโอนนั้นทำให้เป็นการเสียหาย เพราะฉะนั้นจึงขอให้เพิ่ม

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่่า อย่างที่ท่านส่งมาซึ่งผู้ยื่นเด้นขอจะเป็นการทำให้กฎหมายมฤคคทำงานเกินหน้าที่ของกฎหมายมฤคคไป คือว่าจะเอา การที่ไม่ปฏิบัติให้ ต้องตามกฎหมาย มฤคคไปตัดคดีกรรมในการค้าขาย ซึ่งเบือนอกเรื่องหนึ่ง คณะกรรมาธิการเห็นว่าไม่เป็นการสมควร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ขอให้ โฉดหรือ หรือจะ ขอถอน

นายสวัสดิ์ ยุวะเวต์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่่า ขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ขอถอนแล้ว ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้ ถอนไปแล้ว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่่า ที่ประชุมอนุญาตให้ถอนได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า มาตรา ๔๓ ของ นายทองอินทร์ฯ นายสอน วงษ์โค ขุนสคนวิชาศึกษากร นายสรอยฯ ขอเติมคำว่่า “หรือข้าหลวงประจำจังหวัด” ต่อท้ายคำว่่า “อธิบดีกรมสรรพากร”

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า โดยเพราะเรื่องนี้ กรรมาธิการก็อาจจะม่เหตุผลชัดของ

๖๘๓

อย่างเก่า แลวณะเพราะมาตรฐานกับมาตราอื่นที่เราไม่ได้มีมุดเท่า ๆ กัน
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านผู้อื่นเด่า

นายสร้อย ฤดีปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่
ความจริงเรื่องเรื่องข้าหลวงประจำจังหวัดเราได้พูดกันมาก เป็น
เรื่องหมุ่หมุ่ เท่าที่ข้าพเจ้าเสนอไปนั้น เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องหมุ่หมุ่
เพราะตามมาตรา ๕๓ บัญญัติถึงเรื่องบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบในการเดิน
อากรมฤคก หรืออากรการรับมฤคกตามพระราชบัญญัตินี้ คนใดไม่
พอใจในการประเมินค่าอากรของพนักงานเจ้าหน้าที่ จะอุทธรณ์ไปยัง
อธิบดีกรมสรรพากรภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำ บอก กล่าว การ
ประเมินนั้นก็ได้ เมื่อพิจารณาตามมาตรฐานแล้ว จะเห็นได้ว่าอธิบดี
กรมสรรพากรคนเดียว เพราะเป็นอำนาจเฉพาะตัว คนอื่นไม่มี เมื่อ
เป็นเช่นนั้นแล้วขอให้ทุก ๆ ท่านตั้งใจฟังดูให้ดีว่า ถ้าต่างจังหวัดใด ๆ
เช่น จังหวัดหนองคาย นครพนม พังเหตุผลดีให้ดี ในการที่จะต้อง
แจ้งเช่นนั้น เพราะเหตุว่จะทำความลำบากแก่ผู้ทอุทธรณ์ที่อยู่ต่างจังหวัด
ใด ๆ ซึ่งไม่มีทางคมนาคมสะดวกลำบากมากทีเดียว อธิบดีกรมสรรพากร
อยู่ที่กรุงเทพฯ ถ้าเป็นหัวเมืองที่ไม่มีทางคมนาคมสะดวก เช่นแม่ฮ่องสอน
เป็นต้น อาจจะไม่ทอุทธรณ์ไม่ทันก็ได้ เพราะกำหนดสิบห้าวันเท่านั้น พวก
นั้นบ้านอยู่ไกล ๆ ด้วยกันทางนั้น เมื่ออธิบดีกรมสรรพากรต้องถาม พะยาน

๖๘๘

คนหนึ่งมาสอบถามตามมาตรา ๕๓ นั้นแล้ว ตั้งพามาถึงกรุงเทพ ฯ
 ความเสียหายจะมีมากเพียงไร ความจริงจะให้อำนาจข้าหลวงประจำ
 จังหวัดก็ไม่ผิดแปลกไปอย่างไร ไม่ใช่ว่าอธิบดีกรมสรรพากรมีความ
 พิเศษในการตราค่าไปเมื่อไร ข้าพเจ้ายังมองไม่เห็นข้าหลวงประจำ
 จังหวัด ข้าพเจ้าก็เห็นว่ามีความยุติเท่า ๆ กันนั่นเอง ถ้าเราได้แก่ให้
 ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจรับอุทธรณ์ ด้วย จะเป็นการสะดวกแก่
 ผู้ที่อยู่หัวเมืองไกล ๆ มาก

ร.ค. สอน วงษ์ โศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่า เรื่อง
 เติมน้ำหลวงประจำจังหวัดนั้นหลายครั้งหลายหนแล้ว ท่านกรรมาธิการ
 บอกว่าหลักการก็จะรักษาไว้แต่เห็นว่า ถ้าควรจะได้เหมือนที่ได้เดิมมา
 แล้วคราวก่อนและคราวนี้ก็กัน ถ้าว่าในข้อความที่กกันก็ขอให้เดิมคง
 ไปก็แล้วกัน ถ้าว่าจจะรักษาหลักการไว้ให้อำนาจเฉพาะอธิบดีกรมสรรพากร
 คนเดียว ก็ยกไว้

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมาธิการ ฯ ก็กล่าวว่า ในส่วนที่ว่า
 ใครจะเป็นผู้รับอุทธรณ์ นั้นมีเป็น ๒ ตอน การรับคำอุทธรณ์ภาษีใด ๆ
 ผู้ที่จะอุทธรณ์ไม่ต้องมายื่นต่ออธิบดีกรมสรรพากรเลย อย่างเช่นภาษี
 โรงเรือน ภาษีรายได้ อนุญาตให้ยื่นที่อำเภอ เมื่ออำเภอได้รับวันไหน
 ก็อว้นนั้นเป็นเกณฑ์ให้ ๕ วัน วิธีนี้เป็นวิธีปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ
 ข้าพเจ้าเข้าใจว่า รัฐมนตรีว่าการคลังคงจะได้ ออกกฎในทางปฏิบัติการ

๖๘๕

แต่ก็ไม่จำเป็นจะต้องมายืนถึงอธิบดีกรมสรรพากร ไม่มีกฎหมายอันใดที่จะกำหนดถึงเช่นนั้น

นายสรอย ณฑาปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดตาก กล่าวว่า ถ้าหากว่ากรมการทะเบียนรับรองได้ว่า การยื่นขึ้นต่อข้าหลวงประจำจังหวัดแล้ว ข้าพเจ้าก็จะขอถอน ข้าพเจ้าพอใจแล้ว

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ์ กล่าวว่า ในเรื่องนี้ความจริงตามศาลในการอุทธรณ์ต้องยื่นต่อศาลเดิม ชั้นนี้ในในเรื่องนี้ควรจะดำเนินเหมือนกันเพื่อความสะดวก คือส่งต่อข้าหลวงประจำจังหวัดในท้องที่ภายในสิบห้าวัน ไม่ใช่ส่งที่กรุงเทพฯ

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวว่ ตามที่สมาชิกหนึ่งเสนอในเรื่องอธิบดีกรมสรรพากร มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ได้ มีอำนาจเรียกผู้อุทธรณ์และพยาน สืบมาซึ่งผู้หนึ่งวิตกลงทางไกล ซึ่งข้าพเจ้าเห็นด้วย และตามที่กรมการได้แก้ไขไปพร้อมด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เพียงแต่ว่าการยื่นอุทธรณ์ส่วนการเรียกพยานมากรุงเทพฯ จากจังหวัดไกลๆ หรือเรียกผู้อุทธรณ์มา มีปัญหาว่าเราได้แก้ไขอย่างไรบ้างที่ผู้ร่างจะคิดถึงแต่ในกรุงเทพฯ ด้วยว่าการไปการมาที่จะเรียกไปนั้นเป็นอย่างไร แต่ถ้าวรรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรับว่า มีกฎกระทรวงให้รับอุทธรณ์ควรจะให้เรียก

๖๕๐

พระยานมาจิ่งหวัด ไม่ควรจะให้มาที่กรุงเทพฯ ถ้าเมื่อเช่นนั้นแล้ว
ข้าพเจ้าก็ไม่คิดใจ

เจ้าพระยามุนษณตรี ประธานกรรมการฯ กล่าวว่า ในส่วนการ
หมายเรียกหรือการไต่สวนนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่า คงอยู่ในกฎของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เพราะเป็นวิธีปฏิบัติการอย่างเดียวกัน
เว้นไว้แต่อำนาจการวินิจฉัยอุทธรณ์เท่านั้น ที่เป็นเหตุสำคัญที่คณะ
กรรมการขอขยับย่นว่า ต้องเป็นอธิบดีกรมสรรพากร

นายสร้อย อดำปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่า ตาม
พระราชบัญญัติ เป็นอำนาจเฉพาะตัวของอธิบดีกรมสรรพากรที่เดียว
อำนาจออกหมายเรียกก็ดี อำนาจรับอุทธรณ์ก็ดี เป็นอำนาจเฉพาะตัว
ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ โปรดกรุณาอธิบาย

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ์ กล่าวว่า ในชั้นข้าพเจ้าก็เห็นออกอยู่
ผู้ชานในชั้นอุทธรณ์คือ ควรเป็นอธิบดีกรมสรรพากร. แต่เพียงการไต่สวน
ในกรุงเทพฯ อธิบดีกรมสรรพากรก็เป็นผู้ออกหมายเรียกมาเอง ใน
ต่างจังหวัดนั้น ขอเดิมนงไปว่า อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจมอบหมาย
ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดออกหมายเรียกพระยานมาดืบในที่ซึ่งที่ แล้ว
ตั้งเรื่องราวเข้ามาพิจารณา

ขุนอินทรภักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า ใน
มาตรานี้ ในช่วงที่อธิบายอยู่เอง ข้าพเจ้าได้เสนอไปแล้วว่า ขอให้

๒๕๑

เต็มคำว่า “อนึ่งถ้าหากว่าผู้อุทธรณ์คดี พระยานวตฐานก็ดี อยู่ห่างไกล
 อธิบดีกรมสรรพากรจะออกไปไต่สวน ก็จะเป็นการชักช้าเสียเวลาโดย
 ใช้เหตุ ท่านว่าให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจ ที่จะร้องขอให้ข้าหลวง
 ประจำจังหวัด ให้พร้อมด้วยคณะกรรมการจังหวัดนั้น ไม่น้อยกว่า ๓ นาย
 ทำการสอบสวนไต่สวนให้ตามประเด็น ที่อธิบดีกรมสรรพากรจะได้กระทำให้
 ทักได้ เมื่อเสร็จการสอบสวนไต่สวนแล้ว ให้รวบรวมถ้อยคำสำนวนทั้ง
 หก ส่งกลับคืนไปยังอธิบดีกรมสรรพากร เพื่อจะได้วินิจฉัยที่ศาลขาด
 คดีไป อำนาจที่ข้าหลวงประจำจังหวัด จะออกหมายเรียกผู้อุทธรณ์เรียก
 พยานหรือให้ยื่นสมุดบัญชี เอกสารมาเพื่อสอบสวน ไต่สวน เช่น
 ท่านให้ใช้ “บทบัญญัติในมาตราที่ ให้อำนาจของอธิบดีกรมสรรพากร
 นั้นบังคับโดยอนุโลม

นายสรอย ณฑาปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่
 เท่าที่รู้จะตรวจว่าการกระทรวงการคลังแก่นั้นก็เข้าใจแล้ว แต่ข้าพเจ้า
 ก็พอใจ

เจ้าพระยาจักรีวรมาธิเบศ์ กล่าวว่า ข้าพเจ้าคิดว่า เราควรจะ
 ตกลงกันในต้นโดยหลักการ แล้วก็มอบให้กรมการไปร่างเขียนขึ้นก็
 เห็นจะดีกว่า คือตกลงกันในหลักการว่า ถ้าเป็นหัวเมืองแล้ว ก็มอบให้
 ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจที่จะออกหมายเรียกพยาน หรือว่าให้นำ
 สมุดเอกสารมาประกอบการพิจารณา เพื่อส่งมายังอธิบดีกรมสรรพากร

๖๕๒

ได้ แต่ในเวลานี้ก็เป็นเวลากระทันหัน ฉะนั้นให้กรรมการเอาไปเขียนตามหลัก โดยใช้ข้อความเป็นอย่างที่กล่าวนี้

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่า ขอให้ลงมติในเรื่องหลักการก่อนแปลว่า ถ้าเป็นต่างจังหวัด การเรียกทะยาน ให้ข้าหลวงประจำจังหวัด เป็นความสั้นๆว่า ถ้าเป็นต่างจังหวัดจะมอบให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้จัดการ ตามร่างอันนี้มีผู้เสนอว่า ควรมอบให้กรรมการไปร่างมาใหม่ตามหลักนั้น เพราะร่างเวลานี้อาจจะพลาดไป ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วย

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวว่า ดูเหมือนกรรมการกำลังเขียนอยู่เกือบจะจบแล้ว

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่า กรรมการจะเขียนด้วย
หรือ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า เขียนเรียบร้อยแล้ว

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ขอเค็ม เพื่อที่จะให้ได้ผลตามที่สมาชิกต้องการ คณะกรรมการขอเสนอให้เพิ่มความวรรคด้วยคือในมาตรา ๔๓ บรรทัดที่ ๕ คำว่า "อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจ" ให้เติมก่อนจากคำ ที่มีอำนาจนั้นว่า "หรือมอบอำนาจให้ข้าหลวงประจำจังหวัด" เมื่อเติมแล้ว ความเป็นว่า "อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจหรือมอบอำนาจให้ ข้าหลวงประจำจังหวัดออกหมายเรียกผู้ถูกรณ..." แล้วก็นั่นคือไปความเหมือนเดิม

๒๕๓

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า พอใจหรือไม่

นายสรอย ฌด่าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่า เรื่องอุทธรณ์ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก็ได้อธิบายมาแล้วว่าขอให้เป็นเวลาของอธิบดีกรมสรรพากร และคำอธิบายนั้นนั้นก็คงตามความมุ่งหมายของคณะกรรมการ แต่สำหรับเวลา ๓๕ วัน คงจะขยายออกไปเป็นสัก ๓๐ วัน เมื่อจังหวัดที่ใด ๆ เช่นแม่ฮ่องสอน จังหวัดเลย เป็นต้น จะมาไม่ทัน

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า คือ ๓๕ วันนั้นเป็นเรื่องยื่น ยื่นข้อ ข้ำหลวงประจำจังหวัดก็ได้

นายสรอย ฌด่าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่า ถ้าอย่างนั้นก็นอกอุทธรณ์ ข้ำหลวงประจำจังหวัดก็ได้

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่คณะกรรมการเพิ่มเติมนี้ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็จะได้ว่าที่ประชุมรับรองแล้ว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่าที่ประชุมยอมให้เพิ่มตามนี้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีต่อไปอีกในบรรทัดสุดท้ายของวรรค ๓ มาตรา ๕๓

เจ้าพระยาจักรีธรรมาธิเบศ์ กล่าวว่า บรรทัดที่ ๕ ที่ว่า “อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจออกหมาย.....” ข้ำพเจ้าขอจะขอให้แก้ว่า

๖๕๔

“อธิบดีกรมตำรวจมีอำนาจ หรือมอบอำนาจ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดออกหมาย.....” คือเมื่อพูดถึงข้าหลวงประจำจังหวัดก็คือเป็นหัวเมือง ถ้าในกรุงเทพฯ ก็คืออธิบดีกรมตำรวจ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวไว้ เรื่องนี้ได้อธิบายมาแล้ว ถ้าหากว่าในกรุงเทพฯ ก็อธิบดีกรมตำรวจ คือแปลว่า ในเรื่องนี้เรามีคัมภีร์หมายความว่า ในหัวเมืองอธิบดีกรมตำรวจ จะต้องมอบอำนาจ ให้เสมอไป อธิบดีอาจจะไม่ให้เสมอไปได้ คืออาจจะเป็นหัวเมืองที่คุยโกดๆ อธิบดีกรมตำรวจอาจจะไปเองก็ได้ อยู่ในอำนาจของอธิบดีกรมตำรวจ ว่ารายไหนจะมอบหรือไม่มอบ

เจ้าพระยาศรีธรรมเทโว กล่าวไว้ เข้าใจแล้ว

ท่ากรเทพ ประชนสภา กล่าวไว้ บรรทัดสุดท้าย นายมงคลขอให้เติมคำว่า “ให้สมจริงตาม” ตรงระหว่างคำ “ต้นต้น” กับคำว่า “คำร้องของคน”

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวไว้ เติมคำว่า “ให้” คำเดียว ซึ่งได้รับเหตุผลจากกรมการปกครองแล้ว ข้าพเจ้าขอถอน ในมาตราห้าพเจ้าได้เสนอไว้เป็น๒ ตอน คือมาตรา ๕๓ บรรทัดที่ ๕ นั้นขอถอนแล้ว มาตราเดียวกันบรรทัดที่ ๑๒ ดังที่ต่อนั้น ขอเสนอให้เติมคำว่า “ให้สมจริงตาม” ตรงระหว่างคำว่า “ต้นต้น” กับคำว่า “คำร้องของคน” อ่านได้ความว่า “ต้น

๖๕๕

สัญญาให้สัมจริงตามคำร้องของคน” ยากจะถามกรรมวิธีการว่าชัดชัด
หรือไม่

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ในเรื่องนี้ เข้าใจว่า อยู่ในอำนาจ
ของฝ่ายบริหารที่จะพิจารณา ถ้าไม่สัมจริงกับไม่ได้

นายมงคล รัตนะวิจิตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ตามที่ข้าพเจ้าคิดใจอยู่นั้น คือเราจะให้อำนาจแก่ฝ่ายบริหาร
เกินไปได้ ซึ่งอาจจะเป็นที่เดือดร้อนแก่ราษฎรก็ได้ ในฐานะที่ข้าพเจ้า
เป็นผู้แทนราษฎร คือว่า ในบางกรณีที่เขาอุทธรณ์มา ในเอกสารก็ดี
ในอุทธรณ์ก็ดี ได้เห็นจุด พียงพอแล้ว แต่ถ้าหากว่าในกรณีนั้นเอง
เขาอาจจะถูกยกอุทธรณ์เสียเลยก็ได้ โดยเหตุที่เจ้าพนักงาน หรือใคร ๆ
ก็ตาม อ้างว่าไม่นำหลักฐานมา เพราะฉะนั้นเราเขียนหนังสือเพียง ๓ คำ
อย่าให้ลำบากแก่ราษฎรที่จะมาอุทธรณ์ ซึ่ง คณะกรรมการฯ เพิ่มคอน
ท้าย ข้าพเจ้าคิดว่าเราควรจะเสียเล็กน้อยดีกว่า แล้วได้ผลมาก เพราะฉะนั้น
จึงได้เสนอให้เดิมคำว่า “ให้สัมจริงตามคำร้องของคน” กรรมวิธีการ
จะชัดชัดหรือไม่

เจ้าพระยามุนเณศรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า ตามที่ท่าน
สมาชิกเสนอขึ้น ดูเหมือนว่าจะให้เป็นประโยชน์แก่ราษฎร แต่ที่จริง
ถ้าพิจารณาให้ดูแล้วอาจจะให้โทษแก่ราษฎร “ผู้อุทธรณ์คนใดจะเลย
ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียก หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม หรือไม่

๒๕๖

“นำพระยานและหลักฐานมาส่งนับสนุนให้สมจริงตามคำร้องของคน” เมื่อ
นำพระยานหลักฐานมาส่งนับสนุนแล้ว เจ้าหน้าที่เห็นว่าไม่สมจริง ก็กดับจะ
เป็นโทษ

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ที่ท่านประธานกรรมาธิการเข้ามาเมื่อ ๕๕.๔.๕๕ แต่เมื่อนำพระยาน
มาส่งนับสนุนแล้ว ดำนวนยอมปรากฏอยู่ ถ้าจะคิดเสียต่อ ๆ แล้ว
สำนวนนี้เองย่อมทำให้อุทธรณ์ได้ จะว่าเป็นโทษแก่ราษฎรก็ไม่เชิง
แต่ว่าถ้ากรรมาธิการขัดขวาง ขี้เพเจ้าก็ขอถอน

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ในเรื่องขัดข้องก็ไม่ขัดข้อง สุด
แต่แต่ต่าง ๆ แต่เห็นว่าเดิมหรือไม่เดิมนั้นก็มีความเท่ากัน คือเราจะ
มัดฝ่ายบริหารนั้น เดิมกับไม่เดิม ก็มีผลเท่ากัน

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า เพื่อให้เสียเวลา ขี้เพเจ้าขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ยังมีของขุนอินทรภักดี ใน
บรรทัดนั้นเอง ขอเดิกล่าว “โดยไม่มีเหตุผลอันควร” ดงใน
ระหว่างคำว่า “ของคน” กับ “ผู้นั้น” เมื่อได้อภิปรายไปแล้ว ใจความ
คล้ายกัน จะถอนหรือไม่

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า
ความความในมาตราที่ปรากฏว่า ถ้าหากว่าผู้อุทธรณ์ไม่นำพระยานหลักฐาน

๖๕๗ .

มาสนับสนุน ผู้หนักหมีคสิททิจจะอุทธรณ์ เมื่อนักไปถึงพระราชบัญญัติ
 วิชพิจารณาความแพ่ง จะเห็นว่า พระราชบัญญัติร้ายมากไปกว่า
 พระราชบัญญัติหนามาก เพราะ ตามหลัก พระราชบัญญัติ วิชพิจารณา
 ความแพ่ง การที่เขาขาดพยานหลักฐานที่จะนำมาขึ้น ถ้าหากว่าเขามี
 ความจำเป็นที่จะนำมาไม่ได้ เขาก็มีสิทธิที่จะยื่นคำร้องขอให้ศาลถก
 พิจารณาคดีได้ แต่ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีเช่นนั้น ข้าพเจ้าจึง
 อยากให้เติมว่า “โดยไม่มีเหตุผลอันควร” เพราะว่าบางทีเขามีเหตุผลอัน
 ควร โดยเหตุที่ว่ามาคิดบ้าง อะไรบ้าง ข้างหน้าไม่ได้ สะพานขาด
 ค้าง เป็นต้น เขาไม่นำพยานมากก็จะเป็นการคัดค้านเขาเงินไป

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ในเรื่องที่ว่า โดยมีเหตุผลสมควร
 หรือไม่สมควร คณะกรรมการเข้าใจว่า เป็นหลักทั่วไปของกฎหมาย
 การที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ไซ้ว่าเจ้าหน้าที่จะมีความวิกลจริต ถึงไม่
 บัญญัติไว้ อย่างไรก็ดีมีทางขอให้พิสูจน์ได้ แต่อย่างไรก็ดี สุดสุด
 แต่ที่ประชุม จะให้เติมลงไป ถ้าเติมลงไปก็ไม่มีผิดพลาดอย่างไร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรเติม
 คำว่า “โดยไม่มีเหตุผลอันควร” ในระหว่างคำ ๒ คำนั้น

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่า เรื่องนี้ เป็นเรื่องที่จะโดยไม่มี
 ปฏิบัติ เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่าไม่ได้โดยโดย เป็นแต่ว่ามีเหตุจำเป็น ก็

๖๕๘

มาซึ่งเหตุผล: บทกวีเรื่องหนึ่ง แต่ในเรื่องนละเลย เป็นนอกเรื่องหนึ่ง
เป็นอันว่าไม่ได้ตั้งใจ

ขุนอินทรภักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่าการ
ละเลยหรือไม่ละเลย เป็นการจำเป็น เป็นของคู่กัน ถ้าหากว่าเขามาคิด
น้ำ หรือว่าคิดข้าง คิดเดียว เขามาจากป่า มาไม่ได้ ก็เป็นการ ละเลยไม่
ได้ เพราะมาไม่ได้ ทั้งพระยาและทั้งตัวคนมาไม่ได้ สะพานขาด
ข้ามไม่ได้ ระบายน้ำก็ไม่ได้ นึกถึงความว่า จำเป็น ในชั้น เพราะเหตุ
ว่า การที่เขาขาดนั้น เมื่อเขามีเหตุผลอันสมควรก็ต้องพิจารณาให้เขาไป
ทวง เขาก็พบกับคนที่อยู่ไกล ๆ มิใช่ในพระนคร ถ้าหากว่าคนอยู่
ในจังหวัดพระนคร เขาละเลยไม่มา ก็ควรตัดสิทธิ แต่นี่สำหรับคนอยู่
ห่างไกล

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าการผู้ใดเห็นว่า ควรเติม
คำว่า “โดยไม่มีเหตุผลอันควร” ต่อระหว่างคำว่า “ของคน” กับ
“ผู้หนึ่ง” หรือว่าการผู้ใดเห็นว่า ควรคงไว้ตามร่างเดิม ขอให้ตั้งคะแนน

ผู้เห็นว่า คงไว้ตามร่างเดิม มี ๓๐ เสียง ผู้ที่เห็นว่า ควรเติม
มี ๔๘ เสียง เป็นอันว่าให้เติม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าการที่ของเจ้าพระยาศรี
ธรรมานุเบกข์ หน้า ๑๘ บรรทัดที่ ๒ ขอให้ตัดคำว่า “หรือการ
ที่ความหมายในพระราชบัญญัตินี้” ออก

๖๕๘

เจ้าพระยาฯ รัชกรม. จ. เบศ. กล่าวว่า ที่ข้าพเจ้าขอคิดหนักเพื่อจะให้
 เหมือนกับพระราชบัญญัติกฎหมายภาษีอากรอย่างอื่น ๆ เช่น ภาษีเงินได้
 ภาษีสรรพสามิต ภาษีสรรพสามิต และประกันภัย ป. ค. ม. ไม่เห็นว่า "หรือการ
 ที่มีความหมายในพระราชบัญญัติ" ที่ขอมาให้มาอุทธรณ์ คือ ข้อที่อ้าง
 นั้นเกี่ยวกับการหมักสุราที่ตนเอง โดยเหตุที่ว่า เมื่อระยะเวลาจะ มา
 อุทธรณ์ไม่ได้ เจ้ น. วิ. เต็มว่า อธิบดีกรมสรรพากรจะสั่ง ใน การ ที่ จะ
 หมักสุราที่อุทธรณ์มาได้หรือไม่ได้ เป็นปัญหากฎหมาย นอกจาก นั้น
 อุทธรณ์ มาไม่ได้

เจ้าพระยาฯ มุขมนตรี ประธานกรรมการฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้า
 การที่ความหมายในพระราชบัญญัตินี้ คือ เราให้สิทธิในการที่จะอุทธรณ์
 ไม่ใช่แต่ว่าเรื่องระยะเดียว ให้สิทธิในการอุทธรณ์ สำหรับการที่ความหมาย
 ในพระราชบัญญัตินี้ ความผิดกัน เพราะพระราชบัญญัติอากรมรดกนั้น เป็น
 อากรที่เก็บจากหัตถกรรม แต่มีเงื่อนไขแยกแยะหลายประการ ผิดจาก
 ภาษีเงินได้ ภาษีสรรพสามิต ภาษีสรรพสามิต และประกันภัย นั้นเป็นภาษีที่เก็บ
 จากหัตถกรรม ภาษีสรรพสามิตอะไร ๆ ผิดกันมากทีเดียว เงื่อนไขและ
 อะไรผิดกันต่าง ๆ กรรมการจึงได้. อาช. อน. ดง. ด้วยเพื่อให้อุทธรณ์ได้
 ไม่ขัดปาก ไม่ใช่ภาษีสรรพสามิต ภาษีสรรพสามิต ซึ่งมีเงื่อนไขจะ แล้วยกกันไป
 แต่ว่าทางนี้สุดแล้วแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า พอใจหรือไม่

๗๐๐

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ ก่อว่าว่า เรืองนทราชาเจ้าขอศคคคค
ให้อุทธวรรณ์มาได้เกี่ยวกับปัญหากฎหมายที่ย่อมจะมีได้ แต่การตีความ
นอกอาพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่วางมาแต่เดิม ทขอแก้ไขเพื่อให้ได้ระเบียบ
เดียวกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ ก่อว่าว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรตัด
ความว่า "หรือการตีความหมายในพระราชบัญญัติ" ออก คือตัด
ออกเสียทั้งหมด คงเหลือแต่ในบรรทัดนั้นว่า "การหมดสิทธิ" หรือ
ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามร่างเดิม โปรดตั้งคะแนน

ผู้ที่เห็นว่าควรคงไว้ตามร่างเดิม มี ๔๓ เสียง ผู้ที่เห็นว่าควร
ตัดออก มี ๒๓ เสียง เป็นอันว่าให้คงไว้ตามร่างเดิม

ทำการแทนประธานสภาฯ ก่อว่าว่า มาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญ
วิเทศศึกษากร นายสร้อยฯ นายสอนฯ และนายทองอินทร์ฯ ขอเติมคำ
ว่า "ข้าหลวงประจำจังหวัด" ต่อท้ายคำว่า "อธิบดีกรมสรรพากร"

นายทองอินทร์ ภูมิพัฒน์ ร.ค. สอน วงษ์โต และ นายสร้อย
ณด่าปาง ขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ ก่อว่าว่า ถอนไปแต่ทั้งหมดทุกคน ต่อ
ไปมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญฯ นายสร้อยฯ นายสอนฯ นายทอง
อินทร์ฯ ขอเติมคำว่า "ข้าหลวงประจำจังหวัด" ต่อท้าย "อธิบดี
กรมสรรพากร" เจ้าของขอถอนทั้งหมด มาตรา ๔๖ หน้า ๒๐ วรรคที่ ๒

๗๕๑

บรรทมที่ ๓ นายสวัสดิ์ขอให้เติมคำว่า “อย่างวิธีตั้งหมายเรียกจำเลย
ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคriminal” ลงระหว่างคำว่า “บ้าน
ผู้รับ” กับคำว่า “หรือโฆษณา”

นายสวัสดิ์ ยู่เวสต์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่า
ในการที่ข้าพเจ้าขอให้เติมคำนี้ลงไปก็ถือว่า วิธีตั้งหมายนั้นในคัมภีร์
ว่า “ถ้าหากผู้รับมิได้ และไม่มีบุคคลที่จะรับตั้งกล่าวไซ้ ท่านว่า
อาจส่งโดยวิธีปิดหนังสือแจ้งความหรือหมายนั้นในทซึ่งเห็นได้ถนัดที่ประ
คูปบ้านผู้รับหรือโฆษณาในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นได้” แต่ในมาตรา

๓๐ เราได้พูดถึงเรื่องวิธีการยึดทรัพย์ “ท่านว่าพนักงานเก็บอากรมีอำนาจ
ตั้งตามวิธีพิจารณาคriminal.....” อยากจะให้วิธีตั้งหมายนี้ ดำเนิน
อย่างเดียวกับวิธีตั้งหมายเรียกจำเลยในวิธีพิจารณาคriminalด้วย

เจ้าพระยามุนษีมนตรี ประธานกรรมาธิการฯ กล่าวว่า จะเติม
อย่างไรไม่เข้าใจดี

นายสวัสดิ์ ยู่เวสต์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่า
เมื่อเติมลงไปแล้วจะได้อความว่า “ถ้าหากผู้รับมิได้และไม่มีบุคคลที่
จะรับตั้งกล่าวไซ้ ท่านว่าอาจส่ง โดยวิธีปิดหนังสือแจ้งความหรือหมาย
นั้นในทซึ่งเห็นได้ถนัดที่ประคูปบ้านผู้รับ หรืออย่างวิธีตั้งหมายเรียกจำเลยใน
วิธีพิจารณาคriminalหรือ โฆษณาในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นได้”

๓๐๒

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ในมาตราต้นที่เราอ้างถึงวิธีพิจารณาความแพ่ง เพื่อที่จะไม่ต้องหยิบเอาข้อความอื่นๆ มาด่าให้มากไปโดยไม่จำเป็น ถ้ามัวเราจะเติมว่า อย่างวิธีตั้งหมายเรียกจำเลยในวิธีพิจารณาความแพ่ง มันก็ทำได้เช่นเดียวกันนั่นเอง ก็ปิดหมายไว้ที่ประตูบ้าน ไม่มีวอชน เพราะฉะนั้นการที่เติมเข้ามาเช่นนี้ นอกจากทำให้ข้อความในกฎหมายยาวไปอีก ๒ วรรคแล้ว ก็ไม่มีผลอะไร

นายสวัสดิ์ ยวะเวต์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่ ข่าพเจ้าชอลอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ชอลอนไปแล้ว มาตรา ๔๗...

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่ มาตรา ๔๖ บรรทัดที่ ๔ วรรคแรก ตั้งเป่าบัญญัติไปงัดว่ อยากรจะถามกรรมวิธีการ เชื่อว่คงไม่ขัดข้อง “ซึ่งมีอายุเกินกว่ ๒๐ ปี” คำว่ เกินกว่ อยากรจะแก้เป็น “ไม่ค้” กว่

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ กรรมวิธีการไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ มาตรา ๔๗ นายสวัสดิ์ ยวะเวต์เด้นขอว่ความค้แต่มาตรา ๔๗ ถึงมาตรา ๕๓ นั้น คอรวมเป็น มาตรา ค้ยงกันได้ เมื่อรวมกันแล้วอ่านว่อย่างนี้ “บุคคลใดย้ค้ถือครอบครองหรือรับมฤคกของผู้ตาย เมื่อทราบการตายหรือพิสุจน์ได้ ว่ ได้ทราบว่ผู้ตายตายไปเด้นนานกว่ ๒ เดือนโดยไม้ง้การตาย

๗๐๓

แต่เสนอบัญชีทรัพย์สินของผู้ตาย ท่านให้ถือว่าเจตนาปกปิดแต่ถือ
อากรตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หากไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐๐
บาท หรือทั้งปรับและจำคุกแต่กรณี”

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ขอให้สังเกตกันเสียก่อนว่าใน
หมวด^{๕๕}คนทั้งหมวด เราจะทำ บันมาตรา. คียวหรือหลายมาตราอย่างที่
กรมการได้ยกมานั้น คึงที่ยกนั้น ทำให้การ ไขักฎหมายและการ
ปฏิบัติตามกฎหมายง่ายขึ้น

นายสวัสดิ์ บุระเวศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่า
ในการที่ได้เสนอขอให้เบียดเบียนวิธิการหรือบทลงโทษอันนี้ เพราะเหตุว่า
ได้พิจารณาเห็นว่าบทที่จะลงโทษตามที่กรมการได้ร่างไว้นั้น ทุกสิ่งทุก
อย่างดูเหมือนว่าจะต้องลงโทษไปทั้งนั้น ถ้าแม้ว่าได้มีการคำนึงถึง
ราคาทรัพย์สิน ได้ส่งว่าเป็นเท็จ ก็ต้องมีคามผิด ถ้าแม้ว่าทำตาม
^{๕๖}นี้แล้ว เห็นว่าเป็นการปิดโอกาสไม่ไห้ราษฎรได้รับความได้โดย มีคำว่า
เท่าที่ได้กล่าวมาเดีวนี้ ถือว่าเป็นความผิด เพราะฉะนั้นจึงขอให้
ถือหลักการสำคัญที่ว่า ถ้าพิสูจน์ได้เจตนาอันแท้จริง ที่จะปกปิดภาษี
อากรเดีวจึงจะลงโทษ ส่วนอย่างอื่นขอให้เป็นไปตามวิธิการความ
แห่ง ในพระราชบัญญัติวิธิการความแห่งนี้เป็นไปอย่างไร ก็ให้เป็น
ไปตามนั้น ไม่ควร จะเอาโทษปรับหรือโทษจำ จึงขอแก้ไขให้ลง
โทษเพียงมาตราเดียวอย่างก่กล่าวมาเดีวนี้

๗๐๔

หลวงวชิรวิปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรรวมทง & มาตรฐานเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพราะเหตุ
ว่าลักษณะความผิดต่างกันมาก บางมาตรฐานเป็นความเล็กน้อยเท่านั้น
ปรับเพียงไม่กี่บาทก็มี จะไปรวมกันและตั้งโทษทั้งจำทั้งปรับ
นั้นไม่ได้ ควรจะเป็นไปตามร่างเดิมที่กักตแหว

พระพิณิจรนากร รับรอง

ว่าการแทนประธานสภาฯ กล่าววา นี่เป็นการรวมหลายๆ มาตรฐาน
เข้าเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเปิดโอกาสให้สมาชิก
ตรวจสอบตราเดี่ยวให้เรียบร้อยแล้วจึงจะลงมติ

ขุนพิเศวระหักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าววา
การที่จะรวมทง & มาตรฐานสำหรับกากระทำผิดทงต้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่
เห็นชอบด้วยวิธีของกฎหมาย เพราะตามกฎหมายเช่นกฎหมายลักษณะ
ลักทรัพย์ ก็มีกาหนดโทษหลายอย่าง คือลักในเขต กวางจัวมีโทษสถาน
หนึ่ง ลักในเขตากตางก็มีโทษสถานหนึ่ง ลักข้างม้าโคกระบือก็เหมือน
กัน ลัก ๓ ตัวมีโทษอย่างหนึ่ง ลักหลายตัวมีโทษอย่างหนึ่ง ที่กรมการ
ได้ร่างมานี้ ก็คงอาศัยหลักกฎหมายเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเห็นว่าเป็น
การชอบแล้ว ไม่ควรจะแก้ไข

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าววา ข้าพเจ้าขอรับรอง และขอเสนอให้ โวศได้เดย

๓๐๕

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรวบรวม
ตั้งแต่มาตรา ๔๗ ถึงมาตรา ๕๓ เป็นมาตราเดียวกันอย่างที่ท่านยัดไว้ดี ๆ เดี๋ยว
หรือท่านผู้ใดเห็นว่าควรแยกมาตราได้ตามเดิมโปรดลงมติ
ที่ประชุมลงมติให้คงไว้ตามเดิม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีในมาตรานั้นเอง นาย
ส่อน วงษ์โต ขอให้เดิมคำว่า “รู้อยู่แล้ว” ลงในระหว่างคำว่า “ผู้
ใด” กับคำว่า “ไม่ทำคำบอกกล่าว” ในบรรทัดที่ ๓. อ่านเป็นว่า
“ผู้ใดรู้อยู่แล้วไม่ทำคำบอกกล่าว.....”

ร.ต. ส่อน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่า
การที่ข้าพเจ้าเสนอให้เดิมคำว่า “ผู้ใดรู้อยู่แล้วไม่ทำคำบอกกล่าว” และ
ให้ขีดฆ่า “เว้นไว้แต่โดยเหตุสุดวิสัย” ข้าพเจ้าอยากจะตกลงกับท่าน
กรรมาธิการว่า ขอให้ผู้อ่านเข้าใจความถูกต้องเรื่องนั้นให้ ชัดชัด แต่
ว่าเหตุสุดวิสัยนั้นเป็นการพิสูจน์ยาก ถ้าเราไม่รู้แล้วก็ เป็นเหตุสุดวิสัย
ได้ ถ้าเรารู้แล้วก็ไม่เป็นเหตุสุดวิสัย แต่ยากที่จะพิสูจน์ว่ารู้หรือไม่รู้

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมาธิการฯ กล่าวว่า อย่างที่
ท่านสมาชิกเดี๋ยวนั้น ก็ได้รับอยู่แต่ที่ว่าถ้าไม่รู้ก็เป็นเหตุสุดวิสัย เพราะ
ฉะนั้นก็จะแก้ว่า “รู้อยู่แล้ว” หรือไม่แก้ก็ผลเหมือนกัน เมื่อไม่รู้ก็
เป็นเหตุสุดวิสัยเท่านั้น

๗๐๖

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา พอใจหรือไม่ ถ้าไม่พอ
ใจจะได้โหวต

ร.ต. สอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวหา
พอใจแล้ว ขอลง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา มาตรา ๔๘ ไม่มีแก้ มาตรา
๔๘ ของนายทองอินทร์ฯ ขอให้เติมคำว่า “พระยาน” ลงหน้าคำว่า
“ผู้” บรรทัดแรกอ่านเป็นว่า “พระยานผู้ใดรู้อยู่แล้ว.....”

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ในมาตรา ๔๘ นี้ดูเหมือนประสงค์จะลงโทษพระยานอย่างเดียว
คงไม่ประสงค์จะลงโทษใจทักด้วย ถ้าเราใช้คำว่า “ผู้ใด” เป็นความ
รวมเกินไป อาจจะหมายถึงบุคคลอื่น ๆ ด้วย ที่ข้าพเจ้าขอเพิ่มคำว่า
“พระยาน” ลงไป เพื่อให้ชัดตรงกับถ้อยคำซึ่งมีความต่อไปว่า ไม่
ปฏิบัติตามหมายเรียกนั้น ที่ใช้คำว่า “ผู้ใด” ความกว้างเกินไป และ
ผู้ปฏิบัติตามกฎหมายอาจจะทำให้กฎหมายเสียรูปไปก็ได้

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า ใน
มาตรา ๔๘ ข่าพเจ้ากตใดเสนอเขาไปเหมือนกัน คำที่ว่าผู้ใดรู้อยู่แล้ว หรือ
จใจไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกของเจ้าพนักงานตาม พระราชบัญญัตินี้ให้
แจ้งข้อความหรือให้นำพยานหลักฐานมาแสดง ความในมาตรา ๔๘
ประหนึ่งว่าจะให้รวมมาตรา ๔๓ เข้าด้วย ที่ข้าพเจ้าว่า หมายถึงความ

๗๐๘

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรราชธานี
 กล่าวว่า ตามที่กรรมาธิการว่านั้น ก็เป็นเหตุผลในสิ่งหนึ่ง แต่
 ไม่ทั้งหมด ถ้ากรรมาธิการจะระมัดระวังมาตรา ๔๓ ด้วย ซึ่งบังคับ
 ให้ผู้อุทธรณ์จำต้องตอบคำถามแล้ว ก็ไม่นำพระยานหัตถ์ฐานมา นี่เป็น
 บทลงโทษของโจทก์อยู่ด้วย ถ้าในมาตรา ๔๓ นี้เมื่อเขาไม่ตอบคำถาม
 ให้นำหัตถ์ฐานมาแสดง เขาก็ถูกตัดสิทธิ มาตรา ๔๘ เมื่อตัดสิทธิ
 ยังถูกลงโทษในทางอาชญาอีก ข้าพเจ้าไม่อยากจะไปทางโจทก์ อยาก
 จะใช้คำใดให้ยกเว้นจากโจทก์ เห็นว่าคำว่าพระยานเป็นเหมาะกว่า

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่า ในมาตรา
 เราไม่มุ่งหมายถึงโจทก์เลย เพราะว่าเมื่อโจทก์ไม่นำพระยานมา หรือ
 ไม่ตอบคำถามแล้ว เราก็ตัดสิทธิในทางอุทธรณ์ ซึ่งมีมาตราอื่นบังคับ
 อยู่แล้ว มาตราที่ถูกอย่างที่สุดมาอีกว่า เรามุ่งหมายถึงพระยาน และ
 นอกจากพระยาน เรามุ่งถึงผู้ที่จะต้องนำบัญชีเอกสารหรืออะไรๆ มา
 ด้วย เราจะลงโทษผู้ที่ชดชชนนี้ เพราะฉะนั้นเราจะว่าลงโทษพระยานก็
 คู่ควบไป ผู้ใดผู้หนึ่งก็อ้างไป ถ้าแม้ว่าจะเดิมว่า ผู้ใดนอกจาก
 ผู้อุทธรณ์แล้ว มันก็อ้างไป ทั้งมันไว้เช่นนั้นก็ไม่เห็นเสียหายอะไรเลย

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรราชธานี
 กล่าวว่า ที่ท่านประธานกรรมาธิการว่าไม่หมายถึงโจทก์ แต่คำว่าผู้ใด
 โยงไปถึงโจทก์อยู่ ท่านประธานก็ไม่รู้ว่าเขาอย่างไร เพราะฉะนั้น

๓๐๗

ว่าค่าเหมือนกันเข้า คล้ายกับว่าจะลงโทษหรืออาจลงโทษ ถ้าหาก
 จะลงโทษผู้อุทธรณ์ด้วยแล้ว นิสัยลักษณะของกฎหมายวิธีพิจารณาความ
 แห่งซึ่งใช้เป็นกฎหมายอยู่ก่อนนี้ ถ้าหากว่าเขาไม่กระทำตาม เขาก็
 หมกตึกที่จะอุทธรณ์ เพราะฉะนั้นการที่สมาชิกผู้หนึ่งขอแก้ไขความ
 ในมาตราที่ว่า “พระยานผู้ใด” เป็นการดีมาก

เจ้าพระยามุนษุณทรี ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่า ที่ท่าน
 สมาชิกได้แปรญัตตินั้น ก็มีเหตุผลน่าฟังอยู่เหมือนกัน แต่ว่า ถ้าแม่
 ว่าออกมาเรียกผู้ใดผู้หนึ่งให้นำบัญชีหรือเอกสารมาแสดงเท่านั้น ผู้
 ที่รับหมายให้นำบัญชีหรือเอกสารนั้น จะเรียกว่าพระยานหรือไม่
 เรียกว่าพระยานแล้ว ก็ควรจะคงคำว่า “ผู้ใด” ไว้

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า ตาม
 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความแพ่งหรือระเบียบการในโรงศาลที่เข
 ่าระกันอยู่ หากว่าผู้อ้างต้องการอ้างเอกสาร สมมุติว่าเอกสารนั้นอยู่
 อยู่กับนายอำเภอ เช่น นาย ก. เป็นนายอำเภอ เขาต้องอ้างตัวนาย
 อำเภอและเอกสารนั้น ๆ ด้วย แล้วเจ้าหน้าที่ก็ออกมาเรียกพระยาน
 ตรงไปยังนายอำเภอให้นำให้ส่งเอกสารนั้น ๆ มา เมื่อพระยานไม่ทำตาม
 พระยานต้องมีผิด นับว่าผู้ทกระองหนังสือหรือผู้อารักขาตั้งชื่อพระยานต้อง
 เป็นพระยานอยู่ในตัว

๓๐๕

ข้าพเจ้าก็อยากจะทำให้เป็นอย่างญาติของข้าพเจ้า เพราะว่าในการพิจารณา
ทุกๆ ไป ดูเหมือนว่าผู้ที่ถูกฟันในเรื่องนี้ ก็มีตะเพาะใจทักกับพะยาน

พระยานิตีศาสตร์ไพศาล กล่าวว่ ข้าพเจ้าคิดว่าจะแก้ปัญห
กรรมมาชิกาและสมาธิที่เสนอได้ คือใช้คำว่า “ภายในบังคับแห่ง
มาตรา ๕๓” และวิธีร่างกฎหมายก็ได้ดำเนินอย่างนั้น

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่ ข้าพเจ้า
ก็ได้เสนอขอให้เดิมอย่างนั้น และได้ส่งไปแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ มีของขุนอินทรภักดี ใน
บรรทัดที่ ๕ “...หรือไม่ตอบคำถาม...” ให้เติมคำว่า “ภายในบังคับ
แห่งมาตรา ๕๓” และมีของเจ้าคุณนิตีศาสตร์ฯ จะถอนได้หรือไม่

พระยานิตีศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่ ถอนได้ แต่ขอให้เติม
คำว่า ภายในบังคับแห่งมาตรา ๕๓

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอถอน เพราะมีความนั้นอยู่แล้ว

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ถ้าจะเติมคำว่า “ภายในบังคับ
มาตรา ๕๓” แล้ว คณะกรรมมาชิกาสมัครให้เดิมอย่างที่สุดมาชิกได้
เสนอมาในตอนแรกมากกว่า เพราะเหตุว่ถ้าเติมลงไปว่า “ภายใน
บังคับมาตรา ๕๓” แล้ว จะเข้าใจผิดไปว่าให้เอามาตรา ๕๓ นั้น
มาใช้ด้วย

๗๑๐

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าววา
เรื่องมาตรา ๕๘ นี้ เท่าที่ข้าพเจ้าได้อ่านเห็นว่าได้ความดีแล้ว ไม่
จำเป็นจะต้องไปเพิ่มหรือแก้ไขอีก ควรจะให้มันไปตามร่างนี้ และ
ควรจะต้องมติได้แล้วในเรื่องนี้

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าววา ไม่ขัด
ที่เดียว คำว่า "ภายในบังคับ" เมื่อก่อนก็มีผู้สงสัยอยู่เหมือนกัน... นอก
จากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๓ หรือว่าจะเติมคำว่า "มาตรา ๕๘ พยาน
คนใด" หรือจะเติมคำว่า "ไม่ตอบคำถาม" ดังได้บังคับไว้ในมาตรา ๕๓

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา จะลงมติในเรื่องนี้

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าววา ก่อนที่จะลงมติอยากจะชี้
แจงวา มีอยู่ในพระราชบัญญัติหลายฉบับที่เกี่ยวกับภาษ้อากร เช่น
ในพระราชบัญญัติภาษ้อเงินได้ ภาษ้อการค้ำ ภาษ้อธนาคารและประกันภัย
เป็นต้น ตามระเบียบที่ใช้อยู่มากไม่เห็นมีข้อขัดข้องอย่างไร ก่อนที่
จะลงมติขอให้ระลึกลงข้อนี้ ไม่ควรจะแก้ เพราะได้ความดีแล้ว และ
เป็นระเบียบที่ใช้อยู่มาแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะ
เติมคำว่า "พยาน" ลงหน้าคำว่า "ผู้ใด" หรือท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควร
เติมโปรดลงมติ

๓๑๑

สมาชิกส่วนมากเห็นพ้องกับข้างที่ไม่ควรเติม เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงไม่เติม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ มาถึงปัญหาของขุนอินทรภักดี ขอเติมในบรรทัดที่ ๕ ขอเติมระหว่างคำว่า “คำถาม” กับคำว่า “ท่านว่า” ให้เติมว่า “นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๓”

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ คณะกรรมาธิการขอเสนอให้เอาวรรคในข้อข้างหน้า “นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๓ แล้วผู้ใดโดยรู้ อยู่แล้ว.....” ต่อไปตามเติม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ กรรมาธิการขอเพิ่มความว่ “นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๓ แล้ว” ต้นบรรทัดที่ ๖ ที่เดียว “ผู้ใดรู้ อยู่แล้วหรือจงใจไม่ปฏิบัติตาม.....” นอกนั้นความตามเดิม

ขุนสุคนธ์วิเทศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่ ก่อนที่จะลงมติในเรื่องที่กรรมาธิการขอเติมนี้ ข้าพเจ้าขอถามกรรมาธิการก่อนว่ การที่เติมความลงไปเช่นนี้มีความมุ่งหมายว่ การที่เรียกพระยานตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๓ ไม่เป็นผิดด้วยหรือ ถ้าไม่ได้ตั้งใจไว้ ก็หมายความว่าเรียกตามมาตรานั้น ก็ไม่มีความผิด ข้าพเจ้าขอให้ตอบในมาตรานี้

๗๑๒

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นด้วย ถ้าอย่างนั้นผู้ที่รับหมายเรียกขัดหมายแล้ว
ไม่อาจจะถูกกฎหมายนี้ลงโทษในมาตราใดเลย

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า คณะกรรมการขอถอนข้อเสนอ
และขอให้ไม่เติมอะไร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเติม
ความ “นอกจากบทบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๓” ดังข้างหน้าแห่งมาตรานั้น

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า ก่อนที่
จะถอนหรือไม่ถอนนี้ อยากจะถามกรรมการว่าตามบทบัญญัติใน
มาตรา ๕๔ นี้จะเอาโทษผู้อุทธรณ์ด้วยหรือไม่ ความในมาตรา ๕๔ นี้
ไม่ได้หมายถึงผู้อุทธรณ์ ตามมาตรา ๕๓ จะเอาโทษกับผู้อุทธรณ์ ถ้า
หากว่า ไม่เอาโทษกับผู้อุทธรณ์แล้ว จะได้ขอถอน ถ้าหากมีคดีเกิด
ขึ้นจะได้ อย่างไรค่าของกรรมการว่าไม่เอาโทษ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ความมุ่งหมายของคณะกรรมการ
ได้แต่คงมาชัดเจนแต่จางว่า ในมาตรา ๕๔ นี้ไม่ได้เอาโทษผู้อุทธรณ์
เพราะเหตุว่า ผู้อุทธรณ์เขาต้องรับผิดชอบอยู่ส่วนหนึ่งแล้ว ในการที่เขาหมด
สิทธิที่จะอุทธรณ์อยู่แล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ถอนหรือไม่

๓๑๓

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวหา ท่านว่า
อย่างไร ไม่ทราบ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา กรรมการหาว่าไม่มีความ
ประสงค์ที่จะลงโทษผู้ถูกรณ

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวหา ขอ
ถอน พอใจแล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา เป็นอันว่ายอมให้ถอน คณ
ดงว่า ไม่เต็มอะไรเลย มาตรา ๕๐ นายสอน วงษ์โต เสนอขอแก้
คำหา “ผู้ต้องรับผิดชอบคนใด” ความบรรทัดแรกที่เดียว เป็น “ผู้
จัดการมฤตกคนใด”

ร.ต. สอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวหา
ข้าพเจ้าขอเสนอต่อท่านกรรมการหา ควรแก้หรือไม่ควรแก้ ถ้ากรมา
ธิการเห็นว่าไม่ควรแก้ ก็ขอถอน

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการหา ฯ กล่าวหา กรรมา
ธิการเห็นว่า ไม่ควรแก้เพราะเหตุว่า ผู้ที่ควรรับผิดชอบไม่ได้หมายถึง
ผู้จัดการเลย หมายถึงทนายท

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ขอถอนหรือ

ร.ต. สอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวหา ถอน

๗๑๔

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ถอนไปแล้ว ต่อไม่มาตรา ๕๓ ในข้อ ข. บรรทัดที่ ๒ ขอให้เพิ่มคำว่า “ ไร่ ” ลงระหว่างคำว่า “ หรือ ” กับคำว่า “ อูบาย ”

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าววา คณะกรรมาธิการยอม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ต่อไปของนายสอน วงษ์ โด ขอแก้ไขวรรค ๒ ที่ว่า “ ไม่เกิน ๖ เดือน ” เป็น “ ไม่เกิน ๕ ปี ” ลงโทษแรงขึ้นหน่อย

ร.ต. สอน วงษ์ โด ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าววา ข้าพเจ้าถอน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา รัฐบาลมีพระที่จะต้องไปของคดีเรื่องนี้ไว้ เรื่องนี้เหลืออยู่แต่พิกดิ์ แต่รัฐบาลจะมีแถลงนโยบายตอบคำถามอะไรอีกบ้างหรือไม่

หลวงศักดิ์ศรีธนาการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ กล่าววา ข้าพเจ้าขอโอกาสสักเด็กหน่อย ที่ข้าพเจ้าได้ถามรัฐบาลไว้ว่า เมื่อไรรัฐบาลจะเปิดโอกาสให้ราษฎรทางภาคอีสานนำสัตว์พาหนะ ผ่านมา ยังพระนครได้ รัฐบาลว่าจะตอบ บัดนี้ยังไม่ได้อตอบ ข้าพเจ้าขอความกรุณาถามสักเด็กหน่อย

นายกรัฐมนตรี กล่าววา เจ้าหน้าที่กระทรวงเคหะราชการกำลังพิจารณาอยู่จะได้ตอบให้ทราบในคราวหลัง

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๔/๒๔๗๖ (สามัญ) สมัยที่ ๒
วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๔๐ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๑๒๓ ท่าน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ รายงานการประชุมครั้งที่ ๗. ๘. และ ๙ ตามที่ได้วางไว้ให้สมาชิกอ่านแล้ว ถ้าแม้ว่าไม่มีผู้ใด ทักท้วงจะได้ถือว่า ที่ประชุมรับรองรายงานเหล่านั้นแล้ว นอกจากนั้น ข้าพเจ้าขอเสนอให้สภา ฯ นทราบไว้ว่า บัดนี้รัฐบาลได้เสนอพระราชบัญญัติงบประมาณมาแล้ว แต่ยังพิมพ์แจกไม่ทัน คราวหน้าจะได้แจก ให้สมาชิกทราบ กับข้าพเจ้าขอเรียนให้สมาชิกทราบว่า ตามซึ่งข้าพเจ้า เคยเรียนไว้ครั้งหนึ่งว่า ประธานสภา ฯ ได้บอกตามด้วย และยื่นไปทาง นายกรัฐมนตรีนั้น บัดนี้ท่านได้บอกตามาทางสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ซึ่ง ถ้าเราจะพิจารณากันว่า ควรจะอนุญาตกันหรือไม่นั้น จะได้นัดวันจันทร์ หน้า ต่อไปนี้ จะได้ เริ่มพิจารณาพระราชบัญญัติอากรมฤคกที่ค้างอยู่ ในเรื่องพิศดที่ยังค้างอยู่ ท่านกรรมาธิการจะมีเรื่อง อะไรอธิบายอีก ก็ ไปรอดอธิบายเสีย

๗๑๗

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ ฯ กล่าวว่ ในเรื่อง
 อากรมฤตกนนี้ ข้อสำคัญที่สุดอยู่ที่พิศคือครว อันที่จะได้ปรักในฉนั้น
 และการที่จะปรักษานนี้ ก็เป็นเพราะความเห็นว่ญตคตัทกรรมาธิการ
 ว่างมานั้น ส้มควรว้อชนและแก้ไขอย่างไร ข้าพเจ้าไม่ได้เป็นสมาชิก
 เพราะฉนั้นจึงไม่มีหน้าที่จะตอบอภิปรายในเรื่องนี้ได้ จึงขอประทานโอกาส
 บรรยายเหตุผลที่กรรมาธิการได้ร่างไว้ฉนั้นให้ที่ประชุมทราบเสียก่อน ที่
 จะได้มีการอภิปรายกัน แต่ถ้ายคำที่ข้าพเจ้าจะพูดนั้น หากจะเป็น
 การหนักเบาไปอย่างไรข้าพเจ้าขออภัยและขอได้โปรดจำไว้ว่ ข้าพเจ้า
 ขออภัยแล้ว อากรมฤตกน ดังแต่กรรมาธิการดมมีพิจารณา ก็ได้
 รู้สึกความหนักใจและต้องไขเวลาไตร่ตรองเป็นอันมาก เพราะเป็นภาษี
 เก็บจากหัตถกรรมบ้าง บางท่านเข้าใจว่อากรมฤตกนนี้เหมือนกับภาษีเงิน
 ได้หรือภาษีการค้าหรือภาษีการธนาคาร แต่ที่จริงไม่เหมือนกันเลย ภาษี
 เหล่านี้เก็บจากรายได้ อันมาแต่หัตถกรรม ซึ่งภาษีมฤตกนเก็บจาก
 หัตถกรรม ถ้าหากว่เราไม่ใคร่ควรจวญให้เหมาะไปทำรุนแรงหรือไปทำ
 อย่างรุนแรงแก่หัตถกรรมแล้ว ก็ย่อมจะกระทบกระเทือนถึงรายได้ด้วย ถ้า
 จะเปรียบก็เหมือนต้นไม้ ถ้าเราไปทำตายต้น ก็ย่อมจะกระทบกระเทือนไปถึง
 ดอกและผลให้เสื่อมไปด้วย ถ้าแม้ว่เราบำรุงดำต้นนั้นให้สมบูรณ์ดี ย่ำ
 ให้มีอันตรายมากมายแล้วก็ย่อมมีกำลังแรงส่งไปถึงดอกผลให้ได้มาก เท่าที่
 ข้าพเจ้ารู้ เห็นมา ภาษีอากรในเมืองไทยฉนั้นแต่เก็บจากรายได้ทั้งนั้น

๗๑๘

ซึ่งมีเป็นครั้งแรกซึ่งเก็บจากหัตถกรทวิพย คือ ภาษาที่ดินที่ออกควมกันมากกับ
 ภาษาโรงงานเมื่อต้น พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ว ผดเป็นอย่างไร เมื่อภาษานี้
 ปรากฏออกมาแล้ว ได้ฟังแต่เสียงร้องเค็ดคร่อนกันแข่งแซ่ เพื่อบอกขาย
 ที่ดินกันด้วยราคาค่าๆ มากมาย ครั้นเมื่อมีการปฏิวัติเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน
 รัฐบาลได้ตระหนักถึงความเค็ดคร่อนนี้ จึงได้ประกาศยกเลิกภาษาที่
 ดิน ประชาชนพากันแซ่ซร้องร้องตำรากรเป็นอันมาก ภาษาอากรนี้ ถ้า
 จะนับก็ตองนับว่าเป็นระบบที่ ๒ ที่เก็บจาก หัตถกรทวิพย เพราะฉะนั้นจึง
 ต้มควรถือจะต้องใคร่ครวญผลที่จะพึงเกิดแก่พระราชบัญญัตินี้โดยรอบคอบ
 ข้าพเจ้าไม่ได้แกดั่งกล่าวเคย ตั้งแต่หนังสือพิมพ์ได้ประกาศการปฏิกรษา
 อากรมฤคกน ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมาธิการ ได้มีผู้มาถาม
 หาดายรายแทบนับไม่ถ้วนว่า จะเก็บกันอย่างไร และเขากันอย่างไร ใ้
 แต่เท่านั้น เมื่อ ๕-๖ วันมานี้ ยังมีผู้มาพูดขายที่ดินซึ่งเขาซื้อไว้คง
 ๔๐,๐๐๐ และจะขายเพียงหมื่นเดียวเท่านั้นเอง และทำให้ข้าพเจ้ามี
 ความวิตกเกรงว่าจะกระทบกระเทือนถึงราคาที่ดินตกต่ำไปอีก เพราะ
 ปรจวบเหตุที่การเงินฝืดเคือง และราคาภาษาที่ออกใหม่ๆ หาดายระบบ
 ด้วย มีผู้กล่าวว่ภาษ่มฤคกนเก็บบนความมั่งมี และผู้ที่ใคร่บมาเปดๆ
 หมายความว่า เมื่อได้เปดาก็เสียเปด้าแล้ว จะเก็บให้มากหน้อยก็ไม่เป็น
 อะไร ความกิดนพงคฺ์เผินๆ ก็ดูเหมือนว่าถูก แต่ความจริงนั้นเป็นอก
 อย่างหนึ่ง ข้าพเจ้ามีอายุเกือบจะไ้ ๖๐ ปีแล้ว ยังไม่เคยพบมฤคกนที่

๗๑๕

ให้กันเปล่าๆ เดียวทีเดียว ธรรมดาตามมนุษย์ทุกรูปทุกนาม ต้องการความ
 บริบูรณ์ที่สุด ต้องการความพอใจอย่างยิ่ง ที่จะหาได้ด้วยกันทั้งนั้น
 ผู้ที่มทรพยนั้น ย่อมประสงค์ความสุข ย่อมประสงค์ความพอใจในบางอย่างบาง
 ประการ เพื่อที่จะถนอมทรัพย์ไว้ให้มีรายจ่ายน้อยกว่ารายได้ เพื่อที่
 จะให้เป็นมรดกแก่บุตรหลานไปตั้งวงศ์ตระกูลให้เป็นปึกแผ่น ฝ่ายบุตร
 หลานนั้นเดี๋ยวก็ดวงประพฤติกวัดดี ต้องทำความมั่นใจให้แก่บิดามารดา
 ว่าจะเป็นผู้ปกครองรักษาได้ ถึงจะได้รับมรดก เมื่อเช่นนั้นจะเรียกว่า
 ได้เปล่าๆ อย่างไร ส่วนมรดกที่ให้แก่ญาติ เมื่อไม่มีบุตรหลานจะให้
 ญาติผู้หนึ่งก็กองไขทุนไขรง ประจบทำความพอใจให้แก่เจ้าของมรดก
 ให้ชารักใคร่ เขาจะได้ให้แก่ตัวเมื่อมีการลงทุนแรงเช่นนั้น จะเรียกว่า
 ได้เปล่าๆ ก็เห็นจะไม่ได้เหมือนกัน นอกจากนั้นมรดกที่ยังไม่มีลูกหลาน
 จะให้ ข้าพเจ้าเคยเห็นมีผู้ให้แก่กองการกุศล ในที่สุดให้แก่พระแก้ว
 มรกตก็มี การยกให้นั้นไม่เคยเห็นเลยว่าให้มรดกเปล่าๆ มีท่าน
 ผู้หนึ่งไปพูดแก่ข้าพเจ้าว่า เราเกิดมาก็เกิดแก่ผ้ามา เราตายไปก็แก่ผ้า
 ไป ทรัพย์สมบัติมาหาเราในชาตินี้ต่างหาก ตายก็ไม่ได้เอาอะไร
 ไปด้วย ฟังดูก็เป็นธรรมะๆ หมายความว่าถึงจะเสียภาษีมาก
 เท่าไรก็ได้ เพราะไม่ได้เอาอะไรมา และเอาอะไรไป ข้อสำคัญว่า มัน
 มาแล้วแต่ยังไม่ได้ไปจะโปรดว่าอย่างไร จะว่ากันด้วยอาการแก่ผ้าได้
 หรือไม่ แต่ยังมีคำพูดกันอีกอย่างหนึ่ง เราเกิดมาไม่ได้เอาอะไรมากัน

๓๒๐

เมื่อเจตาตายไปเราก็ไม่ได้ทำอะไรไปกินเหมือนนก และในระหว่างที่
เกิดมาแล้ว แต่ยังไม่ตาย เราจะต้องกินต้องใช้ ความจำเป็นในเรื่อง
ทรัพย์สินยังเป็นเรื่องจำเป็นอยู่ มีอีกท่านหนึ่งได้กล่าวว่าได้พูดกับที่
ปรึกษา เขาว่าอัตราค่าธรรมเนียมการวางอยู่นั้นค่อนข้างจะต่ำไป ในเรื่อง
ปรึกษาชาวต่างประเทศนั้น ให้คุณให้โทษอย่างไร ข้าพเจ้าไม่อยากจะ
จะกล่าวในที่นี้ ถ้าท่านผู้ใดอยากทราบฟังประวัติการณ์ก็คงจะ
ข้าพเจ้ายอมรับว่า ที่ปรึกษามีประโยชน์แก่การงานมาก ถ้าไม่เช่นนั้นแล้ว
เราจะต้องจ้างเขามาได้ทำไม แต่เดี๋ยวนี้ข้อสำคัญอยู่ที่เราจะฟังความ
เห็นเขาเพียงไรนั้น เหมือนอย่างว่าอัตราอากรรถคน เราไปปรึกษา
หรือไปถามความเห็น เขาคงนึกถึงอัตราเมืองเขา แต่เมืองเขามักจะ
บริบูรณ์ เมืองเราหรือผู้คนของเรา ไม่เหมือนเขา เพราะคนของเรา
มีพันธัมม์มีใบหูต่างแยก และอาจเอามาเสียภาษีได้ ส่วนพวกเรา
ต้องเอาहतกรพยอมมาเสียภาษี โดยวิธีขายहतกรพยอมนั้นเหมือนกัน
และคำโบราณที่ว่าไว้ว่า "เรื่องจะไป ทำยังอยู่" เขาจะให้ความเห็นรุนแรง
อย่างไรก็ได้ เพราะเขามาตามสัญญา ๒-๓ ปีเขาก็ไปบ้าน พวกเรา
จะต้องรับภาระอนัน ข้าพเจ้าเห็นว่า ในเรื่องความเห็นของที่ปรึกษา
เห็นสมควรฟังหูไว้หู คราวนี้คงบัญญัติอัตราค่าธรรมเนียมการได้กำหนดไว้
นั้นตาจริงหรือ ในข้อความเห็นข้าพเจ้าเห็นว่า ค่ากว่าแก่ผู้ทรมทพ
น้อย แต่สูงกว่าผู้ทรมทพมาก ตามร่างเดิมกำหนดยกเว้นภาษี ไม่
เก็บแก่คนทรมทพ ๒๕,๐๐๐ บาท คราวนี้ได้ตกลงให้ทประชุนนให้ยก

๗๒๑

เงินเพียง ๓๐,๐๐๐ บาท นักหนังสือพิมพ์หนึ่ง เรื่องทำศพตามร่างเดิมได้
 ยกเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท เดิมคงเหลือเพียง ๕,๐๐๐ บาท นักหนังสือพิมพ์ประการ
 ที่ ๒ ด่วนขอตราร่างเดิมขึ้น ขึ้นคนด้วย ๓% สูงสุด ๓๐% แต่เก็บครึ่ง
 เดียว อย่างที่ ๒ ที่นายฮาร์กของ กับนายแบกส์เตอร์ ได้ช่วยกันทำขึ้น
 เก็บ ๒ ขึ้น ขึ้นคนด้วย ๓% สูงสุด ๓๐% ซึ่งร่างของกรรมวิธีการนั้นเก็บ
 ๒ ขึ้นเหมือนกัน ขึ้นคนด้วย ๒% สูงสุด ๒๐% ถ้าจะคิดเทียบอย่างที่จะ
 อยู่คนเดียวแล้ว ก็จะเป็นว่า ขึ้นคนด้วย ๔% สูงสุดถึง ๔๐% ร่างของ
 กรรมวิธีการตัดต่ำไปหรือ คู่ก็ไม่ดีจะหนัก แต่อย่างไรก็ดีขออย่าได้ไปรุด
 ดันว่าคนไทยนั้น ตัวเงินสดไม่ใคร่มี มีก็แค่หยดกัทรพย์ เวลานการเงิน
 ก็ผิดเคืองเท่าที่กรรมวิธีการร่างอัตราไว้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าต้องมีคนขาย
 ทรพย์มาเสียภาษีเป็นแน่นอน แต่ถ้อตราต่ำก็ขายน้อยๆ บางทีก็จะหมด
 ใน ๒-๓ คอ ถ้าคนที่ไม่รู้จักหาเพิ่มเติม ถ้าอัตราสูงก็จะต้องขายมาก
 อาจจะมีหมดในตัวโดยข้าพเจ้าไม่เชื่อว่าจะมีผู้เสนอให้เก็บราคาสูง โดย
 ที่ทราบว่ามันไม่มีอะไรมาก เพราะการที่คิดเช่นนั้นไม่เป็นสิ่งบังคับ
 ข้าพเจ้าเชื่อว่า ท่านผู้ที่ออกความเห็นนั้น คงจะนึกถึงประโยชน์ส่วนรวม
 เป็นใหญ่ ข้าพเจ้าขอปรารถนาว่า คนมั่งม้นเหมือนที่คิดสูง คนที่ไม่มี
 ทรพย์เหมือนที่คิดต่ำ รัฐบาลไม่มีความปรารถนาเป็นแน่ ที่จะถากดินสูง
 ลงมาหาที่ดินต่ำ ข้าพเจ้าเชื่อว่ารัฐบาลมุ่งหมายที่จะหาทางถมที่ดินให้

๗๒๒

เข้าระดับที่สูง การภาษีอากร จึงอยู่ต้องเก็บเพื่อบำรุงความดีให้แก่
 ราษฎร แต่รัฐบาลคงใคร่ควบคุม และท่านทั้งหลายคงจะได้ใคร่ควบคุม
 ให้พอเหมาะพองาม ไม่ใช่เป็นการรุนแรงจนถึงเป็นความเดือดร้อน
 โดยหากว่าจะเห็นกันว่า เวลานี้ตราที่กรมการว่างไว้ต่ำในเวลานี้
 ข้าพเจ้าก็ยังไม่เห็นว่า เป็นความจำเป็น เพราะว่าถ้าการเงินฝืดเคือง น้อยก็
 เหมือนมาก คือไปถ้าการเงินบริบูรณ์จะขยายอัตราเพิ่มขึ้น ความเดือด
 ร้อนก็คงจะไม่มีเหมือนที่จะทำให้อ่างในขั้นต้น ในที่สุดนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ท่านสมาชิกควรจะเสนอญัตติว่า ควรจะแก้ตราที่กรมการว่างไว้
 หรือไม่เดี๋ยวนี้ เพราะถ้าที่ประชุมตกลงว่า ไม่แก้แล้ว ก็ขาดแต่อัตรา
 ระหว่างหมื่นหนึ่งกับสองหมื่นห้าพัน ที่ที่ประชุมนี้ได้กำหนดขึ้นแล้ว
 กรมการที่เป็นสมาชิกพร้อมอยู่ที่จะนำเสนอนี้ว่า ควรจะแก้อย่างไร
 เพียงบันทึกเดียวเท่านั้นก็เป็นอันดีแล้ว ที่ทางนี้ก็จะเรียนเวลาปรึกษาเขา
 ได้มากทีเดียว ทั้งนี้แล้วแต่ท่านสมาชิกจะพิจารณาเห็นตามสมควร

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่า ถ้าจะมีผู้เสนอขอแปรญัตติแก้ไขพิกคอตราฉบับนี้ ขอเสนอว่า
 เราควรจะแก้ไขหรือไม่ อย่างที่ท่านประธานกรรมการว่า

นายมงคล รัตนวิจิตร วิจารณ์

ทำกรแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เท่าที่กรรมการได้อธิบาย
 มาแล้ว ในที่สุดก็ขอรับรองต่อที่ประชุมว่า การที่จะแปรญัตติแก้ไข

๓๒๓

ต่าง ๆ นั้น ขอให้ลงมติในข้อที่ว่า เราควรจะแก้หรือไม่ก่อน บัดนี้
สมาชิกได้มีความเห็นพ้องด้วย และได้เสนอขึ้นมา และมีผู้รับรองถูก
ต้องแล้ว ข้าพเจ้าจะได้ขอให้ที่ประชุมลงมติในเรื่องนี้ก่อน

ขุนวรดิษฐ์ ตรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าก่อนที่จะลงมติเรื่องนี้ ควรจะต้อง คิดถึงเรื่องอัตรา
๓๐,๐๐๐ บาทเสียก่อน คือถ้าเก็บจากอัตรา ๓๐,๐๐๐ บาท ควรจะคิด
ที่เปอร์เซ็นต์แล้วจึงควรลงมติในเรื่อง ๒๕,๐๐๐ บาท

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ญัตติของข้าพเจ้า พุทธะเพาะว่าอัตราที่กรมการร่างไว้แล้ว
นั้น เราควรจะแก้หรือไม่ ซึ่งอัตราหมื่นถึงสองหมื่นห้าพันบาทนั้น
เราจะเอาไว้ตกลงกันที่หลัง

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า ข้าพเจ้าในนามของสมาชิก
ผู้หนึ่ง ก่อนที่จะลงมติในเรื่องที่จะแก้หรือไม่ เราควรพิจารณากันก่อน
ว่าวางไว้เพื่อคืบพอกหรือยัง คือเราจะลงมติไม่ได้ก่อนที่เราจะพิจารณา
กันถึงเรื่องนี้ ข้าพเจ้าเคยเสนอญัตติที่ว่า เราควรจะแก้หรือไม่ ข้าพเจ้า
ขอเรียนยอนกล่าวเสียครางัน ถึงกฎหมายเก่าของเราในเรื่องภาษีมฤค
เราอาจจะเรียกภาษีกก็ได้ เรียกอากรก็ได้ ในกฎหมายเก่าเราเรียกว่า
ค่าภาคหลวง ภาคหลวงของเราเก็บภาษีคนมั่งมีถึง ๒๕% ข้า
ราชการชั้นโบราณของเราถือว่า เป็นคนมั่งมี ดังนั้นจึงได้เก็บภาษีจาก

๗๒๔

ข้าราชการ ๒๕% จากมฤคก ถ้าผู้ นนคายก็ตองบอกบิดา มงรคา
ภรรยา ญาติพี่น้องแบ่งส่วนไป เพราะฉะนั้น การที่มีข้าราชการที่ไม่
รู้กฎหมาย ไปเข้าใจเสียว่า ภาษีมฤคกเป็นภาษีใหม่ แต่ไม่ใช่ใหม่
แท้ เพราะก่อนเราเก็บเป็นบางคน แต่เดี๋ยวนี้เราขยายไปเก็บทุกคน
แทนที่จะเก็บข้าราชการเท่านั้น อีกข้อหนึ่งข้าพเจ้าอยากจะให้สมาชิก
ทราบถึงเรื่องอัตราต่างประเทศ ที่เขาเก็บเช่นอังกฤษและฝรั่งเศส จริงอยู่
คนละประเทศกัน ความมั่งคั่ง ความมั่งมี ไม่เหมือนกัน ถ้าเราได้เงิน
ความคิดที่ว่าเราจะได้เก็บอย่างไรนั้น ข้าพเจ้ามองเห็นเหตุอันนี้ จึงได้
ไปเขียนมาจากกฎหมายเก่า ๆ คือ ในระหว่าง ๕ ปี คือ ปีที่ ๑ เมื่อ
ค.ศ. ๑๙๓๐ ครึ่งที่ ๒. เมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๔ ครึ่งที่ ๓. เมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๘
และครึ่งที่ ๔ ค.ศ. ๑๙๒๕ นั้นเป็นครึ่งหลังที่สุด เขาเริ่มตอนเมื่อปี ๑๙๓๐
ภาษีมฤคกเรียกตั้งแต่ ๓๐๓ ปอนด์ ถึง ๕๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๑% ๕๐๓
ปอนด์ ถึง ๑,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๒% ๑,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๕,๐๐๐ ปอนด์
เก็บร้อยละ ๓% ๕,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๓๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๔%
๓๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๒๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๕% ๒๐,๐๐๓ ปอนด์
ถึง ๔๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๖% ๔๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๗๐,๐๐๐ ปอนด์
เก็บร้อยละ ๗% ๗๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๑๐๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๘%
๑๐๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๓๕๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๙% ๓๕๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง
๒๐๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๑๐% ๒๐๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๔๐๐,๐๐๐ ปอนด์

๗๒๕

เก็บร้อยละ ๓๓% ๕๐๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๖๐๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บละ ๓๒% ๖๐๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๘๐๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๓๓% ๘๐๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๓๔ ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๓ ปอนด์ขึ้นไปเก็บร้อยละ ๓๕ และนักเป็นกฎหมายฉบับแรก และต่อมาก็คือ เปลี่ยนใหม่อีก แต่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่มาเปลี่ยนแปลงเอาคอนปลาย คืออย่างสูงเก็บ ๒๐% สำหรับปี ค.ศ. ๑๙๓๕ นอกจากนั้นเก็บระดับเดิม ในการเปลี่ยนคราวที่ ๓ ในปี ค.ศ. ๑๙๓๘ ก็ไม่มากมายนัก คือ ราคามฤตก ๓๐๓ ปอนด์ ถึง ๕๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๓,๕๐๓ ปอนด์ ถึง ๓,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๒ เรื่อยไปจนกระทั่ง ๕๐% เป็นอย่างสูง และมีอีกฉบับหนึ่งในปี ค.ศ. ๑๙๒๕ มีอัตราอย่างสูง คือ ๒,๐๐๐,๐๐๓ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๕๐ ตามเดิม ตามรายละเอียดทางด้านบางที่ข้าพเจ้าจะไม่ต้องอ่าน เพราะมันคนคนด้วยร้อย เด่มอเป็นลำดับมา นเป็นกฎหมายของอังกฤษ

สำหรับฝรั่งเค้าสั้นกว่าอย่างหนึ่ง คือภาษาที่เราเล่นน เมื่อตายครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๓ เขาผ่อนผันเก็บน้อยลงมาก อัตราภาษีมฤตกในการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์มฤตก ในทรัพย์สินเนื่องจากบุคคลหนึ่งตาย ผู้สืบสายโลหิตโดยตรง ลำดับชั้นหนึ่ง ตั้งแต่หนึ่งฟรังก์ถึงหมื่นฟรังก์เก็บร้อยละ ๓. ๓๐,๐๐๓ ฟรังก์ถึง ๕๐,๐๐๐ ฟรังก์เก็บร้อยละ ๕.๒๐% ๕๐,๐๐๓ ฟรังก์ถึง ๓๐๐,๐๐๐ ฟรังก์ เก็บร้อยละ ๕.๕๐% ๓๐๐,๐๐๓ ถึง ๒๕๐,๐๐๐ ฟรังก์ เก็บร้อยละ ๖.๖๐ ฟรังก์ ๒๕๐,๐๐๓

๗๒๖

แฟรงก์ถึง ๕๐๐,๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๗.๗๐% ๕๐๐,๐๐๑ แฟรงก์ ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๘% ๑๐,๐๐๐,๐๐๑ แฟรงก์ ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๑๐.๒๐% ๒,๐๐๐,๐๐๑ แฟรงก์ ถึง ๕๐๐,๐๐,๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๑๓.๕๐% ๕,๐๐๐,๐๐๑ แฟรงก์ ถึง ๑๐,๐๐,๐๐๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๑๒.๖๐% ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐,๐๐๑ แฟรงก์ ถึง ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๑๓.๗๐% จำนวนสูงกว่า ๕๐ ล้านขึ้นไป เก็บร้อยละ ๑๕

นี่เป็นกฎหมายฝรั่ง แต่ว่าเขาไม่ขอใช้ ถ้ามีลูกถึง ๕ คนลงมา ด้กั เขาลดจำนวนลงมาให้คือ คิดอย่างนี้ ลูก ๓ คน ด้กัให้ร้อยละ ๓๐ หรือร้อยละ ๖๐ เท่าที่เรียนมานี้ เพื่อเป็นบรรทัดฐานให้สมาชิกได้ทราบไว้เท่านั้น แต่สำหรับข้าพเจ้าเอง ไม่ได้มีความเห็นเดยว่าควรให้แกไปในทางมากเด่น้อย ถ้าจะไม่มีแกกันแต่ก็ก็เป็นอันเดยไป

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่ ตามที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้อภิปรายมาเมื่อกัน มีความประสงค์ อย่างยิ่งที่จะให้เพิ่มอัตรา ท่านยกเหตุผลที่เป็นข้อสำคัญออก ๒ ข้อคือ แด่ก่อนเราเก็บค่าภาคหลวง ๒๕% แรงกว่าภาษีเดยวัน ในชีวิตของ ข้าพเจ้า ยังไม่เคยเห็นว่รัฐบาลใดเคยเรียกเก็บค่าภาคหลวง แต่ บางทีอาจจะเก็บก่อนชีวิตก่อนข้าพเจ้าเกิดซึ่งข้าพเจ้าไม่ทราบ จังหวัดอุบล ราชธานีซึ่งเป็นจังหวัดที่ข้าพเจ้าอยู่ รัฐบาลไม่ได้เคยเก็บค่าภาคหลวง เดย ข้อมุ่งหมายต่าง ๆ นั้น ท่านสมาชิกได้หาหลักต่างประเทศมา

๓๒๗

แจ่ง แต่ต่างประเทศเขาเป็นอารยะประเทศ เช่นอย่างอังกฤษ ฝรั่งเศส
เศษ เราไม่เอาอะไรของเขามาเลยก็ไม่ดี แต่ของต่างประเทศจะเอา
เป็นของดีเสียทั้งหมดเด่มอไปไม่ได้ แท้จริงมองคุณดที่เราจะได้นมหนัก
ที่เดียว แต่หากที่เราดคนมีเงินลงมาหาคนจน หดกัของรัฐบาลที่จะ
ให้คนจนมีฐานะดีขึ้น ถ้าเราไม่พยายามจะทำลายผู้มีมาหาคนจน หดกั
อนัน เป็นหดกัของคนจน การที่เราจะร่นคนจนขึ้นไป คุณเหมือน
จะดีกว่า แต่ถ้าเราจะไม่ทำลายคนมี ที่เราจะพยายามปลุกให้ประเทศ
เรามี เป็นหดกัที่ประเทศจะต้องทำ ประเทศเราโดยเศรษฐกิจยวบยจน
อย่างยิ่ง จนกระทั่งหายใจแทบไม่ออกอยู่แล้ว ในประเทศสยามเรา
ผู้มีฐานะพออยู่พอกินกันน้อย ยิ่งในหัวเมือง ตามอัครราชธานี ที่
ว่าหมื่นหนึ่งต้องเสียภาษี อย่างเช่นจังหวัดอุบลราชธานี มีพลเมือง
๗๐๐,๐๐๐ คน เราจะได้รับเพียง ๓๐ คน แต่ ๓๐ คนนี้ จะตาย
เมื่อไรก็ไม่ทราบ เราควรจะคิดหาทางที่รัฐบาลผ่อนผันให้มากที่สุดที่จะ
มากได้ ตามอัครราชธานีที่กระมาราชการวางไว้ ข้าพเจ้าคิดว่า อยู่ใน
เกณฑ์พอดีแล้ว ไม่มากไม่น้อยไป ถ้าเราวางหดกัเกณฑ์ตามอัคร
น้อยกว่านั้น ก็จะเป็นการที่รัฐบาลไม่ได้อะไรเสียเลย ถ้าสูงกว่านั้นก็
จะเป็นการบาป ทำลายฐานะของคนมี อีกประการหนึ่ง ตามที่
ท่านเสนาบดีผู้หนึ่งได้อ้างถึงประเทศอังกฤษ ระเบียบแรกเขาผ่อนผันน้อย

๓๒๘

กว่า คือได้เก็บในอัตราต่ำกว่านั้น คือเมื่อเขาได้ประกาศใช้กฎหมาย
ครั้งแรก เขาให้เก็บในอัตราที่ต่ำกว่าเรา เมื่อเราประกาศใช้ ที่หลังเขา
เราต้องเก็บสูงกว่าเขาแล้ว ก็จะเป็นการไม่ดี เมื่อประเทศเรามีฐานะดี
ขึ้น เราค่อยเขียนอัตราขึ้นไปภายหลัง ข้าพเจ้าเห็นว่า คงจะเป็นประโยชน์
ทั่ว ๆ ไปมากกว่า

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า การเก็บค่าภาคหลวงเงา
ยังเก็บอยู่ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดตั้งตึกไปตามที่ศาลจังหวัดอยุธยา ซึ่งเงา
นั้นเขาเก็บ ได้มีผู้ มาเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า ค่าพิพาทษาได้คดีสินให้
เก็บค่าภาคหลวงด้วย เพราะกฎหมายฉบับนั้นยังไม่ยกเลิก

นายมนูญ บริสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า
ตามที่สมาชิกพูดว่า มีการเก็บค่าภาคหลวงนั้น ข้าพเจ้าเป็นคน ๓ ที่รู้
เรื่องนี้เหมือนกัน เห็นว่า ตามหลักกฎหมายของเราที่จะเก็บค่าภาคหลวง
นั้น โดยมากนิยมเก็บต่อมรดกถึงสามชั่วอายุคน ถ้าไม่ถึงสามชั่วอายุคน
ไม่เก็บกัน และข้าพเจ้าอยากจะแสดงต่อไปว่า บางท่านมีความเห็น
เป็นท่านเองจะให้เพิ่มพิกัดนั้น ข้าพเจ้ามิเห็นด้วยเลย เพราะเหตุว่า
บ้านเมืองเราก็คงยากจนกันถ้วนหน้า ซึ่งสมาชิกทุกคนก็ยอมรับอยู่แล้วว่า เงา
นี้ฐานะของชาติเป็นอย่างไร เราจะไปเอาอย่างต่างประเทศ ข้าพเจ้า
ไม่เห็นด้วย เราควรที่จะเก็บน้อยไปก่อน เมื่อฐานะเราดีต่อไปภายหลัง
และเราเห็นว่าราษฎรมีเงินเต็มมากกว่านั้น เราเพิ่มที่หลังก็ได้ เพราะ
กฎหมายเมื่อได้ออกแล้ว มิใช่จะไม่ให้เปลี่ยนแปลงเมื่อไร ข้าพเจ้า

๗๒๕

อยากจะให้สมาชิกกระดกถึงให้มาก ว่าท่านเป็นผู้แทนราษฎร ราษฎรได้
เดือกตั้งเข้ามา ท่านจะเห็นอย่างไรแล้ว ขอให้คิดเห็นหัวอกเขาให้มากกว่า

ขุนเสนาบดีผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า เรื่อง
อาการฤคกน ข้าพเจ้าเห็นด้วยท่านสมาชิก ท่านสมาชิกเสนอเมื่อกน
เพราะสมาชิกทั้งหลายเป็นผู้แทนราษฎร เรามาคัดทอนกันเอาเอง บัด
นี้คัดทอนลงเป็นจำนวนหมื่น ๕ พันบาท ควรเก็บอากรร้อยละ ๑ คို့ไป
จะลดลงอย่างไร แล้วแต่ท่านสมาชิกทั้งหลายจะเห็นควร

ขุนเสนาบดีผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ก่อน
หน้าสภาฯ นี้ จะได้ตั้งมคกนในข้อที่ว่า เราจะแก้ไขอย่างไรนั้น ข้าพเจ้า
เป็นคน ๓ ซึ่งจะต้องมีเสียงร่วมในการลงมติ เพราะฉะนั้นก่อนที่ข้าพเจ้า
จะมีเสียงมีส่วนในการลงมตินั้น ข้าพเจ้าจะต้องเข้าใจในเรื่องนี้ให้กระจ่าง
เราเป็นผู้แทนราษฎร เราต้องทำประโยชน์ให้ราษฎร ถ้าราษฎร
ไม่เสียเดยดังตางค้แดงเดยวข้าพเจ้าก็ยินดี แต่ในเมื่อรัฐบาลได้ตราพระ
ราชบัญญัติขึ้นมา ชั้นแรกข้าพเจ้าได้ครองค้เดยวเห็นว่า ถ้าจะแบ่ง
เบภาระจากคนม้งมีเดกนอยให้แกคนจน การที่รัฐบาลเก็บภาษีทองน
ก็เอาเงินไปบำรุงรวมทั้งคนจนแะคนม้ง เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าแะ
ทั้งสมาชิกในสภาฯ นี้ทุกคนที่ออกความเห็นเช่นนั้น เห็นว่าไม่เป็นอย่างท
ประธานกรรมมาธิการว่า เราคงจะไม่ลดคนม้งมีมาให้ ได้ระดับกับคนจนเป็น

๗๓๐

แน เมื่อข้าพเจ้าได้ฟังท่านประธานกรรมการพูดแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าคงแค่นี้ ดูเหมือนคล้าย ๆ กับว่า สัจจะทั้งหลายจะเป็นดังนี้ เมื่อข้าพเจ้าได้ฟังคำประธานกรรมการได้กล่าวมาแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกเหมือนว่า ข้าพเจ้าได้ฟังเทศนา เกิดชกกดวชนมาทันที ว่าจะมีข้อบาปอยู่หลายประการ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าอยากจะถามประธานกรรมการว่า ส่วนประธานจะให้เพิ่มหรือลดเท่าใด ข้าพเจ้าจะได้พูดอีกที เพราะถ้าเมื่อลงความเห็นไป กรรมการและสมาชิกทั้งหลายในสภาฯ นี้ จะตงโทษข้าพเจ้าว่าไม่รู้จักอะไรเลย ข้าพเจ้าขอถามว่า ความเห็นของประธานกรรมการจะเอาเท่าไร ซึ่งข้าพเจ้าเป็นผู้แทนราษฎร ถ้ามากเห็นจะไม่ยอม ถ้าจ่าน้อยหรือไม่เสียเลยข้าพเจ้ายอมยกมือแน่ จะเอาเท่าไร

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าววว่า ในข้อนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า จะไม่ต้องตอบ เพราะข้าพเจ้าได้เป็นกรรมการและกรรมการตั้งความเห็นแล้ว และคำอธิบายประกอบร่างได้กล่าวไว้ ในนั้นแล้ว

ขุนรามหารทิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววว่า เท่าที่ข้าพเจ้าได้ฟัง ไม่ได้ความว่า คงเดิมหรือเพิ่ม หรือลด ขอให้โปรดตอบอีกสักครั้งจะได้วินิจฉัย เพราะว่าจะได้วินิจฉัยได้ว่าเพิ่มหรือลดหรือคงเดิม

๗๓๑

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ แต่แรกกรรมวิธีการเช่นอย่างไร ก็คงเป็นไปอย่างนั้น

ขุนส่มาหารหิระคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ ที่อธิบายมาเมื่อก่อนจะไม่เกี่ยวกับเลขที่ได้นอ เกี่ยวหรือไม่ เพราะเหตุว่ถ้าเราตกลงหักการอะไร ทุกคนเกิดมาอภิปราย ซึ่งสงสัยยว่ ให้น้อยกว่าตัวเลขจะได้รับไป เพราะมีข้อจำกัดๆ ค่าเดียวว่ เอาเท่าหรือเห็นว่าเพิ่ม ยังไม่เป็นระเบียบ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าเห็นว่า ส่มาชิก ได้อภิปรายมาขึ้น เพียงพอ เห็นจะลงมติกันได้แล้ว

ขุนส่มาหารหิระคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ ข้าพเจ้ายังสงสัย ตามที่เราได้ลงมติก่อนมาแล้วในมาตรา ๓๕-๓๖ ใน พักัดนี้ได้เกี่ยวข้องกับอยู่ในพักัด ๓-๒ ในมาตราที่กล่าวมาแล้วนั้น เวदानี้ เราจะลงมติกันว่ เราจะแก้พักัด ๒ หรือพักัด ๓

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ พักัด เราจะแก้ในมาตรา ๓๕ นั้นหรือเปล่า อนันข้าพเจ้าจะได้รับไปอธิบายวันหลัง ตามพักัดตกลงตกลงคนดวย ๒ หมั้น ๕ พน เราตกลงกันมาแล้ว ๓ หมั้น ในเรื่องที่จะพูดนี้ ดงคนแต่ ๒ หมั้น ๕ พนขึ้นไป ไม่ได้เกี่ยวกับส่วนที่จะลดไปเก็บเท่าไรนั้นเอาไว้ ไปพิจารณาอีกทีหลัง ในข้อที่จะขอให้ลงมติ จะเพราะญักัดที่กรรมวิธีการได้กำหนดไว้ ว่ควรจะเปลี่ยนแปลงหรือไม่

๓๓๒

นายพัก ณส่งขดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่
ข้าพเจ้าใคร่จะว่ามีผู้เสนอแปรญัตติเกี่ยวกับเรื่อง ของ ญัตติที่มีในญัตติน
หรือเปล่า ถ้าไม่มีผู้แปรญัตติก็ไม่ควรจะแปรญัตติ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ มี

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ์ กล่าวว่ ก่อนที่จะลงมติแก้ไขพิักคน
หรือไม่ ข้าพเจ้าอยากจะถามกรรมาธิการ ในเรื่องพิักคน เพราะว่า
ถ้าอ่านตามค่วหนังสือแล้วจะได้ความว่ มฤตก ๕ หมัน แต่ไม่เกิน
๗ หมัน ๕ พัน แดวให้เสียร้อยละ ๓ นี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าบอกว่
ให้เสียอากรเพราะฉะนั้นจะต้องเกิน ๕ หมันบาท เมื่อต้องเสีย ๓ ร้อย
บาทเท่านั้น การก็จะเบ็นว่ ถ้า ๕ หมันบาทต้องเสีย ๕ บาท หมัน
บาทกับร้อยละ๒ คงเสีย ๒ บาท คิดว่ กรรมาธิการคงไม่ทำอย่างนั้น
แต่ว่าอ่านตามหนังสือแล้ว มฤตกซึ่งมีอยู่ จำนวน ๕ หมันบาท เสีย
ร้อยละ ๓ แดวที่มี ๕ หมันกับ ๓ ร้อยบาท ใน ๓ ร้อยนกละเป็นอันต้อง
เสียด้วย

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่ ในเรื่อง
ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังถามน เป็นแต่ขอวางเท่านั้นเอง แต่
ก่อนเมื่อเวลาปรึกษา กรรมาธิการได้ตกลงกันว่ถ้าความเราจะเก็บช
นกระได อย่างเดียวกับภาษีรายได้ ผู้แทนคลังจึงบอกว่ให้เอา
ได้มาเป็นบรรทัดฐานในการวาง ถ้าภาษีเงินได้เกินกว่า ๒ หมัน

๗๓๓

๕ พันบาท แต่ไม่เกิน ๕ หมื่นบาท เก็บตามอัตราร้อยละ ๓ แห่ง
จำนวนเงินได้ ถ้าเกินกว่า ๒ พัน คือเป็นความเดียวกันเอง ว่าเรา
เก็บเป็นขั้น ๆ เก็บเฉพาะที่เกินเท่านั้น ก็ควรกระทำได้ เรื่องภาษีเงินได้
ซึ่งได้เกิน ๕ หมื่นก็เก็บในอัตราใหม่

เจ้าพระยาศรีธรรมราชโศภิต กล่าวว่่า คือควงหนังสือที่อ่านอย่าง
ที่ข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้าก็คิดเหมือนกันอย่างที่ประธานกรรมการบอกแล้ว
การจะเป็นว่า มฤตกไม่เกิน ๕ หมื่นบาท ให้เสียอากรร้อยละ ๒ ของ
จำนวนที่เกิน ถ้ามฤตกเกิน ๕ หมื่นบาท ให้เสียอากรเป็นขั้น ๆ คือ
ตั้งแต่ ๒ หมื่น ๕ พัน แต่เคยจนมาแก้ว่าเป็นหมื่นบาทให้ยกเว้นอากร
แต่อีก ๒ หมื่น ๕ พัน ถ้าเกินกว่านั้นเสียร้อยละ ๒ และถ้าเกิน ๕ หมื่น
บาทเสียร้อยละ ๓ คือ ข้าพเจ้าจะต้องอธิบาย นี้แปลว่า ถ้าเขียนให้ชัด
แล้ว เจ้าหน้าที่ไปเก็บจะต้องไปในข้อกฎหมาย ในปัญหาเรื่องอากร
ว่าจะแก้หรือไม่แก้ ถ้าที่ประชุมว่าแก้แล้ว ข้าพเจ้าจึงจะเสนอแปร
ญัตติต่อไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุม
ลงมติว่า เราควรแก้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรแก้

ขุนต์มาหารทิศคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าสงสัยว่่า เกินมากหรือน้อย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า เอาไว้ตกลงที่หลัง ท่าน
ผู้ใดว่่าควรแก้ไข โปรดยกมือขึ้น มีสมาชิกเห็นด้วย ๓๓ เสียง

๑๓๔

ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรแก่ โปรดยกมือขึ้น มีดมาซึกเห็นด้วย ๔๗ เสียง
เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงว่าไม่แก่ แต่ญัตติที่เสนอมามีผู้เสนอว่าควร
แก่มืออยู่ ๓๔ นายด้วยกัน เป็นอันว่าในอัคราที่กรรมวิธีการ ที่เสนอมานั้น
เป็นอันชอบ ที่ประชุมรับรองไปเช่นนั้นแล้ว ปัญหาต่อไปว่า ใน
อัคราหมั้นบาทถึง ๒ หมั้น ๕ พันบาทจะเก็บอย่างไร อันนี้ได้มีดมาซึก
เสนอมามาก

ขุนวรดิษฐ์ศรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววา
ในการที่วางจำนวนเงินเก็บหมั้นบาทนี้ ถ้าพิจารณาจริง ๆ แล้ว ใน
จำนวนเงินหมั้นบาทนี้จะเรียกว่าอยู่ในทางที่บังคับไม่ได้ แต่ว่าเพื่อจะ
ส่งเคราะห์ให้อยู่ในทางผู้อื่นจะกินเท่านั้น ในการที่จะเก็บภาษีจากคนที่
อื่นจะกินนี้ เห็นว่าถ้าทำตาชั่งแล้ว น่าจะเป็นที่อดสูได้มาก ข้าพเจ้า
จึงเห็นว่าควรจะต้องเก็บภาษีในอัคราน้อยที่สุด เท่าที่จะน้อยได้ แล้ว
ข้าพเจ้าขอเสนอว่าควรจะต้องเก็บหมั้นละ ๓๐ บาท ถ้าหากว่ามีเศษกับดเศษ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา เหตุการณ์ของ
หุดจวงวนิตยบริษัท ขอเพิ่มพิกตยอดสุทธิแห่งค่าเกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท
ถึง ๒๕,๐๐๐ บาทโดยอัครา ร้อยละ ๑/๒ และร้อยละ ๓ ๑/๒

นายบุญศิริ เทพาคำ ผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าววา
ขอเพิ่มพิกตยอดสุทธิแห่งค่าเกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕,๐๐๐ บาท
โดยอัครา ๑% ทั้ง ๒ พิกต

๓๓๕

นายเช ยูนินันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า ขอ
เพิ่มพิภคยอดสุทธิแห่งค่าเกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕,๐๐๐ บาท โดย
อัตราร้อยละ ๓/๒ ทั้ง ๒ พิกัด

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ขอเพิ่มพิภคยอดสุทธิแห่งค่าเกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน
๒๕,๐๐๐ บาท ต้องเสียโดยอัตราร้อยละ ๓ ๓/๒ ทั้ง ๒ พิกัด

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ขอเสนอให้เริ่มด้วย ๒๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท
ต้องเสียเฉพาะส่วนที่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท โดยอัตราร้อยละ ๒% และแก้
เป็นลำดับไป

ร.ต. สอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่า
ขอแปรให้คัตข้อ (ก) และ (ข) ข้างล่างพิภค ๒ ออกทั้ง ๒ ข้อ

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ขอ
แก้พิภค ๒ คำว่า “ไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท” เป็น “ไม่เกิน
๓๐,๐๐๐ บาท”

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า นอกจากนมผู้เสนอมาอีก
หลายนาย คือ นายบุญ บริสุทธิ์ เสนอว่าพิภค ๓ และพิภค ๒ เดิม
๒๕,๐๐๐ บาท แก้เป็น “๓๐,๐๐๐ บาท” ทุกแห่ง นายทองอยู่
พัฒน์ ขอแปรพิภค ๓ อากรมฤค และพิภค ๒ อากรการวิมลฤค
ดังนี้

๓๓๖

(๑) ๒๕,๐๐๐ บาท ของบรรทัดที่ ๓-๔ ขอแปรเป็น ๑๐,๐๐๐ บาท

(๒) ขอเดิมข้อความลงไปก่อนจะถึงบรรทัดที่ ๕ ว่า มฤคซึ่ง
มียอดสุทธิแห่งค่าเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๒

(๓) บรรทัดข้อ ๆ มาในร่างจำนวนเงินต่าง ๆ ที่วางไว้ นั้น ให้
คงเดิมไม่แก้ไข แต่ขอแปรพิศอกอักษรตอนท้ายบรรทัดเสียใหม่ เดิม
ร้อยละ ๒ ขอให้เป็นร้อยละ ๓ ร้อยละ ๓ เป็นร้อยละ ๔ ร้อยละ ๔ เป็น
ร้อยละ ๕ ร้อยละ ๕ เป็นร้อยละ ๖ ร้อยละ ๖ เป็นร้อยละ ๗ ร้อยละ
๗ เป็นร้อยละ ๘ ร้อยละ ๘ เป็นร้อยละ ๙ นอกนั้นคงเดิม คือร้อยละ

๑๐, ๑๕, ๒๐,

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ขอถอน

นายบุญ บวิสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า
ขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า จำนวนที่จะขอให้เก็บภาษี
ระหว่างหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาทห้าพันบาท ซึ่งกรรมาธิการยังไม่ได้
กำหนดไว้ นั้น ข้าพเจ้าใคร่จะขอแนะนำต่อที่ประชุมว่า จะเป็นการเรียกร้อยละ
มากกว่าที่จะให้กรรมาธิการพิจารณาตกลงกันที่หลัง จะเป็นการรวบรัด
กว่า

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ในเรื่อง^๕นี้คณะกรรมาธิการได้
ปรึกษากันแล้ว และตกลงกันอยู่ในเรื่องจำนวนเงิน เราจะวางในเกณฑ์

๗๓๗

ก็เปอร์เซ็นต์ ในระหว่างนั้นก็รู้สึกลำบากมาก เพราะฉะนั้นคณะกรรมการจึงขอเสนอว่า เงินเกินกว่าหมื่นบาทขึ้นไปจนถึงสองหมื่นห้าพันบาท เห็นว่าควรเก็บร้อยละ ๓ แล้วขึ้นไปเป็นขั้น ๆ

นายมังกร เดหาเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าวว่าการที่สมาชิกหลายนายขอแก้พิกัดอากรมฤคกนั้น ข้าพเจ้าขอค้านว่าไม่แก้เพราะเหตุว่าตามพิกัดเดิมตามร่างมีว่าตั้งแต่ ๒ หมื่น ๕ พันบาทไปจนถึง ๕ หมื่นบาทเก็บร้อยละ ๒ ที่เราปรารภกันมาแล้ว มาตรา ๕ มีว่าอากรมฤคกซึ่งต้องเก็บตามอัตราที่ว่าจำแนกไว้ในพิกัด ๓ แนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอว่า ไม่ควรที่จะเพิ่มเติมลงไป เพราะว่าการที่จะหวังเก็บกับกองมฤคกอันเล็ก ๆ น้อย ๆ นั้น ดูไม่มากมายอะไรนัก จะเป็นการให้โทษมากกว่าให้คุณ โดยมากเป็นคนชั้นกลางและรกรงมฤคกนั้น ต้องอาศัยกินอยู่ตั้ง ๓๐ คน ถ้าไปเก็บเขาไม่มีเงินเสียเราจะทำอย่างไร เขาจำเป็นจะต้องเขามฤคกที่เป็นทรัพย์สินนั้นไปขายให้แก่ผู้มีเงิน คนมีเงินจำนวนด้านละแสนหรือห้าแสนไปก็ที่ดินจะต้องค่าอยู่แก่ผู้มีเงิน ข้าพเจ้าขอเสนอว่าไม่ควรเพิ่มเติมลงไปเลย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวที่เสนอขึ้น ขัดกับข้อตกลงที่เราได้ตกลงมาแล้วว่ายากเว้นไม่เก็บหมื่นบาท แต่เราเก็บตั้งแต่หมื่นถึงสองหมื่นห้าพันบาท

๓๓๘

นายมิ่ง เถาหเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าววา
หมายความว่าเมื่อเกินหมื่นบาทขึ้นไปจนถึงต้องหมื่นห้าพันบาทไม่ควรเก็บ
เพราะว่าเป็นมฤตกน้อยไม่ควรจะเก็บ ได้ไม่เท่าเสีย ตามมาตรา ๕ มี
แล้ว ไม่ใช่หรือว่าจะเก็บตามพิกัดนี้ แต่ว่าท้ายพิกัดนี้เห็นว่าไม่มี

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ก่อนที่จะลงมติเงินหมื่นบาท
หรือต้องหมื่นบาท จะขอเก็บที่หลัง ขอให้ลงมติแต่บาทขึ้นไป

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าววา
กรรมการขอให้เก็บ ๓ เปอร์เซ็นต์ เพื่อความเรียบร้อย ขอให้
ตัดมาอีกที่ไม่เห็นด้วยอภิปรายไป

ขุนวรดิษฐ์ครูณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววา
ข้าพเจ้าขออภิปรายวา ในเมืองไทยเราคนมีเงินเพียงหมื่นบาท ข้าพเจ้า
ได้กล่าวมาแล้ววาไม่ใช่คนมั่งมีอยู่ในฐานะพอมั่งพอกินเท่านั้น ถ้าหากว่า
เราจะเก็บภาษีย้งที่ทาณากรรมการคน ๓ กล่าว ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการ
รุนแรง จะกระทำเป็นการดงโทษตัวเองที่หลังด้วย ฉะเพาะเมืองที่
รุ่งเรืองด้วยการอาชีพแล้ว จะต้องมั่งงานใหญ่ การค้าขายดำเนินดี
อย่างยิ่ง สำหรับเมืองไทยเราไม่ปรากฏเลย เพราะเหตุฉะนั้น ถ้าจะ
เก็บภาษีรุนแรงไปแล้ว อาจจะเป็นการทำลายทรัพย์สิน ของผู้ทพอ
มีอันจะกิน ข้าพเจ้าขอเสนอแปรญัตติให้เก็บตามร่างเดิม

นายทองอยู่ พุกพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชนบุรี กล่าววา
เราได้อภิปรายมามากแล้ว อยากจะขอรวบรัดว่าเราจะเก็บหรือไม่เก็บ

๗๓๕

ในระหว่างหมั้นบาท ถึง สองหมั้นห้าพันบาท ขอให้ลงมติอย่างนั้น
เสียก่อน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ควรแยกว่าเราควรຈเก็บ
กันหรือไม่ในระหว่างนั้น

นายพักณสังขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า
เท่าที่เรากดลงกันมาแล้ว เรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าควรลงมติเสียก่อนว่าควร
เก็บ มาตรา ๑๕ มีความว่า “สองหมั้นห้าพันบาท ท่านให้ผู้จัดการ
มฤตกแจ้งความตายต่อพนักงานศรัทธาแห่งท้องที่ซึ่งบุคคลนั้นตายภายใน
๓๕ วัน” นี่เป็นเรื่องแจ้งความตาย ไม่ใช่เป็นเรื่องกำหนดค่าอย่างค่าของ
มฤตกแต่ในมาตรา ๑๖ เป็นเรื่องหนึ่ง ที่เขาไปเกี่ยวข้องในของมฤตก
ความว่า “มฤตกนั้นค่าเกินกว่าสองหมั้นห้าพันบาท” เราเปลี่ยนสองหมั้น
ห้าพันบาทเป็นหมั้นบาท เพราะฉะนั้นควรจะต้งมติก่อนว่าจะเก็บต้ง
หมั้นบาทต้งสองหมั้นห้าพันบาทหรือไม่ แล้วจึงกำหนดอัตราพิเศษ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เสนอว่าอย่างไร

นายพักณสังขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า
ตามที่เสนอมาเมื่อครู่ จะเก็บภาษ่มฤตกระหว่างเงินหมั้นบาทต้งสองหมั้น
ห้าพันบาท หรือไม่ก่อน เพราะเหตุว่าเรื่องนี้เป็นกรณีต้งจากที่เรา
ต้งกดลงมาแล้ว ในมาตรา ๑๕ ไม่ใช่เกี่ยวกับเรื่องมฤตก เป็นเรื่องให้
เจ้าหน้าที่เขาไปเกี่ยวข้อง .

๗๔๐

ขุนเด๋มาดีดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ความจริงเรื่องเงินหมิ่นบาทที่ให้ลงมติกัน ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลย เพราะที่ประชุมได้ลงมติมาแล้ว สภาฯ ไม่มีสิทธิอะไร เพราะฉะนั้นบัญชีต่อไปว่า เราจะพิจารณากันว่าจะควรแยกเป็นชั้นหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นควรแยก หมิ่นบาทถึงสองหมื่นห้าพันบาท เช่นที่กรมการศึกษามานาน ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยแล้ว

นายทองม้วน อัครถาวร ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม กล่าวว่า ตามมาตราสามสิบได้แปรญัตติต่าง ๆ กัน แต่ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่า อย่าเพิ่งตราข้อพิกษณ์ลงในพระราชบัญญัติ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า เมื่อเวลาที่เราได้พิจารณา มาตรา ๓๕ ประธานกรรมการก็ได้ชี้แจงแล้ว ว่าอันนี้เป็นหลักการ ถ้าเราจะต้องใช้สำหรับต่อไป ฉะนั้นให้ตกลงในเรื่องจำนวนเงินว่า จะเอาสองหมื่นห้าพันบาทหรือไม่ที่ประชุมมาเปลี่ยนเป็นหมื่น ก็เป็นธรรมดาของเองที่กรรมการจะต้องเปลี่ยนไป แต่ว่าสมาชิกของสภาฯ จะเปลี่ยนหรือไม่ ถ้าตกลงกันก็แก้ไข ได้ ยังไม่ลงมติครั้งที่ ๓ ก็สุดแต่จะเห็นข้างมากของสภาฯ ข้าพเจ้าอยากจะขอชี้แจงเพิ่มเติมสักข้อ ๑ คือว่า การที่ผู้ร่างภาษ่มุตกที่ จะถามคนมั่งมีเงินนั้นไม่ใช่ จะได้ทรัพย์สินมาโดยวิธีใด ๆ เรื่องภาษีมุตกหักไม่ได้นับเป็นความยุติธรรมได้ อย่างหนึ่ง เงินค่าธรรมเนียมยังหลวงมาตกอยู่ในกองมุตก ไม่ใช่จะยกคนจน หรือจะเปลี่ยนคนมั่ง ไม่ใช่เช่นนั้น

๓๔๑

ร.อ. ชุนเรื่องวีระยุทธ กล่าวว่่า ควรจะลงมติได้แล้ว ตามที่
กรรมวิธีการเสนอในระหว่าง همینถึงสอง همینห้าพันบาท

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่่า การที่
ข้าพเจ้าได้เสนอขอให้ เก็บต่งแค่ همینบาทถึง همینห้าพันบาท ก็เพื่อจะให้
คนที่ได้รับมรดก หรือกองมรดกตามจำนวนนั้นได้เสียค่าแห่งอากรมรดก
เป็นลดหย่อนกันเพื่อความเสมอหน้ากัน ไม่ให้คนที่ได้รับมรดกหรือม้กอง
มรดกได้เสียมากน้อยตามเสนอ เป็นลดหย่อนกันดังที่เสนอมาแล้ว

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าสงสัยในข้อบังคับอย่างหนึ่ง อยากจะเรียนถามว่า ที่ส้มาชิก
เสนอขอแปรญัตติจะขอเก็บต่งสอง همینห้าพันบาท ก่อนที่จะได้ลงมติ
จะขัดข้องหรือไม่ เพราะที่แก้วนั้น ไม่ใช่ส้มาชิกส่วนข้างมากเห็น
 همینบาท แต่เพราะวิธี โวคข้าพเจ้าอยากเรียนถามว่าจะ โวคกันใหม่ได้อีก
หรือไม่

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่่า เรื่องภาษีที่รัฐบาลขอเก็บนี้ รัฐบาล
— บอกว่าจะเก็บสอง همینห้าพันบาท รัฐบาลไม่ได้เก็บภาษีหนักลงไป
แต่ว่าส้มาชิกเองอยากจะเก็บหนักลง ข้าพเจ้าก็สงสัยอยู่แล้ว ทนทางคณะ
— กรรมวิธีการบอกว่่า เขาจะว่าจะเก็บ ๒ เปอรเซ็นต์จนถึง ๒๐ เปอรเซ็นต์
เป็นการสะดวก แต่ว่าคิดกันไปคิดกันมาในทางกรมร่าง เริ่มเก็บไป
— จนถึง ๒๕ เปอรเซ็นต์ก็ แปลว่าทางกรรมวิธีการเขาได้ลด หย่อนแล้ว

๓๔๒

ครั้น ดกก็กลับมาเปลี่ยนแปลงเสียอีกให้ คง ตามร่างเดิมเมื่อรัฐบาลได้
ประโยชน์นี้ รัฐบาลจะไม่รับอย่างไรได้ ขอให้ท่านคิดดู ที่ท่านพูด
กลับไปกลับมาอย่างนี้ไม่ดี เพราะฉะนั้นขอให้คงที่ได้เกิด

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าว
ที่ข้าพเจ้าถามอยากจะให้อธิบาย

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวคือ เรื่องที่เราพิจารณากัน ยัง
ไม่สิ้นสุดลงไปยังอยู่ในการพิจารณาครั้งที่ ๒ นั้น เราจะพิจารณาครั้งที่
ที่ ๒ ความจริงถ้าจะพูดตามหลักการนั้นก็ควรจะแก้ไขได้ แต่ว่าการ
พิจารณา ประธานมีหน้าที่จะควบคุมให้การพิจารณานั้นดำเนินไปด้วยความ
ความเรียบร้อย ในบางโอกาสถ้าจะมีผู้ขอถอนกลับคืนจึงไม่อนุญาต
แต่ถ้าหากเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ก็อาจอนุญาตได้เหมือนกัน นั้นอยู่ใน
ในดุลยพินิจของประธานสภาฯ นี้จะตัดสินใจได้ ถ้าหากว่าประธานมี
ข้อสงสัยว่าดุลยพินิจนั้นจะสอดคล้องด้วยการหรือไม่ อาจขอมติในที่
ประชุมก็ได้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ ไม่มีสมาชิกกร้องขอ ข้าพเจ้าจึง
อยากจะขอมติว่าเราอยากจะรับหรือไม่

นายทอง อินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า สภาผู้แทนราษฎรเป็นสภาฯ สูงสุดของประเทศแล้ว ถ้าเรา
จะลงมติดลับไปกลับมา ดูเหมือนจะยิ่งกว่าเด็กอมมือ โดยเฉพาะอย่าง

๗๕๓

ยังผู้เสนอไม่อยากจะให้เก็บ คุเหมือนจะเบียดเบียนโดยไม่มีที่ถึงว่า
 หลีกจำ เมื่อตัวแพ้วอดแล้วจะหาทางพลิกแพลงไปใหม่ โดยไม่มีที่ถึง
 ว่าที่พลิกไปนั้นจะมีใครก่อนและภายนอกหรือไม่ บุคคลภายนอกทั้งใน
 วงรัฐบาลก็คืองราชฎรก็คื จริ่งอยู่สภามีสิทธิที่จะกระทำไ้ แต่เรา
 ไม่ควรกตัญ เพราะเราเป็นสภามีอันสูงสุด เราควรจะระวังถึงเกียรติยศ
 อันนี้ให้มาก

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราชฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ข้าพเจ้ายกมือขึ้นหลายหนแล้ว ขอขอบคุณท่านประธาน
 ที่กรุณาอนุญาตให้ข้าพเจ้าพูด ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่สมาชิกได้กล่าวว่า
 เราไม่ใช่สภามี คำ ๆ เป็นสภามี สูง กตัญไปกตัญมาไม่เหมาะ อาจมี
 เดี๋ยงครหาหนักหาเราไ้ไม่ควรฟังที่จะกตัญใหม่ เพราะเราคดงเค็ดขาด
 งดการทำอะไรเราไม่ควรกตัญ ข้าพเจ้าเองไ้เสนอ ๒ หมื่นบาท แต่
 ประชุมได้คดงให้เป็นหมื่นบาทเดี๋ยงแล้ว เราเป็นสภามี สูงสุด เรา
 ควรรักษาคำของคำไ้ เราไม่ควรกตัญราชฎร ในเมื่อเราพาดไปแล้ว
 เราเป็นผู้แทนราชฎรก็จริง แต่เราก็เป็นผู้แทนของชาติ สิ่งใดที่เราทำไป
 เมื่อไม่มีเดี๋ยง ๒ ฝ่ายแล้ว ก็เป็นการควรอย่างยิ่ง อีกประการหนึ่ง
 ข้าพเจ้าก็คดอยู่ข้อหนึ่งในเรื่อง พ.ร.บ. อากรมฤคกนี้ ไ้คดคดโดย
 อากรดำงาก และไ้มีการอภิปรายกันมาอย่างหนักหนาแล้ว มาถึงอัน
 นี้ข้อนี้คนเดียวจะจบ เราทำงานจะเอาประโยชน์กันขออย่างกตัญดังเดี๋ยง

๗๕๕

ข้าพเจ้าจึงขอวิงวอนให้สำเร็จลงไปเถิด ถ้าหากว่าเรามีผิดพลาดไปก็เท่ากับเป็นครุฑอน แต่เราจะแก้ภายหลังก็ได้

ค. เทียม ศรีพิศิษฐ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่าการที่สภาผู้แทนราษฎรมีการลงมติในกิจการของประเทศอันหนึ่งใดก็ตาม เราทำไปเพื่อความเสมอภาคและความสุขของประชาชนทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้น ในสิ่งที่เราไม่ต้องการลงมติไปแล้วเหมือนจะให้ลงมติเพียงเท่านั้น และควรที่จะลงมติในการที่เราจะคงพิคคตงแค่มันถึง ๒ มหัน ๕ พันบาทต่อไป

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยกับนายมงคล นายเทียม และนายทองอินทร์ ว่าไม่ควรยื่นเยื่อไปอีก เพราะจำเป็นจะต้องรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของสภาฯ ให้แม่นยำ เหตุที่สมาชิกจะลงความเห็น ในขั้นต้นจะให้แก้แล้ว ก็เป็นความแน่วแน่ของคน จึงได้ลงมติไป บัดนี้ความสัจใจหรือเสียใจชั้น จะขอแปรกลับไปกลับมา ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลย ที่จะให้เก็บจากหนึ่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นห้าพันบาทนั้น จะมีข้อไขว่ไขว่กันไว้ไม่ให้เก็บเลยก็ได้ แต่นั่นต่อไป ขอให้เก็บตามพิคคตเดิมยังจะดีกว่า

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่า ในการที่สมาชิกเสนอว่าไม่ควรจะกลับคืนนั้น ข้าพเจ้าชอบใจมาก ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นผู้ควบคุมอยู่ จึงอยากขอมติของที่ประชุมสักหน่อยเพื่อเป็นบรรทัดฐานใน

๗๔๕

เรื่องนี้ ข้าพเจ้าได้พูดไปแล้วว่า หากว่าการประชุมยังไม่ถึงวาระที่ ๓
 ประธานอาจจะอนุญาตให้กลับคืนก็ได้ แต่เมื่อได้ฟังเสียงส่วนใหญ่แล้ว
 ถึงเกียรติยศในการที่จะลงมติไปแล้ว ไม่ควรจะกลับคืน ข้าพเจ้าอยาก
 จะขอมติในเรื่องนี้เพื่อให้เป็นการมั่นคงและเป็นบรรทัดฐานในกาลต่อไป

ภายหลัง ท่านผู้ใดเห็นว่า มติที่เราปรึกษากันไปแล้ว แต่ยังไม่
 ถึงวาระที่ ๓ ไม่ควรจะย้อนกลับคืนไปอีก โปรดยกมือขึ้น มีสมาชิกมา
 ประชุม ๓๒๓ ท่าน ผู้ที่เห็นด้วยว่าไม่ควรย้อนกลับคืนไปอีกมี ๓๓๓
 เสียงเป็นอันว่า ไม่ต้องกลับไป ปัญหาต่อไปมีว่า เราจะเก็บเป็นเงิน
 หรือว่าจะเก็บรอดเดียว จากหมื่นบาทถึงสองหมื่นห้าพันบาท เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าขอให้ โวคกันเสียก่อนว่า เราจะเก็บเป็นเงินหรือจะเก็บรอดเดียว
 จะได้ตกลง ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเก็บเป็นเงิน โปรดยกมือขึ้น

เจ้าพระยาจักรีวรมาธิเบศร์ กล่าวว่า ในการที่จะเก็บอัตราใหม่
 ที่ว่าเก็บเป็นเงินนั้น ข้าพเจ้าขอให้ระมัดระวังว่า อัตราร้อยละสองนั้นเป็นอัตรา
 ที่ต่ำอยู่แล้ว ค่าใช้จ่ายจะเก็บเป็นเงินก็ต้องระมัดระวังว่า จะคุ้มหรือไม่
 ขอให้ระมัดระวังในการเก็บนั้นเราไปเก็บมาแล้ว เราเสียค่าใช้จ่าย ถ้า
 ใช้จ่ายท่วมรายได้แล้ว เราจะไปเก็บทำไม เมื่อจะเก็บแล้ว อย่าง
 น้อยก็จะต้องถืออัตราที่กรมการวางไว้ ถ้าจะไปจัดอีกที่แล้ว ก็อาจ
 ได้ไม่คุ้มกับเสีย

๗๔๖

นายทองม้วน อัดดงกร ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม กล่าววา
 ตามที่ข้าพเจ้าได้เสนอแปรญัตติเมื่อกัน เพราะเห็นว่าการที่เราจะตรา
 พักคั้งไปเท่าที่สมัครใจได้เสนอว่า หมั้นบาทจะเก็บเพียง ๓๐ บาทอีก
 ประการหนึ่ง ให้เก็บหนึ่งเปอรเซ็นต์ครึ่ง อย่างนั้นเห็นว่าจะต้องขาดทุน
 ที่เดียว รัฐบาลจะได้ไม่เท่าเสีย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควร
 จะอย่าเพิ่งตราพักคั้ง

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าววา
 เนื่องจากมีสมัครใจพยายามให้เด็กหมั้นบาทเป็นสองหมั้นห้าพันบาท ข้าพเจ้า
 จึงได้ถามประธานว่าเปลี่ยนได้หรือไม่ได้ ไม่ใช่ข้าพเจ้าเห็นว่าควร
 จะให้เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา และข้าพเจ้าขอเสนอให้เก็บเป็นงวดเดียวกัน
 ตั้งแต่หมั้นบาทถึงสองหมั้นห้าพันบาท ไม่ควรจะไปจกชอยให้ลำบาก
 ยากเย็นเปล่าๆ

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าววา ข้าพเจ้าขอรับรองและขอให้เก็บร้อยละหนึ่ง ขอให้ดังมติ
 ได้แล้ว

นายแซ ยูนพนธ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าววา ข้าพเจ้า
 ได้เสนอแปรญัตติไว้ในจำนวนเงินที่เกินหนึ่งหมั้นถึงสองหมั้นห้าพันบาทให้
 เก็บเพียงร้อยละครึ่ง ทั้งนี้โดยเห็นว่าจำนวนคนที่มเงินเพียงหมั้นบาทถึง
 สองหมั้นห้าพันบาท ยังไม่นับว่าเป็นคนมั่งมีเงินเหลือเกิน เรายังอยู่แต่

๗๔๗

ว่า คนไทยไม่มีทรัพย์สินมรดกที่สืบเงินมากมายนัก นอกจากจะเป็น
 ๕๐ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐
 ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐
 ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐
 ๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐
 ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐
 ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐
 ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐
 ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐

บุคคลในวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
 ในเรื่องที่จะได้ลงมติกันในเรื่องจำกัดอัตราที่จะได้กำหนดเก็บระหว่างหมื่น
 หนึ่งถึงสองหมื่นห้าพันบาทนั้น ความจริงยังเป็นปัญหาในหมู่สมาชิกว่าจะ
 ให้มีกันหรือไม่ หมายความว่า ในระหว่างหมื่นบาทถึงสองหมื่นห้า
 พันบาท มีชั้นอีกต่างหาก หรือว่าจะเพาะระหว่างหมื่นบาทถึงสองหมื่น
 ห้าพันบาทจะเก็บเป็นงวดเดียว เพราะว่าตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวง
 การคลังได้อธิบายไปนั้น เป็นทำนองว่า ในระหว่างนี้ไม่ควรจะมีชั้น
 เดียว ควรจะเป็นว่าหนึ่งหมื่นถึงสองหมื่นห้าพันบาทไม่ควรยกเว้น เก็บ
 จากหนึ่งหมื่นถึงสองหมื่นห้าพันบาทเป็นรายงวดทีเดียว ความจริง
 ข้าพเจ้าขอเรียนต่อที่ประชุมว่า ผู้มทรัพย์เพียงหนึ่งหมื่นนั้น ถ้าหาก
 ว่ามีมฤตกเพียงหนึ่งหมื่นแล้ว ไซ้ว่าจะต้องเสียอากรมฤตกก็ห้ามได้
 เพราะในมาตราต่าง ๆ เรามีข้อยกเว้นไว้แล้ว ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งจะต้อง
 ๕ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐
 ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐
 ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐ ๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐
 ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐
 ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐ ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐

๓๔๘

เกือบสองหมื่นหรือสองหมื่นขึ้นไป จึงจะต้องเสียภาษีตามพระราชบัญญัติ
 นี้ โดยเหตุผลที่ว่ามา คนที่มีทรัพย์สินมีเงินถึงค่าเช่นนี้แล้ว เราจะ
 ตกดงให้ คงยอดสุทธิเพียงอย่างค่าหนึ่งหมื่นบาท ในข้อที่กรมการ
 ไร้ให้ความเห็นและมีสมาชิกผู้หนึ่งได้เสนอแปรญัตติขอให้ เก็บภาษีอากร
 มฤตกระหว่างสองหมื่นห้าพันบาทเป็นชนหนึ่งค้างหาก โดยอัตราร้อยละ
 หนึ่งเป็นกรณีสมควรแล้ว

นายมีง เดหาเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าววา
 ปัญหาในเรื่องนี้ ท่านผู้ เป็นประธานถามว่าจะว่ากันรอดทีเดียวหรือว่าจะ
 ทำไปเป็นขั้นๆ เพราะฉะนั้นขอให้ลงมติกันเสียก่อน

หตวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา
 ตามอัตราที่ข้าพเจ้าเสนอนั้น ตามพิกัดหนึ่งและสอง ได้มีความชัดอยู่
 แล้วว่า เมื่อได้ หักยอดสุทธิแห่งค่าแล้วเหลือหมื่นบาทขึ้นไป เพราะ
 ฉะนั้นจึงเห็นว่า จำนวนที่เกินนั้นเกินกว่าหมื่นบาทขึ้นไป ถึงสองหมื่น
 ห้าพันบาท จึงควรเก็บเป็นขั้นๆ เพื่อให้เสียมากและน้อย ที่รัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวงการคลังว่า จะไม่คุ้มรายจ่าย ข้าพเจ้าเห็นว่า เก็บได้
 ตามมากและน้อย และรวมกันเข้าก็คงจะพอกับรายจ่ายที่เสียไป ไม่ใช่
 ว่าเราเก็บหมื่นบาทเท่านั้น เกินกว่านั้นคงแต่คงตามก็เก็บเหมือนกัน
 จึงไม่น่าจะวิตกกังวล

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา เท่าที่สมาชิกอภิปรายใน

๗๔๕

คอนหงษ์ ก็จับใจความได้ดังอย่าง คือ ควรจะเก็บเป็นชั้นๆ หรือ
เก็บรวดเดียว ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเก็บแต่รวดเดียว โปรดยกมือขึ้น
ด้มาชกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงให้เก็บ
รวดเดียว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ปัญหาต่อไปว่าจะเก็บกั
เปอร์เซ็นต์ในรวดเดียวนี้ มีท่านกรรมาธิการเสนอว่าให้เก็บหนึ่ง
เปอร์เซ็นต์ และมีสมาชิกบางคนเสนอให้เก็บหนึ่งเปอร์เซ็นต์ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลังเสนอขอให้เก็บสองเปอร์เซ็นต์ ท่านผู้ใด
เห็นว่าควรจะเป็นกัเปอร์เซ็นต์ ข้าพเจ้าจะได้เปิดโอกาสให้อภิปราย
กันต่อไป

ขุนสมุทรทิศคี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเด่นอครั้งเปอร์เซ็นต์

พระพิณิจนากร ขุนอินทรภักดี รับรอง

ว.ค. ถอน วงษ์ โศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นว่าควรเก็บตามกัรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่า ต้อง
เปอร์เซ็นต์ แต่ข้าพเจ้าขอเรียนดักหน่อยว่า การเก็บภาษีอากรมฤดก
เท่าที่ได้ฟังการอภิปรายมานั้น สมาชิกบางคนก็เป็นห่งราษฎร กัดว่า
ประชาชนจะคองเดี่ยภาษีในกองมฤดกนัมากมาย แต่ข้าพเจ้าเห็นว่า
การที่รัฐบาลจะเก็บภาษีไมใช่ว่า รัฐบาลจะคองเอาไปให้ใช้จ่ายโดย

๓๕๐

ผมเพื่อย โดยไม่มีหลักฐาน การที่เก็บก็เพื่อจะเอามาออกนอกประเทศ และชาติให้เจริญรุ่งเรือง เพราะฉะนั้น การที่จะเก็บอากรมฤคกษัตริย์ ก็จะต้องเก็บจากคนที่มี คนที่มีก็คงจะไม่เดือดร้อนในการที่จะต้องเสียภาษีอากรเพียงเล็กน้อย คิดว่าจะไปเก็บจากชาวนาที่ไม่มีผ้าพันกายเพียง ๖ บาทในภาษีสรรพากร ภาษีนี่ถ้าเราเก็บได้มาหลายๆ เราก็จะได้ยกเงินภาษีสรรพากร ผู้ที่มีเงินร้อยล้านพันล้านก็เก็บ ๖ บาท ผู้ที่ไม่มีสักดีดตาก็เก็บ ๖ บาท แต่ว่าเราได้ภาษีจากผู้ที่มีเงินหลายๆ เท่ากับว่าเราช่วยประชาชนที่ยากจน รัฐบาลมีรายได้มาก จะได้ผ่อนผันภาษี ประชาชนส่วนมากก็จะได้รับความสุข แต่ประชาชนก็ไม่ได้เดือดร้อนจากภาษีที่ไม่เป็นธรรม เช่นสรรพากร เป็นต้น การที่เก็บรวดเดียวตั้งแต่ต้องเปอรเซนต์นั้นเป็นการดีมาก

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวถึงความที่ข้าพเจ้าได้เสนอไปว่า ต้องเปอรเซนต์นั้น รู้สึกเดี๋ยวนี้ว่า แรงเกินไปเสียแล้ว เพราะว่าราษฎรยากจนเกินไป และในโอกาสนี้ เพื่อเห็นแก่ราษฎร ข้าพเจ้าขอเสนอลดลงเหลือแต่เพียงครึ่งเปอรเซนต์

ขุนวรดิษฐ์ ตรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวแต่เราจะต้องทำอะไรกันหนึ่งว่า อย่าให้เป็นไฟตุ้มหลังราษฎรได้เป็นแล้วกัน ในที่นี้ข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้าจะเก็บให้น้อยที่สุดในจำนวนหมื่นบาท เป็นที่สุด ข้าพเจ้าได้เสนอไว้แล้วว่า ๓/๓๐ เปอรเซนต์

๗๕๑

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่
ข้าพเจ้ามีความเห็นชอบด้วยกับสมาชิกที่เสนอว่า ควรจะเก็บภาษีมรดก
ในขั้นต้น คือในจำนวนเงินหมื่นบาท ให้เก็บเพียง ๓ เปอร์เซ็นต์
เหตุผลที่ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วยนั้น คือว่า ในการเก็บภาษีมรดกนี้ ข้าพเจ้า
เข้าใจว่า มีความมุ่งหมายก็เพียงจะหารายได้มาให้รัฐบาล ไม่ใช่ว่า
ต้องการโค่นล้มคนมั่งมี ห้ามมิได้ เท่าที่ได้อภิปรายกันมาแต่ในวันก่อน
และวันนี้ ข้าพเจ้าจับความสำคัญได้อย่างหนึ่ง ซึ่งท่านสมาชิกหลาย
ท่านมีความเห็นร่วมกันว่าคนมั่งมีนั้นมิใช่ไม่เท่าไร และส่วนมากก็มีเงิน
อสังหาริมทรัพย์ คอที่ดิน เพราะฉะนั้นในการที่จะเก็บภาษีในเรื่องนี้ เรา
ต้องระมัดระวังข้อสำคัญอีกข้อหนึ่งว่า เมืองไทยเราในเวลานี้ต้องการ
อะไร ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า เราต้องการทุน และทุนนั้นเราจะได้จาก
ไหน ข้าพเจ้าเข้าใจว่า รัฐบาลนี้ไม่ต้องการจะเป็นเจ้าของทุน ไม่
ต้องการจะเป็นเจ้าของโรงอุตสาหกรรมอะไร ๆ ทั่ว ๆ ไป ในการเก็บ
ภาษีมรดกนี้ เราไม่ต้องการให้กองทุนของเอกชนกระจายออกไปเกิน
ควรนัก เราจะต้องเข้าใจว่า เงินจำนวนนั้น จะต้องตกไปถึงมือบุคคล
อีกผู้หนึ่ง ซึ่งอาจเอาเงินจำนวนนั้นไปเข้าหุ้นส่วน ซึ่งจะเป็นประโยชน์
แก่คนจนหรืออะไร ๆ อีกต่อไปก็ได้ เป็นต้นว่าการค้าขาย หรือตั้งบริษัท
อะไรขึ้น เพราะฉะนั้นเห็นว่า ควรจะเก็บภาษีมรดกแต่เพียงน้อย ๆ ก่อน
เมื่อเราสร้างคนมั่งมี และคนชั้นกลางขึ้นมา ๆ แล้ว แล้วจึงค่อยเก็บ

๗๕๒

พวงขน ๆ เ็นดำคืบ ขำพเจำมความเห่นเห่นนี้ จึงได้ส่นับส่นให้เก็บ
หนึ่งเปอร์เซนต์

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ำ เท่ำที่ได้พวงอภิปรายมาแล้ว
กมมอยู่ ๔ อัครา คือ หนึ่งเปอร์เซนต์ สองเปอร์เซนต์ ครึ่งเปอร์เซนต์
เศษหนึ่งส่วนสิบเปอร์เซนต์ เพราะฉะนั้น ขอให้ส่งมาชิกไต่กรองคู้ให้
ด้วจะเอากัเปอร์เซนต์ จะได้ โวคเป็นดำคืบไปจากเศษหนึ่งส่วนสิบก่อน
ขดระมา ๑/๒ เปอร์เซนต์ แล้วมา ๒ เปอร์เซนต์ แล้วมา ๑ เปอร์เซนต์
ของกรรมาชิกการที่เด่นอกรงแรก ท่านผู้ใดเห่นว่ำควรจจะเก็บแต่เพียง
๑/๓๐ % โปรดยกมือขึ้น ผู้ที่เห่นว่ำควรเก็บ ๑/๓๐ % มี ๓ เดียง

ท่านผู้ใดเห่นว่ำควรจจะเก็บแต่เพียง ๑/๒ % โปรดยกมือขึ้น ผู้
ที่เห่นว่ำควรเก็บ ๑/๒ % มี ๑๗ เดียง

ท่านผู้ใดเห่นว่ำควรจจะเก็บแต่เพียง ๒ % โปรดยกมือขึ้น ผู้
ที่เห่นว่ำควรเก็บ ๒ % มี ๒๐ เดียง

ท่านผู้ใดเห่นว่ำควรจจะเก็บแต่เพียง ๓ % โปรดยกมือขึ้น ผู้ที่
เห่นว่ำควรเก็บ ๓ % มี ๒๗ เดียง

เป็นอนว่ำที่ประชุมคกดงให้เก็บ ๓ %

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ำ ยังมีของส่งมาชิกที่เด่นอคือ
ไปถึงในพิกั ๒ ก. และ ข. ม้อยู่ ๒ ท่าน ของเจ้าพระยาศรีธรรมา
ชิเบศ กับ นายสอน วงษ์โค

๗๕๓

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่า เรื่องข้าพเจ้าได้เสนอขอแก้ไข
ที่เกี่ยวกับเรื่องทายาทนั้น จะต้องทราบเสียก่อนว่าจะถือเอาตามพิกัด ๒
ตามอัตราที่วางมาหรือไม่ ส่วนที่เดียวกัน ก็มีข้ออธิบายที่ข้าพเจ้าได้
เสนอไว้ ควรแก้ไขเพื่อความชัดเจน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า แก้ว่าอย่างไร

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่า ที่ข้าพเจ้าอธิบายสำหรับใช้
แก้พิกัด ๓ ข้อความนั้นให้ถือว่า มาใช้กับพิกัด ๒ ได้เหมือนกัน
ด้วยเหตุที่ว่าตามใจความใน ผู้ที่จะต้องเสียในเฉพาะส่วนที่เกิน ๕ หมัน
บาท ใจความอย่างนั้น ถ้าถือเอาตามตัวอักษรแล้ว มีทุนทรัพย์หาหมัน
บาทต้องเสียร้อยละบาท คือ ๕ ร้อยบาท แต่ว่า ๕ หมันกับร้อยละบาทก็
ต้องเสียส่วนที่เกิน คือต้องเสียส่วนบาท อย่างนี้ไม่เป็นข้อควรไป
ตามลำดับ ด้วยเหตุนี้ถ้ากรมการจะรับรองว่าให้แก้ตามนั้น จะ
ต้องแก้ไขชัด ถ้าจะเอาตามนั้น จำเป็นต้องแก้ความให้อ่านได้ชัด แต่
ตามที่เขียนมาอ่านแล้วได้ความว่า ใช้เฉพาะส่วนที่เกิน หมายควมว่า
๕ หมันกับร้อยละบาทก็ต้องเสียเฉพาะร้อยละบาทเท่านั้น คือแปลว่าตาม
มฤตก ๒ หมัน ๕ พันบาท เสียร้อยละบาท แต่อย่างว่าเสียเฉพาะส่วน
ที่เกินกว่า ๕ หมันบาท เสียเฉพาะที่เกินคือ เสียร้อยละบาท เพราะ
๒ หมัน ๕ พันบาท ต้องเสียร้อยละบาท แต่เคยมีในพิกัดว่า ทุน
ทรัพย์ ต้องเสียเฉพาะส่วนที่เกิน แปลว่า ๕ หมันกับร้อยละบาท ต้องเสีย

๓๕๔

เพราะส่วนที่เกินร้อยบาท แต่เข้าใจว่าคงไม่ใช่หมายความอย่างนั้น เพราะ ๒ หมื่น ๕ พัน ต้องได้ร้อยดะ ๕ แด้ว ๕ หมื่นก็ต้องได้มากกว่านั้น อีกข้อหนึ่งที่ข้าพเจ้าขอแก้ได้นั้นก็โดยเหตุว่า ขอแก้อัตราในกฎฉบับขึ้นมาตามร่างเก่า แต่เมื่อที่ประชุมไม่ได้แก้ตามร่างเก่าแล้ว ข้าพเจ้าก็ไม่มีความประสงค์ที่จะแก้ในร่างข้อ ก. ข. ค. เพราะอัตราคงอยู่แล้ว

หอดวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ในข้อที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่านั้น ทางคณะกรรมการก็ได้ตกลงไปแล้ว ว่าการเก็บภาษีในเรื่องนี้ เราเก็บเป็นขั้นๆ ไป วิชเขียนที่เขียนอย่างนี้ก็ได้เคยใช้มาแล้วในกฎหมายอื่นๆ โดยไม่ได้เกิดความเข้าใจผิด กฎหมายนั้นก็เป็นเช่นเดียวกัน ในเรื่องที่ว่า ถ้ามีเงินอยู่ ๒ หมื่น ๕ พันได้ร้อยดะบาท แต่ ๕ หมื่นบาทได้ร้อยเดียว เช่นนี้เป็นไปไม่ได้ตามกฎหมาย ทั้งในทางปฏิบัติและทางความยุติธรรม เพราะฉะนั้น ถึงแม้ว่าจะไม่แก้ ก็คงทำตามอย่างที่เคยทำมาแล้วในเรื่องอื่นๆ เหมือนกัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ เจ้าของยุติติ นายสอน วงษ์ ไตรขอแปรยุติติให้ชัดฆ่า ก.ข.

ร.ต. สอน วงษ์ ไตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่ ตามที่ข้าพเจ้าเสนอยุติติให้ฆ่าข้อ ก.ข. ท่อยท้ายพักด ๒ น เพราะว่ มาถึงเห็นว่า อากรมฤคกณนี้ในประเทศสยามนานๆ จะเก็บได้สักคน ผู้

๑๕๕

ที่รับมฤตกโดยมากเป็นทนายาคอเนื่องบิดามารดา บุตรภริยา ทั้งนั้น
 ผู้อื่นที่จะได้รับไปนั้นน้อย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าถ้าจะเก็บม
 ๒๖ อ.๒. แล้ว อากรมฤตก ถึงแม้จะมีพักค้อย่างบนนั้น พักคนก็คง
 ไม่มีประโยชน์อะไร ก็คงมาเก็บข้อ ก.๒. เอง เพราะว่าโดยมาก
 ผู้ที่เป็นทนายาคอได้รับมฤตกก็คงจะเข้าอยู่ในเกณฑ์ข้อ ก. แด ข. นั้น
 นาน ๆ จะมีผู้อื่นที่ได้รับมฤตกไปสักทีหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้าฆ่าข้อ
 ก.๒. ออกแล้วทุกคนเหมือนกันหมด ข้าพเจ้าเชื่อว่าอากรมฤตกนั้นจะเบ
 มฤตกที่มารชดเชยภาษีแก่คนยากจนที่จะต้องเสีย ถ้าได้ภาษีอากรมฤตก
 ๒๗ มารชดเชยแล้ว อากรอื่น ๆ ที่ราษฎรเวदानเคือครือน้อยมาก รัฐบาล
 ก็จะได้ผ่อนผันในเวदानคควร และอีกประการหนึ่ง กฎหมายก็ได้ ให้
 ค่าทำศพไว้แล้วห้าพันบาท และให้ค่าสมรส และให้ค่าส่งเนหาคนดะพัน
 สองพันบาท ถึงแม้ว่าบุตรภริยาหรือบิดามารดาที่จะได้มฤตกของตุ
 หลาน หรือของบิดามารดาไป ก็เชื่อว่าคงยัดในจำนวนเงินเล็กน้อย
 จรดละให้ได้ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงเห็นว่า ควรจะเอาข้อ ก.๒.
 ออกเสีย เพื่อให้อากรมฤตกนั้นทุกคนเสียเท่ากันหมด

นายบุญศิริ เทพาคำ ผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าวว่า
 ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าได้ไตร่ตรองดูแล้ว ในพิกัด ๒ ข้อ ก. และ ข. นั้น
 ข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้าจะเปลี่ยนไปเช่นนั้น ขอให้ระมัดระวัง ในพิกัด ๑ ก็คือ
 พิกัด ๒ ก็ดี ในเรื่องจำนวนเงินนั้น เราได้พิจารณาท่าไปอย่างหนึ่งแล้ว

๗๕๖

เพราะฉะนั้น เราอย่าให้ซ้ำสองอีก ซึ่งกรรมวิธีการจะหัดเราอีกว่า เราได้พลาดลงไปแล้ว เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าคิดว่า ถ้าเราเห็นแก่ ผู้ที่รับมรดกแล้ว ก็ควรจะให้เป็นอย่างที่กรรมวิธีการเสนอมานี้

หลวงวชิรปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดัดถนนคร กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอเสนอว่า ตามพิกัด ข. นั้น ไม่จำเป็นจะต้องแก้ไขข้อความ เพราะเหตุว่าได้ปรากฏชัดอยู่แล้วว่า ตั้งแต่ ๒ หัมน ๕ พัน ถึง ๕ หัมน เกือบร้อยละ ๓ แต่พิกัด ๒ นั้นข้อความเหมือนกับพิกัดหนึ่งอยู่แต่ยังไม่ ควรจะแก้ไขอย่างไร

ขุนศึกนรวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่ ข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องด้วยกับคำแปรญัตติของรัฐมนตร้วการคั่งในข้อ ที่ว่า ภาษาหนังสือที่ใช้ ในที่นี้อาจแปรความหมายให้ผิดไปได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ พุคถึงเรื่องข้อ ก.ข. ก่อน

ขุนศึกนรวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่ ในข้อ ก. และ ข. ไม่มีอภิปราย

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่ ตามที่มั่งมาชิกขอแปรญัตติให้คดีข้อ ก. แด ข. ออก ท่าน สมาชิกคงจะดำมว่า อากรมรดกของเราเก็บสองที่ คือเมื่อมีคนตาย ดงเราก็เก็บจากกองมรดกที่หนึ่ง เมื่อมีทายาทมารับมรดกไป เราเก็บ จากทายาทออกที่หนึ่ง แต่ทนนถาเราจะมาเก็บจากทายาทออกที่หนึ่ง ถ้า

๓๕๗

ทายาทนั้นเป็นบิดามารดาสามีภริยา หรือบุตรตามข้อ ก. หรือเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ตามข้อ ข. ถ้าเราไม่ตัดให้เขาบ้างก็จะเป็นการเดือดร้อน เพราะเราเก็บสองคอก ถ้าเป็นข้อ ก. ถัดลงครึ่งหนึ่ง ถ้าเป็นข้อ ข. ถัดลง ๓/๕ นับว่ากฎหมายให้ความกรุณาอ่อนน้อมในการที่เราเก็บ ๒ ซ้ำเช่นนี้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า ข้าพเจ้าจะขอให้ประชุมลงมติว่าควรจะตัดข้อ ก. และ ข. ในพิกัด ๒ ออกหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรตัดออก หรือท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรตัด ควรคงไว้ตามเดิม ขอให้ลงมติ

ที่ประชุมส่วนมากเห็นว่าควรคงไว้ตามเดิม เป็นอันว่าให้คงไว้ตามเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า ขุนสุคนธ์ ฯ จะทำอะไรต่อไป

ขุนสุคนธ์วิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวหาว่า ข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องด้วยกับรัฐมนตรีว่าการคลัง ในคำที่ว่า ฉะเพาะ ส่วนที่เกิน ในอันคับข้างดังนั้น ทำให้แปลความหมายได้ว่า ในเมื่อมีมฤตกเป็นยอดสุดทึบเพียง ๕ หมั้น แต่ไม่เกิน ๘ หมั้น ๕ พันนั้นจะต้องเสียเกิน ๕ หมั้นร้อยละ ๓ คำว่า "ฉะเพาะ" ในที่นี้ อาจแปลให้เป็นผลในทางที่ว่า คำกล่าว ๕ พันไม่ต้องเสียก็ได้ แม้ว่า ความ

๓๕๘

ในข้อ ๒ ข้างบนจะมีว่า มฤตกซึ่งมียอดสุดทิวแห่งคำไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
คืองเดียวอาการการรับมฤตก หรืออาการมฤตกเฉพาะส่วนที่เกินกัด้ แต่
ว่าความข้างล่างที่เป็นไปตามอัตรานั้น ทำให้ความกดับกันไปได้ จึง
ขอสนับสนุนคำแปรญัตติของรัฐมนตรีกว่าการคดงั ตัดคำว่า “เฉพาะ”
ในอันคัมข้างล่างเสีย จะได้ไม่เป็นปัญหาต่อไป

ค. เทียม ศรีพิสิฐ รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา มีสมาชิกรขอตัดคำว่า “เฉพาะ”
ออกเสีย

ขุนสุคนธรวิทักษ์อักษร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา
เฉพาะไม่ใช่ในข้อ ๒ คือในลำดับที่ ๒ ตั้งแต่บรรทัดที่ ๓-๔-๕ เรื่อย
ไปจนหมด

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา กรรมการจะขัดข้อง
หรือไม่

หุดองวิจิตรจาทกร กรรมการฯ กล่าววา ไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ขอให้สมาชิกรดูเสียว่า คำ
ว่า “เฉพาะ” ถ้าตัดออก จะเสียความหรือไม่ ส่วนกรรมการ
ไม่ขัดข้อง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าววา ตามที่สมาชิกรขอแปรญัตติและกรรมการไม่ขัดข้อง ข้าพเจ้า

๗๕๕

ไม่เห็นชอบด้วย ตามภาษาหนังสือที่เราเข้าใจอยู่ชัดเจน เพราะว่า
 เราแบ่งเป็นสระเค็ป ๆ ท่านรัฐมนตรีว่าการคลังคงจะไม่ได้อ่านบทนี้ คือ
 เราแบ่งเป็นสระเค็ป ๆ อย่างนี้ คือตั้งแต่ ๒ หมัน ๕ พันถึง ๕ หมันเราเก็บ
 ร้อยละ ๒ ในบรรทัดที่ ๒ นี้เราไม่ได้ตั้งต้นมาจาก ๒ หมัน ๕ พัน เราตั้งต้น
 จาก ๕ หมัน เพราะฉะนั้น เมื่อเราตั้งต้นมาจาก ๕ หมัน บรรทัดหนึ่งจะ
 ไปบังคับความอีกบรรทัดหนึ่งไม่ได้ ถ้าเราจะตีความในกฎหมายให้เป็น
 ประโยชน์ เช่นอากรมฤตก ๕ หมัน ๑ ร้อยบาทนั้น จะเสีย ๓ บาท
 ไม่ได้ ถ้าเราตี “นะเพาะ” ออกจะอ่านเป็นภาษาที่ไม่เข้าใจศัพท์ไป
 และโดยนะเพาะที่กรรมการเรียบเรียงมานั้น ข้าพเจ้าเข้าใจดีแล้ว และ
 ภาษัพักคอตตราเช่นนี้ เช่นภาษ่งเงินใต้ ภาษ่งการคานเราอ่านเข้าใจได้ดีพอ
 เพราะแบ่งเป็นสระเค็ป และปัญหาการตีความหมายเช่นนี้เป็นปัญหาของ
 ศาล ซึ่งเราไม่ควรจะตีไป ในเมื่อไม่มีอะไรจะเกิดขึ้นของ ข้าพเจ้า
 เห็นว่าควรจะได้คำรูปเดิมเป็นเหมาะ

พระพิณิจรนากร รับรอง

นายเนย สุจิตมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าววา
 ก่อนที่จะลงมติขอเรียนถามว่า พักติ ๒ แห่งมาจากมาตรา ๓๒ ใช่หรือ
 ไม่ มาตรา ๓๒ นั้นว่า “บุคคลใดได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินของผู้ตายอัน
 มีราคาเกินกว่าสองหมื่นห้าพันบาท บุคคลนั้นต้องเสียอากร เรียกว่า

๗๖๐

“อากรกำรรับมฤตก” ตามอัตราที่จำแนกไว้ ในพิกัด ๒ แนบท้ายพระราชบัญญัตินั้น เมื่อเป็นเช่นนั้นจะต้องมาอภิปรายกันในพิกัด ๒ และจะต้องมาแปรญัตติกกันทำไม่อีก ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเมื่อตั้งราคาหมิ่นบาทแล้ว ก็ต้องเอาอัตราหมิ่นบาทเป็นเกณฑ์ ตามที่ตกลงมา ตามความเข้าใจของข้าพเจ้าเป็นเช่นนั้น จรฎกหรือไม่ ไม่ทราบ เพราะเหตุว่า พิกัด ๒ นมาจากมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๒ ตั้งตนดอยหมิ่นบาท

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เขาถามมา กรรมวิธีการจะอธิบายได้หรือไม่

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมวิธีการฯ กล่าวว่า มิได้พิสดารถึงแปรญัตติอยู่นั้น เป็นการแปรญัตติการรับรองถ้อยคำเท่านั้น ไม่ใช่อัตรา เราจะใช้ถ้อยคำอย่างไรถึงจะเข้าใจได้ดี ภาชนะจะต้องเก็บเป็นชั้นๆ อย่างเช่น รัฐมนตรีว่าการคลังตั้งปัญหาว่า ถ้าอ่านตามนั้นแล้วดูเหมือนว่า มฤตกต่ำกว่า ๕ หมิ่น เด็ยร้อยละ ๒ แต่ถากเกิน ๕ หมิ่นไปร้อยบาทนั้น เด็ยร้อยละ ๓ บาท ที่จริงเราทำเป็นชั้นๆ

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ถ้อยคำนั้น ข้าพเจ้าขอแปรญัตติต่อไปอีกว่า ควรถือตามพิกัด ๓

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า จะนอกเรื่องไปเสียแล้ว เขาขอแก้เฉพาะถ้อยคำว่าจะเอาคำว่า “เฉพาะ” ออกหรือไม่

ท่านผู้ใดเห็นว่าควรแก้คำว่า “เฉพาะ” ออก โปรดยกมือขึ้น

๗๖๑

ขุนสกลนครวิศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
ก่อนที่จะลงมติในข้อนี้ ความจริงข้าพเจ้าก็ได้อภิปรายเรียนแล้วว่า ใน
เรื่องมฤตกทมิฬยอศุทธิแห่งค่าเกินหนึ่งหมื่นบาท.....

ทำการแทน ประธานสภาฯ ก็กล่าวว่ พอแล้ว ลงมติได้
ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรจะตัด ควรคงไว้ตามรูปเดิม โปรดยกมือขึ้น
สมาชิกส่วนมากยกมือขึ้นพร้อมเพรียง เป็นอันว่าให้คงไว้ตามรูปเดิม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ มีปัญหาของนายสอน วงษ์ โค
จะมีอะไรถามอีก

ร.ค. สอน วงษ์ โค ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่
ข้าพเจ้าขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ เพราะฉะนั้น ในเรื่อง
มฤตกเป็นอันว่าสุดสิ้นไป เราจะได้พิจารณาเป็นครั้งที่ ๓ แต่มี
เจ้าคุณศรีธรรมมาธิเบศ์ เสนอไว้ว่ ในเรื่องอากรมฤตกนี้ เราได้
แก้ไขกันมาเป็นเวลาหลายวัน ถ้าจะส่งให้กรรมการฯ ไปตรวจอีก
ครั้งหนึ่ง จะเป็นการสมควรหรือไม่ เรื่องนี้ก็เป็นกรนอก ขอบังคับ
อยู่เหมือนกัน แต่ว่าก็เห็นใจที่เราก็ก้นมาแยะๆ ถ้อยคำอาจจะ
ไปขัดกับมาตราใดมาตราหนึ่งก็ได้ เพราะฉะนั้นจึงขอความเห็นในที่
ประชุมว่ เราควรจะส่งไปให้กรรมการอีกหรือไม่ ตามที่มีผู้เสนอ
ขอแปรญัตติเช่นนั้น

๗๖๒

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่่า ขอถามท่านประธานกรรมาธิการฯ และคณะกรรมาธิการฯ ว่า
 ที่เราได้พิจารณากันมาเรื่อยๆ และได้แก้ไขไปหยกๆ และท่าน
 กรรมาธิการฯ ก็ได้ นั่งประจำอยู่ตลอด เมื่อเช่นนี้ควรจะแก้เพียงคำที่
 ไม่ดี ท่านกรรมาธิการฯ จะพอใจหรือไม่

หลวงวิจิตรวาทการ กรรมาธิการฯ กล่าวว่า มื่อยู่บ้างก็เป็น
 บางคำ บางคำซึ่งในทางหลักการ คณะกรรมาธิการฯ ก็ไม่คิดใจ
 อะไร คือคำบางคำอยากจะขอแก้ ถ้าหากว่าที่ประชุมจะยอมให้แก้
 เดี่ยวในเวลานี้ก็ได้ ในส่วนที่จะให้คณะกรรมาธิการฯ ไปตรวจสอบอีก
 ครั้งหนึ่ง คณะกรรมาธิการฯ ชุดนี้ขอตัวไม่รับ ควรจะตั้งกรรมาธิการฯ
 ชุดใหม่ หรือคณะกรรมาธิการกฤษฎีกาตรวจสอบถ้อยคำ เป็นอีกเรื่องหนึ่ง
 แต่ว่าคณะกรรมาธิการฯ นี้ได้ทำการส่งของคุณมาเป็นเวลาหลายเดือน เรา
 ต้องประชุมกันในขณะที่รีบกันนั้นคั้งๆ จนกระทั่งถึงบัดนี้ เรื่องอากร
 มฤคกนจึงอยากขอให้พ้นมือคณะกรรมาธิการฯ ชุดนี้ไปเสียทีเดียว

นายสรอย ฌด่าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดด่าปาง กล่าวว่่า
 การที่กรรมาธิการฯ ท่านรองขอบอกว่่า ควรจะตั้งให้กรรมาธิการชุด
 ข้างเจ้าขอทราบเรียนว่่า การที่จะตั้งคั้งไปให้กรรมาธิการฯ ผู้ร่าง
 พิจารณาเสียอีกที่ เป็นการชอบแล้ว เพราะเหตุว่่าเราอภิปรายกันมา
 มากเหลือเกิน จนกรรมาธิการฯ เองก็จำไม่ได้ ว่าแก้ไขว่่าอะไรบ้าง

๗๖๓

การที่ขอร้องให้พินหน่าที่ ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วย เพราะเหตุว่า
การที่จะให้คณะกรรมการชุดอื่นไปทำนั้น ไม่รู้ความมุ่งหมายกัน จึงขอ
ให้คณะกรรมการชุดนี้รับไปส่งของพระเดชพระคุณต่อไป

พระพิณิจรนากร รบรอง

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าว
เรื่องนี้จะจำกันได้ว่า รัฐบาลได้เป็นผู้ขอร้องให้พิจารณารวดเดียว
๓ วาระ ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว จะต้องไปส่งให้กรรมการอะไรอีกเล่า
เพราะรัฐบาลขอร้องไว้อย่างนั้น เพราะฉะนั้น ก็ควรลงมติกันเสียตาม
คำขอร้องเดิม

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอรับรอง ในการที่รับรองก็คือ กรรมการ ๓
คณะนี้ ได้ขอร้องอยู่ว่าขอคว่าเพียงแต่ ถ้อยคำเล็กน้อย ซึ่งจะแก้
เสียทันทีได้ ให้เวลาแก้เสียเล็กน้อยแล้ว ก็ขอให้แก้เสียทีเดียว
แล้วที่ประชุมจะได้ลงมติเสียเลย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่า จะส่ง
ร่างนี้ไปให้กรรมการ ฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะได้ลงมติ
ครั้งที่ ๓

ร.ต.เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า กรรมการ ฯ จะขอแก้ถ้อยคำ
ในเวลานี้ และก็มีไม่มาก เพราะฉะนั้น ควรให้แก้เสียทีเดียว

๗๖๔

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา เจ้าของญัตติเขายังไม่
ชอถอน

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ์ กล่าวหา ที่ข้าพเจ้าเสนอไว้ นี้ ก็ไม่ใช่
ว่าจะไปรบกวนกรรมาธิการ ฯ อะไรมากเกินไป แต่โดยเหตุที่ว่า เราแก้
กันมานาน มันอาจยุ่ง ถ้าจะตรวจเสียอีกที ก็ไม่เสียเวลา
อะไร แต่ว่าเมื่อท่านกรรมาธิการ ฯ เห็นว่า ได้ทำหน้าที่พอแล้ว
ถ้าเช่นนั้น ก็อยากจะให้ส่งไปให้คณะกรรมการกฤษฎีกาปรับปรุงจะได้
หรือไม่ แล้วจึงจะลงมติครั้งที่ ๓ ถ้าเราแก้กันไปเร็ว ๆ เช่นนี้ กฎหมาย
นี้จะใช้บังคับ จะเป็นกรรมาธิการ ดำหรับหักการ เรารับกันแล้ว
ทบทวนเพื่อตรวจดูอีกว่า จะขัดกันหรือไม่ ทั้งนี้สุดแล้วแต่ที่ประชุม

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวหา
เมื่อมีมติขอกขอแปรญัตติเช่นนี้ ยังสงสัยอยู่ว่า จะส่งไปให้
กรรมาธิการได้หรือไม่ เรื่องนี้รัฐบาลขอให้พิจารณาตรวจดูด้วย ๓ วาระ
เราก็ควรจะทำไปตามที่ขอร้องตั้งแต่ต้น รัฐบาลยังไม่ได้ถอนคำเดิมที่
ให้พิจารณาตรวจดู นี้ก็ว่าต้องถามรัฐบาลดูเสียก่อน ไม่ใช่ที่ประชุมนี้
ตกลงอย่างนั้น

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวหา ในนามของสมาชิกผู้หนึ่ง
ข้าพเจ้าสงสัยว่า เมื่อสภา ฯ ได้แก้ไขอะไรไปแล้ว เราจะไปส่งให้
กรมกองใดตรวจ จะถูกต้องด้วยหักการหรือไม่ ถ้าส่งให้กรรมาธิการ

๗๖๕

แล้ว ก็เห็นว่าจะทำได้ เพราะเป็นสະเทคคอบมมัต หรือเมื่อผ่าน
ไปแล้ว จะมาตรวจอีก เห็นว่าจะขัดกับหลักการหรือไม่ คืออำนาจ
สูงสุดอยู่กับสภาฯ นี้ ที่จะร่างกฎหมายหรือแก้กฎหมาย เมื่อตกลง
จะส่งไปที่อื่นแล้ว จะเป็นกรณีขัดหลักการหรือไม่ ขอให้คำนึงให้
มาก ๆ ดักหน่อย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าจะลงมติ
เป็นครั้งที่ ๓ ได้ ไม่ต้องส่งไปให้กรรมาธิการฯ หรือไม่ต้องส่งไปให้
กรรมาธิการร่างกฎหมาย เราพิจารณากันเป็นครั้งที่ ๓ ค่ะ ไปได้ทีเดียว หรือ
ท่านผู้ใดเห็นว่าควรส่งไปให้กรรมาธิการร่างกฎหมายตรวจดูก่อน ขอให้
ลงคะแนน

ผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณาเป็นครั้งที่ ๓ ค่ะ ไปมี ๖๐ เสียง อีกฝ่าย
หนึ่งมี ๓๗ เสียง เป็นอันว่าให้พิจารณาเป็นวาระที่ ๓ ค่ะ ไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าจะได้ขอให้ประชุม
นัดลงมติเป็นวาระที่ ๓ เดี่ยวเลย

พระยาอภิบาลราชไมตรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าเข้าใจว่ายังมีข้อกมตินี้
คือว่าจะให้กรรมาธิการฯ ตรวจอีกทีหนึ่งหรือไม่ ขอให้วินิจฉัยในที่นี้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านเจ้าของญัตติเดิม ขอให้
ส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกา

๗๖๖

พระยาอภิบาลราชไมตรี กล่าวว่ เพราะในเรื่องนี้มีคำขอ
หลายคำที่จะต้องแก้ ถ้ากฎหมายออกไปอย่างนี้แล้ว จะไม่คงงาม

หลวงวิจิตรวาทการ กรมราชการ ฯ กล่าวว่ มีที่จะขอแก้เพียง
๒ แห่ง คือในหน้า ๓๔ บรรทัดที่ ๓ ที่แก้ไปแล้วว่ “และในกรณีที่มีการ
ขายทรัพย์สินนั้น ให้ได้เมื่อการขายได้สำเร็จแล้ว” คำว่ “ได้” นี้
ขอแก้เป็น “ชำระอากร” เพื่อจะตัดปัญหาที่สงสัย เมื่อแก้แล้ว ก็เป็นว่
“และในกรณีที่มีการขายทรัพย์สินให้ ชำระอากร เมื่อการขายได้
สำเร็จแล้ว”

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ท่านสมาชิกผู้ใดจะทักท้วง
หรือไม่ ในคำขอแก้ไขนี้ ถ้าไม่ทักท้วงจะได้ผ่านไป

ไม่มีผู้ใดทักท้วง เป็นอันว่าต่อไป

หลวงวิจิตรวาทการ กรมราชการ ฯ กล่าวว่ ในหน้า ๓๔ นั้นเอง
ต่อจากที่แก้แล้วเมื่อกัน ทว่ “เมื่อการขายได้สำเร็จแล้ว ถ้ามิได้เสีย
เช่นว่านั้น.....” คำว่ “ได้” คำนี้ขอแก้เป็น “ชำระอากร” ต่อ

ไปหน้า ๓๕ มาตรา ๕๖ ในบรรทัดที่ ๕ เริ่มต้นบรรทัดว่ “ส่งให้แก่
บุคคลใดซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี” ขอเติมต่อคำว่ “๒๐ ปี” นว่
“บริบูรณ์” คือไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี บริบูรณ์

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วงจะถือว่า
ที่ประชุมนี้โดยอ้อมให้แก้ตามนั้นแล้ว

๗๖๗

ขุนสกุคนชวiticักษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
สำหรับข้อความที่กรรมาธิการฯ ได้ขอแก้ คำว่า “เสีย” ให้เป็น “ชำระ”
ในบางแห่ง ข้าพเจ้าคิดว่าในหน้า ๓๕ นั้นยังมีอีกหลายคำจะแก้ด้วย
หรือไม่ ถ้าไม่แก้แล้วดูจะตุ่ม ๆ คอน ๆ

หลวงวิจิตรวาทการ กรรมาธิการฯ กล่าวว่ อันที่จริงถ้าหาก
ว่าเราจะพูดว่า เสียอากร หรือชำระอากรก็อย่างเดียวกัน แต่ที่กรรมา
ธิการฯ เป็นห่วงใยในตอนนั้นก็เพราะเหตุว่ ในตอนนั้นใกล้ กับดอก
เบ็ญ กล่าวจะเบ็นว่า เสียดอกเบ็ญ เพราะฉะนั้นจึงได้ขอแก้เบ็นว่า “ชำระ
อากร” ถ้าหากว่าเราจะเคร่งครัดในทางภาษาแล้ว ก็จะต้องแก้
ทุกแห่ง ถ้าหากว่าไม่เคร่งครัดแล้ว ก็แก้แห่งเดียวเท่านั้น สุดแล้ว
แต่สภาฯ

ขุนสกุคนชวiticักษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
สำหรับความเห็น ข้าพเจ้าเห็นว่ เมื่อได้แก้แล้วควรจะแก้เสียให้หมด
แต่ไม่ทราบว่ที่ประชุมจะเห็นพ้องด้วยหรือไม่ เพราะว่จากกฎหมายเมื่อ
จะร้อยกรของก็ต้องเรียบริ้อยจริง ๆ ให้เบ็นแบบอย่างจริง ๆ ไม่ใช่แก้
แต่จะเพราะคำที่ควรแก้ นอกนั้นปล่อยเดยตามเดย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ มีผู้รับรองหรือไม่

ขุนเสนาบดีศรี รับรอง

๓๖๘

หาการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีคำไหนอีกบ้าง ถ้าจะให้
แก้ตลอดก็จะต้องตั้งให้กรรมาธิการ

ขุนประเจตคุณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าวว่า
บางที่เราจะตั้งมันไปเสียหน่อยแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอถือ โอกาส ถ้าหากว่า
เราจะปล่อยพระราชบัญญัตินั้นออกไป บางที่จะบอก ๆ พร้อง ๆ แต่ไม่ใช่
เพราะเหตุว่า แพ้แล้วกลับมาชวนตี ไม่ใช่อย่างนั้น คือในพิภค ๑ นั้น
ในข้อ ๑ คำว่า จำนวนเงิน ๒ หมื่น ๕ พันบาท เราก็ยังไม่ได้แก้ ใน
ข้อ ๒ ที่ว่ายอดคดีแห่งค่า ๒ หมื่น ๕ พันบาท เราก็ยังไม่ได้แก้ ใน
พิภค ๒ นั้นยอดคดีขึ้นค่า เราก็ยังไม่ได้ได้ลงไป ถ้าหากว่า เราจะ
ปล่อยไปอย่างนั้นแล้ว โปรดของอ่านคดีว่า ความจะเป็นอย่างไร เช่น
ในพิภค ๒ นั้น ตามข้อความคดงที่เราลงมติกันไปแล้วว่าจะเก็บ
ตั้งแต่หมื่นบาทขึ้นไป แต่ในพิภค ๒ ไปเริ่มต้นตอน ๒ หมื่น ๕ พันบาท
เช่นนี้เป็นต้น โทษ ๆ กรรมาธิการจะแก้แล้ว ถ้าจะโปรดแก้ไขให้เป็นที่
เรียบร้อยเสียทีเดียวก็จะเป็นการดี

ค. เทียม ศรีพิบัติรัฐ รบรอง

พระยาอภิบาลราชไมตรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอจึงขอให้นกรรมา
ธิการรับร่างนี้ไปพิจารณาอีกที เพราะเป็นกฎหมายสำคัญอย่างเหลือเกิน
ถ้าออกไปอย่างนั้นแล้ว ถ้าผิดพลาดไปอย่างไร ก็จะต้องออกพระราช
บัญญัติแก้ไขอีก ข้าพเจ้าได้ต้องทาบตามท่านกรรมาธิการดูแล้ว ก็รับ
ว่าจะเอาไปพิจารณาอีกที ดงภาฯนี้จะอนุญาตให้หรือไม่

๓๖๕

พระยาประมวญวิชาพูด กล่าวว่่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ เราต้องการเงิน ที่ประชุมได้ตกลงกันว่าเราจะพิจารณาวาระที่ ๓ ที่เดียว เพราะฉะนั้น ขอให้ลงมติว่าจะเอาหรือไม่เอาให้มันเสร็จเสียทีเดียว เพื่อพรุ่งนี้ใครตายเราจะได้เก็บ

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครบุรี กล่าวว่่า ก่อนที่จะมตครั้งที่ ๓ เพื่อให้ ถัดวันขึ้น ข้าพเจ้าอยากจะให้เดชาธิการอ่านตั้งแต่มาตรา ๓ ถึงมาตราสุดท้าย

ขุนสุนทรวิฑิตศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่่า สำหรับที่จะให้ ดังกลับไป ไม่เหมาะ ควรจะพิจารณาวาระที่ ๓ เสียเลย ข้าพเจ้าคิดว่่าในเรื่องที่ข้าพเจ้าได้แปรญัตติคำว่า “เสีย” ให้แก่เป็น “ชำระ” ทุกแห่งในพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมด ถ้ามีคำใดที่ใช้คำว่า “เสีย” ซึ่งเกี่ยวกับการเสียเงินอากรก็ดี การเสียเงินเฉยๆ ก็ดี การเสียดอกเบี้ยก็ดี ถ้าหมายความถึง “ชำระ” แล้ว ก็ขอให้แก่เป็นคำว่า “เสีย” เป็น “ชำระ” ทั้งสิ้น

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า การที่กรรมาธิการขอแก้คำว่า “เสีย” เป็น “ชำระอากร” และคำต่อๆ ไปไม่ควรจะแก้ อีกตามที่สมาชิกขอแก้ ข้าพเจ้าเห็นว่าดีที่สุด เพราะรูปร่างที่กรรมาธิการส่งมานี้ ข้าพเจ้าอ่านเข้าใจทีเดียว ไม่ได้เข้าใจไปอย่างอื่น

๗๗๐

พ. ต. หดวงรณดีทธิพิชัย กล่าวว่่า ก่อนที่จะลงมติวาระที่ ๓
 ข้าพเจ้าเกิดความสงสัย ถ้าข้อความนี้ตรงกับความจริงของข้าพเจ้าแล้ว
 จะเป็นผลร้ายอยู่มากเหมือนกัน แต่ด้วยเหตุที่ข้าพเจ้าไม่มีความรู้ใน
 ทางกฎหมายคือ ฟังขอลา การเก็บภาษีที่เคยทำมาแต่ในมาตรา ๑๒
 ซึ่งมีความตอนหนึ่งว่า “ทรัพย์สินใดที่ผู้จัดการมรดก หรือผู้แทน
 คัดค้านหรือมีความเห็นแตกต่างกับความเห็นพนักงานตรวจราคา หรือราคา
 ที่พนักงานตรวจราคาและผู้จัดการมรดก หรือผู้แทนร่วมกันกำหนดขึ้น แต่
 อธิบดีกรมสรรพากรไม่เห็นชอบ เป็นอันตกลงกันได้ไว้แล้ว ท่านให้
 นำบทบังคับ ในวิธีพิจารณาความแพ่งว่า ด้วยการตั้ง อนุญาตโดยตุลาการมา
 บังคับโดยอนุโลม” ข้าพเจ้าสงสัยว่า การตั้งอนุญาตโดยตุลาการในพระ
 ราชบัญญัติเก็บภาษีซึ่งเป็นส่วนได้ของรัฐบาลเช่นนี้ จะเป็นการสมควร
 หรือไม่ เพราะเหตุว่าเป็นเงินซึ่งรัฐบาลมีอำนาจที่จะได้ รัฐบาลควร
 จะมีอำนาจทำได้ ดีกว่าการตั้งอนุญาตโดยตุลาการ หนักการอื่นจะชอบ
 หรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ที่ประชุมได้ลงมติไปแล้วว่า
 ไม่ย้่าอนต้น

พ. ต. หดวงรณดีทธิพิชัย กล่าวว่่า มิได้ จะแก้หรือไม่แก้ก็ตาม
 ขอทราบหนักการเท่านั้น

๓๗๑

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ในที่ขอให้ลงมติเป็นระเบียบ
ว่า ควรจะให้แก้คำว่าเสียในที่อื่น ๆ ต่อไปอีกหรือไม่ มีสมาชิกขอ
แปรญัตติว่าไม่ควรแก้ ให้ปล่อยไว้ตามเดิม

พ. ต. หดวงรณดิทธิพิชัย กล่าวว่า ความที่ข้าพเจ้าได้เรียนถาม
เมื่อก่อน รู้ดีที่จะเป็นการผิดต่อหลักการ, สภาฯ จะไม่ช่วยเหลือ
รัฐบาลในทางด่วนได้ส่วนเดียวหรือ เหตุที่ข้าพเจ้าพูดนี้ ก็เพื่อรักษาไว้
ซึ่งสิทธิที่รัฐบาลควรจะได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เวลานี้ไม่ใช่เวลาที่ควรพูดถึง
หลักการ เราพูดถึงการแก้ถ้อยคำ คำว่าเสียซึ่งมีในบทมาตราอื่น ๆ
มีสมาชิกเสนอว่า ควรจะแก้ทุก ๆ คำ ตามที่สมาชิกเสนอเช่นนั้น ท่านผู้ใด
เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

ร.อ. ประเสริฐ คุขต์มัย ร.น. กล่าวว่า ยังมีผู้ไม่เข้าใจอยู่อีก
มาก โปรดอธิบายอีกครั้งหนึ่ง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ความที่อภิปรายกันในเรื่อง
แก้ถ้อยคำที่กรรมาธิการแก้กัน แก่คำว่า "เสีย" เป็น "ชำระ"
เมื่อได้แก้ในมาตรา ๑๔ คำ ๒ คำแล้ว มีสมาชิกเสนอว่า ถ้าจะแก้
เฉพาะ ๒ คำ ไม่ดีด้วย เพราะฉะนั้น ควรจะแก้เสียให้หมดเป็น
อย่างเดียวกัน มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว มีสมาชิกบางคนเสนอว่าไม่
ควรแก้ ควรจะปล่อยไว้ตามเดิมเท่าที่แก้ไปแล้ว ท่านผู้ใดเห็นว่า ควร

๗๗๒

จะแก้ทุกคำ ซึ่งมีความหมายอย่างเดียวกัน หรือท่านผู้ใดเห็นว่า ไม่ควรแก้ก็อีก โปรดลงมติ

ต่อมาอีกส่วนมากลงความเห็น ว่า ไม่ควรแก้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าว ว่า ^๕ ทนจะถามอะไรก็เชิญ

พ.ศ. หดวงรัตนสิทธิพิชัย กล่าว ว่า ตามมาตรา ๑๒ ในพระราชบัญญัติ^๕ อนุญาตให้ อนุญาตโดยตุลาการได้ใน เมื่อราคาใน ระหว่าง ผู้รับมรดกกับเจ้าพนักงานศรัทธาไม่ตรงกัน ^๕ สงสัยว่าหากการอื่นนั้น จะไม่ชอบด้วยหลักการของพระราชบัญญัติ^๕ ถ้าหากเห็นว่า ไม่ชอบแล้ว หารือ ใครจะขอให้แก้

เจ้าพระยาจักรีวรมาธิเบศ์ กล่าว ว่า ที่จริงเรื่องนี้ ข้าพเจ้ามีความเสียใจมาก ได้ยื่นคำขอแก้ได้เหมือนกัน แต่ว่าเมื่อพิจารณาในครั้งแรก พิจารณารวดเร็วเป็นการด่วน ไม่มีการยื่นคำขอแก้ วาระที่ ๒ ได้มีการยื่นคำขอแก้ ข้าพเจ้าจึงได้ยื่นคำขอแก้มา จะพูดขึ้นแล้ว รองประธานที่ ๒ ^๕ ได้ให้งดไว้ก่อน โดยให้พูดเรื่องอื่นเสียก่อน ถ้าให้โอกาสแก่ข้าพเจ้าอธิบายแล้ว...จริงอยู่ เรายังไม่ได้พิจารณาอาระที่ ๑ เช่นมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น เช่น พระราชบัญญัติ^๕ อากรมฤตกน เพื่อจะให้ใครสักคน ถ้าเรามาพูดถึงพาดก็จะเสีย ซึ่งข้าพเจ้าเสียใจว่าไม่ได้ทักท้วงเสียแต่ในวันแรก แต่วันที่ ๒ ข้าพเจ้าได้ โน้ตขอแก้มาแล้ว โดยเหตุที่ว่า การกำหนดค่าแห่งทรัพย์สิน^๕ เป็นการสำคัญอยู่ ถ้ามีโอกาส

๗๗๓

แล้วข้าพเจ้าจะชี้แจง มาตรา ๑๒ มีว่า ๑. การกำหนดค่าแห่งทรัพย์สิน
 ตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ มีวิธีการว่า ให้พนักงาน ตราค่า และ
 ผู้จัดการมรดกปรึกษาคงกันกำหนดค่า และเมื่ออธิบดีกรมสรรพากร
 เห็นชอบด้วยแล้ว ก็ให้เอาเป็นใช้ได้ แต่หรือ ถ้าพนักงาน ตราค่า และ
 ผู้จัดการมรดกตกลงกันไม่ได้ก็ดี หรืออธิบดีกรมสรรพากรไม่เห็นชอบ
 ด้วยกับข้อตกลงของผู้จัดการมรดกและพนักงาน ตราค่าก็ดี ให้ฝ่ายผู้
 จัดการมรดกและฝ่ายเจ้าพนักงาน ตกลงอนุญาโตตุลาการ เป็น ผู้พิจารณา ช
 ชาติ วิธีการดังที่ได้ กำหนดไว้ นี้ มีข้อที่ไม่เหมาะสมอยู่ เป็น สำคัญ ๕
 ประการ ดังจะชี้แจงต่อไปนี้ คือ ก. การทำให้เจ้าพนักงานและผู้เสียอากรต
 กลงอนุญาโตตุลาการนั้นเป็นครั้งคราวนั้น ย่อมจะไม่ได้บุคคลคนเดียวกันหรือ
 คณะเดียวกันเป็นอนุญาโตตุลาการทุกเรื่องไป เมื่อมีบุคคลต่าง ๆ หลายคน
 เป็นอนุญาโตตุลาการเช่นนั้น ค่าตัดสินของอนุญาโตตุลาการย่อมจะเป็นไป
 ต่าง ๆ กัน แต่ด้วยความคิดเห็นของบุคคล การกำหนดค่าทรัพย์สิน จึงไม่
 เป็นไปตามระเบียบและวิธีอันเดียวกัน และเมื่อกระทำการตามระเบียบและ
 วิธีต่าง ๆ กันแล้ว ผู้เสียอากรต่าง ๆ ก็ย่อมจะไม่ได้รับความเสมอภาค
 ทั่วหน้ากัน ข. หน้าที่ของอนุญาโตตุลาการนั้น ย่อมอยู่ในลักษณะ
 ที่จะทำความปรองดอง ระหว่างคู่พิพาทมากกว่าที่จะตัดสินไปตาม เหตุผล
 และข้อเท็จจริง แต่การเก็บภาษีอากรนั้น ตามหลักการต้องจัดการเก็บ
 โดยอาศัยข้อเท็จจริงเป็นเกณฑ์ มิใช่อาศัยความปรองดองระหว่างผู้เก็บ

๗๗๔

และผู้เสียหาย นั้นจึงไม่มีประเทศใดเคยที่ใช้วิธีคุ้มครอง โศกฏการ
 ในการเก็บภาษีอากร ในร่างฉบับเดิมของกรมการที่กระทรวง
 การคลังตั้งขึ้นนั้น ได้บัญญัติไว้กำหนดค่าแห่งทรัพย์สินไว้ว่า ให้
 พนักงานศรัทธาเป็นผู้กำหนดตามที่เห็นว่าถูกต้องสมควร ถ้าหากผู้จัดการ
 มฤคไม่เห็นพ้องด้วยกับพนักงานศรัทธาไซ้ร ก็ให้ อุตธรณ์ ได้คือ คณะ
 กรรมการกลาง ซึ่งจะได้ตั้งขึ้นไว้เป็นกรรมการประจำ และในร่าง
 ฉบับเดิมนั้นยังได้เปิดโอกาสไว้คือไปอีกว่า ถ้าผู้จัดการมฤคไม่พอ
 ใจในคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการไซ้ร ก็ให้นำคดีขึ้นสู่ศาลได้ ตาม
 วิธีที่ที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่า เมื่อมีกรรมการกลางเป็นคณะประจำ
 สำหรับพิจารณาข้อพิพาททุกเรื่องแล้ว ผู้จัดการมฤคทุกคนจะได้รับผล
 ปฏิบัติอย่างเสมอภาค กรรมการกลางจะได้วินิจฉัยข้อพิพาท ทุกเรื่อง
 ไปตามเหตุผลและข้อเท็จจริง ไม่ใช่ทำการปรองดองระหว่างสองฝ่าย
 หนึ่ง การที่มีกรรมการกลาง เช่นนี้ ย่อมเป็นการได้ ให้ ความระมัดระวัง
 ต่อผู้เสียหาย เพราะการอุทธรณ์คือกรรมการกลางจะเปิดโอกาสให้จ่าย
 น้อยกว่าชั้นศาลทีเดียว เมื่อไม่พอใจในกรรมการกลางแล้ว จึงค่อย
 ขึ้นศาล หนึ่ง ผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ กลางนั้น ผู้ร่างก็ได้
 ตั้งใจไว้ว่าจะเชิญผู้ที่มีชื่อเสียงและมีคนนับหน้าถือตาทั่วไป และเมื่อ
 กรรมการเป็นคนกลางจริง ๆ แล้ว ทั้งฝ่ายผู้ทอองเสียอากรและรัฐบาลก็
 จะได้รับผลปฏิบัติอย่างเที่ยงธรรม ๒. ชาติยเหตุที่กล่าวข้างต้น กระทรวง

๗๗๕

การคลังเห็นควรแก้ไขวิธีกำหนดค่าแห่งทรัพย์สินให้ใช้วิธีของกรมการ
ผู้ร่างในชั้นเดิม แต่ถ้าวางเป็นอันตกลงแก้ไขดังกล่าวมานี้ ก็จะต้อง
แก้ไขมาตรา ๓๒ เดี่ยวใหม่ แล้วแต่เดิมความตามทำนองร่างเก่า มาตรา
๓๓, ๔๔, ๔๖, และ ๔๗ ก็ต้องเดิมบทวิเคราะห์ศัพท์ในร่างนี้ มาตรา ๓
ว่าด้วยคณะกรรมการกลางเข้าด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา เรื่องนี้เป็นกรณคดีบดขย
กดขี่ เมื่อกนทประมุขก็ได้ลงมติไปแล้ว ว่าไม่ควรจะถอดหยดอีก ข้าพเจ้า
ถ่อมตบของที่ประมุขเป็นทปฏิบัติเคร่งครัดคือไป เพราะฉะนั้นคือไป
จะขอให้ที่ประมุขลงมติว่า จะพิจารณาอาระที่ ๓ เลขที่เดียว ว่าที่
ประมุขจะควรรับร่างนี้เป็นกฎหมายได้คือไปหรือไม่

ขุนประเจตครุณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าวหา
ทหาพเจ้าเด่นเมื่อกนไปยังคณะกรรมการฯ ยังไม่ทราบว่าจะ คณะกรรมา
ธิการจะตกลงจะแก้ไขและเดิมข้อความหรือไม่ เพราะเหตุว่า ถ้าจะปลด
ออกไปแล้ว ดองไปรดอ่านดูว่า มฤคกซึ่งมียอดสุดทึงแห่งค่าเกิน ๒ หมื่น
๕ พันบาท แต่ไม่เกิน ๕ หมื่นบาท ต้องเสียอากร เพราะ ส่วนที่เกิน
๒ หมื่น ๕ พันบาท ต้องเสียร้อยละ ๒ เช่นนี้จะเข้าใจความว่าอยู่ในทั้ง
พิกัด ๑ และ ๒ ท่านกรรมาธิการจะแก้ไขหรือไม่

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวหา เรื่องนี้คณะกรรมการฯ เข้าใจว่า
เป็นการแก้ไขในตัวแล้ว ตั้งแต่เริ่มต้นมาในมาตรา ๓๕ แก้เป็นหมื่น

๗๗๖

แล้ว นักท่องเที่ยวเหมือนกัน ทักถามการไม่ได้ขอแก้อีก เพราะเชื่อ
 แน่ว่าเดชาธิการสภาฯ คงจะแก้ จะปล่อยไว้เช่นนั้นไม่ได้ เมื่อเรา
 วิจัยหามาพบ เราก็นำวิจัยรวมกันทั้ง ๒ พักตร์ อีกข้อหนึ่ง ข้าพเจ้า
 ขอถือโอกาสแถลงเสียทีเดียว เนื่องจากคำคัดค้านของรัฐมนตรีว่าการ
 คัดตั้ง ถึงแม้ว่าคำคัดค้านนั้นจะไม่รับพิจารณาที่ดี เพื่อให้สมาชิก
 กังวลใจว่าได้ออกกฎหมายผิดไป ข้าพเจ้าอยากจะขอชี้แจง เรื่องการ
 ตั้งอนุญาโตตุลาการ เราไม่ได้ตั้งอนุญาโตตุลาการในเรื่องเสียภาษี เรา
 ตั้งเพื่อรู้ว่าการคาดเดาเป็นอย่างไร รัฐบาลเป็นผู้ที่จะเอาภาษีแล้ว จะ
 ให้รัฐบาลบอกว่าการคาดเดาของข้าพเจ้าเท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าในฐานะ
 ที่เราเป็นผู้แทนราษฎร ออกจะรุนแรงต่อราษฎรไปมากสักหน่อย ในการ
 ตั้งอนุญาโตตุลาการ ไม่ได้หมายความว่า รัฐบาลเสียเปรียบ ทางฝ่าย
 เจ้าของทรัพย์สินก็ตั้งมากคนหนึ่งและได้รับรองว่าดีแล้ว ด้วยเหตุนี้แล้ว
 รู้สึกว่าจะมากเกินไป ข้าพเจ้าขอแถลงว่า บางท่านที่ห่วงใยว่า เสียใจ
 ที่ได้ออกกฎหมายไปแล้วจะไม่ดี

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวคือ พอใจแล้วนี่ เดชาธิการ
 คงแก้และต้องเต็มความให้บริบูรณ์ ท่านผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ
 นี้ ออกเป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าให้ร่างพระราชบัญญัตินี้
 ออกใช้เป็นกฎหมายบังคับได้

๓๓๓

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอความกรุณาเล็กน้อย คือขอให้ที่ประชุม^๕มติ
ชอบคุณคณะกรรมการ ชุดนี้^๕ได้ ให้กำเนิด แก่ พระราชบัญญัติอากร
มฤคก มีเจ้าพระยามุขมนตรีเป็น ประธาน ได้ตรวจพิจารณา มาจน
สำเร็จผล ได้รับความเห็นดีเห็นชอบมาก เห็นว่าเราไม่ควรจะล้ม เรา
ควรจะชอบคุณ

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ วิจารณ์

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดจะชอบคุณขอให้
ปรบมือ^๕พร้อมกัน

ที่ประชุมปรบมือพร้อมกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ค่อยไป เป็นญัตติของ
ขุนชำนาญภาษา เรื่องขอให้ม็องประธานแต่ละคนเดี่ยว เพราะตามที่เห็น
อยู่เวลานี้ ม็องประธานอยู่ถึง ๒ คน ยังไม่เป็นความจำเป็น

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ตาม
ญัตติของข้าพเจ้าซึ่งเสนอให้ยุบตำแหน่งรองประธานตงหนึ่งนายนั้น ความ
ประสงค์ของข้าพเจ้าอันแท้จริงนั้น เพื่อจะสงวนเงินเอาไว้ เพราะในเวลานี้^๕
ใกล้เวลาซึ่งรัฐบาลจะส่งงบประมาณมาให้ตรวจอยู่แล้ว ข้าพเจ้าคนหนึ่ง
ตั้งใจต่อคือต้องดูว่าในสภาฯ นี้มีอะไรบ้าง ซึ่งเหลือเกินอยู่ เห็นว่า ตำแหน่ง
ประธานของเราก็มีแล้ว รองประธานเรามี ๒ ก็กิจการก็ไม่มีอะไรนัก ในการ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒/๒๔๗๖ (วิสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๖

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๖.๐๕ น.

สมาชิกมาประชุม ๔๗ นาย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า วันนี้นายกรัฐมนตรีได้เสนอญัตติมา ๓ ข้อ คือ ๑. ข้อมาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนผู้ที่ตาออก ๒. พิจารณาเรื่องคณะกรรมการที่คณะรัฐมนตรีชุดเก่าตั้งไว้ ๓. เรื่องจะตั้งคณะกรรมการสำรวจตรวจพิจารณาพระราชกำหนดกฎหมายที่ประกาศใช้มาตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๖ จนบัดนี้ ซึ่งนายกรัฐมนตรีขอให้เริ่มพิจารณาข้อ ๒ และ ๓ ก่อน ข้อ ๑ รอไว้ก่อน โดยต้องการจะให้สมาชิกซึ่ง อาจจะ มาตายได้มีโอกาสดังคง ความเห็นด้วย ถ้าไม่ขัดข้องแล้วขอให้เริ่มพิจารณาข้อ ๒ ก่อน และขอให้เปลี่ยนภาวะที่ประชุมเป็นอนุกรรมการเต็มสภาฯ ด้วย ที่ประชุมตกลง

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า รายงานกรรมการพิจารณาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ตามที่ปรากฏนี้ สมาชิกทั้งหลาย จะเห็นควรรับรองหรือจะเห็นควรเพิ่มชนิดลงอย่างใดบ้าง

๔๕

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ค่อไปนี้ขอให้พิจารณาขานนามกรรมมา
ธิการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคคค่อไป

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่่า หลวงดิณาโคโยธาวิช นั้นขอให้
พระขจรเนคิยทศ แทนเดะคคคว่่า พระยาราชวงส์ดิ้นนั้นเห็นจะมาไม่ได้

พระยาประมอดวิธาพล กล่าวว่่า เมื่อจะเอาพระยาราชวงส์ดิ้น
ออกเด้อ ขอเด่นอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระคลังแทนเพราะ
เกี่ยวข้องกับภาษี

พระยาอุดมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์ กล่าวว่่า ค้วทำงานกับพระยาเฉลิม
อากาศนั้นได้คั้งเพิ่มคณชันใหม่ และก็ยังไมเคยทำอะไร จึงอยาก
จะถอนตัวออกเด้อ ดั้งพระยาเฉลิมอากาศนั้นดีคแล้วแต่จะคาวี แต่
ในการที่คั้งพระยาเฉลิมอากาศนั้นได้ทราบมา แต่กัไม่มีหลักฐาน ว่าเม็น
การผ่อขนโถมตามหัวหน้าถ้าจะไปคคคออกเด้อท่านเจ้าพระยามีรัฐมนตรี
จะร้องได้ ดั้งที่จะให้คคคเข้าสรวมแทนพระยาราชวงส์ดิ้นนั้นก็เห็นว่่า
ทางคคคมีคคคอยู่เด้อ คคือพระยาไชยยศสมบัติ

ประธานสภาฯ กล่าวว่่าในเร่องนี้ตามท่ท่านได้สนทนากับเจ้าพระ
ยามรัฐมนตรี ท่านว่่าถ้าจะให้ท่านเม็นประธานเดะรับผิดชอบเด้อก็คคคอง
ให้ท่านได้รู้ จกคกับผู้ที่เม็นกรรมาธิการ การงานจึงจะทำร่วกันให้
คคคองได้ระคคค และทราบว่่าท่านได้เขียนหนังสือเด่นอรายชื่อมาทาง
คณรัฐมนตรีเด้อ คควรจะคคคเร่องคค หรือเชิญตัวท่านมาปริกษาคคค
ได้ท่านคคคไม่วังเกียจ

๔๖

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่าจะไปค้นหนังสือคลังขอให้รอเรื่องไว้ก่อน เมื่อตกลงอย่างใดแล้วจะนำเสนอกับที่ประชุม อนุมัติให้รอไว้ได้

นายกรัฐมนตรี เสนอว่า ค่อยไปขอให้พิจารณาถึงระเบียบวาระข้อ ๓ ว่าด้วยเรื่องการจัดคณะกรรมการสำรวจพิจารณาพระราชกำหนดกฎหมายที่ประกาศไว้มาตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๖ จนบัดนี้

ประธานสภาฯ กล่าวว่ามีที่เห็นแย้งว่ากฎหมายฉบับไหนจะทำได้เพียงใด และจะแก้ไขอย่างไรนั้นควรฟังความเห็นของกรรมการก่อน

พระยาไชยยศสมบัติ เสนอว่า ในพระราชบัญญัติเหล่านี้ มีสำคัญอยู่ฉบับหนึ่ง คือพระราชบัญญัติจัดการกู้เงินภายในประเทศ เพราะเงินงวดที่ ๒ ได้ประกาศเรียกในวันที่ ๓๘ และขอให้เข้ามาส่งให้เสร็จภายในวันที่ ๓๐ เดือนนี้ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้จำเป็นต้องให้ผู้ที่ยื่นขอของไว้ทราบโดยแน่นอนว่าจะโปรดอย่างไร มิฉะนั้นเขาอาจจะตั้งเสียก็ได้และถ้าตั้งก็เสีย ๕ %

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี กล่าวว่ามีที่เห็นแย้งว่าพระราชบัญญัติเหล่านี้ก็ได้ประกาศไว้ไปแล้ว ก็การที่จะต้องดำเนินไปก็ต้องดำเนินไป

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๔/๒๔๗๖ (สามัญ)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา สมาชิกมาประชุม ๔๕ นาย เป็นองค์ประชุมได้ ระเบียบวาระที่จะประชุมวันนี้ ๓ เรื่องดังต่อไปนี้แต่ก่อนที่จะเริ่มพิจารณาใครจะขอเสนอต่อที่ประชุมว่าพระยาบุรุษฯ ๑ เดือน และระเบียบการดาเรายังไม่ได้กำหนดว่าประธานฯ มีอำนาจให้ดาได้นานเท่าใด เพราะฉะนั้นจึงเสนอต่อที่ประชุม ถ้าไม่มีผู้ใดขอร้องก็เป็นอันว่าอนุญาตให้ดาตามนี้ได้ ไม่มีสมาชิกผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่าที่ประชุมอนุญาตให้ดาได้ ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวต่อไปว่า มีเรื่องร่างพระราชบัญญัติอากรวมดุคซึ่งคณะกรรมการราษฎรได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรให้ประชุมวินิจฉัยในคราวประชุมครั้งที่ ๓๒/๒๔๗๕ วันศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ที่ประชุมฯ ได้ลงมติตั้งกรมการขึ้นชุดหนึ่ง ครั้นเมื่อได้มีพระบรมราชโองการให้มีการเปิดประชุมวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๔๗๖ วันศุกร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๖ ทางรัฐบาลได้เสนอญัตติ

๓๕๐

ข้อ ๑ คำสั่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการที่คณะรัฐมนตรีชุดเก่า (ชุดพระยามโนฯ ครั้งมีคดีฯ) ได้ตั้งไว้ และที่ประชุมได้เลื่อนการพิจารณาไป บัดนี้รัฐบาลเสนอขอให้ตั้งกรรมการใหม่ เพราะฉะนั้น ขอให้ที่ประชุมเลือกกรรมการเสียก่อน กรรมการชุดก่อนคือ

๑	เจ้าพระยาพิชัยญาติ	เป็น	ประธานกรรมการ
๒	พระยาราชวังสัน	เป็น	กรรมการ
๓	พระยาไชยศักดิ์	"	"
๔	นายเนบ พทโยจิน	"	"
๕	หลวงศกทกรมมดี	"	"
๖	พระยามานวราชเสวี	"	"
๗	หลวงดิษาศโยธารักษ์	"	"
๘	นายมังกร สามเสน	"	"
๙	นายอิเรียว สุวรรณทัต	"	"

ต่อมาเมื่อรัฐบาลซึ่งพระยามโนฯ เป็นนายกรัฐมนตรีได้มีเพิ่มอีกคือพระยาอุดมมา กับพระยาเดฉิมธากาศ แล้วเปลี่ยนให้เจ้าพระยามุนนตรี แทนเจ้าพระยาพิชัยญาติ

นายกรัฐมนตรี แถลงว่า รัฐบาลขอเสนอกรรมการชุดเก่าที่สภาฯ ได้ตั้งไว้เดิมก็ขอให้เพิ่มเติมแทนผู้ ที่ออกแล้วมีพระยาราชวังสันคนเดียว สำหรับเจ้าพระยาพิชัยญาติขอเสนอเจ้าพระยามุนนตรี เป็นประธาน

๓๕๑

แทน ส่วนพระยาเดฉิมอากาศกับพระยาอุคคัมฯ นั้น แจ้งความจำนงค์มา
ว่าไม่ขอรับเป็นกรมการ

ทำการแทนประธานสภาฯ ถ้ามว่าใครจะแทนพระยาราชวงษ์
นายมังกร ดำมเด่น ถ้ามว่า ขอเสนอพระยาโกมารกุลฯ กับพระยา

นทีคำศักร โฟศาต

พระยานทีคำศักร โฟศาต ถ้ามว่า มั่งงานมากฉะนั้นขอเสนอ
หลวงวิจิตรฯ แทน เพราะรักศักดิ์

นายกรฐมนตรี เสนอเจ้าพระยามรฯ แทนเจ้าพระยาพิชัยญาติ

ทำการแทนประธานสภาฯ ถ้ามว่า เท่าที่เสนอมายังขออยู่ อีก

นาย คือ ใครจะเสนอผู้ใดแทนหลวงสีนาคโยธารักษ์

เดชาธิการสภาฯ อ่านรายงานกรมการซึ่งสภาฯ ได้ตั้งไว้เดิมคือ

๑. เจ้าพระยาพิชัยญาติซึ่งนายกรฐมนตรี เสนอให้เจ้าพระยามรมนคร์แทน

๒. พระยาราชวงษ์ ได้มีผู้เสนอให้หลวงวิจิตรวาทการแทน ๓. พระยา

ไรรยศาสตร์ ๔. นายเนบ พทโยธิน ๕. หลวงคหกรรมบดี ๖. พระยา

มณฑลราชเสวี ๗. หลวงสีนาคโยธารักษ์ ๘. นายมังกร ดำมเด่น

๙. นายวิเชียร สุวรรณศักดิ์

นายารุญ ฌบ่างร้าง ถ้ามว่า หลวงสีนาคฯ ถ้าออกแล้วจะ

เสนอใครแทน

นายกรฐมนตรีตอบว่า คนภายนอกที่มีได้เป็นประธานสภาฯ ก็มีสิทธิ์

ที่จะตั้งให้เป็นกรมการได้

๓๘๒

ทำกรแทนประธานสภาฯ ถ้าวาง ตามที่สมาชิกลงคะแนน
สภาฯ ได้ตั้งได้เกินรวม ๘ นายนั้น มีรายนามดังนี้

๑. เจ้าพระยามุนษุณทศ
๒. หอวงวิชากรวาทกร
๓. พระยาไชยศักดิ์
๔. นายเนบ พทโยธิน
๕. หอวงศกกรรรมค
๖. พระยามานวราชเสวี
๗. หอวงธินาค ไชยารักษ์
๘. นายมังกร สามเสน
๙. นายอิเชียร สุวรรณศักดิ์

ฉะนั้นขอให้ที่ประชุมลงมติว่าผู้ที่มีรายนามดังกล่าวให้ที่ประชุมพิจารณา
นั้นสมควรเป็นกรรมาธิการหรือไม่ ถ้าไม่เห็นด้วยให้คัดค้าน ไม่มีผู้ใดคัด
ค้านเป็นอันว่าที่ประชุมลงมติให้ผู้มีรายนามดังกล่าวเป็นกรรมาธิการ

ทำกรแทนประธานสภาฯ ถ้ามองว่า ใครจะเป็นประธานกรรมาธิการ
นายกรรมาธิการ เช่นขอให้เจ้าพระยามุนษุณทศเป็นประธานกรรมาธิการ
หอวงธินาคไฉยารักษ์ รับผิดชอบ

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ที่ประชุมลงมติให้เจ้าพระยามุนษุณทศเป็นประธาน
กรรมาธิการ

๓๕๓

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ขอให้ดำเนินการตามระเบียบ
การต่อไป

นายรัฐมนตรี แถลงว่า เนื่องจากนายพลเรือตรี พระยาปริชา
รตยหรือดำออกจากตำแหน่งรัฐมนตรี จึงมีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง ๑. นายนาวาเอก พระยาวิจิตรธรรมา ๒. นาย
เรือเอก หลวงจางงาณาธวัชดีเป็นรัฐมนตรี ฉะนั้นจึงขอให้สภาฯ
ลงมติความไว้วางใจในรัฐมนตรีที่ดำรงตำแหน่ง

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติความไว้วางใจใน
รัฐมนตรีที่ดำรงตำแหน่ง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ที่ประชุมเต็มใจรับท่านทั้ง
๒ นายเป็นรัฐมนตรีแล้ว

นายรัฐมนตรี แถลงว่า หนังสือพิมพ์หัดกเมืองได้รอดูแก่โทษ
คือเขามองว่าในการที่เรากระทำไปนั้นเป็นการผิดแต่จะดู
โทษอย่างหนึ่งอย่างใดเราจะทำตามทุกอย่าง แต่ขออย่าเอาตัวขึ้น
โรงศาลเลย เราขอรับสารภาพผิดทุกอย่างและจะให้เราขึ้นมาโดย
วิจิตรก็คือทางรัฐบาลได้ตกลงให้เราขึ้นมาโดยหนังสือพิมพ์ แต่ทาง
สภาฯ จะเห็นประการใดขอให้ชี้แจง

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวคือ ข้าพเจ้าเองไม่รับข้อนี้ คือ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๕/๒๔๗๖ (สามัญ)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา สมาชิกมาประชุม ๔๐ นาย
เป็นองค์ประชุมได้ ระเบียบวาระเท่าที่แจกมาเดิมมี ๓ เรื่อง แต่ร่าง
พระราชบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลทหาร คณะ
รัฐมนตรีขอถอนไปพิจารณาก่อน คงเหลืออยู่ ๒ เรื่อง การพิจารณา
ระเบียบวาระมีเรื่องที่จะเสนอสภา ฯ

เดชาธิการสภา ฯ อ่านจดหมาย ที่หลวงวิจิตรวาทการ ส่งญัตติ
มาตั้งต่อไป

กระทรวงการต่างประเทศ

วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยตามที่ สภาผู้แทนราษฎรได้รับรอง ญัตติของ พระยาประมวญ
วิชาพฤติในการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๔๗๖ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม
ศกนี้ ๒ ข้อ คือ ๓. พระราชกฤษฎีกาปิดสภา ฯ เป็นอันยุติรัฐธรรมนูญ

๔๒๐

เรื่องเกยเรือที่ ๒ เป็นเรื่องรบเร่ เรื่องเมืองกันสำคัญมาก เพราะ
ฉะนั้นถ้า ๑ ควรตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่

นายเนตร พูนวิวัฒน์ แถลงว่า ข้อที่จะแก้ว่าจะเชิญผู้หนึ่งผู้
ใดไปช่วยเหลือ หรือช่วย อย่างไรก็ได้ เพราะ จะเชิญนัก การเมือง ไป
พิจารณาด้วยก็ได้

ที่ปรึกษาฯ นายกมลนที รับผิดชอบ ว่าพี่เจ้าแกชดชงด้วยบางที่ของวิจิตร ๑
จะหมายความออกไปอีกทาง ๑ วิจิตรเมืองกันทางการเมือง ถ้าญัตติมีความ
เมืองกันคง จะเข้าใจความหมายคำว่า เมืองกันเป็นแน่ ความทกข หมายที่จะแก้
หรือวาง ข้อการเป็นไปในทางเมืองกันด้วย ข้อนี้คงจะไม่ต้องวิตก ถึง
อย่างไรคงจะแก้ไขได้ นักกฎหมายอาจมีวิธีการเมืองยิ่งหย่อนได้ พี่เจ้า
แกชดชงด้วย บางที่จะเข้าใจอีกอย่าง ๑ ข้อนี้เรื่องว่ากรรมการที่คง
ไปคงจะพิจารณาทางเมืองกัน ไม่ได้แก้

หลวงวิจิตรวาทการ แถลงว่า พี่เจ้าชอมตามความเห็นของท่านที่
ปรึกษา และขอถอนญัตติเดิม โดยขอเสนอญัตติใหม่แทน ดังนี้ขอ
ให้สภา ๑ จัดตั้ง คณะกรรมการ พิจารณาหาวิธี ทาง การเมืองเพื่อ
เมืองกันมิให้ผู้ใดละเมิดรัฐธรรมนูญ และ ให้ ดำเนิน การ เรืองน
โดยเร็ว

ที่ประชุมได้ลงมติเดือนการพิจารณาเรื่องนี้ไปคราวหน้า
เดชะการสงฆ์ ๑ ได้ชานหนึ่งชื่อของเจ้าพระยามุนนตรี ซึ่งมีใ
ความคงคือไปนี้

๔๒๐

บ้านเจ้าพระยามุนนตรี

วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๐

เรียน เสด็จการเสด็จแทนราษฎร

ได้รับหนังสือที่ ๓๓๒/๒๔๗๐ ลงวันที่ ๑๘ เดือนมิถุนายน ผู้แทน
ราษฎรได้ลงมติตั้งข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการพิจารณาร่างพระราช
บัญญัติอากรมฤตกรรมพร้อมด้วยกรรมการอีก ๘ ท่าน นั้นทราบแล้ว

อากรมฤตกรรมข้าพเจ้าเห็นสำคัญมาก เพราะเป็นการเก็บภาษีจากหอก
กทรัพย์ มิใช่เก็บจากรายได้ เมื่อต้นเดือนมิถุนายนนั้น คณะรัฐมนตรี
ชุดก่อนก็ได้ตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการ ข้าพเจ้าจึงเรียกร่าง
พระราชบัญญัติจากเสนาบดีกรมมา ชานคุด ได้เห็นบันทึกกว้าง (ฉบับหนึ่ง)
แสดงว่าคนไทยที่เรียกความงมงาย โดยมากมีแต่หอกทรัพย์ ไม่มีตัวเงิน
สัก ผิดกับฝรั่งที่เขามีใบหุ้นและพันธบัตร ซึ่งจะโอนเสียภาษีได้สะดวก
และเป็นความจริงอยู่มาก แม้กระนั้นความร่าง (เก่าแต่ใหม่) ทั้ง ๒
ฉบับก็ยังมีข้อบกพร่องการรุนแรง ข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้าดำเนินการตามนั้นไม่ก็
บก็จะเป็นอย่างที่หลายหอกทรัพย์ของพ่อ เมืองจำพวกที่เรียกความงมงายพวกโทรม
ลง ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าพ่อเมืองยากจนหรือมีบ้านเมืองก็ยอมจนหรือมี
ไป กับพ่อเมืองโดยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงได้มีหนังสือ ตามไปยังรัฐมนตรีชุดเก่า
ถึงจุดความประสงค์ของรัฐบาลว่า รัฐบาลประสงค์ให้ลดฐานะพวกนี้
มีลงมาให้ได้ระดับเพียง ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทไม่คิดเสีย

๔๒๒

อากร) หรือประการใด แต่ก็ไม่ได้รับทวงคตจกรฐมนครรัฐเก่าพัน
หน้าทไป

ฉะนั้น ในรัชกาลเจ้าก็จำต้องขอทราบจุดประสงค์อันเป็นนโยบาย
ของสภาฯ ผู้แทนราษฎรก่อนว่า

๑. จะกำหนดทรัพย์สินผูกพันใด ที่จะพึงยกเว้นไม่ต้องเสียค่าอากร
ในร่างเดิมกำหนดไว้ ๒๕,๐๐๐ บาท.

๒. จะลดฐานพิกัดที่มีทรัพย์สินเกินกว่าจำนวนที่ระบุไว้ในอากร (๒๕,๐๐๐
บาท?) ลงมาให้ได้ระดับเดียวกันหรือประการใด ถ้าสภาฯ ผู้แทนราษฎร
ไม่ได้มีความประสงค์เช่นนั้น แล้วเจ้าเห็นว่าจะต้องปรึกษาหลักการใหม่
เมื่อตกลงแล้วจึงร่างพระราชบัญญัติใหม่ตามแนวหลักการที่ตกลงนั้น

ถ้าไม่ได้ทราบนโยบายของสภาฯ ผู้แทนราษฎรครั้นบัดนี้แล้ว ก็
เป็นความยากแก่การปรึกษา และเกินความสามารถของเจ้าที่จะทำได้

ขอท่านได้นำเสนอบรรณสภาฯ ผู้แทนราษฎรทราบ

คงมีครแล้วแต่จะโปรด

(ลงนาม) เจ้าพระยามุนษีมนตรี

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ภาษ่มตุก ซึ่งสภาฯ ได้ลงมติตั้ง
กรรมการไปนั้นสภาฯ นี้ใคร่ให้ถือว่าพระราชบัญญัติมตุกให้เก็บได้เป็น
จำนวนเงินเท่านั้นเท่านั้นควรเก็บ เรามอบให้กรรมการพิจารณา ที่ถามมา
นั้น อยู่ในรายละเอียดที่ควรพิจารณาตนเอง ถ้าความเข้าใจเรานั้นถูก ขอ
ให้สภาฯ ตอบไป สภาฯ นี้รับให้ดีกว่าเรา ดังนั้นจะเก็บภาษ่มตุกเท่า
นั้นเอง พระสุธรรมฯ รับรอง

๔๒๓

นายมังกร ดำแดน กล่าวหา เจ้าคุณมูรฯ แต่คงนั้นท่านไม่
สามารถจะไม่เต็มใจทำ เพราะฉะนั้นขอให้เปิดยื่นเอาคนอื่นดีกว่า
พระสุธรรมวิเศษณ์ กล่าวหา จะไปเกณฑ์เอาเจ้าคุณมูรฯ เหมือน
อย่างนายมังกรฯ ว่าเป็นการออกจะมากไปเพราะเหตุมีกรรมวิธีการคนอื่น
ช่วยอยู่แล้ว

หลวงเด่งนิกคำสัตว์ กล่าวหา ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านไม่ได้บอก
ว่าไม่เต็มใจทำ ท่านมีข้อสงสัยแล้วก็ตามมา ท่านว่าเมื่อไม่ได้รับคำขอบ
นั้นจนแล้ว ท่านก็ไม่สามารถ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวหา ข้อที่ข้าพเจ้าเรียนนั้น ข้าพเจ้าว่า
ไม่กรรมวิธีการสุดไหนที่จะรบกวนกันมากเท่าเรื่องมฤคกน ไม่มีใครเป็นเดธา
นาการ ข้าพเจ้าได้รับสั่งเป็นกรรมวิธีการมากยิ่งขึ้นไม่รู้เรื่องว่าได้อีกไป
ถึงไหนแล้ว เป็นเรื่องรบกวนที่สุด ไม่ใช่หมายความว่าถึงตัวเจ้าคุณมูรฯ
จึงอยากขอให้ดีกว่า ทำอย่างไรงานจึงจะเดินเร็ว

ทำภาระหนักประจวบสภาฯ ได้อ่านรายงานของเดธานาการกรรมวิธีการ
ร่างพระราชบัญญัติมฤคกนมีใจความว่า

“กรมร่างกฎหมาย

วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

เรื่องร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคก

ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคกน คณะกรรมการสุคตแรกซึ่งแยกออก
เรียกว่าอนุกรรมการได้ประชุมตรวจพิจารณา - กราว - และสรุปผลของ
การประชุมได้ดังนี้ คือ -

๔๒๔

ในการประชุมครั้งที่หนึ่งได้ตกลงกันในเรื่องระเบียบการประชุม
ของอนุกรรมการ

ในการประชุมครั้งที่สอง ได้พิจารณาดังข้อบกพร่องต่าง ๆ
ของพระราชบัญญัติ และมีข้อเพิ่มเติมของหม่อมเจ้าวิชาญไชยเสน
มาเพิ่มเข้าในร่าง ที่ประชุมครุฑพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ไป
ได้ ๒ มาตรา แล้วตกลงกันว่า คำแปลร่างนกรมหมื่นพิทยาดงกรณ์
ยังมีได้ทรงตรวจแก้ไขให้ถวายให้ทรงตรวจแก้ไขก่อน จึงจะพิจารณา
ร่างต่อไป

ในการประชุมครั้งที่สาม พระยาไชยยศธัมมิต์เสนอว่า ร่างพระ
ราชบัญญัตินี้ยังมีความบกพร่องอยู่มาก และขอรับไปทำร่างใหม่เสนอ
ในภายหลัง ที่ประชุมได้ตกลงให้พระยาไชยยศฯ ทำร่างแก้ไขมา

ต่อมารัฐบาลชุดก่อนได้ ขอให้เจ้าพระยามุขมนตรี เป็น ประธาน
กรรมาธิการ แต่ยังมีได้ มีการประชุมเลย จนถึงมีการเปลี่ยนแปลง
การปกครองครั้งหลังนี้ เจ้าพระยามุขมนตรีจึงได้ส่งร่างพระราช
บัญญัติอากรรถซึ่งได้รับไว้ คืนกลับมา

(ลงนาม) นายเสริม วิจิตรกุล

นายมังกร สามเสน ขอให้งดมติ เพราะราชการโดยมากมี
ตรา

พระสุธรรมวิธานิชย์ เสนอให้งดมติว่าจะมีหนังสือไปถึงเจ้า

๔๒๔

พระยามุนีฯ ก่อนหรือ หรือจะเปลี่ยนว่าให้ออกที่เดียว ที่ประชุม
ได้ลงมติว่ากรมหนึ่งชื่อไปถึงเจ้าพระยามุนีฯ ๑๒ กระเนน ให้เปลี่ยน
ที่เดียว ๑ กระเนน

นายกรัฐมนตรีแถลงร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจบางอย่างซึ่ง
แต่ก่อนอยู่กับกระทรวงต่าง ๆ ให้มาอยู่กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เศรษฐกิจการพาณิชย์ ๒๔๗๒ เพราะกฎหมายเดิมแยกอยู่ ๓ กระทรวง
คือกระทรวงเกษตร กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ
ทำให้ลำบากแก่ผู้บังคับบัญชา เพื่อความสะดวกแก่การบัญชาการ
จึงออกกฎหมายให้อำนาจมาตกอยู่กับกระทรวงซึ่งมีบัญชาการ ให้อยู่
ที่กระทรวงคลัง แต่อำนาจทางภาษีอากรเท่านั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ ได้ให้ที่ประชุมลงมติรับหลักการ ที่
ประชุมได้ลงมติเห็นชอบพร้อมกัน ได้ปรึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับ
ครั้งที่ ๒ ต่อไป

หอดวงวิจิตรฯ เสนอขอให้ตัดคำว่า 'นั้น'

พระยานิคศาสตร์ฯ ถัดจากว่า มีอยู่ ๒ คำ ไม่รู้จะไร้อย่างไหน?
ก็มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ กับ มี พระบรมราชโองการ
ดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์ฯ ถัดจากว่า ความตรงกัน แล้วจะเอา
ไร้อย่างไหน? ถ้าหากว่าพูดถึงคำรัสถึงหมายถึงว่า ท่านตั้งออกมา

๔๒๖

พูดถึงว่าโปรดเกล้าฯ ให้เป็นเช่นนั้นอย่างนั้น บางทีท่านไม่คงดังที่ได้
แล้วแต่ความว่าจะใช้กันอย่างไร

ทำการแทนประธานสภาฯ แถลงว่า เรื่องนี้เห็นควรที่จะให้
ใช้อย่างไรก็ใช้ไปอย่างเดียว มีคำว่ามีพระบรมราชโองการโปรด
เกล้าฯ อยู่เช่นนั้น คำว่าเห็นเกล้าฯ ใช้เข้ากันสนิท เพราะพระบรม
ราชโองการนั้นบอกว่าคุณได้มีพระราชมติแล้ว

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี แถลงว่า การใช้เป็น ๒ ชั้นๆ เพราะ
เราจะต้องมีภาษาใช้กว้างๆ ออกไป ภาษาเราว่าร้อย ก็เป็นประโยชน์
แต่ร้อยในที่นี้ หมายความว่าใช้เป็นระเบียบที่ดี ในที่นี้เราวางระเบียบ
เพื่อไม่ให้ล้มส่น และอย่างไรจะใช้ พระบรมราชโองการคำ
เห็นเกล้าฯ ดังว่า อย่างไร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เราจะ
มีระเบียบเสียทีเดียว ถ้าหากว่าเป็นกฎหมายเราใช้ว่า มีพระบรม
ราชโองการคำเห็นเกล้าฯ ดังว่า คงค้างแล้ว ถ้าหากว่าเป็นทาง
ประกาศพระราชกฤษฎีกา มีนิตยสารมา เราใช้ให้แปลกไป เป็นทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ขอให้ระเบียบใช้ต่อไป

ที่ประชุมได้ลงมติให้ใช้ตามที่เจ้าพระยาธรรมศักดิ์ฯ ชี้แจง
หลวงวิจิตรวาทการ ถามว่า คำว่านั้น ควรจะตัดออกหรือไม่
ทำการแทนประธานสภาฯ ที่ประชุมตกลงให้ ตัดคำว่า นั้นออก
ได้ประมุขพิจารณาเป็นครั้งที่สามและลงมติเห็นพร้อมกันว่า พระราช
บัญญัตินี้ให้ออกเป็นกฎหมายบังคับได้

๔๒๗

พระยาประเสริฐสงคราม อธิบายร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหารที่เสนอนั้น มีว่าตามประมวลกฎหมายอาญาทหารแต่เดิมมา ในมาตรา ๕๐ มีบัญญัติไว้ว่า ความผิดในการอาญา ถ้าบุคคลเป็นทหารกระทำเข้าแล้ว ให้เพิ่มโทษขึ้นอีกกึ่งหนึ่ง และมาตรา ๕๑ เดิมว่าความผิดที่บัญญัติไว้ตามส่วนต่าง ๆ ดังร่างมาตรา ๕๐ ที่ได้แก้ไขใหม่ ที่ทหารกระทำขึ้น ขณะอยู่เวรหรือยาม ให้เพิ่มโทษที่ผู้กระทำความผิดตามที่เสนอร่างแก้ไขใหม่นั้นขอให้ยกเลิกอาญาโทษเพิ่มแก่ทหารที่ทำผิดเสีย ส่วนความผิดตามมาตรา ๕๐ เดิมที่ว่า ทหารที่อยู่เวรยามมีคำสั่งควรถูกความผิดที่กระทำอยู่นั้น ก็ออกเป็นอีกกึ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นบทหนักอยู่แล้ว นอกจากนี้ไม่มีอะไร

ทำการแทนประธานสภาฯ ได้ให้ที่ประชุมลงมติรับหลักการเพื่อพิจารณาครั้งที่ ๒ ต่อไป ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบพร้อมด้วยไม่มีผู้ใดเสนอแก้ไขอย่างไร

ที่ประชุมได้ลงมติให้ร่างพระราชบัญญัติออกไว้เป็นกฎหมายบังคับได้

พระยาประมวญวิสุทฺธ เสนอคำถามรัฐบาลดังต่อไปนี้

ระเบียบและข้อบังคับที่กรมการศึกษาดำเนินการทำอยู่นั้นสำเร็จแล้วหรือยังข้าพเจ้าอยากให้อำนาจเสีย เพราะเวลานี้เราจะให้พวกหนึ่งถือพิมพ์และพวกอื่น ๆ เข้ามาในสภาฯ สภาฯ ของเรายังไม่มี

ระเบียบข้อบังคับ เราคงทำตัวของเราให้เสียก่อน ถ้าเขาเข้ามาแล้ว
เราทำไม่ระเบียบก็จะไม่ดี อยากให้ระเบียบข้อบังคับของสภา
มณฑลก่อน เพราะฉะนั้นอยากทราบว่าระเบียบข้อบังคับทำถึงไหนแล้ว

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ก่อว่า ในนามของประชาชนคณะ
กรรมวิธีการ ข้าพเจ้าขอตอบว่า เรื่องพิจารณาร่างระเบียบข้อบังคับ
การประชุมได้พิจารณากันจนร่วมจะเสร็จอยู่แล้วแต่ต้องหยุดกันมาพัก
ใหญ่ เนื่องด้วยเหตุนโยบายคือมาถึงนโยบายที่ว่า อำนาจที่กฎหมาย
ให้ไว้แก่เสนาบดี ซึ่งเคยเรียกว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวง มีหลาย
กฎหมายเช่นกฎหมายเกี่ยวกับตำรวจ กฎหมายของกระทรวง
มหาดไทย เรื่องนี้จะให้คงอยู่อย่างนั้นหรือจะให้เป็นอำนาจของ
ศาลได้แก่ปัญหาเรื่องนี้ ในหมู่กรรมการนั้นมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยอยู่ด้วย เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็น
เป็นข้อสำคัญที่จะต้องตกลงใจเรื่องนี้ทีเดียวข้าพเจ้าขอให้ท่านพิจารณา
ให้มาก กฎหมายว่ามีผิดได้บางที่จะกระทบกระเทือนนโยบายที่กล่าว
นี้ แล้วจะเสนอสถาบันรัฐมนตรีถึงนโยบายนี้ว่ารัฐบาลจะตกลงเอาอย่าง
ไร แต่ว่าการเสนอเจ้ากระทรวง เกี่ยวอยู่ด้วย ๒ กระทรวงเท่านั้น
ได้อำนาจจากกฎหมายที่ให้อยู่มีอำนาจจะต้องชี้แจง จึงรอกขอ
ท่านเห็นด้วย

ส่วนเกี่ยวกับกระทรวงรวมการไม่เป็นปัญหาเลย เพราะพระ
ราชบัญญัติประถมศึกษาไม่มีอยู่ที่ศาลแล้ว

๔๓๐

นายกรัฐมนตรีฯ ว่า ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล กิจการ
นำเข้าประชุมในวันจันทร์

นายมังกรดำมเด่นฯ ว่า ร่างพระราชบัญญัติเทศบาลราษฎร
คอยเด้อคอยเด้อ คอยมา ๕ มี ๘ มีเด้อ เพราะฉะนั้นขอให้เร่งรัด
สักหน่อย

เด็กประชุมเดตา ๓๘.๓๐ นาฬิกา

ตรวจเด้อ ๒๖/๓๓/๗๖

หลวงคหกรรมดี

ประมวญ

นายปพาฬิ บัญ-หลวง

พระสุธรรมวิจิตร

หลวงชวเลขปรีชา

เนตร

ผู้ตรวจงาน

หลวงบรรณกรโกวิท

แนบ พหลโยธิน

พระยาศรยุทธเดณี

๒/๕/๗๖

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๗/๒๔๗๖ (วิสามัญ)
วันพฤหัสบดีที่ ๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าวว่ สมาชิกมาประชุม ๕๐ นาย เป็น
องค์ประชุมได้ ระเบียบวาระวันนี้จะได้พิจารณาถึงเรื่องการอนุญาต
ให้ผู้แทนหนังสือพิมพ์ และประชาชนเข้าฟังการประชุมของสภาฯ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ เรื่องนี้ได้ทำตามมติของสภาฯ
ว่าให้รวมกัน คณะกรรมาธิการได้ประชุมให้รวมกันเสร็จแล้ว จึงเสนอ
มาบ้างข้อที่คณะกรรมาธิการเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมอีก เพราะ
ฉะนั้นอยากให้ที่ประชุมพิจารณาเป็นข้อๆ ไป เมื่อถึงข้อใดที่จะ
แก้ไข ข่าพเจ้าจะได้บรรยายเพิ่มเติมให้ทราบ

ประธานสภาฯ กล่าวว่ เดชาธิการจะได้อ่านให้ที่ประชุมฟัง
เดชาธิการสภาฯ อ่านเป็นข้อๆ ไป

พระยาปริศานถุเบศร์ กล่าวว่ ไม่เห็นมีแห่งไหนที่ว่ประธาน
ของสภาฯ หรือผู้แทน จะได้รับรู้เห็นด้วย ที่ผู้แทนหนังสือพิมพ์
หรือรัฐบาลจะขอเข้ามาฟัง เพราะฉะนั้นขอเสนอว่าข้อ๒นั้นควรแก้ไข

๔๗๖

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ามีรายงานของเจ้าพระยามุนี ฯ ถึงประธานสภาผู้แทนราษฎรว่า

บันทึก การ ประชุม กรรมการพิจารณา ร่าง พระราชบัญญัติ ๓๐ กรมฤกษ์

ครั้งที่ ๓

ณ ห้องประชุม กรมบัญชาการ กระทรวงพระคลัง

วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ เปิดประชุมเวลา ๑๐.๓๐ น.

ผู้มาประชุม คือ-

๑. เจ้าพระยามุนีมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. พระยามานฉะวราชเสวี	กรรมการ
๓. พระยาไชยยศสมบัติ	กรรมการ
๔. หลวงศกฤทธิรมบดี	กรรมการ
๕. นายเนบ พหุโยธิน	กรรมการ
๖. หลวงวิจิตรวาทการ	กรรมการ
๗. นายมังกร สามีเสน	กรรมการ

ผู้ที่ไม่ได้มาประชุม คือ

๑. พ.ท. หลวงสินาคโยธารักษ์	ไปราชการต่างจังหวัด
๒. นายวิเชียร สุวรรณทัต	

๔๗๗

ประชาชนกรรมาธิการ ก่อตั้งเมื่อประชุมแต่คงความขบใจกรรมา
 ธิการที่ได้มาประชุมและร่วมมือกันทำการตามหน้าที่และว่า อันพระราชมัญ
 ญิตอากรมฤคกษัตริย์เจ้าได้ รับหนังสือตั้งแต่งตั้ง ตั้งตามากยากใจทั้ง
 ในส่วนทางการและส่วนตัว เพราะอากรมฤคกษัตริย์เป็นภาษาที่เก็บจากหัตถ์ทวิชัย
 มิได้เก็บจากรายได้ภาษาอื่น ๆ เมื่อครั้งรัฐบาล ราชาธิปไตยได้ออก
 พระราชมัญญิตเก็บภาษาคิน นับว่าเป็นพระราชมัญญิตฉบับแรกที่เก็บ
 จากหัตถ์ทวิชัยเช่นนี้ ปรากฏผลเป็นความเคียดแค้นแก่ราชฎรอย่างยิ่ง พอ
 ด้เปลี่ยนรัฐบาลประชาธิปไตยจึงได้เก็บภาษาคินได้ ฉะนั้นในเรื่อง
 อากรมฤคกษัตริย์จึงต้องระมัดระวังอย่าให้ราชฎรเบ่งเท่เคียดแค้นเกินสมควร อีก
 ประการหนึ่ง เมื่อครั้งรัฐบาลประชาธิปไตยจะเรียบเรียงราชการเปลี่ยน
 แปลงจากการเก่า มีหลายตำแหน่งที่จ้างชาวต่างประเทศผู้เคยรับราชการ
 ทางอินเดียและพม่ามาเป็นที่ปรึกษาบ้าง หัวหน้ากรมของบ้างด้วย เห็นว่า
 มีผู้ก่อกวนเคียดแค้นด้วยใจของชาวตะวันตก และคุ้นเคยแก่อากาศ
 ประเทศอื่นมาแล้ว เศรษฐกิจก็เหมือนกัน ด้วยเขาเคยปกครองเมือง
 ธรรมดา จึงทำอะไรก็กระรุนแรง เมื่อครั้งสรรพากรยังอยู่ในกระทรวง
 มหาดไทย พระราชมัญญิตภาษาคินทุกฉบับต้องผ่านที่ประชุมมหาดไทย
 อันมีเจ้าหน้าที่ประชุม เคยเป็นสมุหเทศาภิบาลและผู้ว่าราชการ
 ทั่วหัวคมาแต่บ้างคอยระวังไม่ให้แรงเกินไปนัก และพระราชมัญญิต
 ภาษาคินที่ฝากบัญชีต้องผ่านที่ประชุมสมุหเทศาภิบาลทุกหัวงแก่ ไซ้อีกหนึ่ง

๔๗๘

จึงนับว่าพอทุเดาหน้อย ครั้นสัตว์พากันย้ายไปจากมหาศไทย การควบคุม
 เรณวาทน์ หรือที่เรียกว่าความเป็นมิตากันบุตรก็ยังหย่อนไป พระราร
 ษัณญ์ที่ออกในตอนหลังๆมักจะเป็นไปในทางความสะกดแก่เจ้าพนักงาน
 อย่างหนึ่ง แปรความหมายในพระรารษัณญ์ไปในทางที่จะเอาเปรียบ
 ราษฎรอย่างหนึ่ง วิถีปฏิบัติการลำบากยากเย็นอย่างหนึ่ง เช่นเมื่อออก
 พระรารษัณญ์ภาษีโรงเรือนที่ดินถึง มีผู้ตั้งด่านกั้นรับจ้างทำใบประเมิน
 แผ่นดิน การร่างพระรารษัณญ์อากรมฤคกษัตริย์จะต้องหักเคียงอย่าให้ เป็น
 ความเดือดร้อนแก่ราษฎรมากที่สุดก็จะเป็นได้ จึงระดี เหตุอันเหตุ
 เป็นความยาก ในทาง การที่จะกระทำ

ความยากในส่วนนี้เองแต่ข้าพเจ้าถูกสมมติว่าเป็นคนมีม เมื่อ
 มีอะไรที่ไม่ได้ตั้งใจก็แต่ไปแต่ในทางข้างออก แต่ด้วยข้าพเจ้าเคารพ
 คอรัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎรประกอบทั้งเห็นว่าถ้ารัฐบาลและสภาผู้แทน
 ราษฎรไม่เชื่อในความสุจริตของข้าพเจ้าแล้วก็จะมาตั้งข้าพเจ้าทำไม ทั้ง
 เหตุของจำเป็นอย่างอื่นก็ไม่มี คงเห็นเหตุของข้าพเจ้าจึงได้สนองรับความ
 สภาผู้แทนราษฎรตั้งมา แม้ใครจะตั้งอยู่โดยกวดขันแต่ก็ยังไม่วายที่จะมี
 ผู้กล่าวหาว่าเถลิง โขแยไม่เร่งรัดให้การสำเร็จไปในเวลาอันสมควร ข้าพเจ้า
 ไม่มีโอกาสที่จะชี้แจงแก่ศาลาหวาดด้วยมันการล้มหลัง การเปิดยื่นต่อ
 ข้าพเจ้านั้นไม่มีเหตุที่ข้าพเจ้าจะพึงเสียใจเลย แต่ที่กล่าวหาว่าโยแยนั้น
 ออกจะไม่ยุติธรรมแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอชี้แจงไว้ ในท่อนว่า รันแรก

๔๗๘

เมื่อรัฐบาล ชุกก่อนได้ตั้งข้าพเจ้าเป็น ประธานกรรมการโดยหนังสือ ลง
วันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๖๕ แต่ข้าพเจ้าได้ รับวันที่ ๕ มิถุนายน พอวันที่
๒๐ มิถุนายน ก็เปลี่ยนคณะรัฐบาล ในระหว่าง ๑๕ วันนั้น ข้าพเจ้าได้
เรียกร้องพระราชบัญญัติจากเดชาบุตรมาอ่านดู ข้าพเจ้าตั้งสยในหลักการ
ที่สำคัญบางข้อจึงได้มีหนังสือตามนโยบายไปยังรัฐบาลแต่หาได้ รับตอบไม่
ก่อนหลังข้าพเจ้าได้มีหนังสือเดชาธิการสภาผู้แทนราษฎรสั่งตั้งข้าพเจ้า
เป็นประธานกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม นั้นเอง (หนังสือลงวันที่
๑๘ สิงหาคม) ข้าพเจ้าจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ตาม
นโยบายไปยังกรมเดชาธิการสภาผู้แทนราษฎร ท่านเองเดียวกับที่ได้ตาม รัฐ
สภาชุกก่อน ข้าพเจ้าได้ รับหนังสือประธานสภาผู้แทนราษฎรตอบเมื่อ
วันที่ ๒๒ สิงหาคมนี้ (หนังสือลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม) ในวันเดียว
นั้นข้าพเจ้าได้ มาหา เจ้าคุณไชยยศสมบัติ ขออาศัยห้อง ประชุมเพื่อ ประชุม
เมื่อได้รับความตกลงจึงได้ตั้งหนังสือเชิญประชุมในวันที่ ๒๖ นั้นเอง และ
วันที่ ๓๐ ก็ได้ประชุมกัน ขอให้พิจารณาต่อระหว่างไหนที่สมควรจะ
เรียกดูข้าพเจ้า โขย และข้าพเจ้า ขอแจ้งให้ทราบไว้ ด้วยว่า นอกจากงานใน
หน้าที่ ตามอัยการ ออกส่งตากินแบ่ง ซึ่งต้องไป ตรวจตรา ทำงานที่ สำนักงาน
และติดต่อกับเจ้าหน้าที่อื่นอยู่เนือง ๆ แต่ยังมีภารกิจต้องไปนั่งประชุม ใน
สภากรรมการพิจารณา ประมวลกฎหมายแพ่ง และ พาณิชย์ บรรพ ๖
ฉบับคาหะ ๓ วัน พระราชบัญญัติเทศบาลฉบับคาหะ ๒ วัน กับ

๔๘๐

เรื่องอกรมฤตกน ๓ วัน ก็เป็นอันเต็มสติคาเหวนแคว้นอาทคัยหากจะ
เทียบอายุกับงานก็ออกจะหนักเกินไปแล้ว แม้มีอะไรขาดอย่างก็หน้า
จะได้รับอภัยเสียอีก

คราวนี้จะได้แถลงนโยบายในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ อกร
มฤตกต่อไป เจ้ากำหนดได้เป็น ๓ ประการ คือ

๑. รัฐบาล หรือ สภาผู้แทนราษฎร ตั้งให้ทำอย่างไรจะต้องปฏิบัติ
การตามคำสั่งโดยเคร่งครัด
๒. ข้อความที่กรรมการมีความเห็นแตกต่างกัน แต่ไม่ถึงต้อง
รังเกียจในการตรวจแก้ร่าง ก็จะได้วางไว้ให้สภาผู้แทนราษฎร เด็ด
ความความเห็นโดยไม่ต้องรอกการตรวจแก้ร่างให้เสียเวลา
๓. ความเห็นกรรมการแตกต่างกันในหลักการที่สำคัญ ถึง เก
จะตรวจแก้ร่างไปไม่ได้ด้วยไม่รู้จักความเห็นทางใดแล้ว ก็จะต้องวาง
งานขอความเห็นคำวิคตอสภาผู้แทนราษฎรก่อน

บัดนี้ จะได้ปรึกษากิจการอันเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติอกรมฤตก
ต่อไป

ที่ประชุมได้ลงมติดังต่อไปนี้

๑. ให้เชิญนายเดรัมิ อุนจันยกุล เป็นประธานการประชุมตามที่
ได้เคยรับหน้าที่นั้นมาแต่เดิม
๒. ถ้ากรรมการมาประชุมตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป ให้ถือเป็นองค์
ประชุมดำเนินการศึกษาได้

๔๘๑

๓. ให้ใ้ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังที่ น. แบทเตอร์ และ
ม. ก๊วยของ เรียบเรียง ขึ้นโดยอาศัยกฎหมายอังกฤษและฝรั่งเศสเป็นหลัก
เทียบซึ่งพระยาไชยศักดิ์มนตรีได้นำเสนอไว้เป็นฉบับปรึกษา

๔. นัดประชุมครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๖ กันยายน เวลา ๑๔ น.

โปรแกรมร่างกฎหมาย

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ กล่าวว่่า ซึ่งแจ้งเรื่องรัฐบาลแก้ไข
ของค่าทุนสำรองความทดรองกิจกร ๖ ได้ขอให้ถดง ดังต่อไปนี้

เมื่อประเทศอังกฤษออกจากมาตราทองคำในเดือนกันยายน พ.ศ.
๒๔๗๔ นั้น รัฐบาลเห็นเป็นการสมควรที่จะอยู่ในมาตราทองคำต่อไป
นั้นความนโยบายรัฐบาลจึงได้เปลี่ยนทุนสำรองที่ถือ เป็นดอลลาร์ ถึง
เป็นทองคำแท่งและเงินตราของประเทศที่ใช้มาตราทองคำ ครั้นต่อมา
เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ รัฐบาลได้เชื่อมเงินบาทกับปอนด์สเตอร์
ลิงค์และกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนในอัตราเดิมคือปอนด์ละ ๑๐ บาท แต่
ทุนสำรองที่เป็นทองคำและเงินตราของประเทศที่ใช้มาตราทองคำก็คงถือ
ไปและด้วยเหตุที่ปอนด์สเตอร์ลิงค์อันเป็นมาตรฐานของเงินบาทมิได้อยู่
ในมาตราทองคำ ราคาทุนสำรองจึงสูงและต่ำอยู่ทุกวัน สำหรับเงิน
ตราของประเทศที่ใช้มาตราทองคำนอกจากเทียบ กับ ปอนด์สเตอร์ลิงค์

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๑๐ นาฬิกา

ประธานสภา ฯ กล่าวเปิดประชุมว่า:-

ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย

มีคนใดทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เปิดการประชุมวิสามัญ
ตามกติกา ฯ นี้ ได้ลงมติกำหนดการไว้แต่ก่อน มีข้อควรตั้งเกตุอยู่อย่างหนึ่ง
ก็คือ พิธีเปิดประชุมตามมาตรา ๓๐ แห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งกล่าวว่า
“พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามสมัยประชุม
และทรงเปิดปิดประชุม

พิธีเปิดประชุม จะทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินมาทรงทำ
หรือจะโปรดเกล้า ฯ ให้รัชทายาทที่บรรดุนัดภาจะแล้ว หรือนายก
รัฐมนตรีกระทำพิธีแทนพระองค์ก็ได้”

ข้าพเจ้าได้หารือไปยังรัฐบาลถึงเรื่องนั้นว่า จะทรงเปิดพิธีวันใด
เวลาใด ได้รับตอบว่า การกระทำพิธีตามมาตรา ๓๐ นั้น หมายถึง

๒

ความฉะเพาะสมัยประชุมสามัญท่าน... คงพบเบ็ดประชุมสามัญครั้ง
จึงไม่มีพร้อมกันได้... ได้ให้ท่าน... ปรึกษา...
พิจารณาข้อนี้... หารือ... ปรึกษา...
เป็นอย่างยิ่ง... ภายหลัง... ปรึกษา...
ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยโดยดี

ต่อไป นายกรัฐมนตรีจะได้โปรดเกล้าฯ
นายกรัฐมนตรี ได้กล่าว

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกทั้งหลาย
คงได้พบสมัยประชุมสามัญของสภาผู้แทนราษฎรตลอดมา รัฐบาล
ได้พยายามดำเนินการให้เป็นไปตามความประสงค์จำนงหมายของสภาผู้
แทนราษฎรทุกประการ
พระราชบัญญัติ... ของสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติให้ประกาศใช้
เป็นกฎหมายโดย... ได้ประกาศใช้แล้วทุกฉบับ...
ของกรมตุลาการ... ของ...
ของ...
พระราชทานมาให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาใหม่ความในรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๕

บรรดาพระราชบัญญัติที่ได้ออกใช้แล้วนั้น...
การได้ดำเนินการบริหารเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินั้น ๆ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
 ครั้งที่ ๒/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
 วันเสาร์ที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗
 ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
 เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๑๐ น.

ประธานสภา ฯ กล่าววา บัดนี้มาชิกมาประชุม ๑๒๕ ท่าน
 เป็นองค์ประชุมแล้ว ตามระเบียบวาระที่หนึ่ง เรื่องพระราชบัญญัติอากร
 มฤตกและการรับมฤตกที่คองนำกดับเข้ามาสู่สภา ฯ นอกกรังหนึ่ง ข้า
 พเจ้าเข้าใจว่าสมาชิกทั้งหลายคงทราบจากบันทึกของรัฐบาลที่ได้แจกไป
 ให้แล้ว ปัญหาที่เราจะพิจารณาค้นคามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๘ ก็มีอยู่
 เพียงว่า คามที่พระมหากษัตริย์ทรงขอเพิ่มเติมในเรื่องพระราชทรัพย์
 ให้แยกออกเป็นพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์นั้น เราจะเพิ่มเติมหรือไม่
 ในการลงมติท่านว่าให้ออกเสียงโดยวิธีลับและเรียกชื่อ ก่อนที่จะพิจารณา
 เรื่องนี้ข้าพเจ้าใครจะให้ระดังถึงหลังก่อนหนึ่งว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ไม่ใช่
 ปัญหาระหว่างรัฐบาลกับสภา ฯ เป็นปัญหาในระหว่างพระมหากษัตริย์
 กับสภา ฯ ที่ข้าพเจ้าไม่พูดว่าระหว่างพระมหากษัตริย์กับคณะรัฐมนตรี
 เพราะคณะรัฐมนตรีเป็นหน้าทรับสนอง ในเรื่องทรงเช่นเท่านั้น เพราะ
 ฉะนั้นหาก่อนนี้เราควรที่จะเอาเป็นเหตุประกอบกรพิจารณาไว้ด้วย ท่าน

๕๑

ผู้ใดมีความ ข้องใจที่จะขอคำอธิบายจากรัฐบาลประการใด หรือจะ
ถามประการใดเพื่อจะให้ทราบก่อนที่จะลงมติ ก็เชิญ

นายฮั่ว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าว ว่า ใน
เรื่องนึ่งไต้รับเรื่องราวประกอบตนเอง ข้าพเจ้าเห็นว่าสมาชิกคงจะ
ขอให้เดือนการลงมติในเรื่องนี้ไปในวันจันทร์

ประธานสภา ฯ กล่าว ว่า ขอผู้รับรอง

นายบุญศิริ เทพาคำ รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าว ว่า ไม่มีท่านผู้ใด ข้องใจที่จะให้ปรึกษา
ในวันหรือ

ร.ท. ทองคำ คด้าย โสภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยในการที่จะเลื่อน เพราะในทางสภา ฯ ได้ส่ง
มาให้สมาชิกทั้งหลายอ่านเป็นหลายวันแล้ว

นายมงคล รัตนวิจิตร นายเทียม ศรัทธินันท์ นายมังกร สุ่มเด่น
รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าว ว่า เราต้องชบกันเสียก่อนว่าควรจะได้
หรือไม่เดือน ไม่เดือนเป็นยุติที่เราจะต้องยกขึ้นพิจารณาเสียก่อน
ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้ไปพิจารณาไปในวันจันทร์หน้า โปรดยก
มือขึ้น

๔๒

มีตมาธิยกมือขึ้นเห็นว่าควรเดือนมี ๘ เดือน

ประธานสภา ฯ กล่าววว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณาเสีย
ในวาระนี้ ไม่ปรคยยกมือขึ้น

มีตมาธิยกมือขึ้นเห็นว่า ควรพิจารณาเสียในวาระนี้ ๕๕ เดือน
จึงเขื่อนอนว่าเริ่มพิจารณาได้

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าว
ว่า ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคกที่ก่าตั้งพิจารณาก่อนอื่น เป็น
ร่างพระราชบัญญัติที่สภา ฯ ได้ตั้งมติเป็นเอกจิตต์เอกฉันท์ ในอันที่ควร
ประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว หากแต่ผู้ดำรงราชกรแผ่นดินทรงทักท้วง
ขอให้แก้ไขเสียใหม่ ข้าพเจ้าขอแสดงความในใจว่า ข้าพเจ้าตกอยู่
ในความเพ่งเล็งซึ่งในบางครั้งบางครั้งต้องใช้ความระวังเป็นพิเศษ แต่
ข้าพเจ้าคิดคุกคามานแล้ว และได้เคยพัตร์พเพื่อชาติมาเช่นเดียวกับผู้
ก่อการวันที่ ๒๔ ชีวิตของข้าพเจ้าจึงเป็นชีวิตที่ตายแห่ง ไม่หวนคืน
ต่อภยันตรายใด ๆ ข้าพเจ้าอยากแต่จะเห็นความเจริญของชาติยิ่งกว่าความ
รุ่งโรจน์ของบุคคล ซึ่งทั้งนี้กระดำเร้ผลัดมความปรารภนากัพวกเรา
เหล่าตมาธิกทั้งหมคนแหละเป็นผู้จรใจ ก่อนอื่นเราต้องวินิจฉัยเสีย
ในเบื้องต้นว่า หลักการในพระราชบัญญัติอากรมฤคกนอะไรที่แบบ
ผิดชอบแฝงอยู่บ้าง เมื่อค้นหาที่ผิดได้แล้ว เราจึงพิเคราะห์กันต่อไป
ว่า ควรจะแก้ไขกันอย่างไร อันที่จริงพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ คังกรรมมา
พิจารณาพิจารณากับแต่ก่อนอีกหลายยกหลายคราว แต่ที่ประชุมสภาผู้

๔๓

แทนราชฏรก็อภิปรายกันจนสุดสิ้นประศุ ไม่มีอะไรที่จะเป็นผิดหรือ
 ไม่สมควรหลงเหลืออยู่เลย ที่ประชุมจึงพร้อมกันลงมติให้ประกาศใช้เป็น
 กฎหมายได้ ที่ผู้ดำเร้าราชการ ฯ ขอทรงให้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติ
 โดยเติมลงให้ปรากฏชัดเจนว่า “พระราชทรัพย์สิ้นใด ๆ ที่เป็นพระราช
 มฤคคกไปอยู่ผู้อื่นนอกจากผู้ สบราชสมบัติต้องเสียอากรมฤคค นอก
 จากนั้นเป็นพระราชทรัพย์ ฝ่ายพระมหากษัตริย์ ไม่ต้องเสียอากรมฤคค ”
 ๕๕
 ๕๖
 ๕๗
 ๕๘
 ๕๙
 ๖๐
 ๖๑
 ๖๒
 ๖๓
 ๖๔
 ๖๕
 ๖๖
 ๖๗
 ๖๘
 ๖๙
 ๗๐
 ๗๑
 ๗๒
 ๗๓
 ๗๔
 ๗๕
 ๗๖
 ๗๗
 ๗๘
 ๗๙
 ๘๐
 ๘๑
 ๘๒
 ๘๓
 ๘๔
 ๘๕
 ๘๖
 ๘๗
 ๘๘
 ๘๙
 ๙๐
 ๙๑
 ๙๒
 ๙๓
 ๙๔
 ๙๕
 ๙๖
 ๙๗
 ๙๘
 ๙๙
 ๑๐๐

องค์ได้ทรงสนับสนุนการกระทำของคณะราษฎรที่เปลี่ยนแปลงการปกครอง
 ทรงสนับสนุนรัฐบาลของพระองค์ในการปราบกบฏ ทรงเมื่อแม่เจ้า
 จานพระวราชทศพรฯ ไปตามกุกัดสถานทั่วทุกแห่ง พระองค์ทรงมั่นคงใน
 พระราชวาทะที่ว่า “ทรงเห็นราษฎรประดุจเป็นบุตร” ดังนี้ ข้าพเจ้า
 ดั่งดั่งยิ่งนักว่าการที่ผู้สำเร็จราชการทรงขอแก้ไขพระราชบัญญัติ
 นำจะมีใช้พระราชประสงค์อันแท้จริงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 หนึ่ง อาศัยเหตุที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับอยู่ ณ ดาวเด่นไกล
 ไม่สามารถจะทรงทราบความเป็นไปแห่งความจำเป็นที่คองออกพระราช
 บัญญัติโดยดองแท้ จึงจำต้องทรงปรึกษากับผู้แวดล้อมของพระองค์
 เมื่อผู้แวดล้อมของพระองค์เองก็เป็นบุคคลที่ไม่สามารถจะรู้วิถีทางของ
 เรื่องนี้ได้โดยละเอียดเช่นเดียวกันแล้ว การถวายน่าปรึกษามีช่องทาง
 ที่ผิดมากกว่าถูกตามประวัติกการณ ของพระมหากษัตริย์ทั่วไปแล้ว ผู้
 แวดล้อมของพระมหากษัตริย์นั้นแหละ เป็นผู้จูงให้พระมหากษัตริย์
 ดำเนินการงานผิดพลาดถึงเสียหายใหญ่โตทีเดียว ขอให้ผู้จูงรักภักดีใน
 พระองค์พระมหากษัตริย์ ระวังในข้อนี้ให้มาก ฉะเพาะพระราชบัญญัติ
 อากรมฤคกนี้ ยังไม่มีเหตุผลที่ควรแก้ เพราะถ้าสภาฯ ไปแก้ไขจริง ๆ
 แล้ว ก็อุปหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงใจดวงใจสภามุแทนราษฎร
 ฉะเมื่อสภามุแทนราษฎรมีภาวะอันไม่สมควรจะใจดวงใจแล้วก็เป็นการ

๔๕

เดื่อมเดี่ยวพระเกียรติยศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรานั้นเกี่ยว
 หนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราพระองค์นี้ ทรงพระปรีชา
 สามารถเหนือสามัญชน การที่ทรงขอแก่พระราชบัญญัติ พระองค์
 อาจมีพระประสงค์จะทดลองภูมิปัญญาของผู้แทนราษฎรทั้งหลายทั้งปวง
 คุกฯ จะล้มหลอกบรมโบราณที่ว่า "เจ้าว่างามถึงงามไปค้ำเจ้า"
 "หรือถูกขุนพดอยพยัก" นั้นแล้วหรือยัง? ว่าโดยฉะเพาะสภาฯ นี้
 แล้ว เมื่อสภาฯ ได้ลงมติเห็นชอบว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ ใช้ได้แล้ว
 กลับเห็นควรแก้ไขตามพระราชประสงค์ ก็คือเป็นทำนองว่าเมื่อลงมติว่า
 ไม่มีผิด พอลูกทักเข้าหน่อยกลับรับรองว่ามีผิดจริง ทั้งนี้ มิได้ชื่อว่า
 เป็นลูกขุนพดอยพยักไปด้วยหรือ ซึ่งเป็นการเดื่อมเดี่ยวเกียรติยศกิตติของ
 สภาฯ ยิ่งนัก ข้าพเจ้าขอจึงขอว่า เราเป็นสมาชิกครั้งแรก อย่าสร้าง
 คุกอย่างที่ไม่ดีไว้ ให้เป็นมรดกแก่สมาชิกรุ่นหลัง เพื่อสนับสนุนคำ
 อภิปรายของข้าพเจ้าฯ ขออัญเชิญ กระแสพระราชดำรัสของ พระบาท
 สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นปราชญ์ในวิชาการเมือง ซึ่ง
 มีถ้อยพระราชหัตถ์เลขาไปถึงเจ้าพระยามหามรรคา เสด็จมาตั้งกระทวง
 นครบาลในสมัยนั้น ดังนี้ขอความต่อไป

นายฮั่ว ตามไทย ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร ก็ดำไว้ว่า
 นอกเรื่องไป นอกประเด็นเสียแล้ว ประเด็นมีอยู่นิดเดียวเท่านั้น คือจะ
 เติมควบทดลองไปหรือไม่เท่านั้น

๔๖

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวถึงที่ข้าพเจ้าพูดโดยตรง

ประธานสภาฯ กล่าวถึง ถ้าจะตกลงข้อขอให้ข้าพเจ้าทูลเกล้า
ให้ตั้งลงหน่อย

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวถึง มีอันนี้ด้วย คงต่อไป

ที่ ๓/๔๘ วันที่ ๑๕ เมษายน วันพฤหัสบดี ๑๓๑
ถึง เจ้าพระยามรราช

ด้วยแต่ก่อน ๆ มา การเก็บภาษีที่ดินและโรงเรือน กรมพระคลัง
ข้างที่ยังไม่ได้เคยเสียภาษีให้ กับเจ้าพนักงานสรรพากรเลย บัดนี้ ฉันทมา
ใคร่ครวญดูแล้วเห็นว่าทรัพย์สินสมบัติของฉันททั้ง หาดายที่เป็นส่วนตัว ก็เท่า
กับเงินทรัพย์สินสมบัติของคนธรรมดาคนหนึ่ง แต่เหตุใดฉันทมาเอาเปรียบ
แก่คนทั่วไป ซึ่งดูไม่เป็นการสมควรเลย ส่วนรอง ๆ ผู้อื่นจะไปเก็บ
เขาก็กับเรา ของ ๆ ตัวเอง จะไปเก็บกันเขาได้ เพราะคนธรรมดา
ทั่วไป ใครที่มีทรัพย์สินสมบัติ เป็นที่ดินหรือโรงเรือนเมื่อถึงคราวที่เจ้าพนักงาน
งานจะเก็บภาษี เราก็ต้องเสียภาษีให้ กับเจ้าพนักงานตามส่วนมาก
แต่หย่อน ของทรัพย์สินสมบัติที่เรามีอยู่ ตัวฉันทเอง ถ้านอกจากในทาง
ราชการแล้ว ฉันทถือว่าฉันทเป็นคนธรรมดาคนหนึ่ง ทรัพย์สินสมบัติของ
ฉันทมีอยู่ก็นับว่าเป็นส่วนมาก ถ้ารัฐบาลจะแบ่งผลประโยชน์ของฉันท

๘๗

ที่ได้มาจากทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดบ้าง. ฉันมีความยินดีเต็มใจจะเจดีย์ให้
เป็นการอุทิศอนุชาติแด่บ้านเมืองอย่างคนสามัญด้วยเช่นกัน. เพราะฉัน
คงแค้นคนเป็นต้นไป. ขอให้เจ้าพระยามรราช. เก็บภาษีอากรในที่ดิน
และโรงงานซึ่งนับว่าเป็นสมบัติของตัวฉันเอง. อย่างเช่นที่ได้เคยเก็บ
มาจากคนอื่น ๆ. ทิ้งไปนั้น

สยามินทร์

นายทองอิน ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า การที่เราจะปรึกษาพระราชบัญญัติอากรมฤค และการรับ
อากรมฤคใหม่นี้. ปัญหาที่อยู่เพราะว่า ถ้าเราจะเต็มใจความ
ลงไปให้ชัดว่า พระราชมฤคซึ่งตั้งเนื่องตกทอดแก่พระมหากษัตริย์
นั้น. จะเก็บภาษีหรือไม่แล้ว. คณะรัฐมนตรีนี้ได้ประชุมปรึกษาเห็น
พร้อมกันตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม มาตรา
๒ และ ๘ แล้วว่า พระราชทรัพย์ซึ่งตกทอดไปยังผู้สืบราชสมบัติ
นั้น. ไม่ต้องเสียภาษี. แต่ถ้าตกทอดไปยังผู้อื่นซึ่งไม่ใช่ผู้สืบราชสมบัติ
ต้องเสียภาษี. เพราะฉะนั้น การที่สมเด็จผู้ขออภิปรายยกความผิดไปให้
แก่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ว่า. ขอฉันขอ. ไม่เป็นความประสงค์
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้. หรือเห็นว่าผู้สำเร็จราชการแทน
พระองค์ไม่ทรงพอพระทัยก็ได้. เป็นความเข้าใจผิดทั้งนั้น. เพราะว่า
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้มีพระราชโองการตอบมาแล้ว. ว่า

ราชที่ทรัพย์สินสมบัติก็ตกทอดไปยังผู้ที่ไม่ใช่ผู้สืบราชสมบัติจะต้องเสียภาษี
 นั้น พระองค์ก็ไม่ทรงรังเกียจอยู่ดี แต่ว่าถ้าทรัพย์สินสมบัติของตกทอด
 ไปยังผู้สืบราชสมบัติก็ไม่ต้องเสียภาษีคามมคิของคณะรัฐมนตรีอยู่แล้ว
 เคยมีแย้งกันอยู่เพียงว่า พระราชบัญญัติ อากรมฤคกนี้เราจำเป็นต้อง
 เพิ่มข้อความลงไปใ้พระราชบัญญัติให้ชัดเจนว่า จะมีข้อบัญญัติว่า
 พระราชทรัพย์ซึ่งตกทอดไปยังผู้สืบราชสมบัตินั้นจะต้องเสียภาษีหรือ
 ไม่เท่านั้น โดยฉพาะความเห็นของข้าพเจ้า คามมคิของคณะ
 รัฐมนตรีก็ดี และคามหัดกฏหมายรัฐธรรมนูญโดยทั่วไปก็ดี ก็ได้
 รับสอดคล้องต้องกันอยู่แล้วว่า พระราชทรัพย์ซึ่งรับสืบทอดตกทอดลงไป
 นั้นไม่ต้องเสียภาษี ชัดเจนอยู่แล้ว บัญหามีอยู่นิดเดียวว่า เราจะเพิ่ม
 เคิมลงไปให้ชัดเจนหรือไม่เท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าการที่เราจะเพิ่มให้
 ชัดเจนลงไปก็ไม่น่าจะเสียหายอะไร เราอาจจะเพิ่มข้อเดียวคามมคิของ
 คณะรัฐมนตรี โดยอย่างนี้ถึงรัฐธรรมนูญทั่วไปซึ่งเป็นกฏหมายมันคง
 ถึงแม้เราจะเพิ่มก็ผลเท่ากับไม่เพิ่ม แต่ถ้าเราเพิ่มแล้วจะทำให้กฏหมาย
 รัคกุมยั้งจนแตกต้องคามพระราชประสงค์ของพระมหากษัตริย์

นายมังกร สามีเด่น กล่าวว่ ในเรื่อง อากรมฤคกและการ
 รับมฤคกนี้ ข้าพเจ้าได้เป็นกรรมาธิการอยู่ด้วยผู้หนึ่ง เคิมที่ร่าง
 พระราชบัญญัติเก็บภาษีไปใ้ท่านองกฏหมายอังกฤษ และในระหว่าง
 ที่กำลังพิจารณาร่างอยู่ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ลงมา

แนะนำว่า ราษฎรของเราบางคนไม่มีเงิน ส่วนมากมีแค่ทรัพย์สินมรดก ถ้าผู้ใดขายหมดลงแล้ว ทรัพย์สินมรดกจะต้องขาย ทำให้เดือดร้อนแก่ราษฎร จึงทรงแนะนำให้เปลี่ยนนโยบายในพระราชบัญญัตินี้ เก็บภาษีไปในทางกฎหมายฝรั่งเศษ ที่ประชุมกรรมาธิการได้ปฏิบัติตามพระบรมราชโองการโดยแก่พระราชบัญญัติอากรมฤคกน หันเข้ามากฎหมายฝรั่งเศษแล้ว ก็มีได้ทรงทักท้วงแต่ประการใดเลย มาบัดนี้ รัฐบาลก็ได้รับรองแล้วว่า คราวนี้ปรอบเปอร์ไม่ต้องเสียอากรมฤคก และยอมที่จะส่งบันทึกไปยังกระทรวงการคลัง และทั้งการเก็บภาษีก็อยู่ในหน้าที่ของคณะกรรมการ คือคณะรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั่นเอง ถ้าไม่ทรงไว้วางใจคณะรัฐบาลแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าจะทำให้ราษฎรไม่ไว้วางใจในรัฐบาลยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงไว้วางใจรัฐบาล เพราะฉะนั้นไม่สมควรเลยที่จะแก้ไขในข้อนี้ ควรจะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ คือ ดงกระเนนดับ เพราะฉะนั้นขอให้ดงกระเนนดับในข้อนี้ไม่ควรหรือไม่ควรเท่านั้น

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า ข้อโต้แย้งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ประสงค์จะให้เดิมนั้น เนื่องมาจากที่ ความความเข้าใจของข้าพเจ้า เห็นอย่างนั้นว่า โดยเฉพาะทรัพย์สินมรดกซึ่งเป็นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยส่วนพระองค์นั้น

พระองค์ยินดีเสมอที่จะยอมเสียภาษีอย่างบุคคลธรรมดา แต่ด้วยทรัพย์สิน
 ซึ่งประดับพระเกียรติยศ หรือเรียกว่า ครอบงำรอบเปอร์เซ็นต์ ไม่ควร
 จะเสียภาษี ท่านเราควรคำนึงว่าพระราชบัญญัติอากรมฤคกเป็นพระราช
 บัญญัติชนิดไหน พระราชบัญญัติอากรมฤคกเป็นพระราชบัญญัติ
 ซึ่งเก็บภาษีจากทรัพย์สินสมบัติของบุคคลผู้มรณภาพ ท่านขอให้ นักดู
 ครอบงำรอบเปอร์เซ็นต์ เป็นทรัพย์สินสมบัติของบุคคลหรือไม่ ครอบงำรอบ
 เปอร์เซ็นต์ ย่อมจะคงไม่ใช้ทรัพย์สินสมบัติของบุคคล แต่หากเป็นทรัพย์สินสมบัติ
 ของประเทศ มีเข้าไว้เพื่อประดับพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว พระราชบัญญัติกำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่าจะเก็บจากครอบงำรอบ
 เปอร์เซ็นต์ไม่ได้ ท่านถ้าเราจะเติมลงไปว่า เก็บจากครอบงำรอบเปอร์เซ็นต์
 เช่นนี้ ควรหรือไม่ควร ทรัพย์สินฤคกซึ่งไม่ใช่ของบุคคลถ้าจะเติมลงไป
 กงายๆกับเติมลงไปว่า เหมือง หรือ บำไม่ ซึ่งเป็นของหลวงไม่ต้อง
 เสียมฤคก อย่างนี้เป็นต้น เมื่อไม่ใช่ทรัพย์สินสมบัติของบุคคลแล้ว เรียบ
 ลงไปในกฎหมายว่า ทรัพย์สินสมบัติที่ไม่ใช่ของบุคคลไม่ต้องเสียภาษีเช่น
 ข้าพเจ้าเห็นว่าจะมีคณของกฎหมาย จะเทียบคณในกฎหมายอาชญา
 ก็ได้ เป็นต้นว่ากฎหมายอาชญาที่กำหนดไว้ว่า คดีของคนจะต้องมีโทษ
 แล้วเราจะเขียนเติมลงไปว่า ไม่คดีของคนไม่มีโทษ อย่างนี้ ควรแก่การ
 เขียนกฎหมายแล้วหรือ พระราชกฤษฎีกาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 นั้นน่าจะอยู่ที่ว่า ถ้าหากว่าไม่กำหนดเข้าไว้ ให้แน่นอนว่าอะไรเป็นครา

พลท. พระยาเทพหัสดิน ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
ตามท่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ให้ เดิมความ ดงใน
ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคกและการรับมฤคก พ.ศ. ๒๔๗๖ ว่าพระราช
ทรัพย์สิ้นใใด ๆ ที่เป็นพระราชมฤคกตกไปยังผู้อื่น นอกจากผู้สืบราชส
มบัคต้องเสียอากรมฤคก นอกจากนั้นเป็นพระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์
ไม่ต้องเสียอากรมฤคก” นั้น ฝ่ายคณะรัฐมนตรี และนายถ้อยของที่ปรึกษา
การร่างกฎหมายเห็นต้องกันว่า พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สืบ
ราชสบัคต่อเนื่องกันเป็นต้นคคิ จึงมีมติสมมติว่าพระมหากษัตริย์ไม่
วดยชนม์ เพราะฉะนั้นการที่พระราชทรัพย์ สิ้นใใด ๆ ตกจากพระมหา
กษัตริย์องค์หนึ่งไปยังพระมหากษัตริย์องค์ที่สืบราชสบัค เป็นการตก
ไปโดยทางสืบราชสบัค มิได้เป็นมฤคกตามความในพระราชบัญญัติ
อากรมฤคกและการรับมฤคก” และนายถ้อยองเห็นว่ความที่คณะรัฐมนตรี
ลงมติเช่นนั้น ทั้งได้ส่งกระทรวงการคลังตามนั้นแล้ว เป็นการขอ
แก้การแล้ว รวมความว่ารัฐบาลไม่ประสงค์จะเดิมข้อความตามที่พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประสงค์ให้เดิมดงในพระราชบัญญัตินั้น ข้าพเจ้า
เห็นว่า การแปลกฎหมายมีเดห้เหลี่ยมและวิธีที่จะแปลได้หลายอย่างหลาย
ประการ ประกอบทั้งเมื่อเปลี่ยนควมบังคับบัญชาการใช้กฎหมายก็มีการ
แปลเปลี่ยนแปลงไปอีกอย่าง หนึ่ง ซึ่งมั้งในเมืองไทยและเมืองต่างประเทศ
การเขียนกฎหมาย ควรเขียนดงให้ชัดคตามความเจคณา ที่จะให้เห็นเป็นประ
การหนึ่ง ประการ ใค ไม่ควรจจะเขียนเบ็ดของให้ม้ทาง ได้เถียงเปลี่ยน

๕๓

แสดงความเห็นตามกาด ตามที่อาจจะเป็นไปได้ ซึ่งในเรื่องที่แสดงความ
 ในพระราชบัญญัติอากรมฤคกนี้ ที่ว่าด้วยอากรมฤคกของพระราชทรัพย์
 ตกต่างแต่วันนี้ ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามความคิดเห็นของคนในสมัย
 ต่างๆก็ได้ อีกประการหนึ่ง ตามมาตรา ๕ ในพระราชบัญญัติอากรมฤคก
 ก็มีบัญญัติว่า “เมื่อบุคคลใดตายภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เงิน
 เคาะมีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่น ให้เรียกและเก็บอากร ฯลฯ” ถ้าไม่มีข้อ
 บัญญัติดังกล่าวไว้ให้ชัด ยกเว้นการเก็บอากรมฤคกพระราชทรัพย์ สิ้นที่เป็น
 พระราชมฤคก ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น พระราชทรัพย์ สิ้นที่เป็นพระราช
 มฤคกซึ่งตกไปแก่มูลราชสมบัติ ในฐานะเป็นพระราชทรัพย์ ฝ่ายพระมหา
 กษัตริย์ ก็อาจจะถูกแปลว่าต้องให้เสียอากรมฤคกด้วย แล้วเมื่อ
 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติแล้วว่า พระราชทรัพย์ที่เป็นพระราชมฤคก ตกไปยัง
 ผู้อื่น นอกจากผู้สืบบราชสมบัติของเสียอากรมฤคก นอกจากนั้นเป็น
 พระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ไม่ต้องเสียอากรมฤคก ดังแล้ว ตก
 ไม่มีเหตุที่น่าจะรังเกียจอันใดที่จะตั้งข้อความนี้ไว้ให้ชัดในพระราชบัญญัติ
 เพื่อจะกันข้อโต้แย้งที่อาจจะมามีในเบื้องหน้า จึงขอเสนอให้ตั้งข้อความที่
 กล่าวแล้วต่อไปในมาตรา ๕ ว่า “เงินไว้แต่พระราชทรัพย์ที่เป็นพระ
 ราชมฤคกตกไปยังผู้อื่น นอกจากผู้สืบบราชสมบัติ ต้องเสียอากรมฤคก
 นอกจากนั้นเป็นพระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ ไม่ต้องเสียอากร
 มฤคก”

๕๔

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มีข้อพิพาทในเรื่องว่า ไม่ควรเพิ่มเติม
คามนี้ มีหลายท่านแล้ว แต่เห็นว่าควรเพิ่มเติม มีเจ้าคุณเทพคนเดียว
เพราะฉะนั้นถ้าท่านผู้ใดเห็นตามเสียงเจ้าคุณเทพฯ ไปรคอภิปราย

ขุนศรีสุทรธำมณี ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า ที่
จริงปัญหาเรื่องนี้แม้จะเป็นเรื่องใดก็ตาม แต่ถึงกันถึงเรื่องว่าพระราชทรัพย์นั้นเป็น
พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์หรือไม่ใช่ ที่จริงจะเป็นพระราชทรัพย์ส่วน
พระองค์หรือไม่ใช่พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ คงที่เข้าใจว่าเป็นพระ
ราชทรัพย์เพื่ออารมภ์ตาม พระราชทรัพย์ทั้ง ๒ ประการนี้เราขอความว่า
เป็นพระราชมรดกทั้งหมด ร่างพระราชบัญญัติอากรมรดกที่จัดทำไป
แล้วนั้น เราไม่ได้แยกเลย เพราะฉะนั้นเมื่อเราไม่แยก ตามความเข้าใจ
ใจของเรา เราคงถือว่าเป็นพระราชทรัพย์ของพระราชาทั้งนั้น ทั้งส่วน
พระองค์หรือไม่ใช่ส่วนพระองค์ก็ตาม เคยวันพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวมีพระราชประสงค์ขอยุติคดี เพื่อให้เป็นการง่ายเข้า หรือเพื่อไม่
ให้เสียที่ไม่ใช่ในกษัตริย์กษัตริย์อันเข้าใจความง่ายเข้า จึงขอให้แยกว่า
ถ้าทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ส่วนพระองค์หรือไม่ใช่ส่วนพระองค์ ก็ตามตกไปยังผู้อื่น
ไม่ใช่ผู้สืบราชสันตติวงศ์ จึงควรให้เก็บอากรมรดก ถ้าหากว่าทรัพย์สิน
นั้นเป็นของส่วนพระองค์ตกไปยังผู้สืบราชสันตติวงศ์แล้วไม่ต้องเก็บ ก็การเขียน
กฎหมาย เราต้องการจะให้ผู้อ่านกฎหมายเข้าใจได้ง่ายที่สุดอยู่แล้ว
แล้วเรามาเขียนกฎหมายได้กว้าง ๆ อย่างนี้ ก็คิดเถอะว่าคนในประเทศ
สยาม ที่จะมีสัมมอถึกซึ่งเหมือนอย่างท่านทั้งหลาย ที่เป็นนักกฎหมาย

๕๓

แสดงความเห็นตามกาด ความที่อาจจะเป็นไปได้ ซึ่งในเรื่องที่แสดงความ
ในพระราชบัญญัติอากรมฤคกนี้ ที่ว่าด้วยอากรมฤคกของพระราชทรัพย์
ที่กล่าวแล้วนั้น ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามความคิดของคนในสมัย
ต่างๆก็ได้ อีกประการหนึ่ง ตามมาตรา ๕ ในพระราชบัญญัติอากรมฤคก
ก็มีบัญญัติว่า “เมื่อบุคคลใดตายภายหลังวันไซ้พระราชทรัพย์นี้ เงิน
แต่จะมีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่น ให้เรียกและเก็บอากร ฯลฯ” ถ้าไม่มีข้อ
บัญญัติดังกล่าวไว้ให้ชัด ยกเว้นการเก็บอากรมฤคกพระราชทรัพย์ต้นที่เป็น
พระราชมฤคก ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น พระราชทรัพย์ต้นที่เป็นพระราช
มฤคกซึ่งตกไปแก่ผู้สืบราชสมบัติ ในฐานะเป็นพระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหา
กษัตริย์ ก็อาจจะถูกแปลว่าต้องให้เสียอากรมฤคกด้วย แต่เมื่อ
คณะรัฐมนตรีได้ลงมติแล้วว่า พระราชทรัพย์ที่เป็นพระราชมฤคก ตกไปยัง
ผู้อื่น นอกจากผู้สืบราชสมบัติของเสียอากรมฤคก นอกจากนั้นเงิน
พระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ไม่ต้องเสียอากรมฤคก ดังนแล้ว ก็
ไม่มีเหตุที่น่าจะรังเกียจอันใดที่จะลงข้อความไว้ให้ชัดในพระราชบัญญัติ
เพื่อจะกันข้อโต้แย้งที่อาจจะมีในเบื้องหน้า จึงขอเสนอให้ลงข้อความที่
กล่าวแล้วต่อไปในมาตรา ๕ ว่า “เงินไว้แต่พระราชทรัพย์ที่เป็นพระ
ราชมฤคกตกไปยังผู้อื่น นอกจากผู้สืบราชสมบัติ ต้องเสียอากรมฤคก
นอกจากนั้นเงินพระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ ไม่ต้องเสียอากร
มฤคก”

๕๔

ประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้อภิปรายในเรื่องนี้ ไม่ควรเพิ่มเติม
คามนี้ มีหลายท่านแล้ว แต่เห็นวาทกรรมเพิ่มเติม มีเจ้าคุณเทพคนเดียว
เพราะฉะนั้นถ้าท่านผู้ใดเห็นคามเดียวกับเจ้าคุณเทพฯ ไปรคอภิปราย

ขุนวรดิษฐ์ครุฑวงศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวถึง
จริงปัญหาเรื่องนี้ไม่จำเป็นจะต้องโต้เถียงกันถึงเรื่องว่าพระราชทรัพย์นั้นเป็น
พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์หรือไม่ใช่ ที่จริงจะเป็นพระราชทรัพย์ส่วน
พระองค์หรือไม่ใช่พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ดังที่เขาใจว่าเป็นพระ
ราชทรัพย์เพื่อবারมีก็ตาม พระราชทรัพย์ทั้ง ๒ ประการนั้นเราขอความว่า
เป็นพระราชมรดกทั้งหมด ร่างพระราชบัญญัติอากรมรดกที่ได้ออกไป
แล้วนั้น เราไม่ได้แยกเลย เพราะฉะนั้นเมื่อเราไม่แยก คามความเข้าใจ
ใจของเรา เราคงถือว่าเป็นพระราชทรัพย์ของพระราชทานทั้งนี้ ทั้งส่วน
พระองค์หรือไม่ใช่ส่วนพระองค์ก็ตาม เคยจนพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวมีพระราชประสงค์ขอยุติเดียว เพื่อให้เป็นการง่ายเข้าหรือเพื่อไม่
ให้มีที่ไมใช่ในกักขฬากฎหมายอันเข้าใจความง่ายเข้า จึงขอให้แยกจำ
กัทรัพย์สมบัติที่ไม่ใช่ส่วนพระองค์หรือส่วนพระองค์ ก็คามตกไปยังผู้
ไม่ใช่ผู้สืบราชสันตติวงศ์จึงควรให้เก็บอากรมรดก ถ้าหากว่าทรัพย์
สมบัติเหล่านั้นตกไปยังผู้สืบราชสันตติวงศ์แล้วไม่ต้องเก็บ ก็การเขียน
กฎหมาย เราคงการจะให้ผู้อ่านกฎหมายเข้าใจได้ง่ายที่สุดอยู่แต่
แต่เราเขียนกฎหมายไว้กว้าง ๆ อย่างนี้ คิดดูเถอะว่าคนในประเทศ
สยาม ที่จะมีสมบัติถึงเหมือนอย่างท่านทั้งหลาย ที่เป็นกฎหมาย

๕๕

หม่อมคน ข้าพเจ้าคิดว่ามีจำนวนน้อยที่สุด ด้วยเหตุนี้แหละ ข้าพเจ้า
จึงเห็นว่าควรที่จะเขียนลงไปให้แจ่มแจ้งทีเดียว ว่าถ้าไม่ใช่รัชทายาท
แล้วก็ให้เก็บอากรมฤคก

นายเด็มียศ หงส์ประภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดอยุธยา กล่าววา
ง่าที่สภาฯ ของเราได้ดำเนินการมาแล้ว เราเอาแบบอย่างของอารยะประ
เทศเขา ที่มีลักษณะและแบบการปกครองคล้ายของเรา ฉะเพาะ
อย่างนี้คือประเทศอังกฤษ ถ้าจะมองดูตามประวัติศาสตร์แล้ว แม้ใน
อังกฤษก็ ตั้งแต่แผ่นดินพระนางแอนน์มาจนถึงบัดนี้ ไม่มีกษัตริย์
องค์ใดที่เขาจะถ่วงพิวดีคือขัดขืน เมื่อสภาฯ ได้ลงมติไป เพราะฉะนั้น
เราไม่ควรยอมให้พระเจ้าแผ่นดินของเราขึ้นมือเข้าเกี่ยวข้องกับเรื่องนด้วย
และตามรัฐธรรมนูญของเรา มีคำฉบับบอกว่า พระเจ้าแผ่นดินจะทำการ
ใด ๆ ก็ตาม โดยทางนี้คือบัญญัติ มีบทบัญญัติบอกว่า โดยคำแนะนำ
และยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น และไม่มีบทบัญญัติว่าให้
สภาฯ ทำความคำแนะนำและยินยอมของพระมหากษัตริย์ เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะเพิ่มเติม

นายสว่าง ศรีวิโรจน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี กล่าววา ในเรื่อง
ที่ข้อความควรจะปรากฏเป็นคำบทชี้แจงหรือไม่ จะเป็นนักศึกษาก็
ไม่ก็ตาม ถ้าหากว่าในคำบทไม่มีข้อความชี้แจงแล้ว ก็ย่อมเป็น

๕๖

ปัญหาอยู่ เพราะฉะนั้นปัญหาจึงมีในชั้นนี้ว่า ข้อความที่พระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทักท้วงนั้นเป็นความจริงหรือไม่ เพื่อจะคิด
 ปัญหาข้อยุ่งยากข้อนี้ เมื่อดูคัมภีร์ของเรายังไม่มีอยู่ ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ฎกา ๑ ของเราต้องเคารพต่อความจริง เคารพต่อความเป็นธรรม นี้
 ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งข้อความในรัฐธรรมนูญของเรามีปรากฏ
 ชัดอยู่แล้วว่า พระมหากษัตริย์ของเราทรงเป็นประมุข ทรงเป็นท้าว
 ฎการะ มีอำนาจที่จะทักท้วงได้คามรัฐธรรมนูญ ถ้าหากว่าข้อ
 ความที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทักท้วงนั้น ตรงต่อความจริง
 เพื่อจะเป็นการคิดปัญหาข้อยุ่งยากในภายหน้าแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่า เรา
 ควรจะปฏิบัติอยู่ ๒ ประการ ประการที่ ๑ เคารพต่อความเป็นธรรม ประ
 การที่ ๒ เคารพฎการะคือประมุขของเรา แล้วจะเป็นการถูกต้องที่สุด และ
 เป็นเกียรติศักดิ์แก่ฎกา ๑ อย่างยิ่ง

ห้วงนรินทร์ประดาตรีเษ ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี กล่าวว่
 ข้าพเจ้าเห็นควรแก้ความที่สมาชิกรัฐหนึ่งเสนอ เพราะการแก้ไขไม่เสียความ
 ไป หรือเสียผลประการใด นอกจากนั้นยังเป็นการทำให้พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัวพอพระราชหฤทัย และเรื่องนี้เป็นเรื่องเล็กน้อย และ
 ฎกา ๑ นั้นควรจะเป็นฎกา ๑ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงได้วาง
 พระทัย เพื่อจะนำความเจริญมาสู่ชาติต่อไป

๕๗

ก. เทียม ศรัทธา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่สภาพ
 ของเราได้รับรองว่า พระราชทรัพย์แผ่นดินซึ่งเป็นเกียรติยศของแผ่นดิน
 นั้น เราจะเก็บหรือไม่ ถ้าสภาพของเรารับรองแต่ວ່ว่าไม่เก็บ ก็
 เหตุใดเด่า เราจึงจะต้องไปแก้ ไขกฎหมายที่เราได้ทำเสร็จไปแล้ว ความ
 จริงว่า โดย ฉะเพาะอย่างยิ่งผู้แทนราษฎรทั้งหุดายมีความเคารพต่อองค์
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่เสมอ มิใช่ว่าไม่เคารพ แต่กฎหมาย
 ของเราได้ทำเสร็จไปเรียบร้อยแล้ว จะมาแก้บ้อย ๆ ข้าพเจ้าเห็นว่าจะ
 ไม่เป็นการเคารพต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเลย ไม่ใช่จะทำให้
 เราเกิดความรู้สึกเคารพต่อในหลวงเลย การทำอะไรด้วยความตั้งใจดี
 ต่อชาติหนึ่งก็คือ ความเคารพต่อประมุขของชาติเรานั้นเอง

นายเตียง ไซยกาด ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรราชธานี กล่าวว่
 ข้าพเจ้าสงสัย ขอเรียนถามทศาง เมื่อกว่า จะให้อภิปรายได้ฉะเพาะ
 ฝ่ายไหนไม่ทราบ ข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจ

ประธานสภาฯ กล่าวว่ คืออยากจะได้ ฟังกรรมในทางตรงกันข้าม
 คือผู้ที่เห็นว่าควรแก้ มีมาก ผู้ที่เห็นว่าไม่ควรแก้ ก็ควรจะได้อภิปรายบ้าง
 เพื่อแสดงความรู้กัน เมื่อเป็นการสมควรข้าพเจ้า ก็จะได้ลงมติบที่เดียวว่
 แก้หรือไม่แก้เท่านั้น

๕๘

นายสวัสดิ์ ยู่เวต์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าววา
 ขาพเจ้าเห็นควรจะแก้ ที่เห็นว่าควรแก้ ก็เพราะว่านายกั๊ยของทบรัก
 ษา กฎหมายได้บอกไว้แล้วว่าควรวนปรอบเปอร หรือทพยัดมบคัประจำ
 ตระกูล ประดับเกียรติยศของพระเจ้าแผ่นดินนั้น ในหลักกฎหมาย
 ทั่วไป ก็ถือว่าพระเจ้าแผ่นดินไม่ตาย และไม่เก็บอากรมฤตค บัคน
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่เมืองนอก และประพาสไปทั่ว ๆ ทุก
 ประเทศ อย่างน้อยที่สุดท่านจะต้องได้ถามทั่ว ๆ ไปว่าความจริงเพียงไร
 ถึงแม้ว่าความจริงจะเป็นอย่างทนายกั๊ยของเส่นอเด็ด ก็พระเจ้าอยู่หัว
 ยังขึ้นให้ลงไว้ใน กฎหมายให้รัคเงินไปอีก ถ้ากฎหมายนี้ได้รับความ
 หมาย ก็ไม่ใช้ถ้าหากได้รับความหมาย คงเป็นพระเจ้าอยู่หัวได้รับความ
 หมาย เพราะฉะนั้นควรจะต้องแก้ตามนั้น ในเมื่อลงไปแต่ก็ไม่ได้แก้
 และไม่เสียผลอะไร

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา
 ข้อที่โต้แย้งกันในที่ประชุมในขณะนี้ ทำให้ขาพเจ้าเกิดความสงสัย
 ขึ้นมาอย่างหนึ่ง ก็คือว่าพระราชดำรัสทักท้วงของพระเจ้าอยู่หัวตาม
 มาตรา ๓๘ นี้ เป็นรูปญัตติหรือรูปญัตติ ที่สภาฯ จะพึงลงมติได้หรือไม่
 ในตัวด้วยหรือไม่ หมายความว่า ถ้าสภาฯ ลงมติให้เป็นอันแก้
 ตามพระราชดำรัสนั้น จะถือว่าข้อความตามพระราชดำรัสทักท้วงนั้น
 เป็นญัตติที่จะพึงกรอกข้อความลงไปในกฎหมายหรือไม่ หรือว่าคณะ

๕๘

รัฐมนตรีจะรับสนองพระบรมราชโองการแก่ ขอนยังสงสัยอยู่มาก ถ้า
ลงไปแล้วจะเกิดผลอย่างไรยังไม่ทราบ

ประธานสภาฯ กล่าวหา เอาไว้ เป็นปัญหาที่หลัง ปัญหาที่เรา
อภิปรายกันว่าจะแก้หรือไม่แก้ ส่วนว่าจะแก้อย่างไร เอาไว้ เป็น
ปัญหาที่สอง

นายไค่ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวหา
ปัญหาเรื่องข้าพเจ้าฟังแล้ว รู้สึกไม่สบายใจ เพราะเป็นปัญหาระวาง
พระมหากษัตริย์กับสภาฯ ในเรื่องสำคัญคือว่า เรายังประกอบเปอร์ตจะ
ต้องเสียภาษีหรือไม่ คณะรัฐมนตรีได้บันทึกแล้วว่าไม่ต้องเสียภาษี
และได้ทูลไปยังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้ทรงตอบมาว่า
ไม่ทรงรังเกียจตามที่คณะรัฐมนตรีกระทำไปนั้น แต่มีพระราชประสงค์
ให้เป็นหลักฐานมั่นคง ขยายจะให้ มีปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติอากร
มฤตกด้วย เท่าที่ข้าพเจ้าได้ ฟังท่านสมาชิกได้อภิปรายมาแล้ว ฝ่าย
หนึ่งว่าไม่ควรรแก้ เพื่อรักษาเกียรติศักดิ์ของสภาฯไว้ ข้าพเจ้าก็พอ
ใจ อีกฝ่ายหนึ่งว่าควรจะแก้ เพื่อรักษาน้ำพระทัยของพระมหากษัตริย์
ข้าพเจ้าก็อยากได้ ที่นข้าพเจ้าไม่รู้ว่าไปทางไหน ข้าพเจ้าอยากได้
ทั้งสองทาง ที่นข้าพเจ้าอยากจะไปทั้งทางเราจนประกอบเปอร์ตไม่ต้องเสีย
ภาษี แต่ไม่จำเป็นต้องลงไปในพระราชบัญญัติ คือไม่ให้เสีย
เกียรติศักดิ์ของสภาฯ ไม่จำเป็นจะต้องลงไปในพระราชบัญญัติ สภาฯ

๖๑

เรื่องรัฐธรรมนูญนั้น พระมหากษัตริย์ย่อมไม่มีสิทธิ์ในการที่จะเสนอญัตติแก่
พระราชบัญญัติว่าเป็นอย่างไร แต่ว่าข้าพเจ้าไม่ใช่รัฐธรรมนูญ ซึ่ง
จะตำราอธิบายได้ วิชิต่างพระราชบัญญัติไม่เห็นชอบด้วยมา
ยังสภาฯ นั้น ไม่มีประเทศใดที่ใช้รัฐธรรมนูญได้เคยกระทำ ความ
เห็นโดยฉะเพาะนี้อาจจะขอให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากรฯ ที่เป็นกรัฐ
ธรรมนูญและกรรมาธิการ ได้ทรงอธิบายว่าในการตั้งคณินั้นมีสิทธิ์
ขอแก้หรือไม่ หรือจะตั้งคณินด้วยวิธีไม่เห็นชอบด้วย

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าใคร่จะขอความเห็นที่ประชุม
ว่า เราจะควรลงมติกันได้หรือยัง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ญัตติของข้าพเจ้าเมื่อตะกมมีใครรับรองหรือไม่

มีสมาชิกรับรับรอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
เพราะฉะนั้นเป็นญัตติแล้ว

ประธานสภาฯ กล่าวว่ คือข้าพเจ้าเตรียมมาแล้วว่ ไม่ หรือ
เอา เสียก่อน ถ้าว่เอา เราจะควรผ่อนผันประการใด ข้าพเจ้าไม่คิด
แล้ว จะได้พูดที่หลัง ถ้าท่านมีความเห็นจะเสนออย่างนั้นก็ควรเสนอ
ในเวลานั้น เพราะฉะนั้นขอจะทราบว่ควรลงมติได้หรือยัง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ก่อนที่จะลงมติ ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงความรักใจที่ควรจะต้อง
 ในปัญหาแห่งกฎหมายฉบับนี้คือว่า ในการปกครองตามวิถีทางแห่ง
 รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑ ว่าอำนาจอธิปไตยย่อมมาจากประชาชน บัดนี้
 สภาฯ อันใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชนนั้น เห็นว่ามีอำนาจเป็นที่จะ
 ต้องออกกฎหมายอันหนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและเห็นว่าจะ
 จะประกาศใช้ทันที โดยความจำเป็นนั้น บัดนี้พระมหากษัตริย์ได้
 ทรงให้เปลี่ยนแปลงใหม่ ในฐานะส่วนต่อข้าพเจ้าก็ดี ท่านสมาชิกผู้
 เกียรติทั้งหลายก็ดี ประชาชนชาวยุทธทั่ว ๆ ไปก็ดี ย่อมทอดใจทรง
 ไว้ซึ่งพระมหากษัตริย์ประคองบิดามังเกิดเกล้าฯ ปัญหาจึงมีว่า ถ้าเรา
 จะทำไปเพื่อความสุขของประเทศชาติแล้ว ท่านต้องถอยมาดังนี้ ผิด
 หรือถูก ทางใดถูกทางใดผิด ถ้าเราทำผิด สภาผู้แทนราษฎรซึ่งใช้
 อำนาจสูงสุดในประเทศ จะเป็นที่ยึดมั่นแก่ประเทศชาติ ไม่มีปัญหา
 เราจะต้องแก้ เพื่อความสุขของประเทศ แต่ถ้าหากว่าเราไม่ผิด เรา
 ทำถูก เพื่อความสุขของประเทศแล้ว เราจะไปแก้ด้วยเรื่องอะไรกัน
 สำหรับกรณีของบทปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาของประเทศเราก็ดี
 คณะรัฐมนตรีก็ดี ตลอดจนข้าพเจ้าเองก็ไม่ไร้วารอบดม ๆ ไป ได้
 ไร้วิจารณาแล้วโดยรอบคอบเหมือนกันว่า เราไม่ผิดอะไรเลย
 เก่งหรือไม่เก่งได้ผลเท่ากัน ก็เหมือนกันได้ผลเท่ากัน ในข้อที่ถามหา

๖๓

ทั่ว ๆ ไปแห่งกฎหมายนั้น พระเจ้าแผ่นดินยอมไม่ตาย หรือไม่ถวายชนม
เมื่อไม่ถวายชนมแล้ว เราก็ก้มเก็บ ก็เมื่อเราออกกฎหมายเก็บภาษี
เพราะเมื่อตายลง เมื่อไม่ตายแล้วเราก็ก้มเก็บ เพราะฉะนั้นไม่มี
ปัญหาอะไรที่จะผิด ควรแล้วหรือที่ท่านสมาธิก ผู้มีเกียรติทั้งหลาย จะ
เอาความไม่ผิดของประชาชนมาพด่าเสีย เราไม่ผิดเราแก้ทำไม ท่าน
ไม่นึกถึงประวัติของสภาฯ อันจะตราครั้งคิดอยู่ชั่วถูกชั่วหลานของเรา
บ้างหรือ ข้าพเจ้าปรารถนายิ่งนักที่จะให้สภาฯ เราเข้มแข็ง แต่ทำไม
ใช้เชิงกระด้าง เข้มแข็งไปในทางที่ถูก ที่งาม ที่ชอบธรรม ไม่ใช่
กระด้างไปในทางที่ผิดก็ไม่แก้ ไม่ผิดก็ไม่แก้ เช่นนั้นเราไม่ปรารถนา
ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะให้แก้ไปในทางที่ถูกที่ชอบที่งาม ข้าพเจ้าปรารถนา
เช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อเราเดินทางไปในทางที่ถูกที่ชอบแล้ว ข้าพเจ้า
เห็นว่าเราทำไม่ผิด เราเดินไปยังความจริง ถึงไรซึ่งเราทำแล้วคงมีสติ
ที่จะถือไว้ซึ่งธรรม โดยเห็นพร้อมกันว่าเมื่อเราทำถูกแล้ว แล้วก็ไม่
ควรแก้ ในการที่เราจะทำตามนั้น ประคองว่าบิดาซึ่งปกครองบุตร บุตร
ที่ด้อยอมเคารพต่อบิดา และคอยระวังป้องกันไม่ให้บิดาผิดพลาด เพราะ
ว่าความผิดพลาดของบิดานั้นก็คือความเสื่อมเสีย คือความไม่เจริญของ
ครอบครัว บุตรที่ดีที่รักบิดาย่อมจะต้องช่วยเหลือประคับประคองบิดา
เพื่อความเจริญของครอบครัว ฉะนั้นโลกนี้ประเทศชาติก็เหมือนกัน จะ
ต้องเข้มแข็งไว้ ในทางที่ควรจะต้องเข้มแข็ง อย่าง สมาธิกผู้หนึ่งกล่าวไว้

๖๕

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ส้มควรจะลงมติได้ หรือยัง ท่านผู้ใด
เห็นว่าส้มควรจะลงมติได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจะลงมติได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ปัญหาที่ข้าพเจ้าจะให้ลงมติดังนี้ มีอยู่ ๒
อย่าง คือว่า ควรจะเพิ่มเติมตามที่พระราชประสงค์หรือไม่ ถ้าท่าน
ผู้ใดเห็นว่าควรเพิ่มเติมให้ลงเบี่ยขาว ถ้าท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรจะ
เพิ่มเติมลงเบี่ยเขียว แล้วเป็นมติว่าแก้หรือไม่แก้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอพูดให้ตรงภาษารัฐธรรมนูญหน่อย
ถ้าท่านผู้ใดเห็นว่าควรยื่นตามมติเดิมขอให้ลงเบี่ยขาว ถ้าไม่ยื่นตามเดิม
ลงเบี่ยเขียว โปรดอ่านชื่อตามตัวอักษร คือไปนี้จะอ่านชื่อรายบุคคล
และถึงคะแนนตามรายบุคคลตามข้อบังคับ

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
ให้ตั้งกรรมาธิการนับคะแนนเสียก่อนเมื่อใดลงเบี่ยแล้วก็จะออกไปหมด

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ออกไม่ได้ ไม่ได้อนุญาตให้ออก

เดชาธิการสภาฯ อ่านรายนามสมาชิกเพื่อลงคะแนนตามตัวอักษร
เมื่อสมาชิกได้ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ประธานสภาฯ ได้ตั้งบุคคล
ต่อไปนี้เป็นกรรมาธิการตรวจคะแนนเสียง คือ

๑. ชุนคุกรการพิจิตร
๒. นายจิ่ง จริงจิตร

๖๖

๓. ร.อ. จิบ ศิริไพบุตย์ ร.น.

๔. นายเจือ ศรัยาภย์

๕. นายคาร์ดี มหาวงศ์นนท

๖. ร.อ. ชัดดี กุดกำมรร ร.น.

เมื่อกรรมาธิการตรวจคะแนนเสียงเสร็จแล้ว รายงานต่อประธานสภาฯ คือ มีผู้ที่ไม่ลงคะแนนเสียง ๑๒ ท่าน (เป็นคณะรัฐมนตรีทั้งหมด)

ประธานสภาฯ กล่าวว่า จำนวนสมาชิกตามเสียงที่เรียกชื่อมาลงคะแนนรวมทั้งหมด ๑๓๒ ท่าน ลงเสียงขาว ๘๘ ท่าน เสียงเขียว ๓๕ ท่าน ไม่ออกเสียง ๑๒ ท่าน เป็นอันว่ายืนยันตามมติเดิม ต่อไปนี้จะพิจารณาตามบันทึกของรัฐบาลหน้าที่ ๒ วรรคที่ ๒ นับจากข้างท้ายขึ้นมาท่านจะเห็นได้ว่าคณะรัฐมนตรีได้ พุดแต่ถึงความประสงค์ ในอันที่จะแสดง ความมั่น เพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงมีพระทัยไว้หลายสถาน

๑. มติของคณะรัฐมนตรีเรื่องพระราชบัญญัติเท่าที่เกี่ยวกับมฤคก ได้มีหนังสือกราบบังคมทูล ทั้งได้ตั้งกระทรวงการคลังตามนั้นแล้วควร ถือเป็นหลักถกถานได้สถานหนึ่ง

๒. ถ้าจะ ไปรคเกล้าฯ ให้แจ้งมติของคณะรัฐมนตรีไปยัง กระทรวง ยุคศิธรรมไว้ด้วยก็ได้สถานหนึ่ง

๖๗

๓. จะโปรดเกล้าฯ ให้ นำหนังสือแจกเปลี่ยน ระหว่าง พระมหากษัตริย์ กับรัฐบาลในเรื่องหนังสือพิมพ์ ในราชกิจจานุเบกษาที่ใดสถานที่หนึ่ง หรือ

๔. เมื่อประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว จะโปรดเกล้าฯ ให้ คณะกรรมการกฤษฎีกาที่ดูความออกชั้นหนึ่งก็ได้ ตั้งขึ้นใคร่ขอถามรัฐบาลว่า รัฐบาลมีความประสงค์จะแนะนำให้ที่ประชุมพิจารณาในข้อเหล่านี้หรือว่าจะให้ที่ประชุมพิจารณาอย่างไรต่อไป

นายกรัชมন্ত্রী กล่าวหาว่า รัฐบาลถือเท่าที่ได้ส่งกระทรวงการคลังไปแล้ว แต่หาที่ประชุมอยากจะเพิ่มเติมอะไรอีกก็เชิญ

ประธานสภาฯ กล่าวหาว่า รัฐบาลประสงค์ว่าในเรื่องนี้ได้บอกกระทรวงการคลังไปแล้ว แต่หาที่ประชุมจะประสงค์เพิ่มเติมอะไรอีกก็ได้แต่ที่ประชุมจะพิจารณา เพราะฉะนั้นใครจะขอมติของที่ประชุมก่อนว่าจะมีอะไรควรจะเพิ่มเติมบ้างหรือไม่ ถ้าท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเพิ่มเติมโปรดยกมือขึ้น คือว่าพระบัญญัติสภาฯ นี้ได้ลงมติไปแล้วว่ายืนยันตามมติเดิมแต่เนื่องจากบันทึกของรัฐบาลมีแยกไว้ ๔ สถานที่ในการที่จะให้ความมั่นพระทัยต่อพระมหากษัตริย์ และรัฐบาลได้แถลงแล้วว่าเรื่อง ตามมติของคณะรัฐมนตรี นั้นได้ส่งไป ยังกระทรวงการคลังแล้ว แต่หาที่ประชุมใคร่จะเพิ่มเติมอะไร เพื่อให้เบนความมั่นพระทัยแก่พระมหากษัตริย์ ทางรัฐบาลก็ไม่ขัดข้อง เพราะฉะนั้นเพื่อจะคัดความให้

๖๘

ต้นเขา อยากจะถามที่ประชุมนี้ก่อนว่าท่านจะมีความประสงค์เพิ่มเติม
หรือไม่ เพราะฉะนั้นจึงให้ลงมติขึ้นก่อน ถ้าไม่เพิ่มเติมก็จะคัดบทไปเสีย

ร. ศ. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า เรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าพระมหากษัตริย์ผู้ทรงไว้ อานาจบริหารทางคณะรัฐมนตรีควรจะมอบให้เป็นหน้าที่
ของคณะรัฐมนตรีที่จะจัดให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ หรือ ตามกฎ
หมายนั้น เป็นฎกตามรัฐธรรมนูญ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า อันนั้นเป็นของที่อยู่ในตัวนั่นเอง ซึ่งถ้า
สภาฯ ลงมติอย่างนั้นแล้ว จำเป็นที่รัฐบาลจะต้องสนองพระบรมราช
โองการบอกไปเมื่อได้รับคำยืนยันต่อรัฐบาลแล้ว นั้นเป็นทางการปฏิบัติ
อยู่แล้ว ปัญหาต่อไปมีว่าเราควรจะเพิ่มเติมอะไรให้เป็นการมั่นพระทัย
หรือไม่

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า เมื่อ
ก่อนลงมติข้าพเจ้าได้เสนอแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามพระราชประสงค์
ที่เราจะมอบให้ คือให้สภาฯ นี้ คือความ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสภาฯ คือ
ความในร่างพระราชบัญญัติก็ได้ เพราะฉะนั้น ก่อนอื่นข้าพเจ้าสงสัยว่า
นี่ยังเป็นร่างพระราชบัญญัติอยู่ จะมีความในร่างได้หรือไม่ ขอความ
เห็นของที่ปรึกษา

ประธานสภาฯ ออนุมัติ

หม่อมเจ้าจรรณไวทยากร จรรณ ทรงกล่าวหาว่า ตามความเห็นของข้าพเจ้านั้นสภาฯ คือความไม่ได้ ไม่ใช่ขาด แต่ว่าความคิดที่ท่านสมาชิกได้เสนอนั้นอาจจะทำได้ อย่างนี้ สภาฯ ลงมติแล้วจะได้ ในรายงานเพื่อประกอบเช่นนี้ยอมทำได้

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวหาว่า ถ้าเช่นนั้นข้าพเจ้าเดิมนั้นอยู่ในเวลาที่ปรึกษาพระราชบัญญัตินี้ ข้าพเจ้าถือว่าข้าพเจ้าได้ขอเสนอเป็นในทำนองว่าความหมายแห่งมาตรา ๖ ของร่างพระราชบัญญัติ ที่ปรึกษาใหม่ไม่หมายความถึง เกราะนัรบอบเปอร์ตควย ข้าพเจ้าขอเสนอเป็นญัตติคิดว่าพระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตกมาตรา ๖ นั้นไม่กินความถึง เกราะนัรบอบเปอร์ตควย

ขุนต์มาหารหิตระคดี ขุนประเจตตรุณพันธ์ รับรอง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัด นครศรีธรรมราช กล่าวหาว่า ในเรื่องที่เราได้หมดไป และตรงตามประเด็นแล้ว ก็คือพระมหากษัตริย์ส่งมาให้สภาฯ ลงมติว่าจะแก้หรือไม่นั้น และสภาฯ ลงมติดำเนินตามมติเดิมแล้ว ประเด็นทั้งหมดแล้ว ส่วนในกิจการต่อไปนั้น เกี่ยวด้วยการบริหารของรัฐบาล ของพระมหากษัตริย์อาจจะส่งไปภายในพระราชกำหนดกฎหมายประการใดก็ได้ ถ้าชัดของก็ส่งสภาฯ อีกครั้งหนึ่งก็ได้ ในโอกาสเดียวกัน ข้าพเจ้าขอเสนอให้เอาเรื่องอื่นเข้ามาปรึกษา

นายพัก ณ สงขลา รับรอง

๗๐

ประธานสภา ฯ กล่าวคำ มันเป็นเรื่องใหญ่ เราค่อยทำค่อยไป
นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ไม่มีปัญหาใหญ่กว่านี้แล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้
เอาเรื่องเจ้าปรีกษาเดงก็มีดีมารีบรับรองแล้ว

พระพิริยชนาคร รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวคำ เป็นอันว่าเราจะบันทึกถ้อยคำที่สมาชิก
ประสงค์จะพูดต่อไปหรือไม่ และอีกฝ่ายหนึ่งเสนอว่าไม่ควร เพราะว่า
เราหมดเรื่องแล้ว

นายไค ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า เรื่อง
นี้ได้พูดกันจนกระทั่งลงมติแล้วและท่านผู้เป็นประธานได้บอกข้าพเจ้าว่า เมื่อ
ลงมติแล้วจะเพิ่มเติมไค และตามที่ข้าพเจ้าเสนอญัตติและมีผู้รับรองถูก
คัดแล้ว เหตุที่ข้าพเจ้าเสนอขอข้าพเจ้าอยากจะทำเหมือนกัน คือความ
มุ่งหมายก็มีอย่างเดียวกันว่าอยากให้พระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวเป็นที่พอพระราชหฤทัยบ้าง ข้าพเจ้าเห็นว่าสภา ฯ นี้ควร
จะทำตามบ้าง ถ้าไม่เสียหลักการ นี้ก็ไม่เสียหลักการอะไร เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้เสนอญัตตินี้ ข้าพเจ้าถือว่าญัตตินี้เป็นญัตติอันถูกต้อง
แล้ว มีผู้รับรองแล้ว เพราะว่าความมุ่งหมายของรัฐสภาที่ดี ที่เสนอ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่กินความถึงกรณีปรออบเปอร โดยอยู่แต่
รัฐมนตรีได้ปฏิบัติอยู่นั้นก็เพื่อพระราชประสงค์อย่างเดียวกัน และตน

๗๑

ข้าพเจ้าก็อยากจะเพิ่มเติมว่า แม้ความในที่ประชุมได้เป็นหลักฐานยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้พระราชประสงค์ยิ่งขึ้น ได้เป็นผลบ้าง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวถึง ข้าพเจ้ารู้สึกงงงวยต่อคำถามที่กล่าวมานี้ คือว่าข้อบังคับของเรามีอะไรบ้างที่เรารู้สึกผิดเป็นกฎหมาย แล้วมีอะไรอีกเท่านั้น กระตุกถาม คำถาม แต่มีคดีอะไรอีก ก็เมื่อไม่มีคดีอะไรแล้ว เราจะเอาอะไรมาปรึกษา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอว่าเราหมดเรื่องแล้ว ตามประเด็นที่เราอยู่ ขอให้เอาเรื่องอื่นมาปรึกษาตามระเบียบวาระที่มีอยู่ อย่าให้เสียเวลาเลย ส่วนจะให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ของพระมหากษัตริย์นั้นนอกเรื่องของพระมหากษัตริย์ ซึ่งสภา ฯ นี้จะไป เพราะถ้ารัฐบาลได้แยกแยะแล้ว ก็ขอให้ส่งพระราชประสงค์ของพระมหากษัตริย์ซึ่งสภา ฯ นี้ไม่มีความเห็นอะไร และมีหน้าที่อะไร เพราะสภา ฯ นี้มีบัญญัติเกี่ยวกับการออกกฎหมาย เมื่อไม่ใช่คดีในทางกฎหมายแล้วคดีอะไรไม่ทราบ เพราะฉะนั้นขอให้เอาคดีอื่นมาว่าตามระเบียบวาระที่มีอยู่

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวถึง ในตอนที่ปรึกษาพระราชบัญญัติท่านผู้เป็นประธานได้พูดเองว่าเรามีอำนาจที่จะเพิ่มเติมได้ ข้าพเจ้าก็ได้เสนอก่อนลงมติว่าเพื่อให้ได้ผล แต่ว่าไม่ยกขึ้นตามมติเดิม แต่ว่าให้ได้ผลทำนองเดียวกันทั้งรัฐบาลเพื่อให้แล้ว

๗๒

เท่านั้นเอง ไม่มีอะไร นอกจากเราไม่เสียอะไร สภา ฯ ไม่มีเสียอะไร
 ทำให้เป็นที่ชมชื่นกันมากจนท่าน ประธานเองก็ได้รับรองแก่ข้าพเจ้า
 ว่า เมื่อถึงมติแล้วจะเพิ่มอะไรก็ได้ เพราะฉะนั้นเองในปัญหาที่ปรึกษา
 ขอบัญญัติในอากรมฤคกมัตถะที่จะขอให้ ศคความในพระราชบัญญัติคนไป
 ทว้อมกัน

ร.ท. ทองคำ คด้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
 กล่าวว่า ความข้อเสนองของท่านสมาชิก ฯ ที่กล่าวเมื่อก่อนเป็นขอเสนอ
 ก่อนที่เราจะโหวตกัน เมื่อเราโหวตกันจะเอาตามร่างเดิมหรือจะแก้ โหวต
 นั้นมันสุดท้ายของท่านสมาชิก ฯ ที่เสนอ เพราะฉะนั้นต้องเป็นอันตกไป

ขุนวรสิทธิ์รุณเดทย ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
 ข้าพเจ้าคิดว่า การที่เราจะมาตีความกฎหมายในเรื่องนั้น ก็จะเป็นการเดชะ
 เดือนเต็มที เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าสภา ฯ นี้ ตามรัฐธรรมนูญมี
 อยู่ว่าจะต้องทำการเกี่ยวกับนิติบัญญัติเท่านั้น การตีความเป็นหน้าที่ของ
 ตุลาการคือของศาลต่างหาก ถ้าหากว่าเราออกกฎหมายไปแล้วภายหลัง
 หนึ่งศาลไปตีความผิดความประสงค์ของสภา ฯ ไปเช่นนั้น ทางสภา ฯ
 ก็ออกกฎหมายเปลี่ยนแปลงกฎหมายใหม่ก็ได้ ไม่เห็นเป็นการขัดข้อง
 ด้วยเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เสร็จขาดไปแล้ว ไม่น่าจะทำ
 อะไรต่อไป การที่จะเพิ่มเติมอะไรก็ไม่ควร ควรที่จะดำเนินการต่อไป
 จะดีกว่า

๗๓

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าได้รับไว้แก่สมาชิกผู้
หนึ่งจริง ว่าจะมีการพิจารณากันถึงเรื่องอื่นต่อไป แต่เมื่อมีสมาชิก ฯ
หลายท่านคัดค้านว่าที่ข้าพเจ้ารับนั้นผิด ข้าพเจ้าใคร่จะขอความเห็นที่
ประชุมถึง โทษข้าพเจ้า ท่านผู้ใดเห็นว่าข้าพเจ้าผิดโปรดยกมือขึ้น

นายพัก ภูมิตงขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่
ไม่ใช่เกี่ยวปัญหาว่าผิดหรือไม่ผิด

ขุนต์มาหารหิระคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ การ
ที่จะโหวตว่าประธาน ฯ ผิดหรือถูกข้าพเจ้าขอค้าน เพราะเหตุว่าเรื่อง
เป็นการอภิปรายระหว่างสมาชิก ฯ แล้วทำไมประธาน ฯ จะผิดหรือถูก
ด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอค้าน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ รายงานบันทึกของผู้เสนอญัตตินี้พอใจ
หรือไม่ จะบันทึกไว้ไม่ต้องโหวตพอใจหรือไม่ ผู้เสนอญัตติของนายไค้

ขุนต์มาหารหิระคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ อาจ
จะพูดให้สมาชิกบางคนเข้าใจผิดได้ อันที่จริงญัตติของสมาชิกผู้หนึ่งคือ
นายไค้ ปาณิกบุตร ที่จริงเป็นญัตติก่อนหน้าที่จะลงมติ ในเมื่อเรามี
ปัญหาเกิดขึ้นว่าเรื่องนั้นถึงคราวนี้ปรอบเปอรุคหรือไม่ - ตามที่สมาชิก
ส่วนมากลงความเห็นไปนั้นว่าไม่ถึงถึงคราวนี้ปรอบเปอรุคด้วย เชื่อตาม
หนังสือที่รัฐบาลเสนอขึ้นมา นายไค้ ฯ มีความข้องใจในข้อนี้ เพื่อ

๑๔

รับผิด จึงขอเดชะบัญญัติขอให้ ตักความเสียก่อนแล้วเราลงมือรับหรือไม่รับ
แต่เมื่อบัญญัติคนกดหน้าเป็นหลัง ข้าพเจ้าก็อยากขอแนะนำเพื่อนข้าพเจ้าว่า
ถอนดีกว่า

พระพิณิจรนากร ฯ รับรอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา เมื่อ
เพื่อนหลายคนให้ถอนข้าพเจ้าก็ถอน

ประธานสภา ฯ กล่าววา ต่อไปจะได้พิจารณาจนถึงเรื่องระเบียบ
วาระที่สอง

หยุดพักเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อไป เวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

ประธานสภา ฯ กล่าววา จะต้องไปทำหน้าที่กรรมการ ได้อนุมัติ
ให้รองประธานสภา ฯ ทำการแทน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ค่อนไประเบียบวาระข้อ ๒
เรื่องพระราชบัญญัติอาชญากรรม เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และ
ดอกไม้เพลิง พุทธศักราช ๒๔๗๒ ของรัฐบาล คณะกรรมการได้
พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมเสร็จแล้วพร้อมด้วยบันทึกรายงาน

นายเทียบ นันทแพทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี กล่าววา
ร่างพระราชบัญญัติอาชญากรรมแห่งดังในฉบับนี้ ขอให้เลื่อนไปในวันจันทร์
ฉันทขอให้นำร่างข้อบังคับของสภา ฯ เข้าปรึกษา

๗๕

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ใครรับรอง
นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวหาว่า ไม่ได้เปิดเผย ตามเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ที่จริงระเบียบวาระนี้ ได้ตั้ง
ไปให้อ่านตั้งแต่ต้นที่ ๓ สิงหาคม แต่บางที่สมาชิกจะไม่ได้รับทักกัน
หรืออย่างไร

พระพิริยชนาการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวหา มิได้
เพิ่งได้รับ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ก่อนที่จะเปิดเผยตามข้อ
ขอรับรองของท่านสมาชิก อยากจะขอความเห็นที่ประชุมทั่ว ๆ กันไปก่อน
ว่า ท่านผู้ใดมีความเห็นที่จะเปิดเผยวาระนี้จากที่เจ้าหน้าที่ตั้งให้แล้ว ไป
พิจารณาว่าข้อบังคับการประชุมและปรึกษาของสภา ฯ ที่เดียว ท่านผู้ใด
เห็นควรเดือนระเบียบวาระที่ ๒ ต่อไปโปรดยกมือขึ้น

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวหา
เรื่องหน้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องขอความเห็นที่ประชุม เพราะเหตุว่า
สมาชิกทั้งหลายเพิ่งได้รับระเบียบวาระอันใหม่เมื่อตระกันเอง เมื่อตอน
จะเข้ามาประชุมซึ่งยังไม่ถึงกำหนดตามข้อบังคับ เพราะฉะนั้นขอให้
พิจารณาข้อบังคับการประชุมสภา ฯ ที่เดียว

๘๖

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วย เพราะว่าข้อบังคับจะเป็นของจำเป็นที่จะคงปฏิบัติต่อไปอย่างไรก็ต้องให้พิจารณาข้อบังคับเสียก่อน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า พังเสียงผู้ตั้งจนมากก็มีความเห็นพ้องต้องกันจะให้พิจารณาข้อบังคับเสียก่อน เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าไม่มีผู้ใดคัดค้านข้อนี้ ก็จะได้พิจารณาข้อบังคับการประชุมสภา ฯ ที่เดียว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันขอให้พิจารณาข้อบังคับการประชุมสภา ฯ ได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ร่างข้อบังคับการประชุมและการรักษาของสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๗๖ ร่างข้อบังคับฉบับนี้เดิมเจ้าคุณประธานสภา ฯ ได้ร่างเสนอที่ประชุม และที่ประชุมได้ตั้งกรรมาธิการพิจารณา กรรมาธิการได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า แทนที่จะแก้ไขแต่เพียงบางข้อ เห็นสมควรที่จะต้องแก้ไขเป็นส่วนใหญ่ จึงขอรับอนุมัติจากสภา ฯ แล้วสภา ฯ จึงได้ตั้งกรรมาธิการไปพิจารณาข้อบังคับนี้ กรรมาธิการได้ร่างเสร็จแล้ว แต่ยังไม่ทันจะได้นำเสนอสภา ฯ ก็พอดีหม่อมล้นมีประชุมคราวที่แล้วมาเรื่องจึงค้างมา จึงอยากจะขอทราบว่าจะเป็นการแปรญัตติของรัฐบาลได้หรือไม่

๗๗

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ กล่าวหา เรื่องนตามทหาพเจ้าเข้าใจว่า
กรรมวิธีการซึ่งคงไป ไปยกกว้างขึ้นมาเสนอแล้ว เราบรรจงแล้ว ส่งให้
กรรมวิธีการพิจารณาแปรญัตติอีกทอดหนึ่ง เพราะเหตุความเป็นแต่ร่างกาย
เท่านั้น

นายทองอยู่ พุกพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวหา เรื่อง
ของบังคับเจ้าอาภรณ์ของสำคัญ เพราะข้อบังคับคือข้อผูกมัด
ของบรรดาสมาชิกในสภา ฯ เอง เดรัภาพของสมาชิกจะหมดไปได้
ก็เพราะข้อบังคับเอง เพราะฉะนั้นจึงเป็นของสำคัญ และตามที่รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลังแถลงเมื่อก่อนหาพเจ้าก็เห็นพ้องด้วย คือว่าควรจะ
รับหลักการ แล้วมอบไปให้ คณะกรรมการที่ได้ตั้งไว้สำหรับ พิจารณา
กฎหมายทั่ว ๆ ไป แล้วให้สมาชิกส่งเสนอแปรญัตติภายหลัง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา คุเหมือนจะไม่ตรงกับที่
รัฐมนตรีกล่าว

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ กล่าวหา คือว่าจะส่งไปให้กรรมการ
สามัญหรือจะตั้งขึ้นใหม่ก็ได้ แต่ว่าตามที่กรรมการร่างขึ้นมาส่งนี้ให้
ถือว่ายกร่าง เท่านั้นไม่ใช่ว่าเราจะมา พิจารณา กันเป็นวาระที่ ๒ คือเป็น
วาระที่ ๓ แล้วก็จะส่งให้กรรมการที่ตั้งไว้สำหรับ พิจารณากฎหมาย
ทั่ว ๆ ไป หรือจะส่งให้กรรมการพิเศษที่ตั้งใหม่ก็แล้วแต่จะ โปรด

๑๘

ทำการแทนประชาชนสภา ฯ กล่าวหาว่า ตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังได้นำมา คอจะตั้งกรมราชการพิเศษหรือกรมราชการ
ประจำพิจารณาท่านผู้ใดจะมีข้อคัดค้านอย่างไรบ้าง

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวหา
ข้าพเจ้าขอพูดในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง ร่างข้อบังคับนี้ สภา ฯ ได้ตั้ง
กรมราชการไปพิจารณาแล้วด้วย และได้กำหนดวันแปรญัตติแล้วด้วย
เมื่อพ้นกำหนดแล้ว สมาชิกก็ดี หรือรัฐบาลก็ดี ไม่มีอำนาจที่จะแปรญัตติ
ได้ เพราะฉะนั้นคำแปรญัตติที่ส่งเข้ามาเมื่อวานนี้นั้น จึงไม่ถูกต้อง
ข้าพเจ้าเห็นว่าควรให้ ตกไป

นายมงคล รัตนจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวหาว่า ข้าพเจ้าขอพูดในนามของสมาชิกคนหนึ่งเหมือนกัน คือว่าที่
ประชุมกันไ้มีความตกลงกันเมื่อสมัยประชุมที่แล้วมา ให้ตั้งกรมราชการ
สำหรับพิจารณาและตรวจร่างข้อบังคับในการตกลงกันนั้น เราได้มีข้อ
ตกลงกันด้วยว่าให้สมาชิกของสภา ฯ ที่ปรากฏว่าจะส่งแปรญัตติให้ ส่งภายใน
กำหนดเวลา และมีสมาชิกบางคนส่งต่อเมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้ว เพราะ
ฉะนั้น เมื่อพ้นกำหนดแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรจะรักษาข้อตกลงของ
เราไว้ หากควรบัญญัติใด ๆ ที่ส่งมาพ้นกำหนดเวลาไม่

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ์ กล่าวหาว่า ตามที่ท่านสมาชิกนั้นเองได้
ตั้งกรมราชการตรวจร่างว่าจะควรแก้อย่างไร ข้อบังคับนั้นเป็นข้อสำคัญ

๘๐

ไม่ใช่ทำใหม่เป็นบางข้อบางตอน อีกประการหนึ่ง บางแห่งก็ได้ เติม
ลงไป จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงการทั้งหมด เพราะฉะนั้นไม่ควรจะให้
เป็นวาระที่ต้องถามที่ทูลหรือ รัฐมนตรีว่า

ค. ยู่เกียง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าว
ว่า ข้าพเจ้ารับรอง คือว่าคณะกรรมการรับเอาไว้ประกอบการพิจารณา
เท่านั้น แต่ไม่ได้เชิญผู้แปรญัตติมาแถลง เพราะฉะนั้นเป็นการยกวาง
เท่านั้น ไม่ใช่เป็นการพิจารณา

พ.ร.ค. พระยาศรียุทธเดณี ร.น. ประธานกรรมการ กล่าว
ว่า เรื่องเดิมที่ข้าพเจ้าทำได้ ข้าพเจ้าเป็นผู้เสนอขอแก้ไขข้อบังคับบาง
ข้อ แต่ก็ได้สภาฯ นี้ได้ตั้งกรรมการไปพิจารณาและกำหนดวันให้
ตั้งมาชิกแปรญัตติ แต่เมื่อกรรมการได้ไปพิจารณาแล้วเห็นว่าเท่าที่
ข้าพเจ้าแก้ไขนั้นยังไม่พอ ควรจะแก้ไขใหม่ทั้งเล่ม ข้าพเจ้าจึงได้ขอ
มติกรรมการเข้ามาเสนอต่อที่ประชุมนี้ ที่ประชุมนี้ได้อนุญาตให้ข้าพเจ้า
ไปแก้ไขใหม่ทั้งเล่ม และได้แก้ไขเสร็จแล้ว เสนอต่อสภาฯ แล้ว แต่
หากว่าสภาฯ มีมติสมัยประชุมเดียว จึงมิได้นำเข้ามาในที่ประชุม

ขุนวรดิษฐ์ครุฑมฤคย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ว่า ปัญหาที่เราใคร่จะทราบกันอยู่บัดนี้ก็คือว่า สมาชิกจะแปรญัตติได้อีก
หรือไม่ ในข้อนี้ถึงแม้ว่าความจริงจะเป็นอย่างไรก็ตาม กรรมการ
ได้กล่าว ก็คือ แต่ทว่าเมื่อเวลาที่ข้าพเจ้าอ่านข้อบังคับนั้น ทุกๆ อย่าง

ข้าพเจ้าได้เห็นชอบด้วยแล้ว ครั้นต่อมาคณะกรรมการได้มาปรับปรุง
 เลี้ยวใหม่ทั้งฉบับ สันนิษฐานว่า ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วยแล้วในชั้นเดิมว่า
 เป็นเชิงฯ แต่ภายหลังมาปรับปรุงเลี้ยวใหม่ว่าเป็นเชิงเช่นนี้ แล้วจะ
 ไม่ให้ข้าพเจ้าแปรญัตตินั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นจำกัลดเลย เพราะฉะนั้น
 เมื่อมีการปรับปรุงใหม่ทั้งฉบับก็สมควรอย่างยิ่งที่จะให้สมาชิกทั้ง หาย
 ประญัตติ ถ้าไม่อย่างนั้นแล้ว ข้อบังคับจะไม่ไรข้อบังคับที่ออกไป
 จากสภา ฯ เป็นการออกไปจากคณะกรรมการคณะเดียว เท่านั้น
 ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วยเลย

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
 อย่างไรก็ดี ปัญหาที่เถียงกันนักคือของอาศัยเอกสารที่เป็นคำสั่งนั้นเอง คือ
 รายงาน สภา ฯ ได้ตั้งให้กรรมการไปทำหน้าที่อย่างหนึ่ง ถ้าไปทำ
 หน้าที่ที่เราอาจจะไม่รับหลักการเลยก็เดี๋ยวกก็ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึง
 เห็นว่า หลักฐานที่จะช่วยว่าความจำของใครผิดหรือถูกนั้นอยู่ที่รายงาน
 นั้น ควรจะเอามาเร็ว ๆ หน่อย จะได้ไม่เสียเวลา

นายสร้อย ณ ลำปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่
 ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นเลยในการที่เราจะไปดูรายงาน เพราะเหตุว่
 เดชาริการรับรองแล้วว่ ฉะนั้นจะได้พิจารณาว่าข้อบังคับการประชุม
 และการปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร ไร คำว่าว่ ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับ

เดชาธิการสภาฯ ตามรายงานการประชุมสภาฯ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๗๖
 (ลำดับที่) ลำดับที่ ๒ ตอนญัตติของหลวงวิจิตรวาทการ เรื่องร่าง
 ข้อมติขบถการประชุมและปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร จนถึงตั้งกรรมา
 ธิการเสร็จ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
 ตามที่ท่านมาน ขำพเจ้าเห็นว่าเป็นกรรมาธิการท่านองวิจิตรวาทการอยู่แต่
 มีกำหนดการแปรญัตติไว้ด้วยเสร็จในรายงานนั้น เพราะฉะนั้นถ้าตาม
 รายงานนั้นแล้วก็แปรญัตติไม่ได้ต้องปรึกษาอาระที่ต่อ

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ์ กล่าวว่า ตามรายงานที่ท่านบอกทว่า
 ประธานกรรมาธิการนั้นเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรที่อยู่ในที่ที่จะส่งมา
 เสนอปรึกษาเดี๋ยวนี้ คำในนั้นชี้ชัดว่าด้วยคำที่สภาผู้แทนราษฎรได้ตั้ง
 มติตั้งกรรมาธิการ ท่านให้พิจารณาแก้ไขข้อบังคับการประชุมและการ
 ปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎรอันใหม่ นั้น บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้
 พิจารณาแก้ไขปรับปรุง คือไม่ใช่แก้แต่บางข้อ ที่ว่าหนักแต่
 ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอร่างข้อบังคับการประชุมและการปรึกษา
 ของสภาฯ กับบันทึกความเห็นของคณะกรรมาธิการพร้อมกับหนังสือ
 เพื่อดำเนินการฯ จะได้ปรึกษาดังมติให้เป็นข้อบังคับของสภาฯ ต่อไป เดี่ยว
 ความที่เราจะปรึกษาของข้อบังคับ ซึ่งเทียบเท่ากับร่างพระราชบัญญัติ
 เราจะทำอย่างไร เราจะต้องปรึกษาเป็นอาระที่หนึ่งใหม่

๘๔

๕๒๕๕
 ทดงนเบนตำหรับยกวาง ไม่ใช่แกเบนข้อๆ และที่บอกว่าจะทำอะไร
 กัด คือหนังสือของประธานกรรมการที่มีถึงประธานสภาแทนราษฎร
 บอกว่าเสนอร่างขึ้นมา และเสนอร่างให้เราหรือ เราก็ต้องหารือ
 วาระที่หนึ่งเดยวณ และคณะกรรมการไปพิจารณาแล้วจึงจะปรึกษา
 กับอีกที่หนึ่ง ความที่กล่าวนั้นที่บอกให้ไปนั้นก็หมายความว่า ใครจะมี
 ความเห็นอย่างไร ก็ออกความเห็นมาเพื่อช่วยปรับปรุง เพื่อเป็นการ
 ยกวางขึ้นใหม่ และอีกอย่างหนึ่ง มีข้อที่ตกเดิมขึ้นใหม่ซึ่งสมาชิก
 ทั้งหลายยังไม่มีโอกาสที่จะทักท้วงหรือแก้ไขได้เลย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
 จึงขอเสนอว่าให้เป็นอันวาระที่หนึ่ง เดยวณ แล้วก็ตั้งกรรมการเพื่อ
 ขอบังคับนั้นสมาชิกจะได้ตกเดิมแก้ไขใหม่ เป็นข้อสำคัญที่สุดจะได้แปร
 ญัตติและจะได้ของดีที่สุด

ขุนวรดิษฐ์ครุณเวทย์ รับรอง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
 ว่าในเรื่องนี้ตามที่เรากลกลงกันที่ประชุมครั้งก่อน เราตั้งกรรมการ
 เพื่อไปแก้ไขกรรมการชุดนี้ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่ามีคำสั่ง
 อย่างเดียวกับกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กรรมการ
 พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ นั้นก็มีสิทธิที่จะแก้ไขปรับปรุงพิจารณาร่าง
 พระราชบัญญัตินั้นเหมือนกัน บางทีก็คัดออก บางทีก็เพิ่มเข้า ทนขอ
 คณะกรรมการไปพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือคณะ กรรมการชุด

๘๕

นั้นก็ไปแก้ไขข้อบกพร่องนั้น จะทำให้หลักการของข้อบังคับนั้นผิดไปหรือไม่ ถ้าคณะกรรมการไม่ได้ทำให้หลักการของข้อบังคับนั้นผิดไป ข้าพเจ้าคิดว่าเราถึงวาระที่จะต้องที่เปลี่ยนแก้ไขได้แล้ว ถึงแม้จะมีตกเดิมแก้ไขอย่างไร สิทธิของสมาชิกก็มีเฉพาะตกเดิมนั้นได้อยู่แล้ว ส่วนข้อที่ไม่มั่นคงไว้เป็นเรื่อง ๆ ไป และถ้าว่ากรรมการชุดนั้นปรับปรุงทำให้หลักการและข้อบังคับเปลี่ยนแปลงไป เราจึงต้องรับหลักการใหม่ เพราะฉะนั้นเราจะลงมติกันเสียก่อน ข้าพเจ้าคิดว่าหลักการของข้อบังคับนั้นได้ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยคณะกรรมการหรือไม่ ถ้าถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขมาก เราต้องปรึกษาวาระที่หนึ่งใหม่ถ้าไม่ถูกแก้ไขแล้ว เราจะต้องปรึกษาวาระที่สอง แล้วเสนอข้อที่ตกเดิมคณะกรรมการแก้ไขไปนั้น เรามีสิทธิที่จะแปรญัตติ

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทีย ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่าจะขอที่ปรึกษาคณะจะได้เปลี่ยนแปลงหลักการแก้ไขไปใหม่หรือไม่นั้น คณะไม่ต้องการพิจารณาเพราะเหตุว่าในที่นี้ได้รับอยู่แต่ว่าได้รับปรับปรุงแก้ไขใหม่ทั้งฉบับ แปลว่าแก้ไขในสิ่งที่ข้าพเจ้าประสงค์อยู่แล้วหลายสิ่งหลายอย่างก็เมื่อไม่ให้ข้าพเจ้าแปรญัตติหรือไม่ให้สมาชิกทั้งหลายแปรญัตติ ก็แปลว่าข้อบังคับนั้นก็เท่ากับออกมาโดยคนไม่กั้น ด้วยเหตุฉะนั้นก็ควรจะให้แปรญัตติอีก

๘๖

นายเซ ยูนิพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าววา เรื่อง
 นี้จะว่า อย่างไร ก็ตาม แต่ดูเหมือนปรากฏว่าในคราวก่อนเรายังไม่
 พิจารณาในวาระที่หนึ่ง เมื่อเรายังไม่ได้พิจารณาในวาระที่หนึ่ง ตามหัตถ์
 การของการประชุมของสภาฯ ไม่ว่าจะป็นพระราชบัญญัติหรือข้อบังคับ
 อะไรก็ตาม เราจะต้องรับหลักการก่อน เมื่อเราจะพิจารณาวาระที่
 หนึ่ง เมื่อเราไม่ได้พิจารณาวาระที่หนึ่ง เราจะพิจารณาวาระที่สอง
 อย่างไร เพราะฉะนั้นเรื่องที่ว่า ได้ให้โอกาสสมาชิกเพื่อแปรญัตติ
 นั้น แปรญัตติในเมื่อยังไม่มีการพระราชบัญญัติจะแปรญัตติไปได้อย่างไร
 เราจะต้องแปรญัตติเหมือนอย่างร่างพระราชบัญญัติมาเสียก่อน เพราะ
 ฉะนั้นเรื่องนั้นก็จะต้องพิจารณาในวาระที่หนึ่งเสียก่อนแล้วจึงรับหลักการ

ว.ค. ถิต รัตนพันธ์ รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ดูเหมือนจะได้อภิปรายกัน
 พอสมควรแล้ว บัญญัติอยู่เป็นสองทาง จะให้พิจารณาญัตติที่เป็น
 วาระที่หนึ่ง หรือจะให้ถือว่าที่เสนอไว้คราวก่อนนั้น เป็นญัตติที่หนึ่ง
 ผ่านไปแล้ว และมี การแปรญัตติแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะได้ให้
 ออกคะแนนโหวตว่า ท่านผู้ใดเห็นควรจะถือว่าให้รับหลักการเป็นญัตติ
 ที่หนึ่งไว้ก่อน ท่านผู้ใดเห็นควรจะรับหลักการไว้พิจารณาไว้เป็นครั้งที่
 หนึ่งขอได้ ไปร คยกม็อน

๘๓

ค. ยู่เกียง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าววา
 ตามธรรมเนียมก่อนที่จะพิจารณาหลักการเราจะต้องรับร่างพระราชบัญญัติ
 มาเสียก่อน ที่ได้ออกไปว่าเมื่อทำร่างเสร็จแล้วก็ประชุม ก็แปลว่า
 ร่างนี้ยังไม่ได้เสนอไว้งดสภา ฯ ก็ไม่มีหลักการที่จะรับ คือไม่มีประมุขคดี
 อะไรเลย เรื่องในวาระที่หนึ่งคือรับหลักการนี้เสียก่อนไม่เป็นปัญหาอะไร

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา จึงเสนอว่าเราจะรับหลักการ
 นี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นควรรับหลักการนี้ได้พิจารณาร่างที่หนึ่ง ขอ
 ให้ไปรคยกมือขึ้นทั่วถึงกันแล้ว เสนอว่า รับหลักการนี้ได้พิจารณา
 วาระที่หนึ่ง แล้วกำหนดระเบียบคดี

ขุนประเจตคุณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าววา
 เรื่องข้อบังคับของที่ประชุมข้าพเจ้าเข้าใจว่ามาจากรัฐธรรมนูญมาตรา
 ๕๕ ซึ่งว่าสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจที่จะข้อบังคับ การประชุม และ การ
 ปรัชษาของสภา ฯ เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
 คราวนี้เกิดสงสัยว่า ข้อบังคับของสภา ฯ นี้เป็นกฎหมายหรือไม่ ถ้า
 หากว่าเป็นกฎหมายแล้ว ในมาตรา ๖ บอกว่า บรรดาพระราชบัญญัติ
 ทั้งหลายจะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้
 แทนราษฎร คราวนี้การที่เราจะพิจารณาว่าวาระที่หนึ่งวาระที่สอง
 วาระที่สาม ไปเอาระเบียบการพิจารณาเช่นนั้นมาจากไหน คือว่าข้าพเจ้า
 เห็นว่าข้อบังคับสภา ฯ นี้ไม่ใช่กฎหมายแต่ในข้อบังคับเดิมของเราอยู่

๘๘

ว่าในข้อ ๒๖ ในการพิจารณาวาระที่สามให้ปรึกษาแต่ขอเพียงว่าร่างที่แก้ไขเพิ่มเติมตกลงกันแล้วนั้นจะออกเป็นพระราชบัญญัติได้หรือไม่ ส่วนวาระที่สามสำหรับพระราชบัญญัติเท่านั้น ส่วนข้อบังคับของสภา ฯ ไม่ได้กล่าวถึง เพราะฉะนั้น เราอาจจะพิจารณาดังสองวาระหรือวาระเดียวก็ได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าบางที่จะเดินไกลไปเสียแล้ว จะว่าอนุโลมตามอย่างเดียวกับพระราชบัญญัตินั้นพอจะฟัง ที่จะทำให้เช่นนั้นจะต้องอาศัยมติของที่ประชุม จะต้องอนุโลมตาม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ท่านขุนเข้าใจถูกแล้วอนุโลมตามวิธีพิจารณาพระราชบัญญัติ แต่ข้อบังคับนั้นขอข้อบังคับสำคัญถ้าเราจะพิจารณาทุกแห่งทุกมุม—ให้รอบคอบ ข้อบังคับจะเป็นข้อบังคับสำหรับดำเนินการภายในสภา ฯ ให้เรียบร้อยตามวิถีทางรัฐธรรมนูญถ้าเราทำหะหลวมเราจะเสียใจภายหลัง เพราะฉะนั้นเข้าใจ หนึ่งยัดที่ว่า

ขุนประเจตตรุณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าวว่าตามที่บอกว่าจะดำเนินการพระราชบัญญัตินั้นเป็นความคิดที่ข้าพเจ้าเองก็มีความคิดเช่นนั้นเหมือนกันแต่เพียงคนเดียวยังไม่ได้ขอมติ ทางที่ถูกเราควรระดมมติของที่ประชุมเสียก่อน ว่าเราจะเดินตามแนวอันนั้น จึงสมควร และมีฉะนั้น วาระที่ ๑ วาระที่ ๒ วาระที่ ๓ ไม่มีประโยชน์อะไร นอกจากจะทำให้ข้าพเจ้าเอง และในชั้นนั้นจะขอมติในที่ประชุม

๘๘

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องอะไร เห็น
ว่าจำเป็น ท่านผู้ใดเห็นว่าจะได้ออนุมัติ.....

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่่า ตาม
มติในที่ประชุมเมื่อครั้ง ก็ได้พูดตกลงไปแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอ
ให้ตั้งกรรมาธิการแล้วดำเนินการไปตามเดิมแปลว่าเสร็จไปแล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าไม่ได้ขออนุมัติ คิด
ว่าเขาใจกันอยู่แล้ว ว่าใช้วิธีอย่างพระราชบัญญัติโดยอนุโลม แต่เมื่อ
จะให้เป็นหลักฐาน จะรับอนุมัติในที่นี้เสียก่อนก็ไม่มี ความขัดข้องอะไร

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่่า ข้าพเจ้า
ขอเสนอว่าเรื่องข้อบังคับนี้ เราได้ปฏิบัติกันมาจนสิ้นวาระประชุมสามัญ
ภาค ๓ แล้ว แต่บัดนี้เราก็จะได้ตั้งให้กรรมาธิการพิจารณาการพิจารณา
ของคณะกรรมการนั้น มีคดีกลับหน้าเป็นหลัง ให้เสียรูปของข้อบังคับเดิม
แต่อย่างไร เหตุที่จ้านให้คณะกรรมการพิจารณาอีกนั้น ข้าพเจ้า
เห็นว่าเป็นการเสียเวลาอย่างมาก เพราะเหตุว่่าเราก็ได้ลงมติแล้ว เรารับหลัก
การแล้ว บัดนี้ข้าพเจ้าขอเสนอข้อบัญญัติว่าขอให้ส่งมาซึ่งทั้งหลายให้
แปรญัตติต่อไป

ทำแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า เดียวก่อน เรื่องมันผ่านไปแล้ว
ขอให้เป็นอันรับไว้ นอกประเด็น คราวนี้เราจะตั้งกรรมาธิการ
พิจารณาอะไรหรือจะให้กรรมาธิการชุดเก่า เป็นผู้พิจารณาต่อไป

๕๐

ขุนวรดิษฐ์ครุฑวงศ นายพรานราชบุรีจังหวัดหนองคาย กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นว่าปล่อยให้กรมราชการชดเชยทำงานต่อไปจะดีกว่า

ทำการแทนสภา ฯ กล่าววา ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านข้าพเจ้าจะได้อ
วาสภา ฯ นอกเหนือตามข้อเสนอนของท่านสมาชิก

ไม่มีใครคัดค้าน เป็นอันว่าคงกรมราชการชดเชยพิจารณาต่อไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา การกำหนดแปรมุติกันนั้น
ควรให้ถึงที่สุด

ขุนวรดิษฐ์ครุฑวงศ นายพรานราชบุรีจังหวัดหนองคาย กล่าววา
๓ วันพอแล้ว

นายทองอยู่ พุฒพันธ์ นายพรานราชบุรีจังหวัดหนองคาย กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเสนอ ๒ วัน เพราะว่าเราจะต้องตรวจกันมากเวลานี้

นายเซ อัจฉริยะชัย วัลรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา มีสมาชิกผู้หนึ่งเสนอ ๒ วัน
ท่านผู้หนึ่งเสนอ ๓ วัน ข้าพเจ้าใครจะขอใด

ขุนวรดิษฐ์ครุฑวงศ นายพรานราชบุรีจังหวัดหนองคาย กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเสนอ ๓ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา เราจะต้องพิจารณากันให้
รอบคอบหน่อย กำหนดเวลาแปรมุติกัน ๒ วัน ท่านผู้ใดคัดค้านบ้าง

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูลนคร กล่าวหา ข้าพเจ้าตั้งสัยว่าทำไมที่ประชุมได้ตกลงตั้งเดชาธิการอ่านให้ฟังแล้ว ที่ประชุมกลับจะลงมติแต่ก็ปรึกษากันใหม่ ข้าพเจ้าตั้งสัยว่าการที่กระทำเช่นนี้ถูกต้องแล้วหรือท่านผู้เป็นประธานข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลย ในการที่จะกลับขอตกลงตามที่ปรากฏตั้งเดชาธิการอ่านให้ที่ประชุมฟัง เพราะเหตุว่ามีข้อคัดค้านได้อย่างหนึ่งแล้ว ทำไมจึงมีข้อตกลงกันมาที่ข้อตกลงอันหลังนี้ จะถูกต้องหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ถูกต้อง เพราะจำเป็นจะต้องขอบังคับเดิมที่ตกลงกันเป็นใหญ่

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวหา ตามที่เดชาธิการได้อ่านมาแล้ว ข้อที่คัดค้าน หากว่าให้สมาชิกเห็นความเห็นแต่ว่าคำพูดกลายเบี่ยงคดีไปหน่อย ฉะนั้นคดีในเรื่องว่าการทำข้อบังคับคล้ายกับพระราชบัญญัติซึ่งสภาฯ ลงมติไปแล้วเมื่อครั้งการประชุมวาระที่ ๑ จึงชอบแล้ว แล้วไม่ควรจะลงข้ออื่นอีก ท่านสมาชิกที่พูดนั้นไม่ควรกล่าวเลย คือไม่ควรกล่าวที่ดังไปแล้วให้เสียเวลา ขอให้ท่านให้ปรึกษากันต่อไป

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวหา ขอให้ปรึกษาวาระอื่นต่อไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา เราตกลงตั้งกรรมวิธีการชุดเก่าแล้วมีสมาชิกเสนอว่าให้ตั้งแปรญัตติใน ๘ วัน คือภายในวันนี้เสาร์หน้า ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านข้าพเจ้าจะได้ถือว่า ได้รับอนุมัติจากสภาฯ แล้ว

๕๒

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่าให้ส่งแปรญัตติใน ๗ วัน คือภายใน
วันเสาร์หน้า

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา เมื่อได้มีการกำหนดการ
แปรญัตติแล้วข้าพเจ้าอยากจะทำขอทราบต่อไปว่า สภา ฯ นี้จะมีกำหนดให้
กรรมาธิการเสนอร่างข้อสภา ฯ ภายในกี่วัน

พระพิณิจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าววา ๑๕ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ๑๕ วันต่อจากแปรญัตติแล้ว

ขุนวรดิษฐ์ครูจนเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววา
ข้าพเจ้าคิดว่าคณะกรรมาธิการก็คงไม่มีเปลี่ยนแปลงอะไร เพราะตัวได้ทำมา
แล้วด้วยเหตุนี้ ให้กำหนดราว ๗ วันก็พอ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ทางฝ่ายกรรมาธิการจะ
จัดหรือหรือไม่ ๗ วัน

กรรมาธิการไม่จัดข้อ

นายพัก วัฒนธาดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าววา
ข้าพเจ้าขอให้เป็น ๓ วัน หลังจากการแปรญัตติ เพราะจะต้องใช้ใน
เวลาเร็ว เพราะการประชุมมีเวลาน้อย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ๓ วัน ว่าจะอย่างไรกรรมาธิการ

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าววา ถ้าส่งญัตติมาเร็ว ก็ทำงานได้เร็ว ถ้าส่งมาช้าก็ช้า ส่วนสภา

๕๓

จะส่งแปรมุคติกี่วันเป็นหน้าที่ของสมาชิก แต่ว่า พอแปรมุคติกี่ถึงกรรมา
ธิการแล้ว จะรับทำให้

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า
กรรมาธิการแปรมุคติ ๗ วัน ต่อไปอีก ๓ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า กรรมาธิการไม่ขัดข้องอีก

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
จะเอาอย่างไรกันแน่ คนหนึ่งว่า ๑๐ คนหนึ่งว่า ๗ คนหนึ่งว่า ๑๕

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ว่า ๓ วัน กรรมาธิการ
เป็นผู้ทำงานเมื่อกรรมาธิการไม่ขัดข้องแล้วก็ไม่มีใครขัดข้อง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร ที่เสนอไว้
๓ อย่างว่าอย่างไร ๗ วัน ๕ วัน ๓ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ๗ กับ ๓ เท่านั้น

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
ขอให้ถามกรรมาธิการว่าจะเอา ๗ หรือ ๓

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ขอ
ถอน ๑๕ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า คงเหลือ ๗ วัน กับ ๓ วัน
กรรมาธิการไม่ขัดข้องทั้ง ๒ ทาง

๕๕

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ในข้อบังคับเราไม่มีกำหนดเวลาให้ทำ ก็เมื่อเราเสนอ ๒ วัน
ทำวันเดียวแล้ว ก็แล้ว ๓๐ วัน ก็แล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่เกี่ยวกับข้อบังคับ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ถึงแม้เรากำหนดให้แล้ว กรรมการบอกว่าทำไม่ทัน ๓๐ วัน
ก็ทำไม่ทันอีก ขอเลื่อนไป ถ้าเราเชื่อกรรมการรุ่นแล้ว ถ้าเราเชื่อ
แล้วท่านอาจจะทำให้เสนอวันเดียว ถ้ากำหนดไปแล้วงานมาก ขอเลื่อน
เพราะว่าข้อบังคับไม่ได้บอก ข้าพเจ้าขอขอ ถ้อยแถลงไว้ดีกว่าที่เราจะ
กำหนดว่าท่านจะทำให้ ในวันเดียว

นายพัก ฌดงชดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า
กำหนดเพื่อให้ทำงานเร็ว ถ้าทำงานไม่เร็วไม่เสร็จ ไล่ออก

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันว่ามี ๒ วัน ๓ วัน
และ ๒ วัน

ขุนวรดิษฐ์ครูณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอถอนที่เสนอ ๒ วัน ให้เขาเป็น ๓ วัน เพราะท่านกรรมการ
สามารถทำอย่างนั้น ข้าพเจ้ายินดีที่สุด

ร.ท. ทองคำ คด้ายโฮภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าอยากจะทราบว่าท่านกรรมการจะออกกันตั้งกี่วัน ขอให้บอก
เดี๋ยวนี้

๕๕

ร.ต. เนตร์ พูนวิวัฒน์ กล่าวว่ ในเรื่องวัน ขั้พเจ้าฟ้งมา
นานแล้วเมื่อคราวอดค่านาญ กรรมาธิการทำแล้วภายใน ๓๐ ชั่วโมง
ยังทำได้ เพราะฉะนั้นข้อบังคับของสภา ฯ นั้น รับทำอาจจะส่งภายใน
๒ ชั่วโมงก็ได้ ขอให้ส่งตามที่ลงมติเมื่อกัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ตามคำรับรองของท่าน
กรรมาธิการเดียงจนเราก้มีอยู่คดีเดียว เพราะฉะนั้นก็ไม่นับปัญหาแล้ว
เอาว่าเป็น ๗ วันค่อจากวันสุดท้ายของการส่งแปรญัตติ แปลว่า ๓๐ วัน
นับแต่วันนี้ไป

นายส่วัดดี ยุวระเวต์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่
ข้าพเจ้าคิดว่าควรจะให้เป็น ๗ วัน ที่กรรมาธิการว่าเรื่อนั้น หมายความว่า
ว่าเตรียมว่าจะไม่รับรองคำของสมาชิกผู้อื่นอยู่แล้ว หมายความว่าอย่างนั้น
ทีเดียว หมายความว่าสมาชิกเสนญัตติมาเท่าไร ฉ้นไม่ต้องการ หมายความว่า
ว่าจะพิจารณาไม่ละเอียดระขอแล้ว เพราะฉะนั้นให้เป็น ๗ วันดีกว่า

พ.ร.ต. พระยาศรัยทูลเกล้าฯ ร.น. ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่
ท่านสมาชิกผู้หนึ่งสงสัยในความไม่บริสุทธิ์ของกรรมาธิการ กรรมาธิการ
รุกรันจะขอลาออก

ร.ต. เนตร์ พูนวิวัฒน์ หอดวงวิจิตรวาทการ รับรอง

พ.ร.ต. พระยาศรัยทูลเกล้าฯ ร.น. ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่
ขอให้ ใดทในเรื่องความบริสุทธิ์เดียงก่อน จึงจะรับ

๕๖

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ให้มีท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้
กล่าวคัดค้านๆ จะไม่ได้ใจกรรมการรัฐฯ จะไม่ทำงานด้วยความ
บริสุทธิ์ เพราะฉะนั้นกรรมการจึงรู้สึกโทมนัสขอลาออกทั้งคณะ
ข้าพเจ้าขอให้สภาฯ นี้.....

นายสวัสดิ์ ยุวะเวศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าววา
กัเป็นการกระทบกระเทือนมากอย่างนั้น ข้าพเจ้าขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ข้าพเจ้าขอบอกกับผู้เสนอ
ถอนแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้กรรมการรัฐฯรีบทำการต่อไป

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าววา
ข้าพเจ้ารู้สึกวาไม่ใช่หน้าร้อนเลย ขอให้กรรมการใจหนักแน่นเสีย
สักหน่อย หน้าฝนอากาศร้อนชื้นดี ขอให้ท่านรับรองต่อไป

พ.ร.ค. พระยาสุรยงเสณี ร.น. ประธานกรรมการ กล่าววา
เมื่อถอนแล้ว ถิ่นครับ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา มีคอตายนี้ เรื่องของหลวง
วิจิตรฯ หนึ่งหนึ่ง ข้อบังคับของหลวงวิจิตรฯ เรื่องขอแก้ไขข้อบังคับ
การหยุดการวัดเงินเคียนของสมาชิก เพราะฉะนั้นขอให้ส่งรวมไปที่
กรรมการจะจัดข้อหรือไม่ จะได้รวมพิจารณาไปด้วยพร้อมกัน
ทีเดียว เพราะเป็นเรื่องที่ติดต่อกัน ถ้าไม่มีการจัดข้อแล้ว ข้าพเจ้าขอ
อนุมัติสภาฯ นี้ให้ส่งเรื่องนไปให้กรรมการพิจารณารวมกับข้อบังคับ
ทีเดียว

๕๗

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ คณะกรรมการคณะนี้ไม่รังเกียจที่จะรับไป ประเดี๋ยวจะมีปัญหาเรื่องหักการกันอีก ด้วยเหตุนี้จึงขอให้รับหักการเสียก่อน

นายไต้ บานิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ ข้าพเจ้าเห็นว่าทางที่ดีสุด ท่านเจ้าของญัตติควรจะถอนเสียจากสภาฯ แล้วจึงไปแปรญัตตินั้น เป็นทางถูกต้องดีกว่า

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ อยู่คนละเรื่อง

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่ ถ้าเช่นนั้นจะขอให้สภาฯ มีมติรับหักการญัตติของหลวงวิจิตรฯ เรื่องขอแก้ออบังคบบการตรวจลดเงินเดือนของสมาชิก

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่ เคยจนเรามขออบังคบบการตรวจลดเงินเดือนอยู่แล้ว เมื่อมีสมาชิกผู้หนึ่งขอเสนอญัตติเป็นแค่เพียงญัตติเท่านั้น ข้าพเจ้าก็ยังไม่เห็นว่ามีหักการอะไรที่เราจะรับเช่นนั้น

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่ ควรแก้หรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่ ถ้าควรแก้หรือไม่ ไม่ใช่หักการที่สมาชิกเสนอเช่นนั้น ก็ควรอภิปรายกันว่ควรแก้หรือไม่ ถ้าผู้เสนอว่าควรแก้ก็เสนอขึ้นมา สมาชิกอื่นก็อภิปรายกัน คำอภิปรายของท่านสมาชิกผู้หนึ่งก็อภิปรายได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา คำว่าควรแก้หรือไม่ควรแก้
นั้นเห็นว่าเป็นหลักการอยู่แล้ว

ขุนวรดิษฐ์ตรวจเวทียุทธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวหา
เรื่องกรณีคนน่าจะตองแปรเป็นญัตติที่ขอเพิ่มเป็นหลักการอีก ข้าพเจ้า
เห็นว่าเป็นไม่ชอบ อาจจะมีส่วนอีกผู้อื่นขอเพิ่มหลักการแล้วจะไปรบกวน
กระไร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา มันคนละระบบกับข้อบังคับ
แต่ต่อเนื่องกัน มีความสัมพันธ์กัน เป็นอย่างนี้ ข้อบังคับสภาฯ ว่า
ด้วยการลาการตงเงินเดือนคนละระบบ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอขอรบรัด
ขอให้คงกระแนงเดียงเดียงที่เดียงว่า ท่านผู้ใดจะเห็นสมควร รับหลักการที่
หลวงวิจิตรฯ เสนอนพิจารณาพร้อมกับข้อบังคับ ส่งมอบให้คณะ
กรรมวิธีการคณะเดียวกันพิจารณา ขอให้ไปรดยกมือขึ้น

นายเช ยูนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวหา เรื่องนี้
เพียงแต่หลวงวิจิตรฯ เสนอเป็นญัตติมา จะมารับหลักการไม่ได้

พ.ร.ค. พระศรียุทธเดชรัตน์ ร.น. ประธานกรรมวิธีการ กล่าวหา ญัตติ
ของหลวงวิจิตรฯ นี้เท่าที่ข้าพเจ้าจำได้ ได้เสนอข้อสภาฯ ในสมัยที่ ๒
นั้นขอ สภาฯ นี้ได้ลงมติส่งไปให้กรรมวิธีการชุดพิจารณาแล้ว
มีคนกรรมวิธีการได้พิจารณาแล้วไม่มีการแก้ไขเป็นคนละเรื่องกับข้อ
บังคับของสภาฯ ระบบนั้น เรื่องนี้อยู่ดังนี้ ถ้าหากว่าสภาฯ นี้เห็นว่า
จะส่งให้พิจารณาใหม่ก็เห็นว่าเป็นไม่ขัดข้อง แต่ว่าขอเรียนว่าสภาฯ นี้ได้
รับแล้ว จึงมอบให้กรรมวิธีการชุดไปพิจารณา

๕๕

ค. เทียม ศรัทธิชัย ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครปฐม กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นว่าตามที่คุณหลวงวิจิตรฯ ที่จะแก้ไขข้อบังคับในเรื่องการดำ
การลดเงินเดือนของสมาชิกเกี่ยวกับข้อบังคับนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าควรที่
จะส่งให้แก่คณะกรรมการซึ่งเราได้ตั้งขึ้นใหม่หมดกว่า จะได้เป็นการที่
หมดเรื่องทีเดียว และไม่ยุ่งยากคอกัน

นายพัก ณ สงขลา วิจารณ์

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนคร กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นว่ามันไปกันใหญ่เสียแล้ว คือว่าเมื่อกันทานผู้เป็นประธานฯ
ได้ให้ลงมติว่าจะรับหรือไม่รับ แต่ก็มีคนไม่รับคนเดียว ยังไม่ได้ถาม
ว่าคนทรมมีเท่าไร ข้าพเจ้าเห็นว่ามติเป็นมติของสภาฯ แล้ว ถ้าไม่
รับก็เท่ากับตกไป และเป็นมติแล้ว เรื่องจะว่ากันอย่างไรก็ว่ากันไป แต่
ว่าเมื่อกได้ให้ลงมติแล้ว ก็ขอให้เป็นที่ไปตามนั้น

นายเช ยนิพนธ์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดเพชรบุรี กล่าววา เมื่อก
ข้าพเจ้าไม่ได้ยกมือรับมติดังนั้น เพียงแต่ยกมือที่จะพูดถึงเรื่องเท่านั้น
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เป็นเรื่องที่ยังเข้าใจผิดกันอยู่
ฉะฉาน

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี กล่าววา
ข้าพเจ้าน่าจะรู้สึกว่าไปกันใหญ่เสียแล้ว เพราะฉะฉานเวลานี้ทั้งหมดแล้ว
แล้ว ขอให้เลิกประชุม

๑๐๐

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า อีกนิตเค็ยวก็จะแด้ว ท่าน
ผู้ใดเห็นสมควรจะส่งไปให้กรรมาธิการพิจารณา โปรดยกมือขึ้น และ
กล่าวว่่า เป็นส่วนมากแด้ว เป็นอันตกลงว่าญัตติของหลวงวิจิตรฯ ได้
ส่งไปให้กรรมาธิการพิจารณา พระราชบัญญัติแก้ไขมาตราซึ่งคงจัด
เดือนไปเป็นวันจันทร์ เด็กประชุม

เด็กประชุมเวลา ๑๒.๔๕ นาฬิกา.

นายแถม ปิตยานนท์
มงคล รัตนวิจิตร
เลี่ยมต หงสประภาส
พระพิไลยสุนทรการ
ชูบุประเจตตรุณพันธ์
ร.ต. ถิต รัตนพันธ์
ทองกระจ่าย รัชตวรรษ
ไสว อินทรประชา
ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์
หลวงพิพัฒน์พลกาย
นายจ้ง จริงจิตร
นายมบุญ บริสุทธิ์

นายประพาฬ บุญ-หลง
นายประเสริฐ ปัทมะสุนธ์
นายศิริ อินทร
ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
นายบุญช่วย สุนทรมิต
นายวิจิตร สัจจะเวท
นายถินจุฑารพ
ผู้จกรายงาน

ผู้ตรวจรายงาน
พระยาศรยุทธเสณี
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

หลวงคหกรรมบดี
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๗๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ หน้า ๓๒๕

พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๖)

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามพระราชกฤษฎีกาตั้งวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๖)

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร
เกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ
สั่งว่า

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สมควรแก้ไข
เพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา

เล่ม ๕๒ หน้า ๓๒๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๗๘

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๖)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๓ แห่งกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. ๑๒๗ (พ.ศ. ๒๔๕๑) และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ลงอาญาประหารชีวิต ท่านให้เอาไปยิงเสียให้ตาย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๔ แห่งกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. ๑๒๗ (พ.ศ. ๒๔๕๑) และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ถ้าจะลงอาญาประหารชีวิตแก่ผู้ใด ท่านให้เอาตัวไปประหารชีวิตณตำบลและในเวลาที่เขาพนักงาน

เล่ม ๕๒ หน้า ๓๓๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๗๘

พระราชบัญญัติ

แก้ไขวิธีพิจารณาความอาชญา

พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๓)

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามพระราชกฤษฎีกาตั้งวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๖)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สมควร
แก้ไขกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาชญา

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๗๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ หน้า ๓๓๑

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณาความอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๓)"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความ มีโทษสำหรับใช้ไปพลางก่อน ร.ศ. ๑๑๕ (พ.ศ. ๒๔๓๕) นั้นเสีย

มาตรา ๔ บรรดาอรรถคดีที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้บังคับไปตามกฎหมายเดิม

ประกาศมา ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๗๘
เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๗๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ หน้า ๓๒๑

พระราชบัญญัติ
แก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร
พุทธศักราช ๒๔๗๗

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามพระราชกฤษฎีกาตั้งวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๖)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สมควรแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร

เล่ม ๕๒ หน้า ๓๒๒ ราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๗๔

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ
ขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรตั้ง
ต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ
แก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๓"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๖ แห่งประมวลกฎหมาย
อาญาทหาร ร.ศ. ๑๓๐ (พ.ศ. ๒๔๕๔) และให้ใช้ความต่อ
ไปนั้นแทน

"มาตรา ๖ ผู้ใดต้องคำพิพากษาศาลทหารให้ลงอาญา
ประหารชีวิต ท่านให้เอาไปยิงเสียให้ตาย"

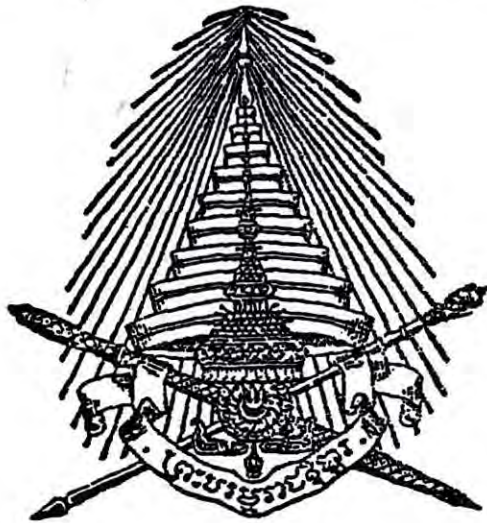
มาตรา ๔ บรรดาอรรถคดีที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดก่อน
วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้บังคับไปตามกฎหมายเดิม

ประกาศมาณวันที่ พุทธศักราช ๒๔๗๓
เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๘๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๑๒

พระราชบัญญัติ
อากรมฤคกและการรับมฤคก
พุทธศักราช ๒๔๘๖

นริศรานุวัตติวงศ์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามพระราชกฤษฎีกาตั้งวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๖)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปก
เกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ
สั่งว่า

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๑๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สมควรเก็บ
อากรมฤตกของผู้ตายและการรับมฤตก

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้น
ไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไป
ดังนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
อากรมฤตกและการรับมฤตก พุทธศักราช ๒๔๗๖”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดง
ให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“ผู้จัดการมฤตก” หมายความว่า บุคคลซึ่งผู้ตายได้ตั้ง
ไว้โดยพินัยกรรม หรือที่ศาลตั้งให้เป็นผู้จัดการมฤตก เพื่อ
ให้จัดการทรัพย์สินทั้งหมดหรือบางส่วน อันเป็นมฤตกของ
ผู้ตาย

“ทายาท” หมายความว่า บุคคลที่ได้เข้าเป็นเจ้าของ
ทรัพย์สินอันเป็นมฤตกของผู้ตายทั้งหมดหรือบางส่วน จะ
โดยผู้ตายสั่งไว้ในพินัยกรรม หรือโดยชอบด้วยกฎหมาย
หรือโดยป्राณิประนอมกันเองก็ตาม

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๑๔

“พนักงานตีราคา” หมายความว่า พนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ตั้งขึ้นเพื่อสอบให้แน่ว่ามฤตกของผู้ตาย หรือการรับมฤตกนั้นจะต้องเสียอากรตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ และเพื่อจัดการตีราคามฤตกหรือการรับมฤตกนั้น

“พนักงานเข้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ตั้งขึ้น เพื่อจัดการประเมินค่าอากร

“พนักงานเก็บอากร” หมายความว่า พนักงานกระทรวงมหาดไทย ผู้มีหน้าที่จัดเก็บและเร่งรัดให้เสียอากร กล่าวคือ ข้าหลวงประจำจังหวัดและนายอำเภอ ในความควบคุมของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงตั้งแต่งเจ้าพนักงาน กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม หรือกระทำการอย่างอื่นเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๑๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗

หมวด ๑

อากรมฤตก

ส่วนที่ ๑

การใช้พระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ เมื่อบุคคลใดตายภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่น ให้เรียกและเก็บอากรในค่าแห่งบรรดาทรัพย์สินที่เป็นของบุคคลนั้นในเวลาตายอันได้สอบสวนตามที่กล่าวไว้ต่อไปนี้แล้ว อากรนี้เรียกว่า "อากรมฤตก" ซึ่งต้องเก็บตามอัตราที่จำแนกไว้ในพิกัต ๑ แนบท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ทรัพย์สินของผู้ตาย ซึ่งท่านให้นำมารวมในการกำหนดค่าแห่งมฤตกนั้น คือ

- (๑) ถ้าผู้ตายมีสัญชาติเป็นไทย
- (ก) บรรดาอสังหาริมทรัพย์และสิทธิหรือประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ที่มีอยู่ในสยาม
- (ข) บรรดาอสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างที่มีอยู่ในสยาม
- (ค) บรรดาสต็อก พันธบัตร ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ หรือหลักทรัพย์อย่างอื่น หรือประโยชน์ หรือสิทธิในกิจการค้า

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๑๖

อุตสาหกรรมและวิชาชีพ โดยลักษณะเป็นหุ้นส่วน หรือ
อย่างอื่น ทั้งที่มีอยู่ในสยามและต่างประเทศ

(๑) บรรดาสิทธิเรียกร้องที่ยังค้างอยู่ในเวลาตาย หรือ
เงินที่จะได้รับ หรือทรัพย์สินอันเกิดขึ้นแก่กองมรดกเพราะ
เหตุที่ตายทั้งที่อยู่ในสยามและต่างประเทศ แต่ทั้งนี้ถ้ายังมี
โต้แย้งหรืออยู่ภายในเงื่อนไขบังคับก่อนไซ้ ข้อโต้แย้ง
ต้องได้ระงับแล้ว หรือเงื่อนไขสำเร็จลงแล้วในทางที่เป็น
คุณแก่ทายาท

(๒) ถ้าผู้ตายเป็นชนต่างด้าว ให้กำหนดค่าแห่งมรดก
เหมือนผู้ตายมีสัญชาติเป็นไทย เว้นแต่ให้กำหนดเฉพาะ
ทรัพย์สินที่มีอยู่ในสยาม

(๓) อสังหาริมทรัพย์ก็ดี สงหาริมทรัพย์ก็ดี ที่ผู้ตาย
ถือกรรมสิทธิ หรือมีชื่อเป็นเจ้าของ หรือสังหาริมทรัพย์
ออกให้แก่ผู้ถือที่อยู่ในครอบครองของผู้ตาย ท่านให้
สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นของผู้ตาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้เป็น
อย่างอื่น

มาตรา ๘ บรรดาทรัพย์สินของผู้ตาย ซึ่งผู้ตายให้แก่
บุคคลใด โดยตรงหรือโดยอ้อมภายในเวลาหนึ่งปีก่อนตาย

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๑๗ ราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗

นั้น เพื่อประโยชน์แห่งอากรมฤตก ท่านให้ถือเป็นส่วน
หนึ่งแห่งมฤตก และให้คิดรวมเพื่อกำหนดค่าแห่งมฤตก
ด้วย เว้นแต่ทรัพย์สินที่ให้ซึ่งผู้รับได้รับไปเป็นราคาไม่
เกินคนละพันบาท หรือให้ในการสมรสของผู้รับ หรือได้
ให้ไปแล้วก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ บุคคลที่ศาลมีคำสั่งว่าเป็นคนสาบสูญ และ
คนสาบสูญนั้นมีทรัพย์สินอันเป็นมฤตกอยู่ ท่านให้ถือ
เสมือนหนึ่งว่าคนสาบสูญนั้น ถึงแก่ความตายในเมื่อศาลมี
คำสั่ง และท่านให้ใช้บทบัญญัติในการเก็บและเสียค่าอากร
มฤตกและการรับมฤตกตาม พระราชบัญญัตินี้ที่ว่า ด้วยทรัพย์สิน
อันเป็นมฤตกของผู้ตายโดยอนุโลม

เมื่อใดปรากฏว่าคนสาบสูญนั้นยังมีชีวิตอยู่โดยศาลได้
ถอนคำสั่ง และได้โฆษณาในหนังสือราชกิจจานุเบกษาแล้ว
และผู้เสียอากรได้ยื่นคำร้องตามแบบขอคืนเงิน ค่าอากรไซร์
ก็ให้คืนเฉพาะค่าอากรบรรดาที่ได้รับไว้ทั้งสิ้นก็ แม้แต่
กรณีที่เป็นคนสาบสูญนั้นให้แก่ผู้ร้องไป

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๑๘

ส่วนที่ ๒

การตีราคา

มาตรา ๕ ในการกำหนดค่าแห่งมฤตกนั้น ท่านให้รวบรวมบรรดาทรัพย์สินของผู้ตาย อันจะต้องเก็บอากรเข้าเป็นมฤตกกองเดียวกัน

มาตรา ๑๐ ค่าแห่งทรัพย์สินนั้น ให้กำหนดดังต่อไปนี้
ทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖ (ก) (ข) (ค) ให้ประมาณตามราคาตลาดในเวลาตาย

ทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖ (ง) ถ้าการเรียกร้องจำนวนเงินนั้นไม่มีโต้แย้ง ให้ประมาณตามจำนวนที่ระบุไว้ในเอกสารซึ่งเป็นหลักการเรียกร้อง ถ้ามีการโต้แย้ง ให้ประมาณตามจำนวนเงินซึ่งกำหนดในคำพิพากษา หรือตามข้อตกลงซึ่งคู่กรณีทำไว้โดยสุจริต การกำหนดค่าแห่งทรัพย์สินตามมาตรา ๗ ให้อนุโลมกำหนดอย่างเดียวกับทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖

มาตรา ๑๑ ถ้าค่าที่จะกำหนดนั้นปรากฏจากนิติกรรมหรือเอกสารที่สร้างขึ้นโดยสุจริตในเวลาไม่เกินสองปีก่อนเวลาตายของผู้ตาย ผู้จัดการมฤตกและพนักงานตีราคาจะตกลงกันยอมรับค่าเช่นนั้นเป็นหลักในการตีราคาทรัพย์สินก็ได้

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๑๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๗๗

มาตรา ๑๒ การกำหนดค่าทรัพย์สิน ตามราคาตลาดที่กล่าวในมาตรา ๑๐ นั้นให้ประกอบขึ้นด้วยพนักงานตีราคา และผู้จัดการมรดก หรือผู้แทนร่วมกันปรึกษากำหนดราคา และเมื่ออธิบดีกรมสรรพากร หรือข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นชอบด้วยแล้วให้ถือเป็นราคาตลาด

ถ้าพนักงานตีราคาได้นัดหมายให้ทราบล่วงหน้าครั้งละไม่น้อยกว่าเจ็ดวันถึงสองครั้งแล้ว แต่ผู้จัดการมรดกมิได้มาร่วมการปรึกษาหรือตั้งผู้แทนมาต่างตัว ก็ให้พนักงานตีราคา กำหนดตามเห็นควร แล้วให้ส่งสำเนาบัญชีทรัพย์สินที่ตีราคนั้นไปให้ผู้จัดการมรดกทราบ ถ้ามิได้รับคำคัดค้านจากผู้จัดการมรดกภายในสิบห้าวันไซ้ และอธิบดีกรมสรรพากร หรือข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นชอบตามที่พนักงานตีราคาได้กำหนดไว้แล้ว ก็ให้ถือเป็นราคาตลาด

ทรัพย์สินใดที่ผู้จัดการมรดกหรือผู้แทนคัดค้าน หรือมีความเห็นแตกต่างกับความเห็นพนักงานตีราคา หรือราคาที่พนักงานตีราคา และผู้จัดการมรดกหรือผู้แทนร่วมกันกำหนดขึ้น แต่อธิบดีกรมสรรพากรหรือข้าหลวงประจำจังหวัดไม่เห็นชอบเป็นอันตกลงกันมิได้ไซ้ ท่านให้นำทบบังคับในวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการตั้ง อนุญาโตตุลาการมาบังคับโดยอนุโลม

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๒๐

ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการตั้งอนุญาโตตุลาการนั้น ให้หักจากกองมฤตก

มาตรา ๑๓ ค่าแห่งทรัพย์สินอันได้สอยสวนหรือรับคำวินิจฉัยชี้ขาด มีกำหนดแน่นอนตามมาตรา ๑๐, ๑๑ หรือมาตรา ๑๒ แล้วนั้น เรียกว่า "ยอดสุทธิแห่งค่า" และยอดสุทธิแห่งค่านี้น ท่านให้หักจำนวนต่อไปนี้ ออก คือ

(๑) บรรดาหนี้สินซึ่งผู้ตายเป็นหนี้อยู่ก่อนตาย

(๒) ค่าใช้จ่ายเนื่องด้วยศพหรือขละสืบของยอดสุทธิแห่งค่า แต่มิให้เกินกว่าห้าพันบาท

(๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดการมฤตกตามที่สมควร แต่ท่านมิให้หักหนี้สินต่อไปนี้

(ก) หนี้สินซึ่งผู้ตายได้ปลดให้โดยพินัยกรรม

(ข) หนี้สินซึ่งผู้ตายได้ทำขึ้นเพื่อการให้ตั้งที่ระบุมไว้ในมาตรา ๗

(ค) หนี้สินซึ่งไม่มีพะยานหลักฐานอื่น นอกจากถ้อยคำของผู้ตายในพินัยกรรม

(ง) หนี้สินซึ่งมีหลักฐานอันได้ทำขึ้นในต่างประเทศหรือเกิดตามคำพิพากษาของศาลในเมืองต่างประเทศอันบังคับในสยามมิได้

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๒๑ ราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗

(จ) หนี้สินซึ่งขาดอายุความ

มาตรา ๑๔ ถ้าปรากฏว่ามีทรัพย์สินใดอันจะตกได้แก่รัฐหรือเทศบาลเมือง หรือสาธารณสถานการกุศล หรือสภาภาษาชาติ เมื่อได้นำค่าแห่งทรัพย์สินนั้นมารวมในการกำหนดยอดสุทธิแห่งค่าของมรดกแล้ว ท่านมิให้เรียกและเก็บอากรในค่าแห่งทรัพย์สินนั้น

ส่วนที่ ๓

การแจ้งรายการ

มาตรา ๑๕ เมื่อบุคคลใดตายและปรากฏว่าค่าของมรดกมีจำนวนรวมกันเกินกว่า หรือน่าจะเกินกว่าหมื่นบาท ท่านให้ผู้จัดการมรดกแจ้งความตายต่อพนักงานตรีราคาแห่งท้องที่ซึ่งบุคคลนั้นตายภายในสิบห้าวัน ตามแบบที่กำหนดไว้ แต่ถ้าตายในต่างประเทศกำหนดเวลาสำหรับทำคำบอกกล่าวให้นับตั้งแต่เวลาที่ผู้จัดการมรดกทราบในสยาม คำบอกกล่าวนั้นให้ส่งไปยังพนักงานตรีราคาแห่งท้องที่ซึ่งผู้จัดการมรดกตั้งสถานที่อยู่

ถ้าไม่มีผู้จัดการมรดก ให้บุคคลซึ่งกำลังครอบครองทรัพย์มรดกจัดการตามที่กล่าวแล้วในวรรคต้น

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๗๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๒๒

มาตรา ๑๖ เมื่อพนักงานตีราคาได้รับคำบอกกล่าวตามมาตรา ๑๖ ก่อนหรือไม่ได้รับคำบอกกล่าว แต่มีเหตุผลน่าเชื่อว่ามฤตกมีค่าเกินกว่าหมื่นบาท ถ้าไม่มีผู้จัดการมฤตกตามพินัยกรรมหรือผู้จัดการมฤตกตามพินัยกรรม ไม่ยอมรับหน้าที่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับจากวันตายไปแล้ว ทายาทมิได้ร้องต่อศาลให้ตั้งผู้จัดการมฤตกไซ้ร้ ท่านให้พนักงานตีราคา ร้องต่อศาลขอให้ตั้งผู้จัดการมฤตก ค่าธรรมเนียมการร้องขอให้ศาลตั้งผู้จัดการมฤตกนั้น ท่านให้หักจากกองมฤตก

มาตรา ๑๗ ถ้าไม่มีผู้จัดการมฤตกตามพินัยกรรม หรือ ก่อนที่ศาลตั้งผู้จัดการมฤตก บุคคลใดเข้าครอบครองหรือพิทักษ์ทรัพย์สินหรือสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของผู้ตาย ท่านให้ถือว่าในส่วนที่มีพันธะตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคลนั้นเป็นผู้จัดการมฤตกตราบเท่าที่ศาลยังมีได้ตั้งผู้จัดการมฤตก แต่ถ้าศาลได้ตั้งผู้จัดการมฤตกแล้ว บุคคลนั้นจะต้องแจ้งข้อความและให้ความสะดวกอันจะช่วยให้ผู้จัดการมฤตกตรวจทรัพย์สินหรือปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๑๘ ในเวลาตาย บุคคลใดครอบครองทรัพย์สินของผู้ตายดังกล่าวในมาตรา ๖ หรือ ๗ ไว้โดยเหตุประการใด

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๒๓ ราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗

ก็ดี หรือเป็นลูกหนี้ของผู้ตายก็ดี ท่านว่าบุคคลนั้นต้องบอกกล่าวแก่ผู้จัดการมรดกและพนักงานตีราคาถึงความ เป็นอยู่ และตำแหน่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น โดยแสดงรายการและให้ความสะดวกประการอื่น อันจะช่วยให้ผู้จัดการมรดกและพนักงานตีราคาปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๑๘ ผู้จัดการมรดกมีหน้าที่ทำบัญชีตั้งบัญชีไว้ ในมาตรา ๒๐ และส่งมอบสำเนาอันแท้จริงให้แก่พนักงานตีราคา

ท่านมิให้ส่งมอบบัญชีช้าเกินกว่าหกเดือนนับแต่วันตาย ถ้าตายในต่างประเทศ มิให้ส่งมอบบัญชีช้าเกินกว่าเก้าเดือน นับแต่วันตาย เว้นแต่เมื่อผู้ต้องรับผิดชอบได้ร้องขอ ท่านว่าพนักงานตีราคาจะขยายเวลาที่กำหนดไว้ข้างต้นออกไป ตามที่เห็นควรก็ได้ แต่มิให้เกินปีหนึ่งนับแต่วันตาย

มาตรา ๒๐ ในบัญชีให้แสดงทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖, ๗ และ ๑๘ ซึ่งผู้จัดการมรดกทราบ ไม่ว่าทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นจะอยู่ในความควบคุมดูแลของตนหรือไม่ หรือจะมีได้แย่ง หรืออยู่ภายในเงื่อนไข บังคับก่อนหรือไม่ และให้บอกค่าแห่งทรัพย์สินและจำนวนเงินหนี้สินดังกล่าวแล้วด้วย

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๒๔

ในกรณีที่ผู้จัดการมฤตกสงสัยว่ายังมีทรัพย์สิน หรือ หนี้สินที่ควรนำมารวมในการตีราคา ให้ผู้จัดการมฤตกบันทึกไว้ในบัญชี แต่ท่านมิให้นำเอาทรัพย์สินหรือหนี้สินดังกล่าว นั้นมาตีราคาจนกว่าจะได้ทราบว่าทรัพย์สิน หรือ หนี้สิน มีอยู่จริง และทราบราคาแน่นอนแล้ว

เมื่อได้ยื่นบัญชีแล้ว ถ้าผู้จัดการมฤตกทราบแน่ชัดว่าทรัพย์สินหรือหนี้สินซึ่งควรนำมารวมในการตีราคาคงแล้ว และมีอยู่จริง ให้ผู้จัดการมฤตกยื่นบัญชีเพิ่มเติมภายในสามเดือน นับแต่เวลาที่ทราบแน่ และเมื่อได้กำหนดค่าแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินในส่วนเพิ่มเติมนั้นแล้ว ท่านให้คำนวณยอดสุทธิแห่งค่าอีกครั้งหนึ่งโดยนำเอาทรัพย์สินหรือหนี้สินที่เพิ่มเติมรวมเข้าด้วย และให้เรียกเก็บค่าอากร ตามจำนวนยอดสุทธิแห่งค่าที่ได้รวมแล้ว

การยื่นบัญชีเพิ่มเติม ท่านให้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๑๕ อันเกี่ยวกับการขยายเวลาบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ เมื่อได้รับบัญชีฉบับเดิมหรือฉบับเพิ่มเติมแล้วให้พนักงานตีราคาจดทะเบียนไว้ และออกใบรับให้แก่ผู้จัดการมฤตกไป ใบรับนั้นให้พนักงานตีราคา ลงวันเดือนปี และลงนามไว้เป็นสำคัญ

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๒๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗

มาตรา ๒๒ ถ้าพนักงานตุลาการมีเหตุอันควรเชื่อว่า บัญชีไม่ถูกต้องหรือไม่บริบูรณ์ไซ้ ท่านว่าในเวลาใด ๆ ภายในสามปีนับแต่ได้รับมอบบัญชีแล้ว พนักงานตุลาการมีอำนาจออกหมายเรียกบุคคลผู้ทำบัญชี หรือเรียกพะยานหลักฐานมาได้สวนได้ หมายเรียกนั้นต้องส่งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อยสามวันก่อนวันที่กำหนดให้มา และถ้าพนักงานตุลาการต้องการตรวจทรัพย์สินของผู้ตายไซ้ ท่านว่าเมื่อได้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้ายี่สิบสี่ชั่วโมงแล้ว ก็มีอำนาจเข้าตรวจได้ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตก แต่ต้องตรวจต่อหน้าผู้จัดการมรดกหรือผู้แทน ถ้าไม่ตรวจเองจะให้เจ้าพนักงานอื่นหรือผู้เชี่ยวชาญไปตรวจก็ได้ แต่ต้องมีหนังสือมอบอำนาจเป็นหลักฐาน ผู้จัดการมรดกหรือผู้แทนต้องให้ความสะดวกในการตรวจทุกประการ

ถ้าผู้ต้องรับผิดชอบคนใดละเลยไม่ทำหรือไม่ส่งมอบบัญชีตามมาตรา ๑๘, ๒๐ ไซ้ ท่านว่าพนักงานตุลาการมีอำนาจทำการได้สวนโดยลักษณะเดียวกับวรรคก่อน

ในกรณีที่กำลังมาข้างต้น ท่านว่าพนักงานตุลาการมีอำนาจทำบัญชีหรือเปลี่ยนแปลงบัญชีได้ตามที่ได้สวนมีหลักฐานแน่นอนแล้ว

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๒๖

มาตรา ๒๓ เมื่อพนักงานตีราคาได้รับหรือได้ทำ
บัญชีบริบูรณ์เป็นที่พอใจ ทั้งได้ตกลงกำหนดราคากับผู้
จัดการมฤตก โดยอนุมัติของอธิบดีกรมสรรพากร หรือข้า
หลวงประจำจังหวัดก็ดี หรืออนุญาตตุลาการได้ชี้ขาดกำหนด
ราคาก็ดี ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ แล้วนั้น ให้
พนักงานตีราคาส่งสำเนาบัญชี สำเนาบัญชีการตีราคาและ
สำเนาเอกสารที่ใช้สนับสนุนไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อ
ประเมินอากรและให้ส่งสำเนาเหล่านี้ไปให้ผู้จัดการมฤตกด้วย

ส่วนที่ ๔

การประเมินและการเก็บอากร

มาตรา ๒๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินค่าอากรโดย
ถ้อยบัญชีและราคาที่ได้รับจากพนักงานตีราคาเป็นหลักในการ
ประเมิน

มาตรา ๒๕ เมื่ออสังหาริมทรัพย์ก็ดี ประโยชน์หรือ
สิทธิในกิจการค้า อุตสาหกรรม หรือในงานวิชาชีพที่ได้
มาจากการเป็นหุ้นส่วนหรือได้มาจากทางอื่น (มิใช่ที่ได้มา
จากบริษัท) ก็ดี ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์นั้นก็ดี
ประโยชน์หรือสิทธิซึ่งได้โอนไปในเวลาคนใดคนหนึ่งตาย

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๒๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗

ก็ดี ได้เสียอากรมฤคแล้ว ต่อมาภายในห้าปีทรัพย์สินนั้น
ทั้งหมดหรือบางส่วนจะต้องเสียอากรมฤคอีก ท่านว่าถ้า
อธิบดีกรมสรรพากร หรือข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นว่ามี
หลักฐานเช่นว่ามากี่ให้ลดจำนวนเงินอากรมฤคที่จะต้องเสีย
เพราะความตายของคนที่สองดังต่อไปนี้

ถ้าความตายของคนที่สองเกิดขึ้นภายในหนึ่งปีนับแต่
ความตายของคนหนึ่ง..... ร้อยละแปดสิบ

ถ้าความตายของคนที่สองเกิดขึ้นภายในสองปีนับแต่
ความตายของคนหนึ่ง..... ร้อยละหกสิบ

ถ้าความตายของคนที่สองเกิดขึ้นภายในสามปีนับแต่
ความตายของคนหนึ่ง..... ร้อยละห้าสิบ

ถ้าความตายของคนที่สองเกิดขึ้นภายในสี่ปีนับแต่ความ
ตายของคนหนึ่ง..... ร้อยละสี่สิบ

ถ้าความตายของคนที่สองเกิดขึ้นภายในห้าปีนับแต่
ความตายของคนหนึ่ง..... ร้อยละยี่สิบ

ถ้าค่าแห่งทรัพย์สินอันจะต้องเสียอากรเมื่อคนที่สองตาย
มีราคาต่างกับกับค่าแห่งทรัพย์สินที่ได้เสียอากรเมื่อคนที่
หนึ่งตายไว้ ท่านให้ถือจำนวนข้างน้อยเป็นเกณฑ์คำนวณ
ค่าอากรซึ่งจะได้ลดตามมาตรฐาน

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๒๘

มาตรา ๒๖ ผู้จัดการมฤตกต้องรับผิดชอบในการเสียอากรมฤตกในทรัพย์สินที่ได้รับมอบและได้จัดการไป ผู้จัดการมฤตกมีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินนั้น ๆ ได้ตามที่เป็น การสมควร เพื่อประโยชน์แห่งการเสียอากรมฤตกหรือให้หลักประกันสำหรับอากรมฤตก

ในกรณีที่ทรัพย์สินมิได้อยู่ในความควบคุมของผู้จัดการมฤตก ท่านว่าบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น ต้องรับผิดชอบในการเสียอากร

มาตรา ๒๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งหนังสือแจ้งจำนวนเงินที่จะต้องเสียอากรมฤตกไปยังผู้รับผิดชอบ

มาตรา ๒๘ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจำนวนเงินอากรจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ต้องรับผิดชอบเสียค่าอากรแก่พนักงานเก็บอากร

มาตรา ๒๙ เงินอากรในส่วนแห่งมฤตกซึ่งเป็นอสังหาริมทรัพย์ก็ดี หรือประโยชน์ หรือสิทธิในกิจการค้า อุตสาหกรรม หรือในงานวิชาชีพที่ได้มาจากการเป็นหุ้นส่วน หรือได้มาจากทางอื่นก็ดี อันถึงกำหนดต้องเสียนั้น ท่านว่าผู้ต้องรับผิดชอบเสียอากรจะเลือกเสียเป็นงวดปีเท่า ๆ กันแปลงงวด

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๒๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗

หรือครั้งปีเท่า ๆ กันสิบหกงวด กับดอกเบี้ยตามอัตราอื่กร้อยละสี่ต่อปี นับแต่วันครบกำหนดเสียอากรงวดแรกก็ได้งวดแรกนั้น ท่านว่าถึงกำหนดเสียเมื่อพ้นสิบสองเดือนนับแต่วันตาย ดอกเบี้ยให้เสียพร้อมกับค่าอากรงวดที่ต้องส่งแต่ในกรณีที่มีการขายทรัพย์สินนั้นให้ชำระอากรเมื่อการขายได้สำเร็จแล้ว ถ้ามิได้ชำระอากรเช่นว่านั้น ท่านว่าเป็นเงินอากรค้าง

ถ้าผู้ต้องรับผิดชอบอากรมฤตกใน อสังหาริมทรัพย์ได้ยื่นคำร้องขอต่ออธิบดีกรมสรรพากร และเมื่ออธิบดีกรมสรรพากรเห็นสมควรจะรับส่วนแห่งอสังหาริมทรัพย์ที่จะตกลงกันในระหว่างอธิบดีกรมสรรพากรกับผู้ต้องเสียอากรเป็นการชำระเงินอากรทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้

มาตรา ๓๐ ถ้ามิได้เสียอากรภายในเวลาที่บังคับไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้ ท่านให้เพิ่มจำนวนเงินที่ถึงกำหนดเสียขึ้นอีกร้อยละสิบต่อปี ในระหว่างเวลาที่เงินอากรค้าง จำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นนั้น ท่านว่าเป็นส่วนหนึ่งแห่งอากร

ถ้ามิได้เสียอากรหรืองวดแห่งอากรภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ต้องเสียอากรหรือวันที่ต้องเสียเงินตามงวด ท่าน

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๗๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๓๐

ว่าพนักงานเก็บอากรมีอำนาจสั่งตามวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้ยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของมฤคก เพื่อจะได้เอาเงินมาเสียอากรที่ถึงกำหนดเสีย และเสียค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ท่านว่าทำได้โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่ง

มาตรา ๓๑ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเองหรือทราบโดยที่ผู้เสียอากรมาร้องขอว่า การคำนวณอากรหรือการเสียอากรที่ได้เสียไปแล้วนั้นผิด เพราะเหตุใด ๆ ก็ดี ท่านว่าพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเก็บอัฐยประเมินได้ภายในสองปีตั้งแต่วันคำนวณเดิมหรือวันเสียอากร

ถ้าการเก็บนั้นมีลดเงินที่ประเมินไว้ ให้พนักงานเก็บอากรคืนเงินแก่ผู้เสียอากร แต่ในกรณีที่การเสียเงินอากรเกินนั้นเป็นเพราะพนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินเกินไซ้ ท่านให้คิดดอกเบี้ยให้ร้อยละสี่ต่อปี

ถ้าการเก็บนั้นมีเพิ่มเงินอากรที่จะต้องเสียไซ้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เขียนหนังสือแจ้งความไปให้ผู้เสียอากรทราบจำนวนเงินซึ่งจะต้องเสียเพิ่มเติม และ แสดงเหตุให้ทราบด้วย ผู้เสียอากรต้องเสียเงินนั้นแก่พนักงานเก็บอากรตั้งที่กล่าวไว้ในมาตรา ๒๘ และ ๒๙ แต่ให้อุทธรณ์ได้ตามที่

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๓๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๙๗

บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเก็บอากรมีอำนาจ
เรียกร้องเงินจำนวนนี้จากผู้จัดการมฤตกหรือทายาทคนเดียว
หรือหลายคน โดยเฉลี่ยตามส่วนมฤตกที่ได้รับ

หมวด ๒

อากรการรับมฤตก

ส่วนที่ ๑

การจัดเก็บ

มาตรา ๓๒ บุคคลใดได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินของ
ผู้ตายอันมีราคาเกินกว่าหมื่นบาท บุคคลนั้นต้องเสียอากร
เรียกว่า “อากรการรับมฤตก” ตามอัตราที่จำแนกไว้ใน
พิกัด ๒ แนบท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ บรรดาทรัพย์สินอันบุคคลจะต้องเสียอากร
การรับมฤตกนั้น ท่านว่าให้ใช้ความในมาตรา ๖ บังคับ

มาตรา ๓๔ บุคคลใดได้รับทรัพย์สินที่ผู้ตายได้ให้ภาย
ในหนึ่งปีก่อนเวลาตาย ท่านว่าต้องเสียอากรมฤตก เว้นไว้
แต่การรับทรัพย์สินที่ให้ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗

มาตรา ๓๕ ให้ยกเว้นการเรียกและเก็บอากรการรับ
มฤตกตามนัยที่กล่าวไว้ในมาตรา ๑๔

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๓๒

มาตรา ๓๖ ให้ผู้จัดการมรดกแจ้งแก่พนักงานตีราคา ให้ทราบนาม และสำนักที่อยู่ของทายาทผู้ต้องรับผิดชอบ ออกรับมรดกทั้งจำนวนและราคาทรัพย์สินที่ทายาททุกคนได้รับ

ท่านให้ใช้มาตรา ๑๘ นอกจากพันธะที่กำหนดไว้สำหรับ ลูกหนี้กับมาตรา ๒๑ และ ๒๒ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ ค่าแห่งทรัพย์สินที่จะใช้ในการประเมิน ออกรับมรดกนั้น ท่านให้ใช้ราคาที่ได้กำหนดในคราว ประเมินเก็บอากรมรดก แต่ถ้าทายาทได้รับทรัพย์สินมรดก เน้นเข้าเกินกว่าสองปี นับแต่ที่ได้กำหนดราคาไว้คราว ก่อน และทายาทเห็นว่าราคาที่กำหนดไว้นั้นเปลี่ยนแปลง ไป จะขอให้กำหนดราคาทรัพย์สินเสียใหม่ ก็ให้ใช้ มาตรา ๑๒ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ ให้พนักงานตีราคาส่งสำเนาฉบับออกกล่าว และสำเนาบัญชีการตีราคาค้างได้ระบุไว้ในมาตรา ๓๖ และ ๓๗ กับสำเนาเอกสารที่ชี้สนับสนุนไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อ ประเมินอากร และให้ส่งสำเนาเหล่านี้ไปให้ทายาทผู้ต้อง รับผิดชอบค่าอากรด้วย

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๓๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗

ส่วนที่ ๒

การประเมินและการเก็บอากร

มาตรา ๓๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินค่าอากรโดย
ถือบัญชีและราคาที่ได้รับจากพนักงาน ตีราคาเป็นหลักใน
การประเมิน

มาตรา ๔๐ ความรับผิดชอบในการเสียอากรการรับมฤตก
นั้น ท่านให้ ใช้มาตรา ๒๖ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ การเก็บอากรนั้น ท่านให้ ใช้มาตรา ๒๗,
๒๘, ๒๙, ๓๐ และ ๓๑ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ ชนต่างดาวผู้ต้องรับผิดชอบเสียอากร ตาม
ความในมาตรา ๓๒, ๓๓ และ ๓๔ โดยตนเอง หรือโดย
ผู้แทนที่ได้รับแต่งตั้งหรือโดยเป็นผู้จัดการทรัพย์สินตั้งระบุ
ไว้ในมาตรา ๓๓ นั้น ท่านว่าต้องรับผิดชอบเสียอากรการรับ
มฤตก

เพื่อประโยชน์แห่งการเสียอากรการรับมฤตก หรือหา
ประกันให้สำหรับการเสียอากร ท่านว่าบุคคลดังกล่าวแล้ว
มีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินนั้น ๆ ได้ตามที่เป็นการสมควร

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๓๔

หมวด ๓

อุทธรณ์

มาตรา ๔๓ บุคคลผู้ต้องรับผิดชอบในการเสียอากรมฤตก หรืออากรการรับมฤตกตามพระราชบัญญัตินี้ คนใดไม่พอใจ ในการประเมินค่าอากรของพนักงานเจ้าหน้าที่ จะอุทธรณ์ไป ยังอธิบดีกรมสรรพากรภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำ บอกกล่าวการประเมินนั้นก็ได้ อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจ หรือมอบอำนาจให้ข้าหลวงประจำจังหวัดออกหมายเรียกผู้ อุทธรณ์ ออกหมายเรียกพะยาน หรือให้นำสมุดบัญชีและ เอกสารที่เกี่ยวข้องเรื่องมาเพื่อทำการสอบสวน และได้สวน ได้ แต่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบวัน หมาย เรียกนั้นต้องส่งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อยสาม วันก่อนวันถึงกำหนด ผู้อุทธรณ์คนใดละเลยไม่ปฏิบัติตาม หมายเรียก หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม หรือไม่ นำพะยานและหลักฐานมาสนับสนุนคำร้องของตนโดยไม่มี เหตุผลอันควร ผู้นั้นหมดสิทธิที่จะอุทธรณ์ค่าชี้ขาดของ อธิบดีกรมสรรพากร เว้นไว้แต่ในปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยว กับการหมดสิทธิหรือการตีความหมายในพระราชบัญญัตินี้

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๓๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗

คำชี้ขาดของอธิบดีกรมสรรพากรให้เขียนเป็นหนังสือส่ง
แก่ผู้อุทธรณ์

มาตรา ๔๔ ผู้อุทธรณ์คนใดไม่พอใจคำชี้ขาดของอธิบดี
กรมสรรพากร จะอุทธรณ์ไปยังศาลภายในสิบห้าวัน นับ
แต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำชี้ขาดก็ได้ เว้นแต่จะหมดสิทธิแล้ว
ตามเหตุผลตั้งระบุไว้ในมาตรา ๔๓ แต่ท่านว่าผู้นั้นต้องเสีย
เงินอากรตามที่เรียกร้อง หรือส่วนแห่งอากรที่ถึงกำหนด
ต้องเสีย

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่มีการอุทธรณ์คำชี้ขาดของอธิบดี
กรมสรรพากรนั้น ถ้าศาลเห็นว่าการที่จะให้ผู้อุทธรณ์เสีย
อากรทั้งหมดหรือบางส่วนจะเป็นการหนักไปไซ้ ศาลจะ
อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์โดยมิต้องเสียเงินอากรเลย หรือให้เสีย
แต่บางส่วนตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ถ้าศาลสั่งตั้งนั้นแล้ว
ให้เรียกประกันสำหรับเงินอากรที่ถึงกำหนดจะต้องเสียนั้นไว้

มาตรา ๔๖ หนังสือแจ้งความหรือหมายเรียกตามพระ
ราชบัญญัตินี้ จะให้คนนำไปส่ง หรือจะส่งโดยทางจดหมาย
ไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ ถ้าให้คนนำไปส่ง และถ้าผู้ส่งไม่
พบผู้รับ จะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๓๓๖

ที่อยู่ในบ้านเรือนหรือสำนักงานค้าของผู้รับก็ได้ และการ
ส่งเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นการพอเพียงตามกฎหมาย

ถ้าหาตัวผู้รับมิได้และไม่มีบุคคลที่จะรับดังกล่าวไว้ ท่าน
ว่าอาจส่งโดยวิธีไปรษณีย์ แจกความหรือหมายนั้นในที่ซึ่ง
เห็นได้ถนัดที่ประตูบ้านผู้รับ หรือโฆษณาในหนังสือพิมพ์
ท้องถิ่นก็ได้

หมวด ๔

ความผิดและบทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดไม่ทำคำบอกกล่าว หรือแจ้งความตาม
มาตรา ๑๕, ๑๘ หรือ ๓๖ เว้นไว้แต่โดยเหตุสุดวิสัย ท่าน
ว่ามีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๔๘ ผู้ใดขัดขวาง หรือกีดกันผู้จัดการมฤคก
มิให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๗, ๑๘, ๒๒ หรือ ๓๖ ท่านว่า
มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท

มาตรา ๔๙ ผู้ใดโดยรู้อยู่แล้ว หรือจงใจไม่ปฏิบัติตาม
หมายเรียกของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ที่ให้แจ้ง
ข้อความ หรือให้แจ้งข้อความละเอียดยิ่งขึ้น หรือให้นำ
พยานหลักฐานมาแสดง หรือไม่ตอบคำถาม ท่านว่าผู้นั้น
มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

เล่ม ๕๑ หน้า ๓๓๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๗

มาตรา ๕๐ ผู้ต้องรับผิดชอบคนใดไม่ยื่นบัญชี หรือ บัญชีเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๕ หรือ ๒๐ หรือไม่ส่งคำบอกกล่าวตามมาตรา ๓๖ แก่พนักงานตรวจราคา หรือรู้อยู่แล้ว หรือ จงใจไม่ระบุนิติสัมพันธ์ หรือหนี้สินอันต้องแสดงลงไว้ใน บัญชี หรือบัญชีเพิ่มเติม หรือคำบอกกล่าว ท่านว่ามีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๑ ผู้ใด

(ก) โดยรู้อยู่แล้วหรือจงใจยื่นข้อความเท็จ หรือให้ ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำ พะยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียอากรตาม พระราชบัญญัตินี้ หรือ

(ข) โดยความเท็จ โดยเจตนาละเลย โดยฉ้อโกง หรือ ใช้อุบายโดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดหลีกเลี่ยง หรือพยายาม หลีกเลี่ยงการเสียอากรตามพระราชบัญญัตินี้

ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗ เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

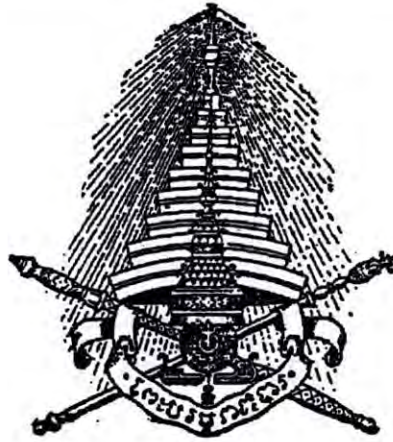
นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ภาคผนวก

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรสยาม

สมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก

มหันตเดชอนดิกรามาธิบดี

พระปกเกล้าเจ้าแผ่นดินสยาม

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาลเป็นอดีตภาค ๒๔๗๕ พรรษา
ปัจจุบันสมัย จันทรคตินิยม ปดะวงศสมพัตสร มฤคศิร
มาส ศกุลปักษ์ เทรสดีดี สุริยคติกาล ธันวาคมมาส ทศม
สุรทิน สนิवार โดยกาลบริจเจท

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก มหันตเดช
ดิถกราชาธิบดี เทพยปรियมหาราชาวิวงศ อสัมภินพงศพีระ
กษัตริ บุษรัตนราชนิกโรดม จาตุรันตบรมมหาจักรพรรดิราช
สังกาศ อุกโตสุชาติสาสุทธเคราหณี จักร์บรมนาถ จุฬาลง
กรณราชวรังกูร महामกุฉวงศวีรสुरชิษฐ ราชธรรมทศพิช
อุคักฤษณินิพน อคฺลยกฤษณากินีร์หาร บุรพาธิการสุสาธิต
ธันยลักษณะวิจิตรเสภาภคยสรพวงค์ มหาขโนตมางคมาณฑ
สนธิมคสมันตสมาคม บรมราชสมภาร ทิพยเทพาวตาร
ไพศาลเกียรติคุณ อคฺลยศักดิ์เดช สรรพเทพศปรियานุรักษ์
มงคลถันนเนมาหวัย สุโขทัยธรรมราชา อภินาวศิลป์ศึกษา
เดชนาวุช วิชัยยุทธศาสตรโกศล วิมลนรรยพินิต สุจริตสมา
จาร ภัทรภิชญาณประติภานสุนทร ประวรศาสโนปสคัมภก
มุลมุขมาคยวรนายกมหาเสนานี สราชนาวิพยุหโยชโพยมจร
บรมเชษฐโสทรสมมต เอกราชยยศสถิตมบรมราชสมบัติ
นพปฎลเศวตฉัตรราชดิฉัตร ศรีรัตโนปลักษณ์ มหาบรมราชา
ภิเชกาภิมักค์ สรรพทศทิวฉิตเดโชไชย สกลมโหศวรมหา
สวามินทร์ มเหศวรมหินทรมหารามาธิราชวโรดม บรมนาถ
ชาติอาชันยาสรย์ พุทธาทิไตรรัตนสรณารักษ์ วิศิษฏ์ศักดิ์อกร
นเรศวราชิบดี เมตตากรุณาเศ็ศลหฤทัย อโนปโมยบุญการ
สกลไพศาลมหารัษฎราชิบดินทร ปรมินทร์ธรรมิกมหาราชา
ธิราช บรมนาถบพิตร พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

เสด็จออกณพระที่นั่งอนันตสมาคม ท่ามกลางอุตม
สันนิบาต พระบรมราชวงศานุวงศ์ และทูตานุทูตผู้แทน
นานาชาติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนาบดีราช
บริพาร เฝ้าเบื้องบาทงกษพรั่งพร้อมกันโดยอนุกรม

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศ
ความพระราชปรารภว่า ข้าราชการทหารพลเรือน และ
อาณาประชาราษฎร์ของพระองค์ ได้นำความขึ้นกราบบังคม
ทูลพระกรุณา ขอพระราชทานรัฐธรรมนูญเพื่อให้สยาม
ราชอาณาจักรได้มีการปกครองตามวิสัยอารยประเทศในสมัย
ปัจจุบัน

ทรงพระราชดำริเห็นว่า สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินในพระ
บรมราชจักรีวงศ์ ได้เสด็จเถลิงถวัลยราชย์ผ่าน สยามพิภพ
ทรงดำเนินพระราชโบายปกครองราชอาณาจักร ด้วยวิธี
สมบูรณ์ตามสิทธิราชภายในทศพิชราชธรรมจรรยา ทรงทำนุ
บำรุงประเทศให้รุ่งเรืองไพบูลย์สืบมาครบ ๑๕๐ ปีบริบูรณ์
ประชาชนชาวสยามได้รับพระบรมราชบริหารในวิถีความ
เจริญนานาประการโดยลำดับ จนบัดนี้มีการศึกษาสูงขึ้น
แล้ว มีข้าราชการประกอบด้วยวุฒิปรีชาในรัฐาภิบาลโนบาย
สามารถนำประเทศชาติของตน ในอันที่จะก้าวหน้าไปสู่

สากลอารยธรรมแห่งโลกโดยสวัสดิ์ สมควรแล้วที่จะพระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ข้าราชการและประชาชนของพระองค์ ได้มีส่วนมีเสียงตามความเห็นดีเห็นชอบในการจรจรของประเทศสยามให้วัฒนาการในภายภาคหน้า จึงทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานรัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามตามความประสงค์ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นการชั่วคราวพอให้สภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการราษฎร ได้จัดรูปงานดำเนินประศาสน์นโยบายให้เหมาะสมแก่ที่ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ ครั้นแล้ว โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สภาผู้แทนราษฎรปรึกษากันร่างพระราชกำหนดบทรัฐธรรมนูญอันจะพึงตรึงเป็นหลักถาวรแห่งประศาสน์วิธีต่อไป ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้แต่งตั้งอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่งประกอบกร่างรัฐธรรมนูญนั้น

บัดนี้ อนุกรรมการได้เรียบเรียงรัฐธรรมนูญฉบับถาวรสนองพระเดชพระคุณสำเร็จลงด้วยดี นำเสนอสภาผู้แทนราษฎร และสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาปรึกษาลงมติแล้ว จึงทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายคำปรึกษาแนะนำด้วยความยินยอมพร้อมที่จะตราเป็นรัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินได้

เมื่อและทรงพระราชวิจารณ์ ถัดวันทั่วกระบวนการแล้ว ทรงพระราชดำริเห็นสมควรพระราชทานพระบรมราชานุมัติ

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมสั่งให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม ประสิทธิ์ประสาทประกาศพระราชทานแก่ประชากรของพระองค์ ให้ดำรงอิสสระธิปไตยโดยบริบูรณ์ ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ขอให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรของเรานี้ จงเป็นหลักที่สถาปนาประดิษฐานสมรรถภาพอันประเสริฐ เป็นบ่อเกิดความผาสุกสันติคุณวิบุลยราศีแก่อาณาประชาราชนตลอดจำเนียรกาลประวัติ นำประเทศสยามบรรลุสรรพพัฒนาชัยมงคล อเนกศุภผลสกลเกียรติยศมหิพาร ขอให้พระบรมราชวงศานุวงศ์ และข้าราชการทั้งทหารพลเรือนทวยอาณาประชาราษฎร์ จงมีความสมัครสมานเป็นเอกฉันท์ในอันจะรักษาปฏิบัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามนี้ ให้ยืนยงอยู่กับสยามรัฐราชสีมา คราบเท่ากัลปาวสานสมตั้งพระบรมราชประณิธาน ทุกประการเทอญ

บททั่วไป

มาตรา ๑ สยามประเทศเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้

ประชาชนชาวสยามไม่ว่าเหล่ากำเนิดหรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน

มาตรา ๒ อำนาจอธิปไตยย่อมมาจากปวงชนชาวสยาม พระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นแต่โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๑

พระมหากษัตริย์

มาตรา ๓ องค์พระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการ ผู้ใดจะละเมิดมิได้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ต้องทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก

มาตรา ๕ พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพสยาม

มาตรา ๖ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๗ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๘ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาลที่ได้ตั้งขึ้นตามกฎหมาย

มาตรา ๙ การสืบราชสมบัติท่านว่าให้เป็นไปโดยนัยแห่งกฎหมายที่ตราว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พ.ศ. ๒๔๖๗ และประกอบด้วยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๐ ในเมื่อพระมหากษัตริย์จะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งจะทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ จะได้ทรงตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นคณะขึ้นให้เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ด้วยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร ถ้าหากพระมหากษัตริย์มิได้ทรงตั้งหรือไม่สามารถจะทรงตั้งได้ไซ้ ท่านให้สภาผู้แทนราษฎรปรึกษากันตั้งขึ้น และในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรยังมีได้ตั้งผู้ใด ท่านให้คณะรัฐมนตรี กระทำหน้าที่นั้นไปชั่วคราว

มาตรา ๑๑ พระบรมวงศานุวงศ์ตั้งแต่ชั้นหม่อมเจ้าขึ้นไปโดยกำเนิดหรือโดยแต่งตั้งก็ตาม ย่อมดำรงอยู่ในฐานะเหนือการเมือง

หมวด ๒

สิทธิและหน้าที่ของชนชาวสยาม

มาตรา ๑๒ ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย ฐานะนครศักดิ์โดยกำเนิดก็ดี โดยแต่งตั้งก็ดี หรือโดยประการอื่นใดก็ดี ไม่กระทำให้เกิดเอกสิทธิ์อย่างใดเลย

มาตรา ๑๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาหรือลัทธิใดๆ และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมของประชาชน

มาตรา ๑๔ ภายในบังคับแห่งบทกฎหมายบุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในร่างกาย เคหสถาน ทรัพย์สิน การพูด การเขียน การโฆษณา การศึกษาอบรม การประชุมโดยเปิดเผย การตั้งสมาคม การอาชีพ

มาตรา ๑๕ บุคคลมีหน้าที่เคารพต่อกฎหมายและมีหน้าที่ป้องกันประเทศ ช่วยเหลือราชการโดยทางเสียภาษีและอื่น ๆ ภายในเงื่อนไขและโดยอาการที่กฎหมายบัญญัติ

หมวด ๓

สภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๖ สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเป็นผู้เลือกตั้งขึ้น

มาตรา ๑๗ คุณสมบัติแห่งผู้เลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกทั้งวิธีเลือกตั้งและจำนวนสมาชิก ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๘ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสี่ปี ถ้าตำแหน่งสมาชิกว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้เลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทนให้เต็มตำแหน่งที่ว่างอยู่ แต่สมาชิกที่เข้ามาแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๙ ก่อนเข้ารับหน้าที่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องปฏิญาณในที่ประชุมแห่งสภาว่าจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนชาวสยาม มิใช่แทนแต่เฉพาะผู้ที่เลือกตั้งตนขึ้นมา ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของคนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใด ๆ

มาตรา ๒๑ สมาชิกภาพแห่งสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุด
ลง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ หรือยุบสภา

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมาย
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๕) สภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยให้ออกจากตำแหน่งโดย
เห็นว่ามีอุปสรรคขัดขวางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่
สภา มติในข้อนี้ต้องมีเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวน
สมาชิกที่มาประชุม

มาตรา ๒๒ พระมหากษัตริย์ทรงตั้งสมาชิกในสภาผู้แทน
ราษฎรตามมติของสภา ให้เป็นประธานแห่งสภาหนึ่งฝ่าย
เป็นรองประธานนายหนึ่งหรือหลายนายก็ได้

มาตรา ๒๓ ประธานแห่งสภามีหน้าที่ดำเนินการของ
สภาให้เป็นไปตามระเบียบ รองประธานมีหน้าที่กระทำ
กิจการแทนประธานในเมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติ
หน้าที่ได้

มาตรา ๒๔ ในเมื่อประธานและรองประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกเลือกตั้งกันเองขึ้นเป็นประธานการประชุมในคราวประชมนั้น

มาตรา ๒๕ การประชุมทุกคราว ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุมได้

มาตรา ๒๖ การลงมติวินิจฉัยข้อปรักษานั้น ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นไว้แต่เรื่องซึ่งมีบทบัญญัติไว้เป็นพิเศษในรัฐธรรมนูญนี้

สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีจำนวนเสียงลงคะแนนเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๗ ในที่ประชุมแห่งสภา สมาชิกผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแสดงข้อความหรือแสดงความเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน ท่านว่าเป็นเอกสิทธิ์อันเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวสมาชิกผู้นั้นในทางใด ๆ มิได้

เอกสิทธิ์นี้คุ้มครองไปถึงผู้พิมพ์และโฆษณารายงานการประชุมโดยคำสั่งของสภา และคุ้มครองไปถึงบุคคลที่สภาเชิญมาแสดงข้อความหรือออกความเห็นในที่ประชุมด้วย

มาตรา ๒๘ ในปีหนึ่งท่านให้มีสมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่งหรือหลายสมัย แล้วแต่สภาจะกำหนด การประชุมครั้งแรกต้องกำหนดให้สมาชิกได้มาประชุมภายในเวลาเก้าสิบวันนับแต่การเลือกตั้งเสร็จแล้ว วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปี ท่านให้สภากำหนด

มาตรา ๒๙ สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่งๆท่านว่ามีกำหนดเวลาเก้าสิบวัน แต่พระมหากษัตริย์จะโปรดเกล้าฯ ให้ขยายเวลาออกไปก็ได้

อนึ่งในระหว่างเวลาเก้าสิบวันนั้น จะโปรดเกล้าฯ ให้ปิดประชุมก็ได้

มาตรา ๓๐ พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามสมัยประชุม และทรงเปิดปิดประชุม

พิธีเปิดประชุม จะทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินมาทรงทำหรือจะโปรดเกล้าฯ ให้รัชชทายาทที่บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือนายกรัฐมนตรีกระทำพิธีแทนพระองค์ก็ได้

มาตรา ๓๑ เมื่อเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พระมหากษัตริย์จะทรงเรียกประชุมวิสามัญ แห่งสภาผู้แทนราษฎรก็ได้

มาตรา ๓๒ เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนทั้งหมด เห็นเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งรัฐแล้ว ย่อมมีสิทธิรวมกันทำคำร้องขอต่อประธานแห่งสภา ให้นำความกราบบังคมทูลขอให้ทรงเรียกประชุมวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎรได้ ในกรณีเช่นนี้ ท่านให้ประธานแห่งสภานำความกราบบังคมทูลและรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๓๓ ในระหว่างสมัยประชุม ผู้ใดจะฟ้องสมาชิกแห่งสภาในทางอาชญา ท่านว่าศาลจะต้องได้รับอนุญาตจากสภาก่อนจึงพิจารณาได้ และการพิจารณาคดีนั้นต้องมีให้เป็นการชัดขวางต่อการที่สมาชิกผู้นั้นจะมาเข้าประชุม

อนึ่งการพิจารณาคดีที่ศาลได้กระทำไปก่อน มีคำอ้างว่าผู้ต้องหาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ท่านว่าเป็นอันใช้ได้

มาตรา ๓๔ ในระหว่างสมัยประชุม ห้ามมิให้จับหรือหมายเรียกตัวสมาชิกไปกักขัง เว้นไว้แต่จับในขณะกระทำผิด แต่ต้องรีบรายงานไปยังประธานแห่งสภา และประธานแห่งสภาอาจสั่งปล่อยผู้ถูกจับให้พ้นจากการกักขังได้

มาตรา ๓๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะยุบสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ราษฎรเลือกตั้งสมาชิกมาใหม่ ในพระราชกฤษฎีกาให้ยุบสภาเช่นนี้ ต้องมีกำหนดให้เลือกตั้งสมาชิกใหม่ภายในเก้าสิบวัน

มาตรา ๓๖ บรรดาพระราชบัญญัติทั้งหลาย จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๓๗ งบประมาณแผ่นดินประจำปี ท่านว่าต้องตราขึ้นเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าและพระราชบัญญัติออกไม่ทันปีใหม่ ท่านให้ใช้พระราชบัญญัติงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลาง

มาตรา ๓๘ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้ร่างพระราชบัญญัติขึ้นสำเร็จแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ท่านให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

มาตรา ๓๙ ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้น จะได้พระราชทานคืนมายังสภาภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำทูลเกล้า ฯ ถวาย

ก็ดี หรือมิได้พระราชทานคืนมายังสภาพในหนึ่งเดือนนั้น
ก็ดี สภาจะต้องปรึกษากันใหม่และออกเสียงลงคะแนนลับ
โดยวิธีเรียกชื่อ ถ้าและสภาพลงมติตามเดิมไซ้ ท่านให้นำ
ร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อ
พระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธย พระราชทานลง
มาภายในสิบห้าวันแล้ว ท่านให้ประกาศพระราชบัญญัตินั้น
ไว้บังคับเป็นกฎหมายได้

มาตรา ๔๐ สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจควบคุมราชการ
แผ่นดิน

ในที่ประชุม สมาชิกทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี
ในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่
รัฐมนตรีย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความ
นั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือ
ประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

มาตรา ๔๑ สภาย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะลงมติความไว้
ใจในรัฐมนตรีรายตัวหรือทั้งคณะ

ญัตติความไว้ใจนั้น ท่านมิให้ลงมติในวันเดียวกันกับ
วันที่ปรึกษา

มาตรา ๔๒ การประชุมของสภาผู้แทนราษฎรย่อมเป็นการเปิดเผย ตามลักษณะที่จะได้กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภา แต่การประชุมลับก็ย่อมมีได้ เมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรวมกันไม่ต่ำกว่าสิบห้าคน ร้องขอ

มาตรา ๔๓ สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจเลือกสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลที่เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิกก็ตาม เป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนข้อความใด ๆ อันอยู่ในวงงานของสภาแล้วรายงานต่อสภา คณะกรรมการที่กล่าวนี้ย่อมมีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจง แสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือพิจารณาอยู่นั้นได้

เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ นั้น ท่านว่าคุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำความผิดตามมาตรา นี้ด้วย

มาตรา ๔๔ การประชุมคณะกรรมการตามมาตรา ๔๓ นั้น ท่านว่าต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวน จึงเป็นองค์ประชุมได้

มาตรา ๔๕ สภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจ ตั้งข้อบังคับการประชุม และการปรึกษาของสภา เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

บรรณานุกรม

นรนติ เศรษฐบุตร. เอกสารการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ 10 ธันวาคม 2475

(โดยสภาผู้แทนราษฎรชุดแรก). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

ประณต นันทิยะกุล. สาระแห่งรัฐธรรมนูญ : คำอธิบายรัฐธรรมนูญเรียงตามมาตรา.

กรุงเทพฯ : แว่นแก้ว, 2544.

ประเสริฐ ปัทมเสถียร. รัฐสภาไทยในรอบสี่สิบสองปี (2475 – 2517). กรุงเทพฯ : ช.ชุมนุมช่าง, 2517.

"พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477," ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 52. หน้า 321. วันที่ 5 พฤษภาคม 2478.

"พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา พุทธศักราช 2477 (ฉบับที่ 6)," ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 52. หน้า 325. วันที่ 5 พฤษภาคม 2478.

"พระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณาความอาชญา พุทธศักราช 2477 (ฉบับที่ 3)," ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 52. หน้า 330. วันที่ 5 พฤษภาคม 2478.

"พระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก พุทธศักราช 2476," ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 51. หน้า 312. วันที่ 26 สิงหาคม 2477.

ย้อนประวัติศาสตร์พระมหากษัตริย์ทรงยับยั้งกฎหมาย. (2546, 27 พฤศจิกายน). มติชน, หน้า 2.

"รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475," ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 49. หน้า 529. วันที่ 10 ธันวาคม 2475.

สภาร่างรัฐธรรมนูญ. รวมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพฯ : สภาร่างรัฐธรรมนูญ, 2511.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 32/2475 วันศุกร์ที่ 28 ตุลาคม 2475. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (สามัญ) ครั้งที่ 10/2476 วันพฤหัสบดีที่ 1 กุมภาพันธ์ 2476. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (สามัญ) ครั้งที่ 11/2476 วันจันทร์ที่ 5 กุมภาพันธ์ 2476. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (สามัญ) ครั้งที่ 12/2476 วันพฤหัสบดีที่ 8 กุมภาพันธ์ 2476. พระนคร, ม.ป.ป.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (สามัญ)
ครั้งที่ 13/2476 วันจันทร์ที่ 12 กุมภาพันธ์ 2476. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (สามัญ) ครั้งที่ 14/2476
วันพฤหัสบดีที่ 15 กุมภาพันธ์ 2476. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (วิสามัญ) ครั้งที่ 2/2476 วันศุกร์ที่ 23
มิถุนายน 2476. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (สามัญ) ครั้งที่ 14/2476 วันพฤหัสบดีที่
17 สิงหาคม 2476. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (สามัญ) ครั้งที่ 15/2476 วันพฤหัสบดีที่
24 สิงหาคม 2476. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (วิสามัญ) ครั้งที่ 17/2476 วันพฤหัสบดีที่
7 กันยายน 2476. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 1/2477
วันพุธที่ 1 สิงหาคม 2477. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 2/2477
วันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม 2477. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 9/2477
วันจันทร์ที่ 20 สิงหาคม 2477. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 10/2477
วันพุธที่ 22 สิงหาคม 2477. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 28/2477
วันศุกร์ที่ 28 กันยายน 2477. พระนคร, ม.ป.ป.

_____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ 2 (วิสามัญ) ครั้งที่ 29/2477
วันเสาร์ที่ 29 กันยายน 2477. พระนคร, ม.ป.ป.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2546, 27 พฤศจิกายน). แดงการณีสำนักรัฐมนตรี เรื่องร่าง
พระราชบัญญัติสองฉบับที่พระราชทานคืนไปยังรัฐสภา. โพสต์ทูเดย์, หน้า 7.

ป 14446 ฉ.2

KC นภารัตน์ กุ่มทรง.
44 กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรง
น198ก ลงพระปรมาภิไธย.
2547

